ABONAMENTE

5 BANI

Un an . . . 20 lei
6 luni . . . 10 lei

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

ANUNŢURI

Un rând pag. III, 50 b.
„ „ IV, 40 „

5 BANI

Administraţia: Tipografia H. Goldner, Iaşi.
TELEFON No. 36 —

Sub direcţiunea unui Comitet

Anul XII—No. 2344.—Marţi 2 Decem. 1914

Problema naţională şi partidele politice

Ziceam că una din consecinţele războiului actual va fi că tratatele viitoare de alianţă se vor stabili pe alte baze ca cele existente.

Se va face de asemenea tot cu această ocaziune dovada că este o justiţie imanentă a lucrurilor şi că cel ce nu-şi respectă angajamentul, îşi merită pedeapsa. Convenţiile încheiate în veacul de mijloc între creştini şi mauri, odată întocmite şi iscălite, se respectau cu sfinţenie şi de o parte ca şi de alta. Să fim noi, civilizaţii de astăzi, mai răi ca păgînii şi sălbaticii de atunci?!

Dar o altă urmare a războiului va fi de sigur şi aceasta: In toate ţările şi îndrăznesc a zice că chiar în acele eari au stat de-oparte, făcînd un fel de neutralitate *sui generis*, cum bună oară facem noi şi Bulgaria, o bună bucată de vreme problemele de reorganizare internă vor pierde din acuitatea lor, faţă cu nouile avînturi în politica externă.

Partidele politice pe lîngă aceia că vor suferi schimbări importante în modul lor de a fi, vor stabili în programe şi punctele principale ale direcţiunii lor politice externe.

Pînă astăzi nici unul din partidele noastre, n'a atins vre-odată această chestiune.

Să se examineze, în adevăr, programele fiecărui partid de la întocmirea lui pînă în timpurile noastre şi se va vedea că pe cît sunt de bogate în promisiuni pentru reforme interne, pe atît sunt de parcimonioase cînd e vorba de politică externă naţională.

Şi dacă aşa s'au petrecut lucrurile pînă azi, ele îşi au explicaţia lor. In adevăr, de la întemeierea Romîniei moderne, adică de la anul 1866, dar mai ales după războiul Ruso-Romîno-Turc din 1877, am trăit *cu axiomul că politica externă romînească e a regelui.*

Şi era drept, pentru că în această politică nu e suficient de raporturi între ţară şi ţară; ci se cere şi cunoaşterea personagiilor din alte ţări, personagii conducătoare a politicei de acolo, precum şi starea, gradul de imistiune a Curţilor străine în afacerile ţărilor respective.

Oamenii noştri politici, ca să poată pătrunde pînă la acele personagii şi mai ales la cei de la Curte, aveau nevoe de un fel de passe-portant al Regelui.

Datorim din acest punct de vedere mult fostului nostru Rege, Carol I. Intre alte îmbunătăţiri, care au părut fie de la El direct, ori la cari Dînsul a contribuit, va fi şi aceia că în timpul Lui şi sub direcţiunea Sa, s'a putut forma un uumăr însemnat de oameni politici, a căror nume a trecut de marginele ţării,

Astăzi, în toată Europa civilizată se ştie că Romînia are mari patrioţi, însemnaţi oameni politici, ca un Take Ionescu, N. Filipescu, A. Marghiloman, I. I. Brătianu etc.

Şi am credinţa că de la aceşti mari conducători politici se va cere mai mult ca pînă acum după ce Războiul se va fi isprăvit.

Războiul actual a pus la ordinea zilei problema întregirei neamului. Şi această problemă a devenit cu atît mai de actualitate şi mai arzătoare, cu cît nu e mic numărul acelora cari întrevăd posibilitatea realizării ei pentru o bună parte.

Se va cere de aici înainte de la însemnaţii noştri şefi politici, ca să aibă necontenit ochii aţintiţi asupra marilor probleme naţionale.

Negreşit, politica externă nu se va face de masele populare, nu se va face nici măcar de masele partizanilor politicei. Ea va continua a avea secrete. Se va cere însă şefilor ca să nu se depărteze de la ceia ce aceste mase, cu bunul lor simţ, lasă a se vedea că ar fi de făcut pentru ajungerea ţelului dorit.

Nu se vor mai petrece atunci fapte ca cele de acum, cînd un partid politic, partid care a guvernat în ţara aceasta, se găseşte oprit în loc din cauză că între conducătorul său şi masa partidului nu e unitate de sentimente, nu e unitate de vederi în ce priveşte mijloacele pentru realizarea idealului naţional.

Războiul actual, ori care va fi rezultatul lui din punct de vedere al schimbării graniţelor ţerilor, va aduce negreşit o mai mare democratizare a lor. Libertăţile cetăţeneşti vor fi mai bine văzute, mai bine apreciate şi se vor respecta mai mult.

Rusia, ţara autocrată, în urma războaelor purtate în extremul orient, s'a resimţit de acest curent. Va fi, credem noi, tot aşa şi după războiul actual. Nimeni n'ar putea prezice dacă ura ce s'a deslănţuit acum între popoare, adică mai mult *între şefii statelor în războiu şi conducătorii politici ai lor*, va influenţa tot aşa de puternic şi asupra maselor şi în ori ce caz dacă ura între aceste mase va avea durata lungă?!

Cine ar putea să ne spună dacă aceste mase nu vor reacţiona asupra conducătorilor şi îi vor sili să cedeze curentelor?!

Singure curentele pentru întregirea naţionalităţilor vor supravieţui asupra tuturor combinaţiilor politice şi de aceia partidele, dar mai ales şefii lor, vor avea alte programe de lupte politice.

Credem că partidele se vor succede la putere de aici înainte *nu cînd vor fi chemate*, dar pe baza ideilor şi acel partid va avea şansa mai mare, care va vedea mai bine şi mai în sentimentul general, problema naţională în primul loc.

V. I. Radu

NOTA ZILEI

Surdo-mut vorbăreţ.

Are şi laşul întîmplările lui războinice.

Bună oară epizodul de mai eri cu arestarea ungurului suspect, despre care s'a vorbit în numărul trecut al „Opiniei".

Intr'adevăr un ungur bizar care făcea pe surdo-mutul dintru 'ntăiu. Par'că a vorbi ungureşte—în ori ce ţară din Europa—nu însemnează a fi surdo-mut: cine dracu te mai pricepe?!

Dar nostimada e că zisul ungur avea 5 paşapoarte şi după ce a făcut pe surdo-mutul s'a dovedit că vorbeşte cinci limbi.

Cu alte cuvinte: un surdo-mut poliglot!

Zi-i războiu şi—pace:

MOMENTUL

După cît se pare, cu toţii suntem de acord şi credem că nu trebue pierdută ocazia de a interveni în războiul actual şi de a ne îndeplini astfel, cel puţin în parte, idealul nostru naţional. Nu toţi, însă, cred că a sosit momentul. Nu vorbim de aceia care spun că e mai bine să facem războiul în primăvară, căci pe deoparte nu trebue să ne preocupe vremea care poate fi neprielnică armatelor în ori ce anotimp, iar pe de altă parte la primăvară nu putem fi mai tari decît astăzi. Nu vorbim nici de aceia care ar dori să mai aşteptăm pînă cînd se va alege într'un fel pe frontul oriental şi cînd, dacă ruşii ar fi învinşi, am putea lesne ocupa Basarabia, iar dacă austriacii ar fi bătuţi, am putea mai uşor ocupa Transilvania şi Bucovina. Cei dintăi nu sunt serioşi, iar cei lalţi trăiesc cu speranţa că ruşii vor fi bătuţi şi că astfel vom fi nevoiţi să lăsăm în pace pe unguri şi austriaci. Aceştia se gîndesc mai mult la situaţia străinilor de cît la a noastră. Şi greşesc.

Dar sunt alţii care cred că n'a sosit momentul intrărei noastre în acţiune fiind-că sau nu-s epuizate speranţele de a cîştiga ceva fără război sau nu suntem absolut siguri de reuşită în caz cînd am face război. Că s'ar mai putea cîştiga ceva fără război e greu de admis. In orice caz ar fi ceva neînsemnat faţă de ţinta noastră finală pe care nu zicem că n'am putea-o ajunge şi altă dată. dar credem că ar fi păcat să mai întîrziem Şi cunoaştem cu toţii pericolele întîrzierei atît în vremurile normale cît şi mai ales astăzi în timpul conflictului.

In ceea ce priveşte alegerea momentului recunoaştem că nu trebue să ne lăsăm conduşi de entuziasm ci trebue să raţionăm şi de aceea credem că singurul în măsură să se poată pronunţa este guvernul, căci numai el este acela care are date sigure de apreciare, şi el singur trebue să hotărască momentul începerei războiului.

Ceea ce dorim, însă, este numai ca acest moment să nu fie posterior unor fapte grave — pe care acţiunea noastră le-ar împedeca cu siguranţă — şi anume ocuparea Transilvaniei de către trupele ruseşti, căderea Italiei în sfera de influenţă germană şi mai ales ocuparea Serbiei de către austriaci.

Şi pericolul este mare.

Mici Polemici

Bulgaria nu acordă credit promisiunilor ce-i face Tripla Inţelegere, că Grecia îi va restitui o parte din teritoriul cucerit.

Ii prăpădeşte pe Eleni vechiul dicton: „Timeo Danaos et dona ferentes..."

*

Ministerul de războiu cheamă pe scutiţi şi reformaţi de pe acum, bazat pe o lege pe care o va vota *Parlamentul.*

...Aşa e de sigur guvernul, anticipat, că Parlamentul va vota? *Dar dacă n'ar votă?*

*

Pe cei condemnaţi definitiv ministrul de justiţie îi consideră amnestiaţi, pe ceilalţi — nu.

Adecă: cei vădit vinovaţi sunt preferaţi celor poate *vinovaţi?!*

*

S'apropie Crăciunul.

...Să sperăm că şi beligeranţii vor lua vacanţă.

*

De ordinar literatura denumeşte Crăciunul — serbătoarea păcii.

...Dac'ar fi măcar a... Păcii europene!

*

Fiindcă vorbim de serbători — ne întrebăm ce ar păţi bietul Ioan Botezătorul, dac'ar reveni pe pămînt.

— Ii s'ar cere botezul... focului, nu al apei!

*

Constituţia Finlandei a fost suspendată — spune o telegramă.

...Era suspendată şi înainte numai de un fir de păr...

OAMENI ŞI LUCRURI

O cartă poştală

A fost adînc emoţionantă ziua în care ne-a sosit, în plic închis, carta postală purtînd un grup de trei fotografii, rude dragi şi apropiate. Emoţionant, întreg tabloul, prin epizodul pe care-l evoca, prin amintirile pe care le invia şi pe lîngă toate aceste, prin rîndurile romîneşti pe care le aducea de departe, dintr'un colţ necunoscut—necunoscut pentru noi—al Franţei:

«In grădina mînăstirii d'Angers.—hôpital de Lesvières. Finele Octombrie 1914".

O, a venit încet, cu ocoluri lungi, uşoara cartă ilustrată, care tîrà cu sine, par'că, greutatea de plumb a unor întîmplări primejdioase, a unor peripeţii sîngeroase,—ecouri şi pagini din epopeea unui războiu care—de-adreptul, ori cu înconjur—atinge toată lumea.

Cine nu are, pe un cîmp de luptă, ori pe altul, rude, prieteni, cunoscuţi; cine nu îndură şi nu se înfioară de atîtea ori cetind ziare, privind aspecte din cruntul războiu european, cu care are legături de sînge?

...In grădina mînăstirii...

Fotografia pare prinsă într'un colţ pitoresc al grădinei, ferit de zgomote, adăpostit de frunzişuri dese, pe care frigul toamnei nu le-a pustiit încă şi pe care le înseninează un colţ limpede al cerului, ca şi zîmbetul încîntătoarei întîlniri între părinţi şi copil.

Căci acesta e epizodul pe care din acele depărtări ni-l aduse fotografia: fiul, tînăr în floarea vrîstei, ofiţer activ în armata franceză, — rănit în lupta de la Marna, îşi face convalescenţa în acea mînăstire destinată unui număr de ofiţeri răniţi. Iar în apropiere sunt părinţii ofiţerului, veniţi din Paris să-şi revadă copilul şi să-i soarbă povestirile lungi, lungi şi mişcătoare, întîmplările abundente ale unui asemenea războiu.

Şi cum îl urmăresc privirile lui; cum se topesc într'ale lui şi cu ce mîndrie se întovărăşeşte durerea de a-l vedea înţepenit pe scaunul de pînză, de abia ieşit din primejdie, înfăşurat în mantaua ciuruită de gloanţe—toată, toată—ca o relicvie de pastrat din zilele unor grele încercări...

Părinţi şi copii... Aci se deschide larg, infinit, cartea epică a unei iubiri fără de seamăn — şi cîtă umbră cadrează încă luminosul tablou! Căci în altă parte, pe un alt front al luptelor se găseşte un alt fiu, la care ei nu pot zbura decît cu gîndul. Numai aci, la cel rănit au fost îngăduiţi să vină ca să-i aducă în acelaşi timp dorul tinerei femei şi a unui prunc nou născut — numai cîteva zile după plecarea în front a ofiţerului...

...E războiul!

Ce ar mai fi, dacă nu s'ar alcătui din atîtea peripeţii, din atîtea emoţiuni, din atîtea despărţiri şi revederi îndoioşătoare?

Numai puţinele cîte aflăm dintr'o singură scrisoare — redată prin a treia mînă ca un ecou palid — preţuesc cît un poem: ofiţerul — care are şi titlul de inginer — devine, în front, major-adjunct, pentru ca maiorul să iee locul colonelului căzut sub glontele german. Apoi — trimis cu o misiune importantă la general. Lovit de glonte în drum; rănit la picior — face încă 1400 metri pe jos, cu sforţări mari şi îndeplineşte însărcinarea dată. Extenuat, e transportat la mănăstire; iar în acelaş vagon — găseşte şi pe maiorul său care-l trimisese în misiune!

...E războiul, cu nesfîrşitele lui vicisitudini, cu paginele lui de bravură, de sacrificii, de lacrimi şi de îmbrăţişări.

...E războiul — crunta manifestare a orbirii şi a pasiunii, dar şi prilej de adîncă izbucnire a dragostei sufleteşti, culminînd — fără îndoială — în clipele în care se revăd şi se strîng în braţe părinţi şi copii în vre un colţ liniştit, adăpost sigur unde nu pătrunde zgomotul, focul şi groaza...

Rodion

INFORMAŢII

Toată combinaţia cu privire la numirile în magistratura inamovibilă din Iaşi au rămas baltă.

Anunţatele numiri în magistratura ieşană nu vor mai avea loc.

Consilier la Curtea noastră apelativă, în locul demisionatului Toneanu, va fi numit d. Climescu, prim-preşedinte al tribunalului din Buzău.

Guvernul nostru a rechemat comisiunea care plecase în America pentru cumpărare de medicamente.

Comisiunea, în momentul rechemărei, se afla în Anglia.

In starea sănătăţei distinsului profesor universitar A. D. Xenopol s'a produs o simţitoare ameliorare — iar medicii afirmă că or-ce primejdie este înlăturată.

Inregistrăm cu multă plăcere aceste veşti îmbucurătoare.

In afară de telegrama primită din partea Academiei — despre care am făcut menţiune într'unul din numerile noastre anterioare — d. A. D. Xenopol a primit următoarea telegramă din partea d-lui Petre Gradişteanu, preşedintele ligei naţionale:

«Comitetul ligei naţionale pentru unitatea politică şi morală a romînilor, întrunindu se astă-zi pentru prima oră, de la înfiinţare, în complectul său, trimite marelui romîn şi ilustrului savant Alexandru Xenopol urările sale de grabnică şi complectă însănătoşire, pentru a sluji şi de aci înainte neamul romînesc".

Aseară un mare număr de bulgari venind din Rusia, au trecut prin Iaşi. Ei se'ntorc în Bulgaria, chemaţi de îndatoriri militare.

Societatea *„Cantina Şcolară"*, care hrăneşte zilnic şi gratuit 305 elevi săraci, dă o reprezentaţie la Teatrul Naţional cu piesa *Toto* în seara de 5 Decembrie a. c. pentru sporirea fondului de ajutor al acestei societăţi.

Comitetul roagă călduros pe onor. public a sprijini această societate, care, în aceste timpuri grele mai ales, este o adevărată binefacere pentru elevii sărmani.

Biletele cu preţul obişnuit se găsesc la direcţiunile şcoalelor primare iar în ziua reprezentaţiei la Libraria Iliescu.

Necunoscuţi rău făcători s'au introdus în casa d-lui Mihai Suchiu din Cotnar furînd bani şi mai multe lucruri.

Deasemenea un furt prin spargere s'a efectuat la cofetăria lui Ştefan Restinov din Belceşti, cauzîndu-i-se pierderi în valoare de 120 lei.

In astă seară la 8 jum. are loc la Universitate şedinţă de comunicări a societăţii de ştiinţi din localitate.

I. P. S. S. Mitropolitul Moldovei a plecat aseară la Bucureşti.

Azi un mare număr de familii ruseşti a sosit în localitate, pentru ca tot azi să se 'ntoarcă în Rusia. Cele mai multe familii vin din Sviţera.

La locuinţa sa din stradela Trei Erarhi a încetat din viaţă Anghel Cristea, cunoscutul antreprenor de lucrări comunale.

Starea d-lui A. D. Xenopol s'a ameliorat puţin, întru cît febra a dispărut.

D. dr. Riegler a dispus ca bolnavul să fie lăsat în linişte, şi să nu mai primească vizite.

Membrii societăţei de binefacere Elena Cuza s'au întrunit aseară, ocupîndu-se de interesele societăţei.

Membrii Camerei de comerţ s'au întrunit Sîmbătă, sub preşedinţia d-lui Th. Jellea.

S'a discutat plîngerea comercianţilor de peşte, cari cer comerţul liber, în senzul ca statul să nu vîndă peştele în detail.

Camera de comerţ s'a declarat de acord cu cererea pescarilor.

Ministerul instrucţiunii trimite nuoi instrucţiuni pentru inspectarea şcoalelor primare. Din ele extragem:

Inspectorii nu vor stărui numai asupra aritmeticei şi gramaticei, ci vor da aceleaşi atenţie tuturor studiilor.

Se insistă asupra lucrărilor scrise date elevilor, asupra modului cum învăţătorul aplică legile şi regulamentele, asupra relaţiilor ce dînsul are cu sătenii, cărţilor ziarelor şi revistelor ce învăţătorii citesc.

De asemenea inspectorii se vor ocupa de instituţiunile economice şi şcolile de adulţi.

Revizorii şi inspectorii vor avea cîte un carnet în care să consemneze tot ce vor fi constatat cu privire la progresele realizate.

Pentru fie-care din punctele asupra cărora urmează a se face inspecţii, ministerul dă chestionare precise, după cari urmează a se orienta inspecţiunile.

Se insistă mult în această chestionare asupra gospodăriei învăţătorului, ceia ce va fi un mare bine.

D. dr. Paul Anghel a trimis personal, în scris, mulţumiri tuturor instituţiunilor şi persoanelor cari au exprimat regrete cu prilejul morţii iubitului poet Dimitrie Anghel.

Directorul teatrului naţional, conform deciziunii comitetului, a amendat cu 200 de lei pe societarul Vlad Cuzinski care a atacat în împrejurările ştiute pe publicistul Sevastos.

Lista No. 3 a persoanelor care au răspuns la apelul d-nei Lucia D. Grecianu:

D-na Suzana N. Miclescu 7 părechi obiele, d-na D. Sakilăresscu 8, d-na Netty dr. Racovitză 8, d. Emil Max şi funcţionarii de la Creditul Urban 89, d-na Maria Holban şi d-ra Beatrice Holban 12, d-na Elisa colonel I. Stroja 6, d-na Emma A. Stroja 30, d-na H. Vasiliu 12, d-na Matilde Naduşa 20, d-na Alice Mănescu 6, d. Gh. Skarlet 12, d-na dr. G. Bogdan 12, d-rele de la Şcoala ortodoxă 405, d-na A. Naum 10 părechi ismene şi 12 păr. obieli, o anonimă 2 cămăşi de flanelă, o anonimă 1 păr. obiele, d-na Victor Costin 21, d-na E. Melik 12, Ma-Ges 20, d-na Aspasia I. Burada 20, d-na Rohr 12, d-na Fanny Saraga 20 ciorapi, d-na Maria Ionescu 3 păr. obiele, d-na L. Cristofor 19, d-na Elena Stamatiu 12, d-nul Mircea Possa 12, o anonimă 24, d-na Aneta dr. Cosmovici.

D. P. Mikiu 19 perechi obiele, d-na Aglaia Nanu 12, D. Aprihan 12, d-na Maria M. Petrovici 10, d-na Lucia M. Movilă, d na Betty Zentschner 2 flanele, d-na Maria Kiesser 2 flanele, d-na Elena Nanu 4 părechi mănuşi şi 24 per. obiele d-na Evanghelina C. Sturdza 24, d-na G. Tafrali 6, d-na Olga Lacinschi 10, d-na Victoria C. Marinescu 12, d-na Maria C. Gril 12, d-na Eufrosina Teodorescu 10, d-na Ana Vasiliu 3, d-na Zeneida Repede 3 flanele şi 6 per. obiele, d-na Balcan 1 pereche obiele, d-na Profira Mazere 4, d. C. Soituz 4, d. Ilie Croitoru 5, d. Ion Sava 4, d-na Paraschiva Nechifor 3, d-na Cleopatra Bulai 2, d. N. V. Gheorghiu 3, Econom şi d-na Agape 7, d-na Ecaterina Ionescu 4, d-na Aglaia A. Gheorghiade 12.

D. Von Lölhoffel directorul tramvaiului din Iaşi se află actualmente la Hanova în regimentul 72 de infanterie. In ultimele zile a fost înaintat căpitan.

Cazuri de difterie s'au constatat în str. Albineţ 35, Hotin 5 şi Malu 15.

■ In comuna Cotnari 'a încetat din viaţă tînărul Gh. Păuleţ. In urma cercetărilor făcute, s'au constatat urme de violenţă pe corpul victimei.

Sînt indicii că moartea ar fi fost cauzată de maltratarea lui Păuleţ de către şeful postului de jandarmi din Cotnari ajutat de individul Mihail din aceiaşi comună.

Ancheta continuă.

■ La revizoratul şcolar au sosit livretele profesionale şi secundare pentru notele elevilor.

■ In astă seară Luni 1 Decembrie, are loc o reprezentaţie a cinematografului Pathé Frères în sala Circului Sidoli, cu următorul program:

„Misterele sufletului" roman înduioşător din luptele vieţei. Montare cu un lux şi bogăţii extraordinare. (3 părţi).

Căsătoria lui Aventureanu, scene foarte comice.

Datoria unui judecător, dramă într'un act.

Tiflis (Transcaucazia), interesante vederi după natură.

Noul program viitor se reprezintă Mercuri: In urma succesului extraordinar şi fără seamăn şi după îndemnul unui foarte mare număr de vizitatori, direcţia cinematografului Pathé-Frères din sala Sidoli, readuce pentru ultima oară Mercuri 3 şi Joi 4 Decembrie: „MIZERABILI", monumentala operă a nemuritorului romanţier şi poet francez Victor Hugo. Se reprezintă opera întreagă conţinînd 9 părţi.

ROMANIA

Corpul Portăreilor Trib. Botoşani

PUBLICAŢIUNE

Noembrie 1914

Conform autorizaţiuuei dată de Tribunalul Botoşani prin jurnalul no. 10121—914 după cererea d-nei Clara Nessis prin care s'a dispus a se vinde prin licitaţie publică averea mobilă consistînd din marfă de manufaetură aflată în magazinul defunctului Isak Nessis din Botoşani, Calea Naţională dinpreună cu portofoliul activ şi aranjamentul prăvăliei precum şi dreptul de locaţiune respectiv.

Noi Ioan I. Efrim, Portărel pe lîngă Tribunalul judeţului Botoşani, public vînzarea acelei averi şi se învită pe persoanele ce vor dori a o cumpăra ca în ziua de 8 Decembrie 1914, orele zece a. m. să se prezinte în acest oraş, Botoşani, pe strada Naţională, la magazinul defunctului Isak Nessis, cînd urmează a să face vînzarea şi adjudecarea asupra persoanelor acelora care vor oferi preţul cel mai mare, luîndu-se de normă preţurile prevăzute în inventar. Pe cumpărătorii îi va privi taxa de înregistrare cuvenită statului şi acea a Portăreilor.

D-ră germană *diplomată cunoscînd şi franceza, romîna şi piano dă lecţiuni particulare, la un institut în provincie sau la un copil.*

Sanatoriul „Sf-ta Maria"

fost Dr. TZAICU, str. Zmău No. 3, Iaşi

complect reorganizat. Direcţie nouă. Hydrotherapie. Electricitate. Examen de sînge. Urine.

Secţia chirurgicală sub conducerea **profesorului Dr. Amza Jianu.**

Secţia medicală cu laborator pentru examene de urină, sînge etc.

Preţuri moderate. Ingrijirea bolnavilor nu va lăsa nimic de dorit.

Pacienţii au libertatea de a'şi alege d-nii medici curanţi.

Dr. Leon Şeptelici-Andrieşi

Clinica Veterinară

Iaşi, strada Păcurari 138, Iaşi

DIRECŢIA

Dr. D. BUZENCHI

Boale interne şi externe; operaţiuni de mica şi marea chirurgie.

Se primesc animale bolnave în pensiune: **animale mari 3 lei pe zi, animale mici 2 lei pe zi.**

Se practică vaccinaţiuni contra turbării, jigodiei la cîni şi dalacului (la toate animalele).

Anexa: *Atelier special de potcovărie normală şi pathologică; aplicarea raţională a cauciucurilor franceze şi ruseşti.*

Un articol al d-lui Take Ionescu

Bucureşti.—D. Take Ionescu publică în ziarul La Roumanie, *un articol sub proprie semnătură, prin care dă un nou răspuns contelui Andrassy.*

Intre altele d. Take Ionescu scrie:

„Ei bine, să ne fie permis să învăţăm pe d. Giolitti şi să aducem şi noi o altă dovadă, necunoscută încă.

In Mai 1913, contele Berchtold a însărcinat pe ministrul Austro-Ungariei la Bucureşti a comunica guvernului romîn căruia sîrbii şi grecii s'au adresat pentru ajutor că în cazul unui eventual atac din partea Bulgariei Austro-Ungaria va apara Bulgaria cu arma în mînă.

Ceea ce înseamnă că a spus Raminlei că, deşi e aliata Austro-Ungariei, va fi atacată dacă se va opune la zdrobirea Serbiei.

Contele Andrassy poate găsi acest document la Ballplatz. La ministerul nostru de externe nu-i va găsi de oare-ce nota a fost cetită unui singur ministru şi acesta, ce nu era ministru de externe, a dat un ast-fel de răspuns în cît prinţul Fürstenberg, om foarte inteligent şi foarte fin, n'a mai cetit-o aceluia căruia i-a fost adresată în primul rînd."

D. Take Ionescu continuă relevînd nelealitatea Austro-Ungariei

Situaţia pe toate fronturile de luptă

Coltano. (Italia).—Prin telegrafie fără fir:

In Belgia situaţia e neschimbată. Un atac al germanilor la sud de Ipres a fost respins,

In Franţa situaţia neschimbată. Artileria franceză a pricinuit pagube mari, în unele puncte, germanilor.

In Prusia orientală nimic nou.

In Polonia de Nord germanii s'au retras în unele puncte în regiunea Mlava. La Lowicz şi Petrokov atacurile german au fost respinse.

In Galiţia la sud de Krakovia ruşii au capturat 2000 de prizonieri. In Galiţia occidentală şi Carpaţi austriacii au obţinut importante succese.

In peninsula balcanică austriacii continuă retragerea spre Sabatz. In direcţia Belgradului continuă lupte nedecise.

In imperiul otoman debarcarea turcilor a fost respinsă la sud de Batum.

In Transwal e a fost găsit cadavrul generalului Beyers, capul rebelilor.

La Berlin se confirmă pierderea a patru crucişătoare şi se dezminte pierderea lui „Dresden".

Serviciul telegrafic şi telefonic al „Opiniei"

Pierderile de la Lodz

— 150.000 ruşi morţi, răniţi şi prizonieri —

Berlin, 30 Noembrie.—Căutînd a micşora importanţa înfrîngerilor suferite de ruşi, comandamentul rus răspîndeşte în presa neutrală ştirea că, cu ocazia evacuărei oraşului Lodz, ruşii n'ar fi pierdut nici un singur soldat pe cînd germanii ar fi avut pierderi colosale. Faţă de această ştire se constată oficial că cu ocazia evacuărei oraşului într'adevăr nu s'au cauzat perderi de nici o parte, ruşii retrăgîndu-se din Lodz noaptea în ascuns şi neobservaţi, fără luptă. Această evacuare a fost însă rezultatul luptelor precedente de 3 zile. In aceste lupte ruşii au suferit perderi colosale, cauzate în special de artileria noastră grea Tranşeele ruseşti părăsite erau literalmente umplute cu cadavre. In nici una din luptele de pînă acum ale armatei noastre dela răsărit, nici în bătălia sîngeroasă de la Tannenberg, trupele noastre nu au păşit peste atîtea cadavre ruseşti ca în luptele din jurul oraşului Lodz, de la Lowicz şi în special între Pobianice şi Vistula. Cu toate că trupele noastre erau agresorii pierderile germane au fost cu mult mai mici ca cele ruseşti.

In contrast cu ruşii, în special, am pierdut mult mai puţini morţi.

De exemplu, cu ocazia spargerei liniilor ruseşti, efectuată de corpul 25 de rezervă german, trupele noastre nu au pierdut de cît 120 morţi, ceea ce constituie faţă de circumstanţe un număr infim. Semnificativ pentru inamic este şi faptul că numai pe o înălţime la sud de Lutomiersk (la vest de Lodz) am găsit nu mai puţin de 887 de ruşi morţi pe cari i-am îngropat.

Perderile totale ruseşti pot fi evaluate destul de precis după proporţia luptelor de mai înainte. In luptele ultimilor .patru săptămîni pierderile lor, inclusiv cei 80.000 prizonieri luaţi de noi şi transportaţi de calea ferată în Germania sunt cel puţin 150.000 mii de capete, pe cînd de partea noastră, în acelaş timp n'am pierdut nici a patra parte a acestui număr. (Comunicat oficial.

Francezii şi d. Take Ionescu

Bucureşti. — Administratorul unor societăţi din Saint-Ohenne, lîngă Paris, d. Chaigneau, fost inginer şef al com. Iaşi a adresat d-lui Take Ionescu următoarea telegramă:

„Personalul societăţilor pe care am onoarea a le administra (aproximativ 1000 persoane), dintre care mare număr soldaţi francezi şi belgîeni fabricînd material de războiu, aplaudă declaraţiile d-stră şi speră că în curînd Romînia va combate despotizmul şi va lupta pentru liberarea Transilvaniei, Alsaciei, Lorenei, Belgiei şi Serbiei".

Bombardarea localităţei Batum

Petregrad.—Flota turcă a început bombardarea localităţii Batum.

Ofensiva sîrbilor

— Austriacii continuă să se retragă —

Niş 13 | 12—In ziua de 11 trupele noastre au continuat să urmărească pe duşman. Toate încercările austriacilor de a le opri au fost zădărnicite. Trupele noastre înaintează dincolo de linia Mocra-Gora-Zavlaka-Dobriva şi mai continuă să gonească trupele înfrînte,

In direcţia Belgrad-Mladenovatz trupele noastre înaintează cu succes şi duşmanul se retrage la sud-est de Obrenovatz. De pe restul frontului nimîc de semnalat.

In decursul zilei de 11 am mai făcut prizonieri pe toate fronturile 7 ofiţeri şi 2188 soldaţi; am capturat 2 drapele, 16 tunuri de cîmp, 7 tunuri de munte, 3 obuziere, 1 mitralieră, 5 afete de tun şi o mare cantitate de muniţiuni de artilerie, chesoane, trăsuri şi bărci pentru pontonieri.

Comunicat oficial austriac

— Lupta de la Limanova —

Viena 13|12.—Oficialul din 13|12 zice:

In Galiţia ruşii au fost înfrînţi lîngă Limanova şi siliţi să se retragă. Urmărirea duşmanului e în curs.—Toate atacurile ruseşti pe frontul de luptă au dat greş.

Forţele noastre cari au înaintat dincolo de Carpaţi au continuat urmărirea energică a duşmanului, dînd mai multe lupte.

Neusandek a fost luat azi după amiază. Trupele noastre au întrat în Gribov, Gorlice şi Zmigrad Comitatul Zemplin e complect liberat de duşmani.

Situaţia în pădurile din Carpaţii de răsărit, situate departe de luptă, este favorabilă nouă. Duşmanii nu au putut nicăeri căştiga mult teren. La sud, pe creasta munţilor, trupele noastre ţin trecătorile, iar în Bucovina valea din Suceava.

In Polonia de miază-zi n'a fost nici o luptă.

La nord de Lowicz aliaţii noştri au continuat cu succes atacurile lor în contra poziţiunilor bine întărite ale ruşilor.

Ruşii în Carpaţi

Berlin.—După ştiri austriace, încercarea ruşilor de a trece prin trecătorile Carpaţilor a fost dezastroasă pentru dînşii. Ei se retrag. Eri s'au făcut 8000 de prizonieri.

Trupe spre apărarea Egiptului

Constantinopol. — Ştiri sosite din Egipt vestesc că luna trecută au trecut prin canalul de Suez 30 vapoare cu trupe australiene pentru Franţa.

Ştiri italiene anunţă că aceste trupe au rămas pentru apărarea Egiptului.

Cum a fost scufundat crucişătorul „Nürenberg"

Petrograd 13.—Ultima victorie navală a Angliei a pricinuit un entuziasm general. Escadra britanică, urmărind crucişătorul german „Nürnberg", l'a somat să se predea. „Nürenberg" refuzînd, s'a apărat până cînd a fost scufundat.

*

Viena 12. — „Daily Mail" din Londra află din New-York că escadra engleză a ajuns pe crucişătorul german „Nürenberg" după o urmărire foarte zbuciumată.

Escadra engleză care l'a scufundat cuprindea crucişătoarele-cuirasate „Shannon", „Achilles", „Cochrave" şi „Natal".

Ora 3 p. m.

Comunicat francez

Paris.—(Prin telegrafia fără fir de la Turnu-Eifel).

Ziua de 29 noembrie a fost relativ calmă. Trei violente atacuri ale germanilor de sud de Ypres au fost respinse. — Francezii au progresat la nord-est de Pont-a-Monson.

LOTERIA

Bucureşti. — Azi a avut loc tragerea cl. VI-a a loteriei Regatului Romîn.

Au cîştigat:

150,000 lei No. *13,979.*
80,000 lei No. 31,412.
3000 lei No. 15728, 59004.
2000 lei No. 12265, 30551, 50860 19038, 22409.
1000 lei No. 4279, 9384, 15573, 43591 6214, 7611.

Comunicat german

Nordeutsch (Germania). — Prin telegrafie fără fir.

Marele cartier general comunică:

După ce ofensiva franceză a eşuat la 28 Noembrie la Apremont şi est de Saint-Michel, francezii au început ieri un atac pe un front mai larg, prin Feroy, Saint-Michel, Pont-à-Mousson. Rezultatul acestui atac a fost că Francezii au pierdut 600 prizonieri, numeroşi morţi şi răniţi. Pierderile noastre se evaluiază la 70 de răniţi.

Pe celelalte părţi ale frontului a fost linişte.

*

In Polonia de nord am continuat operaţiunile luînd mai multe poziţiuni ale inamicului. Am capturat 10.000 de prizonieri şi 43 mitraliere.

In Prusia orientală şi în Polonia de sud nici o schimbare.

On *cherche, maison française ou allemande, bonne famille, de préférence maison française ou bien celle d'un professeur français du Lycée, comme pension pour une fillette de 16 ans; on désire qu'elle reçoive une instruction et éducation supérieure dans la maison. Sous chiffre „1000" offres.*

Norocul la Schröder e Colosal!

In a zecea zi de tragere a clasei a VI-a, loteria în curs a căzut în colectura noastră principală, recunoscută de toată lumea ca cea mai norocoasă, cîştigul de:

Lei **70,000** pe No. 19181

Vîndut de filiala noastră din IAŞI,

Str. Ştefan cel Mare No. 8

Afară de cîştigul de mai sus am putut achita onor. noştri clienţi în cursul actualei loterii:

Lei **100,000** pe No. 46985
„ **75,000** pe No. 53163
„ **50,000** pe No. 52606

Lei **25,000** pe No. 43795. Lei **15,000** pe No. 522
Lei **15,000** pe No. 714. Lei **10,000** pe No. 3098
Lei **10,000** pe No. 7458. Lei **10,000** pe No. 46891

şi nenumărate cîştiguri à lei 5,000, 3,000, 2,000 etc. etc. etc.

Tragerea clasei a VI-a continuă până la:

22 Decembrie st. n.

şi ţinem la dispoziţia onor. public ultimele lozuri norocoase ale acestei clase:

1/8 numai lei **22,50**
1/4 lei **45.** — **1/2** lei **90.** — **1/1** lei **180.**

ROB. TH. SCHRODER

BUCUREŞTI

Centrala: Calea Victorii No. 97

Sucursale

Calea Victoriei 50, Calea Griviţei 96, Str. Lipscani 72.

IAŞI: Str. Ştefan cel Mare No. 8.

BOTOŞANI: Calea Naţională 203. *BRĂILA: Str. Regală 4.*
CRAIOVA: Str. Unirii 71. *CONSTANŢA: Piaţa Independenţei 24.*
GALAŢI: Str. Domnească 14. *PLOEŞTI: Str. Basarabilor 1.*

ABONAMENTE

5 Un an . . . 20 lei
6 luni . 10 lei
BANI

OPINIA

ANUNŢURI

Un rând pag. III, 50 b.
„ „ „ IV, 40 „
5 BANI

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Administraţia: Tipografia H. Goldner, Iaşi. TELEFON No. 26

Sub direcţiunea unui Comitet

Anul XII — No. 2345 — Miercuri 3 Decem. 1914

Declaraţiunile d-lui Take Ionescu

Din importantele declaraţiuni făcute de d. Take Ionescu ziarului «Universul» extragem:

După ce arată că între aliaţii balcanici erau neînţelegeri adaogă:

„Al doilea războiu balcanic, ţin să se ştie, n'a fost nici provocat nici aţîţat de Romînia, nici direct nici indirect. El a fost început prin atacul Bulgariei în contra sîrbilor şi grecilor, fără declaraţie de războiu. Deci cînd zic azi că al doilea războiu balcanic a fost o crimă, acuzaţia mea se poate adresa la toată lumea, afară de Romînia. Atît de adevărat este ceea ce afirm, încît se ştie că Romînia, departe de a intriga pentru provocarea războiului, a prevenit din vreme pe bulgari că dacă se produce un al doilea război balcanic Romînia nu va putea sta neutră. Aceasta îţi explică şi pentru ce atunci cînd Romînia a mobilizat şi a hotărît să intre în Bulgaria, prin nota trimisă Bulgariei, Romînia n'a pus înainte chestia fruntariei, cum voiau s'o facă unii, ci numai chestia turburărei păcei din Balcani. Pot să-ţi spun aceasta pentru că eu am schimbat redacţia acestei note".

Apoi după ce stabileşte ca mobilizarea romînă era să oprească pe bulgari, continuă:

„Eram convins pentru că ştiam că Austria da mereu asigurări la Sofia că Romînia nu se va mişca şi voiam să dejoc acţiunea nefastă a Austriei.

„D. Maiorescu a acceptat. Atunci am plecat la Constanţa să cer M. S. Regelui Carol, din partea guvernului, mobilizarea a trei corpuri de armată. Era în ajunul înaugurărei moscheei din Constanţa. Am explicat M. S. Regelui cerinţa guvernului, imediat după dejunul la care îmi făcuse onoarea să mă invite în pavilionul M. Sale Reginei. Regele a acceptat şi m'a autorizat să scriu d-lui Maiorescu să ordone chiar a doua zi punerea unităţilor din corpul I, al II-lea şi al V-lea de armată pe picior aproape egal cu cel de război. Am scris şi am încredinţat scrisoarea unei persoane care pleca în acea seară la Bucureşti, eu trebuind să stau şi a doua zi la ceremonia inaugurărei moscheei.

„Seara, cînd am venit la prefectură la prînzul de gală, am fost chemat în cabinetul de toaletă al M. S. Regelui.

„Suveranul avea ca şi mine în mînă cunoscuta telegramă Ţarului către cei patru regi balcanici, prin care îi conjura să nu se războiască şi să recurgă la arbitrajul său. Am convenit cu M. Sa Regele că mobilizarea noastră faţă de această telegramă ar fi acum o greşală, căci ar părea că ea contracarează acţiunea înpăciuitoare a Ţarului, deşi în realitate ea tindea tot la evitarea războiului. Am vrut să rup scrisoarea, Regele însă m'a oprit şi mi-a zis:

„Las'o să meargă la Bucureşti, ca să rămie".

Am telegrafiat însă d-lui Maiorescu să nu facă nimic până la întoarcerea mea la Bucureşti.

„De-abia întors în Bucureşti a doua zi sau a treia zi — se pot lesne controla datele — am primit la 12 noaptea vizita ministrului Greciei care mi-aduse cunoscuta telegramă pe care mai tîrziu am citit-o în Senat. Primul ministru grec, strîns legat cu mine încă de la Londra din Ianuarie 1913, mă întreba dacă în cazul în care Bulgaria ar provoca pe greci, noi i-am lăsa. Am răspuns d-lui Venizelos că nu, şi că amînarea mobilizărei Romîniei nu se datora de cît telegramei Ţarului. Vezi din tot ce-ţi spun, că nu urmăream alt scop de cît să previu războiul între Balcanici, iar dacă războiul totuşi ar izbucni să împiedicăm strivirea celor provocaţi de către provocatori.

„Războiul totuşi a izbucnit. Sîrbii şi bulgarii, grecii şi bulgarii se băteau straşnic fără însă ca războiul să fie declarat. Atunci am găsit că mobilizarea României nu mai putea întârzia nici o zi.

NOTA ZILEI

Infirmitate.

Din ziarele vieneze aflăm că eminentul profesor şi chirurg Lorenz a obţinut patronagiul Principesei Moştenitoare Zita pentru crearea unui fond bănesc destinat unei fabrici proprii de picioare artificiale, pentru soldaţii rîniţi, rămaşi invalizi pe urma războiului actual.

Se pare că numărul acestor nenorociţi e colosal ca şi norocul lui Schröder al nostru.

Şi atunci e lesne de prezis că fabrica va avea de lucru, mulţumită încredinţărei comandanţilor austriaci.

Ce vreţi?

Monarhia toată e invalidă şi de mult şchiopătă rău.

Mici Polemici

Intr'o relaţiune a „Minervei" se vorbea eri de Răscoala... Morţilor.

Din toată Austro-Ungaria cei mai puţin morţi sunt Moţii.

*

In Carpaţi iar n'au avut noroc Ruşii. Mai lesne le-a mers cîndva cu apele: Nistrul, Prutul şi Dunărea noastră...

*

Sîrbii trag bine. De aceia Ungurii se retrag mereu.

*

A propos de retragere. Trebue să le pară rău comandanţilor austro-ungari că Serbia e atît de mică. Peste cîteva zile, dac'o merge tot aşa, nu vor mai avea loc unde să meargă îndărăt...

*

Regele Petru pe cîmpul de luptă?

— Nu riscă nimic: surd cum este nu aude nici tunul!

*

Care artist dramatic al nostru ne-ar fi mai de folos în caz de războiu?

— Cîrjă...

*

D. Marghiloman ne-războinic?

— O duce într'un războiu perpetuu cu d. N. Filipescu...

*

Senatul a scăpat de un mare pericol Moţiunea pusă la cale de d. Filipescu era o... bombă.

In chestia reducerilor budgetare

In vederea împrejurărilor excepţionale prin care trece ţara, se crede că budgetul va fi simţitor redus pentru anul viitor bugetar. Se propun la diferite ministere numeroase soluţiuni.

In special la ministerul instrucţiunei este vorba de a se reduce numărul inspectorilor.

Pentru a se evita aplicarea curbei lui Haret ca la 1900, pentru corpul didactic, fac următoarea propunere:

Desfiinţarea pentru jumătate de an de la 1 Aprilie 1915 pînă la 1 Oct. 1915 a tuturor inspectoratelor, revizoratelor şcolare şi delegaţilor pedagogi Această măsură va produce o economie de aproape un milion lei anual. Propunerea aceasta va părea neadmisibilă la prima vedere. Nu este însă aşa. In ceasul cînd ţara noastră va cere jertfe fiilor săi, nu corpul didactic luminat va avea nevoie să i se mai inspecteze şi controleze sacrificiile şi devotamentul pentru şcoală neam şi ţară.

Mai mult ca jumătate din membrii corpului didactic vor părăsi şcoalele şi vor lua parte sub arme.

Pentru girarea funcţiilor de revizori, de inspectori, într'un număr redus, ar putea fi însărcinaţi în mod gratuit să funcţioneze dintre membrii corpului didactic rămaşi la şcoale.

Măsura aceasta provizorie nu va atinge drepturile nimănui, căci inspectoratele şi revizoratele şcolare sunt funcţiunii ce se practică de către membrii corpului didactic, cari nu sunt funcţionari de carieră şi cari au salariile lor ca învăţători, institutori, profesori.

Economiile realizate din suprimarea provizorie a acestor funcţiuni (inspectorate) ar salva salariile membrilor corpului didactic de reduceri.

Hug.

ECOURI

Maeterlinck la academia Franceză. — Eroica Belgie, ţara sacrificiilor înalte, a jalei, a pustiului şi a ruinei, ce şi-a impus singură pentru a păstra neştirbită independenţa ei naţională şi a servi cauzei aliaţilor ei, a primit din toate colţurile lumei, mărturia celei mai sincere admiraţiuni şi compătimirea cea mai caldă pentru rănile ei adînci, cauzate de războiu.

De curînd, Academia Franceză, ca prinos de admiraţiune unuia din cei mai de seamă fii ai Belgiei, a hotărît alegerea lui Maeterlinck ca membru al ei.

Dar subtilul poet şi celebrul dramaturg cu o jertfă de sine admirabilă, a încercat să desprindă de pe fruntea sa cununa de cinste ce i'o puneà Templul francez şi să o aşeze pe aceea a unui bun prieten al său.

Iată, după ziarul „Le Temps", scrisoarea pe care Maeterlinck a adresat d-lui Gustave Téry:

„Academia mi-ar face o foarte mare cinste care ar trece peste capul meu încovoiat spre a se răsfrînge întreagă asupra scumpei, nefericitei şi glorioasei mele patrii! Nu mi-aşi îngădui să-i dau sfaturi, dar nu credeţi oare că gestul ei ar avea un înţeles mult mai mare dacă ar fi ales pe vechiul meu prieten Emile Verhaeren?

Inainte de toate, el este înaintaşul meu, este un foarte mare poet, pe cînd eu nu sunt de cît un prozator silitor şi conştiincios.

Cu răbdare, oricine ar putea să scrie ce-am scris eu: nimeni însă n'ar putea face ce a făcut el. Numai un poet are putinţa să înfăţişeze cu vrednicie ceeace este mare şi eroic într'un popor".

Maurice Maeterlinck

Cronica teatrală

Gustul viciului. — Puişorii. — Două pamflete. — Banii. —

Săptămîna trecută s'a jucat prima oară „Gustul viciului" comedie în 4 acte de Lavedan, tradusă de d-na Natalia Anghel. Subiectul piesei fiind cunoscut, nu vom vorbi de cît cum a fost jucată. D-na Braborescu în rolul Liseei-Bernin-Mirette, a prelungit lanţul creaţiilor sale. Fiind cu totul stăpînă pe rol a putut să-şi arate toată forţa talentului său; prin vocea şi farmecele ei şi-a bătut joc de toţi cari o curtau. Cu acest rol, artista, a intrat cu totul în sufletul publicului nostru. D. Braborescu în Trégnier a jucat, ca totdeauna, cu înţelepciunea cu care 'şi studiază rolul în toate amănuntele; şi aici stă adevarata artă. Soţul Mirettei, Lortay, a fost jucat de d. Profir cu atîta pasiune, energie, căldură, în cît publicul 'şi spunea în foyer, că acest rol l'a consacrat ca adevarat artist. Peste puţin timp, Profir o să joace cu succes toate rolurile mari de „prim rol de bărbat". D-na Cuzinschi în mama lui Lortay ne-a arătat cu prisosinţă că n'a pierdut nimic din temperamentul şi patima de teatru, pe cari ni le-a dovedit în toată cariera ei artistică. Pe cînd Tereza Raquin?... D-ra Cîrjă a fost mult aplaudată în rolul Janei Fremy; posedă o inteligenţă sclipitoare şi de asta în tot ce joacă se vede că rolul a fost bine înţeles. O simplă observaţie: teatrul fiind convenţional, trebue să audă cei din balcoane şi cei din galerie. D-ra Cîrjă, vorbeşte numai pentru cei din parter şi parte din loji. Un tînăr care face progrese vădite este d. Georgescu, care în rolul lui d'Aprieu a avut o bogăţie de nuanţe comice. Nu putem uita pe d-ra Popescu cîtă gingăşie pune în subretele sale. In rezumat a fost un spectacol foate bine reuşit.

Decorurile şi montarea cu mult gust aşezate de d. Cuzinschi, au fost mult apreciate de public; fundul actului al treilea, lăsa de dorit; apoi soneria de la cortină se aude prea tare şi strică finalul actului.

Joi 27 s'a jucat „Puişorii" de Brieux. Cu regret, piesa a căzut ca şi „Celimare". Ar trebui ca comitetul de lectură al teatrului să-şi dea mai multă atenţie la lectura pieselor şi să decidă care piesă *poate să se joace*, şi *care nu*, în teatrul nostru. De altfel din multele piese cari s'au jucat anul acesta cu succes, sunt aceste două piese cari n'o să mai revadă rampa; nu-i nimic, asta se întîmplă în teatrele cele mai de seamă.

Sîmbătă 29 s'a jucat pentru a doua oară „Două pamflete" în 3 acte de Tristan Bernard şi Athis. Este un fel de haz-modie care te face să rizi la fiecare vorbă. Toată piesa se învîrteşte în jurul lui Gelidon-Montignac (Pella) şi a amantei sale Leontina (d-na Profir). Artistul Pella a început a se ivi pe scenă mai des şi asta nu face de cît bucurie publicului şi bine d-lui Pella care a jucat cu toată verva lui de altă dată. Vocea-i era puţin voalată, dar jucînd mai des, se poate dezvolta. Bejard (Vernescu) avea un tip de „încornorat" admirabil şi a avut mare succes în acest rol care i se potriveşte cu mutra lui de care trebue să faci haz. Flache (Boldescu) a scos efecte comice dintr'un rol secundar. Baronul (Damira) ne-a redat tipul castelanului voinicos dar fricos. Chevillette (Caimuschi) a avut scene hilariante; mai ales în scena cu duelul, a fost în largul lui şi în rol a imitat perfect pe o persoană cunoscută din baroul nostru. Maiorul (Momuleanu) l'a jucat aşa cum trebuia, afectat şi pedant; i s'a potrivit ca o mănuşă; s'a remarcat scena trecerii de la brutalitate la... dragoste. Larnois (Georgescu) de care s'a scris bine totdeauna, este un artist cu viitor. Are un mic cusur că vorbeşte prea repede şi atunci se pelticeşte şi se pierde nuanţarea frazei; foarte degajat în gesturi. Doctorul (Cerchez) un tînăr cu talent şi timbru frumos. Pizone, Ghiţescu etc., toţi au estompat cîte un tip drăguţ.

D-na Profir a jucat pe Leontina. Iată o artistă din cele dintâiu şi care n'a avut norocul să fie societară pînă acuma, Ne-a dovedit în acest rol greu, talentul frumos ce-l posedă. De multe ori, fără să vrei, cînd o vezi pe scenă, trebuie să faci o comparaţie cu Rejana cînd era tînără. Are atitudinea şi fierul ei; ochii şi mai ales nasul se aseamănă perfect; a avut scene de compoziţie admirabile. Rolul Magdalenei, fiica baronului, a avut fericirea să fie jucat de d-na Braborescu, care dintr'un rol secundar a fascinat publicul cu ochii ei scînteietori; teatrul nostru a făcut o achiziţie minunată şi aici tot meritul i se cuvine d-lui Sadoveanu directorul teatrului, căci lui i se datoreşte „răpirea" de la teatrul naţional din Craiova, a perechei Braborescu. Amelia, d-na Castriş care totdeauna face tipuri ridicole de care lumea rîde; teatrul nostru avea nevoie de o asemenea artistă. D-n Munte şi d-ra Popovici de şi mai mult au figurat, s'au relevat prin toaletele ce le purtau. In viitoarea cronică, vom vorbi de „Banii".

DUNN

INFORMAŢII

Este absolut sigur că parlamentul va fi închis la 15 Decembrie.

Pînă atuncea camera va vota şi budgetul care la cheltueli, se va prezenta, în raport cu budgetul anului trecut, cu un scăzămînt de 50 la sută la material şi 20 la sută la leţuri.

In cercurile judecătoreşti se spune că în locul d-lui Savel Zăhărescu, consilier la Curtea de Apel, actualminte în concediu, dar care în curînd se va retrage din magistratură, va fi transferat d. Patron, actualminte consilier la Curtea de Galaţi.

In locul d-lui Patron va fi numit consilier d Bonachi, primul procuror pe lîngă tribunalul de Covurlui.

Eptropia Sf. Spiridon a făcut noui intervenţiuni la Chişinău, pentru a intra în posesiunea arenzei ce i se cuvine pentru moşiile ce această instituţiune le posedă în Basarabia.

Se crede că de astă dată intervenţia va fi încoronată de succes.

La tragerea de ieri a loteriei romîne, cîştigul de 150,000 lei a căzut în Colectura „Providenţa" din localitate strada Stefan cel Mare 25.

Destăinuirile şefului nostru d. Take Ionescu sunt din ce în ce mai preţioase. In ultimul articol publicat în „La Roumanie" de eri d-sa redă declaraţia făcută în toamna 1913 de un diplomatic unui ministru romin: „Dv. sunteţi învingători; noi suntem învinşi". Şi o însoţeşte de următoarele reflecţii: Curioasă mărturisire care ne-a făcut să vedem încă odată antagonismul absolut al intereselor acestor două ţări.

Unirea Educatoarelor Romîne îşi va ţinea obicinuita şedinţă *Joi 4 Dec. orele 4.30 precis*, la şcoala secundară „Oltea Doamna" str. Muzelor 6.

D. dr. I. Dinescu, medic primar al spitalului din Ruginoasa, va ţinea prima dintr'o serie de trei conferinţe, al căror subiect va fi un

Studiu medico-legal asupra copiilor Romîniei

Membrele şi membrii sunt rugaţi să nu lipsească. Romîncele şi Romînii cari se interesează de viitorul naţiunei sunt invitaţi la şedinţă.

ŞCOLARE. — Const. Bantaş, învăţător la Cristeşti, a obţinut un concediu de 10 zile.

— Grigore Tăutu, învăţător la Coarnele-Caprei, a fost transferat la şcoala particulară bulgară din Cavarna.

— Ministerul a aprobat un concediu de 30 zile d-nei Natalia Mitru, institutoare la şcoala de aplicaţie de pe lîngă şcoala normală de fete din Iaşi.

— S'a aprobat un concediu de 50 zile d-nei Natalia Golăescu, învăţătoare la Bivolari.

— Ministerul instucţiei a primit, pe ziua de 1 April 1915, demisia din învăţămînt a d-lui învăţător C. Hotnog din Fălciu, actualmente detaşat la Costuleni (Iaşi), pentru a-şi regula drepturile la pensie.

Fetele Anica Fraric şi Despina Grigoraş s'au plîns poliţiei din Tg.-Frumos că au fost atrase în cursă şi jefuite de ţigancele Maria Creţu şi Agripina Munteanu.

Excroacele au fost arestate.

D. Const. Faur, nou licenţiat în drept, s'a înscris eri în baroul ieşan.

In seara de 5 Decembrie, ora 9 va avea loc o producţie muzicală urmată de o frumoasă serată dansată, organizată de societatea de muzică din Iaşi. sub conducerea mult apreciatului maistru şi profesor Ciolan, dată în scop distractiv al membrilor şi al familiilor lor.

Localul societăţei fie fiind suficient, serbarea va avea loc în salonul Turn Verein din str. Arcu.

La societatea de sport şi gimnastică au început preparativele, în vederea marilor serbări ce se vor organiza cu prilejul serbătorilor de Crăciun.

Un ordin al ministerului de finanţe reduce taxa vamală pentru importul de hîrtie de ziare de la 30 lei la 5 lei suta de chilograme.

La asociaţia generală a studenţilor evrei a fost ales următorul comtitet:

S. Zalman preşedinte, A. Schreiber vice preşedinte, H. Koniver casier, Zalman Dorohoi secretar şi I. Iacoby bibliotecar.

Vineri se va proceda la instalarea comitetului.

Societatea *„Cantina Şcolară"*, care hrăneşte zilnic şi gratuit 305 elevi săraci, dă o reprezentaţie la Teatrul Naţional cu piesa *Toto* în seara de 5 Decembrie a. c. pentru sporirea fondului de ajutor al acestei societăţi.

Comitetul roagă călduros pe onor. public a sprijini această societate, care, în aceste timpuri grele mai ales, este o adevărată binefacere pentru elevii sărmani.

Biletele cu preţul obişnuit se găsesc la direcţiunile şcoalelor primare iar în ziua reprezentaţiei la librăria Iliescu.

Intre articolele de sezon cari s'au scumpit excesiv de mult anul acesta este şi untura de peşte. Preţul unui litru s'a ridicat de la 2 lei la 4 şi chiar la 5 lei în băcănii şi drogherii.

La Ungheni ruşi se găsesc mari cantităţi de antracit, comandate de comercianţii ieşeni încă înainte de isbucnirea răsboiului, dar ale căror transitare în România este oprită de guvernul rusesc.

D. Gh. Mîrzescu, primarul oraşului, pentru a preîntîmpina o grevă a brutarilor, în scopul de a urca preţul pîinei a luat disposiţia de a crea o brutărie cooperativă, care să aibă concursul comunei.

D. Toma, ajutor de primar, a întocmit proectul şi în curînd consiliul comunal va fi convocat pentru a se pronunţa asupra lui.

In cursul acestei luni va apare primul volum din Istoria Teatrului, datorit d-lui Th. Burada.

In cursul săptămînei viitoare va începe a funcţiona şcoala de adulţi a societăţii „Vulturul".

■ Azi dimineață a sosit în localitate d. general Cerchez, în frunte cu o comisiune militară.

■ Comitetul care a proectat ridicarea unui monument pentru eroii din Regimentul 13 căzuți la 1877—78 și la 1913, apelează la artiștii din Iași să binevoiască a-și da obolul lor, compunînd un plan, sau proect de monument în care să se simbolizeze acele fapte eroice.

Comitetul va publica în urmă numele artistului al cărui plan va fi găsit ca cel mai reușit.

■ JUDICIARE.—Eri s'a pledat înaintea Curței de apel secția II procesul de divors dintre soții Găvănescu. De o parte d-nii avocați Matei Cantacuzino și Osw. Teodoreanu, iar de altă parte d. H. Suțu.

Curtea a amînat pronunțarea deciziunei pe astăzi.

■ Senatorii și deputații Iașului pleacă în astă seară la București, în vederea redeschiderei parlamentului.

■ In astă seară Marți 2 Decembrie, are loc o reprezentație a cinematografului Pathé Frères în sala Circului Sidoli, cu următorul program:

„Misterele sufletului" roman înduioșător din luptele vieței. Montare cu un lux și bogății extraordinare. (3 părți).

Căsătoria lui Aventureanu, scene foarte comice.

Datoria unui judecător, dramă într'un act.

Tiflis (Transcaucazia), interesante vederi după natură.

Noul program viitor se reprezintă Mercuri: In urma succesului extraordinar și fără seamăn și după îndemnul unui foarte mare număr de vizitatori, direcția cinematografului Pathé-Frères din sala Sidoli, readuce pentru ultima oară Mercuri 3 și Joi 4 Decembrie: „MIZERABILI", monumentala operă a nemuritorului romanțier și poet francez Victor Hugo. Se reprezintă opera întreagă conținînd 9 părți.

On *cherche, maison française ou allemande, bonne famille, de préférence maison française ou bien celle d'un professeur français du Lycée, comme pension pour une fillette de 16 ans; on désire qu'elle reçoive une instruction et éducation supérieure dans la maison.*

Sous chiffre „1000" offres.

VIZITAȚI NOUL

Magazin de Manufactură, Galanterie

ȘI LINGERIE

LA „KAHANE"

— Palatul Braunștein—Str. Cuza-Vodă 83 (fost Golia) —

Bine asortat în: Ștofe pentru rochii, *calități superioare și ultimele noutăți*, Plușuri pentru jachete și Linoleum Pînzărie de Olanda și Belgia, Chifonuri *în toate lățimele și calități*, Atlasuri, Pistră de saltele și Zephiruri, cămăși bărbătești, Napajuri și fețe de mese de Olandă și de bumbac, Inlet, Satinuri pentru plăpomi, ratinuri, flanele, moltoane *și în general tot ce e mai nou în această branșă.*

Mare asortiment complect în lingerie de dame

— Serviciul conștiincios și cu Prețuri modeste —

Onorata clientelă este rugată a vizita magazinul spre a se convinge.

Serviciul telegrafic și telefonic al „Opiniei"

Solemnitatea din Atena

— D. Filodor, ministrul Romîniei, a prezintat scrisorile de acreditare— Cuvîntarea d-lui Filodor și răspunsul Regelui Greciei —

Atena. 14—D. Filodor, ministrul Romîniei, a prezentat azi Regelui nuoile sale scrisori de acreditare. Cu acest prilej ministrul romîn a zis:

„Am onoarea a remite Majestății Voastre scrisorile prin care M. S, Regele Ferdinand, Augustul meu Suveran, a binevoit să mă confirme în calitatea mea de ministru plenipotențiar și trimis extraordinar pe lîngă persoana M. V,, misiune pe care am mai avut onoarea a o îndeplini sub domnia primului fondator al dinastiei romîne.

Mi-a fost dat să fiu martor personal al perioadei celei mai strălucite a istoriei Greciei moderne, cînd M, V, în fruntea vitezei Sale armate și secundat de guvern, a știut prin virtuțile Sale militare să reînvie înaltele acte de arme ale vechei Helade a cărei civilizație măreață servește încă de modele inimitabile întregei omeniri, Operele războinice ale M. V. și-au avut încoronarea în tratatul din București și în opera de pacificare ce a consolidat legăturile de prietenie și interese existînd între națiunile greacă și romînă.

Adînc convins că datoria mea consistă în a munci spre acest din urmă scop, îndrăsnesc a ruga pe M. V. să binevoiască a-mi acorda înalta sa bunăvoință, ca și în trecut, și o asigur că voi depuue tot zelul întru îndeplinirea acestei sarcini atît de necesare destinelor viitoare ale ambelor țări".

Cuvîntarea Regelui Greciei

Suveranul Greciei a răspuns:

„Primesc cu plăcere scrisorile prin care M. S. Regele Ferdinand vă confirmă pe lîngă persoana Mea, în calitate de trimis extraordinar și ministru plenipotențiar, spre a continua misiunea îndeplinită cu atîta succes de d-voastră, sub domnia glorioasă a marelui rege Carol, primul și ilustrul fondator al dinastiei romîne.

Vă sînt recunoscător că ați bine-voit în termeni amabili să reamintiți marea operă pe care providența Mi-a îngăduit să îndeplinesc la începutul domniei mele. Tratatul din București care încunună colaborarea dintre Grecia și Romînia, în interesul superior al ordinei și stabilității raporturilor balcanice, a cimentat definitiv între cele două națiuni o amiciție bazată pe interese comune.

Pot să vă asignr că veți afla pe lîngă persoana Mea și guvernul Meu, cel mai deplin concurs întru îndeplinirea importantei voastre misiuni."

Comunicat oficial german

Berlin.—14 | 12.—Marele stat major află de la marele cartier general, cu data de 14 | 12 dim.:

Atacurile franceze în contra unor părți din pozițiunile noastre între fluviul, Mouse și munții Vosgi, au fost ușor respinse. Nimic esențial de semnalat pe frontul apusean.

In Prusia răsăriteană, în Polonia de miază noapte, operațiunele noaste își urmează cursul normal.

*

In ceea ce privește știrile franceze și rusești trebue observat următoarele.

Se telegrafiază în mod oficial din Petrograd, cu data de 11 | 12: Am continuat ofensiva noastră la sud-vest de Cracovia de unde am capturat mai multe tunuri germane și mitraliere precum și aproape 2000 prizonieri. In realitate nici un om și nici o mitralieră aparținînd trupelor noastre, care se găseau după cum se zice la sud-est de Cracovia n'a căzut în mînele rușilor.

Comunicatul oficial din Paris cu data de 12 | 12 pretinde că la nord vest de Vailly o baterie germană ar fi fost complet nimicită și că la Diatouchatel alte doua baterii germane ar fi fost distruse, un adăpost ar fi fost aruncat în aer și mai multe tranșee distruse. Toate aceste știri sînt inventate.

(s. s. Comandantul superior al armatei.

Comunicat oficial rus

Petrograd.—Comunicat oficial din 13 Decembrie:

Pe toate fronturile s'au dat lupte neînsemnate. In direcția Mlava am continuat să respingem trupele germane în retragere. Pe malul sting al Vistulei nici o schimbare.

Pe frontul armatel din Caucaz, la 12 Decembrie nu s'au dat decît lupte de amănunt pe tot frontul.

Statele-Unite se înarmeaza

Vashington. — Raportul anual al secretarului de stat la marină propune construirea a două dreadnoughturi, 6 contratorpiloare și cel puțin 8 submersibile printre care unul mare, precum și o canonieră.

Situația în Balcani

Roma.—Din toate părțile sosesc astă-zi știri, că toate sforțările de a provoca statele balcanice să-și abandoneze neutralitatea au dat greș pe întreaga linie. „Corriere d'Italia" publică o scrisoare din Sofia cu următorul cuprins. Romînia e prea cuminte ca să-și pue în joc marile sale interese, printr'o alianță care ar duce-o pentru totdeauna în neînțelegere cu Bulgaria. Romînia și Bulgaria au în Balcani o situație deosebita, pe care n'o vor părăsi nici odată spre a face loc influenței numai unei puteri, care în mod inevitabil ar pune capăt în mod puțin glorios propriei lor situații în Balcani precum și scumpei lor independențe.

Duel în Roma

Roma.—Corespondentul berlinez al ziarului „Giornale d'Italia" Basinorenda, a rănit într'un duel care a avut loc la Roma, pe poetul naționalist Tomacelli, care l-a insultat pe cel d'întâi într'un articol din cauza germanofiliei sale

Comunicat oficial austro-ungar

Viena(— Comunicat oficial din 14 | 12:

Urmărirea rușilor în Galiția de vest a fost continuată. Cîștigăm pretutindeni teren spre nord după lupte mai mult sau mai puțin înverșunate. Actualmente Dukla se află iar în stăpînirea noastră.

Coloanele noastre care au înaintat alaltăeri dincolo de Carpați au făcut 9000 prizonieri și au luat 10 mitraliere. Situația pe frontul nostru între Baibrot pînă la est de Cracovia și în Polonia sudică este neschimbată.

La nord de Lowiez aliații noștri au continuat să înainteze spre Bzetra inferioară.

Un important interview al d-lui Toncef

Buda-Pesta, 14.—Corespondentul la Sofia al ziarului „Az Est" a obținut un interview de la d. Toncef, ministru de finanțe, care a zis:

„Chiar și rusofilii din Bulgaria sunt contra Serbiei. Diferența între rusofilii și celelalte partide este că rusofili ar voi ca în bună înțelegere cu Rusia și în virtutea neutralității Bulgariei să tranșeze diferendul cu Serbia.

Dar acest lucru e greu de oarece legăturile noastre cu Serbia sunt foarte grele. Serbia vrea să ne smulgă Macedenia asupru căreia avem drepturi indescriptibile, și față de această chestie, chestia Adrianopolului este de o importanță secundară. Mai de mult încă a zis d. Ghenadiev: „N'avem nici un tratat cu Romînia și suntem liberi a lua atitudinea ce ar conveni intereselor noastre, în cazul cînd Romînia s'ar hotărî pentru o ofensivă contra monarhiei". Aceasta o declar și eu".

Pierderile rușilor

Berlin.—Presa rusă va încercă din nou să ascundă, jonglînd cu numerele pierderile ruse din Polonia. Față de aceasta trebue consratat cu tot dinadinsul că pierderea rusească de 150.000 de oameni, anunțată în mod oficial, se raportează numai la luptele din Polonia rusă. Pierderile de la începutul războiului sunt natural cu mult mai mari și anume după listele oficiale, pînă la 12 Decembrie s'au făcut prizonieri neriniți 463,000 de oameni.

Pierderea totală e evaluată chiar de ziarul „Le Temps" la 1 milion 600 mii de oameni, dintre care 540 mii de morți. „Dnevule" evaluiază pierderile artileriei la 50 la sută. Regimentul personal al Țarului a fost aproape cu totul nimicit în Carpați. Cauza a fost conducerea lui de către ofițeri neexperimentați, abia eșiți din școala de cadeți.

Ora 3 p. m.

Situația diplomatica austro-sârbă

Milano.—„Corierre de la Serra" află din Roma că Austria a sondat din nou prin intermediul unei puteri neutre, să vadă dacă sîrbii sunt dispuși a incheia pace.

Se afirmă că această incercare a fost refuzată.

LOTERIA

București. — Azi a avut loc tragerea cl. VI-a a loteriei Regatului Romîn.

Au cîștigat:

10,000 lei No. 46,776.

3000 lei No. 32096, 30869.

2000 lei No. 25197, 38645, 38566 48803, 52716.

1000 lei No. 16569, 21071, 31474 8323, 19006, 23493 39906, 51377, 58661.

Cîștigul de 150.000 (Una sută cinci zeci mii) a căzut eri în colectura «PROVIDENȚA» pe No. 13972, iar astăzi No. 38645 cu 2000 lei și 8323 cu 1000 lei.

Atitudinea partidului conservator

București. — Se asigură că în cercurile conservatoare se fac mari sforțări pentru ca în consfătuirea ce va avea loc comitetul executiv conservator să adopte o formulă care să întrunească toate sufragiile.

Se spune eă senatorul Argintoianu este acel care tratează o înțelegere între d-nii Marghiloman și N. Filipescu.

Este vorba ca în comitetul Conservator să se voteze o moțiune, care să fie apoi dată publicității sub formă de comunicat și prin care zisul partid să afirme necesitatea ca România să părăsească neutralitatea, fără a se specifica nici momentul intrărei în acțiune, nici în contra cui să fie îndreptată această acțiune.

ANUNCIU

Maistru cârnațar

FRANTZ LEIBEL Str. Dragoș 25

Vin la domiciliu pentru lucrat mascuri, primesc și marfă la afumat.

De arendat *viile d-lui Gh. Poroineanu din comuna Tomești, chiar de acum cu tot ce se află pe dînsele. Via e pusă în pămînt.*

Amatorii se vor adresa la d. Vasile Speranță, str. Fătu No. 5.

CHIRISTIGIA

„Bradul Moldovei"

Mari depozite de Cherestea

Str. Uzinelor 11—14

Asortat cu toate esențele de lemn pentru construcție și tîmplărie

Societatea „Bradul Moldorei"

— Telefon —

Comunicat francez

Paris 14 (Prin telegrafie fără fir de la turnul Eifel):

Atacul infanteriei germane la nord-est de Ypres a eșuat.

In regiunea Aisne se bombardează tranșeele și de o parte și de alta.

In Argonne francezii au cîștigat puțin teren. In Alsacia și Lorena francezii au respins niște contraatacuri și au avansat puțin.

Aviatori francezi au incendiat un tren militar german în gara Du Pagny.

Stirile germanilor asupra pierderilor aliaților la nord sînt fanteziste.

Reluarea Belgradului

— ENTUZIASMUL ÎN BUCURESTI —

Niș 14 Dec. st. n. ora 9 seara (Depeșă urgentă).—Trupele sîrbe, în urma unor lupte violente, au reintrat în Belgrad.

Niș 14, ora 11 jum. seara.

Comunicația de cale ferată între Salonic și Niș a fost restabilită.

*

București.—Astăzi dimineață la ora 10, o ediție specială a ziarului „Adevărul" a adus la cunoștința populației vestea reluărei Belgradului.

Această știre a provocat o vie emoție și un mare entuziasm.

EXPERIENȚA A DOVEDIT CĂ:

Apele Mineralizate Sinteza

Preparate cu **Lithină și Bicarbonat de Sodă** de

Doctorul RATIANU Chimist și farmacist, IAȘI

sunt cele mai conștiincios preparate, cele mai curate și cele mai plăcute dintre toate produsele similare din țară.

Cereți dar pretutindeni, în toate debitele de băuturi și în toate restaurantele, numai **APELE MINERALIZATE „SINTEZA" a DOCTORULUI RĂTIANU**, și feriți-vă de imitațiuni care prin compoziția lor nu se pot compara întru nimic cu excelentele produse **„SINTEZA"**.

Apele Mineralizate Sinteza sunt alkaline—lithionate și se recomandă în special ca apă de masă persoanelor ce suferă de **ACREALA EXAGERATA a STOMACULUI, GUTTA, ARTRITISM, NISIP LA FICAT, NISIP LA BEȘICĂ sau RINICHI, CONSTIPAȚIE** etc.

Observați bine **ETICHETA DE PE STICLĂ și PLOMBELE DE ÎNCHIDERE** care trebue să poarte numele meu **Dr. A. RĂTIANU** și marca **„SINTEZA"**.

Refuzați ori ce substituție.

La cerere se trimite trăsura fabricei la domiciliu.

— Biroul Fabricei IAȘI str. GOLIA No 46 —

5 BANI

ABONAMENTE

Un an . . 20 lei
6 luni . 10 lei

OPINIA

ANUNŢURI

Un rând pag. III, 50 b.
„ „ „ IV, 40 „

5 BANI

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Administraţia: Tipografia H. Goldner, Iaşi. — TELEFON No. 36 —

Sub direcţiunea unui Comitet

Anul XII — No 2346 — Joi 4 Decem. 1914

Cu ocaziunea moratoriului

Se pare că viaţa noastră nu e decît un şir de contraziceri. Înţeleg pe acele cari se produc în decursul timpului, dar ca în acelaşi moment una să spunem şi alta să facem, mai greu. E evident că faţă cu succesiunea fenomenelor sociale, cineva să aibă ezitări, ba chiar să ajungă a susţine astăzi aceia ce cu tărie combătea ieri.

E evident că ori cît am prevedea noi producerea şi înlănţuirea acelor fenomene, prevederea noastră nu poate trece peste un şir de ani, negreşit mai mare pentru omul superior, mai mic pentru comunul muritorilor. Şi dacă admitem pentru cel întâi, că în puterea judecăţii sale, a modului de a aprecia şi deduce, ar putea să ne arate pentru 25 ori 30 ani care va fi orînduirea vieţii noastre, negreşit aceasta n'ar putea-o face cel modest, de cît pentru un timp foarte scurt, unul ori doi ani şi poate nici atît.

Este alt ceva însă cînd în acelaşi moment, aceleaşi individualităţi au două concepţiuni asupra aceluiaşi fenomen.

Se susţine de exemplu, că trăim sub regim democratic, că aşa fiind, în ori ce măsură ce luăm pentru îmbunătăţirea vieţei noastre, nu avem în vedere de cît interesele celor mulţi. De la nevoile acestora se inspiră cei ce prin ficţiune constituţională sunt reprezentanţii lor. Să fie aşa?

Oh, dar cîtă falşitate nu conţine însuşi acest principiu?! De aceia lumea a ajuns la convigerea contrară, că măsurile de cari vorbim, se ieau în vederea intereselor celor puţini, adică tocmai invers de ceia ce se susţine.

Exemple recente avem sub ochii noştri. Mai ieri se oprise exportul de ouă. Se zicea: măsura bună, menită a indestula populaţiunea cu acest sănătos aliment, deci în folosul celor mulţi. Au găsit însă cîţi-va mijlocul să li se permită exportul a cîtor-va vagoane, şi atunci lumea s'a întrebat de ce? Răspunsul a fost că aşa cerea interesul cîtor-va.

Apoi în această ordine de lucruri, am văzut de atîtea ori prohibindu-se exportul unui articol, şi mai în urmă dîndu-se învoire, încît convingerea că numai cîteva interese se menajază, a pătruns adînc.

Ni se spune apoi că tot poporul, de la Vlădică pînă la opincă, cere războiu. Să fie adevărat? Cercetatus'au şi vocile acelora cari sunt direct interesaţi, acelora în numele cărora se vorbeşte? Pe lîngă altele noi mai avem şi contradicţiunea că Corpurile legiuitoare actuale, au fost alese pentru anume organizare internă, şi cu toate acestea dînsele vor fi puse în situaţiune a se rosti asupra războiului.

Nu zic, că de ar fi să facem alegeri noi, am pune alţi oameni de cît cei acum aleşi, dar cel puţin s'ar fi discutat în timpul alegerilor *chestiunea naţională* şi s'ar fi cunoscut în oare care măsură ideile şi simţimentele alegătorilor în această materie.

La noi nici măcar la ureche nu s'a şoptit cuiva, că aceste Corpuri legiuitoare se vor ocupa şi de alianţele ca şi de doleanţele noastre în chestiune externă.

Acum se pune din nou în discuţiune chestiunea moratorului. Pînă astăzi guvernul s'a arătat intransigent în această materie. In momentele actuale cîte-va Bănci mari, au început a face oare care gură şi de aceia se caută a li se da satisfacţiune.

Acelaşi procedeu ca în toată viaţa noastră. Satisfacţiunea celor mari, puţini la număr, iar ca vorbă, ca expresiune bătătoare la ochi, că ţara şi anume cei mulţi au cerut această măsură.

Şi este de netăgăduit că o dispoziţiune ca aceia de care vorbim acum, aduce atîngere traiului nostru economic, are repercusiune asupra uneia din ramurele noastre cele mai importante de activitate, comerţul.

Intrebatu-s'a comerţul şi anume comercianţii cei mulţi, cari sunt păsurile lor şi mai ales dacă de moratoriu au şi ei nevoie şi în ce măsură?!

Ei răspund în cor că de moratoriul pentru străinătate, pe care vrea să-i legifereze guvernul nu vor profita de cît Băncile mari şi cîţiva angrosişti, dar detaliştii—şi aceştia sunt cei mulţi—vor continua a fi strînşi de gît ca şi pînă acum.

Comerţul nostru, mai mult poate de cît cel din alte ţări, e sprijinit pe credit. In practică, detailistul plătea poliţa sosită la scadenţă, cu condiţiune ca în acelaşi timp să i se livreze altă marfă. Astăzi marfă nouă nu i se mai dă, dar poliţa se pretinde a se achita.

E uşor de înţeles ce stînjenire se aduce comerţului acestuia de detaliu cînd uşa pentru primire de mărfuri rămîne închisă, iar poarta cea mare de plată şi în lipsă, de proteste, rămîne deschisă.

In viaţa comercială de toată ziua, şi în timpuri normale, ambele uşi stau deschise: pe una intră marfa, pe alta iese plata.

Fiindcă ne găsim în timpuri nenormale, logic este ca ambele uşi să fie închise. De fapt cea pentru intrare de mărfuri e închisă. Guvernul, dacă ar asculta glasul celor mulţi, ar putea lua măsuri şi ar trebui să le ieă, pentru închiderea şi celeilalte uşi.

V. I. Radu

Mici Polemici

Vedem prin ziare că inventatorul tunului german de 42 c, m. are epitetele de «profesor dr...»

N'o fi chiar doctor în ale medicinei, că prea s'a gîndit la moarte, nu la viaţă.

*

Nu-i de mirat că-i aşa de ucigător tunul 42. Nici un bolnav nu rezistă.. temperaturei de 42 centigrade.

*

D. Ed. Candella a scris o nocturnă intitulată «Moldova».

Sărmana Moldovă! Doară nocturne *mai poate inspira, de posomorîtă ce este..*

*

«Turcia nu plăteşte» — se intitulează o relaţie din Constantinopole într'un ziar.

Proverbul nici nu pretindea vr'o dată că Turcia plăteşte, ci că „Turcul plăteşte gloabe“,

*

Comandamentul rus aşteaptă ca să îngheţe lacurile mazariene.

— Cum o să îngheţe cu atîta... foc?

*

Nu sunt şanse de armistiţiu pentru crăciun, din cauza diferenţei de 13 zile între calendarul ortodox şi acel catolic.

...Ne-am fi mirat să nu fie şi aci un 13!

*

D. State Dragomir nu e ruso-fil. Cu toate aceste îl laudă «Versuri şi Proză»...

*

Austriacii au pierdut Belgradul.

— De sigur: din motive strategice.

OAMENI ŞI LUCRURI

Franco-germane

Foarte mulţi socot războiul din 1870—cu pierderea Alsaciei şi Lorenei ca geneza vrajbei neîmpăcate între cele două mari naţiuni.

Adevărul însă e că secolul trecut îl umple aproape în întregime cînd supremaţia uneia, cînd biruinţa celeilalte dintre cele două ţări vecine.

Pînă şi între doi poeţi atît de asemănători ca semeţie şi frivolitate, ca Musset şi Heine, contemporani şi iubitori ai Franţei aproape în acelaş grad, s'a putut isca o polemică memorabilă.

Ca un adevărat francez, Musset nu iubea de loc pe germani şi drept răspuns la imnul lui Becker „Die Wacht am Rhein», Musset scrise acea poezie iritantă „Le Rhin allemand“ din care cităm strofele de neuitat:

Nous l'avons eu, votre Rhin allemand.
Que faisaient vos vertus germaines
Quand notre César tout-puissant
De son ombre couvrait vos plaines
Ou donc est-il tombé, ce dernier amant?

Nous l'avons eu votre Rhin allemand,
Si vous oubliez votre histoire
Vos jeunes-filles sûrement
Ont mieux gardé notre mémoire
Elles nous ont versé votre petit vin blanc...

Aceste versuri sfidătoare nu le-a uitat niei Heine, care era—orice s'ar zice—un patriot şi un poet german înainte de toate. In poemul său „Deutschland“ cînd stă de vorbă cu *Rinul*, acesta-i spune poetului că i-s dragi francezii, dar nu şi poetul lor Musset:

Der Alfred de Musset, der Gassenbub!
Der kommt an ihrer Spitze
Vielleicht als Tambour und trommelt mir- (vor
All' seine schlechten Witze.

Drept „schlechten Witz“, adică „glumă proastă“ putea, ori trebuia să califice un scriitor german aluzia... indiscretă şi mai mult decît nedelicată la virtutea fecioarelor germane atît de mult pusă la îndoială de Alfred de Musset, care nu era tocmai indicat a vorbi de virtute.

Din nefericire diferendul s'a prefăcut în ură şi aceasta nu s'a oprit la o simplă şarjă poetică, ci la şarje infinit mai sîngeroase...

Rodion

INFORMAŢII

Un fapt care se verifică este că austriacii se retrag din poziţiunile pe care le ocupaseră în Serbia. Motive strategice, zic ei. Este multă lume care crede altfel. Ceia ce interesează publicul din ţara noastră e, ce influenţe vor avea aceste evenimente asupra atitudinei Romîniei?

Unii văd o grăbire a intrărei în acţiune a Statului nostru, pe cînd alţii socotesc că din contra aceasta e un motiv de amînare.

Nu ştim care din aceste curente va predomina. Ceia ce e cert e că în sînul partidelor noastre politice e mare fierbere.

In special partidul conservator, care se pare că vrea să atragă atenţiunea prin zvîrcolirile lui, va ţine mîne o şedinţă asupra căreia se fac de mai înainte pronosticuri.

Se zice că partizanul intrărei imediat în acţiune, francofilul d. N. Filipescu nu va reuşi să atragă după sine grosul partidului, cu toate demenţiile la cari se dedă.

Negreşit nu se poate da crezare tuturor vorbelor cari circulă, nu se poate pune temeiu pe ceia ce se strigă în gura mare prin cafenele, dar e sigur că partidul conservator trece prin o criză.

Sperietoarea unora nu stă atît în aceia că trebue să intrăm în acţiune şi să azistăm la grozăviile războiului, pe cît în teama de şeful partidului nostru d. Take Ionescu.

In zadar conservatorii spun că ceia ce ce-i animă e numai situaţiunea ţărei noastre faţă de conflictul european.

E ceva mai prejos de aceasta. Tot aceleaşi vederi mici,—terre-à-terre,—frica cîtorva de a vedea că partidul conservator s'ar putea reintregi şi prin adevăratul rol, aşa după cum trebue să fie chemarea lui.

Sunt oameni deprinşi cu mici intrigării, mici cancanuri, şi a-i scoate din felul acesta de a vedea, însamnă a le lua pînea de toate zilele.

Din eroare s'a spus în numărul nostru de ieri că Corpurile legiuitoare vor fi închise la 15 Decembrie.

Este o greşală pe care cetitorii au rectificat'o desigur. Era vorba de 15 Februarie şi nu 15 Decembrie.

Un ordin ministerial sosit asta noapte autorităţelor locale, opreşte cu începere de azi exportul a ori ce fel de cereale, şi a derivatelor măcinate.

Ministerul instrucţiunei publice prin o nouă dispoziţie a adus la cunoştinţa direcţiunilor şcolilor normale de băeţi şi fete că cursul clasei IV va înceta 1 Martie în vedere că Paştele cad la 22 Martie.

D-na Zamfira Penel, soţia prietenului nostru C. B. Penel, a dat naştere unui băiat.

Mama şi copilul sunt sănătoşi.

Vineri 5 Decembrie a. c. va avea loc, cu ocazia patronului şcoalei profesionale de fete „S-tu Sava“ din localitate o mică serbare în localul şcoalei, în urma oficierii serviciului religios, la biserica „S-ftu Sava“ la care va cînta corul şcoalei, dînd răspunsurile la sf leturghie.

Direcţiunea şcoalei roagă pe părinţi, conrespondenţi şi cei interesaţi să aziste.

Direcţia căilor ferate a luat dispoziţiunea, ca trenul de Ungheni să aştepte pasagerii din Rusia, ori cari ar fi întîrzierea ce s'ar produce la frontiera rusă.

Localul în care se află instalate grajdurile comunale, fiind într'o stare foarte rea, administraţia comunală a dispus a instala grajdurile în localul liber de la abator.

Societatea ortodoxă naţională a femeilor romîne, secţia Iaşi, face apel la publicul din Iaşi să bine voiască a dărui, cu ocazia sf. sărbători de Crăciun, fie jucării, lucruri de îmbrăcăminte, botine etc. pentru copii de la vrîsta de 3 la 7 ani; fie bani cu care societatea va cumpăra cale necesare copiilor lipsiţi de mijloace. Comitetul face apel la *toţi copii*, care dispun să nu uite pe fraţii lor, care n'au nimic de Crăciun şi să le facă cîte un dar cît de mic.

Face deasemenea apel la domnii cofetari a dărui bomboane, plăcerea copiilor, la toate magazinele a oferi resturi de stofe din care se vor confecţiona haine, paltoane etc, la toţi domnii cismari a oferi cîte o pereche de botine pentru copii nevoiaşi.

Toate darurile se vor trimete sau la sediul societăţei, str. Carp No. 2 sau la doamnele din comisiunea de Organizare a Stelei de Creciun.

Numele donatorilor şi a donatoarelor vor fi publicate în jurnalele din localitate, asemenea şi o dare de seamă amănunţită de lucrurile cumpărate din banii oferiţi.

Serbarea Stelei se va face la grădina de copii din strada Socola în ziua de 23 Decembrie ora 4 p. m.

Cecilia Col. Liciu, str. Lascar Catargi 27, Ana Netter str. Armeană 18, Alexandrina Nicolau, str. Sf. Teodor, Maria Stroici, str. Carp 1, Alexandrina C. Praja, str. Păcurari 31.

Noutăţi apărute.— „Sănătatea şi viaţa fericită“ pe 1 Decembrie cu un număr ales şi variat.

„Versuri şi Proză“ cu bucăţi semnate de I. M. Raşcu, Hidalgo, E. Furtună, I. Cenaru, M. Zopir, C. Stoica, traduceri din Baudelaire, recenzii etc.

Societatea *„Cantina Şcolară“*, care hrăneşte zilnic şi gratuit 305 elevi săraci, dă o reprezentaţie la Teatrul Naţional cu piesa *Toto* în seara de 5 Decembrie a. c. pentru sporirea fondului de ajutor al acestei societăţi.

Comitetul roagă călduros pe onor. public a sprijini această societate, care, în aceste timpuri grele mai ales, este o adevărată binefacere pentru elevii sărmani.

Biletele cu preţul obişnuit se găsesc la direcţiunile şcoalelor primare iar în ziua reprezentaţiei la librăria Iliescu.

In ziarele de dimineaţă s'a publicat ştirea că comercianţii pescari din hală au cerut Camerei de comerţ din localitate să intervie ca depozitele de peşte ale statului din hală să nu mai vîndă peştele în detaliu, cerere care a fost aprobată de Camera de comerţ care a promis că va interveni.

Credem, însă, că o aşa măsură n'ar trebui adusă la îndeplinire căci s'ar desfiinţa astfel tot avantajul pe care ministerul agriculturei şi comerţului l'a făcut populaţiunei sarace. In adevăr vînzarea en gros ar face ca tot peştele să fie cumparat de cîţiva negutitori speculanţi, cari în urmă l'ar desface în detaliu cu preţuri ridicate.

Zarzavagii, cerînd o urcare de preţ pentru ceapă, şi fiind refuzaţi de administraţia comunală, s'au pus de fapt în grevă, aşa că în pieţe este o completă lipsă de ceapă.

Administraţia comunală va lua măsuri de represiune.

Jandarmii rurali au arestat azi pe dezertorii Pavilescu Neculai şi Manole Meşteş. Duşi la comenduire, aceşti dezertori au declarat, că sunt autorii unor numeroase furturi.

Invăţătorii înaintaţi la gradul de sublocotenenţi în rezervă vor fi concentraţi în cîte trei serii de 15 zile, în cursul lunelor Decembre şi Ianuar.

D-ra E. Setlacek, absolventă a şcoalei profesionale „Reuniunea femeilor Romîne“, a fost autorizată de Ministerul Instrucţiunei Publice să funcţioneze în învăţămîntul profesional particular.

Duminica trecută a avut loc la Fălticeni înmormîntarea locotenentului Emil Ionescu, la care a azistat tot corpul ofiţeresc din garnizoana citatului oraş, cum şi trupa.

Camarazii au pierdut în Emil Ionescu pe un om de elită. iar Societatea pe unul din membrii săi cei mai distinşi.

Comitetul care a proectat ridicarea unui monument pentru eroii din Regimentul 13 căzuţi la 1877—78 şi la 1913, apelează la artiştii din Iaşi să binevoiască a-şi da obolul lor, compunînd un plan, sau proect de monument în care să se simbolizeze acele fapte eroice.

Comitetul va publica în urmă numele artistului al cărui plan va fi găsit ca cel mai reuşit.

Ieri a avut loc constituirea noului comitet al asociaţiunei medico-farmaceutice alegîndu-se: d. prof. C. Parhon preşedinte, dr. P. Flor şi Konia senior vicepreşedinţi, dr. Căpăţină casier, d. Herzenberg şi Konia junior secretari, veterinar dr. Stoicescu bibliotecar, Th. Jelea director al asociaţiei, dr. Tudor, d. Werner şi dr. Bogdan membri. Direcţiunea serviciului Salvării o va avea d. dr. Flor.

Marţa viitoare va avea loc o agapă în localul societăţii în onoarea preşedintelui.

Unirea Educatoarelor Romîne îşi va ţinea obicinuita şedinţă *Joi 4 Dec. orele 4.30 precis*, la şcoala secundară „Oltea Doamna“ str. Muzelor 6.

D. dr. I. Dinescu, medic primar al spitalului din Ruginoasa, va ţinea prima dintr'o serie de trei conferinţe, al căror subiect va fi un

Studiu medico-legal asupra copiilor Romîniei

Membrele şi membrii sunt rugaţi să nu lipsească. Romîncele şi Romînii cari se interesează de viitorul naţiunei sunt invitaţi la şedinţă.

De cîte-va zile în cuprinsul despărţirei a V-a s'au produs o serie de spargeri la diferiţi comercianţi şi particulari. S'au luat cele mai severe măsuri pentru prinderea hoţilor.

In Strada Ciric No. 7 şi 9 s'au constatat 2 cazuri de febră tifoidă.

Comitetul cercului didactic, din Iaşi în ultima sa întrunire, a hotărît ca în fie-care Mercuri, dela 5—7 p. m. să-şi reia activitatea sa obicinuită.

Se aduce la cunoştinţa tuturor membrilor pentru a fi în număr cît mai mare.

Astăzi de la oarele 8—10 a. m. s'a făcut inspecţia medicală a elevilor normalişti din cl. V. şi VI. Inspecţia se va face de d-nii medici ai regimentului 13.

In urma succesului extraordinar şi fără seamăn obţinut la toate cinematografele mari din lume, precum şi în oraşul nostru, şi după îndemnul unui foarte mare număr de vizitatori, direcţia cinematografului Pathé-Frères din sala Sidoli, readuce pentru ultima oară astăseară Mercuri şi mîne Joi: „MIZERABILI“, monumentala operă a nemuritorului romanţier şi poet francez Victor Hugo. Se reprezintă opera întreagă conţinînd 9 părţi.

Noul program viitor se reprezintă Vineri:

Susanne Lafarge, splendidă adaptare după „L'Associee“ celebrul roman a lui E. Lacroix, 3 acte mari—Fotografia trădătoare, comedie plină de humor—Păţaniile lui Tartarin, scene humoristice, etc. etc.

Simbătă 6 Dec. două matineuri la orele 3 şi 5 şi reprezentaţie serală.

In curînd: L'Aiglon (Puiul de vultur) fiul marelui împărat Napoleon I. după romanul celebrului scriitor francez Edmond Rostand—Nerone şi Apripina, uriaşa reconstituire din istoria Romanilor—Cabiria, după celebrul roman al lui Gabriele d'Annunzio, filme care vor face furori în oraşul nostru.

In seara de 5 Decembrie, ora 9 va avea loc o producţie muzicală urmată de o frumoasă serată dansată, organizată de societatea de muzică din Iaşi. sub conducerea mult apreciatului maistru şi profesor Ciolan, dată în scop distractiv al membrilor şi al familiilor lor.

Debitul Badareu aduce la cunoştinţa Onor. Public, că a redus în mod simţitor preţurile produselor alimentare vînzîndu-le sub preţul pieţii şi anume:

Deliciosul unt p. masă şi cafea	6.00	kg
Smîntîna dulce centrifugată	2 40	„
Brînză de burduf, de munte	3.00	„
Caşcaval de Penteleu	3.00	„
Adevăratul Ghiudem de Botoşani	5 —	„
Renumitul Salam de Sibiu	7 —	„
Grăsime de porc topită	2.00	„
Brînză de Brăila	2—	„
Brînza Olanda	4.50	„
Rocfert	5.60	„
Gervais bucata	0.45	„
Schweitzer	4.80	»

De asemenea se găseşte must dulce şi vin nou de calităţi superioare.

— La tragerea de azi a loteriei romîne a căzut 5.000 lei în colectura „Providenţa“ pe No. 58,153.

Serviciul telegrafic şi telefonic al „Opiniei"

Situaţia pe frontul de apus

Paris.—In Belgia cîte-va atacuri franceze au putut progresa. Dealungul canalului Ypres şi la vest de Hollebeke mai multe violente atacuri germane au fost respinse de noi. Gara de la Commercy, a fost bombardată ieri de bateriile care trag la mare depărtare. Pagubele sînt neînsemnate.

In Alsacia, întoarcerea ofensivă a inamicului, de la nord-vest de Cernay, a fost respinsă. Pe restul frontului nimic de semnalat.

*

Berlin.—15.—Marele stat major anunţă dela marele cartier general, cu data de 15 | 12 dim:

Francezii au atacat în zadar ieri în mai multe părţi.

Atacul contra poziţiunelor noastre de la sud-est de Vares s'a prăbuşit cu grave pierderi pentru inamic.

Impingerea înainte a inamicilor provenită din regiunea nord-est de Suiposs. a fost respinsă cu grele pierderi pentru inamici. Tot aşa atacul inamic la nord-est de Ornes, situat la nord de Verdun.

In regiunea Vailly, Apremont şi la sud de Saint-Mihiel francesii încercară să ia în stăpînire pozitiunile noastre, printr'un împătrit asalt. Asalturile eşuară. Tot aşa n'a izbutit împingerea înainte inamică provenind din direcţia Flirey, la nord de Toul.

In Vosgi luptele continuă. Reluînd satu Steinbach, la vest de Sennheim, am făcut 300 prizonieri.

General rus grav bolnav

Londra.—Ziarul „Daily Chronicle" crede a şti că generalul rus Ruski, care conducea luptele de pe Vistula, a căzut grav bolnav de dizenterie.

Situaţia în rasarit

Berlin 15.—Din Prusia răsăriteană nimic nou. O coloană germană înaintînd de la Soldau, via Mlava, în direcţia Ciechannov, a reocupat vechea poziţiune în faţa unui inamic superior în număr.

In Polonia rusă nu s'a produs nimic nou şi esenţial. Vremea rea influenţează asupra măsurilor noastre.

Intrevedere între regii Suediei, Norvegiei şi Danemarcei

Stockolm 15. — «Svenska Telegrambirau» află că, după invitaţiunea regelui Suediei, la 18 | 12 va avea loc o intrevedere a regilor Suediei, Norvegiei şi Danemarcei, la Malmoe. Regii vor fi însoţiţi de miniştrii lor de externe.

Intrevederea este expresia bunelor relaţiuni dintre cele trei regate de nord şi a deplinului acord ce există între ele de a menţine politica de neutralitate observată până acum.

Intrevederea ţinteşte mai ales a se da ocazia de a se discuta asupra mijloacelor de a limita şi opri greutăţile economice pe care le aduce starea de război pentru cîteşi trele ţările.

Comunicat austro-ungar

— Evacuarea Belgradului —

Viena 15 | 12, ora 1 şi jum. seara.

Comunicatul oficial din 15 | 12 zice:

Situaţia operativă creată prin necesitatea de a retrage aripa noastră dreaptă a făcut să apară oportun de a părăsi prealabil şi Belgradul.

Oraşul a fost evacuat fără nici o luptă. Trupele noastre au suferit în urma oboselilor şi luptelor, dar moralul lor e ridicat.

Albanezii au navalit în Serbia

Berlin 15. — După o ştire din Atena, 25,000 albanezi au pătruns pe Drina, pe teritorul sîrbesc.

Ştiri din izvor german

Berlin. — «L'Action Francaise» scrie: Deziluzia momentană îşi are cauza în cunoaşterea superficială a forţei germane. Germania posedă ceva care rezistă la ori-ce luptă. Aceasta nu e numai puterea şi banii exprimaţi prin cifre, ci curajul ei eroic, inteligenţa ei şi spiritul ei de întreprindere.

In „Rieci" Miljukov scrie: Greutăţile pe care le întîmpină ruşii în Balcani se atribue în special insuccesele ruse din Polonia. Prin aceasta terenul pentru misiunea prinţului Trubetzkoi este cu totul nefavorabil.

In Roma a avut loc sub preşidenţia deputatului Delmonde o şedinţa a comitetului „Pentru interesele italiene". La şedinţă au luat parte mii de persoane. Intrunirea a organizat o manifestaţie pentru menţinerea neutralităţii precum şi o manifestaţie de simpatie pentru aliaţia austro-germană. Grupe radical republicane au încercat să împiedice manifestaţiile; au fost însă îndepărtate.

Banchetul cercului de studii conservator

Bucureşti.—La otelul Bulevard a avut loc aseară banchetul cercului de studii conservator.

D. Al. Marghiloman a rostit un lung discurs.

Incepînd prin a releva faptele partidului conservator, cere tinerilor din partid să-şi mărească cunoştinţele din pildele frumoase ale trecutului.

Critică pe acei cari fac paradă de patriotism, şi au aerul de a spune că numai acei cari au luat parte la o întrunire sunt bani romîni, pe cînd ceilalţi nu sunt.

Dar se întreabă d. Marghiloman: Are Romînia un ideal şi trebuie să aibă un ideal.

Răspund la aceasta: Da! Este o necesitate absolută. Popoarele mici duc o viaţă grea. Dar prin ce pot creşte? In primul rînd înmulţindu-se şi în această privinţă trebue să aducem prinosul nostru de omagiu virtuţei femeei romîne.

Un popor mic mai poate creşte întrunind toate fracţiunile de neam.

Există un asemenea curent la noi?

De sigur că da. Dar pentru înfăptuirea lui, trebuie să lucrăm în tăcere, în taină. Să fim atenţi, ca statul să fie liber în mişcările sale, pentru a nu se compromite o cauză dreaptă.

D. Marghiloman relevă apoi atacurile personale ce i se adresează.

Aceste atacuri vin din partea unora, firi care nu înţeleg rostul temporizărei; alţii bănues intenţiunile mele.

Nu mă plîng. Primind greaua sarcină a şefiei partidului conservator, mi-am dat seama de toate greutăţile—şi nu vrea să culeg numai parfumul gloriei, ci şi înţepăturile spinilor.

D. Marghiloman termină, exprimînd speranţa în realizarea idealului nostru naţional—şi că ne vom aţinti privirile spre alte idealuri, pentru care însă dascalii vor trebui să deie tinerimei o nouă îndrumare, îndepărtînd-o de la interesele electorale.

Ora 3 p. m.

Atacul d-lui Marghiloman

Bucureşti.—Toate cercurile politice interpretează discursul de aseară al d-lui Marghiloman, de la cercul de studii conservatoare, ca un atac puternic îndreptat în potriva d-lui N. Filipescu.

Deşi d. Marghiloman n'a pronunţat nume, aluziile erau cît se poate de străvezii.

„Patrioţi fanteziişti şi zvăpăiaţi" era un calicativ din cele mai dulci, după cum zeflemelele pe tema convocărei „bunilor romîni" ca să asculte vorba „unui bun romîn", erau fără doar şi poate o crudă zeflemea la adresa d-lui N. Filipescu.

Ziarele constată că d. Marghiloman a susţinut că în calitate de şef al unui partid serios d-sa îşi dă seama de gravitatea imprejurărilor, că face ceea ce crede el că ie în interesul ţărei, lăsînd pe „bunii romîni" să facă ei ceea ce vor crede de cuviinţă. D. Margiloman s'a ferit să spuie dacă să intrăm în acţiune, sau în contra cui să mergem.

Lumea politică aşteaptă acum riposta d-lui Filipescu la atacul dat de d. Marghiloman.

Regele Serbiei în fruntea armatelor

Niş. — Şeful statului major general de la marele cartier general, colonelul Jijşca Pavlovici, a comunicat presei următoarele:

M. S. Regele Petru însoţit de A. S. R. principele moştenitor Alexandru şi principele Gheorghe, au intrat în Belgrad în fruntea armatelor victorioase.

Aici a avut loc o slujbă religioasă pentru recîştigarea Capitalei.

Actualmente nici un soldat austriac nu se află pe pămîntul Serbiei.

Amănunte asupra luărei Belgradului şi a luptelor ce au precedat, vor fi date în curînd.

Comunicatele prin telegrafie fără fir

Paris.—(Turnul Eifel).—Intre mare şi rîul Lys cîteva atacuri franceze au progresat dealungul canalului Ipres şi la est de Holbeque. Terenul cîştigat a fost pastrat cu toate atacurile viguroase ale germanilor. Englezii au luat o pădure la est de Nischaette.

Pe frontul dintre Soissons şi Argonne, canonada intermitentă a continuat, mai violentă însă în regiunea nord-est de Soissons Gările din Commercy şi din St. Leon, la sud de St. Diè, au fost bombardate de germani, care trăgeau din depărtare. In Alsacia, cu toată acţiunea violentă a artileriei germane, francezii au menţinut poziţiunile lor, afară de Steinbach.

Nordeutsch (Germania).—Marele cartier general comunică:

Atacurile franceze, în mai multe puncte au fost ieri zădărnicite. In special atacurile duşmane de la sud de Ipres au fost respinse cu mari pierderi pentru duşman. Atacurile de la nord est de Senipes au fost respinse de trupele noastre precum şi acel de la nord-est de Verdum.

In ţinutul Apremont la sud de St. Michel, francezii au atacat de patru ori poziţiile noastre, dar ele au eşuat. Asemenea a eşuat şi atacul la nord de Toul.

In Vosgi lupta e în continuare. La recucerirea satului la vest de Senheim am făcut 300 de prizonieri.

In Prusia de est nimic nou de înregistrat. Germanii trecînd prin Soldav, au luat drumul spre Sezenzanow. Coloanele au reluat vechile lor poziţii faţă de un inamic numericeşte superior.

In Polonia rusească nimic nou de înregistrat.

Războiul austro-rus

— Austriacii anunţă serioase succese —

Viena.—Comunicat oficial din 15 Decembrie.

Ofensiva armatelor noastre în Galiţia de vest a silit şi aici pe duşman să se retragă şi a zdruncinat chiar frontul rus din Polonia de sud.

Trupele noastre, urmărind neîncetat pe duşman dinspre sud şi în Galiţia de vest, au ajuns ieri la linia Iachlo-Raibrod.

In timpul acestei urmăriri şi în decursul ultimelor lupte am mai făcut 38,000 prizonieri ruşi.

Au sosit ştiri asupra mişcărei de retragere a ruşilor de pe linia Raibrod—Niepolonice—Volbronovo—Radom—Pietrokov.

In Carpaţi am luat măsurile trebuincioase la toate trecătorile.

Comunicat rus

Petrograd 15.—Comunicatul marelui stat major zice:

In regiunea Mlava acţiunea trupelor noastre a continuat cu succes.

Pa malul stîng al Vistulei forţe însemnate ale duşmanului continuă mişcări de concentrare în regiunea vecină cu sus zisul fluviu.—Lîngă Ilov s'au observat mai multe contingente noi germane aduse de curînd pe frontul nostru.

In dimineaţa de 14 Decembrie, între Lovicz-Vistula şi malul stîng al rîului Zura, au avut loc lupte înverşunate, prezintînd alternative de ofensivă şi defensivă dar care totuşi ne-au permis să progresăm bine. O acţiune de intensitate mai redusă a avut loc în toată regiunea pe întinsul front de luptă.

S'a putut afla că situaţia duşmanului pe linia Czentochov-Cracovia este precară. Duşmanul isprăveşte să-şi strămute pe căile ferate trupe spre Carpaţi.

In Galiţia de vest luptele se desfăşoară.

HOTEL ROMANIA

— FOST HOTEL NAŢIONAL —

IAŞI—PIAŢA UNIREI

Renovat în totul Mobilier nou în toate camerele.

La orice oră se găsesc camere bine îngrijite şi încălzite

SERVICIU PROMPT

Deasemenea s'a aranjat în parterul hotelului cu intrarea în str. Seulescu 2, renumitul

Restaurant HERMAN EHRLICH

Hotelul Romania este pus sub conducerea D-lor **H. Ehrlich şi Elie Frenchel**

Dr. G. SAVA-GOIU,

consultaţii pentru

Boale de ochi

Sîmbătă şi Duminică dela 2—4
str. Păcurari 21

Un domn *din străinătate, stabilit pe cîtva timp în localitate, cunoscînd puţin limba franceză caută un domn sau o damă pentru conversaţie franceză în schimb cu lecţiuni din limba germană sau cu plata în numerar.*

A se adresa sub: Dr. X. Y. 81 Iaşi poste-restante.

Apartament *la etaj, compus din 4 odăi, un coridor cu geamlic închis, bucătărie, camară, closet, lumină electrică, curte mare etc. se închiriază de pe acum.*

Informaţi la proprietar strada Palat No. 4.

Un vechiu *şi renumit Contabil se angajează pentru ţinere de registre, verificare de conturi-curente, bilanţuri, facere de inventare pentru orice branşă.*

A se adresa la Tipografia H. Goldner sub CONTABIL.

D-ră *tînără, de familie bună caută loc ca casieriţă sau ca practicantă la o prăvălie.*

Adresa: Str Spancioc 22 Loco.

Sanatoriul „Sf-ta Maria"

fost Dr. TZAICU, str. Zmău No. 3, Iaş

complect reorganizat. Direcţie nouă. Hydrotherapie. Electricitate. Examen de sînge. Urine.

Secţia chirurgicală sub conducerea **profesorului Dr. Amza Jianu.**

Secţia medicală cu laborator pentru examene de urină, sînge etc.

Preţuri moderate. Ingrijirea bolnavilor nu va lăsa nimic de dorit.

Pacienţii au libertatea de a'şi alege d-nii medici curanţi.

Dr. Leon Şeptelici-Andrieşi

Cura cu Untură de Peşte

nu se face cu folos decît cu

„Emulsia-Racovitza"

300 de atestaţiuni medicale, cît şi 150.000 flacoane vîndute pînă acum

dovedesc puterea ei curativă neîntrecută!

Adoptată de toate spitalele din ţară pentru tratamentul

Rachitismului, Scrofulelor, Oaselor moi, Anemia şi Poale albe a Femeilor. Inofţigă sau Tuberculoză, în Bronchite şi Tuse învechite pentru a Ajuta Hrănirea Anevoioasă a Copiilor slabi şi Surmenaţi şi pentru Curăţirea Sîngelui Stricat

Modul de întrebuinţare se află la fie-care flacon.

De vînzare în toate farmaciile şi drogueriile din România. Preţul flaconului 3 Lei 70 b

Feriţi-vă de contrafaceri şi substituţiuni!

5 BANI

ABONAMENTE

Un an . . . 20 lei
6 luni . . 10 lei

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

ANUNŢURI

Un rând pag. III, 50 b.
» » » IV, 40 »

5 BANI

Administraţia: Tipografia E. Goldner, Iaşi. — TELEFON No. 36 —

Sub direcţiunea unui Comitet

Anul XII — No. 2347. — Vineri 5 Decem. 1914

Situaţia pe cîmpul de luptă

Două fapte de arme importante, ambele defavorabile austro-germanilor, constituie epizode însemnate din ultimele zile. Este vorba de marele eşec suferit de austriaci în Serbia şi de pierderile încercate de marina germană, în lupta de la insulele Falkland.

Dar în afară de aceste lucruri—cum am spus ambele defavorabile dublei alianţe şi care, pe lîngă repercusiunea dureroasă la austro-germani, au provocat desigur impresie în lumea neutralilor—toate privirile sunt astă-zi aţintite spre frontul de răsărit.

Lumea simte că, în giganticele lupte ce se dau astă zi pe acest front, se decide o însemnată parte din întregul războiu european. Toate mişcările pe frontul de vest cad în al doilea plan—cu atît mai mult cu cît în lupta de tranşee de astă-zi, o ofensivă, or de cine ar fi întreprinsă, ar însemna desigur cea mai mare jertfă de oameni ce s'a cunoscut vr'odată.

Ochii tuturor sunt dar aţintiţi spre frontul de răsărit. Fără a ţine cont de exagerări, cei mai imparţiali, chiar şi aliaţii ruşilor, recunosc că situaţia acestora este astăzi dificilă şi că pierderile suferite de ei sunt enorme. *Le Temps* chiar le evăluiază la 1.600.000 prizonieri, morţi şi scoşi din luptă. Dar desigur nu de elementul omenesc s'ar putea plînge Rusia. Totuşi este de văzut dacă ruşii vor putea suplini lipsurile din punct de vedere al echipamentului, muniţiei, ancadramentului.

*

Asupra situaţiei ruşilor, *actualmente*, iată ce scrie corespondentul militar al ziarului *L'Independance Roumanie*—de obiceiu bine informat şi cît se poate de obiectiv, şi care prin faptul că-şi publică criticele într'un ziar oficios, n'ar putea fi presupus a fi parţial.

„Pe teatrul oriental situaţia armatei ruseşti nu este favorabilă. Este posibil ca să se ratrapeze, ca să recăştige mai tîrziu mobilitate si iniţiativă; dar, *în acest moment* ea lasă ca legea-i să fie făcută de duşman, care alege terenul şi ceasul. Ea nu manifestă iniţiativă decît la graniţa Prusiei orientale.

„Ceea ce este clar ie că la nord şi la sud, armatele austro-germane ţtind să învăluie aripele ruseşti şi că această operă gigantică—şi prin numărul trupelor care operează şi prin întinderea frontului—face progrese vizibile. Comandamentul rus nu va aştepta, de sigur, pînă'n momentul în care cele două capete se vor apropea destul pentru ca presiunea lor să devie primejdioasă din cale afară.

„In Polania septentrională, soldaţii lui Hindenburg, din ce în ce mai numeroşi, continuă ofensiva lor la nord de Lowicz: ultimul buletin rus constată noui forţe inamice considerabile „pe ţărmul stîng al Vistulei şi contigente noui la Ilofb; el semnalează lupte înverşunate între Vistula şi Brura: ofensiva germană tinde a încercui flancul drept al armatei centrului.

„La sud ofensiva austriacă a dat dovadă de energie, de cîte-va zile: ieri ruşii au fost dislocaţi de la Dukla, astă-zi comunicatul din Viena anunţă că austriacii au ocupat Iaslo, la 25 kilometri la nord de Dukla; numărul prizonierilor ruşi capturaţi de la începutul acestei ofensive mergînd de la sud la nord este de 31.000.

In sfîrşit, frontul rus mergînd de la Nie polonice — foarte aproape de Kracovia, la est—spre Noworadomsk şi Petriocovo se mişcă spre est. Comunicatul austriac vorbeşte de o „ebranlare“ a frontului rus din Polonia meridională.

„Un viitor apropiat ne va spune pînă la ce punct situaţia, aşa cum rezultă din buletinele austro-germane, a conrespuns realităţei şi dacă Viena şi Berlin nu scontau avantagii problematice“.

Sofia conservatoare

Pe ziua de astăzi se poate zice că partidul conservator are o zi mare. E vorba, după cele ce spun ziarele din Bucureşti, să se pună din nou în discuţie şefia. Unii plictisiţi de atîtea schimbări de şefie, ar voi să rămînă cu cel actual, chiar dacă din unele puncte de vedere nu le convine.

Dar sunt şi alţii cari par convinşi că d. Marghiloman nu face de şef. Pretextul: atitudinea lui în chestiunile de faţă, nehotărîrea în care stă de a declara categoric dacă întrăm şi cu cine mergem.

N'avem să ne amestecăm în gospodăria partidului. Treaba lui dacă ieri a avut un şef pe care l'a adorat şi l'a declarat ales pentru totd'auna, precum şi dacă l'a schimbat cam repede, după ungerea de şef, iar acum se pregăteşte pentru o nouă şefie.

Insă ar fi de dorit ca în vremile anormale prin care trecem, partidele să fie liniştite şi bine înţelese cel puţin înlăuntrul lor.

Nouă ne place a crede totuşi că atunci cînd ceasul va suna, toţi, şef ca şi partizani, vor lăsa de o parte toate micile certuri, pentru a nu avea în vedere decît înfăptuirea idealului nostru naţional.

Scrim aceste rînduri cînd încă nu ştim ce rezultat va avea consfătuirea conservaloare din Capitală. Credem însă că de data aceasta ea va ţine mai mult de cît două zile ca de obiceiu, iar moţiunea cu care adunarea va lua sfîrşit va fi mai puţin anodină cu cele de până acum.

Mici Polemici

D. Al. Marghiloman a spus în discursul d sale că naţiunea noastră se va mări graţie femeei romîne.

...Dar bărbaţii romîni n'au nici un merit?.

*

Unii bănuesc pe socialistul bulgar Sacizof că e războinic.

...Nu-i de mirat: cu un nume atît de inflamabil!

*

Un ziar oficios ne asigură că guvernul va fixa preţul pentru tot felul de furaje.

— Tocmai de furaje ne temem...

*

Ci-că Austria n'a avut succese în Serbia pentru că ar fi trimis acolo armate slave.

— Poate... slabe.

*

Cadoul făcut lui Frantz Ioseph — Belgradul — de ziua lui onomastică a fost o jucărie dată numai pentru o zi...

*

Aneta Franc a fost jefuită de nişte ţigance.

— Cînd te cheamă... franc, trebuie să te fereşti de ţigani!

*

Turcii şi Ruşii s'au încăierat la Batum.

— O să fie mare Bat... aie!

*

S'a acordat d-lui ministru V. G. Morţun „Răsplata Muncei“.

— Pentru un fost redactor al... „Muncei“ socialiste, nu e de mirat.

NOTA ZILEI

Lapsus calami.

Intr'o cronică pe care autorul o intitulează „abracadabrantă“, colegul Rinaldo se ocupă de „pamflet“ şi iea în apărare genul publicistic consacrat sub această clasică denumire.

Pînă aci n'avem nimic de obiectat, însă *in caada*... găsim următoarele:

Şi ne doare cînd vedem că numele de «pamflet», este dat unui ziar ca «Galaţii-Noui» sau ca «Unirea» din Iaşi: — o haină de fir, care îmbracă un trup tatuat de rîe.

Nu e în căderea noastră să apărăm „Unirea“, care se poate apără singură. Ne surprinde însă că Rinaldo găseşte aceleaşi cuvinte de descalificare pentru „Galaţii-Noui“. De cîte ori ne-am aruncat ochii în coloanele acestui unic cotidian, am rămas, din potrivă, cu impresia că e o publicaţiune corectă şi redactată cu multă obiectivitate. Ce alăturare se poate face între trupul rîios şi acest cotidian care e un organism sănătos în publicistică?

Simplu *lapsus calami?*

Tribunalele de arbitraj

Sunt unii intelectuali cari nu au cuvinte cu care să califice soiul de violenţă numit războiu. Pentru Charles Richet de ex. războiul nu-i de cît «*le dol et le vol*». Alţii neagă că ar reprezenta patriotism, energie, curaj etc. şi-l numesc simplu, minciună şi asasinat.

Unii însă mai atenuiază puţin, zicînd că după garantarea posesiunei teritoriilor fiecărui stat, după deschiderea tuturor porţilor comerţului, după permiterea statelor suprapopulate să-şi reverse populaţia în ţările nelocuite, şi după ce se vor regula toate conflictele prin calea arbitrajului, atunci războiul va fi considerat absolut ca o afacere criminală şi nefolositoare, iar armata va fi un izvor de rele chiar şi în timp de pace.

Aşa că războiul ar rămînea mijlocul cel mai grosier, mai bestial, pentru aplanarea neînţelegerilor dintre popoare.

Pentru aceasta cei ce-şi muncesc creierul cu soarta mai bună a oamenilor propun mai multe mijloace pentru înlăturarea barbariei.

Unul din ele ar fi crearea instituţiilor juridice, tribunale şi curţi de arbitraj cu putere de lege internaţională pentru ca să se bucure de încrederea tuturor şi mai ales ca să se poată executa hotărîrile şi să se pedepsească infracţiunile aduse sentinţelor lor.

Alţi intelectuali susţin că nici un fel de reglementare n'ar putea asigura execuţia sentinţelor date de arbitre şi că tot forţa brutală va fi suverană. Chiar dacă se va înfăptui şi o confederaţie generală a statelor, tot la armată se va face apel în caz de nesupunere la deciziile arbitrale.

Iată ce propune un englez: 1) Menţinerea tribunalului de arbitraj de la Haga. 2) Inlocuirea flotelor naţionale printr'o flotă internaţională întreţinută în comun de toate guvernele pentru poliţia pe mare.

3). Transformarea armatelor permanente în miliţii democratice, care să devie încetul cu încetul simple organe de poliţie.

Dar pentru a ajunge la aceste admirabile mijloace e nevoie ca ori ce convenţii între oameni să fie făcute de bună voie. Deci totul depinde de gradul de inteligenţă al popoarelor şi al guvernelor. Pentru aceasta trebue arătat oamenilor cît de mult au nevoe unii de alţii şi cît s'ar cîştiga moralicește şi materialicește cînd toate sforţările şi cheltuelile s'ar pune la înfăptuirea unei opere mari de bine şi de folos pentru toţi şi nu la întreţinerea armatelor, care nu servesc decît la distrugere complectă.

Instituirea tribunalelor şi a curţilor de arbitraj supra-naţional ar aduce omenirei un bine nemăsurat de mare, oricît adversarii pacifismului s'ar sili să arăte foloasele culese de pe urma unui războiu.

Ca un exemplu de aceste foloase putem aduce înfiinţarea fabricei de picioare artificiale dela Sofia în urma războiului balcanic.

Maria C. Buţureanu

ECOURI

Lupte... electorale în Australia. — Pe cînd în Europa cuprinsă de nebunia groaznicului măcel la care azistăm inspăimîntaţi de aproape patru luni de zile, se dau zilnic lupte înarmate între sute de mii şi milioaue de oameni, departe... peste întinsul ocean, în Australia, de curînd au avut loc alt soiu de lupte, violente destul, dar nu pentru cucerirea forturilor, oraşelor sau provinciilor unei ţări, ci pentru... cucerirea voturilor în favoarea partidelor politice.

Partidul muncitoresc din statul Victoria care are o admirabilă organizaţie şi reprezintă o forţă considerabilă, a eşit victorios în aceste alegeri, în contra partid-lui liberal dela guvern, obţinînd o majoritate sdrobitoare, cu 13 voturi mai mult decît liberalii, cari se aflau la guvern.

Iar în Senatul statului australian, de abia au pătruns cinci membrii ai partidului liberal.

INFORMAŢII

Se asigură în cercurile liberale că d. George Mavrocordat se va înscrie în curînd în partidul liberal şi va lua preşidenţia clubului liberal din Vaslui.

D. Mavrocordat va fi candidatul partidului liberal în locul rămas vacant prin moartea lui Neron Lupaşcu.

Intrarea de la tunelul Epureni, s'a surpat astă noapte. Călătorii din Dorohoi au fost aduşi în Iaşi prin transbordare.

Inspecţia căilor ferate a luat grabnice măsuri pentru repararea necesară.

Aflăm cu multă părere de rău, că astă noapte, la locuinţa ei din strada Muzeloi 13, a încetat din viaţă d-na Floarea general Mavrodi, soacra prietenului nostru d. Ştefan Negruzzi, fost prefect.

Condoleanţele noastre intristatei familii.

Duminică 7 Decembrie va avea loc o adunare generală a membrilor societăţii Ştefan Vodă.

Curtea de Casaţie cu ocazia judecărei procesului d-lui B. Arie a stabilit jurisprudenţa că nu pot fi socotiţi bancheri acei cari fac numai operaţiuni de scont şi rescont.

In „Monitorul Oficial“ de eri a apărut regulamentul pentru perceperea în folosul casei de economie, credit şi ajutor a corpului didactic, a taxei de 5 la sută pe cărţile didactice.

D. Al. Girescu, mecanic c. f. r. la Feteşti, a fost permutat la depoul din Iaşi.

In com. Lungani s'a declarat epidemia de pojar.

In ziua de 15 Decembrie va avea loc, în localul prefecturei de judeţ, licitaţie publică pentru vînzarea de lemne de foc din pădurea statului Bîrnova şi vînzarea de arbori din pădurea statului Golăeşti.

Doi oaspeţi ruşi, baroneasa Korff şi contele Arinoff au trecut azi prin localitate, şi cu trenul de 12 au plecat în Rusia.

Societatea de economie a funcţionarilor tramvaiului, a hotărît în şedinţa de aseară, de a distribui acţionarilor o dividentă de zece la sută.

Un mare număr de comercianţi de sate a sosit azi în localitate, în vederea congresului ce ţin azi in Iaşi.

Alăturea de ordinul prin care se prohibeşte exportul a oricărui fel de cereale, s'a permis exportul de ouă şi nuci.

Eri noaptea pe la 11 au fost prinşi de cătră patrula militară, prin dreptul rîpei galbene 4 din autorii spargerilor făptuite în ultimul timp la diferiţi comercianţi din localitate. Doi din ei sunt dezertori din armată, din care unul vestitul recidivist Mihalache Dima.

Lucrurile furate s'au găsit parte în fîntînile de nisip de la ciric şi parte într'o casă din soseaua Galata; casă ce servia de locuinţă la 2 din hoţi.

Societatea *„Cantina Şcolară“*, care hrăneşte zilnic şi gratuit 305 elevi săraci, dă o reprezentaţie la Teatrul Naţional cu piesa *Toto* în seara de 5 Decembrie a. c. pentru sporirea fondului de ajutor al acestei societăţi.

Comitetul roagă călduros pe onor. public a sprijini această societate, care, în aceste timpuri grele mai ales, este o adevărată binefacere pentru elevii sărmani.

Biletele cu preţul obişnuit se găsesc la direcţiunile şcoalelor primare iar în ziua reprezentaţiei la librăria Iliescu.

Atragem atenţiunea edililor că spre a se convinge de starea de curăţenie şi de putinţa de a se putea cineva transporta prin diferitele părţi periferice ale oraşului, ar fi bine să întreprindă d-nealor o excursiune perpedes prin străzile: Gălăţeanu, Măcărescu, Tufescu, mahalaua, Armeană, Mărăcineanu, Dragoş, Ciric, Stejar, Mora ca să nu înscriem de cît poate a suta parte din ele.

In ziarul parizian „La Presse“ compatriotul nostru Albert Prahovan a publicat un articol în care arată că singur d. Take Ionescu, dintre bărbaţii noştri politici este indicat a găsi drumul care duce spre Romînia Mare.

Comitetul societăţei «Steaua» organizează pentru mîne 5 Decembrie un parastas în memoria regretatei Fany dr. Blumenfeld în localul şcoalei din strada Elena Doamna 23.

Mecanicul Neculai Vornicu, lucrînd aseară la repararea lampionului no. 161, a căzut de pe scară, rănindu-se la un picior. El a fost internat în spitalul sf. Spiridon.

Sîmbătă 6 Decembrie, fiind ziua onomastică a Ţarului Rusiei, va avea loc un Te-Deum la biserica sf. Nicolae de la Palat.

Vor azista autorităţile locale.

După slujba religioasă, va avea loc o o recepţie la consulatul rusesc.

Aplicarea legei circiumelor pe viitor nu mai permite nici o concesiune de brevete. De asemenea nu tolerează nici o arendare sau închiriare de brevet, după cum nu mai îngădue liberarea de brevete noui, decît cînd cererea poate să facă dovada evidentă că într'un anume raion se simte necesitatea absolută a unui depozit de băuturi spirtoase.

In cursul lunei Noembrie au ieşit prin staţiunile de frontieră 10.418 vagoane cu cereale şi producte măcinate.

In aceiaşi lună, anul precedent, statistica arată numărul de 28.739 vagoane.

Iată interesantul program al mult aşteptatului concert de muzică de cameră dat de maeştrii: Sibianu (piano), M. Barbu (vioară), F. Breviman (cello), A. Roşca (flaut), Gh. Ionescu (clarinet), P. Niţulescu (corn), şi I. Vasilescu (fagot).

Beethoven, trio in si bemol pentru piano, clarinet şi violoncel. *Grieg* sonata in fa major pentru piano şi vioară. *Mozart* quintet în mi bemol, pentru piano, flaut, clarinet, corn şi fagot. *Schumann* fantesie-stücke pentru violoncel şi piano. *Cessar Franck* trio concertant pentru piano, vioară şi violoncel.

In urma succesului extraordinar şi fără seamăn obţinut la toate cinematografele mari din lume, precum şi în oraşul nostru, şi după îndemnul unui foarte mare număr de vizitatori, direcţia cinematografului Pathé-Frères din sala Sidoli, readuce pentru ultima oară astăseară Joi 4 Decembrie 1914 „MIZERABILI“, monumentala operă a nemuritorului romanţier şi poet francez Victor Hugo. Se reprezintă opera întreagă conţinind 9 părţi.

Noul program viitor se reprezintă Vineri:

Susanne Lafarge, splendidă adaptare după „L'Assoclee“ celebrul roman a lui E. Lacroix, 3 acte mari—Fotografia trădătoare, comedie plină de humor—Păţaniile lui Tartarin, scene humoristice, etc. etc.

Sîmbătă 6 Dec. două matineuri la orele 3 şi 5 şi reprezentaţie serală.

In curînd: L'Aiglon (Puiul de vultur) fiul marelui împărat Napoleon I. după romanul celebrului scriitor francez Edmond Rostand—Nerone şi Agripina, uriaşa reconstituire din istoria Romanilor—Cabiria, după celebrul roman al lui Gabriele d'Annunzio, filme care vor face furori în oraşul nostru.

Noutăţi apărute.— „Sănătatea şi viaţa fericită“ pe 1 Decembrie cu un număr ales şi variat.

„Versuri şi Proză“ cu bucăţi semnate de I. M. Raşcu, Hidalgo, E. Furtună, I. Cenaru, M. Zopir, C. Stoica, traduceri din Baudelaire, recenzii etc.

Debitul Badareu aduce la cunoştinţa Onor. Public, că a redus în mod simţitor preţurile produselor alimentare vînzîndu-le sub preţul pieţii şi anume:

Delicios unt p. masă şi cafea	6.00	kg
Smîntîna dulce centrifugată	2 40	„
Brînză de burduf, de munte	3.00	„
Caşcaval de Penteleu	3.00	„
Adevăratul Ghiudem de Botoşani	5 —	„
Renumitul Salam de Sibiu	7 —	„
Grăsime de porc topită	2.00	„
Brînză de Brăila	2—	„
Brînza Olanda	4.50	„
Rocfert	5.60	„
Gervais bucata	0.45	„
Schweitzer	4.80	»

De asemenea se găseşte must dulce şi vin nou de calităţi superioare.

Serviciul telegrafic şi telefonic al „Opiniei"

Situaţia în Polonia

Berlin 16 | 11. — Pe graniţa Prusiei de răsărit nimic nou de semnalat.

In Polonia de nord mişcările noastre de ofensivă continuă cursul lor normal. Puternice puncte de sprijin ocupate de duşman au fost cucerite—3000 de ruşi au fost capturaţi împreună cu 4 mitraliere.

In Polonia de miază-zi, trupele noastre luptînd împreună cu aliaţii noştri, au cîştigat teren.

*

Petrograd 16 | 12. — Statul major al generalisimului comunică următoarele:

In direcţia Mlava vrăjmaşul a fost respins.

Pe malul stîng al Vistulei atacurile crîncene germane au ţinut toată ziua în direcţia generală de la Kernoz spre Schaezov. Trupele noastre silite să reziste la atacuri în nişte condiţiuni locale defavorabile, s'au retras puţin spre seară.

In celelalte districte ale frontului, contra-atacurile trupelor noastre au stînjănit mult mişcările vrăjmaşului.

Pe toate celelalte fronturi n'a fost nici o modificare esenţială,

Situaţia în apus

Paris.15 — Comunicatul oficial din 13, orele 23, zice:

In Belgia trupele franco-belgiene eşind din Niuport, au ocupat marginea de vest a localităţii Lombaertzide.

La sud-vest de Ypres am făcut un atac în direcţia Kleinziledeke unde am cîştigat 500 metri.

In Alsacia continuăm să ne menţinem în înălţimi care stăpînesc Steibach. Pe tot restul frontului nimic de semnalat.

*

Berlin 16—Marele stat major află de la marele cartier general, cu data de 16 dim.

Pe frontul apusan, duşmanul a încercat din nou o mişcare ofensivă prin Niuport, sprijinit de focul vapoarelor care a fost fără efect. Atacul a fost respins şi 450 francezi capturaţi.

Pe restul frontului nu e nimic demn de a fi relevat decît luarea cu asalt a unei înălţimi situate la vest de Sonneheim care era apărată cu îndîrjire de duşman.

Comunicat oficial austro-ungar

— Situaţia în Galiţia —

Viena. — Comunicatul oficial din 16 | 12, ora 12, zice:

In Galiţia şi în Polonia de miază zi duşmanul retrăgîndu-se e urmărit pe întregul front. Forţe considerabile ruseşti rezistă lîngă Tisko-Krosno-Iaslo şi în valea rîului Biala,

In valea rîului Dunaiet trupele noastre tot luptînd au înaintat pînă la Zacliczin. Bochnia a fost reluată de noi.

In Polonia de sud ariegardele vrăjmaşului, după o scurtă luptă, au trebuit să cedeze pretutindeni în faţa aliaţilor.

In Carpaţi ruşii nu au părăsit încă valea Latorcza. In valea superioară a Bistriţei atacul daşmanului a fost respins.

Garnizoana din Przemysl a făcut o nouă ieşire. Rezervele ungare (landwehr) s'au distins luînd cu asalt un punct de sprijin apărat cu sîrme de fier. Am capturat ca de obicei prizonieri şi mitraliere, apoi garnizoana s'a înapoiat în cetate,

Războiul sfînt

Constantinopole.—Atacul contra Egiptului a început din două părţi: la răsărit de către o armată regulată turcească, la vest de către senuşi, la cari se găsesc, după o ştire italiană, ofiţeri albi, care nu vorbesc nici englezeşte, niei franţuzeşte. Prin Londra se anunţă că trupe anglo-australiene îşi au lagărul lîngă piramide. In Siria a intrat o armată turcească de 18 mii de oameni. Libanul este ocupat de 150,000 de turci. Toate triburile din Yemen şi Asir s'au despărţit de Anglia. Din regiunea dintre Suchum şi Poţi a ajuns la Constantinopol ştirea despre o manifestaţie pentru războiul sfînt. Cerchezii, chirgizii şi chiar georgienii creştini declară că iau poziţie contra Rusiei. Aviatori turci răspîndesc proclamaţii la canalul de Suez.

Violente lupte în Flandra

Rotterdam. — Ziarul „Nieuwe Rotterdamsche Courant" află din Ostburg că armatele adverse par a fi reînceput o acţiune violentă. De ieri dimineaţă se aude din nou o puternică canonadă în direcţia sud-vest.

Conflict greco-turc

Atena.—16 | 12.—Un subofiţer al marinei greceşti în serviciul personal al ataşatului naval pe lîngă legaţiunea Greciei din Constantinopol a fost arestat de poliţia turcească, acuzat de spionaj şi osîndit la moarte sub pretext că spiona plecarea vapoarelor.

Ministrul Greciei a protestat şi a reclamat ca condamnatul să fie remis legaţiei. D. Panas a primit instrucţiuni spre a protesta în mod energic pe lîngă Poartă şi în privinţa noilor persecuţii de care sînt victime supuşii greci din Aivaly.

Ziar suspendat

Berlin:—„Statsburger Zeitung" ziar antisemit, a fost suspendat de comandantul pieţei, pe tot timpul războiului.

Ştiri din izvor german

Berlin.—Ziarul „Perseverenza" asigură că poziţiunile germanilor sunt excelente şi nesuccesul ruşilor în Polonia nordică va avea repercutare pe întreg frontul de răsărit pînă în Bucovina. Deciziva definitivă va fi în acea direcţiune unde Hindenburg cu ireproşabila sa tactică strategică conduce operaţiunele armatei sale".

De teama zepelinelor secretarul de stat al Angliei opreşte iluminarea vitrinelor magazinelor precum şi reclamele electrice.

Trăsurile vor trebui să aibă în dos o lampă roşie pentru a impiedeca accidentele din cauza intunericului din Londra; asemenea vor avea lămpi roşii căruţele de mînă, bicicletele şi ori-ce vehicule.

(Agenţia Bjoernson)

Ora 3 p. m.

Flota germană a bombardat coastele engleze

Bucureşti.—Un comunicat oficial al admiralităţii engleze, transmis de agenţia Reuter, arată că în timp ce escadrele engleze din marea Nordului erau ocupate în diferite puncte, flota germană a bombardat porturile engleze Skarborough şi Hartlepool, situate la nord-estul Scoţiei şi la 500 km. de frontul de luptă german. Acţiunea continuă.

Deocamdată alte amănunte lipsesc.

*

Berlin. — O parte din forţele noastre navale au atacat coasta orientală a Angliei, şi în dimineaţa zilei de 16 Decembrie au bombardat cetăţile Hartlepool şi Skarborough.

Pentru moment nu se ştie decît că au fost ucise 20 persoane, 80 răniţi, că mai multe case din Hartopool şi gazometrul oraşului au fost incendiate. La Skarborsugh două biserici au fost distruse şi mai multe acoperişe de case prăbuşite.

La Whitly stricăciunele sunt foarte însemnate iar populaţia fuge în interiorul ţării.

Acţiunea navală împotriva Turciei

Constantinopol.—Un crucişător englez a bombardat portul militar dintre Iaffa şi Ghaza. Ştirile oficiale spun că această bombardare n'a pricinuit stricăciuni mari. Crucişătorul rus „Scolac" a scufundat în portul Bairut 2 vase mici turceşti.

Se confirmă scufundarea vasului „Mesudich".

Audienţă

Bucureşti. — D. Radef, ministrul Bulgariei va fi primit în audienţă de M. S. Regele căruia îi va înmîna o scrisoare autografă de la regele Bulgariei.

Fiul d-lui Barthou ucis

Petrograd.—Fiul fostului prim ministru francez Barthou a fost ucis in lupta contra duşmanului,

Credit de ajutorare

Petrograd.—Oonsiliul de miniştri francez a decis să voteze 300 milioane pentru ajutorarea populaţiei din regiunile din Franţa pustiite de duşman.

Despre victoriile austriace

Viena 16. — Se anunţă din Berlin că «Tagblatt», comentînd victoria trupelor austro ungare în Galiţia occidentală, spune că această ştire are o importanţă foarte mare. Ea confirmă forţa ofensivă a armatei austro-ungare şi ne dovedeşte mai mult unitatea de ansamblu a acţiunei operative. La est, odată mai mult atitudinea d-lui Hötzendorff a triumfat asupra maselor ruseşti şi cele două naţiuni aliate, Germania şi Austro-Ungaria, au dobîndit dreptul de a privi cu cea mai mare încredere desfăşurarea luptelor în Polonia meridională şi în Galiţia de sud-vest.

Ziarul «Post» zice că valoarea acestei victorii trebue evaluată numai din numărul considerabil de prizonieri făcuţi de aliaţii noştri şi mai ales din faptul că înaintarea victorioasă a ustro-ungarilor în Galiţia occidentală, a zdruncinat în acelaş timp şi frontul rusesc din Polonia sudică.

Declaraţiile din Camera ale d-lui Take Ionescu

Bucureşti.—Ziarul „Adevărul" anunţă că la începutul şedinţei Camerei d. Take Ionescu va face nişte declaraţii importante asupra atitudinei partidului conservator-democrat in chestia externă.

Prin telegrafie fără fir

Paris.—(Prin telegrafie fără fir de la turnul Eifel).

Vapoarele de războiu engleze au bombardat Ostenda.

La nord-est de Lombaerdzide trupele franco-belgiene au înaintat pînă la acea localitate şi pînă la Saint-George. Francezii au cîştigat teren în jurul localităţii Ypres. Artileria franceză a avansat în mai multe puncte, mai ales în regiunele Arras, Aisne şi Champagne.

Intre Meusa şi Mosela mai multe atacuri germane în pădurea Morimare, au eşuat.

In Alsacia francezii continuă să stăpînească înălţimele ce domină Steinbach şi au respins un atac german la Corneille.

De la comitetul executiv Conservator

Bucureşti.—De aseară se ştia că întrunirea comitetului executiv va decurge în linişte şi că d. N. Filipescu nu va fi agresiv. Se ştia aceasta în urma afirmaţiunilor prietenilor d-lui Al. Marghiloman, că toate măsurile cuvenite au fost luate ca încercarea d-lui Filipescu să nu reuşască şi că d. Marghiloman e ferm hotărît a tranşa chestia fie chiar cu riscul unei mari rupturi.

D. Marghiloman a lucrat cu atîta putere în cît pînă şi senatorul Argintoianu, presupus fidel amic al d-lui Filipescu, e declarat ieri, că dacă nu se va putea restabili o înţelegere între şef şi d. Filipescu, d-sa va rămînea neutru şi nu-l va urma pe d. Filipescu.

Din această cauză se afirmă, ceea ce s'a dovedit în urmă exact, cu d. Filipescu o va lasa foarte domol.

*

In şedinţa de astăzi n'a vorbit de cît d. Marghiloman. Şeful partidului conservator a făcut o expunere în care a arat că niminea n'a înţeles vr'odată nesocotirea sentimentelor ţării. Romînia nu poate să nu iasă din acţiune, rămînînd însă ca cei cu răspundere că aleagă momentul cînd.

D. Marghiloman reaminteşte cele ce a spus la banchetul cercului conservator.

Romînia trebue să crească şi unul din mijloacele de creştere este întrunirea într'un singur mănunchi a tuturor fracţiunelor care nu sunt astă-zi în limitele politice ale statului. D-sa arată care este idealul naţional al Romîniei — dar tocmai fiind că avem un ideal şi curentul este bine determinat se cuvine să lucrăm în taină pentru realizarea lui.

*

Membrii comitetului executiv conservator au aplaudat mult expozeul şefului după care s'a votat o moţiune în care se exprimă încredere în şef şi se hotăreşte să se urmeze politica şefului, care este şi politica ţerei.

†

Sevastia G. Voinescu cu copii, Anna şi Ştefan Negruzzi, Elena Mavrodi cu copila, Profira maior Veseli cu copiii, precum şi întreaga familie Mavrodi au profunda durere a anunţa tuturor rudelor, prietenilor şi cunoscuţilor încetarea din viaţă a mult iubitei şi regretatei lor mumă, soacră, bunică şi mătuşă

FLORA GENERAL MAVRODI

încetată din viaţa Joi 4 Decembrie oara 1 dimineaţă, în vrîstă de 88 ani.

Ceremonia funebră va avea loc Simbătă 6 Decembrie ora 2 după amiază la locuinţa decedatei din Iaşi str. Muzelor no. 11, de unde cortegiul va porni la cimitirul Eternitatea.

Aceasta ţine loc de ori-ce altă înştiinţare.

Iaşi, 4 Decembrie 1914.

On *cherche, maison française ou allemande, boune famille, de préférence maison française ou bien celle d'un professeur français du Lycée, comme pension pour une fillette de 16 ans; on désire qu'elle reçoive une instruction et éducation supérieure dans la maison. Sous chiffre „1000" offres.*

ANUNCIU

Maistru cârnaţar

FRANTZ LEIBEL Str. Dragoş 25

Vin la domiciliu pentru lucrat mascuri, primesc şi marfă la afumat.

De arendat *viile d-lui Gh. Porcineanu din comuna Tomeşti, chiar de acum cu tot ce se află pe dînsele. Via e pusă în pămînt.*

Amatorii se vor adresa la d. Vasile Speranţă, str. Fătu No. 5.

5 BANI

ABONAMENTE
Un an . . 20 lei
6 luni . 10 lei

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

ANUNȚURI
Un rând pag. III, 50 b.
„ „ IV, 40 „

5 BANI

Administrația: Tipografia H. Goldner, Iași. — TELEFON No. 38 —

Sub direcțiunea unui Comitet

Anul XII—No 2348 - Sîmbătă 6 Decem. 191

Regele Carol în Rusia

Dintre episodele cele mai puțin cunoscute—deși nu cele mai puțin interesante din viața decedatului Suveran,—publicul nostru cunoaște foarte puțin detaliile lungei călătorii în Rusia de acum 16 ani, făcută în tovărășia Regelui nostru de astăzi.

Iată cum o relatează scriitoarea germană Mite Kremnitz în cartea intitulată „Regele Carol al Romîniei“:

„...Mai interesantă încă de cît alte călătorii a fost una de 14 zile, pe care regele, însoțit de moștenitorul tronului, o făcu în anul 1898 în Rusia. Cu această ocazie revăzu trupele cari stătuseră sub comanda sa în 1877 în fața Plevnei și-și reîmprospătă toate amintirile de războiu. La toate stațiile, pe la cari trecea trenul în drumul prin întinsul imperiu rusesc, adesea chiar la stațiile localităților mici, erau aranjate trupe liberate, cari purtau pe piept „Trecerea Dunării“ romînească pe care regele le-o conferise după terminarea glorioasei campanii din Bulgaria

Cu adevărată bucurie saluta regele pe acei vitezi și nu mai ostenea de a întreba unde și în care luptă participaseră.

Prin memoria sa fenomenală își aminti toate amănuntele acelei campanii. Tot ce se întîmplase sub comanda sa, pe întinsa linie de împresurare, arătă că nu'și notase numai pentru atuncea, și că'și întipărise bine.

In acele timpuri de mare încordare își desfășurase o activitate și o tărie de suflet aproape de neînțeles. Primirea, care prin toată Rusia se pregătise regelui romîn, avea un caracter deosebit, prin amintirile din anul de războiu trăit împreună cu așa mulți supuși ai tînărului împărat; era mult mai personală și mai cordială de cît de obiceiu călătoriile de monarchi. In Varșovia, Vilna, St.-Petersburg, Moscova și Kiev, unde regele zăbovi parte la dus, parte la întors, trupele porniseră în marș, ca să salute pe fostul lor comandant. In Varșovia îl primi sărbătorește guvernatorul general, prinț Imeritinschi, un comandant de armată rus, tot atît de amabil pe cît de însemnat, care la 32 ani era deja înaintat la gradul de general și în timpul asediului Plevnei era șeful statului major al Regelui.

La pomposul prînz, închină prin vorbe frumoase în sănătatea regelui, ca comandant suprem al trupelor aliate ruso-romîne „care ne-a condus la izbîndă“.

Adînc mișcat prin așa mărețe amintiri, regele sosi la Peterhof unde împăratul, înconjurat de toți marii duci, îl primi nu numai solemn, dar și cordial și îi dărui regimentul rus Vologda, care luptase la Plevna umăr la umăr cu Romînii. Era acelaș regiment, care la 30 August | 12 Septembrie luase parte la atacul, pe care trupele romînești îi făcură asupra celei dintăiu redute, Grivița. Așa că acest dar nu era numai un act obicinuit de politeță.

Curtea rusească trece drept idealul neatins al celei mai înalte străluciri lumești. „Cine a fost odată în Rusia“,—a zis o tînără prințesă,—„nu mai poate fi nicăiri fericit și dorește veșnic să se întoarcă înapoi acolo“.

Și înaintea regelui se desfășura în toată strălucirea ei vechea pompă rusească. O paradă strălucită a gardei imperiale și a corpului I de armată, compusă în total din 35,000 oameni aflători în lagărul de la Crasnoie-Szelo, dădu împăratului prilejul de a prezenta el însuși trupele, înaltului său oaspete; la mărețul spectacol azista și împărăteasa, regina Greciei și toate marile ducese.

Prînzul de 300 tacîmuri ce se dădu pe cîmpul de paradă, avu un caracter exclusiv militar, pe cînd la primul prînz de gală care avusese loc în palat, fuseseră prezentați regelui marii demnitari, funcționarii civili și ai curții. Aci, pe cîmpul de paradă, regele, în răspunsul său la toastul împăratului, scoase în relief mîndria sa de a fi comandat odinioară în fața dușmanului acest corp de gardă, pe care acum îl admiră din nou și care atunci își dovedise cu atîta strălucire însușirile războinice. Regele văzu aici la masa imperială, după aproape 21 ani, mulți foști camarazi de luptă: tuturor le strînse mîna și nu osteni de a-i asigura cît îl mișca și îl bucura entuziasmul acestor trupe, în rîndurile cărora zărea încă cîte o cruce a trecerei Dunărei.

Tot așa de măreață ca paradă fu și o reprezentație feerică dată pe insulele parcului curții imperiale, scăldate în lumină electrică. Pe una din aceste insule se juca feeria; era ca și cum spectatorii, cari luaseră loc pe altă insulă, ar fi privit printr'o oglindă fermecată cîmpii binecuvîntate, unde ființe supra naturale formau grupe splendide și se mișcau în hore ritmice la sunetele unor melodii frumoase, cari din toate părțile încîntau urechea spectatorului. Pe o a treia insulă, Luculas era amfitrion.

Regele nu-și amintea să fi luat vre-o dată parte la o serbare de atîta frumusețe.

In alt chip interesantă fu o zi în St. Petersburg. Se duse cu vaporul în seriosul oraș al lagunelor de nord, a cărui întrare era înveselită prin sute de corăbii împodobite cu drapele și steaguri. La cheiu avu loc o primire cum se și potrivea în cadrul acelei împrejurimi.

Regele se duse apoi la cetate, unde în amitiri pioase vizită mormîntul familiei imperiale din catedrala sf. Petru și Pavel. La sicriile împăraților Alexandru al II-lea și al III-lea, de cari fusese atît de aproape în ceasuri grele ale vieții și cu cari trăise împreună în așa grele timpuri de războiu, precum și la sicriul tovarășului său de arme, marelui duce Nicolai, depuse cu mîna sa proprie, coroane de argint, pe ale căror foi aurite erau săpate luptele și atacurile lungului asediu al Plevnei.

Mișcătoare fu primirea, pe care populația Petersburgului o făcu regelui romîn în fața monumentului ridicat spre amintirea campaniei din Bulgaria. Și aici găsi războinici vechi, care luptaseră la Plevna sub comanda sa și purtau medalia de războiu.

In Moscova, regele locui în Cremlin, o lume de amintiri istorice, la care guvernatorul general Dragomirov aminti de vechea frăție de arme din Bulgaria; peste tot locul simți că în tradițiile armatei imperiale rusești nu se uitase că-și ridicase o dată țara și viața pentru ea și că și-a cucerit glorie vecinică...“

Se știe că Memoriile Regelui se încheie — pentru marele public — în 1881.

Detaliile comunicate d-nei Mite Kremnitz — pe care unii o consideră ca redactoarea „Memoriilor“ — fac parte negreșit, din bogatul material pe care Suveranul avea intenția de a-l utiliza în continuarea „Insemnărilor“ aceluiași „martor ocular“ căruia îi sunt atribuite primele 4 volume, cuprinzînd epoca 1866—1881.

△

NOTA ZILEI

Ex-turcii.

Transcriem următoarea știre din ziarele noastre:

...«Ziarul „Perdșumani Hakikat“ anunță, că comitetul otoman de apărare națională pregătește un taansport de două milioane pachete cu tutun pentru armatele germane și austro-ungare. Pe pachete vor figura încrucișate steagul german cu cel turc și austro-ungar».

Iată ce însamnă moartea Islamului: dacă fac *cruce* cu nemții, ce fel de turci mai sunt ăștia?

Nu le-a fost destul că după ce Mohamet le-a interzis băutura au făcut ministru a tot puternic pe Enver... bei.

Apoi să nu le pui cruce?

CUM STĂM

Trebuie să convenim că dezbaterile de la Cameră n'au adus nici o limpezire a stării lucrurilor. Și aceasta n'a făcut-o nici frămîntarea din partidul conservator.

In adevăr, ce consecințe s'ar putea trage din ambele aceste două manifestări?

De la Cameră, factorii constituționali oamenii cu răspundere ne-au spus să stăm încă așa cum ne aflăm. A triumfat deci tot politica de neutralitate, sau mai bine și lămurit politica de expectativă. *Astfel, pe cînd cei doi șefi de partid, liberal și conservator, s'au mărginit a se înțelege asupra expunerii făcute de șeful guvernului, care declară că n'are nimic mai scump de cît interesele țării și ale neamului,* dar la timpul oportun, *pe atunci șeful nostru a făcut un pas mai înainte declarînd că atunci cînd se va* socoti util să trecem la acțiune, să fim alături de tripla înțelegere.

Toate acestea au fost spuse cu calmul necesar unei adunări solemne.

Urmează deci că țara trubuie să aștepte hotărîri noui, care se vor produce atunci cînd fapte noui vor surveni. *Cel mai fugos și bătăios în această atmosferă de liniște a fost deputatul Capitalei d. C. Mille.*

Intr'o atmosferă în care încă uu miroase praful de pușcă, d-sa a luat de gît pe toți factorii și i-a trîntit la pămînt, ostenindu-se să ne dea a înțelege că nu cele ce se șoptesc ar fi motivul încetinelii noastre, ci altele cari nici măcar la ureche nu se spun, dar cari n'ar trebui luate în samă nici pe de departe. Chestiunile despre atitudinea Bulgariei, despre armamente, pansamente etc. etc. sunt niște adevărate mofturi.

Cine are dreptate în acest proces? D. Mille, care vă vrea binele, dar iute și la moment, ori cei mulți, factorii răspunzători, cari și dînșii ne vor binele, însă mai cu socoteală, mai cu calcule?

Astăzi și calculele dau greș, dovadă calculele Germaniei, dar cînd lipsesc și acestea?

In partidul conservator din toate tavatura s'a ajuns la o nouă declarație de încredere în șef. Aceasta trebuie să fie cel puțin a treia, dacă nu a patra, de cînd s'a început războiul mondial. Cine-va ar putea zice: cele multe înainte.

Concluzia: vom continua lupta pe hîrtie. In definitiv hîrtia va avea să sufere răul humour *al acelor cari văd un rău în starea de liniște de astăzi, ca și a acelora a căror liniște e turburată de cei gălăgioși.*

Mici Polemici

Un comunicat austriac — cel mai recent — zice:

„Am capturat ca de obiceiu, prizonieri și mitraliere, apoi garnizoana s'a înapoiat...“

Obiceiul armatelor austriace nu e tocmai să... captureze; mai curînd să se... înapoieze.

*

In Anglia vehiculele de ori-ce soiu trebuie să poarte pe viitor felinare roșii.

— Nu degeaba suntem în anul roșu!

*

Un confrate se miră că s'a ales piesa Toto *în beneficiu pentru cantina copiilor săraci.*

— Foarte nemerită piesă: numai un singur tată capătă, în acea piesă, trei băețași.

*

Se cunoaște la tot pasul că suntem într'o epocă de războiu.

— Toate lucrurile sunt scumpe... foc.

*

Acum două zile se cetia în ziare că la Viena s'a semnat decretul pentru numirea unui prefect la... Belgrad.

— N'o fi sosit prea tîrziu?

*

Un stoc de monede vechi s'a găsit la Palatul administrativ al Iașului.

— Orașul nostru are mai multă lipsă de monedă nouă...

*

Un cetitor ne cere să dezmințim comunicatul sîrb că n'a mai rămas picior de sîrb în Serbia.

..Dar miile de picioare ale celor prinși și ale celor îngropați acolo?

INFORMAȚII

Mai mulți fruntași ruși, veniți din Odesa, afirmă că după o luptă crîncenă, armata rusă ar fi reluat orașul Lodz.

In același timp anunță că, cercurile militare ruse, declară că azi și mîine se va da o luptă decisivă în jurul cetății Przemysl și că există speranța că această cetate să fie luată în ziua de 6 Decembrie, ziua aniversărei nașterei Țarului.

Pentru azi dimineață la oarele 11 a fost convocată comisiunea medicală compusă din d-nii dr. Tănăsescu și Tudor, medici comunali, pentru examinarea și eventual dresarea actelor pentru internarea profesorului Popescu Mușata.

Aseară a fost adus în localitate un nou transport de pansamente și medicamente venite din Rusia și cu destinație pentru Serbia.

Transportul se află sub conducerea căpitanului Szenoff, care a intrat ca voluntar în armata sîrbă.

Conferința d-lui V. Brătianu. — La cercul de studii d. Vintilă Brătianu a pronunțat o lungă și foarte muncită conferință în care susține, drept concluzie următoarele:

Conflictul general la desfășurarea căruia azistăm ridică, după cum am arătat, chestiunea apărărei existenței neamului nostru. Ambele imperii vecine, în locul sfaturilor de pace și liniște de altă dată ne recunosc revendicările noastre naționale și ne îndeamnă să pășim alături de ele la realizarea lor. Se pun în discuțiune chestiuni la rezolvarea cărora nici nu puteam gîndi să participăm, și odată puse ele trebuesc rezolvate în senzul intereselor statului și neamului nostru. De regimul strîmtorilor, al mării Negre și al Dunării închisă la gurile ei și în interior prin regimul medieval pe nedrept înființat la Porțile de Fier sunt legate interesele noastre și rezolvarea lor în senzul unei garantări mai eficace a intereselor generale urmărită și de alte puteri ne este de un adevărat folos.

Interesele vitale ale statului apar în conflictul de azi în condiții favorabile nouă și ne găsesc în situația de a le apăra și servi.

Cu seriozitate, cu chibzuință și cumpătare, neperzînd nici un minut pentru întărirea noastră sufletească și materială se pare că și de rîndul acesta Romînia este ajutată de acel Dumnezeu al Părinților noștri care din două provincii subjugate a făcut regatul romîn de sine stătător.

Să ne temem de o singură primejdie: de ușurința și de greșelele noastre proprii; ele ar putea, fie să anuleze condițiile favorabile ce ni se pregătesc, fie prin pierderea conștiinței realității, să pue în joc existența chiar a statului și a neamului nostru.

Eri a avut loc cununia religioasă a drăgălașei d-șoarei Maria Bejan, fiica d-nei Eugenia Bejan, cu d. George Niculescu, proprietar din Rîmnicul-Sarat, fiul d-lui Niculescu, senator.

Administrația comunală a convenit cu truncherii, ca vînzareu cărnei să se faca în două calități, reducîndu-se și prețul.

Ast fel carnea de vacă de calitatea I-a se va vinde cu 80 de bani chilogramul și calitatea II cu 60 bani.

Comercianții solești din Podul-Iloae, au aderat la liga comercianților săteni, constituindu-se în secție specială. Statutele au fost autentificate de tribunalul comercial.

Societatea Ortodoxă Națională a femeilor Romîne, secția Iași, aduce viile sale mulțumiri persoanelor care s'au grăbit a răspunde la apelul făcut de ea, încredințînd d-nelor Maria Stroici și Cecilia colonel Liciu următoarele donațiuni pentru steaua de Creciun:

Banca Grosswald 100 lei, Banca Moldova 40 lei, d. Eugène Uhrynowsky 20 lei, d. Dimitrie Vizanti 4 lei, d. Moritz Diamant 5 lei, d. dr. Rătianu 5 lei, magasinul Prowodnik 5 lei, magasinul Conservatorului 2 lei, d-na dr. Marosin 5 lei, d. Setrac H. Ohaneissian 1 leu, d. Arnold Kupfer șocolată, cofetăria Georges caramele, magasinul „La Paradis“ 4 jum. m. barhet, magasinul Daniel Rosenberg 8 jum. m. barhet, d-na Hirsch două obiecte, magasinul Löbel 1 obiect, cofetăria Danoeur șocolată, cofetăria Cazacu șocolată, d. Ermacov șocolată, magasinul „La Primavară“ două flanele, d. Orenstein 1 obiect, Magasinul „La Luca“ 4 m. barhet, d. Gartenberg 1 obiect, d. Traubici 3 obiecte, d. Leon 1 bonetă de lînă, „La Elefant“ 3 obiecte, „La Leu“ 3 obiecte, d. Smirnov șocolată, d. Tannenţapf 3 obiecte.

In str. Brătianu (foastă de Sus) în fața caselor Rohr și chiar la ușa locuinții d-lui director de poliție, să desfătează 4 tuburi de ciment, în tot largul trotuarului, din luna Septembre, cari împedică lumea să treacă pe acel trotuar baricadat de astă toamnă. Oare cei de la comună au să citească aceste rînduri?

La liceul Internat în cl. I ministerul a trimis un număr de elevi din București și din Craiova; iar în cl. II elevi din Basarabia, romîni.

A treia șezătoare a instituției de cultură „Toynbehalle“ va avea loc mîne Sîmbătă în sala Geltzer.

Ministerul a luat severe măsuri împotriva deținătorilor de diplome din Belgia, în mare parte căpătate prin cumpărare, dispunînd ca aceste diplome să fie considerate ca nefăcând nici o dovadă despre capacități culturale.

In astă seară Vineri 5 Decembrie, are loc o reprezentație a cinematografului Pathé Frères în sala Circului Sidoli, din venitul căreia se vor procura obiele pentru soldații din garnizoana Iași:

Program nou:

Susanne Lafarge, splendidă adaptare după „L'Associe“ celebrul roman a lui E. Lacroix, 3 acte mari.

Fotografia trădătoare, comedie plină de humor.

Pățaniile lui Tartarin, scene humoristice. etc. etc.

Sîmbătă 6 Dec. două matineuri la orele 3 și 5 și reprezentație serală.

Noul program viitor se reprezintă poimîine Duminică 7 Dec.; două matineuri la 3 și 5 ore și reprezentație serală. Program nou duminical.

In curînd: L'Aiglon (Puiul de vultur) fiul marelui împărat Napoleon I. după romanul celebrului scriitor francez Edmond Rostand—Nerone și Agripina, uriașa reconstituire din istoria Romanilor—Cabiria, după celebrul roman al lui Gabriele d'Annunzio, filme care vor face furori în orașul nostru.

Săptămîna viitoare vor apare de sub presă cele din urmă două fascicole, din monografia d-lui N. A. Bogdan, *„Orașul Iași“*, cu care se complectează această lucrare, unică în felul ei în țara noastră întreagă, care va cuprinde aproape îndoit text și ilustrații decît chiar monografia Bucureștilor, scrisă de Gion-Ionescu. Cu aceste din urmă fascicole se vor da și tablele de materii ale textului, ilustrațiilor, peste 560, și un Index, conținînd peste 4000 nume proprii citate în op.

Fascicolele 11 și 12 conțin descrieri foarte interesante asupra tuturor Instituțiilor umanitare și de prevedere, asupra împrejurimilor pitorești și istorice, cum și asupra oamenilor de samă ai Iașului, din timpurile cele mai vechi cunoscute pînă în epoca noastră.

Sfătuim pe cetitori să profite săptămîna aceasta a-și procura acest op prin abonament, care costă numai 12 lei, căci după apariția volumului în librării, el va costa 15 lei.

Fiecare își poate face sie, sau celor ce-i aparțin, cel mai frumos și interesant dar de sărbătorile ce vin, prin abonarea la această carte, cari va fi complectă până în 8—10 zile.

Astă noapte a încetat din viață N. Petrea, fost învățător în vrîstă de 94 ani.

Aseară a sosit în localitate d. Vodovozeff, un distins și cunoscut literat rus, redactor principal la ziarul „Djeu“ din Petersburg,

D. Vodovozeff pleacă în Serbia ca trimis special al ziarului la care colaborează.

Duminică se va face cu o deosebită solemnitate sfințirea bisericei armene, reconstruită. Serviciul religios va fi oficiat de protopopul bisericei armene din Roman.

Școala „Cultura“, instituție eminamente filantropică, întreținînd peste 500 copil, organizează pentru seara de „Revelion“ o mare serată, pentru mărirea fondului de întreținere a școalei.

Credem că nu va scăpa nimănui însemnătatea acestor lăudabile sforțări.

Mîne, Sîmbătă, la ora 2 p. m. va avea loc conferința d-lui D. Gusti, în aula Universității, tratînd despre Sociologia Războiului.

Biletele vîndute sînt valabile.

Situația generala a razboiului

Zürich. — «Neue Züricher Nachrichten» scrie că rușii se vor mai putea menține poate încă puțin timp în pozițiile lor bine întărite, dar că există toate simptomele apropiatei distrugeri a rușilor. Va fi o catastrofă cum n'a mai văzut-o nici odată istoria războaelor.

Sforțările aliaților în Franța de a rupe zidul de fier al germanilor, care se întinde din Vosgi pînă în Flandra, sunt zadarnice pe cînd din contra zidul franco-englez prezintă de-acum crăpături în punctele cele mai importante. Ruperea se va face, poate chiar înainte de prăbușirea rușilor.

Ziare engleze anunță o nouă ofensivă germană spre Calais. Tunuri de cel mai mare calibru bombardează necontenit orașul Nieuport a cărui mahala St. Georges arde. Pe toată linia contra Franței se pare că are din nou loc o luptă crîncenă. Belgia, afară de 40 de kilometri pătrați, este ocupată de germani.

Serviciul telegrafic şi telefonic al „Opiniei"

Luptele pe cîmpul occidental

Londra.—Ziarele spun că noile lupte de la Ypres au fost foarte sîngeroase.

După „Daily Chronicle" Germanii au deschis la 11 Decembrie un bombardament violent cu 200 tunuri din care s'au aruncat în 6 ore mai mult de 1000 granate. Asaltul german a aruncat pe francezi în a doua linie de apărare.

Corespondentul de război al ziarului „Daily News" zice :

Succesul a fost alternativ cînd al germanilor cînd al francezilor. Francezii au obţinut în unele puncte mici avantagii. Aceasta este mai cu seamă remarcabil, de oarece germanii au atacat şoi de repeţite ori cu mari forţe covârşitoare. Atacul principal s'a îndreptat în contra satului Eickebusch, situat la sudvest de Ypres care nu a fost ocupat de prea mari forţe franceze. Activitatea artileriei germane, care a deschis un violent foc de şrapnele bine îndreptat şi concentric asupra poziţiei franceze, a fost un preludiu înspăimîntător, în acel punct tranşeele erau la o distanţă numai de 60 de metri una de alta şi artileria germană îşi îndreptă focul mai ales asupra trupelor franceze ; aflat în tranşeele cele mai din urmă şi care au avut cele mai mari pierderi. Rîndurile cele dintăiu iarăşi nu puteau face nimic. din cauza furtunei de granate şi gloanţe, care trecea pe deasupra capetelor lor.

A fost însă un noroc pentru aliaţi, că cel puţin aceşti oameni au fost cruţaţi de focul tunurilor germane. Tunurile de cîmp franceze căutau să lovească cu obuzele lor bateriile germane şi o luptă înverşunată a avut loc cînd deodată interveni infanteria germană. Ea aruncă o grindină de granate de mînă în primul rînd al tranşeelor franceze: Apoi a eşit din tranşeele ei şi dădu un asalt puternic asupra francezilor rămaşi în viaţă din prima linie. Francezii au descărcat mai întăi puştile lor şi neavînd vreme să le încarce din nou năvăliră cu baioneta asupra germanilor. Francezii trebuiră să lupte în contra unor forţe de trei ori mai mari, neputînd primi aproape nici un ajutor fiind-că artileria germană a cauzat mari perderi trupelor de întărire, care încercau să înainteze.

Terenul din spaţiul dintre tranşee era acoperit cu morţi şi răniţi.

Comunicat turc

Constantinopol. — Comunicat oficial din 15.

O brigadă rusă sprijinită de un batalion de infanterie a atacat unul din detaşamentele noastre înaintate de pe aripa dreaptă. Atacul a fost respins.

Lîngă Serai trupele noastre au luat cu asalt mai multe puncte de sprijin. O coloană înaintează în direcţia Salmas.

La Solduz un detaşament de cavalerie compus din ai noştri şi din fraţii noştri persani a atacat şi învins cu totul un regiment de cazaci. Inamicul a lăsat 40 morţi şi numeroşi răniţi şi a fost fugărit apoi înspre Urmia. Pe lacul Urmai un vas rus încărcat cu provizii a fost prins.

Acţiunea navala în Marea Neagra

Petrograd.—17—Comunicat al statului major al flotei mărei Negre :

In noaptea de 14 | 12 un vas rusesc a oprit lîngă Kepassunda, pe ţărmul turcesc, vaporul „Derintye" al liniei germane leventine, navigînd fără lumini. Stabilind naţionalitatea vasului, vaporul nostru ordonă lăsarea pe apă a bărcilor şi scoborîrea tuturor celor ce se aflau pe bord.

Doi ofiţeri şi 12 soldaţi turci se supuseră ordinului şi fură luaţi şi duşi ca prizonieri la Sevastopol. După aceasta vaporul german fu bombardat. Incendiul care urmă datorit loviturilor de obuze, determină explozia căldurei, a cartuşelor şi pulberei.

D. Buelow la Roma

Roma.—D. Buelow a sosit la ora 9 şi 35 şi a fost primit la gară de personalul ambasadei germane.

Agitaţii revoluţionare la Moscova

Berlin.—Agenţia Wolf transmite ştirea că la Moscova asociaţia tipografilor a fost dizolvată din cauză de agitaţii revoluţionare.

Austro-germanii anunţă victorii

— Retragerea generală a ruşilor.—
Marele entuziazm din Berlin —

Viena. Se anunţă oficial, cu data de 17:

Ultimele ştiri primite nu mai lasă nici o îndoială că rezistenţa forţei principale ruseşti este înfrîntă. Inamicul a fost cu totul bătut la sud în bătălia de la Limanova, la nord de aliaţii noştri la Lodz şi acum şi pe Bzura.

Ameninţat dela sud prin înaintarea spre Carpaţi, inamicul a început retragerea generală.

Se dau acum lupte crîncene la poalele Carpaţilor unde trupele noastre atacă pe linia Krosno-Zakliczin.

*

Berlin.—Marele stat major anunţă de la marele cartier general cu data de 17 Decembre dim.

Ofensiva anunţată de ruşi contra Sileziei şi Poloniei a eşuat cu totul. Armatele inamice au fost silite să se retragă în toată Polonia, după lupte crîncene. Inamicul este acum urmărit pretutindeni.

In luptele de alaltăeri în Polonia nordică, vitejia regimentelor din Prusia occidentală şi Hesa au determinat victoria noastră. Roadele nu le putem cunoaşte încă deplin.

*

Berlin. — Ştirea marei victorii la est s'a răspîndit cu iuţeala fulgerului. Entuziasmul este de nedescris. Imediat toate casele au fost pavoazate cu drapele germane şi austro-ungare. Şcolarii nu vor avea şcoală mîine.

Ziarele exprimă entuziasmul pentru victoria repurtată care va rămîne istorică.

*

La Berlin bucuria este extraordinară. Toate clopotele bisericilor sună. Numele lui Hindenburg este în toate gurile.

*

„Berliner Tagblatt" scrie :

„Bucuria noastră va fi şi bucuria Austro-Ungariei. Nouă strălucită victorie n'ar fi putut fi obţinută fără fraternitatea credincioasă a armatelor aliate".

„Lokalanzeiger" compară bătălia din Polonia cu bătălia de la Salamina, din cîmpiile Catalane şi laudă geniul lui Hindenburg şi curajul dispreţuitor de moarte al trupelor luptînd sub steagurile glorioase ale Germaniei şi Austro-Ungariei.

„Tälgliche Rundschau" scrie că victoria a probat în stil grandios fraternitatea de arme cu popoarele monarhiei Habsburgice şi necesitatea de a se înfrepta toate forţele disponibile contra adversarului principal şi spune că în Polonia meridională pot fi consideraţi sîrbii bătuţi mult mai grav decît ar fi putut fi bătuţi vreodată lîngă Niş şi Valjevo".

(Toate aceste telegrame au fost transmise de Agenţia Romînă).

Situaţia în Apus

Paris.—Comunicat oficial din 16 Decembrie, ora 23 :

Se constată azi o uşoară înaintare pînă la nord-est de Nieuport, la mare şi spre sud-est dincolo de calea ferată, cu direcţia La Bassée.

Nici un incident notabil pe restul frontului.

*

Berlin 17.—Lîngă Nieuport francezii au continuat atacurile lor fără nici un succes. De asemenea lîngă Zillebecke şi La Bassée atacuri au fost încercate dar respinse cu pierderi grave pentru inamic.

Incercarea francezilor de a arunca un pod peste Aisne, la Soissons, a eşuat graţie artileriei noastre.

La est de Reims fortificaţii de pămînt ale francezilor au fost distruse.

Neutralitatea Italiei

Roma.—Neutralitatea Italiei a fost aprobată în ultima şedinţă a senatului de către toţi oratorii. Barzelotti a arătat într'o lungă expunere că nimicirea puterilor imperiale centrale însemnează nimicirea influenţei italiene în Marea Mediterană. Trecerea Italiei de partea triplei înţelegeri însemnează un mare pericol pentru coloniile italiene din partea Turciei. Cum că îngenunchiarea puterilor imperiale centrale nu e probabilă, se poate deduce din curajul eroic cu care luptă Germania.

In general se face simţită în ultimul timp în Italia printre persoanele competente şi în ziare o stare de spirit în favoarea Germaniei. Autorităţile au primit însărcinarea să înăbuşe cu energie manifestaţiile. La continuarea desbaterilor din Senat au intervenit şi Carafola şi Chirnieri cu mare căldură pentru neutralitate şi au fost pentru aceasta furtunos aplaudaţi.

Asupra bombardarei coastei Angliei

Berlin.—Ziarele spun, cu privire la bombardarea porturilor engleze, că la Scarborough 50 obuze au exploadat. Numeroase case au fost distruse.

Uzina de gaz a exploadat. Domneşte panică pe întreaga coastă orientală a Anglei.

*

Londra. 16 | 12, Oficial—Admiralitatea şi ministerul de războiu află că nişte vapoare germane de războiu au bombardat West-Hartlepool azi dimineaţă, dar în curînd au trebuit să se retragă. Ele au tras focuri şi asupra oraşului Scarborough şi micului port Whitby.

*

Londra.—Oficial — Admiralitatea anunţă, cu data de 17, că eri dimineaţă o forţă navală compusă din crucişătoare germane a făcut o demonstraţie pe coasta Yorkshire, în cursul căreia crucişătoarele au bombardat Hartlepool, Scarborough şi Whitby.

Germanii au utilizat pentru această demonstraţie un număr din cele mai re- [illegible] lor care au stat aproape [illegible] vase au [illegible] o oră dedlungul coas[illegible] care pa- [illegible]

Au sosit atunci vase engleze [illegible] trulau în această direcţie şi o excaar- [illegible] engleză tot de patrulare a căutat să le taie retragerea, dar vasele germane au putut scăpa graţie vitezei lor mari şi ceţei.

Ora 3 p. m.

Războiul ruso-turc

Constantinopol.—Oficial. — Trupele ruse au încercat, sub protecţia tunurilor şi mitralierelor, să înainteze peste ţărmul stîng al rîului Giorocli. După o luptă de 5 ore, inamicul a fost respins.

Dupa bătălia de la Sarail, cîştigată de noi, continuăm să urmărim energic pe duşman.

La 15 km, la vest de Kotur, cavaleria turcă a şarjat pe inamic alungîndu-l.

Petrograd. — Statul-major al armatei din Caucaz. comunică:

Pe frontul din Caucaz, zilele trecute au avut loc încăerări neînsemnate.

S'a constatat că trupele turceşti din vilaetul Van şi de la graniţa Persiei au fost întărite.

Acţiunea în Baltica

Petrograd.—Crucişătorul german „Frederic Carol" a fost scufundat la ultima ieşire în Baltica. Două treimi din echipaj au pierit. Am reuşit să salvăm cam la 200 oameni.

COMUNICAT RUS

— Ruşii anunţă succese în direcţia Mlava —

Petrograd.—Statul major al generalisimului comunică :

In direcţia Mlava continuăm a urmări pe germani. Un mare număr de corpuri de armată au trecut graniţa. In timpul urmărirei am luat prizonieri. tunuri şi material de război.

Pe malul sting al Vistulei şi în Galiţia n'a avut loc nici o luptă însemnată.

In cursul săptămînei, garnizoana din Przemysl a făcut mai multe ieşiri care însă au fost respinse cu pierderi.

Lupta navală din Marea Nordului

Berlin.—Marele stat major al amiralităţii comunică, în privinţa atacului coastelor Engliterei :

Cînd s'au apropiat de coastele orientale ale Anglici, crucişătoarele noastre au fost atacate de 4 contratorpiloare engleze, dar fără succes.

Unul dintre contratorpiloarele engleze a fost distrus, altul a dispărut grav avariat.

Bateriile din Hartlepool au fost reduse la tăcere. Uzina de gaz a fost distrusă. Mai multe explozii şi trei mari incendii au fost observate în cetate.

Staţia vapoarelor de război însărcinate cu paza ţărmurilor şi instalaţiile hidraulice din Scarborough precum şi staţia de semnale din Whitby au fost distruse.

Vapoarele noastre au fost atinse de cîte-va obuze care au pricinuit avarii neînsemnate.

In alt punct, un alt contratorpilor englez a fost scufundat.

(ss.) Subşeful statului major al amiralităţii BEHNKE.

De la comitetul executiv conservator

Bucureşti. — Cu referire la cele petrecute în comitetul executiv conservator, ziarul „Epoca" apărut astă-zi, publică următoarele :

„Fiindcă asupra celor petrecute la comitetul executiv al partidului conservator ziarele au dat ştiri sistematic inexacte. Sîntem datori astfel să completăm relaţiile noastre ce fuseseră foarte laconice.

D. Marghiloman, în primele cuvinte, a spus :

1. Declar că sînt pentru eşirea din neutralitate şi pentru realizarea idealului naţional.

2. Intr'o singură direcţie.

3. Această direcţie nu e Germania şi Austro-Ungaria.

Aplauze unanime au izbucnit.

D. Filipescu a spus că e deplin mulţumit de aceste declaraţii.

In urmă d. C. C. Arion a propus moţiunea pe care am publicat-o în numărul de ieri şi care a fost primită cu aplauze unanime».

Prima Societate de Economie din Urbea Iaşi

CONVOCARE

Domnii membri ai Primei Societăţi de Economie din Urbea Iaşi, sunt convocaţi în adunare generală, sesiune extraordinară, conform art. 51 alin 2, pentru *Duminică în 7 a lunei Decembrie* a. c. ora 1 p. m. în localul Societăţei din strada Palat No. 1.

La ordinea zilei conform art. 55 al. 2 Statute este :

Alegerea unui Casier în locul regretatului Gheorghe Lateş, decedat.

Comitetul de Administraţie

Un domn *din străinătate, stabilit pe cîtva timp în localitate, cunoscînd puţin limba franceză caută un domn sau o damă pentru conversaţie franceză în schimb cu lecţiuni din limba germană sau cu plata în numerar.*

A se adresa sub : Dr. X. Y. 81 Iaşi poste-restante.

Dr. G. SAVA-GOIU,

consultaţii pentru

Boale de ochi

Sîmbătă şi Duminică dela 2—4
str. Păcurari 21

Un vechiu *şi renumit Contabil se angajează pentru ţinere de registre, verificare de conturi-curente, bilanţuri, facere de inventare pentru orice branşă.*

A se adresa la Tipografia H. Goldner sub CONTABIL.

D-ră *tînără, de familie bună caută loc ca casieriţă sau ca practicantă la o prăvălie.*

Adresa : Str Spancioc 22 Loco.

Apartament *la etaj, compus din 4 odăi, un coridor cu geamlîc închis, bucătărie, camară, closet, lumină electrică, curte mare etc. se închiriază de pe acum.*

Informaţi la proprietar strada Palat No. 4.

Laboratorul de Analize Medicale şi Industriale

D-R A. RATIANU

Chimist diplomat de la Universitatea din Geneva

— IAŞI — Strada Cuza-Vodă (Golia) 46 — IAŞI —

Execută : Cele mai complecte analize de urină, din punct de vedere chimic şi microscopic ; Analize chimice şi microbiologice de lapte de la doici : Analize bacteriologice de spute asupra bacilului tuberculozei ; Analize de secreţiuni uretrale asupra Gonococilor Neiser ; Analize alimentare de vinuri, lapte, făinuri etc. Analize de stofe din punct de vedere a compoziţiei şi a conţinutului în lînă, bumbac sau mătasă etc. etc.

Cereţi instrucţiuni pentru ori-ce analiză.

Ediţie specială

5 BANI

ABONAMENTE

Un an . . 20 lei
6 luni . . 10 lei

OPINIA

ANUNŢURI

Un rând pag. III, 50 b.
„ „ „ IV, 40 „

5 BANI

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Administraţia: Tipografia N. Goldner, Iaşi. — TELEFON No. 36 —

Sub direcţiunea unui Comitet

Anul XII — No 2348 — Sîmbătă 6 Decem. 1914

Starea războiului în Rusia

— Urmărirea ruşilor.—Austriacii au cucerit Pietrokow şi Przedborz —

Viena 18.—Oficial.—Forţele principale ruse bătute sunt urmărite pe întregul front de bătălie, dela Krosno la îmbucătura Bzurei.

Ieri inamicul a fost scos şi din poziţiunele sale din regiunea situată la nord de Carpaţi între Krosno şi Zakliczin. Pe Dunaieţul de jos trupele aliate austro-germane sînt în luptă cu ariegardele adversarului, In Polonia meridională înaintarea s'a făcut pînă în prezent fără lupte însemnate.

Pietrokovul a fost luat cu asalt alaltăeri de reg. 34 al cărui comandant este împaratul Wilhelm. Deasemenea Przedborz a fost cucerit ieri de detaşamentele regimentului 31 de infanterie din Nagyszeben.

Garnizoana eroică din Przemysl a continuat cu succes luptele ei pe terenul din faţa fortăreţii. Situaţia în Carpaţi nu s'a schimbat esenţial.

*

Buda-Pesta 18.—Ziarele apreciază în unanimitate importanţa victoriei repurtată asupra Rusiei şi spun că libertatea, civilizaţia şi justiţia au învins colosul rusesc care a încetat de a fi un factor decisiv în războiul mondial, prin înfrîngerea lui, şi toate speranţele Angliei şi Franţei sunt înmormîntate.

Ciocniri în Bucovina

Viena. — Ziarele află din Cîmpulung că bucovinenii, reuniţi într'un corp do voluntari excelent organizat, sunt pentru ruşi o groază de oarece dînşii cunosc bine regiunile muntoase, hărţuesc neîncetat trupele ruşeşti şi le urmăresc într'un necontenit război de guerilas.

Moartea unui general rus

Petrograd. — După „Nowoie Vremia", generalul Velicico, care se distinsese lîngă Port-Artur, a căzut lîngă Lodz.

Material de război pentru Bulgaria

Sofia 17. — Guvernul bulgar a înştiinţat pe cale diplomatică la cabinetele din Viena, Bucureşti şi Niş că a făcut achiziţia a două vapoare şi patru şlepuri care au plecat deja din Ungaria încărcate cu materialul de război oprit din cauza deschiderei ostilităţilor şi întreruperei comunicaţiunelor.

Vapoarele poartă pavilion bulgar şi au echipagii bulgare.

Dezminţiri

Viena 18.—Ştirea ziarului „Adevărul" privitoare la lipsa de alimente în monarhie aşa că în unele părţi populaţia moare literalmente de foame, şi ştirea aceluiaş ziar că autorităţile ungare de la Predeal opresc pe toate persoanele ce vin din Ungaria să cumpere merinde, sunt fleşte false.

Comentarii turceşti asupra situaţiei Serbiei

Constantinopol 18. — Sub titlul „Sîrbii mai trăesc înca vre-o cîteva zile", ziarul „Tasfiri Efkiar" relevă că evacuarea Belgradului n'are nici o importanţă strategică, de oarece războiul se va decide pe teatrele de est şi vest.

Ziarul închee zicînd că mai curînd sau mai tîrziu Serbia va fi ştearsă de pe hartă.

Serios conflict sîrbo-bulgar

Sofia.—18.—Alaltăieri, pe la orele 3 | 12 p. m., un grup de refugiaţi macedoneni cam de 1800 de barbaţi, femei şi copii, din districtul Istip, au încercat să treacă graniţa districtului Strumniţa şi să caute scapare pe teritoriul bulgar. Posturile sîrbe întărite cu numeroşi comitagii au deschis focul nu numai contra refugiaţilor cari în plus căzuseră într'o cursă serbească, ci şi contra posturilor bulgare ta adresa cărora serbii scoteau strigăte sălbatice şi grosolane,

Soldaţii bulgari luară poziţie şi raportară incidentul, dar se abţinură vreme îndelungată de a riposta sîrbilor cari trăgeau mereu contra blockhausurilor noastre, cum şi contra colibelor risipite de-a lungul graniţei şi ai căror locuitori fugiseră.

Au fost victime de ambele părţi. Cei mai mulţi dintre refugiaţi au putut să scape pe teritoriul bulgar, dar unii dintre ei au pierit în cursul împuşcăturilor.

Guvernul bulgar a întreprins îndată demersurile necesare spre a atrage atenţiunea guvernului sîrb asupra gravei răspunderi ce cade asupra-i, cînd din curbe dresate pe teritoriul sîrbesc soldaţii sîrbi trag nu numai asupra nenorociţilor fugari ci şi asupra soldaţilor de la posturile noastre de graniţă, a căror răbdare şi sînge rece sunt în deajuns puse la încercare prin spectacolul aşa de des al relelor bandelor sîrbe.

Lupte crîncene în vest

Petrograd. — Se anunţă că au început lupte crîncene cu o forţă nouă, pe întreg frontul aliaţilor.

Protectoratul britanic în Egipt

Londra. — S'a proclamat în mod oficial protectoratul britanic în Egipt. Suseranitatea Turciei a luat astfel sfîrşit. Guvernul va lua măsurile necesare pentru întărirea şi apararea Egiptului.

Ca înalt comitar britanic a fost numit locot-colonel Sir Arthur Henry Makmaon, care a deşfăşurat o frumoasă carieră militară şi diplomatică în India.

Ştiri din izvor german

— Luptele în Franţa—Urmărirea ruşilor — Luptele în Caucaz —

Berlin.—18.—Luptele la Nieuport continuă favorabil pentru germani.

Atacul francezilor între La Bassée şi Arras precum şi pe laturea Sommei n'a reuşit. Francezii au pierdut 1200 prizonieri şi aproape 1800 morţi.

Pierderile germanilor nu se ridică nici la 200 oameni

In pădurile Argonne am reuşit în nrma cîtorva atacuri sa facem 750 francezi prizonieri şi să capturăm mult material de război.

*

In Polonia trupele germane urmăresc cu ardoare armatele ruse care sînt în plină fugă.

*

Din Constantinopol se canfirmă înaintarea turcilor în Caucazia.

După luarea Seraiului, ruşii au fost urmăriţi cu energie pe o întindere de 15 km. La Kotur ruşii au fost împrăştiaţi.

*

Stricăciunile cauzate de război în Belgia se urcă la cifra de 5 miliarde.

In chestia bombardarei coastelor Angliei

Londra 18.—Oficial.—Bombardarea porturilor de pe coasta orientală de către o escadră de crucişătoare germane, a cauzat pierderi considerabile populaţiunei civile din aceste părţi.

După cele din urmă rapoarte, au fost 81 ucişi şi 330 de răniţi. Populaţia a rămas liniştită şi nu a fost nici o panică. Rezultatul material al înărmărei este o mare sporire a cifrelor recrutărei.

Prin telegrafie fără fir

Londra.— Raportul oficial francez spunne între altele:

Ieri s'au realizat progrese în Belgia şi la Arras unde am luat mai multe tranşee inamice.

Dealungul frontului am înaintat peste un km. de tranşeele germane.

Artileria noastră grea a funcţionat în multe puncte, cauzînd pierderi duşmanului.

*

Coltano.— Germanii au concentrat mari forţe în Polonia şi ruşii la Carpaţi şi est de Cracovia, dar unde au întîlnit o puternică rezistenţă austro-germană.

Ruşii continuă retragerea din Galiţia occidentală şi Polonia meridională.

Din Franţa nu e nimic important de semnalat.

De arendat *viile d-lui Gh. Porăineanu din comuna Tomeşti, chiar de acum cu tot ce se află pe dînsele. Via e pusă în pămînt.*

Amatorii se vor adresa la d. Vasile Speranţă, str. Fătu No. 5.

Cercurile noastre politice şi luptele de la răsărit

Bucureşti. — Guvernul romîn a primit din partea d-lui Beldiman, ministrul nostru de la Berlin, înştiinţări, culese de la cel mai competent izvor militar, după care înfrîngerea ruşilor este de aşa natură, în cît, cel mult pînă la Creciunul catolic, ruşii se vor retrage pe frontul pînă la limita extremă, ocupată la începutul rezboiului.

*

Retragerea ruşilor este generală, aşa că ei se retrag şi de la frontul Cracoviei.

Lupta a fost teribilă. Ruşii au fost bătuţi simultan în zece locuri, cu pierderi extraordinare, iar în trei locuri ei au pierdut puncte strategice de foarte mare importanţă.

*

Pentru motivul roadelor ce urmează să se culeagă în zilele următoare, germanii nu dau detalii. La început nici chiar împăratului Hindenburg nu i-a comunicat de cît cuvintele: Suntem victorioşi pe toată linia.

*

In toate cercurile noastre politice rezultatul luptelor de pe frontul de răsărit a produs o puternică impresie.

In legătură cu această chestie se spune că discursul d-lui Marghiloman este urmarea unei înţelegeri între acesta şi d. Filipescu—prin mijlocirea d-lui Mişu Cantacuzino. Pe baza acestui aranjament d. Filipescu se obligă să stea liniştit până la 15 Februarie, iar d. Marghiloman se obligă ca la această dată, în caz de va fi nevoie să se intre în acţiune, să convie ca România să intre alăturea de Tripla-Inţelegere.

Se pare însă că d. Filipescu avea unele indicaţiuni de pe frontul rus care erau de natură să-l convingă că în ori-ce caz va trebui să stea liniştit. D. Filipescu cam rîde astăzi de d. Marghiloman, care a crezut să fie abil şi în fond a fost silit numai să ia o atitudine ce-i convine d-lui Filipescu.

INFORMAŢII

■ Adunarea generală a membrilor Ligei Culturale, secţia Iaşi, s'a fixat pentru mîine Duminecă 7 Dec. c. ora 3 d. a.

Toţi domnii membrii ai secţiei Iaşi sunt rugaţi a lua parte la această consfătuire, care va fi în «Casa de Citire» din ograda bisericei Bărboiu.

Comitetul.

■ In astă seară Sîmbătă 6 Decembrie, are loc o reprezentaţie a cinematografului Pathé Frères în sala Circului Sidoli.

Program nou:

Susanne Lafarge, splendidă adaptare după „L'Associe" celebrul roman a lui E. Lacroix, 3 acte mari.

Fotografia trădătoare, comedie plină de humor.

Păţaniile lui Tartarin, scene humoristice. etc. etc.

Sîmbătă 6 Dec. două matineuri la orele 3 şi 5 şi reprezentaţie serală.

Atît la matineurile de la 3 şi 5 cît şi la reprezentaţia serală, apare Omul Crocodil, în producţiile sale miraculoase şi fenomenale. «Omul crocodil» este un splendid număr de Teatru de Varietăţi şi apare el însuşi pe scena Circului nostru.

Noul program viitor se reprezintă poimîine Duminică 7 Dec.; două matineuri la 3 şi 5 ore şi reprezentaţie serală. Program nou duminical.

Duminecă 7 Decembrie la toate reprezentaţiile „Omul-crocodil".

■ Mîne Duminică, la biserica Buna-Vestire slujba religioasă va fi oficiată de P. S. S. Arhiereul Alexie Craioveanul, cînd va avea loc ceremonialul hirotonirei unui preot.

AVIS

Persoanele care posedă piane şi pianine acordate rău sau desacordate şi ar dori să le acordeze perfect de bine de către un maiss-ru-acordor brevetat, sunt rugate a se înscrie la administraţia acestui ziar strada Gh. Mârzescu No. 17; un acordor excelent din renumita fabrică Blüthner din Lipsca va sosi zilele aceste în Iaşi şi va acorda pianele în schimbul unui onorar de 10 lei de fiecare instrument.

Pentru a acoperi cheltuelile de călătorie şi onorarul acordorului se cere înscrierea a cel puţin 10 persoane.

Sanatoriul Dr. TZAICU

Iaşi, str. Carol No. 20

Direcţiunea Sanatoriului aduce la cunoştinţa publicului şi numeroasei sale clientele, că în urma experienţii făcute şi după îndemnul medicilor şi suferinzilor, a părăsit vechiul său local din strada Zmeu, din regiunea joasă a oraşului şi **s'a mutat de la 26 Octombrie a. c.** *în casele proprii din*

Strada Carol no. 20

(lîngă Universitate)

regiunea cea mai înaltă şi mai sănătoasă a Iaşilor.

DIRECŢIUNEA

D-ră germană *diplomată cunoscînd şi franceza, romîna şi piano dă lecţiuni particulare, la un institut în provincie sau la un copil.* 1

INFORMATI

Certurile noastre politice

și importa de la Lăsgăit

Ministrul de Finanțe, domnul Carp, a primit pe un parlamentar din partea d-lui Lăsgăit — Chaverni, care a venit la Bucureștiu pentru a-i face cunoscute dorințele și condițiunile, pe cari ar voi ca Bucureștiul, ministrul nostru de la Londra, împărtășindu-le și celor mai competenți factori politici ai Europei, dintre cari se vor lămuri de planul, care ar fi de urmat în cazul în care ar fi ca Bucureștiul, ministrul nostru de la Londra, împărtășindu-le și celor mai competenți factori politici ai Europei, dintre cari se vor lămuri de planul, care ar fi de urmat în cazul în care ar fi ca Bucureștiul

și la Londra, pentru a-i face cunoscute dorințele și condițiunile, pe cari ar voi ca Bucureștiul — Chaverni, care a venit la Bucureștiu pentru a-i face cunoscute dorințele și condițiunile, pe cari ar voi ca Bucureștiul

și importa de la Lăsgăit

Certurile noastre politice

INFORMATI

ABONAMENTE

5 BANI

Un an . . . 20 lei
6 luni . . 10 lei

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

ANUNŢURI

Un rând pag. III, 50 b.
„ „ „ IV, 40 „

5 BANI

Administraţia: Tipografia B. Goldner, Iaşi.
— TELEFON No. 36 —

Sub direcţiunea unui Comitet

Anul XII — No. 2349 — Marţi 9 Decem. 1914

Explicaţii cu încurcătură

Se întreba lumea curioasă, cum se face că d. N. Filipescu a tăcut în şedinţa comitetului executiv conservator de la 4 ale curentei luni.

Explicaţia ne-o dă astăzi „Epoca". Acest ziar, care se ştie că reprezintă ideia conservatoare, dar aşa cum o vede d. Filipescu, ne spune că şeful conservatorilor, d. A. Marghiloman s'ar fi pronunţat categoric şi limpede *pentru eşirea din neutralitate pentru realizarea idealului naţional într'o singură direcţiune, care nu e aceia a Germaniei şi Austro-Ungariei.*

Ceia ce a fost surprinzător pentru toţi e că în moţiunea ce s'a votat şi s'a dat în cunoştinţa publică nu se zice nimic de aceasta ci se aprobă în unanimitate politica dusă de şeful partidului.

Apoi ziarele celelalte ale partidului conservator sunt cu totul discrete asupra celor vorbite în acea adunare.

„Epoca" însăşi n'a zis nimic decît după provocarea făcută de ziarele independente, ori ale celorlalte partide. Dar, curios lucru, tocmai lămuririle acestea încurcă mai mult în loc să limpezească.

Se pare că e un făcut cu moţiunile şi explicaţiunile partidului conservator căci ele nu lămuresc punctul de vedere al partidului cu privire la situaţiunea externă.

După cît ne aducem aminte s'au mai publicat alte moţiuni, în urma cărora s'a simţit nevoia a se convoca din nou comitetele partidului spre a se explica asupra înţelesului lor.

Mulţi oameni politici, chiar şi dintre conservatori cred că va fi nevoe şi de astă dată de alte lămuriri, cari să lămurească explicaţiunile din «Epoca».

In adevăr, explicaţiile date de acest ziar au caracter sibilinic. O virgulă schimbă înţelesul lor.

Aşa „Epoca" redă punctul I fără nici o virgulă, pe cînd „Adevărul" intercalează virgule acolo unde trebuie să fie.

Şeful partidului spune că este pentru ieşirea din neutralitate (virgulă). Apoi adaugă *că este pentru realizarea idealului naţional, care ideal nu trebue căutat în direcţiunea Austro-Ungariei.* Repetăm textul declaraţiei d-lui Marghiloman:

1) Declar că sunt pentru eşirea din neutralitate, pentru realizarea idealului naţional.

2) Intr'o singură direcţiune.

3) Aceasta direcţiune nu e acea a Germaniei şi Austro-Ungariei.

Rezultă deci că realizarea idealului nostru naţional trebuie văzută în altă direcţiune.

Continuăm a crede că explicaţia «Epocei» nu explică nimic, ba chiar dă loc la mulţime de comentarii.

Lumea care are drept să ştie ce se petrece într'un partid ce pretinde a veni ca mîne la putere, nu înţelege de ce s'ar socoti ruşinos să se spună pe faţă cum înţelege şeful să conducă partidul său faţă cu marea problemă a realizării idealului naţional.

Vor sări mulţi şi multe ziare să ne spună că noi gazete şi ziarişti de provincie nu prea înţelegem fineţa lucrurilor. Se va zice că o fiţuică de provincie pentru că nu se recunoaşte gazetelor noastre dreptul de a fi ziar de cît atunci cînd aprobă cele de la Bucureşti,—îşi permite să dea altă tălmăcire sibilinicolor cuvinte ale şefului partidului conservator.

Avem însă credinţa că ceia ce vedem noi aici vor vedea-o şi cei din Bucureşti şi acolo, chiar dacă se scrie în pamflete, li se răspunde cu gravitate.

Orice s'ar zice şi socoti, partidul conservator este dator publicului cu o nouă explicaţie, care să explice pe cea deja dată.

Lumea în marea ei majoritate e simplistă. Ea se va mărgini să ştie categoric cu cine va merge partidul conservator, atunci cînd se va socoti util a eşi din neutralitate: cu tripla înţelegere ori cu dubla alianţă a imperiilor centrale? Cînd răspunsul va fi lămurit dat, opinia publică se va linişti, de sigur.

Altfel se vor socoti cele spuse în Adunarea conservatoare ca o fişă de consolaţiune pentru d. N. Filipescu, şi ca un mijloc de a-l linişti macar pînă pe la 15 Februarie.

Mici Polemici

Ciudat pedagog şi Hindenburg. Mereu le procură şcolarilor nemţi cîte o zi de vacanţă, cu prilejul cîte unei victorii.

Dacă o sta mult în Rusia, rămîn toţi nemţişorii repetenţi.

*

Comandanţii ruşi promiteau să redee oraşul Lodz Ţarului Nicolae pentru astă-zi, «Sfîntul Niculae».

— Şi împăratului Franz Ioseph i s'a fost dat Belgradul de onomastica lui...

*

Suntem ţara cea mai ne-colonială din Europa. Cu toate aceste ne omoară cu scumpetea lor, negustorii de... coloniale.

*

Trupele artistice străine nu mai trec graniţa noastră. Dar timbrul pentru trupele străine se încasează mereu.

*

Telegramele de eri spuneau că în Germania numele lui Hindenburg e în toate gurile.

...De tun?

*

Englezii sunt cei mai tăcuţi oameni din lume.

— Dar nimeni n'a ţinut mai multe diseursuri, privitoare la războiu, ca Sir Grey şi Asquith.

*

După socoteala unui ziar din Zürich au rămas 40 kilometri patraţi teren belgian neocupat de Germani.

— Cel puţin dacă rămîneau... 42!

NOTA ZILEI

Intre anunciurile ziarului găsim că „Un domn stabilit pe cîtva timp în Iaşi, caută o damă pentru conversaţie franceză; în schimb dă lecţiuni de limbă germană".

Nu ne îdoim că schimbul acesta limbistic urmăreşte cele mai pure intenţiuni.

Dar—inimă nu-i?

Ce te faci oare dacă tot conjugînd, pentru exerciţii, verbul „aimer», relaţia devine conjugală.

E vorba doară de un domn care caută o doamnă. Să n'aibă ghinionul ca s'o găsească...

Italia şi protectoratul englez asupra Egiptului

Berlin 20.—Ziarele italiene discută chestia recunoaşterei protectoratului englez asupra Egiptului de către Italia.

Deputatul Torr exprimă, în «Coriere de la Serra» părerea că noua stare legală în Egipet va da prilejul a se negocia cu Anglia asupra chestiunilor mediterâne şi africane, de oare ce Anglia — după părerea presei engleze — pune mare preţ pe recunoaşterea protectoratului de către Italia.

Ziarul «Secolo» crede că Italia va negocia cu Anglia asupra Egiptului, dar nu va da curs recunoaşterei protectoratului de oarece aceasta ar insemna violarea neutralităţii.

INFORMAŢII

In ziarul nostru s'a vorbit despre demersurile pe care epitropia Sf. Spiridon le face spre a putea să intre în posesia arenzii moşiilor din Basarabia.

După cît se pare şi epitropia are partea ei de vină că aceste încasări nu se tac, întru cît în loc de a utiliza funcţionari, care prin trecutul lor au dovedit şi cinstea şi priceperea în a încasa aceste venituri, de data aceasta s'a dat însărcinare unor funcţionari ad-hoc pentru a face încasdrile. Rezultatul a fost că nici pînă astăzi nu s'au încusat banii.

Aseară a avut loc adunarea generală a membrilor ligei culturale.

S'a aprobat gestiunea anului trecut. dindu-se vechiului comitet descărcarea cuvenită.

S'a ales apoi noul comitet compus din persoanele următoare: Arhiereul Antim, Găvănescul, A. D. Xenopol, A. C. Cuza, I. Bejan şi Preotul Ciceronе Iordăchescu.

Au luat apoi cuvîntul d. Găvănescul, preotul Popescu şi alţii, după care s'a hotărît a se învita centrala ligei culterale de a începe o acţiune energică în ceea ce priveşte realizarea idealului naţional.

S'a mai hotărît ca liga din Iaşi să fie representată prin o numeroasă delegaţie la Congresul ligei culturale, ce va avea loc la 14 a lunei în Bucureşti.

E de notat că d. A. C. Cuza n'a luat parte la această întrunire.

Ieşenii vor petrece mîine, Marţi, o seară din cele mai plăcute: la teatrul-cinema Modern se joacă, de către întreg ansamblul teatrului „Comedia" din Bucureşti, revista de actualitate INTRĂM? ORI NU INTRĂM? *de d-nii Fortunio et Maximin.*

In Capitală, INTRĂM? ORI NU INTRĂM? *s'a jucat de peste 20 de ori în faţa unor săli arhipline.*

Cea mai mare parte din bilete s'a şi reţinut la cassa teatrului cinema Modern.

Din Judeţ. — De la moşia d-lui M. Popovici-Boznoşanu din com. Gropniţa s'au furat obiecte în valoare de 300 lei. Se fac cercetări.

— In com. Focuri a fost arestat individul D. I. Chimiţă acuzat de furt.

— In com. Coarnele Caprei a murit asasinat locuitorul Ion Ţipirig. Bănuelile cad asupra individului C. Boronianu în complicitate cu soţia defunctului. Şefui secţiei de jandarmi din Belceşti continuă cercetările.

— Locuitorul Const. Tiban din Podul-Iloae s'a plîns autorităţilor că i s'a furat suma de 304 lei pe cînd se afla în crîşma lui Gh. Olăeru.

Individul Gh. Pătrăşcanu din com. Focuri, fiind turmentat de băutură, a lovit cu un ciomag în cap pe consăteanul său Gh. Brat. Victima a fost internată în spitalul din Podul Iloae.

— A fost arestat la Tg.-Frumos şi înaintat siguranţei din Iaşi, numitul Vasile Dudici care dispăruse de la şcoala normală „Vasile Lupu" unde era servitor sustrăgînd o sumă de bani.

— In comuna Lungani s'a declarat epidemia de pojar.

Eri Duminecă 7 Decembrie a avut loc Sfinţirea Bisericei Armene din Iaşi. Serviciul religios a fost oficiat de S. S. Protoereul bisericei din Roman Ştefan Moisa asistat de tot clerul armean din Iaşi în frunte cu preotul Nastasian.

Această biserică care datează de cîţiva secoli în Iaşi, din iniţiativa actualei Epitropii representată prin d-nii doctor I. Ţaranu, Pascal Zadic şi Cr. Malhasovici, a fost radical reinoită introducîndu-se lumină electrică, picturi noi şi parchetări în mosaic şi marmoră.

Solemnitatea a durat pînă la ora 12 a, m. şi au asistat toţi notabilii şi enoriaşii comunităţei armene din Iaşi şi din provincie, precum şi un public foarte numeros.

Membrii societăţei Ştefan Vodă, din strada Costachi Negri, întrunindu-se aseară, au ales ca preşedinte pe d. V. Ionescu.

Corpul regretatei Olga Niculeanu, pornit din Viena, va fi adus zilele aceste în Iaşi, unde va fi înmormîntat în cavoul de la cimitirul Eternitatea.

Serbarea de la profesionala de fete „Sf. Sava". — Vineri 5 Decembrie a. c. s'a celebrat cu o deosebită solemnitate la profesionala de fete „Sf. Sava" patronul şcoalei.

Slujba religioasă a fost oficiată în biserica „St Sava" de către protoereul Ţincoca, asistat de cîţi-va preoţi, iar răspunsurile au fost date de un grup de eleve ale sus numitei şcoli. O caldă şi frumoasă cuvîntare a fost rostită de protoereul Ţincoca care a sintetizat în puţine cuvinte însemnătatea acelei zile.

La ora 11 tot convoiul format din: preoţi, profesori şi un public select s'a transportat în spaţioasa sală a şcoalei „Sf. Sava" unde corul sub conducerea mult apreciatului domn Mihăilescu a intonat „Imnul Regal" după care d-na Directoare Apostolescu, printr'o mişcătoare cuvîntare mulţumeşte atît protoereului Ţincoca cît şi corpului preoţesc pentru concursul dat şi urează viaţă lungă şi glorioasă regelui Ferdinand cu întreaga-i dinastie.

Am ascultat şi de astă dată cu o negrăită plăcere drăguţele cîntece în care eleva Didi Bălăceanu a ştiut atît de bine să se distingă.

Toată sala a rămas adinc mişcată cînd un număr de eleve sub dirijarea *d-nei* Grigorescu a executat cîte-va cîntece populare ca: „I'auzi valea" şi „Doruleţ" în care atît d-şoara Didi Bălăceanu cît şi d-şoara Balin au atins apogeul într'un solo vibrător.

S'au mai recitat poezii foarte frumoase de către elevele şcoalei. Una dintre ele d-şoara Manoil din cl. V, a declamat cu atîta căldură poezia „Jurămîntul" încît multora dintre asistente le picurau lăcrimi din ochi.

Cu inimile bătînd de emoţie întregul auditor a ascultat patrioticul cîntec „La Arme" de sentimentatul şi nefericitul poet, Ştefan Iosif.

In urmă serbarea s'a sfîrşit rămînîndu-i fie căruia neştearsă, amintirea acestei frumoase zile.

I. P. S. S. Mitropolitul Moldovei a plecat aseară la Bucureşti.

Preotul Vasile Davidescu din Botoşani, caterisit de spiritualul consistoriu al mitropoliei Moldovei, n'are drept a mai purta haina preoţească.

Senatorii şi deputaţii Iaşului pleacă în astă seară la Bucureşti, în vederea redeschiderei parlamentului ce are loc mîine.

Hymen. — Duminică la orele 5 p. m. s'a celebrat în saloanele D-nei şi D-lui Colonel Dr. A. Palauz, medicul şef al Corpului 4 de armată, căsătoria religioasă a drăgălaşei d-şoare Lucia Palauz cu d. căpitan medic George Apostoleanu de la spitalul militar din Botoşani.

Au luat parte multe rude şi prieteni printre care: D-na şi d. Gh. Cristofor, D-na şi d. Colonel d-r Vicol, D-na şi d. N. Gregoriade (Bîrlad), D-na şi d. Colonel d-r Gavrilescu, D-na şi d-şoara Corjescu, d-na şi d. dr. Possa, D-na şi d. d-r P. Flor, D-na Prof. Mezincescu, D-na şi d. M. Mavrodin, D-na d-şoara şi d. Garabet Manea, D-na şi d. Maior V. Dumbravă, D-na şi d. V. Cristofor, D-na şi d. dr. Hertelomei, D-na şi d Căpitan G. Jippa (Botoşani), D-na şi d. N. Cristofor, Domnişoarele Jenny şi Antoinette Palauz, Camelia Mihail (Vaslui), Virginia şi Margareta Apostoleanu (Bucureşti) Lelia şi Florica Maior Lupaşcu (Roman) D-nii Maior Ionescu, Căpitan dr. Constantinescu. Locot. Balaban, Sublocot. D. Apostoleanu, Voinescu, Creţoi şi Petala din Botoşani.

Eri la orele 1 p. m. a avut loc în localul Primei societăţi de Economie de la Palat, prima adunare generală extraordinară a membrilor acestei societăţi pentru alegerea unui casier în locul mult regretatului Gherghe Lateş. Neîntrunindu-se numărul de membri cerut de Statute, alegerea s'a amînat pentru ziua de 14 Decembrie 1914 cînd alegerea va avea loc ori care ar fi numărul membrilor prezenţi. Adunarea se va ţine în sala Caragiale (Pastia) din Piaţa Unirei.

Vestitul spărgător si spaima cîrciumarilor de acum cîţi-va ani Ion Pipa a deschis în piaţa halei un bazar expunînd şi vînzînd lucrurile confecţionate de el în timpul cît a stat în închisoare. Om practic, Pipa a pus taxă de intrare de 10 bani pentru cei care vor să viziteze bazarul.

Mîne seară, Marţi, la teatrul-Cinema-Modern:

INTRĂM? ORI NU INTRĂM?

Marele succes bucureştean.

Comitetul societăţii „Cantina şcolară" din Iaşi aduce la cunoştinţă că reprezentaţia dată la Teatrul Naţional în ziua de 5 Decembrie a produs un beneficiu de 1208,50 lei.

Totodată adresează vii mulţumiri: onor. comitet teatral, care în acord cu preşedintele societăţii a dispus să se reprezinte gratuit piesa „Toto"; d-nelor şi d-lor artişti, cari prin felul cum au interpretat piesa, au făcut ca spectatorii să petreacă cîteva ore în chip cît se poate de plăcut; d-lui Petrone pentru cedarea în folosul societăţei a tantiemei ce i se cuvenia; d-lui director că a învoit şi elevilor şcoalei normale V. Lupu să cînte cu fanfara între acte; şi tuturor persoanelor, cari au binevoit să contribue la reuşita acestei reprezentaţii, atît prin muncă cît şi prin obolul dat.

In acelaş timp elevii săraci ajutaţi de această societate roagă, pe toţi cei cari s'au gîndit a le îndulci starea nenorocită, să binevoiască a primi respectuoase mulţumiri.

Noul program al cinematografului Pathé Frères din sala Circului Sidoli ce se reprezintă astă seară Luni 8 Decembrie, cuprinde între altele:

„Răpitorii", mare roman senzaţional în 3 acte mari. (Film de la casa editoare „Danmark").

Ocnaşul No, 75, desfăşurare dramatică într'un act.

Ramaşagul lui Fluturel, scene humoristice. etc. etc.

In pauza mare apare „Omul crocodil", în producţiile sale miraculoase şi fenomenale. «Omul crocodil» este un splendid număr de Teatru de Varietăţi şi apare el însuşi pe scena Circului Sidoli.

Din iniţiativa d-nei Lucia D. Grecianu, a avut loc Vineri 5 Decembrie a. c., o reprezentaţie cinematografică în sala Sidoli, în scop de a se realiza suma necesară confecţionărei obielelor şoldaţilor garnizoanei Iaşi în caz de mobilizare.

Iată rezultatul:

Din vînzarea lojelor 291 lei, loc. rezervate 300 lei, stalurilor 250 lei, balcoanelor 225 lei, bilet. suplimen. 116.75 b., de la d-na Marie Moruzi 10 lei, de la d. C. Kilimoglu 10 lei (donaţiune în plus peste costul lojei)—Total 1352,75 lei.

Cheltueli plătite d-lui B. Goldner, se scad 350 lei. Beneficiu net 1002.75.

D-na Lucia Grecianu mulţumeşte călduros tuturor persoanelor cari au bine voit a contribui la realizarea unui aşa de frumos rezultat fie cu obolul lor, fie prin ajutorul dat la desfacerea biletelor, precum şi d-lui B. Goldner, care a pus sala la dispoziţie.

Marţi seara va avea loc în localul soc. medicilor şi farmaciştilor din Iaşi o agapă dată în onoarea profesorului dr. C. Parhon, noul preşedinte al societăţii.

PENTRU SERVICIUL TEHNIC.—Am arătat mai alaltăeri că în strada de Sus, în faţa caselor d-lui Rohr, stau din Septemb. trîntite de-a curmezişul trotuarului, 5 tuburi mari, rămase de la canalizare şi care împiedică circulaţia pietonilor. Pînă astăzi nu s'a îndurat autoritatea în drept a ridica aceste baricade. Tot în str. de Sus colţ cu str. Eminescu (foastă Dîmbu) stă un morman de moluz, de cînd s'a surpat str. Eminescu; alaltăeri seara s'a răsturnat o birjă. Cerem să se ia măsuri.

Membrii corpului didactic secundari vor găsi la direcţiunile acestor şcoale bonuri de reducere la teatrul naţional. Reducerea se face la stalul I dela 3 la 2 lei, iar la loji de 4 persoane în loc de 12 la 8 lei: la cele de 5 pers. în loc de 14 la 10 lei, iar la cele de 6 pers. în loc de 16 la 12 lei. In dosul bonului se aplică stampila şcoalei şi semnătura directorului; titularul bonului se duce la teatru cînd poate şi la ce piesă doreşte; plata însoţită de bon se face la libraria Iliescu, sau la cassa teatrului în sara de reprezentaţie. Are dreptul la reducere şi familia profesorului.

Cu ocaziunea inspecţiunei făcute azi în hală de către d. medic şef al oraşului s'a confiscat şi denaturat o cantitate cam de 15 kilograme brînză de burduc găsită stricată.

Tot cu această ocaziune s'a făcut şi cercetarea tutuor birturilor populare din jurul hălei.

Ieri a avut loc adunarea generală a membrilor societăţii „Stefan Vodă" în localul societăţii din strada C. Negri.

Programul analitic al cursului de medicină legală predat la facultatea de medicină din Iaşi de d. dr. Gh. Bogdan a apărut de sub tipar. Pînă acum s'a imprimat partea I a programului.

■ Criticul literar al „Nouei Reviste Romîne“ ocupîndu-se de opera şi de viaţa regretatului nostru concetăţean, poetul D. Anghel, încheie astfel articolul său:

„Cine va voi cu tot dinadinsul să găsească mormîntul pămîntesc din care s'a desprins această patimă, acela va găsi în Anghel pe adevăratul poet al Iaşilor, — al Iaşilor spectrali şi în agonie, al Iaşilor pîngăriţi şi care mor de aceeaşi parodie simbolistă (?) ce l'a profanat şi pe Anghel şi simbolul şi poema în proză şi drama lirică.

■ Ieri au depus jurămîntul recruţi evrei din regimentul 7 roşiori în faţa d-lui colonel Cătuneanu care a ţinut o cuvîntare. Jurămîntul şi discursul solemn s'au rostit de către d. dr. Thenen, predicatorul comunităţii izraelite.

D-ră *tînără, de familie bună caută loc ca casieriţă sau ca practicantă la o prăvălie.*
Adresa: Str Spancioc 22 Loco.

EPITROPIA GENERALA
a
Casei spitalelor şi ospiciilor sft. Spiridon Iaşi

Face cunoscut că în ziua de 15 Martie 1915, în localul Colegiului medical din spitalul central Iaşi, se va ţine concurs pentru ocuparea definitivă a postului de medic primar la secţia Oftalmologică din spitalul central Iaşi.

D-nii Medici care doresc a concura pentru acest post sunt invitaţi a se adresa Epitropiei G-le a Casei Sft. Spiridon din Iaşi, cu cel puţin zece zile libere înainte de ţinerea concursului, cu cereri înscrise, care vor fi însoţite de titlurile şi actele ce posedă precum şi lucrăriie ştiinţifice tipărite ce au făcut pînă acuma, conform prevederilor regulamentului de concursuri din 23 Ianuarie 1912 publicat în Monitorul Oficial No. 236 din 27 Ianuarie 1912.

A apărut
ROMÂNII şi Austro-Ungaria
de
A. D. XENOPOL
Profesor la Universitatea de Iaşi. Membru al Academiei Romîne şi al Institutului din Franţa.
O broşură de 150 pagini **1 leu**
De vînzare la librăria Socec

Apartament *la etaj, compus din 4 odăi, un coridor cu geamlîc închis, bucătărie, cameră, closet, lumină electrică, curte mare etc. se închiriază de pe acum.*
Informaţi la proprietar strada Palat No. 4.

Comunicat francez

Paris (prin telegrafie fără fir).—De la mare la Lys francezii au cîştigat puţin teren înainte de Nieuport şi St. George. La est şi sud de Ypres se semnelează lupte de artilerie şi o uşoară înaintare a trupelor franceze.

De la Lys la Oise, puterile aliaţilor au luat unele tranşee de prima linie ale germanilor.

Pe frontul Richenbourg — la Bassée, la sud est de Albert, tranşeele luate de francezi la 17, aproape de Marincourt, şi pierdute la 18, au fost reluate. ieri.

In regiunea Lihous, germanii au dat 2 atacuri foarte violente pentru a relua tranşeele cîştigate de francezi, dar au fost respinşi.

De la Oisne la Argonne superioritatea artileriei franceze s'a manifestat prin întreruperea tirului adversarului, distrugerea ascunzătoarelor de mitraliere, a observatoarelor şi lucrărilor înconjurătoare.

In Argonne francezii au respins 3 atacuri germane. Intre Argonne şi Vosgi nimic de semnalat.

Serviciul telegrafic şi telefonic al „Opiniei“

Bombardarea coastei engleze

Geneva. — Comunicatele oficiale germane despre înaintarea vaselor germane spre coasta orientală a Angliei constată că două contra-torpiloare engleze au fost nimicite şi unul a fost avariat. Bateriile din Hartlepool au fost reduse la tăcere; rezervoriile de gaz au fost nimicite.

Staţiunea de pază a coastei şi conductul de apă din Scorborough precum şi staţiunea de pază a coastei şi acele de telegrafie fără fir din Whitby au fost distruse. Vasele germane au fost numai foarte puţin avariate.

Un martor ocular al bombardării localităţii Scarborough povesteşte în ziarul „Berliner Tageblatt“ cum că bombardarea a ţinut fără întrerupere o jumătate de oră. Vasele germane şi-au îndreptat focul în special asupra gărilor şi asupra staţiunii de telegrafie fără fir. Au bombardat apoi centrala electrică şi uzina de gaz. Multe alte clădiri au fost lovite. Vasele germane de războiu arătau un extraordinar sînge rece, ele înaintară în golf şi se apropiară de coastă mai aproape de cît a făcut-o vre-odată un vas de războiu. Pescarii spuneau că nici un pilot n'ar fi îndrăznit vre-o dată să aducă un vas atît de aproape de coastă.

Un marinar rănit, care a fost interviewat în Hartlopool a declarat:

„Imediat ce ni s'a semnalat apropierea duşmanului ne-am pregătit de luptă, dar focul german a început înainte ca noi să fi părăsit portul. Bateriile de pe coastă an răspuns cu putere focului. Prima ghiulea a lovit vasul nostru tocmai cînd părăsesc portul şi a produs cîte-va avarii pe puntea de comandă. Vasul nostru a fost lovit în total de trei ori. Ghiulelele noastre n'au ajuns probabil până la inamic; am fost siliţi să căutăm protecţie în gura rîului, unde am ajuns la ora 10 şi jumătate.

După ştiri din Copenhaga impresia pe care a făcut-o bombardarea în tótă Anglia este aproape imposibilă de descris.

Spectrul invaziei germane face astăzi pe englezi să tremure mai mult ca oricînd, dat fiind că crucişătoarele germane au tras focuri de la o mare distanţă şi tunurile cetăţilor au fost cu totul neputincioase.

O ştire din Londra a ziarului „Amsterdamer Telegraf“ spune: numărul celor morţi şi răniţi prin bombardarea coastei engleze e de două ori mai mare de cît s'a presupus la început. Patru vase de comerţ s'ar fi scufundat în timpul bombardării.“

Din Whitby se anunţă, că acolo se crede că distrugerea mănăstirii istorice a fost numai o întîmplare şi că granatele erau destinate pentru o altă ţintă. Paguba nu e de altfel imposibil de îndreptat.

Bombardarea n'a produs pagube prea mari, dar a contribuit să deştepte Anglia. Astăzi, Joi seara, oameni stau la colţurile străzilor şi nu poţ concepe că la o distanţă de 230 de mile de Londra vasele germane au îndrăznit cu o mare temeritate să intre în trei porturi engleze şi să le bombardeze.

Procesul burilor rebeli

Pretoria.—20—A început procesul contra burilor rebeli, în faţa consiliului de războiu.

Kaiserul pe cîmpul de lupta

Berlin.—20—Marele cartier general comonică faptul că împăratul, restabilindu-se pe deplin, s'a dus din nou pe front.

COMUNICAT RUSESC

Petrograd.—Comunicat al marelui stat major:

Pe ţărmul stîng al Vistulei şi pe frontul rîurilor Bzura şi Ralla au avut loc o serie de lupte care în unele puncte au luat un caracter de o mare intensitate.

In ziua de 19 | 12 două companii germane care trecură Bzura lîngă satul Dakhovo, pe un pod pe jumătate ars, au fost îndată atacate de elementele noastre şi cu totul distruse. 50 din supravieţuitori au fost făcuţi prizonieri.

Se semnalează de asemenea o acţiune în regiunea Bpotchno, în Galiţia, fără schimbare importantă. In unele puncte am operat contra atacuri luînd prizonieri şi mitraliere.

In regiunea Przemysl austriacii au încercat o eşire cu contingente considerabile care însă a eşuat cu un rezultat trist pentru ei, de oarece prinşi în flanc, au fost respinşi de noi şi au pierdut numeroşi prizonieri.

Intervederea regala din Malmol

Malmol 20.—Ieri seara după plecarea regilor Danemarcei şi Norvegiei, s'a publicat următorul comunicat:

Intrevederea a fost deschisă Vineri 18 | 12. prin discursul regelui Gustav. Regele a relevat voinţa unanimă a ţărilor de la nord de a fi neutre, arătînd cît este de dorită munca comună continuă a acestor ţări spre apărarea intereselor lor comune, printr'un viu simţimînt de răspundere faţă de contimporani şi de posteritate, de a nu negl.ja nimic din ce ar putea contribui la folosul comun al celor trei popoare. Regele a invitat pe suveranii Danemarcei şi Norvegiei la deliberare. Regii Haakon şi Cristian au răspuns exprimînd o vie bucurie precum şi speranţa că întrevederea va avea bune şi binecuvîntate urmări pentru cîteştrele popoarele.

Intervederea a luat sfîrşit la 19 | 12 după amiază. Negocierile regilor şi miniştrilor de externe nu numai că au consolidat mai mult bunele raporturi ce există între cele trei ţări ale nordului, dar şi un acord a fost statornicit în chestiunile speciale supuse luărei aminte dintr'o parte sau alta. In cele din urmă s'a căzut de acord de a se continua munca comună începută în mod atît de fericit şi în acest scop de a se ordona nuoi intrevederi ale reprezentanţilor guvernelor ori de cîte ori situaţiunea va cere.

Regele Suediei a plecat la Stockholm la 11 şi jum. însoţit de regina care tocmai sosise via Sassnitz.

Cerere de transit pentru Rusia

— Refuzul guvernelor scandinave —

Berlin 20. — „Berliner Zeitung am Mitag“ află că acum două săptămîni puterile triplei înţelegeri au făcut pe lîngă Norvegia şi Suedia un demers făţiş ca să li se deschidă portul Harwic pentru importul de contrabandă de războiu în Rusia şi ca arme şi muniţiuni să poată fi transportate pe cale ferată.

Cererea a fost categoric respinsă.

Vase scufundate

Londra. — Vaporul din Glasgow „Principesa Olga“ a lovit Miercuri o mină, în drum de la Liverpool la Aberdenn, şi s'a scufundat. Echipagiul a fost salvat.

*

Vasul norvegian „Vaaren“ plecînd în Schidelds, Mercuri, a lovit o mină şi s'a scufundat.

Sînt 13 înecaţi şi 4 salvaţi.

Comunicat austriac

Viena 20. — Comunicatul oficial din 20 | 12:

In Carpaţi ieri avangardele inamice au fost respinse în regiunea Latoroza. La nord-est în defileul Lupkow s'au desfăşurat lupte considerabile. Atacul nostru pe frontul Krosno-Zaliezin a cîştigat pretutindeni teren.

Moratoriul în Austria

Viena.—O ordonanţă a prorogat moratoriul, în formă foarte atenuată, pînă la 31 Mart 1915

Orice morator va lua sfîrşit la 1 April 1915.

Situaţia la Suez

Viena.—Agenţia Reuter află din Cairo că turcii, care acum 15 zile au părăsit peninsula Sinai, nu s'au mai arătat.

Canalul de Suez, de la Port-Said pînă la Suez, a fost pus în stare de apărare.

Luptele din Transvaal

Viena.—Agenţia Reuter află din Capetown că la Garob, 30 mile de golful Juderic, o luptă a avut loc. Englezii erau comandaţi de Sir Duncan Mac-Keafle.

După o luptă de mai mult de două ceasuri, englezii s'au retras.

*

Viena.—Agenţia Reuter află din Pretoria că ultimul şef al răsculaţilor din statul liber Konroi, a fost capturat.

Teatrul CINEMA-MODERN
Marţi 9 Decemb. 1914
Marele succes bucureştean
Intrăm? Ori nu intrăm?
Revistă de actualitate de d-nii Fortunio & Maximin.
Biletele la cassa teatrului.

Un domn *din străinătate, stabilit pe cîtva timp în localitate, cunoscînd puţin limba franceză caută un domn sau o damă pentru conversaţie franceză în schimb cu lecţiuni din limba germană sau cu plata în numerar.*
A se adresa sub: Dr. X. Y. 81 Iaşi poste-restante.

Familiile: Chiriţă, Malor Velescu şi Maior Panaitescu au durerea a face cunoscut plerderea prea iubitei lor

✝

Ecaterina C. Chiriţă

Incetată din viaţă în ziua de 6 Decembrie c. Inmormîntarea va avea loc Marţi 9 Decembrie ora 11 dimineaţă, cortegiul pornind de la locuinţa decedatei str. Lozonschi 4.

Prezenta servă ca invitaţie.

VIZITAŢI NOUL
Magazin de Manufactură, Galantarie
ŞI LINGERIE
LA „KAHANE“
— Palatul Braunştein—Str. Cuza-Vodă 83 (fost Golia) —
Bine asortat în: Ştofe pentru rochii, *calităţi superioare şi utimele noutăţi*, Pluşuri pentru jachete şi Linoleum Pînzărie de Olanda şi Belgia, Chifonuri *în toate lăţimele şi calităţi*, Atlasuri, Pistră de saltele şi Zephiruri, cămăşi bărbăteşti, Napajuri şl feţe de mese de Olandă şi de bumbac, Inlet, Satinuri pentru plăpomi, ratinuri, flanele, moltoane *şi în general tot ce e mai nou în această branşă.*
Mare asortiment complect în lingerie de dame
— Serviciul conştiincios şi cu Preţuri modeste —
Onorata clientelă este rugată a vizita magazinul spre a se convinge.

BEKANNTMACHUNG

Die im Konsulatsbezirk Jassy ansässigen im Jahre 1895 geborenen, sowie diejenigen deutschen Reichsangehörigen, über deren Militärpflicht eine endgültige Entscheidung noch nicht getroffen worden ist, werden hiermit aufgefordert sich behufs Aufnahme in die Rekrutierunsstammrolle bis spätestens 31. Dezember d. J. auf dem Kaiserlichen Konsulate, strada Toma-Cozma 5 persönlich oder schriftlichen während der Dienststunden von 9—1 Uhr unter Vorlage ihres Staatsangehörigkeitsausweises (Pass, Heimatschein, u. s. w). und ihrer Geburtsurkunde zu melden.

Der Kaiserlich Deutsche Generalkonsul
WEBER

Jassy, den 18. Dezember 1914.

INCUNOŞTIINŢARE

Supuşii germani stabiliţi în circumscripţia Iaşi născuţi în anul 1895, precum şi aceia a căror situaţie militară încă nu s'a decis în mod definitiv, prin prezenta sunt rugaţi spre a fi înscrişi în rolurile de recrutare de a se prezenta pînă cel mai tîrziu la 31 Decembrie a. c. personal sau prin scris la Consulatul Imperial din strada Toma Cozma 5 în orele de serviciu de la 9—1 cu documentele de legitimare (paşaport, patentă, ete.)

Consulul General Imperial German
WEBER.

Iaşi 18 Decembrie 1914.

Dr. G. SAVA-GOIU,
consultaţii pentru
Boale de ochi
Sîmbătă şi Duminică dela 2—4
str. Păcurari 21

ABONAMENTE

5 BANI

Un an . . . 20 lei
6 luni . 10 lei

OPINIA

ANUNŢURI

Un rând pag. III, 50 b.
„ „ IV, 40 „

5 BANI

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Administraţia: Tipografia H. Goldner, Iaşi.
— TELEFON No. 36 —

Sub direcţiunea unui Comitet

Anul XII—No. 2350.—Mercuri 10 Decem. 1914

Economii şi prevederi budgetare

Este în deobşte ştiut că omul civilizat e mai prevăzător de cît cel înapoiat. Prevederea este o calitate sufletească, pe care nu oricine o posedă. Cu cît cineva e mai prevăzător, cu atît merită să ocupe un loc mai de frunte.

Sălbatecul tae craca de sub picioarele lui, pentru că nu se gîndeşte la ziua de mîne, pe cînd cel civilizat îngrijeşte de copac, pentru că ştie că mîne va avea nevoe de el,

Faţă cu cele ce vor urma cît de curînd din pricina marelui războiu european, toţi acei, cari se pretind a face parte din familia civilizaţilor, au datoria de a fi prevăzători.

De aceia problema care astăzi vine la ordlnea zilei, iar mîne se va impune cu toată energia, e aceia a situaţiunii noastre financiare.

Chiar dacă noi nu vom intra în războiu—lucru pe care nimeni nu-l mai cred astăzi—încă este evident că budget cu cheltueli de aproape 600 milioane şi venituri, cari mai mai să le întreacă, nu vom avea pînă mai tîrziu. Criza generală va sufla şi asupra budgetului ţării noastre.

Şi neapărat, dacă nu putem spori producţiunea, dacă nu putem înmulţi veniturile, trebuie să procedăm la economie.

Şi dacă e vorba ca să facem asemenea operaţiune, nu putem începe mai bine de cît prin a suprima cheltuelile de lux.

Cum că am făcut şi continuăm a face lux, e ceva care ne caracterizează întru cîtva.

In oraşul nostru, de exemplu, îşi vor aduce aminte mulţi timp îndelungat de vizita făcută de un profesor francez, care mergînd la Seminarul Veniamin şi văzînd luxul de acolo a ramas mirat, şi cu atît mai mult mirat, cu cît i s'a spus că această şcoală are menirea a da preoţi pentru sate. *Am făcut sacrificii mari pentru estetică, şi de multe ori în dauna comodului.*

Apoi chiar din ceia ce se chiamă cheltueli de întreţinere încă s'ar putea face oare cari reduceri.

Sunt construcţiuni pentru cari se fac mari dărnicii pe cînd altele sunt neglijate cu totul.

Acum doi ani s'au cheltuit pentru reparaţii la Azilul Elena Doamna din Bucureşti, peste 30,000 lei, ca să se facă sobe de porţelan, să se oloiască pereţii unor camere, cînd, slavă Domnului, şcoala care datează de atîtea decenii cu sobe romîneşti în stare bună, cu pereţi văruiţi, a trăit fără ca pentru aceasta higiena şi sănătatea să fi suferit.

Dar cu şcoalele normale, cari au menirea a trimete pe cei de acolo eşiţi în nişte colibe la ţară pentru a învăţa carte pe copii sătenilor ? A, dar uitasem că noi voim să facem şi din ei nişte esteţi, pentru ca mai pe urmă şi ţăranii să ajungă tot aşa ?!

Dar în care administraţie publică nu s'a făcut şi nu se fac asemenea risipe?

Dacă apoi ne aruncăm ochii la personalul care trăeşte din budget, încă se vor vedea neajunsuri ca cele de mai sus. Şi aici lux mare, şi aici cheltueli cari se bat cap în cap cu prevederea şi economia.

Colaboratorul nostru Hug, arăta că înainte de a se atinge salarul, care e mijlocul de traiu al celor mulţi, e bine să se debaraseze budgetul de cheltuelile cari, chiar dacă n'ar fi considerate ca inutile, sunt totuşi din acelea de cari pe vremuri de restrişte ne-am putea dispensa.

Aşa, vorbind de ministerul instrucţiunii, dînsul propunea suspendarea până la revenirea timpurilor normale, a serviciului de inspecţiune şi control.

Dar la alte administraţiuni publice nu e tot aşa? Inspectorii administrativi, comerciali, industriali, agricoli şi atîţi alţii al căror număr ar putea fi redus ?!

Am auzit răsunînd cuvintele, că dacă e vorba să ne atingem de personal, întâi va trebui să desfiinţăm sinecurile. Ori dintre acestea unele sunt bătătoare la ochi ; le cunoaşte şi un copil. Altele sunt mai ascunse, în cît trebue oare care judecată mai formată, pentru a le descoperi, dar se pot afla.

Dacă cei ce ne conduc ar fi măcar în împrejurările actuale, ceva mai mult de cît oameni, dacă s'ar ridica peste solicitările zilnice şi ar privi lucrurile fără părtinire, de sigur s'ar evita multe neajunsuri, multe mizerii nemeritate.

Şi se poate ca chiar atunci cînd s'ar proceda cu toată cumineenia posibilă la reducerea budgetului, să fim nevoiţi a ataca şi salariile funcţionarilor.

Această amputaţiune pentru *vreme de războiu*, va fi pentru mulţi, tot aşa de dureroasă ca şi acea de pe *cîmpul de războiu*. Cînd mergi la războiu, ai făcut de mai înainte sacrificiul vieţii tale; dar şi cînd te reduce la budget aşa ca să nu ai mijloace de traiu nici tu, nici ai tăi, diferenţa nu e tocmai mare.

Un coleg şi prieten propune o măsură care întru cîtva pare a nu fi rea.

Dînsul zice că statul să facă reducerea ce se va crede necesară, dar sub o formă deosebită. Statul să dea fiecărui funcţionar pentru suma redusă *un bon*, cum ar fi bonul de rechiziţie, pe care să-l achite atunci cînd va sta bine. Şi cum prietenul e convins că vom lua Transilvania şi Bucovina cît de curînd, are convingerea că marele budget ce-l vom avea după aceia, va permite între alte îmbunătăţiri şi achitarea acelor bonuri.

Ori-cum ar fi lucrurile, părerea, credem noi, nu e rea. Se vor achita sumele acestea cît de tîrziu, chiar după ce funcţionarul nu va mai fi în viaţă, totuşi va fi un cîştig pentru moştenitorii lui.

Apoi cînd se ştie că funcţionarul are a lua, poate obţine un mic credit şi astfel traiu ii va fi mai uşurat.

V. I. Radu

Mici Polemici

Un nou record publicistic la activul ilustrului Caion: redactează „La Revue Roumaine" pur franco-filă şi » l'Eclair des Balkans» pur... marghilomanistă.

Ce stomac!

*

Carnaval nu va fi nicăeri în Europa ; ne ajunge car...nagiul, astă iarnă.

*

Enver-Bey, a dispărut,—telegrafiază ruşii.

Numai să nu.. apară în Caucaz !

*

D. Podriga, în „Noua Revistă Romînă" acuză pe germani că sunt senzuali.

— Noi îi ştiam er... otomani, de cînd au îndrăgit pe turci.

*

Generalul Pau e în drum spre Rusia. Ii lipseşte un braţ,—dar poate deveni braţul drept al comandamentului rus.

*

Unii suspectează pe Regele Albert al Belgiei că e prea popular, de o vreme, în Franţa.

— Unei ţări fără Suveran, îi poate trebui un Suveran fără ţară.

*

Generalul austriac Potiorek, abia decorat, e ameninţat a fi destituit.

...Alături de Capitol stînca tarpeiană !

*

In polemica Filipescu - Marghiloman intră în discuţiune cîteva... virgule.

— Pentru că cei doi fruntaşi se deosebesc în diferite... puncte.

Biblioteca universitară

Două proiecte şi nici-o lege

S'a făcut oarecare vîlvă în jurul reorganizării bibliotecei noastre universitare. Complect dezorganizată, aproape lăsată în părăsire, era de esenţială necesitate ca Universitatea s'o iee sub ocrotirea sa şi aceasta au făcut-o un număr de profesori iaşani.

Două proiecte de legi au fost tipărite: unul, elaborat de comisiunea bibliotecei anume de profesorii C. Stere, Gusti, Dimitrescu, Myller şi Rainer; al doilea de actualul director provizor, d. dr. G. Pascu.

Pentru adevărata documentare a persoanelor cari nu prea citesc asemenea imprimate de specialitate arătăm că d. dr. Pascu a retipărit primul proiect făcînd cîteva modificări, unele—de pură formă, altele pur personale.

De exemplu comisiunea bibliotecei se declară, în proiectul ei, aleasă pe termen de 4 ani ; în proiectul Pascu—pe 3 ani. In schimb, ca să cităm o deosebire de fond: Comisiunea declară funcţiunea de director şi de bibliotecar incompatibilă cu ori ce altă funcţiune, ori profesiune liberă.

D. Pascu, din potrivă, declară funcţiunea de director compatibilă cu acea de agregat ori conferenţiar, ori suplinitor; funcţiunea de subdirector numai cu acea de conferenţiar şi suplinitor...

Dacă mai notăm că d. Pascu preferă —cu „argumente"—calitatea de specialist în filologie, atunci concluzia e de prisos, căci ar putea părea maliţioasă. In tot cazul, ştiind cum stau lucrurile şi că de fapt d. dr. Pascu nu era ameninţat intru nimic, ne întrebăm ce înţeles avea al doilea proiect de lege, după cel dintâiu, între propunătorii căruia vedem cel puţin un parlamentar ca d. C. Stere ?

Micul exces de zel, ne e teamă, va întîrzia soluţia bună şi necesară, în loc s'o grăbească.

Vremea, cu evenimentele grave, e destul de îngrată pentru iniţiativele culturale şi nu trebuia să mai complicăm lucrurile.

△

NOTA ZILEI

Intrăm ? Ori nu intrăm ?

Atrăgător şi senzaţional prin culorile sale, afiptul care cheamă pe iaşani la farsa de actualitate comico-războinică: „Intrăm, ori nu intrăm ?"

Dar să te ferească sfîntul să ceteşti afiptul până la capăt, adecă pînă la... preţuri.

Intr'adevăr autorii şi impresarii par'că nu vor să ştie de *criză*: 5 franci, 4 franci locul, într'o sală care, de obiceiu, oferă distracţii cu preţuri f. f. moderate.

De aceea vedem publicul cetind afiptul cu multă curiozitate, dar şi cu multă nedumerire şi întrebîndu-se: „Intrăm? ori nu intrăm?

Şi tot o să intre, —măcar chiaburii !...

ECOURI

Recolta în Franţa.—In „Revue de deux Mondes" 15 Octombrie 1914, d. Daniel Zolla are un articol *La production agricole de la France en 1914.*—Cu toată ocupaţia unei părţi din Franţa de trupele germane şi cu toată „recolta mijlocie" obţinută, după toate calculele nici grîul nu va lipsi in Franţa oamenilor, nici ovăzul cailor. Negreşit că se vor face cumpărături din afară mai ales pentru a compensă pierderile în regiunile invadate de Germani. Dar această importare se va face uşor, căci producţia interioară ajunge pentru 9 sau 10 luni. Cît priveşte situaţia producţiei animale este de ajuns să se ştie că la Paris preţul cărnei de vacă s'a ridicat dela începutul războiului numai cu 20 centime: dela 1 fr. 72 la 1 fr. 90. Şi din acest punct de vedere aprovizionarea generală este asigurată pentru 9 sau 10 luni. Viitorul este însă mai îngrijitor. Căci acum cînd încep nouile recolte, recoltele cele vechi încă nu s'au adunat. Iar la ferme au rămas numai femeile, copii şi bătrînii. Mari întinderi de cîmp vor rămîne pînă la primavară necultivate spre marea pagubă a recoltei viitoare, căci este ştiut de toţi că semănăturile de tvamnă întrec pe cele de primăvară.

INFORMAŢII

Comisiunea medicilor comunali însărcinată de Parchet să examineze pe profesorul Popescu Muşata şi-a depus azi raportul prin care opinează că numitul este bolnav de paralizie generală progresivă iar starea lui necesită internarea într'o casă de sănătate.

După cererea generală, delicioasa revistă INTRĂM? ORI NU INTRAM? se va juca mîine seara, Mercuri, pentru a doua şi ultima oară la Iaşi.

Se spune că pentru a putea intra mai curînd în posesiunea veniturilor de la moşiile din Basarabia, epitropia Sf. Spiridon ar fi dispusă să cesioneze veniturile în chestiune unei bănci din Chişinău prin intermediul Băncei Moldova din Iaşi.

D. A. D. Xenopol care petrecuse eri o zi rea, se află azi mai bine.

Administraţia comunală a convocat azi din non la Primărie pe comercianţii de coloniale.

Administraţia s'a interesat în special de cantităţile de zahar şi orez ce se găsesc încă în localitate.

Sîmbătă 13 Decembrie se reprezintă la teatrul naţional una din cele mai frumoase piese din repertor, *Dragoste vinovată*, dramă în 3 acte de P. Wolf, traducere din franceză.

Primăria a sesizat Parchetul în urma unei plîngeri că femeia Ruhla Siminovici nin str. Zugravilor ar fi murit de o moarte violentă iar nu de o boală de inimă după cum se constatase. Se fac cercetări.

Zilele aceste va eşi de sub presă prima parte din *Tratatul de procedură civilă* datorit amicului nostru d. Eug. Herovanu.

DIN CERNĂUŢI.—Sub titlul acesta „Viaţa Nouă" care se tipăreşte la Suceava scrie în numărul sosit eri la Iaşi: „Ruşii au reocupat în 28 Noembrie Capitala Cernăuţi, care fusese mai înainte evacuată de trupele austriace. De aici Ruşii au înaintat pe teritoriul cuprins între rîurile Prut, Ceremuş şi Siret, concentrîndu-se în masse considerabile pe malul Prutului la Zalucea, în drept cu oraşul Sniatin, şi pe malul Siretului la Berhomet şi Hliboca. Repetitele lor încercări de a înainta dealungul poalelor Carpaţilor în direcţia Seletin, spre a cîştiga trecătorile peste Carpaţi în Ungaria, au fost respinse într'un şir de lupte sîngeroase, în care au pierdut numeroşi prizonieri şi însemnat material de războiu. Astăzi se resimţeşte o retragere a trupelor ruseşti în direcţia către linia Prutului, care mişcare stă fără îndoială în legătură cu retragerea Ruşilor din vestul Galiţiei şi înaintarea victorioasă a oştirilor austriace de pe acest front.

Populaţiunea Capitalei Cernăuţi, cel puţin două părţi din trei, s'a refugiat în părţile de sud ale ţării sau preste Romînia şi Ungaria în provinciile de vest. Asemenea s'a refugiat în masse şi populaţia romînească din teritoriul ocupat, care de astă dată a îndurat groaznice împilări.

Nemărginite de mari sunt în deoseli pagubele ce le-a suferit fondul religionar gr. or.; toate moşiile sale dintre Siret şi Nistru fiind cu desăvîrşire devastate. Pierderile din averea bisericei noastre întrec cu mult suma de 10 milioane coroane."

In altă parte, tot cu privire la fondul religionar, acelaşi ziar scrie:

„.. Cu prilejul subscripţiunii împrumutului de războiu consistorul arhiepiscopesc a semnat suma de un milion coroane, ceea ce este nu numai un act de curat patriotism, dar şi o sigură capitalizare a sumelor vărsate, garantînd statul capitalizarea împrumutului de războiu cu 5 jum., la sută şi tot odată refundarea întregului capital la termenul fixat cu 1 lanuarie 1920".

In seara de 5 Decembrie 1914 a avut loc în casele d-lui Ioan V. Popescu, grefier la Curtea de apel, botezul micuţului Corneliu Theodor Pantazi. Naşi au fost d-nii sub. locot. Ioan I. Popescu şi V. Patraşcu contabil la Banca Naţională.

Din numeroasa asistenţă s'au remarcat d-nele Sevastia Popescu, Tilcia Pantazi, Eugenia Pantazi, Elena Ioan, Ortansa Panu, Zoe Ştefăniu, Elena Raicu, Tincuţa Vestali, Ecaterina Antoniadi, Maria Dimitriu, etc.

Domnişoarele: Eugenia Popescu, Viorica şi Sofia Pantazi, Fofo Eraclide, Margot Eraclide, Eugenia Ioan, etc.

Domnii: I. V. Popescu, Theodor Pantazi, Gh. Pantazi, Ivan Raicu, Enache Ioan, lt. Laurenţiu Neculau, loct. Păun.

La Biblioteca Centrală de la Universitatea din Iaşi s'au consultat în cursul lunii Octombrie 943 opere (volume, broşuri, reviste) de către 769 cetitori.

Biblioteca este deschisă în toate zilele de lucru de la ora 9 dim. până la ora 6 sara, fără întrerupere.

Un acordor renumit din fabrica Blüthner din Lipsca va sosi în curînd în oraşul nostru.

Persoanele care ar dori să-şi acorde bine pianele se pot înscrie la administraţia acestui ziar str. Mîrzescu 17.

INTRĂM ? ORI NU INTRĂM ? *este cel mai vesel spectacol ce se poate în chipul. Se rîde cu lacrimi. E mai bine ca domnişoarele să rămînă acasă. Inceputul la ora 9 şi un sfert precis.*

Diseară, Marţi, toată elita ieşană va azistà la premiera revistei „Intrăm ? Ori nu intrăm ?". Cortina se va ridicà precis la ora 9 şi un sfert.

Societatea „Fraterna Israelită Păcurari" organizează trei conferinţe de popularizare, ţinute de d. dr. L. Ghelerter în salonul societăţii din str. Ghica Vodă no. 39 şi anume:

1). Joi 25 Decembre 1914 ora 3 p. m. îngrijirea şi boalele sugarilor.

2). Joi 1 Ianuarie 1915 ora 3 p. m.: Boalele molipsitoare la copii.

3). Marţi 6 Ianuarie 1915 ora 3 p. m.: Spitalele de copii.

Venitul acestor conferinţe se va întrebuinţa pentru lucrările pregătitoare ale spitalului de copii, pe care societatea îl va înfiinţa pe terenul şi în imobilele proprii din str. Ghica Vodă 37 şi 39.

In ziua de 12 Decembrie fiind hramul bisericei Sft. Spiridon şi patronul spitalelor şi ospiciilor dependente de Epitropia acesteia, se va oficia la oarele 10 a. m. un serviciu divin în biserica din curtea spitalului central, după care va avea loc, ca şi în alţi ani, o recepţie în saloanele Epitropiei.

Din cauze neprevăzute cronicarul nostru teatral n'a putut face darea de seamă obişnuită asupra săptămînei teatrale. Am rugat însă pe un alt prieten al ziarului amator şi cunoscător în ale teatrului să ne dee o cronică dramatică pentru numărul de mîni.

Incendiul a distrus o cantitate de grîne ale d-lui Grigore Ciomag din com. Aroneanu.

Focul a fost pus de indivizii Gheorghe şi Const. Pleşcan.

Astă-zi a încetat din viaţă d-na Ana Sternberg directoarea şcoalei de fete a reuniunei femeilor israelite unde a funcţionat neîntrerupt timp de 40 ani.

Inmormîntarea va avea loc mîne Mercuri orele 2 p- m.

Camera de Comerţ a transmis ministerului de comerţ, doleanţele comercianţilor ieşeni, formulate în ultima întrunire a sfatului negustoresc.

In vederea sărbătorilor, Debitul Badareu aduce la cunoştinţa Onor. Public, că a redus preţurile produselor alimentare vînzîndu-le sub preţul pieţii şi anume:

Unt superior p. cafea şi masă	5.60	kgr
Smîntînă dulce centrifugată	2,40	„
Unt topit calitate superioară	5.—	„
Brînză de oi	1.40 şi 1,60	„
Brînză de oi de toamnă	1.80 şi 2—	„
Brînză de burduf, de munte	2.80	„
Caşcaval grecesc	2.40	„
Caşcaval de Penteleu	3.20	„
Schweitzer elveţian veritabil	6.00	»
Brînză de Brăila de toamnă	2—	„
Lapte de oi de munte	1.20	„
Gervais bucata	0 45	„
Şuncă à la Praga	5,00	„
Salam de Sibiu	7,00	„

Tot în vederea sărbătorilor s'au pus în vînzare diferite calităţi de vinuri:

Vin alb vechiu şi nou	0.80	lit.
Vin alb vechiu	1,00	„
Vin alb superior	1.20	„
Vin Cotnar şi Bordeaux	1.60	«
Vin Cotnar şi Bordeaux superior	2.00	„
Vin Otonel tămăios	2.00	„

Toate calităţiie de vinuri superioare se vînd cu litrul şi în sticle înfundate.

Noul program al cinematografului Pathé Frères din sala Circului Sidoli ce se reprezintă astă seară Marţi 9 Decembrie, cuprinde între altele:

„Răpitorii", mare roman senzaţional în 3 acte mari. (Film de la casa editoare „Danmark").

Ocnaşul No, 75, desfăşurare dramatică într'un act.

Ramaşagul lui Fluturel, scene humoristice. etc. etc.

In pauza mare apare „Omul crocodil", în producţiile sale miraculoase şi fenomenale. «Omul crocodil» este un splendid număr de Teatru de Varietăţi şi apare el însuşi pe scena Circului Sidoli.

Noul program viitor se reprezintă mîne Mercuri:

„O tragedie într'un circ", o desfăşurare senzţională a cărei desfăşurare se petrece în capitala Franţei.

Reprezentaţia serală de Sîmbătă 13 Dec. va fi dată în beneficiul şcoalei „Reuniunei femeilor romîne" din oraşul nostru.

Astă-seară, Marţi, la teatrul-Cinema-Modern :

INTRĂM ? ORI NU INTRĂM ?

Marele succes bucureştean.

Un nou grup de dezertori austro-ungari, liberaţi din tabăra de la Şipote, au sosit azi în localitate, unde au fost lăsaţi liberi să-şi caute de lucru.

A apărut

ROMÂNII şi Austro-Ungaria

de

A. D. XENOPOL

Profesor la Universitatea de Iaşi. Membru al Academiei Romîne şi al Institutului din Franţa.

O broşură de 150 pagini **1 leu**

De vînzare la librăria Socec

EXPERIENŢA A DOVEDIT CĂ :

Apele Mineralizate Sinteza

Preparate cu **Lithină şi Bicarbonat de Sodă** de

Doctorul RATIANU Chimist şi farmacist, IAŞI

sunt cele mai conştiincios preparate, cele mai curate şi cele mai plăcute dintre toate produsele similare din ţară.

Cereţi dar pretutindeni, în toate debitele de băuturi şi în toate restaurantele, numai **APELE MINERALIZATE „SINTEZA" a DOCTORULUI RĂTIANU,** şi feriţi-vă de imitaţiuni care prin compoziţia lor nu se pot compara întru nimic cu excelentele produse **„SINTEZA".**

Apele Mineralizate Sinteza sunt alkaline—lithionate şi se recomandă în special ca apă de masă persoanelor ce suferă de **ACREALA EXAGERATA a STOMACULUI, GUTTA, ARTRITISM, NISIP LA FICAT, NISIP LA BEŞICĂ** sau **RINICHI, CONSTIPAŢIE** etc.

Observaţi bine **ETICHETA DE PE STICLĂ** şi **PLOMBELE DE ÎNCHIDERE** care trebue să poarte numele meu **Dr. A. RĂTIANU** şi marca **„SINTEZA".**

Refuzaţi ori ce substituţie.

La cerere se trimite trăsura fabricei la domiciliu.

— Biroul Fabricei IAŞI str. GOLIA No 46 —

Serviciul telegrafic şi telefonic al „Opiniei"

Situaţia în răsărit

— Comunicări ruseşti —

Petrograd. — Comunicat oficial:

In regiunea Mlava germanii s'au retras în spre frontul Lantenburg — Naidenburg:

Pe malul stîng al Vistulei nu e nici un incident notabil de semnalat.

In Galiţia ofensiva austriacă a fost definitiv oprită de trupele noastre şi ultimele operaţiuni sînt cu totul în favoarea noastră. Una din diviziile austriace care opera în regiunea Dukla a fost fugărită in urma unui atac cu baioneta al trupelor noastre. Duşmanul a lăsat 500 morţi pe teren. Zece ofiţeri şi peste 1000 soldaţi au fost făcuţi prizonieri.

Incercarea garnizoanei din Przemysl de a rupe frontul blocusului a fost definitiv respinsă şi garnizoana a trebuit să se retragă cu pierderi grave, în interiorul liniei de forturi.

*

Petrograd. — Mesagerul Armatei dă următorul rezumat al operaţiunelor de război:

Nici o modificare în Prusia de est şi în regiunea lacurilor Mazuriene. In regiunea Mlava trupele noastre, strîngînd de aproape pe inamic, l-au forţat să se retragă spre Goldan cu grabă.

Nici un incident notabil pe malul drept al Vistulei în afară de o încercare a inamicului de a arunca o parte din forţe pe malul stîng al fluviului. Tentativa a fost oprită de artileria noastră şi germanii şi-au pierdut pontoanele.

Pe malul stîng al Vistulei acţiunea continuă. In acest punct ca şi pe Bzura germanii fac sforţări disperate şi inutile contra poziţiilor noastre.

In Galiţia de vest lupta este continuată cu îndîrjire.

Pe malul stîng al Dunaieţului inamicul a incercat să cucerească cu baioneta satul Rudka dar a fost respins de un contra atac care i-a pricinuit 1000 prizonieri şi mai apoi 2000.

O ieşire a garnizoanei din Przemysl a fost respinsă.

Luptele în Carpaţi

Viena. — Comunicat oficial.

In Carpaţi înaintarea noastră în basinul superior al apei Latoreza face progrese. La nord-est de trecătoarea Lupkow şi pe frontul la nord de Krosno-Tusev precum şi pe Dunaieţul inferior luptele continuă cu violenţă.

Situaţia în Polonia meridională e neschimbată.

Situaţia în Caucaz

Petrograd. — Comunicat oficial al armatei din Caucaz.

In direcţia Van au avut loc, la 20 Decembre, mari lupte care s'au încheiat prin înfrîngerea turcilor care au avut numeroşi morţi şi răniţi. Urmărind pe duşman am luat un tun de munte cu 500 gloanţe.

In direcţia Sarikamis s'au dat cîteva lupte fără importanţă.

Luptele în Flandra

Roma.—Corespondentul ziarului „Times" comunică cum că aliaţii au forţat linia germană în apropiere de Dixmunde. Trecînd dincola de Nieuport—Querqué, au respins pe germani.

„Messagero" află din Paris că aliaţii continuă să înainteze între Nieuport şi Ostenda, cu ajutorul flotei engleze.

Acţiunea în Mediterana

Mitiline. — Flota engleză a bombardat portul Cferos, la miază-noapte de Dardanele, unde erau trupe turceşti.

Situaţia în Franţa

-- Un ordin de zi al lui Joffre —

Berlin.—Comunicat oficial din 21 Decembrie:

Mai multe atacuri franceze în diferite puncte au fost toate respinse. Patru ofiţeri şi 310 oameni au căzut în mînile noastre. Numeroşi morţi francezi zac în faţa poziţiilor noastre.

In Argonne am luat înălţimi importante lîngă Four de Paris şi am capturat 3 mitraliere, un tun-revolver şi 275 prizonieri.

Atacurile franceze date cu mare violenţă la nord-est de Verdun au fost respinse.

Marea activitate franceză în faţa întregului front, se explică în urma ordinului de zi al generalisimului Joffre găsit asupra unui ofiţer francez şi datat din 17 Dec. Iată-l:

«De trei luni atacuri violente şi nenumărate n'au fost în stare să ne facă a da înapoi. Pretutindeni am rezistat victorios. Dar acum a sosit momentul să ne folosim de slăbiciunea lor, după ce ne-am întărit cu oameni şi material. Ceasul ofensivei a sunat. După ce am ţinut în eşec forţele germane, trebuie acum să le înfrîngem şi să liberăm definitiv ţara noastră de năvălitori.

Soldaţi!

Acum mai mult ca oricînd Franţa se bizue pe curajul vostru, pe energia şi voinţa voastră de a înfrînge cu orice preţ. Aţi învins pe Marna, pe Yser, în Lorena şi pe Vosgi. Veţi şti să învingeţi pînă la triumful final». (ss) Joffre.

In Prusia orientală situaţia e neschimbată.

In Polonia atacurile progresează contra poziţiunelor duşmanului.

Marţi 9 Decemb. 1914

Marele succes bucureştean

Intrăm? Ori nu intrăm?

LOTERIA

Bucureşti. — Azi a avut loc tragerea cl. VI-a a loteriei Regatului Romîn.

Au cîştigat:

225 lei + premiul de 250,000 No 3079.

225 lei + « de 25.000 No. 11581 29815, 52430, 29447, 9149, 11539, 8876 23207, 53842, 29816, 51040, 24075 26237, 45721, 33868, 1569, 24922, 37678, 6069, 23647.

5000 lei No. 37909.

2000 lei No. 47875.

1000 lei No. 5540, 35937, 40123, 56877

500 lei No. 26469, 26881, 32228, 41651 42752, 44061, 47427.

Cîteva importante declaraţii asupra razboiului actual

Berlin.—Secretarul de stat de marină, von Tirpitz, a avut o convorbire cu reprezentantul agenţiei americane „United Presz", şi a declarat:

Germania este superioară Angliei în submarine de tip mare. Pînă acum submarinele au dovedit că pot să înconjure Anglia şi să rămîe 15 zile în largul mării. Este necesar pentru aceasta ca echipagiul să poată să se odihnească şi aceasta este cu putinţă făcînd ca submarinele să zacă pe un fond jos de mare cîtva timp, pe vreme liniştită.

Războiul submarin contra Angliei este poate mai eficace ca o invazie de zepelinuri.

Anglia este răspunzătoare de răzpunzătoare de războiul de faţă pentru că ea era geloasă de propăşirea Germaniei. Ceea ce se cheamă militarism german nu e nimic alt decît serviciul militar obligator care este necesar pentru apărarea patriei.

Pretinsa armată de milioane de oameni a lordului Kitchener nu ne neliniştеşte, pentru că noi avem mai multe milioane de oameni capabili de a servi şi care n'au fost chemaţi.

*

Americanii vor avea să se îngrijească de problema japoneză şi imprejurările vor determina atunci dacă America mai poate fi spectatoare pasivà.

In nici un caz Germania nu va comite însă un act de trădare împotriva rasei albe.

Anexarea Belgiei

Roma.—„Corriere del Sera" află că la Cairo circulă svonul, că Germania ca respuns la anexarea Egiptului, va decreta anexarea Belgiei.

Comunicat francez

Paris (Prin tetegrafie fără fir de la turnul Eifel).

In ziua de 20 în Belgia s'au semnalat cîteva progrese franceze în regiunea Lombacrzide, Saint George şi la sud-est de Bialte. Am ocupat cîteva case în Cvartelem, la sud de Zilebeke. Germanii au bombardat spitalul din Ypres.

De la Lys la Aisne am progresat. Germanii au bombardat regiunea de la sud de Arras. Artileria grea franceză a redus la tăcere in mai multe rînduri artileria germană la nord de Canoi. La est de Albert artileria noastră a împrăştiat tranşeele germane şi a răsturnat 2 tunuri dintr'o baterie aşezată la Hem.

In regiunea Aisne, sectorul Reims, Champagne, Beausejour, am înaintat apreciabil, cucerind 1200 metri de tranşee germane. Intre Argonne şi Meusa francezii au progresat cucerind ca la 2 km. de teren la nord-est de Brabant şi făcînd o şarjă în dreptul fortului Troyon.

Germanii au anunţat oficial că în pădurile Argonne au progresat şi au luat 3 mitraliere. Dar francezii şi-au menţinut poziţiile.

BEKANNTMACHUNG

Durch Kaiserliche Verordnung ist der unausgebildete deutsche Landsturm zweiten Aufgebots aufgerufen worden. Die im Bezirke dieses Konsulats befindlichen Anfgerufenen haben sich, soweit dies bisher nicht geschehen, sofort mündlich oder schriftlich bei diesen Konsulat, Strada Toma Cozma 5, in den Bezirken Bacău und Roman bei den Kaiserlichen Vizekonsulaten daselbst, unter Vorlage der vorhandenen Militärpapiere, oder falls solche fehlen, unter Vorlage ihrer Gerburtsurkunden, jedoch lediglich zur Eintragung besonders zu führende Listen, zu melden. Die Rückkehr ins Inland hat erst auf Grund weiterer Weisung zu erfolgen.

Der unterzeichnete Generalkonsul ist ermächtigt, solchen Landsturmpflichtigen, die besondere Gründe dafür (z. B. Ernährung einer sonst hilflos werdenden Familie mit mehreren Kindern) geltend machen können, Zurückstellung bis zum 1. April 1915 zu gewähren.

Der Kaiserlich Deutsche Generalkonsul
gez : WEBER

Jassy, 21. Dezember 1914

Sanatoriul Dr. TZAICU

Iaşi, str. Carol No. 20

Direcţiunea Sanatoriului aduce la cunoştinţa publicului şi numeroasei sale clientele, că în urma experienţii făcute şi după îndemnul medicilor şi suferinzilor, a părăsit vechiul său local din strada Zmeu, din regiunea joasă a oraşului şi **s'a mutat de la 26 Octombrie a. c.** *în casele proprii din*

Strada Carol no. 20

(lîngă Universitate)

regiunea cea mai înaltă şi mai sănătoasă a Iaşilor.

DIRECŢIUNEA

D-ră germană *diplomată cunoscînd şi franceza, romîna şi piano dă lecţiuni particulare, la un institut în provincie sau la un copil.*

Ne onsolaţii : Naftaly Sternberg, Bertha Speier cu fiul şi Charlotte Bermann cu copiii au nemărginita durere a face cunoscut perderea prea iubitei lor soţie, soră şi mătuşă

Anna Sternberg

Directoară timp de 38 ani a şcoalei de fete „Reuniunea Femeilor Israelite"

Incetată din viaţă în vrîstă de 68 ani în ziua de 9 Decembrie orele 4 dimineată şi roagă pe toţi cunoscuţii, prietinii, colegii şi absolventele să bine voiască a lua parte la ceremonia înmormîntărei, care va avea loc Mercuri 10 Decembrie orele 2 p. m.

Cortegiul va porni de la Spitalul Israelit unde se află depus corpul defunctei.

Nu se fac invitaţii speciale.

Corpul didactic al şcoalei „Reuniunea Femeilor Israelite" are durerea a face cunoscut pierderea prea iubitei sale directoare

Anna Sternberg

decedată astă zi 9 Decembrie orele 4 a. m. şi roagă pe toţi colegii, prietenii şi cunoscuţii să binevoiască a lua parte la ceremonia înmormîntării, care va avea loc Miercuri, 10 Decembre, ora 2 p. m.

Cortegiul va porni de la Spitalul Israelit, unde se află depus corpul defunctei.

Doctor FISCH

Specializat la Berlin în

BOLI DE COPII

Precizarea diagnozelor prin analize microscopice

Iaşi, str. Cuza-Vodă (Golia) 42

Consult. 10—11 şi 3—5

2 odăi confortabil mobilate *se inchiriază de pe acum.*

Informaţiuni la administraţia acestui ziar strada Gh. Mîrzescu, 17.

Cura cu Untură de Peşte

nu se face cu folos decît cu

„Emulsia-Racovitza"

300 de atestaţiuni medicale, cît şi 150,000 flacoane vîndute pînă acum

dovedesc puterea ei curativă neîntrecută!..

Adoptată de toate spitalele din ţară pentru tratamentul

Rachitismului, Scrofulelor, Oaselor moi, Anemia şi Poale albe a Femeilor, Inofţigă sau Tuberculoză, în Bronchite şi Tuse învechite pentru a Ajuta Hrănirea Anevoioasă a Copiilor slabi şi Surmenaţi şi pentru Curăţirea Sîngelui Stricat

Modul de intrebuinţare se află la fie-care flacon.

De vînzare în toate farmaciile şi droguerile din România. Preţul flaconului 3 Lei 70 b.

Feriţi-vă de contrafaceri şi substituţiuni!

5 BANI

ABONAMENTE

Un an . . . 20 lei
6 luni . . 10 lei

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

ANUNȚURI

Un rând pag. III, 50 b.
IV, 40 „

5 BANI

Administrația: Tipografia B. Goldner, Iași.
— TELEFON No. 36 —

Sub direcțiunea unui Comitet

Anul XII—No. 2351.—Joi 11 Decem. 1914

Războiu armat, războiu diplomatic

Generația noastră de scriitori mari, de cugetători aleşi au fost cu toţi oameni politici, luptători şi diplomaţi, Seria întreagă, cu al de Negri, Alexandri, Bolintineanu, Kogălniceanu, Bălcescu, Ion Ghica, Boliac,—mai apoi Hasdeu, Maiorescu Eminescu, Conta, aparţine acestei categorii.

După gloriosul războiu pentru independenţă, veni crîncena luptă în diplomaţia europeană. Cităm prima parte din articolul „Basarabia“ publicat de Vasile Conta în „Steaua Romîniei“ din 28 Ianuarie 1878.

„Rusia, se zice, are nesaţul cuceririlor şi caută a se întinde necontenit în paguba vecinilor săi.

Nu voi cerceta dacă acest nesaţiu este ceva mai mare la Ruşi decît la celelalte popoare, sau dacă e numai mai puţin mascat; ceeace e sigur însă este, că dorinţa şi tendinţa de mărire şi întindere sunt foarte naturale la toate popoarele şi prin urmare şi la Ruşi. Rămîne numai ca fiecare popor ameninţat să-şi facă datoria de a se apăra prin toate mijloacele şi pe cît va putea contra contropitorului.

Căci, dacă el cade în stăpînirea acéstuia, numai din cauză că nu şi a făcut această datorie, atunci fapta sa a fost cu mult mai culpabilă şi mai nejustificabilă decît acea a cotropitorului.

In momentele de faţă Rusia crede oportun să caute a realiza, măcar în parte, vechea ei dorinţă de a-şi întinde domnirea asupra ţărilor dela Dunăre. Ea are dreptate din punctul ei de vedere.

Dar noi ca ameninţaţi avem datoria să căutăm pe cît vom putea a nu cădea în laţurile ei.

Fiind-că însă, în afacerile internaţionale, mai mult decît în oricari altele, soarta unei ţări este angajată mai cu seamă prin actele făcute de guvern prin iniţiativa sa proprie, să vedem dacă guvernul nostru şi-a făcut datoria şi dacă dă semne să şi-o facă în viitor. Şi cînd zic guvernul nostru, înţeleg pe d. Brătianu şi, în al doilea rang, pe d. Kogălniceanu.

.. Pentru a nu îngreuia răspunderea d-lor Brătianu şi Kogălniceanu, îi voi presupune în propriul lor interes, că sunt, nu genii politice, ci nişte inteligenţe de mijloc. Să vedem acum ce s'ar fi priceput oare să facă chiar un om cu inteligenţa de mijloc în afacerea noastră cu Rusia de un an încoace?

Un om cu inteligenţă de mijloc şi cu bună credinţă ar fi putut face convenţiunea dela 4 Aprilie 1877, în urma aşa zisei părăsiri a Europei şi pentru a cruţa ţară de nenorociri mai mari. El ar fi putut trece Dunărea cu armata pentru a da acesteia botezul de foc şi în scopul de a face ca independenţa noastră să fie datorită sîngelui nostru iar nu magnanimităţei Ţarului. El ar fi putut chiar, într'un avînt cavaleresc, să dea ajutor Rusiei la Plevna fără a încheia un tratat în regulă, sperînd în generozitatea Ţarului.

Dar cînd ar fi văzut pe Rusia, că drept recunoştinţă voeşte să ne impue retrocedarea Basarabiei şi aservirea ţărei noastre la trecerea armatelor ruseşti pentru multă vreme, după ce ne făcuse şi alte multe ofense şi nedreptăţi la facerea tratatului de San-Stefano; atunci el ar fi priceput că duşmanul contra căruia trebuia să luăm toate precauţiunile putincioase este altul decît acel pe care şi-l închipuise la început. Şi dacă într'un avînt lăudabil de patriotism ar fi luat hotărîrea sinceră de a nu ceda Basarabia şi de a nu se supune tratatului de San-Stefano, atunci ar fi lucrat în consecinţă; adică, pe deoparte, ar fi declarat Rusiei şi celorlalte puteri, în termeni demni şi totdeodată foarte cuviincioşi, că nu se crede obligat a se supune la nişte condiţiuni pe care nu le-a consimţit, iar pe de altă parte, pentru a sprijini vorbele cu faptele, ar fi concentrat grabnic şi în tăcere toată armata din ţară în munţii Olteniei şi la Vidin—Calafat.

Şi dacă, din întîmplare el ar fi fost legat prin oarecari făgăduinţe făcute la Livadia sau ainrea, atunci, în interesul ţărei ar fi cedat ministerul la adversarii alianţei cu Rusia precum sunt Epureanu, Ionescu, Ion Ghica, D. Sturdza, cari în urma precauţiunilor luate, precum am spus mai sus, ar fi putut lucra în deplină libertate, fără ca măcar prin această schimbare să iasă puterea din mîna liberalilor.

Dacă toate s'ar fi întocmit astfel, Rusia nu ar fi îndrăznit nici măcar să ne ameninţe cu dezarmarea, căci am fi putut să-o sfidăm să ne dezarmeze şi ea ar fi fost prinsă cu vorba. Insă după asigurările oamenilor de armă, un corp de douăzeci mii de oameni bine aprovizionaţi cari ar ocupa totodată Vidinul şi Calafatul, ar putea să susţie un asediu făcut chiar de o sută de mii de oameni, în timp de un an de zile. Iară de altă parte o armată de cincizeci sau şaizeci mii de oameni, apărată pe la spate de munţi ce nu se pot încunjura şi în faţă de întărituri artificiale, ar putea să respingă, tot atîta timp o armată de o sută cincizeci mii de oameni, fără a mai număra foloasele ce ar fi rezultat din vecinătatea Ungariei pentru înrolarea de voluntari Unguri şi Romîni. In astfel de condiţiuni Rusia nu ar fi îndrăznit să atace, oricît am fi fost noi de provocători cu dînsa; căci ar fi fost destul ca Englezii, sau măcar numai Turcii să profite de ocazie şi să ia pe Ruşi pe la spate din Bulgaria, pentru a zdrobi toată armata rusească în cîte-va luni. E de prisos a spune ce foloase materiale şi morale ar fi cîştigat ţara noastră dacă s'ar fi lucrat astfel...“

Cu totul altfel însă a fost purtarea d-lor Brătianu şi Kogălniceanu. Observînd cu atenţiune faptele lor, ar zice cineva că ei sunt de conivenţă cu Ruşii şi că le pregătesc într'adins terenul diplomatic şi militar pentru îndeplinirea tuturor scopurilor lor...»

...Pe acelaşi ton continuă polemica iaşanului Conta, contra celor doi bărbaţi politici cari ar fi reprezentat Romînia la Congresul din Berlin. Iar într'un alt articol „Viitorul politic“ filosoful stăruie cu nuoi argumente asupra neajunsurilor politicei celor doi miniştri. Sunt pagini vechi, întîmplări uitate din care însă se pot trage învăţăminte în actualele împrejurări.

△

Mici Polemici

Sîrbii ci-că ar fi avînd 40.000 prizonieri austriaci.

— Suntem siguri că le-au pus condiţiunea să-şi aducă mîncarea de acasă..

*

Germanii se retrag din Lodz?

— Atunci e probabil că Ruşii vor reuşi să-l ocupe.

*

Primul ministru sîrb Pasici în răspunsul ce dă telegramelor romîne declară că e măgulit de «felicitările trimise pentru mine şi pentru Serbia».

...Nu prea sufere de modestie.

*

O foastă vînzătoare la mai multe magazine caută loc de premieră.

...Nu e prea pretenţios pentru o «foastă»?

*

Cronicarul nostru teatral se declară căzut pe cîmpul de luptă şi a cerut să fie înlocuit.

— Sunt plăceri la care e foarte greu să... reziști, căci te dau gata. Teatrul iaşan e din acele plăceri...

TEATRUL NAȚIONAL

Precedentul cronicar, fost societar al acestui teatru, a fost *foarte binevoitor* faţă de foştii săi colegi. In adevăr că această stagiune a început şi se menţine încă, într'o stare destul de înfloritoare, mai ales... materială.

Cauzele ar fi multe, de pildă cinematografele cari nu mai pot aduce filme noui şi bune, iar publicul care le-a frecventat foarte des, a început a apuca calea teatrului; mai este angajarea unor artişti foarte buni, ca d-na şi d. Braborescu, Georgescu, etc.; apoi lumea plină de necazuri şi de griji, găseşte cîteva ore de distracţie şi cred, că toate la un loc, fac ca publicul să viziteze teatrul mai des şi mai mult. Pînă aici suntem de acord cu exul-cronicarul care n'a mai putut scrie din cauza ocupaţiilor şi noi îi mulţumim pentru binevoitorul concurs.

Noi, în privinţa interpretării avem cam mult de zis şi comentat.

S'a jucat „Banii“ de Mirbeau, o piesă grea de interpretat chiar de artişti cu renume, mai ales rolul *Léchat* (Cuzinschi). Am văzut pe Férandy creatorul rolului la „Comedie“, pe regretatul Liciu şi acum pe Cuzinschi, de care am auzit că l'a mai jucat. Luînd jocul lui în totalitate, putem să ne pronunţăm că are lucruri bune, dar şi slabe. Tipul este copiat după Liciu ca formă externă; în scenele de burghez îmbogăţit nu-i rău; are fraze prea aruncate şi monotone. A fost bine în scena finală cînd îl apucă crizele după vestea morţii băiatului lui; dar plînsul isteric nu-l prindea, nu era natural, era ceva falş care curma auzul. Apoi trecerea de la plîngere, la afaceri este tranziţie şi arată că-i *teatru*, nu-i *natură*. Se recunoaşte însă o muncă încordată şi este un mare merit *munca* între artiştii ieşeni.

D. Profir în *Lucien* a jucat simplu aşa cum a creiat rolul autorul. Vicontele de *Fontenelle* a fost interpretat de d. Demetrescu, cu prea multă răceală şi fără viaţă. D. Demetrescu cam păcătueşte în aceasta în mai multe roluri; mai multă variaţie n'ar strica, căci atunci publicul ar face diferenţa de la un rol la altul. Diferenţa nu se face numai la sulemit, sau la barbă, perucă, etc. Diferenţa o face starea sufletească a actorului; apoi vocea e cam miorlăitoare şi nu merge în toate. Ştiu că este stofă bună în acest artist, dar actorul nu trebue nici-odată să se creadă că-i mare artist.

D nii Momuleanu şi Boldescu, nu pot nici odată să joace „fin“. Totdeauna, chiar în piese serioase, au ceva burlesc care te face să rîzi cu ironie... şi cu toate aceste, amîndoi au talent, dar talentul mai cere ceva. E un tînăr, Georgescu, care prin muncă poate să ajungă un comic brillant. D-ra Cîrjă a jucat cu multă inimă, cu duioşie, ca totdeauna.

Ceilalţi, mai toţi, reci, şarbezi, doresc să-i văd în alte piese ca să mă pronunţ mai sigur.

S'a mai jucat „Fiul din America“ în 4 acte de Veber şi Gerbiden. Am văzut premiera la Bucureşti; comparaţie nu fac, căci n'ar fi drept: teatrul din Bucureşti are însutite mijloace mai multe ca cel din Iaşi. Această comedie-dramatică are subiectul fără nici un interes, dar are scene cari jucate frumos te fac să rizi, sau să.. plingi.

Verton (Petrone) de data aceasta nu i s'a nimerit rolul, nefiind pentru caracterul lui. A fost minunat în „Toto“ şi în „Aventura“, dar în rolul lui Verton trebuie să fie un actor care să umplu scena de amploare şi de mişcare, aşa cum a fost Soreanu la Bucureşti (aici trebue să fac comparaţie căci Soreanu este inemitabil); în scenele de sinceritate a fost bine Petrone, căci este un actor care scoate efecte, chiar din roluri cari nu-i convin.

Pascaud (Vernescu) a jucat un mort eşit din groapă. Despre *Chabre* şi *Mouschin* jucaţi de d-nii Momuleanu şi Boldescu, nu pot zice de cît că cel dintăiu a exagerat, iar celălalt era foarte grav şi sentenţios, aşa cum le joacă pe toate. D-na Conduratu (Floră) pun pariu că n'a înţeles rolul de loc.

Piesa a mers clopin-clopen. Se vedea că nu-i pregătită în destul.

*

Am luat această însărcinare cu gîndul ca judecata noastră să fie totdeauna dreaptă: a lăuda ce-i bun şi frumos şi a biciui ce-i rău şi nechemat.

X.

NOTA ZILEI

Săgeţi?

De desubtul unei ilustraţii ce reprezintă doi naivi burgheji pariziani, humoristul francez Henriot scrie în „L'Illustration“ din 28 Noembrie 1914, pagina 3743:

— «Ceea ce mă plictiseşte pe mine — spune burghezul către jumătatea sa — în Polonia, este că Ruşii au pe acolo, toată vremea, succese în nişte localităţi pe cari nici odată nu le poţi descoperi pe hartă...»

Cine cunoaşte nota excesiv de patriotică a marei reviste ilustrate, îşi poate închipui că săgeţile franco-ruse încep a fi cam înveninate...

Luptele în Polonia

Berlin.—22.—Pe teatrul oriental, situaţia în Prusia de răsărit e neschimbată.

In Polonia de Nord trupele noastre se află în violente lupte pentru posesiunea sectoarelor Bzura şi Rawka. In numeroase puncte am forţat deja trecerea acestor sectoare.

Pe ţărmul drept al Pilicei lupta aliaţilor este încă pendinte.

INFORMAȚII

Lipsa de spaţiu ne împiedică de a face o amănunţită dare de seamă asupra spectacolului de aseară, de la teatru-cinema Modern. Compania Achille Popescu a repurtat un mare succes şi revista „INTRĂM? ORI NU INTRĂM?“ *opera confraţilor noştri Fortunio et Maximin a fost viu aplaudată. S'au distins în special d-nii Achille Popescu, Timică Georgescu, Nae Georgescu (Nea Ghiţă), Gh. Bîcleşanu şi d-nele Margareta Boteanu, Natalia Angelescu, El. Chryssenschi.*

Diseară, Mercuri, după cererea generală, se dă pentru a doua şi ultima oară revista „Intrăm? Ori nu intrăm?“. *Biletele toată ziua la cassa teatrului. Ar fi mai nimerit ca d-rele să nu vadă spectacolul.*

In viitoarea sa şedinţă, consiliul comunal se va ocupa de proiectul înfiinţărei brutăriei comunale, întocmit de d-nul Toma, ajutor de primar.

Se va deschide imediat o subscripţiune publică pentru plasarea acţiunelor. Fiecare acţiune va fi de 10 lei. Acţionarii se vor bucura la o reducere în preţul pînei.

Administraţia comunală a înaintat azi ministerului de interne tabloul de cantităţile de coloniale ce se găsesc în depozitele din localitate.

Azi dimineaţă au sosit în localitate d-nii Boris de Schkovnikoff, vice-consul rus şi Michel Vesvelkini, ofiţer în marina imperială. Ambii distinşi oaspeţi au petrecut cîte-va ore la consulatul rusesc, iar cu trenul de 12 a plecat în Rusia.

Comitetul pentru ajutorarea familiilor celor concentraţi se va întruni luni, pentru a rezolvi mai multe cereri.

ŞTIRI DIN BERLIN.—Corespondentul nostru din Capitala Germaniei ne scrie că la marele concert aranjat de Agenţia Heinemann în folosul Crucei roşii germane, în seara de 17 Dec.,—sala Filarmoniei—marea cîntăreaţă Lilli Lehmann a cîntat cinci bucăţi ale ilustrei noastre regine Elisabeta şi anume: «Gruss an den Rhein“, «Der Mäuseturm“, „Bacharach“, „Die Loreley“ şi „Bonn“. Muzica e de August Bungert.

Aplauzele şi rechemările entuziaste erau un omagiu la adresa Carmen Sylvei. Patronagiul concertului îl avea Princesa Augusta Wilhelm de Prusia.

— Tot de la corespondentul nostru aflăm că statul major german de acord cu ministerul de externe proiectează pentru prima jumătate a lui Ianuarie o excursiune-anchetă pe teritoriul luptelor, făcută exclusiv de publicişti şi ziarişti ai ţărilor neutre, între cari şi Romînia, pentru o mai precisă cunoaştere a împrejurărilor în care a decurs războiul.

D-na Natalia Gh. Lateş nemîngăiata soţie şi cu îndurerata ei familie roagă prietenii şi cunoscuţii, care au luat parte personal sau în scris la nemărginita lor durere prin pierderea scumpului lor Gheorghe Lateş, a primi adîncile lor mulţumiri, rugîndu-i a lua parte şi la parastasul de 40 zile ce va avea loc la cimitir în ziua de 13 Decembrie orele 10 jum. a. m.

Percepţiile statului au primit ordinul de a revizui patentele tuturor comersanţilor şi industriaşilor.

De sigur nu pentrn a le micşura.

Regimentul Ştefan cel Mare no. 13 aduce călduroase mulţumiri d-şoarei Tereza Strătilescu directoarea şcoalei secundare de fete „Oltea Doamna“ pentru ofranda ce a făcut acestui regiment şi anume:

50 prosoape, 344 perechi ciorapi lînă, 56 perechi obiele lînă, 26 briie de lînă. 13 cămăşi, 15 perechi pantaloni, 40 perechi manşete de lînă, 6 perechi mănuşi. 1 flanelă.

Toate aceste obiecte au fost lucrate de d-şoarele acestei şcoli înregistrîndu-se —urmînd a se distribui soldaţilor.

Fapta frumoasă şi lăudabilă a d-şoarei Stratilescu o aducem la cunoştinţa tuturor bunilor romîni.

După cererea generală, delicioasa revistă INTRĂM? ORI NU INTRAM? se va juca astă seara, Mercuri, pentru a doua şi ultima oară la Iaşi.

Noul program al cinematografului Pathé Frères din sala Circului Sidoli ce se reprezintă astăseară Mercuri 10 Decembrie, cuprinde între altele:

„Nici-odată!“, mare roman modern în 3 părţi. Excelentă montare; admirabilă interpretare. Cele mai frumoase regiuni ale Italiei pitoreşti au servit ca decor la desfăşurarea acţiunei.

Pentru ultima oară:

In pauza mare apare „Omul crocodil“, în producţiile sale miraculoase şi fenomenale. «Omul crocodil» este un splendid număr de Teatru de Varietăţi şi apare el însuşi pe scena Circului Sidoli.

Ca adaos la noul program—care cuprinde 5 părţi mari—direcţia cinematografului readuce excelenta comedie „Călătoria lui Prince“, cea mai reuşită inscenare veselă, după splendidul vodevil „Le voyage de Gorbillon“ al lui Antony Mars.

Noul program viitor se reprezintă poimîne Vineri.

Sîmbătă 13 Dec. 2 matineuri la orele 3 şi 5 şi reprezentaţie serală.

Reprezentaţia serală de Sîmbătă 13 Dec. va fi dată în beneficiul şcoalei „Reuniunea femeilor romîne“ din oraşul nostru.

Dl. Popa-Liseanu, inspector general al învăţămîntului a vizitat liceul naţional azistînd la cursuri.

Noutăţi apărute: „Viaţa Nouă“ sub direcţiunea d-lui profesor Ovid Densuşianu.

— „Războiul popoarelor“ no. 9, redactat de d. Ion Gorun, editat de Ig. Herz.

Cuvîntul presei a fost ascultat, căci eri dimineaţă cetăţenii cari au trecut prin str. de Sus nu s'au mai împedicat de tuburile de la canalizare, nici de movila din str. Eminescu.

Se ştie că fostul director al Teatrelor a rămas dator teatrului din Iaşi cu 40,000 lei din taxa timbrelor. Ministrul a recunoscut că datoreşte Iaşilor această sumă, dar din cauza crizei ea nu poate să fie achitată anul acesta. Această sumă fiind înscrisă ca venit în bugetul curent, se pare că artiştii societari nu vor lua partea lor pe Februarie şi Martie 1915.

A murit în Bucureşti, St. Nestorescu profesor de desemn la liceul Matei Basarab, fost absolvent al şcoalei de Belle-arte din Iaşi.

Administraţia comunală a învitat pe comercianţii de coloniale, ca la fie care 15 zile să se prezinte la Primărie, pentru a prezenta statistica mărfurilor de coloniale ce au în depozite.

In vederea sărbătorilor, Debitul Badareu aduce la cunoştinţa Onor. Public, că a redus preţurile produselor alimentare vînzîndu-le sub preţul pieţii şi anume:

Unt superior p. cafea şi masă	5.60	kgr
Smîntînă dulce centrifugată	2,40	„
Unt topit calitate superioară	5.—	„
Brînză de oi	1.40 şi 1,60	„
Brînză de oi de toamnă	1.80 şi 2—	„
Brînză de burduf, de munte	2.80	„
Caşcaval grecesc	2.40	„
Caşcaval de Penteleu	3.20	„
Schweitzer elveţian veritabil	6.00	„
Brînză de Brăila de toamnă	2—	„
Lapte de oi de munte	1.20	„
Gervais bucata	0.45	„
Şuncă à la Praga	5,00	„
Salam de Sibiu	7,00	„
In fie-care seară se găseşte lapte dulce proaspet	0,35	„

Tot în vederea sărbătorilor s'au pus în vînzare diferite calităţi de vinuri:

Vin alb vechiu şi nou	0.80	lit.
Vin alb vechiu	1,00	„
Vin alb superior	1.20	„
Vin Cotnar şi Bordeaux	1.60	«
Vin Cotnar şi Bordeaux superior	2.00	„
Vin Otonel tămăios	2.00	„

Toate calităţiie de vinuri superioare se vînd cu litrul şi în sticle înfundate.

Societatea „Fraterna Israelită Păcurari“ organizează trei conferinţe de popularizare, ţinute de d. dr. L. Ghelerter în salonul societăţii din str. Ghica Vodă no. 39 şi anume:

1). Joi 25 Decembre 1914 ora 3 p. m. îngrijirea şi boalele sugarilor.

2). Joi 1 Ianuarie 1915 ora 3 p. m.: Boalele molipsitoare la copii.

3). Marţi 6 Ianuarie 1915 ora 3 p. m.: Spitalele de copii.

Venitul acestor conferinţe se va întrebuinţa pentru lucrările pregătitoare ale spitalului de copii, pe care societatea îl va înfiinţa pe terenul şi în imobilele proprii din str. Ghica Vodă 37 şi 39.

Marele Concurs al Făinei Lactate

„NESTLE"

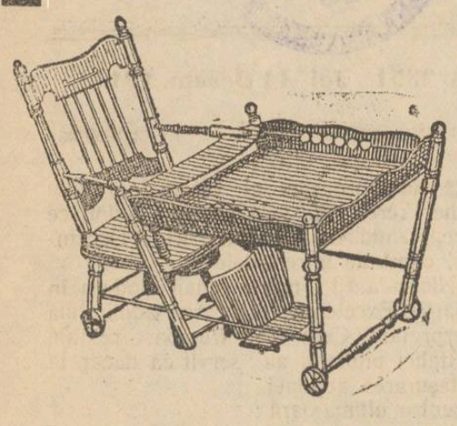

Pentru fiecare 25 capace de cutii de făină lactată NESTLE, trimise casei „NESTLE", strada Mîntuleasa No. 6 Bucuresti, se trimite în schimb un bon.

Aceste bonuri dau dreptul a lua parte la marele concurs, care va avea loc la 1 Noembrie st. n 1914.

Cele dintăi 10 premii vor primi cîte un scaun mare pentru copii. (a se vedea ilustrațiunea).

Cele 20 premii următoare, vor primi cîte un scaun mic.

Aceste premii vor fi expediate de către „Casa NESTLE", franco fiecărui cîștigător.

HOTEL ROMANIA

— FOST HOTEL NAȚIONAL —

IAȘI—PIAȚA UNIREI

Renovat în totul Mobilier nou în toate camerele.

La orice oră se găsesc camere bine îngrijite și încălzite

SERVICIU PROMPT

Deasemenea s'a aranjat în parterul hotelului cu intrarea în str .Seulescu 2, renumitul

Restaurant HERMAN EHRLICH

Hotelul Romania este pus sub conducerea D-lor **H. Ehrlich și Elie Frenchel**

Dr. G. SAVA-GOIU,

consultații pentru

Boale de ochi

Sîmbătă și Duminică dela 2—4
str. Păcurari 21

Serviciul telegrafic și telefonic al „Opiniei"

Situația în Apus

— Comunicat german. —

Berlin 22.—Marele stat major anunță de la marele cartier general cu data de 22 | 12 :

Lîngă Nieuportt și în regiunea Ypres domnește în general liniște.

Spre a recuceri pozițiunile perdute la 20 | 12 la Festubert și Giveughi, englezii întăriți cu teritoriali francezi au încercat ieri și astă noapte atacuri disperate care au fost respinse.

In Richebourg inamicii au isbutit a repune piciorul pe vechile lor pozițiuni.

Ieri atacurile franceze din regiunea Albert la est de Compiegue, lîngă Souain și Perthes, au fost respinse cu grave pierderi pentru ei. In partea apusană a Argonnei am luat cîteva tranșee. La est de verdun atacurile franceze au fost cu ușurință respinse, în parte cu pierderi foarte grave pentru francezi.

Vas italian bombardat de englezi

Roma 22.—Agenția Stefani află din Malta cu data de 21 :

Vaporul «Letimbro» al companiei siciliene venind din Tripolis, a sosit în port cu un ceas mai tîrziu decît închiderea obicinuită a portului pentru vasele comerciale.

In timp ce vaporul semnaliza cu amiralitatea, fu lovit de o lovitură de tun cu șrapnel.

După cererea consulului italian, guvernul a trimes îndată la bord un căpitan de marină cu o comisiune, în scopul de a verifica stricăciunile și de a cerceta răspunderile.

«Letimbro» a plecat apoi spre Siracuza.

Italia și Anglia

Roma. — Starea de spirit a Italiei devine pe fie-care zi mai dușmănoasă față de Anglia. Ziarul „Secolo" din Milano, pînă acuma favorabil Angliei, declară că Italia nu poate recunoaște în mod oficial protectoratul englez asupra Egiptului, de oare-ce recunoașterea faptului îndeplinit, ar insemna o călcare a neutralității. Un alt ziar califică pe Anglia ca un intrus in Marea Mediterană. Se pune puțină valoare pe garanția dată de Churchill de a nu se atinge de posesiunea italiană în Marea Mediterană ; se amintește că Germania și Austria au dat totdeauna Italiei ajutor în tendințele ei de a se întinde în Marea Mediterană. Fără îndoială că Anglia nu poate să paralizeze cu totul pe Italia în Mediterană, dar situația creată acuma este intolerabilă pentru o mare putere.

Familia imperiala rusă la Moscova

— Primirea oficială —

Petrograd. 22—Sosirea familiei imperiale la Moscova a fost salutată de autoritățile civile și militare, de delegații semstoului municipalității din Moscova. Primarul vechei capitale, d. Oejelnikof, a prezentat pînea și sarea tradițională și a rostit un discurs de bună venire.

A insistat asupra uniunei poporului cu Țarul căruia îi datorește o binefacere care nu poate fi uitată : aceia a desființărei sistemului financiar bazat pe monopolul vutcei. Aceustă uniune de bun augur permite națiunei să urmeze cu asiduitate munca sa pacifică în vreme ce puternica armată rusă continuă o luptă plină de abnegațiune, sprijinită de întreaga Rusie care e convinsă de dobîndirea victoriei, știind că înseamnă nu numai realizarea tuturor speranțelor poporului rus dar și învierea justiției pentru toți slavii și pentru toate popoarele.

Moscova este din toată inima alături de armată și observă cu o atențiune mișcată toate isbînzile ei. Armata strîns unită cu Țarul și cu Rusia va ști să ducă la bun capăt și să facă să triumfe cauza sfîntă, îndeplinind sarcina istoică și tradițională legată de poporul rus.

Imparatul a mulțumit primarului în termenii cei mai amabili.

Dezmințire

Buda-Pesta 22 — Ziarul bucureștean „Dimineața" spune în numărul său din 22 | 12 că în știrile despre revolta din Transilvania nu era vorba de o revoltă în sensul propriu, ci de nemulțumirea populațiunei. „Dimineața" continuă a declara că la Strentzi și Gevagiu populația e dată pe mîna jandarmilor, mai ales la Strentzi unde 12 locuitori au fost împușcați.

Toate aceste știri sînt lipsite de ori ce temei, fiind invențiuni.

Ciocniri pe Dunare

Niș.—22.—Un destul de puternic detașament de marinari austriaci, sub ordinele unui ofițer, a încercat din nou la 18 | 12 să atace transporturile noastre pe Dunăre, lîngă Prahova.

Contra atacurilor noastre viguroase i-au respins. Marinarii austriaci înfrînți au scăpat la Turnul-Severin. Trupele noastre au primit ordinul de a împiedeca cu armele astfel de încercări ale marinarilor austriaci.

Sîrbii n'au luat Semlinul

Niș 22. — Știrea răspîndită în străinătate anunțînd luarea Semlinului de către sîrbi și ofensiva trupelor sîrbe în Sirmia, este absolut greșită.

E de asemenea falșă știrea tendențioasă care a anunțat că cazarmele din Monastir au fost distruse de foc.

Conferința suveranilor de la Nord

Cristianla. — Corespondentul ziarului „Vossiche Zeitung" află despre rezultatul întîlnirii celor trei regi :

Regele Christian s'a exprimat astăzi la amiază :

„Sunt mulțumit mai presus de toate așteptările de mersul tratativelor."

De alt-fel se vorbește aici de înființarea unui „Convoy" panscandinav, adică vasele de comerț să fie însoțite de un vas de război al unuia din cele trei state. Puterile beligerante nu vor mai avea atunci dreptul de a percheziționa vasele comerciale. Pe de altă parte prezența vasului de război să fie o garanție că marfa e destinată pentru scopuri neutrale. In acest mod țările scandinave vor putea obține mărfuri americane, fără să fie expuse șicanelor engleze.

Nu se știe încă dacă înființarea „Convoy"-ului în chestiune este un fapt hotărît. In tot cazul s'a vorbit despre aceasta. Inființarea unei asemenea instituții are un exemplu în istorie în timpul războiului de independență al Americei contra Angliei, cînd Danemarca și Suedia au procedat tot în acest mod.

Declarațiile lui von Hötzendorf

— Unde va fi deciziva —

Buda-Pesta, — 22. — „Az Est" află de la cartierul presei că șeful statului major, baronul Conrad von Hötzendorf, a făcut față de un redactor următoarea declarațiune :

„Teatrul principal al războiului este acum în Polonia și Galiția. Aici va fi deciziva. Acțiunea sîrbă este de ordin secundar și dezlegarea ei se face totala nord.

*

Ziarele italiene îmi reproșează că am făcut o politică îndreptata contra Italiei. Aceasta este falș. Ca șef al statului major n'am făcut decît să-mi indeplinesc datoria cînd am îngrijit să fie fortificate toate granițele monarhiei.

„Am incredere perfectă în armată care a dat probe că la noi nu există deosebire de naționalități cînd e vorba de chemarea Suveranului.

Calendare - - - - -
Obiecte de Artă - -
Cadouri

pentru noul an 1915 au sosit la

Libraria Socec et Co.
Soc. Anon. Iași

ȘTIRI DIFERITE

Coltano.—(Prin telegrafie fără fir).—Lupta pe toată întinderea frontului rusesc se pare că s'a întețit, grație sosirei de nuoi forțe turcești.

*

Corespondentul din New-York al ziarului „Tribuna", care spune că a vizitat șantierele navale germane, povestește că acolo domnește o febrilă activitate, pentru pregătire de vase, ce vor fi gata în 2—3 luni. De accia germanii se pregătesc pentru o puternică sforțare la primăvară.

*

Rușii s'au consolidat în pozițiunele lor din Galiția. Statul major german amintește despre avantagiile și pozițiunele lor în fața pozițiunelor ruse pe cînd rușii nu spun de cît că vor să zădărnicească sforțările germanilor.

*

Si în Franța și Belgia s'a reluat o activitate și atacuri neobicinuite. Progresele realizate, după mari lupte, se rezumă în cîte-va sute sau pe alocurea în cîte-va mii de metri cîștigați. Azi înaintează cu o mie pentru ca mîne să se retragă cu cinci sute de metri sau vice-versa. Azi cuceresc un tranșeu și pierd două.

COMUNICAT RUS

Petrograd (Depeșă urgentă). — Statul major al generalismului comunică, cu data de 21 Decembrie st. n. :

Pe malul stîng al Vistulei, în cursul inferior și pe rîul Pilica, au loc lupte crîncene, ce se dezvoltă mai ales la malul stîng al rîului Pilica. In general atacurile germane au fost respinse cu pierderi, dar trupele noastre au evacuat unele puncte pentru a-și lua alte pozițiuni mai favorabile. Intr'un contra atac al nostru am aruncat pe Bzura cîte-va unități germane, în regiunea Zacowa, făcîndu-le pierderi mari și luîndu-le nouă mitraliere.

Situația la Pilica și Vistula de sud e fără schimbare, afară de regiunea Schebrun, unde austriacii, după ce au trecut Nida, s'au retras îndărăt spre rîu, în urma unui asalt cu baioneta, unde am făcut prizonieri 18 ofițeri și 1000 soldați. S'a stabilit acum că în regiunea la est de Subork austriacii au pierdut 1000 de soldați și 17 ofițeri.

In Galiția operațiunele de la 21 stil nou continuă cu succes lîngă Riglika o divizie austriacă atacată pé neașteptate a fost pusă în dezordine pierzînd 1800 de morți O altă divizie lîngă Iodlovo s'a retras lăsînd 500 de morți.

Comunicat francez

Paris.—(Prin telegrafie fără fir de la turnul Eifel) :

Intre mare și Lys, pe ziua de 8 au avut loc numai lupte de artilerie. Intre Lys și Aisne francezii cari aveau obiectiv localitatea Caranty, au luat cîteva case din Blagny.

Atacul german pe Mametz și asupra tranșeelor învecinate, n'a permis francezilor să progreseze în această parte.

In regiunea Lihou trei atacuri germane au fost respinse. Un ușor progres francez s'a făcut la est de Tracy-le-Val. Artileria franceză a executat o canonadă eficace pe platoui Nouvion.

In sectoarele Aisne și Reims au avut loc numai lupte de artilerie.

In Champagne și Argonne, în jurul punctului Souvain, au avut loc vii lupte cu baioneta din care cauză francezii n'au progresat în această regiune.

Imprejurul localității Pertes-les-Hourlons francezii au luat trei nuoi lucrări germane și un front de tranșee de una sută metri.

La Nord-est de Beau-Jour ne-am consolidat pozițiunele cucerite la 7 Decembrie și am ocupat unele tranșee. In pădurea Grivic continuăm a progresa. Am respins un atac german la St. Hubert, unde am reluat terenul ce fusese pierdut. Intre Argonne și Meusa un ușor progres francez. Aproape de Vancois, la nord de pădurea Maleucourt francezii au reușit să treacă prin rețelele de sirmă ale tranșeelor germane, unde s'au menținut. In partea dreaptă a pădurei Consensoie francezii au recucerit terenul pierdut. Pe înălținile Meusei și Vosgi nimică de semnalat.

Epitropia Parohiei „Buna-Vestire" Iași

Publicațiune

Se aduce la cunoștința generală că în ziua de 12 Decembrie ora 2 p. m se va ține licitație publică în cancelaria parohiei din str. Tăutu No. 6 pentru arendarea viei din Podgoria Copou jud. Iași. proprietate a bisericei „Buna Vestire" pe nn period de 4 ani începători de la 26 Oct. a. c.

Condițiunile de arendare și garanția provizorie pentru concurenți, se pot afla la cancelaria parohială din amintita stradă.

Epitrppi : *Econ. Apolon Andrieș, C. Tăutu*

VIZITAȚI NOUL

Magazin de Manufactură, Galantarie

ȘI LINGERIE

LA „KAHANE"

— Palatul Braunștein—Str. Cuza-Vodă 83 (fost Golia) —

Bine asortat în : Ștofe pentru rochii, *calități superioare și utimele noutăți,* Plușuri pentru jachete și Linoleum Pînzărie de Olanda și Belgia, Chifonuri *în toate lățimele și calități,* Atlasuri, Pistră de saltele și Zephiruri, cămăși bărbătești, Napajuri și fețe de mese de Olandă și de bumbac, Inlet, Satinuri pentru plăpomi, ratinuri, flanele, moltoane *și în general tot ce e mai nou în această branșă.*

Mare asortiment complect în lingerie de dame

— Serviciul conștiincios și cu Prețuri modeste —

Onorata clientelă este rugată a vizita magazinul spre a se convinge.

Debora Pollingher, Rosa dr. Westfried, fiice ; Mayer, Iosef, Emil, Arthur, Leon și Moritz Iosefsohn, fii ; Emil Pollinger, dr. Philippe Westfried, gineri; familia P. Kohl precum și nepoții și nepoatele au adînca durere a aduce la cunoștință pierderea ce au suferit prin încetarea din viață a prea iubitului lor tată, socru și bunel

Isac Iosefsohn

decedat în vrîstă de 80 ani Mercuri 10 Decembrie a. c. dimineața și roagă pe amicii și cunoscuții defunctului să binevoiască a asista la înmormîntarea care va avea loc Joi 11 Decembrie a. c.

Cortegiul va pleca la orele 2 p. m. de la locuința defunctului str. Gh. Mîrzescu spre cimitirul Isralit

Iași 10 Decembrie 1914

Societatea școalei „Junimea No. 2 din Podul-Roș" are durerea a face cunoscut pierderea prea veneratului seu președinte

Isac Iosefsohn

decedat în vrîstă de 80 ani, astăzi 10 Decembrie a. c. oarele 6 a. m. și roagă pe membrii societății, prietenii și cunoscuții să binevoiască a lua parte la ceremonia înmormîntării, care va avea loc Joi, 11 Decembrie a. c. oarele 2 p. m.

Cortegiul va porni de la locuința defunctului, strada Gh. Mîrzescu no. 22.

2 odăi confortabil mobilate *se inchiriază de pe acum.*

Informațiuni la administrația acestui ziar strada Gh. Mîrzescu, 17.

ABONAMENTE

5 BANI

Un an . . . 20 lei
6 luni . . 10 lei

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

ANUNŢURI

Un rând pag. III, 50 b.
„ „ „ IV, 40 „

5 BANI

Administraţia: Tipografia H. Goldner, Iaşi.
— TELEFON No. 36 —

Sub direcţiunea unui Comitet

Anul XII—No. 2352.—Vinerii 12 Decem. 191

Situaţia comercială

Situaţia comercială pe piaţa Iaşului a ajuns foarte precară, din mai multe motive, dintre care unele sunt consecinţa neprevederei celora ce s'au pus sau au fost puşi în capul mişcărei comercianţilor din ultimul timp.

Conflictul sîngeros care îndurerează Europa astăzi a avut de la început, are şi va avea încă, pe cîtă vreme nu se ştie, o mare înrîurire asupra transacţiilor comerciale de ori ce natură şi în toate direcţiunile. Scăderea producţiunei industriale, suspendarea sau prea anevoioasa funcţionare a transporturilor unite cu nesiguranţa inerentă stărei de războiu, aproape general, evident stînjenesc transacţiile comerciale în ţările neutre şi le suspendă cu totul acolo pe unde se cîntă gloria şi se imortalizează victoria.

Acestor împrejurări date şi nenorocite nu se poate opune ca corectiv de cît prudenţa şi prevederea, avînd la baza lor puterea de pricepere şi de rezistenţă a acelora ce mănuesc comerţul şi conduc operaţiile comerciale.

Expedientele au avut timpul lor şi în ţara noastră. Cu atît mai rău pentru acei ce le-au manevrat, dacă din manevrarea lor nu au reţinut nici temelia nici experienţa necesară mersului firesc al lucrurilor şi desfăşurărei evenimentelor ce nu se pot nici prevedea nici impedeca. Stagnarea afacerilor cu gravitatea situaţiei actuale se poate foarte bine compara cu ceia ce medicina numeşte *febră-tifoidă* contra cărei maladii rezistă numai organismele sănătoase ne-atinse de nici o maladie organică, căci în aşa caz cea mai uşoară complicaţie produce sucombarea individului ori cine ar fi şi în ori ce situaţie socială s'ar găsi.

La noi, pe piaţa noastră, în majoritatea cazurilor, organizmele comerciale sunt atinse de maladii organice foarte anevoe de vindecat chiar fără apariţia consecinţelor unui războiu european.

Moratoriul e cerut în timp de pace şi chiar în timp de vădită prosperare; moratoriul a fost cerut în timpul conflictului balcanic; moratoriul a fost cerut chiar la începutul războiului actual; moratoriul să cere şi acuma şi se va cere mereu atît cît tuberculosa va stăpîni organizmul nostru comercial.

Dovada acestei afirmări o fac chiar acei ce sunt în capul acestor manifestări, printre ei nefigurînd de cît debitori cu plăţi întârziate de multă vreme, iar nu creditori care aşteaptă încasarea pentru a face faţă plăţilor. Ca în toate ţările şi în ţara romînească comerţul nu e apanajul celor răi de plată, al acelora ce se culcă şi se scoală cu moratoriul în gură. Comerţul e o întreprindere serioasă. Prin el se manipulează averi şi se istovesc energii omeneşti care nu pot fi lăsate la discreţia rachiticilor şi tuberculoşilor.

Dar răul mai mare este acolo că mişcarea greşită de la oraşe se întinde şi la sate. Sunt cazuri cînd chiar libertatea de petiţionare e primejdioasă atuncea cînd acei ce se erijază în conducători sunt sau inconştienţi sau de rea credinţă sau ignoranţi. Baza comerciului mare e formată de comerciul mic practicat la tîrguşoare şi sate. Acolo nu se pot pretinde încă cunoştinţe întinse, o pătrundere vie şi repede a unei situaţiuni, ori capitalul mare. Ei bine, *ideia moratoriului nu trebue infiltrată în spiritele tîrguşoarelor şi satelor, căci e primejdioasă pentru desvoltarea comerciului romîn.* Moratoriul implică o stare de lucruri care produce o jenă momentană din cauza lipsei numerarului dar nu din cauza lipsei avutului care să egaleze datoriile.

Aceasta să fie situaţia moratoriştilor noştri?

Suntem alăturea pentru a cere moratoriu în folosul acelora ce vor dovedi că posed activ cari să asigure pasivul.

Să se acorde moratoriul acelora ce vor dovedi că sunt şi creditori ai comercianţilor mici, nu numai debitori la Bănci şi fabrici în ţară şi străinătate.

Destul cu moratoriul.

Cei ce cer moratoriul ne-au nimicit creditul, au suspendat afacerile, duc ţara la ruină, distrug comerciul mare după ce au ucis pe cel mic.

Nu se poate acorda credit, pentru că cel ce cere credit astăzi, a cerut moratoriul eri, ori nu se poate acorda credit celui ce declară că nu plăteşte şi cere intervenţia statului pentru a-l apăra să plătească creditul ce-l va obţine astăzi.

In aşa situaţie ori cine poate pricepe starea în care se află şi la care va ajunge comerciul nostru. Creditul e suspendat şi va rămîne suspendat, atît timp cît întruniri publice se vor ţinea cu participarea Camerilor de comerciu şi în numele comerciului avînd de obiect obţinerea moratoriului. Transacţiile se vor reduce numai la numerar atît timp cît detailistul nu va prezenta garanţia plăţei.

Creditul nu e un act de donaţiune, de liberalitate, pentru a se căpăta sub presiunea moratoriului.

Comercianţii mari şi mici trebuie să protesteze contra acelora ce-i descreditează cerînd în numele lor suspendarea plăţilor — moratoriul. Ei trebue să lupte cu energie pentru a restabili încrederea care să deschidă uşa creditului. Ei trebue să ceară înlesnirea transportului, favorizarea producţiunei; asigurarea importului de mărfuri pe cît posibil mai mare şi deasupra tuturora, plata la termen şi dorinţa manifestă de a ţinea piept imprejurărilor pentru a învinge dificultăţile ce nu cad sub prevederea şi puterea nici a lor nici a statului.

Trăim timpuri excepţionale, dificile, dar trăim şi să tindem a trăi, să nu ne lăsăm ademeniţi de momeli şi fraze care să potrivesc de minune cu povestea ţiganului care în neprevederea lui a tăiat singur creanga copacului pe care stătea cu picioarele.

Lozinca fiecărui comerciant trebue să fie, jos moratoriul, sus muncă şi economia pentru a învinge dificultăţile.

G. D. Şerban

NOTA ZILEI

Generozitate.

Cine ar fi crezut că aşa de repede vor cădea la pace ambii noştri vecini adversari, ungurii şi ruşii? „Novoie Vremja" propune Ungariei o pace separată cu Imperiul rus, acesta fiind singurul mijloc de a-şi asigura Transilvania în cazul cînd Romînia va cădea de acord cu Tripla Înţelegere.

Nu de mult se zvonia că prietenii de peste Prut ne dăruiesc Bucovina, dar aşteptăm mereu oferta. Acum vor să ne... sufle Transilvania dînd-o Ungurilor.

Generoşi mai sunt Ruşii, ori generoşii — pe seama altora!

Scepticism şi patriotism

Acum cînd, fără exagerare ori figură retorică, sabia lui Damocles stă atîrnată de-asupra capului nostru, acum cînd nu ştim ce va aduce ziua de mîne, cînd părinţii se îngrijesc de fii lor, că vor fi chemaţi să-şi verse sîngele pentru patrie, acum cînd un număr de patrioţi, cu sufletul curat se ridică mai presus de patimele lumii acestea şi privesc sau luptă pentru viitorul ţărei, peutru idealul naţional, e penibil să auzim cele ce se discută în presa din Bucureşti.

Se învinuesc ziarele între ele că sunt vîndute străinilor. Se afirmă că un sindicat german a cumpărat o sumă de ziare importante, pe cînd la rîndul lor aceste ziare învinovăţite spun că adversarii lor sunt cumpăraţi de legaţiunea rusească. In presa din Capitală se vorbeşte astăzi mai mult de marca germană şi rubla rusească, cîtindu-se suma de bani ce s'a dat unuia sau altui ziar, de cît de chestiuni care să ne înalţe sufletele.

Si cînd ne gîndim că la noi mai mult pe această cale, adică prin presă se formează curentele?

De aceia provincialul care se duce în Bucureşti ca să se îmbărbăteze in senzul aducerii la împlinire a visului atîtor generaţiuni, rămîne decepţionat.

Cei din Bucureşti au devenit sceptici. Dacă vorbeşti unuia şi-i spui „iată ce zice cutare ziar", ţi se răspunde: „dar nu ştii că acela e vîndut neamţului". Altul îţi va zice: „dar ziarul de care-mi vorbeşti e vîndut Rusului".

Si în această atmosferă de neîncredere şi sceptictsm, idealul nostru naţional scade, sau cu alte cuvinte nu mai suntem în stare să ne încălzim pentru el. Liga culturală, acţiunea naţională sunt trecute la muzău?!

Avem convingerea că la această situaţiune ne-a dus presa noastră, presa mare din Capitală, presă care se acuză a fi vîndută străinilor.

Singurul lucru care pare a mişca inima ţării, Bucureştii, e criza.

Şi criza aceasta nu se ieia în samă de colo din punct de vedere al cumpărei mărfurilor.

Primăria chiar şi autorităţile dacă vor să-şi facă reclamă că nu dorm, că se anemiază de multă muncă pentru a veghia ca articolele de primă necesitate: pîinea, lemnele etc. să nu se scumpească.

Publicul însă n'ar simţi aşa mult criza dacă ar fi franci. Dar francul nu prea se cîştigă uşor mai ales acum. Toată atenţiunea aici stă îndreptată. Se vorbeşte că cutare a cîştigat prin export sume colosale, cutare altul a reuşit să aducă în ţară sau să facă a trece pe aici unele articole pentru care a cîştigat enorm. Se spun nume la ureche. De aici o ferbere pentru inventat afaceri, pentru combinaţiuni meşteşugite cari să aducă aurul în buzunarele celor din Capitală.

Presa dă acelaşi spectacol.

Faţă cu asemenea stare de lucruri îţi vine să te întrebi, mai sunt oameni mişcaţi de adevăratul patriotism?!

N'ar trebui să se asocieze aceştia — şi iar venim la o ligă?! — ca să moralizeze şi presa, dar în acelaşi timp să dea alt aliment mulţimei care s'a săturat a tot auzi că cutare e vîndut şi cutare altul tot aşa?!

Presa liberă are multe şi neasemănat de mari avantaje. Dacă nu ne e permis a ne atinge de principiu, şi nici nu trebue s'o facem, totuşi o reglementare aci oare cari condiţii de admitere în presă n'ar strica. Altmintrelea cum ne acuzăm unii pe alţii, unul străin de noi, ne-ar putea aplica cuvintele celebre din vechime: Ţară de vîndut, îţi lipseşte numai cumpărătorul.

VIR.

OAMENI ŞI LUCRURI

FRIGURI...

Nimic din ce a gîndit, din ce a crezut Mihail Eminescu nu ne poate fi indiferent. De aceia credem interesantă psihologia pe care marele poet o experimentează asupra sa însăşi în momentul cînd în Europa se desfăşoară tragedia războiului franco-german.

Intr'o scrisoare din 1870 scria d-lui Iacob Negruzzi care, ca şi poetul, îşi făcuse studiile în centrele germane:

„...Nemţii au devenit nesuferiţi. Vă încredinţez că nu sunt Nemţii *aceia* care-i vedem cu ochii spiritului, în cărţile lor pline de rigurozitate pedantică.

Numai D-zeu mai ştie ce e omul!

Un individ crede a se cunoaşte; îşi urmează trebile liniştit, — trebi concrete ori trebi abstracte, ţesături de painjen combinate în filosofie ori poezie. Şi cînd colo se pomeneşte într'o bună dimineaţă că o întîmplare, în sine aceiaşi pentru toată lumea, stîrneşte în el porniri pe care el nici nu presupunea că există în sufletul lui, rupe toate ţesăturile cîte întîlnise şi combinase mintea lui şi se trezeşte că e alt om...

„...De aceia nu vă miraţi, dacă peripeţiile acestei tragedii mari ce se joacă azi pe faţa îndelung răbdătoare a acestui biet pămînt, au fost în stare să încordeze atît de tare antitezele de simpatii şi antipatii în sufletul meu, în cît sub dominarea acestei rupturi psihice sunt tîmpit şi incapabil de orice activitate literară.

In fine, schimbări de aceste, psihologice, să nu credeţi că se întîmplă numai sporadic, pe ici-colea, în individul cutare ori cutare, ci cuprind ca *frigurii* popoare întregi şi avem din nenorocire exemple atît de evidente şi de apropiate.

O. tăcuţii, gînditorii, umanitarii Germani! — Unde sunt ei? — Vă încredinţez că nu-i mai găseşti. Nu-i găseşti în ziarele lor cele azi mult mai poltrone decît cele franceze: nu-i găseşti în literatură, căci piaţa e plină tot de opuri alarmante, lăudăroase, pline de injurii şi de o ştrigătoare nedreptate.

Credeţi că mai iese vre-o carte cum se cade acuma în Germania? Ferit-a D-zeu!..."

Din tonul acestei scrisori se vede uşor gradul de enervare, ori de plictiseală în care se găsia cîntăreţul de mai tîrziu al războinicului Mircea şi al neînfricoşatului Ştefan

Filo-german prin cultură şi „rigurozitate", Eminescu vedea topindu se în jurul său toată lumea de gîndire, pentru a se înalţa spiritul de războinicie şi — duşman al frivolităţii — nu mai vedea nici o diferenţă între ceea ce se obişnuise a se deprecia la francezi — mai drept, la Pariziani — şi între ceea ce fusese deprins a admira la compatrioţii lui Kant şi Schopenhauer.

Fireşte, privim aceasta ca un epizod, legat de „frigurii" războiului catastrofal şi nu generalizăm printr'aceasta convingerile şi credinţele de mai apoi ale marelui scriitor.

Rodion

Mici Polemici

De admirat Germania că a putut distribui atîtea „cruci de fier" pentru bravură militară.

— Dar şi de jălit pentru atîtea cruci de... lemn.

*

Vulturul Regelui Serbiei a fost adus dănăzi la Viena, după „ocuparea" Belgradului.

— Strbii ar fi capabili să-şi iee vulturul îndărăt, cum şi-au luat Belgradul...

*

Noul nostru cronicar teatral constată la Vlad Cuzinski fraze... aruncate.

— Tot mai bine decît să se... arunce asupra cronicarilor.

*

Conrad von Hötzendorf declacă că chestia Serbiei se va dezlega tot în Galiţia.

— Atunci de ce s'au mai... legat de Strbi?.

*

D-ul Bauer, redactorul revistei socialiste «Der Kampf» (Lupta) din Viena a căzut prizonier la Ruşi.

...Iată unul care avea gust de.. luptă, dar n'a brodit-o.

*

Şi redactorii „Luptei" noastre a intrat în rezboiu, deşi anti-războinici.

Intrunirea lor la Focşani a fost cu jocuri de revolver.

*

Un panegirist scrie într'un ziar bucureştean că în d. C. C. Arion găseşte «un poet care doarme».

— Nu cumva şi-o fi cetit opere proprii?

INFORMAŢII

▪ BANCHETUL MEDICO-FARMACEUTIC. — In sala restaurantului Europa a avut loc banchetul dat de membrii asociaţiunei medico-farmaceutice, pentru a serbători alegerea d-lui dr. Parhon ca preşedinte al asociaţiunei.

In tot timpul mesei domneşte cea mai cordială animaţie.

Inainte de a începe seria toasturilor preşedintele serbărei, bea pentru regele Ferdinand şi îşi exprimă întreaga încredere, că va şti să ducă la bun sfîrşit opera de întregire a neamului.

Primul toast e rădicat de d. dr. Floru, pentru doctorul Parhon, în care membrii asociaţiunei îşi pun toată nădejdea că va şti să îndrumeze societatea spre limanul dorit.

D-nu Konia senior tuastează pentru doctorul Parhon; d. Verner pentru doctorul Floru.

D. Th. Jellea, într'o cuvîntare documentată, face istoricul asociaţiunei, şi relevă calităţile d-lui dr. Parhon, şi capacitatea cu care a condus destinele societăţei în acest an.

D Emanuel Lupu închină pentru doctorul Floru; d. dr. Boghen în speranţa că tot corpul sanitar se va ralia în jurul asociaţiunei, închină pentru comeseni.

D. Flach închină pentru d. Jellea, sufletul societăţei.

D. dr. Solomovici îşi exprimă dorinţa şi încrederea că sub conducerea d-lui dr. Parhon, asociaţiunea va strînge la o laltă pe toţi slujitorii ştiinţei, fără nici o deosebire.

D. Adace într'o frumoasă cuvîntare, arată calităţile ce trebue să le însuşească un conducător, calităţi frumoase de care a dat dovadă doctorul Parhon, şi prin care a ştiut să-şi cîştige toate simpatiile. D. Adace ceteşte o poezie improvizată şi care e foarte aplaudată.

In tăcerea generală, d. dr. Parhon, adînc mişcat, răspunde mulţumind tuturor de această cinste şi spune că îşi va pune toată munca şi energia, pentru cauza asociaţiunei, care ca ori ce grupare ştiinţifică trebue să cuprindă pe toţi slujitorii ştiinţei, căci ştiinţa nu trebue să cunoască deosebire. Un început a fost făcut, şi în curînd vor începe conferinţele ştiinţifice care vor da asociaţiunei caracterul ştiinţific ce merită.

Aplause lungi acopăr cuvîntarea d-lui dr. Parhon.

Mai vorbesc d-nii dr. Stoicescu care-şi arată încrederea în viitorul societăţei, mulţămită d-lui dr. Parhon, care este omul de ştiinţă, a cărui reputaţie a trecut dincolo de hotare, — d. dr. Tudor, care într'o improvizaţie admirabilă arată toată dragostea ce au toţi pentru doctorul Parhon, pe care îl iubeşti mai mult cu cît îl cunoşti mai bine; d. D. Hertenberg, pentru doctorul Parhon şi doctor Căpăţină pentru sentimentul bun ce animează serbarea de azi — şi care va aduce mîine pe toţi în jurul activităţei societăţei.

Intr'o atmosferă de înfrăţire, comesenii s'au despărţit la ora 12 de noapte.

▪ *Serviciul religios pentru parastasul de 40 zile a mult regretatului Gheorghe Gr. Lateş, neputîndu-se oficia la cimitir se va face la* **biserica sf. Haralambie** *str. sf. Haralambie, Sîmbătă 13 Decembrie, între oarele 9 jum. şi 10 jum.*

▪ Astă noapte Neculai Vaidanu, din strada Mutu 4, în unire cu trei prieteni, pătrunse în locuinţa soţiei sale, cu care este în divors şi aplică soţiei sale, o crudă bataie, umplînd-o de sînge.

Cazul se anchetează.

▪ Un grup de preoţi de la biserica rusă din Constantinopol, au trecut azi prin Iaşi. Ei au vizitat principalele biserici din localitate, iar cu trenul de 12 au plecat în Rusia.

▪ In numărul special al publicaţiunii pariziene „La Vie", consacrat războiului european, publicistul iaşan Matei Rusu se ocupă de atitudinea Romîniei. Cenzura a suprimat numeroase pasagii. In acelaşi număr de revistă figurează d. Ovid Densuşeanu cu răspunsul la o anchetă anti-germană.

▪ Duminecă 14 Decembrie oarele 2 jum. are loc producţia Conservatorului de muzică şi artă dramatică în sala Conservatorului.

Participă clasele d-lor profesori A. Teodorini, An. Cirilo, I. Sbianu, M. Codreanu şi N. Teodorescu.

Produsul se va distribui elevilor lipsiţi de mijloace.

▪ D. D. Gusti, profesor universitar, a pus sub presă un volum cuprinzînd cursul d-sale universitar şi seminarial din anul acesta. De asemenea conferinţa ce a ţinut-o la 6 Decembrie: „Sociologia războiului.

▪ *Un acordor renumit din fabrica Blüthner din lipsca va sosi în curînd în oraşul nostru.*

Persoanele care ar dori să-şi acorde bine pianele se pot înscrie la administraţia acestui ziar str. Mîrzescu 17.

▪ Ministerul de finanţe a cerut ca toate celelalte ministere şi administraţiuni să întocmiască budgetele pe anul viitor, adică de la 1 Aprilie 1915, în aşa condiţiuni ca ele să prezinte o diminuare de 20 la sută asupra budgetului în curs.

Din cauza aceasta în fie care minister e o mişcare nemai pomenită printre funcţionari.

Circulara ministerului de finanţe nu precizează de unde urmează să se faca acele economii.

Sunt convinşi însă toţi că o scădere aşa de mare n'are să se poată face numai asupra materialului, ci forţamente vor fi atinse şi salariile.

De aici felurite ştiri, felurite idei.

Aşa în administraţia telegrafo poştală, unii susţin ca să nu se reducă de cît de la material, dar să nu se atingă de personal, căci circulara de la finanţe nu spune cum să se facă reducerea.

Alţii zic să se scoată la pensie toţi acei cari se găsesc în drept a fi şcoşi, iar locurile lor să rămînă libere.

Alţii zic ca să se lase pe din afară toţi micii funcţionari angajaţi provizoriu, cari adică n'au dat examenele cerute de legi.

Şi aşa se discută cu aprindere în toate ministerele.

▪ Necunoscuţi rău făcători s'au introdus în cîrciuma lui A. Copolovici din Tg. Frumos, str. Calimah-Voevod furînd o însemnată cantitate de spirtuase.

▪ Adunarea generală a corporaţiei constructorilor a ales pe d. St. Constantînescu neobositul membru al comitetului preşedinte al corporaţiei, iar pe d. Alex. Vasiliu vice-preşedinte.

Credem a şti că administraţia financiară a primit din partea ministerului de finanţe un aviz ca să nu mai procedeze la executări pentru datorii de timbre către cassa centrală a meseriilor. Aceasta în urma numeroaselor protestări.

Sîmbătă 20 Decembrie, va avea loc o frumoasă serată dansantă în saloanele societăţii de gimnastică din str. Şcoalei de Arte.

Serata organizată de către societatea studenţilor în medicină, este dată în folosul bibliotecei numitei societăţi şi e pusă sub patronajul d-lui rector al universităţii şi al d-lui decan al facultăţii de medicină.

Pentru traficul de călători şi mărfuri din localitatea Seret (Bucovina) rămîne deschis şi punctul Mihăileni.

In ziua de 22 Decembrie, ora 10 a. m.se va ţine în localul prefecturei de judeţ, licitaţie publică orală pentru vînzarea a 2525 arbori de rezervă din pădurea statului Brăeşti.

Individul Mihai Piniuc din Tg.-Frumos a fost înaintat parchetului pentru că a violat pe fata Agripina Bezlei în etate de 17 ani.

La spital doctorul a constatat că numita fată a fost dizvirginată mai de multă vreme.

In vederea sărbătorilor, Debitul Badareu aduce la cunoştinţa Onor. Public, că a redus preţurile produselor alimentare vînzîndu-le sub preţul pieţii şi anume:

Unt superior p. cafea şi masă	5.60	kgr
Smîntînă dulce centrifugată	2,40	„
Unt topit calitate superioară	5.—	„
Brînză de oi	1.40 şi 1,60	„
Brînză de oi de toamnă	1.80 şi 2—	„
Brînză de burduf, de munte	2.80	„
Caşcaval grecesc	2.40	„
Caşcaval de Penteleu	3.20	„
Schweitzer elveţian veritabil	6.00	„
Brînză de Brăila de toamnă	2—	„
Lapte de oi de munte	1.20	„
Gervais bucata	0.45	„
Şuncă à la Praga	5,00	„
Salam de Sibiu	7,00	„
In fie-care seară se găseşte lapte dulce proaspet	0,35	„

Tot în vederea sărbătorilor s'au pus în vînzare diferite calităţi de vinuri:

Vin alb vechiu şi nou	0.80	lit.
Vin alb vechiu	1,00	„
Vin alb superior	1.20	„
Vin Cotnar şi Bordeaux	1.60	„
Vin Cotnar şi Bordeaux superior	2.00	„
Vin Otonel tămăios	2.00	„

Toate calităţiie de vinuri superioare se vînd cu litrul şi în sticle înfundate.

Noul program al cinematografului Pathé Frères din sala Circului Sidoli ce se reprezintă astă seară Joi 11 Decembrie, cuprinde între altele:

„O tragedie într'un circ", o desfăşurare senzţională a cărei desfăşurare se petrece în capitala Franţei.

O dramă mişcătoare ai cărei eroi sunt artişti ambulanţi de circuri.—Splendide intercalări de scene artistice sportive, etc. (în 4 acte mari).

Ca adaos la noul program—care cuprinde 4 părţi mari—direcţia cinematografului readuce excelenta comedie „Călătoria lui Prince", cea mai reuşită înscenare veselă, după splendidul vodevil „Le voyage de Gorbillon" al lui Antony Mars.

Noul program viitor se reprezintă mîne Vineri.

„Răzbunarea Terezei", adaptare după romanul parizian „Pour être aimée".

Heliopolis, călătorii în Egipt.

Sîmbătă 13 Dec. 2 matineuri la orele 3 şi 5 şi reprezentaţie serală.

Reprezentaţia serală de Sîmbătă 13 Dec. va fi dată în beneficiul şcoalei „Reuniunea femeilor romîne" din oraşul nostru. La această reprezentaţie va cînta în antracte muzica reg. 13 Ştefan cel Mare sub conducerea simpaticului maestru Vladuţi. Piesele cinematografice vor fi acompaniate de orchestra circului sub conducerea d-lui capelmaestru Bollea.

Societatea „Fraterna Israelită Păcurari" organizează trei conferinţe de popularizare, ţinute de d. dr. L. Ghelerter în salonul societăţii din str. Ghica Vodă no. 39 şi anume:

1). Joi 25 Decembre 1914 ora 3 p. m. îngrijirea şi boalele sugarilor.

2). Joi 1 Ianuarie 1915 ora 3 p. m.: Boalele molipsitoare la copii.

3). Marţi 6 Ianuarie 1915 ora 3 p. m.: Spitalele de copii.

Venitul acestor conferinţe se va întrebuinţa pentru lucrările pregătitoare ale spitalului de copii, pe care societatea îl va înfiinţa pe terenul şi în imobilele proprii din str. Ghica Vodă 37 şi 39.

Calendare - - - - -
Obiecte de Artă - -
Cadouri
pentru noul an 1915 au sosit la
Libraria Socec et Co.
Soc. Anon. Iaşi

Serviciul telegrafic şi telefonic al „Opiniei"

RĂSBOIUL IM POLOMA

— Lupta crîncenă de la Skernevice —

Petrograd.—Comunicat oficial din 22 Decembrie:

Operaţiunele noastre sînt în general favorabile pe toate fronturile. Mai însemnate s'au dobîndit pe apele Nida, Dunaieţ precum şi în Carpaţi.

In direcţia Mlava părţi înaintate din trupele germane au încercat din nou să treacă graniţa noastră.

Intre Vistula inferioară şi Pilitza toată noaptea şi ziua de 22 germanii au concentrat forţe spre a trece Bzura şi Rawka dar contra atacurile noastre au respins pe duşman de pretutindeni dincolo de aceste ape, în vechile poziţiuni. Germanii au avut pierderi mari. Numai în regiunea Skernevice s'au numărat peste o mie de cadavre germane. Succesul operaţiunelor noastre se datoreşte mai ales bateriilor automobile.

Deschiderea Parlamentului francez

— Entuziasmul adunărilor —

Paris 22 | 12. — Parlamentul s'a deschis. Tribunele şi sala adunărei deputaţilor sînt tixite. Asistă ambasadorii şi diplomaţii puterilor neutre şi aliate. Toţi deputaţii sînt prezenţi.

Preşedintele adunării, d. Deschanel, şi-a exprimat admiraţia pentru armată şi a rostit un necrolog pentru deputaţii căzuţi pentru patrie.

Ministrul preşedinte, d. Viviani, a dat cetire unei declaraţiuni guvernamentale anunţînd că Franţa va combate pînă la definitiva liberare a Europei. Toate frazele d-lui Viviani au fost subliniate cu vii aplauze, deputaţii stînd în picioare. D. Viviani relevă manifestaţiile de simpatie ale străinătăţii pentru Franţa şi hotărîrea Franţei de a restabili Belgia eroică şi de a sfărâma militarismul prusac (Strigăte de «Ttrăiască Belgia»! întrerup pe orator). Frazele afirmînd certitudinea succesului, despre generalisim precum şi armată şi pasagiile vorbind de soliditatea creditului şi situaţiunei financiare, au fost mult aplaudate. Anunţarea unei serii de proecte de lege e primită cu aplauze.

Viitoarea şedinţă mîne.

*

Senat. — D. Duboso a adus elogii armatei. S'a dat apoi cetire declaraţiunei guvernamentale.

Situaţia în Apus

— Violente atacuri la Richebourg —

Berlin.—Comunicat oficial din 23 Decembrie:

Atacurile în dune lîngă Lombaertzide şi la sud de Bixschote au fost uşor respinse de trupele noastre. Lîngă Richebourg englezii au fost ieri din nou goniţi din poziţiunele lor. Cu toate contra atacurile disperate date, toate poziţiile între Pichebourg şi canalul Aire, spre Basée, luate englezilor, au fost păstrate de noi.

De la 20 Decembrie, 750 oameni de culoare sau englezi au căzut în mînile noastre. Am luat 5 mitraliere şi 4 aruncătoare de mine.

In regiunea Camp de Chalous inamicul desfăşoară o vie activitate. Atacurile la nord de Sillery, la sud-est de Reims, lîngă Souain şi Perthes au fost respinse de noi, în parte cu grave pierderi pentru francezi.

Războiul turco-englez

— Marşul spre Suez—Bombardarea coastelor Turciei. —

Frankfurt 23—«Gazeta de Frankfurt» află următoarele din Constantinopol:

Alaltăeri armata turcă destinată spre liberarea Egiptului, sub comanda lui Djemal Paşa, a început înaintarea de la Damask spre canalul de Suez.

Mehmed Senusi, fratele şeicului senusilor, se află pe lîngă Djemal Paşa.

*

Constantinopol. 22—Comunicat al cartierului general din 21 curent:

Un vas de războiu inamic a bombardat astăzi coasta septentrională a Alexandretei. Trei cămile au fost ucise, încolo nici o altă stricăciune.

Nici o ştire importantă n'a sosit de pe cîmpul de războiu.

*

Constantinopol. Comunicat din 22:

Numeroşi soldaţi indieni aduşi de englezi în Egipt au trecut de partea noastră cu arme cu tot.

Rezboiul în Caucaz

Constantinopol. — Comunicat din 22:

Coloanele noastre din Caucaz au dat un atac nocturn asupra poziţiilor ruse din Alages şi Arkhi. Inamicul a fugit lăsînd numeroşi prizonieri şi morţi.

Scădere de scompt

Berlin. 23—Banca imperiului a scăzut scontul la 5 la sută, iar lombardele la 6 la sută.

Greva brutarilor

Bucureşti.—Greva brutarilor continuă. Restaurantele şi casele particulare au suferit mult din lipsa de pîne.

Primaria a înfiinţat în unle centre localuri pentru desfacerea pînei cu preţul obişnuit.

Spaima în Varşovia

Berlin, 23.—„Curier Lodzski" află că populaţia Varşoviei a trăit Sîmbătă ceasuri de groază. De la ora 6 dimineaţă pînă la 3 p. m. aviatorii germani au aruncat necontenit bombe în oraş. Şiruri de case au fost distruse şi sute de persoane au fost scoase de sub dărămături. O bombă a căzut pe terasa fostului palat regal, ucizînd pe locţiitorul guvernatorului.

*

Roterdam. — Se telegrafiază din Varşovia că zepelinurile bombardînd au omorît 115 persoane şi au rînit 200

Bombe de-asupra Varşoviei

Berlin.—Printre bombele lansate acum în urmă de aviatori germani asupra Varşoviei, una a căzut pe vechiul castel al regilor Poloniei, unde locueşte guvernatorul general al Varşoviei.

Lupta navală austro-franceza

Submarin francez scufundat

Viena 23 12. Se anunţă în mod oficial că vaporul submarin francez „Currie", înainte de a fi putut să atace, a fost scufundat de bateriile noastre de coastă şi de canonierele noastre. Comandantul şi 26 oameni au fost capturaţi. Numai al doilea ofiţer a dispărut.

*

Submarinul austriac no. 1, sub comanda locotenentului Egon Lerch, a atacat în ziua de 21 | 12 dimineaţa flota franceză compusă din 16 vapoare mari care staţionau în strîmtoarea din Otranto Submarinul a aruncat două torpile contra vasului admiral de tip „Courbet". Cele două torpile trebue să-l fi atins.

In zăpăceala pricinuită printre flota inamică precum şi din cauza apropierei periculoase a cîtorva vase franceze şi a ceţei, submarinul nostru nu s'a putut apropia şi observa care a fost soarta vaporului amiral lovit.

Acest vas aparţine clasei celei mai nuoi dintre dreadnoughtouri franceze şi avea pe bord pe comandantul şef al flotei franceze, viceamiralul Boue de Laperière.

*

Viena. Izbînda flotei austro-ungare în Adriatica a fost cunoscută publicului azi, prin ediţii speciale, pricinuind în toată populaţia o vie satisfacţiune.

Este de prevăzut că vasul amiral francez atins este scos din luptă dacă nu scufundat chiar.

Acţiune împotriva Dardanelelor

Berlin. — „Tribuna" află că flota franco-engleză din Mediterana a pregătit o nouă acţiune în contra Dardanelelor.

Ieri, vasele de război franceze au deschis focul împotriva forturilor de sud ale Dardanelelor.

Comunicat francez

Paris.—(Prin telegrafie fără fir de la turnul Eifel).

In Belgia francezii au progresat uşor între mare şi de la Nieuport spre Ostenda, în regiunea Saint-Traite şi a redobîndit Dixhohote. La est de Bethume francezii au reluat, în colaborare cu trupele britanice, satul Ivenchie care fusese pierdut.

In regiunea Arras acţiunea combinată a fost oprită din cauza unor lupte nehotorîte. La est de Amiens, pe Aisne şi în Champagne au fost numai lupte de artilerie.

In regiunea Pethes-les-Hurlous, după o vie canonadă şi 2 asalturi, francezii au luat ultima tranşee a liniei cîştigată parţial la 21 curent. Francezii au înaintat în ultimele tranşee cu vre-o 300 m. Un violent contraatac a fost respins.

Francezii au înaintat la nord-est de Beaujour unde duşmanul a dat un contra-atac fără succes.

Trupele noastre au înaintat simţitor în pădurea La Grurie, pe un front de tranşee de 400 m. şi adînc pînă la 250 metri.

Francezii au făcut să sară în aer cu mine două linii germane şi au ocupat posiţiunele atacate.

Luptele urmează în jurul localităţii Bureailes unde rezultatele de ajuns de serioase făcute ieri de francezi par a nu fi putut să le menţinem in întregime.

Nimic de semnalat de la Hautes-de-Meuse la Nantes d'Alsace.

In Africa franceză domneşte linişte.

Misiune importanta

Coltano. — Circrlă Zvonul că guvernul francez va trimite în misiune extraordinară la Roma pe fostul preşedinte Loubé.

De arendat *viile d-lui Gh. Porcineanu din comuna Tomeşti, chiar de acum cu tot ce se află pe dînsele. Via e pusă în pămînt.*

Amatorii se vor adresa la d. Vasile Speranţă, str. Fătu No. 5.

Cura cu Untură de Peşte
nu se face cu folos decît cu:
„Emulsia Racovitza"
300 de atestaţiuni medicale, cît şi 150,000 flacoane vîndute pînă acum dovedesc puterea ei curativă neîntrecută!
Adoptată de toate spitalele din ţară pentru tratamentul
Rachitismului, Scrofulelor, Oaselor moi, Anemia şi Poale albe a Femeilor, Inofţigă sau Tuberculoză, în Bronchite şi Tuse învechite pentru a Ajuta Hrănirea Anevoioasă a Copiilor slabi şi Surmenaţi şi pentru Curăţirea Sîngelui Stricat
Modul de întrebuinţare se află la fie-care flacon.
De vînzare în toate farmaciile şi drogueriile din România. Preţul flaconului 3 Lei 70 b
Feriţi-vă de contrafaceri şi substituţiuni!

ABONAMENTE

5 BANI

Un an . . 20 lei
6 luni . 10 lei

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

ANUNŢURI

Un rând pag. III, 50 b.
» » IV, 40 »

5 BANI

Administraţia: Tipografia H. Goldner, Iaşi.
— TELEFON No. 36 —

Sub direcţiunea unui Comitet

Anul XII—No. 2353.—Simbătă 13 Decem. 1914

PACE

Dar putem să ne gîndim acum la aşa ceva ?! Şi cu toate acestea cîte milioane de suflete suspină, dorind pacea! Dacă toţi ar avea dreptul să zică un cuvînt în chestiunile de războiu şi pace, nu ştiu zău de s'ar găsi mai mult de 4 ori 5 la sută cari să dorească războiul. Din nefericire nu e aşa. Ici factorii răspunzători, dincolo partidul militar ne duc cînd într'o parte cînd într'alta.

Pe vremea aceasta de urgie războinică de sigur nu va fi bine venit cel care îndeamnă la pace. Şi totuşi nici alt timp mai favorabil spre a vorbi de ea nu se poate găsi.

Cînd citim prin ziarele străine despre ororile războiului, cînd un redactor al ziarului „Humanité" din Paris ne spune ce a văzut el însuşi pe malurile rîului Iser, un sentiment de groază ne cuprinde sufletele.

Acolo, spune dînsul, s'au aşezat cadavrele celor căzuţi în luptă, unul peste altul aşa că făceau mormane de 2—3 metri, pe o distanţă de cîţi-va kilometri, şi apoi li s'au dat foc.

Sub acţiunea acestui agent de distrugere, oasele trosneau şi se îndoiau, iar cadavrele se ridicau par'că oamenii ar fi fost vii, şi un fum infect de grăsime se răspîndea pe o suprafaţă de mai mulţi kilometri, făcînd aerul nerespirabil.

Ne prinde groaza numai dacă citim acele rînduri, apoi un sentiment de ură pătrunde în inimele noastre contra celor care au trimes la moarte atîtea suflete şi în definitiv avem milă pentru cei căzuţi spre a satisface capriciile ori vanitatea cîtor-va şi de compătimire pentru cei rămaşi pe urma atîtor morţi.

Răsboaele în trecut erau opera Potentaţilor, stăpînitorilor absoluţi; astăzi ele continuă a fi opera lor, dar dînşii au în sprijinul ideilor lor o pătură, care dacă n'ar fi însetată de sînge cum bună oară sunt intelectualii germani, am putea-o numi cultă civilizată.

Dacă ar fi posibil să preumblăm pe şefii războinici ai Statelor şi pe cei din pătura de sus, cari se potrivesc lor, pe dinaintea mormanelor de cadavre aşa de bine descrise de «l'Humanité» şi i-am face să respire un moment aerul din acele cîmpuri, cît nu s'ar schimba gîndurile lor sinistre ?!

O, dar pentru ei este rezervată partea frumoasă a lucrurilor. Automobilele imperiale cu suitele, aghiotanţii, cancelarii şi pătura de elită nu văd de cît terenurile curăţite şi chiar dacă li se spune cîte ceva, despre ce a fost acolo, dînşii nu capătă aceiaş impresiune ca aţunci cînd ar fi fost de faţă.

Se zice că măcelurile între oamenii de naţionalităţi diferite s'ar datori urei de rasă, care e oare cum instructivă.

Dar ce exemplu frumos nu ne dau tocmai soldaţii, oameni chemaţi şi educaţi să fie cruzi, în luptele dintre Francezi şi Germani ?!

Soldaţii francezi ale căror tranşee stau la distanţă de 30 ori 40 metri de cele ale germanilor şi cîte odată mai aproape, stau de vorbă unii cu alţii, îşi comunică veşti şi impresiuni, fac schimburi de diferite obiecte. Ei suspendă pentru cîteva oare luptele, pentru asemenea acte, şi nu le reîncep decît după o înţelegere hotărîtă.

Cine credeţi că protestează contra unor asemenea apucături? Intelectualii de la „Frankfurter Zeitung" cari cer şefilor de armate să reprime cu cea mai mare severitate asemenea acte de indisciplină.

Fără să fii pacifist cu ori ce preţ, fără să fii dintre acei cari primesc palme fără a roşi, sau să n'ai un ideal naţional, pe care nu-l poţi aduce la împlinire decît prin vărsare de sînge, nu te poţi opri totuşi de a dori ca războaele, cînd sunt necesare să fie cît mai scurte. iar cauzele de războiu cît mai puţine.

E sigur că după războiul actual păturile de sus vor continua să se urască. Suveranii învinşi, cari îşi vor vedea periclitat tronul, vor acumula în sufletele lor mult venin, care, de va fi lăsat să se espectoreze, va ajunge primejdios pentru pacea popoarelor.

Dar popoarele ?... Ele se vor înţelege mai de grabă, dovadă poporul militar francez şi german.

Avem credinţa în triumful din ce în ce mai mare al democraţiei, care va urma după contactul sîngeros de astăzi.

Şi dacă poate fi permis cuiva să meargă cu imaginaţia pînă la a întrevedea dispariţia războaelor, aceasta nu se va putea întîmpla de cît cînd democraţia, adevărata democraţie, cuprinsă de simţul dreptăţii şi al umanităţii va ajunge biruitoare.

Şi avem credinţa aceasta în dreptate, pentru că dacă la începutul războiului s'a vorbit de falimentul dreptului internaţional public, astăzi toate neamurile în luptă tot la principiile lui fac apel, în momente de grea cumpănă.

Opinia publică din toate statele cere cu putere ca regulele stabilite de dînsul pentru războiu să se codifice şi în acelaşi timp să se dea mijloace de sancţionarea a lor.

Pe acea opinie publică luptă mai ales Germanii s'o cîştige în partea lor, muncindu-se a dovedi că ei au respectat legi şi angajamente internaţionale, iar vina pentru nerespectarea lor cade asupra adversarilor.

Este deci o opinie publică universală şi de deşteptarea ei se tem conducătorii statelor, mai mult chiar de ororile războiului.

V. I. Radu

Mici Polemici

Ciudat lucru: toate luptele de acum pe frontul francez, belgian, rus, sîrb au loc pe malurile apelor; — cu toate aceste sîngele... apă nu se face.

*

Ziarul conservator „Steagul" susţine candidatura, la preşedinţia Ligei, a d-lui V. Arion, contra candidaturilor... conservatoare.

*

Imobilele deschiriate din Capitală s'au luat de către Ministerul de războiu pentru... spitale.

Avem dar în perspectivă o... imobilizare a armatei?

*

Proprietarii cu casele goale vor începe a propaga intrarea în acţiune, ca să nu scadă acţiunile creditelor urbane.

*

Brutarii bucureşteni nu scot pîne de vînzare.

— Cu toate aceste nu se pot plînge că nu-şi scot pînea cu negoţul lor.

*

D. Costinescu proiectează reducerea salariilor.

— Şi doar e pentru „întregirea Romîniei!".

*

S'au descoperit mari fraude cu exportul fasolei.

— Pretinsele măsuri ale ministerului de finanţe au fost o simplă... fasoleală.

Şcoala primară şi eroismul belgienilor

V

Dacă şcoala primară din Belgia a făcut dovada valoarei educaţiunii ce a ştiut să dea eroicului popor belgian, aceasta se datoreşte sacrificiilor ce s'au făcut pentru şcoala poporului, cea mai de seamă.

Intr'adevăr, după ultimul buget, suma cheltuită numai pentru şcoalele primare de toate gradele este de 58.755.471,52 lei. La această sumă contribuie statul cu 24.771.075 lei, provinciile cu 3.124.240 lei, comunele cu 28.175.670 lei, taxele şcolare 1.784.876 lei, biurourile de binefaceri cu 284.000 lei, donaţiunele 142.638 lei.

Dacă comparăm suma de 58 milioane ce se sacrifică în Belgia pentru şcoala primară, cu suma prevăzută în bugetul nostru, vom găsi o mare diferenţă. E de ajuns să spunem că întreg bugetul cheltuelilor ministerului instrucţiunii şi al cultelor cum şi al administraţiunilor Casei şcoalelor şi Casei bisericei pe anul 1913—1914 este de 51.075.726 lei, sumă repartizată astfel: Cheltuelile ministerului 35.256.425 lei, Casei şcoalelor 6.032.392 lei şi Casei bisericei 9.786.909 lei.

Pentru învăţămîntul primar şi normal primar, suma prevăzută nu trece de 20 milioane. Va să zică cam a treia parte din acea ce se cheltueşte în Belgia pentru învăţămîntul primar.

Institutorii au pe lîngă leafă şi dreptul la locuinţă sau la o îndemnizaţie de locuinţă. Această îndemnizaţie se dă după 5 categorii de la 200 pînă la 800 lei anual—după populaţia comunelor. Salariile sunt iarăşi de 5 categorii de la 1200 lei anual pînă la 2400 minimum impus prin lege comunelor, în afară de gradaţii.

In caz de boală, pentru plata suplinitorului, institutorul plăteşte a *cincea parte din salar;* două părţi plăteşte statul şi două părţi comuna. Această dispoziţie prevăzută în articolul 18 din legea din 1895 este „foarte raţională şi dreaptă şi bine ar fi să se repare şi la noi nedreptatea că institutorii şi învăţătorii în caz de boală să plătească suplinitorilor 60 la sută din salar, aşa după cum prevede art. 178 al. a. din regulamentul de aplicare a legii învăţămîntului primar.

Victor Munteanu

NOTA ZILEI

O indiscreţie.

Găsim între anunciurile obişnuite ale unui ziar popular din Capitală unul destul de curios.

FRANCAIS... pouvant contenter la femme la plus difficile, cherche connaissance... etc.

Ce caută candidatul — e uşor de ghicit: o femee dotată cu... dotă şi celelalte anexe mai puţin importante, începînd cu vrîsta.

Aceasta o deducem din recomendaţia ce-şi face însu-şi candidatul.

Dar o nedumerire ne rămîne şi anume.

Dacă omul e aşa de forte, încît poate mulţumi pe cea mai dificilă, cum de se găseşte în frivola noastră Capitală, iar nu pe cîmpul de războiu unde îl cheamă dificultăţi mai puţin... comode de biruit?

P. S. Ieri s'a tipărit în „Nota zilei" generoşii, în loc de generuşii.

OAMENI ŞI LUCRURI

Idile dispărute

In atmosfera imensei tragedii şi în epoca nesfîrşitelor eroisme—cine mai ţine seama de idila care trece,—ba nu: care nu mai trece în preajma noastră? Cine stă să socoată nemăsurata cîtime de dragoste care nu-şi mai împrăştie razele în univers?

Atîtea naţiuni îşi văd floarea tineretului curmată din rădăcină; atîta iubire fecundă nimicită pentru prezent şi pentru viitor... Dar sunt oare numai popoarele în luptă atinse de răul acestei distrugeri? Nu este dragostea cel mai mondial dintre sentimente, cel mai pregătit pentru pacea lumei, pentru schîmbul dintre naţiuni?

Cetim într'o recentă schiţă lirică din „Politiken" ce apare în Copenhaga şi trimisă din Paris:

„...Trec dinaintea cafenelei Pré Catalan, unde se lua odinioară ceaiul după cursele din Longchamps sau unde se opreau, dimineaţa, parizianii tineri, amatori de călărie, ca să-şi iea cafeaua. Acum se află în frumoasele săli ale cafenelei o instalaţiune a Crucei Roşii şi de mult nu s'a mai văzut vre-un automobil cu tineri voioşi, matinali, trecînd pe aci în vîrtejul prafului auriu ridicat de goana vehiculului în bătaia soarelui de dimineaţă. Cerul era roşu clar, ca floarea de persică — spre răsărit, palid ca un opal spre apus. Un tînăr poet liric sări grilajul în micul teatru sub cerul liber şi începu să declame din Verlaine. Un tînăr scriitor danez, care şade, probabil, acum acasă la el în cafeneaua Dagmar din Kopenhaga, ţinea pe genunchi o tînără romîncuţă şi-i spunea pe şoptite, vorbe amoroase. De odată se iviră doi gardişti forestieri, doi adevăraţi pariziani, severi şi ziseră:

„Domnul meu şi doamna mea, dragostea e oprită aci..."

...Acum pădurea e părăsită de oameni şi numai păsările o locuiesc. Tinerii poeţi ai Franţei sîngeră în tranşeele de la nord, Verlaine este tot aşa de uitat ca şi băutura care se cheamă absint..."

Să fi fost într'adevăr, cum spune danezul, o compatrioată a noastră eroina discretei—ori indiscreteі—idile din parizianul „Bois"? Ori a romanizat-o, numai în cîntarea unei eroine exotice, aşa cum Strindberg a creat moda în literatura nordică? Greu de ştiut! Ceia ce e sigur însă că deşi... neutri, renunţăm şi noi. într'un fel ori într'altul, la nenumărate momente de idilică plăcere—pe altarul suferinţei obşteşti. Şi nu e puţin!

Rodion

ECOURI

Invăţămîntul bulgar.—Citim în *l'Echo de Bulgarie*: „Un spor sensibil se constată anul acesta în numărul aşezămintelor şcolare din Bulgaria. Astfel 30 şcoli primare noui, c'un personal didactic de 454 (!) institutori şi institutoare s'au inaugurat în mai multe localităţi.

„Progimnazii noi s'au inaugurat în număr de 38 c'un personal didactic de 150 profesori. Alte 4 gimnazii complecte şi 10 parţiale c'un personal învăţătoresc de 97 profesori s'au mai deschis de asemenea prin diferite localităţi ale regatului.

„Numărul aşezămintelor şcolare a crescut astfel cu 82 de şcoli, numărînd un corp didactic de 701 profesori".

*

Walter Rathman, preşedintele celei mai mari societăţi de electricitate din Berlin a declarat că după calcule minuţioase ce a făcut, cheltuiala războiului european într'un an va întrece suma de una sută miliarde mărci pentru statele beligerante.

Pagubele materiale ca devastări, incendii, bombardări, vor însuma o cheltuială şi mai mare, la care mai trebuesc adăugite pierderile ce le suferă industria, comerţul şi averea privată.

INFORMAŢII

O SAMOVOLNICIE. — Sunt cîte-va zile de cînd faptul s'a întîmplat — dar am aşteptat rezultatul cercetărilor parchetului, înainte de a înregistra cele petrecute.

E vorba de un procedeu banditesc — care după cît ni se spune nu-i primul — întrebuinţat de d. Daniel, directorul Băncei Iaşilor.

Faptele se cunosc. Amicul nostru Cristea T. Christea urma să efectueze o plată de 20.000 lei, d-nei Maria Şendre, pentru o poliţă cu scadenţa la 10 Decembrie. D-sa primise în acest scop înştiinţare atît de la d-na Şendre cît şi de la direcţia Băncei Iaşilor, că plata s'o facă la sus zisa Bancă. Trebuie notat că d. Cristea este şi debitorul Băncei Iaşilor, pentru diferite sume.

Inainte de scadenţă d. Christea se prezintă la Banca pentru a face plată.

D-sa cere poliţele, care îi se prezintă la ghişeu. In timpul însă cînd unul din funcţionari număra cei 20.000 lei, directorul Daniel — căruia ieşenii îi mai zic şi „domn comisar" — pune mîna pe poliţă, refuza s'o elibereze, declară că socoteşte aceşti 20.000 ca plătiţi Băncei Iaşilor şi la protestul d-lui Cristea, îl insultă şi îi cere să iasă afară.

Ce soluţie va căpăta această chestie nu ştim şi nici nu voim să adăugăm un cuvînt mai mult în această privinţă.

Ceea ce ţinem să relevăm şi să înfierăm este procedeul, pe care, desigur, consiliul de administraţie al unei instituţiuni serioase, cum este Banca Iaşilor, nu-l poate aproba.

Fapte de aseminea natură nu pot rămînea nepedepsite, din punct de vedere al administraţiei instituţiunei şi de acea sperăm că consiliul de administraţie, cunoscînd în această privinţă şi unele cazuri destul de importante, din trecut va lua măsuri ca atari acte de samovolnicii, de adevăratul banditism, de care singur directorul şi nu instituţia s'a făcut vinovat, nu trebue să se mai repete.

Regimentul 53 primind 3300 p. obiele flane din partea d-nei Lucia D. Greceanu îi aduce şi prin publicitate vii mulţumiri.

Din eleganta şi instructiva lucrare de actualitate „Războiul popoarelor" redactată de d. Ion Gornu a apărut a 10-a fasciculă în editura Hertz din Capitală.

Suntem informaţi că pentru reorganizarea Bibliotecei Centrale a Iaşului se va propune Parlamentului proiectul de lege elaborat de comisiunea profesorală a Universităţii de acord cu rectorul, d. C. Stere.

Serviciul religios pentru parastasul de 40 zile a mult regretatului Gheorghe Gr. Lateş, neputîndu-se oficia la cimitir se va face la **biserica sf. Haralambie** *str. sf. Haralambie, Sîmbătă 13 Decembrie, între oarele 9 jum. şi 10 jum.*

D. G. N. Buzdugan a fost numit preşedinte al comisiei de disciplină a institutorilor şi învăţătorilor din circumscripţia Iaşi.

Serata dansantă a societăţii studenţilor în medicină va avea loc Sîmbătă 20 Decembre, în sala societăţii de gimnastică.

Mîne Sîmbătă se reprezintă la teatrul naţional *Dragoste vinovată* piesă cu subiect modern, în 3 acte, tradusă după scrierea lui P. Wolff „L'amour defendu".

Montarea îngrijită şi numele artiştilor care interpretează rolurile, sunt o bună garanţie că această piesă va ţinea afişul, mult timp.

Interpreţii principali sunt: soţii Braborescu, d-na Cuzinschi, d-nii Popovici, Profir, Boldescu.

Se vorbeşte despre această reprezentaţie ca marele succes al stagiunei.

Reprezentaţiile teatrului naţional vor urma în zilele mai jos: Sîmbătă 13 curent, „Dragoste vinovată"; Duminică 14 în matineu, „Fiul din America", seara, „Vinovat"; Joi 18, „Dragoste vinovată»; Sîmbătă 20, „Răzvan şi Vidra"; Duminică 21 în matineu, „Vinovat", seara „Pentru o floare" şi „Pentru patrie".

Hramul Sf. Spiridon.—Cu solemnitate s'a serbat azi hramul bisericei Sf. Spiridon. La ora 10 s'a oficiat un serviciu religios de către P. S. S. Archiereul Antim, înconjurat de clerul bisericei. Răspunsurile au fost date de corul bisericei, sub conducerea d-lui Teodorescu.

După terminarea serviciului religios, P. S. S. Archiereul Antim a rostit o predică, vorbind despre însemnătatea zilei în legătură cu evanghelia.

Azistenţa s'a urcat apoi în saloanele epitropiei, unde a avut loc o recepţie. Corul a întonat imnul regal, ascultat în picioare de toată lumea.

D. C. Climescu, epitrop, a făcut apoi o dare de seamă despre mersul epitropiei relevînd că in anul acesta, din cauza evenimentelor, veniturile epitropiei au suferit o scădere, din care cauză e probabil că budgetul acesta se va încheia cu un dificit.

D. Climescu prezintă apoi tabloul statistic despre activitatea desfăşurată în spitalele aşezămîntului.

Termină prin a exprima marile regrete pentru moartea regelui Carol, care a avut întotdeauna o deosebită ateniiune pentru aşezămintele Sf. Spiridon.

Vorbeşte de regele Ferdinand, în care toţi ne punem încrederea pentru buna îndrumare pe viitor.

I. S. S. Archiereul Antim, aduce, în numele Epitropiei binecuvîntarea pentru toţi cari contribue sau lucrează pentru propăşirea aşezămîntului.

La ora 12 solemnitatea era terminată

Un acordor renumit din fabrica Blüthner din lipsca va sosi în curînd în oraşul nostru.

Persoanele care ar dori să-şi acorde bine pianele se pot înscrie la administraţia acestui ziar str. Mîrzescu 17.

Prin o eroare de tipar s'a spus aseară că d. St. Constantinescu a fos ales preşedinte al corporaţiei constructorilor din Iaşi. Alesul este d. St. Costinescu.

Noul program al cinematografului Pathé Frères din sala Circului Sidoli ce se reprezintă astă seară Vineri 12 Decembrie, cuprinde între altele:

„Răzbunarea Terezei", adaptare după romanul parizian „Pour être aimée". Film parizian a cărui acţiune se desfăşoară în 3 părţi. Excelentă montare; admirabilă interpretare datorită somităţilor artistice ale scenelor pariziane.

Heliopolis, călătorii în Egipt.

Robinet şi musca, scene foarte humoristice.

Logodnica pescarului, scene din viaţa marinarilor, etc. etc.

Sîmbătă 13 Dec. 2 matineuri la orele 3 şi 5 şi reprezentaţie serală.

Reprezentaţia serală de mîne Sîmbătă va fi dată în beneficiul şcoalei „Reuniunea femeilor romîne" din oraşul nostru. La această reprezentaţie va cînta în antracte muzica reg. 13 Ştefan cel Mare sub conducerea simpaticului maestru Vladuţi. Piesele cinematografice vor fi acompaniate de orchestra circului sub conducerea d-lui capelmaestru Bollea.

Noul program viitor se reprezintă poimîine Duminică 14 Dec.; două matineuri la 3 şi 5 ore şi reprezentaţie serală. Program nou duminical.

Reprezentaţia cinematografică de binefacere anunţată pentru Joi 18 Dec. în sala Circului Sidoli se amînă pentru Sîmbătă seară 20 Dec, a. c.

Corpul defunctei Olga Niculeanu a fost adus aseară în localitate şi transportat la cimitirul Eternitatea.

Inmormîntarea are loc astăzi.

Intristatei familii esprimăm sincerile noastre condoleanţe.

Săteanul Pavel Chelaru din com. Costuleni. pe cînd se afla la moara din satul Măcăreşti a fost apucat de cureaua maşinei şi lovit la cap.

Pacientul a fost internat la spitalul din Răducăneni.

Societatea „Fraterna Israelită Păcurari" organizează trei conferinţe de popularizare, ţinute de d. dr. L. Ghelerter în salonul societăţii din str. Ghica Vodă no. 39 şi anume:

1). Joi 25 Decembre 1914 ora 3 p. m. îngrijirea şi boalele sugarilor.

2). Joi 1 Ianuarie 1915 ora 3 p. m.: Boalele molipsitoare la copii.

3). Marţi 6 Ianuarie 1915 ora 3 p. m.: Spitalele de copii.

Venitul acestor conferinţe se va întrebuinţa pentru lucrările pregătitoare ale spitalului de copii, pe care societatea îl va înfiinţa pe terenul şi în imobilele proprii din str. Ghica Vodă 37 şi 39.

In vederea sărbătorilor, Debitul Badareu aduce la cunoştinţa Onor. Public, că a redus preţurile produselor alimentare vînzîndu-le sub preţul pieţii şi anume:

Unt superior p. cafea şi masă	5.60 kgr
Smîntînă dulce centrifugată	2,40 „
Unt topit calitate snperioară	5.— „
Brînză de oi	1.40 şi 1,60 „
Brînză de oi de toamnă	1.80 şi 2— „
Brînză de burduf, de munte	2.80 „
Caşcaval grecesc	2.40 „
Caşcaval de Penteleu	3.20 „
Schweitzer elveţian veritabil	6.00 „
Brînză de Brăila de toamnă	2— „
Lapte de oi de munte	1.20 „
Gervais bucata	0.45 „
Şuncă à la Praga	5,00 „
Salam de Sibiu	7,00 „
In fie-care seară se găseşte lapte dulce proaspet	0,35 „

Tot în vederea sărbătorilor s'au pus în vînzare diferite calităţi de vinuri:

Vin alb vechiu şi nou	0.80 lit.
Vin alb vechiu	1,00 „
Vin alb superior	1.20 „
Vin Cotnar şi Bordeaux	1.60 «
Vin Cotnar şi Bordeaux superior	2.00 „
Vin Otonel tămăios	2.00 „

Toate calităţiie de vinuri superioare se vînd cu litrul şi în sticle înfundate.

Prima Societate de Economie din Urbea Iaşi

CONVOCARE

Domnii membri ai Primei Societăţi de Economie din Urbea Iaşi, sunt convocaţi în adunare generală, sesiune extraordinară, conform art. 51 alin 2, pentru *Duminică în 14 a lunei Decembrie* a. c. ora 1 p. m. în Sala „Caragiale" (fost Pastia) din Piaţa Unirei.

La ordinea zilei conform art. 55 al. 2 Statute este:

Alegerea unui Casier în locul regretatului Gheorghe Lateş, decedat.

Aceasta fiind a doua convocare, se va lua hotărîri cu ori-ce număr de membri prezenţi conform statutelor.

Comitetul de Administraţie

Serviciul telegrafic şi telefonic al „Opiniei"

SITUATIA IN APUS

Paris.—23 | 12.—Comunicatul oficial din 23 | 12 orele 23 spune:

Progresele realizate prin atacurile noastre între Meusa şi Argonne au fost aproape toate menţinute. După ultimele ştiri, frontul nostru în această regiune merge pînă la reţeaua de sîrmă de fer a duşmanului, in unghiul sud-vest al pădurei de Forges, la est de Cuisy şi pînă la drumul pădurei din Boureteilles.

Nimic de semnalat pe restul frontului.

*

Berlin.—24 | 12.—Marele stat major anunţă:

Duşmanul nu a mai reînoit ieri atacurile sale în regiunea Nieuport. In luptele de la Biyhote în ziua de 21 | 12 am făcut 230 prizonieri. Activitatea duşmanului a fost din nou foarte vie în regiunea taberei din Chalous. Focul violent al artileriei pe acest front a fost urmat de mai multe atacuri de infanterie lîngă Souain şi care au fost respinse. Am pierdut o tranşee care era necontenit acoperită de focul artileriei duşmane dar am reluat-o spre seară. Totuşi această poziţiune a fost părăsită după acest contra atac de oarece părţi din ea erau aproape nivelate de focul duşmanului. Peste 100 prizonieri au rămas în mînele noastre.

Comunicat austriac

Viena. 24—Comunicat oficial:

In valéa superioară a rîului Nagy lîngă Oekoermezol lupta mai continuă nehotărîtă.

In ţinutul Latorczei trupele noastre au respins ieri mai multe atacuri cu pierderi mari pentru ruşi.

Un batalion duşman a fost risipit lîngă Alscvorecke. In valea superioară a rîului Ung atacul nostru cîştigă tot mai mult teren spre trecătoarea Uzsok. In ziua de 21, 650 ruşi au fost capturaţi prin ţinuturile din Carpaţi.

Luptele din Galiţia mai urmează. Pe rîul Nida trupele noastre au făcut în ziua de 22 peste 2000 prizonieri. In regiunea oraşului Tomasov şi pe linia rîurilor Rawka şi Bzura lupta mai continuă.

De la 11 pînă la 20 am făcut în total 43,000 prizonieri. In interiorul monarhiei se găsesc pînă acum 200.000 prizonieri duşmani.

Luptele în Rusia

Berlin 24 | 12 oficial. — Marele stat major anunţă:

Trupele noastre au reluat ofensiva în direcţia Soldau-Neidenburg unde au respins pe ruşi. In luptele care au ţinut mai multe zile la Mlava, o poziţie a duşmanului de lîngă Mlava e din nou în mînile noastre. Am făcut în aceste lupte peste 1000 prizonieri.

In regiunile Bzura şi Raroka au avut loc asalturi cu baioneta în mai multe locuri. Ceaţa nu permite întrebuinţarea artileriei. Pierderile ruşilor au fost mari pe malul drept al rîului Pilica.

La sud-est de Tomassov ruşii au atacat de mai multe ori dar au fost respinşi cu pierderi grave pentru ei.

Spre sud situaţia e în genere neschimbată.

De pe frontul din vest

Geneva. — După o telegramă din Geneva a ziarului „Berliner Lokalanzeiger" englezii singuri sunt răspunzători de înfrîngerea aliaţilor la Neuchappelle în Flandra, unde germanii au luat mai multe rînduri de tranşee inamice şi au făcut numeroşi prizonieri.

Ziarele pariziene descriu activitatea germană din teritoriul ocupat din Franţa ast-fel:

Liniile ferate Charleville-Reims şi Hirson—Montmédy, distruse de trupele franceze la retragerea lor, sunt complect restaurate.—Căile ferate spre Giwet vor fi puse în curînd în circulaţie. Podurile de peste Meusa la Luines, Flize, Mouiron, Donchery au fost reconstruite şi date circulaţiei pentru drumul de fier şi pietoni. Tunelurile complect prăbuşite de lîngă Montmédy şi Mahon sunt iarăşi practicabile. La aceste lucrări de restaurare autorităţile germane au ştiut să utilizeze forţele locale spre a da o ocupaţie muncitorimei franceze, care se găsea în mare mizerie. Un mare număr de mine de metal şi de cărbuni lucrează din nou ca în timp de pace. Fabricile au primit comenzi, în parte chiar de furnituri militare, numai spre a le da posibilitatea să nu fie nevoite să-şi concedieze lucrătorii.

Luptele în Caucaz

Petrograd 24 | 12.—Comunicatul statului major al armatei din Caucaz zice:

In regiunea Oltintk acţiunea se desfăşoară.

In ţinutul Sarakamis trupele noastre au luat ofensiva şi au alungat antegardele otomane. In regiunea Van duşmanul după o rezistenţă înversunată s'a retras, după ce a încercat pierderi considerabile, spre linia Sarai-Assurlie.

Prizonieri în Rusia

Petrograd.—După informaţiuni serioase, numărul total al prizonierilor germani şi austro-ungari care se află în Rusia pînă la 23 Dec. st. n. este de 4326 ofiţeri şi 353,184 soldaţi. Din ei 1940 ofiţeri şi 131,737 soldaţi sînt germani.

Ştiri din izvor german

Berlin.—„Secolo" află din Petersburg: Lupta de pe malul stîng al Vistulei pe Bzura şi Rawka continuă şi se deslănţueşte cu mare putere pentru a deschide calea spre Varşovia. Devastarea unor părţi din Polonia ocupate mai întîi de ruşi şi apoi de germani este de nedescris. Populaţia civilă duce lipsă de alimente, ast fel că mulţi mor literalmente de foame. Situaţia devine pe fie-care zi mai critică.

Asupra bombardării aeriene a Varşoviei ziarul „Kurjer Lodzki" scrie: Sîmbătă două dirijabile germane au aruncat asupra oraşului vre'o 80 de bombe. Mai multe case s'au prăbuşit şi au îngropat sub dărămături multe persoane.

Parlamenghi—Crispi, nepotul omului de stat italian, constată că protectoratul Angliei asupra Egiptului este dezavantajos pentru Italia şi status Agno-ul din marea Mediterana numai există. Siguranţa viitoare a Lybiei este periclitată. In viitor Anglia nu va mai recunoaşte capitulaţiile şi privilegiile străinilor în Egipt. Englezii pun în pericol interesele italiene pretextînd că sunt recunoscători pentru neutralitatea Italiei. Ziarul „Vittoria" din Roma într'un articol intitulat „Pîraterii anglo-franceze", protestează cu violenţă contra păgubirii sistematice a comerţului maritim italian şi vede în întrebuinţarea nedreaptă a cercetării vaselor, intenţia de a pedepsi Italia pentru neutralitatea ei. Faţă de această rigurozitate ziarul constată permisiunea contrabandei şi a comerţului în marea Adriatică în favoarea Serbiei şi a Muntenegrului şi cere intervenţia hotărîtă a guvernului spre a apăra ameninţata aprovizionare cu cereale a Italiei.

Situaţia agricolă favorabilă în Ungaria

Buda-Pesta.—Ziarul „Az Est" publică un interview cu ministrul agriculturei care a declarat, pe baza rapoartelor primite, că se poate socoti situaţia agricolă a ţării ca favorabilă şi pînea asigurată pe anul viitor. Mai aies întinderea de pămînt sămănată cu grîu este mult superioară celei de acum un an, iar timpul a tost pînă acum favorabil.

Declaraţiile contelui Tisza

— Războiul şi naţionalităţile —

Buda-Pesta 24 | 12 (Depeşă cenzurată din Ungaria).

La o întrunire a societăţii pentru ajutorare în timp de război, primul ministru ungar, contele Tisza, a rostit o cuvîntare în care a spus:

Cel mai mare criminal e acela care a determinat acest război. Pe de altă parte o naţiune trebue să fie gata să facă războiul care i-a fost impus. In anii din urmă monarhia a fost de mai multe ori în ajunul războiului şi ne-a trebuit o mare dragoste pentru pace şi mare stăpînire a ne menţine pacea. Acum putem să spunem cu o conştiinţă senină că nu noi am provocat acest război, dar că vom duce războiul pînă la izbîndă, acest războiu care ne-a fost impus de pasiunele rele ale altuia.

Evenimentele groaznice din Serajevo sînt o probă că ne era imposibil de a înlătura acest războiu. Şi războiul a demonstrat că membrul unei naţiuni e frate cu membrul celeilalte; acest război a făcut să dispară toate diferendele privitoare la confesiune, la clasă şi la naţionalitate.

COMUNICAT RUSESC

Petrograd 24 | 12.—Statul major al generalisimului comunică următoarele:

Pe malul rîului Bzura lîngă castelul Djr Jukov la 5 verste la sud de Sokhaezev, în noaptea de 23 | 12, trupele noastre au pus pe fugă forţele germane considerabile care trecuseră pe malul drept al Bzurei. Un regiment german a fost aproape în întregime distrus, pierzînd 5 mitraliere, 5 ofiţeri şi 515 soldaţi care au căzut în mînele noastre. In aceiaşi zi şi toată ziua de 23 | 12 germanii au dat o serie de atacuri violente în regiunea Bolinow care au fost pretutindeni respinse prin focul contra atacurilor noastre.

Pe malul rîului Piliţa în regiunea oraşului Lodz şi mai jos de acest punct, au fost lupte crîncene şi în ziua de 23 | 12 am reuşit să izgonim pe germani care trecuseră şi înaintau pe malul drept al Piliţei.

Pe frontul rîului Nida, în zilele de 22 şi 23 mai multe lupte s'au dat pe toată întinderea frontului cu o înversunare mai violentă pe cursul inferior al Nidei, între Vislitza şi Niunikorzin. In aceste două zile am capturat în districtul nord de Pinczow. 57 ofiţeri şi peste 4000 de soldaţi şi la sud de Pinczow, 8 ofiţeri şi 600 soldaţi.

La sud de rîul Vistula succesele noastre din zilele trecute au mai continuat să ne favorizeze. Am mai capturat şi aici 1500 soldaţi.

In Prusia de răsărit, lîngă Przemysl şi pe frontul Carpaţilor nu a fost nici o schimbare esenţială.

Comunicat francez

Paris. (Turnul Eifel. Telegrafie fără fir).

Intre mare şi Lys francezii au progresat cu ajutorul sapeurilor în Dune şi au respins atacurile germane de la Lombaraoda şi Svartelen. La sud est de Ipres au cucerit un grup de case şi au respins pe francezi la sud de acest sat, cu tot focul viu al artileriei germane. Armata belgiană a înaintat pe ţermul drept al rîului Iser, la sud de Dixmunden au organizat un cap de pod.

In regiunea Aras natura a împiedecat ori ce luptă. La est şi sud-est de Amiens au avut loc lupte de artilerie. In regiunea Aisne şi Meusa francezii au respins în tot timpul zilei de ieri mai multe atacuri.

In Champagne francezii au consolidat succesele din ajun. In regiunea Laon şi Reims, în apropiere de Percul toate atacurile germane au fost zadarnice. La nord-est de Melines-les-Hourlous am cucerit 400 metri de tranşee germane şi respinse contra atacurile germane.

In Woenvres situaţia e neschimbată.

Este constatat că comunicatele oficiale franceze sunt zilnic dezminţite de germani. Aceasta face dovada că publicul german a fost pînă acum ţinut în ignoranţă asupra adevărului situaţiei.

Turcia şi apropierea italo-română

Constantinopol.—Ziarul „Turque" publică un articol despre apropierea italo-romînă pe care o priveşte cu simpatie şi declară că nu poate aduce de cît o deosebită laudă pentru această apropiere deoare-ce Romînia este conştientă de interesele ei şi simpatia ei pentru Italia nu poate fi pusă la îndoială.

O intervenţie a Papei

Viena. — Agenţia Stefani din Roma transmite că ziarul «Idee Naţionale» află din cercurile Vaticanului că Papa a propus beligeranţilor să se facă un schimb de prizonieri care n'ar mai putea servi sub drapel.

Unii dintre beligeranţi ar fi primit această propunere.

Moartea unui magistrat

Galaţi.—D. Gh. Tanoviceanu, prim peşedinte al Curţii de apel din Galaţi a încetat din vieaţă după o scurtă suferinţă.

Bombe la Strassbourg

Petrograd.—Aviatori francezi au aruncat bombe asupra Strassbourg-ului.

Acordul italo-romîn

Bucureşti.—Ziarele „La Roumanie" şi „Adevărul" publică articole prin care caută să dovedească faptul că acordul italo-romîn nu priveşte numai sentimentele de dragoste de rasă ci se apropie clipa în care această înţelegere va fi pusă în evidenţă pe cîmpul de războiu.

Sporirea listei civile

Bucureşti.—La Cameră se va depune azi proectul de lege prin care lista civilă a M. S. Regelui va fi sporită la 2 şi jum. milioane pe an.

Greva brutarilor

Bucureşti.—Greva brutarilor măreşte mereu nemulţumirea publicului.

Autorităţile au luat întinse măsuri de pază. la diferite străzi circulă patrule.

Căruţele cu pîne sînt însoţite de cîte un jandarmi.

Pîinea se aduce din Ploeşti, Giurgiu şi Piteşti şi se distribue în anumite puncte de către autorităţile poliţieneşti.

Sanatoriul Dr. TZAICU

Iaşi, str. Carol No. 20

Direcţiunea Sanatoriului aduce la cunoştinţa publicului şi numeroasei sale clientele, că în urma experienţii făcute şi după îndemnul medicilor şi suferinzilor, a părăsit vechiul său local din strada Zmeu, din regiunea joasă a oraşului şi **s'a mutat de la 26 Octombrie a. c.** *în casele proprii din*

Strada Carol no. 20

(lîngă Universitate)

regiunea cea mai înaltă şi mai sănătoasă a Iaşilor.

DIRECŢIUNEA

Doctor FISCH

Specializat la Berlin în

BOLI DE COPII

Precizarea diagnozelor prin analize microscopice

Iaşi, str. Cuza-Vodă (Golia) 42

Consult. 10—11 şi 3—5

Cele mai bune

Prăjituri

sunt acele preparate cu

Laptele condensat Nestlé

Produs natural

De vînzare pretutindeni. **Preţul cutiei LEI 1.20.**

5 BANI

ABONAMENTE

Un an . . . 20 lei
6 luni . . 10 lei

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

ANUNȚURI

Un rând pag. III, 50 b.
„ „ IV, 40 „

5 BANI

Administrația: Tipografia H. Goldner, Iași.
— TELEFON No. 36 —

Sub direcțiunea unui Comitet

Anul XII—No. 2354.—Duminică 14 Dece. 1914

TOT DESPRE MORATORIU [1])

Scrisesem despre moratoriu. Unele ziare franceze vorbind de același lucru, ziceau:

Pledasem cauza celor mulți și susțineam că e logic și drept că atunci cînd se suprimă creditul, și o repet încă odată, am convingerea că cea mai mare parte a comerțului, mai ales de prin părțile noastre, *trăește absolut din credit*, să se dea înlesniri de plată prin prelungirea scadențelor.

De atunci, de cînd am scris și cerut aceasta am auzit mai multe voci. Mai ieri întîlnindu-mă cu un prieten, bun cunoscător a lucrurilor în această chestiune om cu experiență bogată, pricepere și cultură specială în această ramură, G. D. Șerban, d-sa îmi spuse: «Știi că n'ai dreptate să susții acordarea moratoriului general. O asemenea măsură, adăoga dînsul nu o cer decît faliții ori acei ce erau de mult aproape de această groapă a comerciantului. Ea va fi ocaziunea bine venită pentru toți cei de rea credință, și numărul acestora e cel puțin de 95 la sută, cari vor profita în dauna comerțului mare și în genere a comerțului cinstit.

Cei răi tot nu erau să plătească și așa dar, cu moratoriul se îndeamnă la rău și cei care mai aveau puțină frică. Cînd eu astăzi cer unui negustor să-mi plătească poliță ajunsă la scadență, o cer pentru că știu că el a vîndut marfa ce i-am dat, și e logic ca și el să-mi plătească, după cum și el a fost plătit cînd a vîndut marfa».

Dl. Șerban a ilustrat apoi cele susținute aici prin o sumă de fapte reale, despre cari nu putem vorbi aici. Cam acesta e sensul vorbirei mele cu d-sa și 'mi place a crede că în puterea competinței sale nediscutate d. Șerban, ne va aduce încă luminele sale.

Negreșit această convorbire, m'a făcut să stau pe gînduri și să văd dacă n'am greșit susținînd moratoriul general.

Trebue să recunosc de la început chiar că în discuțiunea de față, eu am considerat comerțul ca un mijloc de traiu pentru o bună parte a populațiunei noastre, dar nu m'am putut gîndi că procentul celor răi și de rea credință să fie așa de mare, după cum l'a arătat convorbitorul meu. In practica comercială lucrurile se petreceau cam astfel.

Negustorul mic începe comerțul său cu un capital foarte neînsemnat. Mulți abia au cu ce plăti chiria pe jumătate an, cu ce să-și facă ceva rafturi, iar încolo marfa o are pe credit. E evident deci că un asemenea comerț nu se poate susține decît prin o economie dusă la ultimala limită, și prin o cinste deosebită.

Negustorul care a primit marfa pe credit trebue să plătească la scadență polița ce a subscris. Este însă o datorie pentru cel ce i-a dat marfa la început să continue a-i mai da. Căci evident este că dacă el a plătit acum poliță, iar altă marfă nu se mai dă, comerciantul trebue să înceteze afacerile.

Ori, din ce alt trăia comerciantul, decît din slujba aceasta de intermediar. De aici, din vînzare scotea dînsul dobînzile la bani, patente și cheltuelile personale, chiria, etc.

Dar tocmai asupra acestui punct insista fostul prețedinte al Camerii de Comerț. D-sa zicea că nu angrosiștii au suspendat trimetera de mărfuri, ci detaliștii sub pretextul de criză, au încetat cu plățile și evident era ca și creditul de mărfuri să se resimtă de aceasta.

Cum se vede e un proces la mijloc, în care fiecare pledează potrivit intereselor și vederilor sale.

Unii comercianți susțin că nu pot plăti pentru că nu li se mai încredințează mărfuri, comercianții mari arată că au trebuit să suspende această trimetere de mărfuri, pentru că micii comercianți au încetat plățile.

Se susține că situațiunea acestora nu e mai rea, ca înainte de începerea războiului, căci vînzări au făcut însă în loc să achite creditorii, dînșii au pastrat pentru ei ceia ce au obținut din vînzare.

Pentru mine și alții carí vedem lucrurile altfel, cari credem că e nevoie de un moratoriu general, considerațiunile stau în aceia că să iea din mîna unei mari mulțimi de oameni un mijloc de traiu. Am socotit, și continuăm încă a crede, că reaua credință n'a pus așa mare stăpînire pe acest mijloc. Avem cererile atîtor așezăminte, cum bună oară Camerile de Comerț, asociațiunile negustorești, cari cer acest lucru. Din aceste asociații, cari numără mii de membrii, nu toți se vor fi găsind în cazul de a fi socotiți ca necesitate în comerț.

Un negustor nu face afaceri numai cu o singură marfă. A iscălit polița pentru toată marfa de un fel ce a primit de la cineva, dar pe care pînă la scadență n'a putut-o vinde. In timpuri normale plătește cu ce a vîndut și din alte articole; acum însă ar fi drept să se facă înlesniri pentru plată, să se aprecieze că nu s'a putut desface toată marfa.

Creditorii de mărfuri susțin că micii negustori nu vor să plătească nimic din capital, nici chiar dobînda pentru prelungire.

Micii negustori arată din contra că nu li se face nici o concesiune. Ar trebui gîndit la oare care măsuri de luat în cauză.

Francezii au *admis moratoriul general*. Pînă astăzi au revenit cu măsuri de îndreptare, măsuri în cari se ține seamă și de cei ce au dat pe credit.

Prețedinții Camerilor de Comerț franceze au cerut ca fără a se aștepta sfîrșitul ostilităților, să se silească la plata acei cari pot face aceasta și primesc în acest scop intervenția discretă a judecătorului, pentru a aprecia dacă era voință. Doresc însă ca acest judecător să fie de la tribunalul comercial nu de la acel civil.

Prin urmare moratoriu general dar cu mici îngrădiri pentru ca să nu ne depărtăm prea tare de funcționarea normală a vieții economice.

Marea încurcătură în care ne găsim stă în sistemul nostru de a generaliza. Căci sunt piețe românești cari n'ar merita să profite de un moratoriu general, pe cînd altele da.

Am convingerea că și eu cad în același păcat, rostindu-mă pentru moratoriul general. *Găsesc însă o scuză în învățătura noastră religioasă care spune că Dumnezeu iartă greșelile multor păcătoși, dacă printre ei se găsește unul care să fie fără păcat.*

V. I. Radu

1) Acest articol a fost scris înainte de a se publica articolul d-lui G. D. Șerban și proiectul de lege din Cameră.

NOTA ZILEI

Se așteaptă?

Ultima cronică pariziană a scriitorului Leo Claretie, din ziarul „Universul" se încheie astfel:

«Se așteaptă să se vadă răsărind un tînăr Bonaparte care ar fi după chipul lui Albert I».

Versiunea că Franța republicană ar fi devenit și ar deveni tot mai mult dornică de o altă formă de guvernămînt—este dar odată mai mult confirmată.

Popularitatea Regelui Albert I—„Roi en exil" — devine pernicioasă popularității d-lui Poincaré și—precum spuneam—o țară fără Suveran așteaptă ori cînd un Suveran fără țară.

Să sperăm însă că țara lui Albert I va fi tot Belgia, ca să fie toată lumea mulțumită.

Sans rancune. D'accord?

Mici Polemici

Austriacii au avut un succes pe apă.

— Nu-i vorba, și în Serbia rămăsese austro-ungarii cam... pe apă.

*

Un biograf bucureștean făcînd elogiul d-lui dr. Anghelescu, ministrul lucrărilor publice, constată că „iubește șampania la nebunie".

— De mirat cum de nu deraiază mai des... trenurile noastre.

*

Cel mai neutral scriitor al nostru e dramaturgul romîn A. de Herz.

Cu de *e francez, cu Herz — e german...*

*

O proletară care se plînge prin „Lupta" de d-rul Manicatide, scrie că e „unicul specialist pentru boli de copii".

— Cu plîngeri de aceste s'ar mulțumi doctorul să fie cît mai multe...

*

Cu exportul, mereu oprit, mereu permis, se repetă farsa: „intrăm? ori nu intrăm"?.

*

La sfîrșitul unui lung comunicat austriac pentru apărarea trupelor retrase din Serbia, cetim:

„Majestatea Sa a binevoit a revoca pe comandantul care a funcționat pînă acum"...

...Atunci era de prisos toată pledoaria!

*

Ce impresiune fac necontenitele mici anunciuri cu oferte de căsătorie și de dotă din partea atîtor doamne, d-șoare, văduve etc?

— Că se află între ele foarte puține ne.. avute.

CHESTIUNI ISTORICE

ȘCOLILE ÎN IAȘUL VECHIU

Am citat dăunăzi din scrierea lui Anatol de Damidor, cunoscutul scriitor și călător franco-rus, oarecari detalii asupra Iașului dintre 1827 și 1838.

Iată cu privire la situația școlilor de atunci tabloul ce găsim în zisa lucrare istorică, apărută în traducere romînească acum de curînd.

Cea dintăi dintre case este aceia a școalelor; ea are patru epitropii și veniturile ce atîng suma de 400,000 de piastri. Ea înlesnește învățămîntul public, de a cărui stare dăm un tablou comparativ.

Elevii la școalele din Iași	In 1832	1834	1838
Externi	225	515	472
Interni: Bursieri la colegiu	25	50	64
Interni: Din pensioane	—	24	50
Interni: Institutul de d-re	—	70	72
Interni: Școala orașului	—	—	66
Interni: Focșani . . .	33	68	93
Interni: Bîrlad	60	100	66
Interni: Galați	41	61	85
Interni: Huși	45	58	80
Interni: Roman . . .	32	121	37
Interni: Botoșani . . .	67	62	103
Totalul școlarilor	531	1.129	1.188

De remarcat, în special, ar fi că pensioanele, institutele de domnișoare ieau ființă după 1834, adecă după ocupația rusească și plecarea lui Kisselef.

Asupra celorlalte cifre și detalii cetitorul rămîne să mediteze cu ajutorul indicațiilor cuprinse în tabloul de mai sus.

△

ECOURI

Institutul Rice din Houston. — William Marsh Rice lăsă în 1900 întreaga, sa avere, de vre-o 50 milioane de franci, în scopul de a se creia un mare centru de învățămînt în Houston, oraș din Statul Texas. In 1908 terminîndu-se procesul ridicat de un pretins moștenitor, se numi „prețedintele" adică rectorul nouei instituțiuni. Acesta întreprinse îndată o călătorie în jurul lumei, apoi cumpără terenurile, puse să se construiască clădirile și la 23 Septembrie 1912, institutul Rice își deschise porțile.

Institutul acesta va fi o Universitate ca celelalte din Statele Unite: 4 ani de studiu pregătesc pentru diploma de „bacalaureat în arte", diplomă echivalentă cu licența noastră; 2, 3 sau 4 ani suplimentari vor conduce fie la doctoratul în filozofie, fie la diferitele titluri profesionale: avocat, medic, arhitect, inginer. Afară de aceasta, de la început institutul caută să exercite influența sa asupra orașului și a Statului. Profesorii săi regulați fac conferințe publice, urmărind educația adulților, nu numai a tinerimei.

Apoi și mai ales institutul acesta va fi un centru de cercetări. Toți profesorii săi trebue să fie niște cercetători. Se oferă burse generoase tinerilor cari urmăresc studii speciale. Laboratoriile sunt organizate mai ales în acest scop. Profesori iluștri din apusul Europei au asistat la inaugurarea acestui măreț Institut, care-i departe însă de a fi cel mai bogat din Statele-Unite.

Aeroplan german bombardează coasta Dover

Londra 24.—Un aeroplan german a zburat pe de-asupra Doverului azi dimineață, pe un timp cețos, și a asvîrlit o bombă care a căzut într'o grădină unde a făcut explozie fără a strica nimic.

Aeroplanul n'a fost văzut decît cîteva secunde și a plecat îndată peste mare.

INFORMAȚII

A apărut prima fascicolă din Tratatul teoretic și practic de procedură civilă — organizare judecătorească și competință — *datorită eminentului jurist și bunului nostru prieten Eugen Herovanu.*

Îndoială nu încape că lucrarea această atît de folositoare, va avea o primire din cele mai călduroase din partea lumei juridice.

Vom avea, în curînd, ocazia să revenim asupra valorei acestei lucrări, care constituie «o gîndire sinceră, o cercetare conștiincioasă, și adîncă, o expunere clară, o pană elegantă și mai presus de toate, o preocupare înaltă de dreptate și armonie socială.»

Intr'unul din numerile noastre viitoare vom publica prefața, ea însă-și o frumoasă pagină, așa cum știe să scrie un talent ca al lui Eugen Herovanu.

Membrii societății „Invățătura poporului romîn", de sub prețedinția d lui P. Poni — se vor întruni septămîna aceasta, pentru a se lua hotărîre în vederea înființărei unei *grădini de copii mici* în Păcurari — în care să fie adunați copilașii populației sărace din suburbiile Toma-Cozma-Ponoară și Moara de foc. Prin aceasta societatea urmează a-și indeplini adevarata menire — ocupîndu-se de învățătura și educația micilor nevoiași, care și pe timp de iarnă și vară, își petrec timpul jucîndu-se pe cîmpul de sub căzărmi — fapt ce-a determinat pe d. Cezar Tăslăuanu să propue societății al cărei secretar este, înființarea unei școli de adăpostire și educație pentru sutele de copilași azi vagabonzi pe străzi.

Astăzi s'a oficiat un serviciu divin pentru 40 de zile de la moartea lui Gh. Lateș, fost casier al Primei societăți de Economie din orașul nostru, în biserica sf. Haralambie.

Au luat parte la acest parastas: d-na Natalia Lateș, d-na Elena Dimitrovici, d-na Ecat. Dr. Tănăsescu, d-ra Calipso Tănăsescu, dl. dr. Sava Atanasiu, dr. C. Tănăsescu, d-na Rozalia Ghibănescu, d-na Iulia Th. Motăș, d. Gh. Dimitrovici, Jean Constantinescu, Păr. Ec. C. Păun, V. I. Radu, Gh. Stănilescu, Theodosie Motăș, Eug. Herovanu, Eug, Briff, D. Trăncu, P. Ballo, Nec. Păun și Ioan Constantinescu.

Eri la orele 3 după prînz, a avut loc la cimitirul Eternitatea, înmormîntarea rămășițelor pămîntești ale regretatei Olga Niculeanu.

D. Păun, farmacist, a fost numit șef al depozitului de medicamente din localitate, în locul d lui Stănescu, mutat la București.

D-na Maria Pravetz, directoarea grădinii de copii din Tatarași loco, face un călduros apel, la toate inimele generoase de a contribui cu un mic obol, (de ori ce natură ar fi, ca haine, încălțăminte. bomboane și jucării) spre a face bucuria micilor îngerași, și a îndulci suferința părinților impovorați de grija zilei de mîine.

Cu acest ajutor, se va organiza pentru Sf. Sărbători ale crăciunului, un pom; fiind un bun prilej, pentru distribuirea și ajutorarea lor. Și în acelaș timp un mijloc pentru a face mai plăcută, în chip nesimțitor pentru micuții elevi ai școalei, trecerea de la viață de familie la cea de școală.

Sperînd că nu puțini din sufletele nobile se vor grăbi a oferi micul ajutor, a căror recunoștință va rămînea veșnică în sufletele nevinovate.

Ori ce dar oferit se va aduce la direct. școalei din str. Calarași no. 9, împreună cu numele donatorilor ce se va publica în jurnalele din localitate.

Aflăm că în cursul lunei Ianuarie se va relua la teatrul național, unul din marile succese ale repertoriului de acum doi ani: „Bibliotecarul". Se va face apel la d. C. B. Penel ca să interpreteze rolul în care a avut unul din cele mai mari succese ale carierei.

Viitorul număr al „Vieței Romînești" va apărea de abia in Ianuar, într'o fasciculă triplă.

D. Vlad Cuzinschi își va lua concediu de o lună de la teatrul național, în virtutea unui certificat medical.

Societatea de cultură „Toymbehalle" va ține ședință Duminică 14 Decembrie, seara. D. doctor Pekelman va ține o conferință.

Următoarea adresă a fost trimisă d-nei Lucia D. Grecianu, de către d. colonel Stoianovici:

Comandantul Regimentului 53 Infanterie
către
Doamna Lucia D. Grecianu
Iași

In numele Regimentului 53 Infanterie, vă rog a primi viile mele mulțumiri, pentru frumoasa ofrandă de 3300 obiele de flanelă, făcută regimentului, de către doamnele din Iași.

Comandantul Regimentului 53
(ss) *Colonel Stoianovici*

Invățătorii care sunt contabili la băncile populare, vor căpăta 2 zile permisie în cursul lunei Ianuar sau începutul lui Februar, pentru a încheia bilanțurile.

Necunoscuți rău făcători s'au introdus în fabrica de piele fiin Buciumi, proprietatea d-lui Haim Vainstok, furînd o însemnată cantitate de material.

In com. Băiceni s'a stins epizotia de variolă ovină.

D. dr. Iancu a fost numit profesor la școala de Agenți sanitari, în locul d-lui dr. Vrînceanu, demisionat.

D-ra dr. Manariu a fost numită medic la spitalul din Bivolari, în locul d-lui dr. Urzică, mutat la Dămienești, din județul Roman.

La cinema-Modern se va reprezenta astă seară Simbătă „Din America spre Europa într'un Zeppelin" 4 acte.—In antracte duetul Shawet Almia.

Mîne Duminică la matineu și seara: „Viață zdrobită" dramă in 3 acte, Petrolin e caritabil, Repararea explozivelor de războiu.

Din inițiativa Casei centrale a băncilor populare s'au luat măsuri pentru înființarea unei școli superioare de contabili la Tg.-Jiu. Cursurile sunt de 3 ani, dintre cari 2 ani de teorie și un an de practică la toate genurile de instituții cooperatiste.

Absolvenții acestei școli vor obține reducerea serviciului militar și prin intermediul Casei centrale vor fi însărcinați să conducă băncile populare mai mari.

In strada Șașotă s'a găsit un copilaș mic, care avea atîrnat pe gît un bilețel, în care se spunea că acest cepilaș aparține unui soldat din regimentul 7 Roșiori, și că mama, disperată, vrea să-și ia viața.

Poliția a deschis o anchetă.—Copilașul a fost transportat ia Maternitatea.

Alaltăeri s'au împlinit 50 de ani de la reînființarea mitropoliei gr. or. romîne din Sibiu.

Judiciare.—Eri înaintea Curții de Apel s. II a venit în judecată apelul făcut de reclamanții primei instanțe pentru punerea sub interdicție a milionarului Michel Iuster din Piatra-Neamtz—contra jurnalului Tribunalului de constituirea consiliului de familie.

Din partea reclamanților au pledat d-nii avocați: P. Sion, D. Alexandresco și C. Jornescu.

D. Michel Iuster a fost apărat de d. M. Cantacuzino.

După pledarea fondului de către reclamanți d. Procuror general Alex. Gane ridică incidentul de neadmisibilitatea apelului, întru cît nu există apel contra unor ast-fel de jurnale date în materii pregătitoare judecărei fondului. Curtea în majoritate a admis incidentul și a hotărît—fără a prejudeca asupra fondului—că nu există apel de cît contra sentimentelor Tribunalului date după ce consiliul de familie își va fi dat avizul său.

— Inaintea tribunalului s. I-a se cercetează astăzi procesul dintre moștenitorii defunctului avocat George Krupensky și principele Sturdza, pentru plata de onorariu.

Se știe că cererea defunctului cuprindea patrusprezece pachete de reclamațiuni.

Intru cît actele de care urma să se servească sunt extra-ordinar de numeroase avocații moștenitorilor n'au reținut de cît un singur capăt de cerere, pe baza căruia solicită de la principele Sturdza suma de două milioane și jumătate.

Numai pentru susținerea acestui singur capăt de cerere s'au depus acte și dosare, care costitue un adevărat morman, răspîndit pe masa de judecată.

Din partea moștenitorilor Krupensky pledează d-nii Henry Suțu, M. Mavrodi și Gh. Netter. Din partea principelui Sturdza, d-nii M. B. Cantacuzino și Lascar Roseti.

■ Noul program al cinematografului Pathé Frères din sala Circului Sidoli ce se reprezintă astăseară Simbătă 13 Decembrie, cuprinde între altele :

„Răzbunarea Terezei", adaptare după romanul parizian „Pour être aimée". Film parizian a cărui acţiune se desfăşoară în 3 părţi. Excelentă montare ; admirabilă interpretare datorită somităţilor artistice ale scenelor pariziane.

Heliopolis, călătorii în Egipt.

Robinet şi musca, scene foarte humoristice.

Logodnica pescarului, scene din viaţa marinarilor, etc. etc.

Reprezentaţia serală de astă-seară Simb. va fi dată în beneficiul şcoalei „Reuniunea femeilor romîne" din oraşul nostru. La această reprezentaţie va cînta în antracte muzica reg. 13 Ştefan cel Mare sub conducerea simpaticului maestru Vladuţi. Piesele cinematografice vor fi acompaniate de orchestra circului sub conducerea d-lui capelmaestru Bollea.

Noul program viitor se reprezintă poimîine Duminică 14 Dec. ; două matineuri la 3 şi 5 ore şi reprezentaţie serală. Program nou duminical :

Lepain, regele nevinovaţilor (seria a doua) roman de mare senzaţie în trei părţi.—Banii Păcatului,—Tîndală nu vrea să ştie nimic, comedie.—Fraţii Wales, scene artistice de varieteu (cinemat.) etc. etc.

Reprezentaţia cinematografică de binefacere anunţată pentru Joi 18 Dec. în sala Circului Sidoli se amînă pentru Simbătă seară 20 Dec, a. c.

■ Anica Ţurecnu, din strada Soşeaua Arcu 87 voind a trece cu nişte lemne pe lîngă magazia drumului de fer, a fost lovită la mînă de o maşină ce manevra.

Victima a fost transportată la spitalul central.

■ Societatea „Fraterna Israelită Păcurari" organizează trei conferinţe de popularizare, ţinute de d. dr. L. Ghelerter în salonul societăţii din str. Ghica Vodă no. 39 şi anume :

1). Joi 25 Decembre 1914 ora 3 p. m. îngrijirea şi boalele sugarilor.

2). Joi 1 Ianuarie 1915 ora 3 p. m.: Boalele molipsitoare la copii.

3). Marţi 6 Ianuarie 1915 ora 3 p. m.: Spitalele de copii.

Venitul acestor conferinţe se va întrebuinţa pentru lucrările pregătitoare ale spitalului de copii, pe care societatea îl va înfiinţa pe terenul şi în imobilele proprii din str. Ghica Vodă 37 şi 39.

■ In vederea sărbătorilor, Debitul Badareu aduce la cunoştinţa Onor. Public, că a redus preţurile produselor alimentare vînzîndu-le sub preţul pieţii şi anume :

Unt superior p. cafea şi masă	5.60	kgr
Smîntînă dulce centrifugată	2,40	„
Unt topit calitate snperioară	5.—	„
Brînză de oi	1.40 şi 1,60	„
Brînză de oi de toamnă	1.80 şi 2—	„
Brînză de burduf, de munte	2.80	„
Caşcaval grecesc	2.40	„
Caşcaval de Penteleu	3.20	„
Schweitzer elveţian veritabil	6.00	„
Brînză de Brăila de toamnă	2—	„
Lapte de oi de munte	1.20	„
Gervais bucata	0.45	„
Şuncă à la Praga	5,00	„
Salam de Sibiu	7,00	„
In fie-care seară se găseşte lapte dulce proaspet	0,35	„

Tot în vederea sărbătorilor s'au pus în vînzare diferite calităţi de vinuri :

Vin alb vechiu şi nou	0.80	lit.
Vin alb vechiu	1,00	„
Vin alb superior	1.20	„
Vin Cotnar şi Bordeaux	1.60	«
Vin Cotnar şi Bordeaux superior	2.00	„
Vin Otonel tămăios	2.00	„

Toate calităţiie de vinuri superioare se vînd cu litrul şi în sticle înfundate.

■ La concertul de „Muzică de Cameră" ce va avea loc la 19 Decembrie în sala teatrului naţional, d-nii I. Sibianu, A. Roşca, M. Barbu, T. Breviman, P. Niţulescu, Gh. Ionescu şi I. Vasilescu vor executa următorul program :

Beethoven Trio No. 4 in si bemol p. piano, clarinet şi violoncel, a) Allegro con brio, b) Adagio. c) Allegretto con variaţione *Grieg* Sonata in fa major p. piano şi vioară, a) Allegro. b) Allegretto quasi andantino. c) Finale. *Mozart* Quintet in mi bemol p. piano, flaut, clarinet, corn şi fagot. a) Largo — Allegro moderato. b) Larghetto. c) Rondo allegretto. PAUZA *Schumann* Fantezie Stücke p. violoncel şi piano. *Cessar Franck* Trio concertant p. piano, vioară şi violoncel a) Andante con moto. b) Scherzo. c) Finale Allegro maestoso.

Biletele la «Thalia».

Sanatoriul „Sf-ta Maria"

fost Dr. TZAICU, str. Zmău No. 3, Iaş

complect reorganizat. Direcţie nouă. Hydrotherapie. Electricitate. Examen de sînge. Urine.

Secţia chirurgicală sub conducerea **profesorului Dr. Amza Jianu.**

Secţia medicală cu laborator pentru examene de urină, sînge etc.

Preţuri moderate. Ingrijirea bolnavilor nu va lăsa nimic de dorit.

Pacienţii au libertatea de a'şi alege d-nii medici curanţi.

Dr. Leon Şeptelici-Andrieşi

Serviciul telegrafic şi telefonic al „Opiniei"

Luptele în Polonia şi Carpaţi

Petrograd 25—Comunicat al marelui stat major ;

Nici o schimbare pe întreg frontul nostru, pe ţărmul sting al Vistulei şi în Galiţia.

In noaptea din spre 24 şi toată a doua zi germanii pronunţară atacurile lor mai cu seamă în regiunile Okhaciof-Bolinof. Toate aceste atacuri au fost respinse cu enorme pierderi pentru germani.

Luptele de pe ţărmurile Piliţei continuă.

In timpul desfăşurărei ofensivei noastre în contra forturilor din Carpaţi două regimente ale noastre de infanterie au făcut probă de o mare vitejie trecînd sub un foc ucigător şi pînă la cingătoare prin apa înghetată a rîului Jasiolka. Aceste regimante au scos cu iovituri de baionetă pe austriaci din linia lor şi au făcut prizonieri 4 ofiţeri şi 150 soldaţi.

Comunicat austro-ungar

— Darari de Crăciun : lupte pe întreg frontul —

Viena 25—Oficial—Pe teatrul războiului din nord est, lupta a continuat ieri pe cea mai mare parte a frontului.

Forţele noastre în bazinul Nagyag şi Latorcza au respins mai multe atacuri, cu mari pierderi pentru inamic. In apropiere de difileul Uzsok am luat o înălţime.

Pe graniţă, în Galiţia, am continuat a respinge pe adversar spre Lisko. Dimpotrivă, între Woislok şi Biala inamicul a continuat atacurile lui toată ziua cu o intensitate deosebită, în ajunul Crăciunului şi în noaptea sfîntă.

In Dunaieţ, pe frontul nostru nimic schimbat.

In Polonia rusă au avut loc lupte de artilerie parte a domnit liniştea.

Pe teatrul războiului balcanic nu s'a produs nimic.

*

La nord ca şi la sud bravele noastre trupe se gîndesc cu mulţumire la ţara natală care le-a trimis aşa de bogate daruri de Crăciun.

Faptul că şi solicitudinea imperiului german a luat parte la această operă, cu mari daruri, a fost călduros simţit ca o nouă probă de solidaritate intimă a armatelor aliate austro-ungaro-germane.

Situaţia în Franţa

Paris 24. Comunicatul oficial din 24|12 orele 23.

La nord de Lys inamicul a bombardat destul de violent împrejurimile drumului de la Ipres la Comines şi Lambrueck, dar n'a pronunţat nici un atac.

In faţa Laboisollei, la nord est de Albert, a avut loc o uşoară înaintare a trupelor noastre. Noaptea trecută un atac asupra pădurei Saint Mard, la est de Tracy-le-Val, a fost respins. Organizăm tranşeele cucerite alaltăeri lîngă Puisaleine. Terenul cucerit în Bandesant lîngă Launis, la nord de Saint Dié, a fost conservat şi organizat.

De pe restul frontului n'a sosit nici o altă ştire importantă.

Situaţia în Caucaz

Petrograd 25. — Statul major al armatei din Caucaz comunică :

In regiunea Dutah inamicul a încercat ofensiva în diferite puncte şi direcţiuni, însă a fost respins şi s'a retras. Pe celelalte fronturi nici o schimbare.

Nemulţumiri italiene

Roma. — Ziarul «Vittoria» într'un articol intitulat „Piraterie anglo-franceză" protestează cu energie contra păgubirii sistematice a comerţului maritim italian. Ziarul scrie : Libertatea navigaţiei statelor neutre există numai de formă. Vasele de război engleze şi franceze opresc zilnic vasele noastre şi încearcă prin măsuri de şicană să producă întîrzieri şi pagube, forţînd de multe ori schimbări de curs precum şi descărcarea mărfii la Marsilia sau în alt port francez. Aceasta însemnează o neincredere pe faţă contra guvernului italian, care prin decretul de la 13 Noembrie interzice transitul tuturor mărfurilor al căror export nu este permis, împiedecînd ast-fel aprovizionarea ţărilor beligerante cu marfă de contra-bandă prin mijlocirea Italiei.

Apararea coastelor Angliei

Viena 25. - Se comunică din Londra : Companiile şantierelo navale şi turnătoriilor de la Hartlepool au decis să ceară oficiului războiului să asigure mai bine apararea coastei de la Hartlepool.

Intre Rusia şi Japonia

Copenhagă.—Un personagiu înalt al unei ţări neutrale în drumul său din Petersburg spre Copenhaga a declarat că Rusia a cedat Japoniei, jumătatea rusească ă insulei Sachalin în schimbul unui număr de tunuri ; şi că presa rusă e foarte nemulţumită din cauză că Anglia cere ca garanţie pentru împrumutul rus, trimeterea de 75 de milioane de ruble în aur. Un financiar englez a scuzat rigurozitatea engleză cu necesitatea de a întări piaţa de aur a Angliei şi de a îmbunătăţi rezerva de aur londoneză

De pe frontul de vest

Cristiana. — După biroul de presă Hävas dtn Olanda francezii fac de trei zile mari sforţări să pună stăpînire pe linia ferată Roulers-Memin spre a putea astfel zdrobi poziţiile germane de pe linia Menin Tourcoiug - Roubaix—Lille. Cu toată întrebuinţarea unui mare număr de piese de artilerie, se pare că an uzat şi de mortiere de 15 centimetri. Incercarea nu le-a reuşit. Şoselile proprii marşului din direcţia Ypres-ului sunt dominate şi mai departe de artileria germană. Intre Passchendaale, Becellare şi Ghluweld o divizie franceză de infanterie marină sosită de curînd a căzut sub focul german şi a suferit pierderi enorme. Armentiéres şi Arras sunt bombardate fără întrerupere şi în mod groaznic de germani. In Suis se auzea noaptea trecută o violentă canonadă. Se crede că vasele de război engleze bombardează din nou Zeebrügge.

In urma exploziei rezervoriului de benzină, doi aviatori francezi au căzut cu aparatul şi au fost carbonizaţi.

Ştiri sosite ziarului „Telegraf" din Selzaete descriu întinsele măsuri de apărare luate contra unei eventuale încercări de a forţa Escaut ul, precum şi contra unui atac prin marele canal navigabil Gand-Terneuţen din partea flotei engleze.

Centrul acestor măsuri de apărare este aşa numitul Zothuis, un complex de clădiri lungi de vre-un kilometru, care înconjurat în parte cu ziduri, este situat într'o pădure deasă de-alungul canalului. Această poziţie este puternic întărită prin tranşee şi baterii grele şi domină canalul şi calea ferată. Numeroase bărci umplute cu nisip şi cu pietre de bazalt stau gata pentru o eventuală închidere a canalului.

Tulburari la Valona

Roma 25. — Agenţia Stefani află ;

De cîteva zile erau informaţiuni care spuneau că se pregăteşte la Valona o mişcare avînd de scop de a răsturna orice autoritate.

Azi dimineaţă, după zorii zilei, în diferite puncte ale oraşului s'au tras focuri de armă.

Colonia italiană s'a refugiat la consulatul Italiei şi-a cerut amiralului Patris să debarce pe marinarii de pe vasul de război „Sardegna".

Aprecieri militare

Roma.—Criticul militar al ziarului „Perseverenza" se ocupă într'un articol, intitulat : O victorie cu calcul, de contrastul dintre pregătirea excesiv de amănunţită a războiului de către germani şi preparativele negligente şi defectoase ale ruşilor. Intre altele el zice : Nici odată ca acuma, ruşii nu vor fi recunoscut, cît de defectuoase au fost pregătirile lor calculate după cifre, precum şi insuficienţa sistemului lor de căi ferate. Nu este destul să dispui de milioane de soldaţi ; trebue să fi tot odată în măsură să-i adăposteşti, să-i îngrijeşti şi să-i îmbraci. Trebue să îngrijeşti şi de alimentare precum şi de înlocuirea repede a golurilor produse prin pierderile de oameni, material de război şi cal.

Victoria lui Hindenburg nu este efectul unei invaziuni napoleonene, ci rezultatul utilizărei raţionale a mijloacelor ce i-au stat la dispoziţie, legat printr'o energie puternică şi viguroasă. Statul major german, organizînd căile ferate, care este suficientă spre a contrabalansa superioritatea numerică a adversarului. Hindenburg a ştiut să întreacă inamicul cu puteri relativ mici pe terenul tactic prin mişcări după cum vrea necesitatea şi după ce criza a fost învinsă germanii au dat istoriei militare prima pildă a unei victorii prin căi ferate.

Medaliarea Imparatului Frantz-Iosef

Viena,—Se află din Constantinopol că consiliul adunării senilunei roşii a hotărît să convoace un congres pentru a propune conferirea unei medalii de aur Imparatului Frantz Iosef, pentru cotizaţia pe care a binevoit să o dea, în valoare de 50,000 coroane.

D. Laurent în Capitală

Bucureşti. — Astă-zi la ora 4 şi jum. soseşte în Capitală, prin gara Filaret, d. George Laurent.

S'a pregătit a se face o entuziastă manifestare de simpatie.

In acest scop, un manifest a fost lansat de către un comitet ad-hoc.

Lupta la Dardanele

Constantinopol. — Se află din Metelin că un contratorpilor francez a bombardat ţărmul aziatic lîngă Dardanele.

Turcii au ripostat Un marinar francez a fost ucis şi doi grav răniţi.

Ofensiva turca

Petrograd—25—In tot timpul zilei de 22 Decembrie turcii au îndreptat activitatea lor în direcţia Dioli. Ei au atacat deasemenea din direcţia Sarkiovisc. Atacurile lor au dat greş.

Ofensiva turcă în direcţia Banat, a dat greş. Am luat prizonieri şi material de război.

Situaţia politică din Portugalia

Viena.—Se comunică din Paris: „Le Journal" află din Lisabona că situaţia politică în Portugalia este extrem de incordată.

Raportul dintre radicali şi moderaţi ia un caracter din ce în ce mai grav.

O invenţie

Bucureşti.—Din Petrograd soseşte telegrama de mai jos care, după cunoştinţa exactă a lucrurilor, nu este de cît o pură invenţiune.

Petrograd 25.—Un diplomat reprezentant al unui stat neutru la Petrograd, a primit o relatare din partea colegului său din Bucureşti asupra convorbirei pe care acest din urmă a avut-o cu d. P. P. Carp, fostul şef al partidului conservator romîn.

Diplomatul neutral din Bucureşti anunţă că s'a produs o schimbare simţitoare în rîndurile conservatorilor care aprobă acum o cooperare ruso-romînă.

D. Carp declară că necesitatea realizării idealului naţional a condus guvernul la aprobarea unei acţiuni care pentru moment este amînată la o dată ulterioară.

De aseminea atitudinea Bulgariei, în ce priveşte cazul unei acţiuni a Romîniei în potriva Austro-Ungariei, este azi stabilită într'un senz favorabil pentru romîni—a zis d. Carp (? ! ?)

O bomba a exploadat la Teheran

Viena 25. — Se află din Londra că agenţia Reuter află din Petrograd că un raport din Teheran vesteşte că o bombă a exploadat în faţa legaţiunei britanice producînd stricăciuni unei tutungerii.

Autorii sînt necunoscuţi.

Comunicat prin telegrafie fără fir

Coltano. 25—Ziarele italiene publică toate o notă din care rezultă că germanii rezistă ofensivei ruseşti în Polonia pe tot frontul.

*

Francezii şi Belgienii au avansat în chip neînsemnat împotriva germanilor pe malul drept al Yserului la sud de Dixmunde. In Champagne ei au înaintat puţin la nord de Menin-les-Hourlous.

Germanii prepară instrucţia şi echiparea altor 4 milioane de soldaţi.

Milanezii au trimis cadou regelui Albert al Belgiei o bandieră augurală.

Aduc *viile mele mulţumiri d-lui dr. Dentist POLINGHER din Iaşi str. Ştefan cel Mare de modul conştiincios cu care am fost tratat la îngrijirea dinturei.*

D. VASILIU
str. Tranzu No. 3 Iaşi

De arendat *viile d-lui Gh. Poroineanu din comuna Tomeşti, chiar de acum cu tot ce se află pe dînsele. Via e pusă în pămînt.*

Amatorii se vor adresa la d. Vasile Speran ţă, str. Fătu No. 5.

Dr. G. SAVA-GOIU,

consultaţii pentru

Boale de ochi

Simbătă şi Duminică dela 2—4
str Păcurari 21

ISRAEL BRDIOE

Depozit de sacl, ţoluri şi sfoară.
De vînzare şi închiriat *cu preţuri reduse.*
Iaşi str. Anastasie Panu 13.

EXPERIENŢA A DOVEDIT CĂ :

Apele Mineralizate Sinteza

Preparate cu **Lithină şi Bicarbonat de Sodă** de

Doctorul RATIANU Chimist şi farmacist, IAŞI

sunt cele mai conştiincios preparate, cele mai curate şi cele mai plăcute dintre toate produsele similare din ţară.

Cereţi dar pretutindeni, în toate debitele de băuturi şi în toate restaurantele, numai **APELE MINERALIZATE „SINTEZA" a DOCTORULUI RĂTIANU,** şi feriţi-vă de imitaţiuni care prin compoziţia lor nu se pot compara întru nimic cu excelentele produse **„SINTEZA".**

Apele Mineralizate Sinteza sunt alkaline—lithionate şi se recomandă în special ca apă de masă persoanelor ce suferă de **ACREALA EXAGERATA a STOMACULUI, GUTTA, ARTRITISM, NISIP LA FICAT, NISIP LA BEŞICĂ** sau **RINICHI, CONSTIPAŢIE** etc.

Observaţi bine **ETICHETA DE PE STICLĂ** şi **PLOMBELE DE ÎNCHIDERE** care trebue să poarte numele meu **Dr. A. RĂTIANU** şi marca **„SINTEZA".**

Refuzaţi ori ce substituţie.

La cerere se trimite tăsura fabricei la domiciliu.

— Biroul Fabricei IAŞI str. GOLIA No 46 —

ABONAMENTE

5 BANI

Un an . . . 20 lei
6 luni . . 10 lei

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

ANUNŢURI

Un rând pag. III. 50 b.
„ „ „ IV. 1 „

5 BANI

Administraţia: Tipografia H. Goldner, Iaşi.
TELEFON No. 36

Sub direcţiunea unui Comitet

Anul XII—No. 2355.—Marţi 16 Decem. 1914

Un mare european - d. Take Ionescu

Ţara noastră are dreptul a se mîndri din ce în ce mai mult cu marii săi fii. Ieri, numele unui Titu Maiorescu a străbătut peste mări şi ţări. Lumea politică precum şi presa din toate părţile lumii civilizate europene, nu stăteau la îndoială să laude vriceperea, inteligenţa, vederile înalte ale fostului Preşedinte de Consiliu şi şef al conservatorilor, d. Titu Maiorescu.

Astăzi aceiaşi presă îşi îndreaptă privirile către alt mare bărbat al ţerii noastre, colaboratorul d-lui Maiorescu, care este d. Take Ionescu.

Este drept să reamintim că situaţiunea externă în momentele actuale e mult mai grea decît cum a fost ceea din vara anului 1913.

Atunci era o dorinţă generală de pace şi în serviciul ei se puneau toate inteligenţele, toate voinţele, toate puterile.

Astăzi e o dorinţă tot aşa de generală, dar nu atît pentru pace cît pentru războiu.

Şi cînd zici războiu nu se poate să n'ai vrăjmaşi, căci altfel contra cui ai porni cu războiu ?! De aceia d. Take Ionescu are spre diferenţă de d. Maiorescu şi duşmani mari, dar mai mulţi admiratori.

G. Clemenceau, fost prim ministru al Franţei, nu pregetă a recunoaşte în ziarul său „l'Homme Enchaîné" marile calităţi de om de stat ale d-lui Take Ionescu.

Şi chiar cei ce nu-i aprobă părerile se închină înaintea omului patriot, care uită ori ce alt interes, pentru a-şi vedea ţara mărită şi prosperă.

Nu sunt puţini acei dintre amici sau adversari, cari să fi luat contact direct cu d. Take Ionescu şi să nu fi fost fermecaţi de elocinţa şi modul magistral, cum numai dînsul ştie să o facă, spre a ne încălzi pentru idealul nostru naţional.

Vecinii noştri din dreapta ca şi din stînga nu s'au purtat bine cu noi, în cursul vremilor.

In faţa viitorului ce ni se deschide, aruncăm un văl asupra acelui dureros trecut şi nu ne gîndim de cît a face ca de aici înainte statul nostru să se consolideze cîştigînd în întindere şi în prestigiu.

Dacă ţara se poate lăuda cu un om de talia d-lui Take Ionescu, apoi cu atît mai mult se poate mîndri partidul conservator-democrat, că are în fruntea sa un asemenea şef.

Noi ştim din cele întîmplate cu campania din Bulgaria, cît a fost de economn d. Take Ionescu cu sîngele romînesc.

Ştim că nu s'a decis şi nu a dat concursul său pentru acea campanie de cît atunci cînd era convins că cu cele mai mici sacrificii de vieţi omeneşti şi de bani se putea obţine cel mai mare rezultat.

Avem încrederea că şi de data aceasta —dar mai ales de data aceasta,—d-sa va cumpăni—aşa cum numai o minte ageră ca a d-sale o poate face—asupra intereselor uitate ale ţării şi neamului şi va avea aceiaşi măsură pentru economisirea puterilor noastre şi obţinerea unui rezultat cît se poate mai îmbucurător.

Marele european va şti să aleagă calea cea mai sigură şi bună care duce la limanul dorit de toată suflarea romînească,

Să avem încredere în înţelepciunea lui.

V. I. Radu

O lucrare de merit

Am anunţat apariţia valoroasei lucrări de *Procedură civilă*, datorită eminentului jurist şi talentatului scriitor Eugen Herovanu.

Credem a face o vie plăcere cititorilor noştri reproducînd, în cele ce urmează, frumoasa prefaţă, cu care d-sa întovărăşeşte zisa lucrare:

Era o vreme cînd se credea că sufletul procedurei e şicana, că formele judecătoreşti n'au altă menire decît de a îngreuia mersul proceselor şi de a uşura punga impricinaţilor. Pe atunci, nici un jurist nu s'ar fi înjosit să pătrundă în dedalul formelor procedurale, în care totuşi ar fi întîlnit poate, multe lucruri de folos.

Credinţa aceasta, care a găsit cîndva ecou în cele mai de seamă lucrări ale artei şi cugetărei umane, care a hrănit verva caustică a lui Rabelais şi ironia bîciuitoare a lui Molière,—se întemeia însă, în mare parte, pe neajunsurile grave de care suferea *atunci* justiţia de pretutindeni.

Astăzi lucrurile s'au schimbat şi procedura se bucură de o mai bună opiniune.

Cu toate aceste, o rămăşiţă din spiritul vechiu, îi creiază încă un fel de inferioritate faţă de celelalte domenii ale dreptului. In universităţi, studiul teoriei sale trece pe al doilea plan; în doctrină, chestiile pe care le ridică, sînt examinate cu mai puţină luare aminte de cît celelalte; şi pretutindeni, problemele care aparţin acestei materii nu sînt urmărite cu interesul pe care l merită.

Pînă la un punct, lucrul se explică. Formele n'au fost niciodată în gustul şi în sentimentul mulţimei, pentru că, în afară de excesele pe care le provoacă, ele jenează liberile manifestări ale voinţei. Pe de altă parte, legile de forme deşteaptă, în genere, mai puţin interes decît cele de fond, pentru că lăsînd în umbră legătura lor cu principiile naturale de justiţie, dau impresia unor instituţiuni arbitrare.

Cu toate aceste, formele sînt o necesitate permanentă a vieţei sociale, iar reglementarea lor constitue o parte esenţială a oricărei legislaţii. Ele sînt şcoala ordinei şi a disciplinei, zice Ihering. O bună procedură, într'o ţară, e un element de forţă şi de vitalitate, zice Tissier. Şi oricine poate recunoaşte, că acolo unde justiţia civilă funcţionează bine, e întotdeauna mai puţină represiune penală.

Studiul teoretic şi practic al procedurei, merită dar mai mult interes de cît i se dă în genere pretutindeni.

E drept că la noi, s'a lucrat altă dată relativ mai mult în această materie. Tratatele regretaţilor Alex. Şendrea şi Gh. Tocilescu potţi fi privite, încă şi astăzi, ca lucrări de mare merit prin metoda, prin analiza şi prin observaţiile critice cu care se prezintă. Dar pe lîngă că aceste lucrări sînt necomplecte şi de o dezvoltare prea mică, ele mai au neajunsul — ca şi tratatele celorlaţi doi procuriști distinşi, Săndulescu-Nanoveanu şi Chebapce,—că în urma reformei dela 1900, nu mai corespund necesităţilor curente.

Ca lucrări mai noui, sînt dator să remarc studiile fragmentare de doctrină şi de critică ale d-lor Mironescu, Negulescu, Luca ş. a. precum şi codul adnotat al d-lui Dan. Toate aceste alcătuesc, de sigur, o importantă contribuţie la studiul procedurei, dar nu pot ţinea locul unui bun tratat general şi metodic.

Această lipsă încerc s'o înlătur cu lucrarea de faţă, pe care am făcut-o să iasă din cadrul unui simplu comentar exagetic al codului şi pe care o prezint ca o expunere sintetică a teoriei legilor de procedură.

In scopul acesta, în primul loc, am stăruit să pun în evidenţă rolul şi însemnătatea procedurei civile, demonstrînd că domeniul său e cîrmuit de principii statornice, fără de cunoaşterea cărora, aplicarea ei poate deveni o adevărată tiranie a formelor. Am căutat apoi să desluşesc toate aceste principii diriguitoare, absolut indispensabile în interpretarea şi aplicarea legilor. Am intrat în fine în studiul instituţiilor procedurale, considerîndu-le nu numai sub raportul istoric şi juridic, dar mai cu seamă în funcţiunea socială pe care o îndeplinesc şi în raport cu legile evoluţiei generale, care decid de naşterea, de viaţa şi de prefacerea lor.

In toate discuţiile pe care le-am atins, şi în toate controversele pe care le am semnalat, m'am ferit să dev n sclavul regulelor codificate sau să mă conduc de abstracţiuni juridice care falşifică dreapta judecată. Rămas dar mereu în lumea reală, am considerat că nici o dispoziţie de lege nu trebue — nu poate — să fie cauza unei nedreptăţi, şi că o bună metodă în interpretarea legei nu poate duce decît la o soluţie logică, simplă şi socialminte utilă.

La fiecare ocazie am semnalat lacunele pe care le-am putut observa într'o practică profesională de 14 ani, şi pretutindeni am încercat să arăt îndreptările cu putinţă. Am utilizat adeseori pentru aceasta materialul pe care-l oferă dreptul comparat şi experienţa istorică, dar am avut grijă să nu ating cu nimic armonia şi unitatea sistemului legal existent.

In ce priveşte clasarea materiilor, am căutat să păstrez o ordine mai naturală şi mai logică decît cea adoptată de legiuitor, aşa ca studiul şi căutarea fiecărei chestii să fie cît mai lesnicioase.

M'am silit, în fine, să dau expunerei mele, toată claritatea posibilă şi să prezint lucrurile aşa ca ele să fie urmărite cu plăcere şi cu folos. Pentru aceasta am exclus din text tot ce ar fi îngreuiat citirea şi înţelegerea lui: explicaţiile accesorii şi indicarea izvoarelor şi a lucrărilor de consultat, fac obiectul notelor.

Acum însă, cînd lucrarea e pe punctul de a vedea lumina zilei, îndoiala mă cuprinde. Este ea la înălţimea năzuinţei din care s'a născut ? Pus'am în ea tot adevărul pe care am crezut că-l stăpînesc ?.

Pentru cei ce mă vor judeca, transcriu aici, cu titlul de încheere şi justificare, aceste cîteva reflecţii pe care le iau din opera unui mare gînditor şi mare artist [1]):

„Muncitorii pe care-i văd dela geamul meu, vor bate pînă'n sară trei sute de snopi de grîu; apoi se vor culca obosiţi fără să bănuiască frumuseţea lucrului lor. Dar eu, şti-voi, după ce voi fi încheiat paginele pe care le-am de scris, dacă mi-am întrebuinţat bine ziua şi dacă mi-am cîştigat dreptul la odihnă ? Şti-voi dacă în hambarul meu, am pus grîul cel bun ? Şti-voi dacă vorbele mele sînt pînea care întreţine viaţa ? Şti voi dacă am rostit adevărul ?... Oricare ar fi sarcina pe care o avem de îndeplinit, esenţialul e, s'o ducem la capăt, cu inima uşoară şi cu voe bună".

E. H.

Octombrie, 1914

*) Anatole France, *Poèmes en prose: Béante rustique.*

NOTA ZILEI

Filologie.

Amiralul von Tierpitz, ministrul marinei germane, într'un interview, parodiază acuzările ce se aduc Germaniei.

— «Militarismus"? exclamă amiralul. De ce nu „Marinismus", dacă Englejii abuzează de înarmările flotei lor.

Jocul de cuvînt al amiralului e... amirabil. Putem prezice că va prinde, iar filologia internaţională se va alege cu un nou termen. De ce nu? Nu este acest mare războiu un războiu al limbilor?

Mici Polemici

De ce anunţă autorii farsei „Intrăm ori nu intrăm ?» că domnişoarele n'au voie să intre ?

— Ca să invadeze doamnele şi domnii.

*

Se anunţă la teatru reluarea „Bibliotecarului".

— Cu autorizarea d-lui Pascu, stăpînul bibliotecei şi al bibliotecarilor ?

*

Vechii scutiţi şi reformaţi pentru miopie ar putea fi recrutaţi cu toţii. Comandanţii n'au decît să-i pună în... primele linii şi vor vedea destul de bine.

*

Sufragetele vor negreşit să fie mobilizate.

— De ce nu ? S'a zis de mult: „La donna e mobile"...

*

Pe conducătoarea sufragetelor ar putea s'o pună, bună oară, la artileria.. grea.

*

Cele mai multe însă vor fi scutite pentru... afecţiuni de inimă.

*

Dacă generalul Pau s'ar fi dus în Polonia, multe s'ar fi schimbat.

Poate chiar şi ortografia: s'ar fi scris Pau... Ionia.

RECTIFICARE. — In articolul d-lui V. I. Radu intitulat, «Tot despre moratoriu» arătînd vederile d-lui Şerban asupra chestiunii, ziceam că 95 la sută din comerţul nostru ar fi putred.

Or, d-sa n'a voit să precizeze prin cifre acest lucru, ci s'a mărginit în a spune că o bună parte dintre comercianţi au o situaţiune precară.

Facem deci cuvenita rectificare.

INFORMAŢII

D. dr. Emil Puşcariu profesor universitar şi fost epitrop la Sf. Spiridon şi-a dat demisia din partidul liberal.

D. M. Ferechide, preşedintele Camerei, se află de două zile în localitate. D-sa a luat eri parte la o vînătoare organizată la Cucuteni. In astă-seară, la orele 7, preşedintele Camerei va lua masa la restaurantul Traian, împreună cu parlamentarii liberali,—iar cu trenul de 9 se va întoarce în Capitală.

D. Rukaninoff, vice-consul al Rusiei la Roma, a sosit aseară în Iaşi, venind din Petrograd. Cu acceleratul de 1, d. Rukaninoff a plecat spre Roma, unde duce ministrului plenipotenţiar o voluminoasă corespondenţă.

Mercuri, 17 Decemarie, va avea loc la teatrul naţional un mare concert dat de diva Elena Drăgulinescu (Fregoleska), care va cînta cele mai frumoase arii ale marilor maeştri moderni, precum şi cele mai frumoase arii naţionale.

Diva Drăgulinescu este întovărăşită de marea artistă franceză d-na Moreau-Leroy.

Eri s'a făcut în Bucureşti alegerea comitetului Ligei Culturale; au fost aleşi d nii: Părintele V. Lucaci, preşedinte; N. Filipescu, Take Ionescu, N. Iorga, dr. Istrati, I. Grădişteanu, B. Delavrancea, S. Mîndrescu şi O. Goga, membrii; d-nii G. Ranetti, ing. Mironescu şi ing. Lucaci, cenzori.

D. H. G. Lecca, inspector al teatrelor, a fost în Iaşi pentru a se interesa de situaţia timbrelor teatrale şi altele.

In locul d-lui Bucovineanu, la seminarul Veniamin a fost numit profesor de gimnastică d. Alistar, din Bacău. In locul acestuia va fi numit d. Nemţeanu.

A fost arestată în Tg.-Frumos femeea Maria Rusu, vinovată de furt.

Focul a distrus casa de locuinţă şi o mare cantitate de cereale ale locuitorului Const. Emancu din satul Păun (com. Buciumi)

Pagubele sînt destul de însemnate.

Parchetul a fost sesizat asupra fetei Anica Gr. Dumbravă din Scobinţi, acuzată de pruncucidere.

Direcţia generală a serviciului sanitar a cerut cu stăruinţă administraţiei comunale înzestrarea abatorului cu un aparat pentru cercetarea cărnei de mascur, spre a se evita cazurile de boală provenită din trichnină.

Senatorii şi deputaţii liberali se întorc în astă seară în Capitală, în vederea redeschiderei parlamentului.

Aseară a avut loc o consfătuire intimă a comercianţilor trunchieri romîni. Ei au hotărît să ceară administraţiei comunale o sporire a preţului cărnei de mascur.

La cimitirul Eternitatea s'a oficiat eri un parastas în memoria regretatului doctor Botezatu. Au azistat membrii familiei şi un număr de foşti prieteni ai regretatului medic.

In ziua de Joi 18 a lunei se inaugurează şcoala de adulţi, alipită de societatea „Vulturul".

Lista No. 5 a persoanelor care au răspuns la apelul d-nei Lucia D. Grecianu:

Din suma de una mie trei lei, provenită de la reprezentaţia de la Circul Sidoli, s'au cumpărat: 984 p. obiele. D-na Ecaterina Şt. Donici 12 p. obiele, d-na Leon Negruzzi 17, d-na Margareta Popovici 10, d-na Hernina Bucholzer 20, d-na Lucia Nicolescu şi elevele atelierului de industrie casnică din str. Bucşinescu 24, d-na dr. Leon Sculy 90, elevii şcoalei fiilor de militari din Iaşi 186, d-na dr. P. Anghel 12, d-na Elisa Mavrocordat 12 per. mănuşi şi 3 eşarpe, d na Maria Theodor Bădărău 12, d-na C. Pennescu 12, d-na Elena căp. Cerchez 6 per. mitene şi 6 per. obiele, d-na Elisa Văleanu 6 eşarpe, d-na Ecaterina G. Maximovici de la Hălăuceni 24, d-na Maria C. Climescu 10, d. şi d-na Ignace N. Diamant 6 veste de flanelă.

Totalul obielelor adunate este de patru mii opt sute patru perechi, din care s'au remis 925 perechi *Reg. de Roşiori Cuza Vodă* şi 3300 perechi reg. de infanterie de rezervă No. 53.

Cel mai nou ordin ministerial cu privire la paspoarte arată poliţiilor că între 17 şi 47 de ani nu se eliberează nici un pasport, fără a se excepta scutiţii, ca în ordinele anterioare.

Ieri la oarele 1 p. m. s'au întrunit în sala Caragiale (foastă Pastia) societarii Primei Societăţi de Economie pentru alegerea unui casier în locul regretatului Gh. Lateş decedat.

Au luat parte la întrunire foarte mulţi societari, ceia ce dovedeşte interesul mare ce-l poartă cu toţii pentru propăşirea acestei instituţiuni româneşti.

D. preşedinte al societăţei V. I. Radu, după ce a adus omagiu memoriei răposatului Gh. Lateş, la care s'a asociat d. Ctistea Neculau cerînd ca societarii prezenţi să se scoale în picioare cu toţii şi să stea astfel două minute, a cerut ca adunarea în plina ei suveranitate să aleagă pe cel ce-l va crede mai nimerit să ocupe locul lăsat de defunctul Gh. Lateş.

Preşedintele a adăogat că pînă în prezent nu se cunoaşte altă candidatură de cît aceia a d-lui Paul Ballo, actual şef contabil al societăţei. D. A. Dabija arată meritele acestei candidaturi şi cere ca societarii prin aclamaţiune să aleagă pe d. Paul Ballo, care imediat va intra în atribuţiunile recunoscute de adunare şi statute pentru casier.

Această cerere o face d-sa sprijinit pe faptul că nu există contra candidat.

Adunarea consimte şi aprobă ca d. Paul Ballo să fie de aici înainte casier al Primei Societăţi de Economie din Iaşi.

Se stabileşte că garanţia d-sale să fie tot aceiaşi ca a fostului casier adică 15000 lei, în bani sau primă ipotecă asupra unui imobil urban din Iaşi.

La ora 3 p. m. şedinţa adunării s'a terminat.

Adunarea a fost prezidată de d. C. Georgescu, iar ca vice-preşedinte a avut pe d. A. D. Handoca şi ca secretari pe d. C. Petrescu avocat şi Petraşcu, funcţionar la Banca Naţională din localitate.

mare număr de călugări, de la mănăstirele ruseşti din Turcia, au sosit azi dimineaţă în localitate. Cu trenul de 12 ei au plecat în Rusia.

Liceul internat va lua vacanţa de Crăciun, Sîmbătă seara 20 curent; toate şcoalele secundare cu internate vor lua vacanţa tot în aceiaşi zi.

Revista „Arhiva" din Iaşi împlinind 25 ani de viaţă de Crăciun, va apare în număr jubiliar.

O scrisoare

Primim următoarele:

Domnule Director,

Studenţi şi studente ale Sem. de slavistică vă rugăm să publicaţi următorul protest, pe care l'am înaintat Centrului stunenţesc în urma insultelor aduse de acest centru profesorului nostru d. Ilie Bărbulescu şi a cărui publicare ne-a fost refuzată de ziarul «Evenimentul».

Onor. Centru studenţesc

Subsemnaţii studenţi şi studente ale Seminarului de slavistică, văzînd cele cuprinse în adresa Centrului studenţesc No, 61 din 12 Dec. c., prin care i se atribuie d-lui prof. I. Bărbulescu că în o şedinţă a acestui seminar ar fi insultat armata şi naţiunea noastră, inclusiv Ardelenii şi Bucovinenii refugiaţi la noi, surprinşi şi adînc jigniţi de acestea precum şi de cele din moţiunea adresată Onoratului Consiliu Universitar de către acest Centru şi publicată în „Evenimentul" din 13 Dec. c., noi, cari am luat parte la acea şedinţă, declarăm că cele ce se atribuie d-lui prof. I. Bărbulescu sunt pure neadevăruri şi invenţiuni calomnioase şi că d-sa n'a avut nici odată intenţia să insulte la curs ţara noastră şi instituţiile ei.

Deci rugăm Onor. Centru studenţesc să retragă ambele adrese, altfel le vom socoti drept o insultă pentru d. profesor şi pentru noi, studenţii, cari am luat parte la acea şedinţă seminarială.

(ss) Al. Burada, T. Palade, I. Negrescu, C. Grigoraş, I. Alecu, M, Demetrescu, Gh. Strat.

D-rele: Eug. Carare A. Colomei, Cerchez, C. Bogdan, F. Deciu, O. Tocilescu, Sachelarescu, M. Creangă, M. Teodorescu, Zamfirescu.

Iaşi, 13 Dec. 1914.

■ Noul program al cinematografului Pathé Frères din sala Circului Sidoli ce se reprezintă astăseară Luni 15 Decembrie, cuprinde între altele:

Legenda mînăstirei Sendomir, o tragedie din viaţa noblimei poloneze. Desfăşurare în 4 părţi. Excelentă montare; admirabilă interpretare datorită somităţilor artistice ale scenelor străine.

Revoluţta franceză reconstituire splendidă din istoria trecutului.

Cascadele din Montmorency (Franţa).

Războiul european, autentice rapoarte cinematografice asupra operaţiunelor de pe teatrul războiului înregistrate absolut fidel de către operatorii-cinematografi ai caselor Pathé-Frères şi Eclair din Paris. Aceste înregistrări cuprind între altele: Plecarea rezerviştilor din Siberia, Procesiuni religioase şi rugăciuni pentru victorie armatelor ruseşti, Vederi de pe cîmpul german şi francez. etc, etc.

Noul program viitor se reprezintă Mercuri 17 şi Joi 18 Dec. MARS LIEZA cu d. Niculescu-Basu.

Reprezentaţia cinematografică de binefacere anunţată pentru Joi 18 Dec. în sala Circului Sidoli se amînă pentru Sîmbătă seară 20 Dec, a. c.

■ La concertul de „Muzică de Cameră" ce va avea loc la 19 Decembrie în sala teatrului naţional, d-nii I. Sibianu, A. Roşca, M. Barbu, T. Breviman, P. Niţulescu, Gh. Ionescu şi I. Vasilescu vor executa următorul program:

Beethoven Trio No. 4 in si bemol p. piano, clarinet şi violoncel, a) Allegro con brio, b) Adagio. c) Allegretto con variaţione. *Grieg* Sonata in fa major p. piano şi vioară. a) Allegro. b) Allegretto quasi andantino. c) Finale. *Mozart* Quintet in mi bemol p. piano, flaut, clarinet, corn şi fagot. a) Largo — Allegro moderato. b) Larghetto. c) Rondo allegretto. PAUZA *Schumann* Fantezie Stücke p. violoncel şi piano. *Cessar Franck* Trio concertant p. piano, vioară şi violoncel a) Andante con moto. b) Scherzo. c) Finale Allegro maestoso.

Biletele la «Thalia».

■ In vederea sărbătorilor, Debitul Badareu aduce la cunoştinţa Onor. Public, că a redus preţurile produselor alimentare vînzîndu-le sub preţul pieţii şi anume:

Unt superior p. cafea şi masă	5.60	kgr
Smîntînă dulce centrifugată	2,40	„
Unt topit calitate superioară	5.—	„
Brînză de oi	1.40 şi 1,60	„
Brînză de oi de toamnă	1.80 şi 2—	„
Brînză de burduf, de munte	2.80	„
Caşcaval grecesc	2.40	„
Caşcaval de Penteleu	3.20	„
Schweitzer elveţian veritabil	6.00	„
Brînză de Brăila de toamnă	2—	„
Lapte de oi de munte	1.20	„
Gervais bucata	0.45	„
Şuncă à la Praga	5,00	„
Salam de Sibiu	7,00	„
In fie-care seară se găseşte lapte dulce proaspet	0,35	„

Tot în vederea sărbătorilor s'au pus în vînzare diferite calităţi de vinuri:

Vin alb vechiu şi nou	0.80	lit.
Vin alb vechiu	1,00	„
Vin alb superior	1.20	„
Vin Cotnar şi Bordeaux	1.60	«
Vin Cotnar şi Bordeaux superior	2.00	„
Vin Otonel tămăios	2.00	„

Toate calităţiie de vinuri superioare se vînd cu litrul şi în sticle înfundate.

Sanatoriul Dr. TZAICU

Iaşi, str. Carol No. 20

Direcţiunea Sanatoriului aduce la cunoştinţa publicului şi numeroasei sale clientele, că în urma experienţii făcute şi după îndemnul medicilor şi suferinzilor, a părăsit vechiul său local din strada Zmeu, din regiunea joasă a oraşului şi **s'a mutat de la 26 Octombrie a. c.** *în casele proprii din*

Strada Carol no. 20

(lîngă Universitate)

regiunea cea mai înaltă şi mai sănătoasă a laşilor.

DIRECŢIUNEA

Calendare - - - - -
Obiecte de Artă - -
Cadouri

pentru noul an 1915 au sosit la
Libraria Socec et Co.
Soc. Anon. Iaşi

Doctor FISCH

Specializat la Berlin în

BOLI DE COPII

Precizarea diagnozelor prin analize microscopice

Iaşi, str. Cuza-Vodă (Golia) 42

Consult. 10—11 şi 3—5

Serviciul telegrafic şi telefonic al „Opiniei"

Situaţia în Apus

Paris, oficial.—Comunicat din 26 Decembre.

Nimic important nu a fost încă semnalat astă seară pe întreg frontul.

*

Berlin.—Comunicat oficial din 27 | 12 dim.

Pe teatrul occidental, în Flandra nimic esenţial nu s'a produs ieri. Vasele engleze şi-au făcut apariţia azi dimineaţă. La nord est de Albert inamicul a dat, contra localităţei Laboisselle, un atac infructuos căruia i-a succedat azi dim. un contraatac victorios al trupelor noastre. Atacurile franceze în valea Meurissons, în Argonne şi la sud-est de Verdun au fost respinse

In Alsacia de sus francezii au atacat poziţiile noastre la est de linia Than-Dammerkirch. Toate atacurile au fost respinse. Francezii au cucerit în cursul nopţii o înălţime importantă la est de Than, dar au fost din nou respinşi de un puternic contra-atac. Inălţimea a rămas în stăpînirea noastră deplină.

Comunicat austro-ungar

Viena.— Comunicat oficial din 27.

Situaţia în Carpaţi este neschimbată.

Faţă de ofensiva rusă între Rimonov şi Tusow, forţele noastre în regiunea Galiţiei situată în faţa Carpaţilor, au fost întru cît-va retrase.

Atacurile inamicului pe Dunaieţul inferior şi pe Nida inferioară au fost respinse. Luptele în regiunea Tomassov continuă.

Pe teatrul de războiu balcanic liniştea continuă. Teritoriul monarhiei la sud este liber de duşman, exceptînd părţi cu totul neînsemnate de pe graniţa Bosniei, Herzegovinei şi Dalmaţiei meridionale.

O bandă de pămînt subţirică între Spizsa şi Bod a fost ocupată de muntenegreni încă de la începutul războiului. Atacurile lor la Bocche di Cattaro au fost cu totul respinse. Tot asemenea, precum se ştie, n'a dat rezultate bombardarea repetită a diferitelor fortificaţii de pe coasta mărei de către detaşamente din flota franceză.

La est de Trebinie se află detaşamente muntenegrene fără importanţă pe teritoriul graniţel Herzegovinei. In sfîrşit la est de secţiunea Drina-Focea-Vişegrad se află forţe sîrbeşti care au rămas acolo chiar în timpul ofensivei noastre din urmă.

Luptele în Galiţia şi Carpaţi

— Comunicat rusesc —

Petrograd 27. — Comunicat oficial.

La 26 Decembre acţiunea pe liniile apelor Bzura şi Rawka s'a mărginit în general la un foc de artilerie şi diferite atacuri germane respinse cu succes. Pe cursul inferior al apei Nida am gonit, în seara de 25 din satul Vislitza, trupele austriace care s'au apărat cu îndîrjire şi încercau să fortifice ţărmul sting al agei Nida. Apoi am gonit pe austriaci dincolo de acest riu.

La sudul Vistulei superioare în regiunea Sarnov în ziua de 25 am respins pe austriaci oe pe linia Tusow—Olpini. Inamicul a pierdut 10 mitraliere, 43 ofiţeri şi peste 2500 soldaţi prizonieri. In ziua următoare am continuat să urmărim pe austriaci care se retrăgeau în dezordine. Am luat încă 8 mitraliere şi am mai făcut 1000 prizonieri Am ocupat înălţimile de lîngă Siedlitzka, pe malul sting al Bialey.

In direcţia Dukla, în luptele de la 25 şi 26 austriacii au fost respinşi pe linia Zmigrod—Duckla şi sunt în plină retragere. In această regiune austriacii au avut pierderi enorme şi au avut 10,000 prizonieri.

Ştiri din sursă germană

Berlin.—O escursiune făcută pe teatrul de război din vest, pînă în prima linie de luptă din tranşeele armatei a doua germane de sub comanda generalului Bulow a dat rezultate importante. Starea de spirit a ofiţerilor şi soldaţilor, cu toată durata lungă a războiului este liniştită, hotărîtă şi sigură de victorie. Poziţiile germane sunt adînc eşalonate, din care cauză o rupere a frontului din partea francezilor este considerată cu totul exclusă. Chiar dacă ar putea să rupă prima linie, a doua şi a treia linie sunt capabile să oprească pe adversar. Ofiţerii germani cred în posibilitatea ruperii de către germani a liniilor slabe franceze. Durata mai lungă a războiului de poziţie nu înspăimîntă pe germani de oare-ce Germania duce lupta în ţară inamică şi se poate folosi de bogatele resurse ale acestei ţări. Părţile acupate din teritoriul francez cuprind numai a 30-a parte din teritoriul întreg al Franţei, dar conţin a 12 a parte din populaţia Franţei şi e un teritoriu de o mare bogăţie industrială şi agricolă străbătut de căi ferate şi canale. Administraţia de război germană deschide mereu noui izvoare de ajutor în avantagiul propriei sale armate precum şi în acela al populaţiei franceze şi sprijină prin aceasta şi economia naţională germană. Populaţia franceză, spre deosebire de cea mai mare parte a populaţiei belgiene, este amicală faţă de armata de ocupaţie germană, stabilindu-se in parte adevărate relaţii cordiale. Populaţia este bucuroasă că a scăpat aşa de uşor, este dornică de muncă şi se pretează dorinţei germane relativ la reînvierea vieţii industriale. Mulţi cred că Franţa face jocul englezilor şi că Franţa de nord trebue să ispăvească politica falşă guvernamentală a războinicilor din Franţa de sud. In ori-ce caz, comandamentul armatei germane caută atît în interesul său propriu, de oare-ce nu se ştie cît va dura războiul, cît şi în interesul populaţiei să facă posibilă continuarea normală a agriculturii şi a industriei şi a comandat în Germania pluguri cu aburi, imediat după ce Germania va fi terminat aratul pentru ca armata să se poată hrăni singură pe cît va fi posibil.

Rusia n'a cedat Insula Sakhalin

Petrograd.—Ştirea afirmînd că Rusia ar fi cedat Japoniei jumătate din insula Sakhalin drept compensaţie în schimbul artileriei grele japoneje, este falsă şi Agenţia Westnik este autorizată să declare formal că această ştire n'ure măcar un fond de adevăr.

Proclamaţie senzaţională la Valona

Valona.— Următoarea proclamaţie către populaţiunea din Valona a fost afişată:

„Gravele tulburări care la scurte intervale se succed în această regiune au paralizat comerţul munca şi iniţiativele, punînd în pericol viaţa şi avutul locuitorilor.

„Guvernul Italiei, păzitor vigilent al soartei Albaniei, voeşte ca tîniştea voastră grav ameninţată să fie asigurată. Chemaţi de voi, marinarii Italiei debarcă de pe vasele lor pentru a salvgarda ordinea şi apararea voastră".

(ss.) Patris

Mourtea lui Eugeniu Statescu

Paris.—„Petit parisien" anunţă moartea la Asnières, după o lungă boală a d-lui Eugeniu Stătescu, prim secretar al legaţiunei romîne la Paris.

Vase nordice capturate de englezi

Copenhaga.—Vasul danez „Botnia" şi vasul norvegian „Romsdal" au fost prinse de vase de război engleze şi duse la Kirkwall.

Conferinţa pentru pace

Copenhaga—Conferinţa internaţională pentru pace, convocată de social-democraţii diferitelor ţări, va avea lac la Copenhaga la 17 şi 18 Ianuarie.

Se va fine atunci şi un mare meeting în favoarea păcei.

Luptele în Polonia

Berlin. — Comunicat oficial din 27 | 12.

Pe teatrul oriental, în Prusia orientală şi occidentală, nu s'a produs nici o schimbare.

In Polonia, atacurile noastre asupra sectorului Bzura — Rawka au făcut încet nuoi progrese.

La sud-est de Tomassov ofensiva a fost continuată cu succes. Atacurile ruşilor de la sud contra liniei Inow — Lodz au fost respinse cu mari pierderi pentru ruşi.

Conferinţele d-lui Lorand

Bucureşti.—D. George Lorand va ţine în Capitală două conferinţe.

Prima va avea loc la Ateneu, Miercuri 17 Decembrie, tratînd despre «Războiul în Belgia şi dreptul ginţilor».

A doua conferinţă va avea loc în ajunul plecărei d-lui Lorand, adică peste 8 zile.

Armatele austo-germane în Polonia

Petrograd. - „Reci" afirmă că pe Nida şi Bzura sunt 26-28 corpuri de armată austro-germane.

Dintre acestea, 10-12 corpuri sunt trupe austro-ungare.

O scrisoare a d-lui Erm. Pangrati

— D. Pangrati se înscrie în partidul conservator-democrat. —

Bucureşti. — D. Ermil Pangrati, profesor universitar şi fost ministru, a adresat următoarea scrisoare d-lui Sake Ionescu:

Mult stimate d-le Ionescu,

„Momentele cele mai însemnate şi mai grave pentru neamul rominesc ne-au ajuns. Cu surprindere şi durere am văzut nesiguranţa şi ezitările unora şi rătăcirile altora.

Dv. aţi fost singurul nostru barbat de stat care aţi văzut limpede de la început, care v'aţi inspirat fără şovăire din sentimentul naţional şi care aţi afirmat hotărît atitudinea ce trebue să o avem ca popor latin.

Partidul conservator-democrat a avut în chestia reformelor constituţionale atitudinea înţeleaptă carc duce la progresul cuminte şi necesar. Astă-zi el este partidul care luptă cu tărie pentru înfăptuirea tdealului rominesc.

Vă rog să-mi faceţi cinstea de a mă enumăra printre soldaţii sinceri ai acestui partid şi a crede în sincera mea admiraţie pentru partidul d-stră luminat".

Ocuparea Valonei de către Italieni

= Insemnătatea acestui fapt —

Bucureşti.—Ziarul „Adevărul" apărut astăzi, publică un articol intitulat „Italia se decide", prin care arată că ocuparea Valonei de către Italia nu inseamnă numai o simplă ocupare a unui teritoriu ci inseamnă de fapt o ieşire din neutralitate.

De la declararea Angliei de partea Franţei, ocuparea Valonei e cel mai important act politic din Europa.

Naţiunea romînă vede cu ochi frăţeşti ocuparea Valonei de italeni după care ştie că are să urmeze un marş comun al armatelor italiene şi romîne spre cele două capitale ale împărăţiei Austro-Ungare.

După încheerea păcei, o puternică legătură politică şi economică va stringe pe aceste două ţări latine.

Prin telegrafie fără fir

Paris.- (de la turnul Eifel).

Intre mare şi Lys ziua de ieri a fost liniştită. Canonada a urmat cu întrerupere. Intre Lys şi Oise nimic de semnalat. In valea Aisne şi Champagne continuă un duel de artilerie.

In regiunea Perthes germanii, după un violent bombardament, au încercat un atac împotriva tranşeelor pierdute de ei dar au fost respinşi de artileria şi infanteria franceză

In Argonne francezii au progresat uşor. La sud de Sf. Hubert o companie franceză a cţstigat între 100 | 200 metri unde francezii au bombardat o văgăună părăsită de inamic.

Intre Meusa şi Mosella, la est de St. Mihiel, două atacuri germane contra redutei Bois-brule, au fost respinse.

*

Pe Pilitza miilocie lupta continuă foarte vie. Idem pc Nida inferioară.

Pe frontul din Galiţia luptele se desfăşoară în general în favoarea ruşilor.

Cele mai bune

Prăjituri

sunt acele preparate cu

Laptele condensat Nestlé

Produs natural

De vînzare pretutindeni. **Preţul cutiei LEI 1.20.**

5 BANI

ABONAMENTE

Un an . . 20 lei
6 luni . 10 lei

OPINIA

ANUNȚURI

Un rând pag. III, 50 b.
» » » IV, 40 »

5 BANI

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Administrația: Tipografia E. Goldner, Iași. — TELEFON No. 36 —

Sub direcțiunea unui Comitet

Anul XII—No. 2356.—Miercuri 17 Decem. 1914

Chestiunea Macedoniei sîrbești

— O interesantă comunicare a unui student ieșan —

În cele ce urmează, redăm, după un succint rezumat, o interesantă comunicare, făcută zilele aceste la seminarul de slavistică din Iași. Chestiunea ie de o însemnată actualitate și de aceea o redăm, atrăgînd în privința ei atenția cetitorilor noștri: (N. R.).

Vineri, 12 Decembrie c., Seminarul de slavistică al Universității din Iași și-a ținut obișnuita ședință săptămînală. Au luat luat parte, pe lîngă d. Ilie Bărbulescu, următorii 24 studenți și studente: d-șoarele Ștefănescu, Colomei, Deciu, Cerkez, Sotirescu, Teodorescu, Grigoriu, Negri, Zamfirescu, Bogdan, Creangă, Strat, Tocilescu, Sachelărescu, și d-nii Palade, Negrescu, Grigoraș, Alecu, Burada, Demetrescu, Strat, Pica, Sandul, Anisie.

A ținut conferință d. T. Palade, expunînd ale sale „Insemnări din Macedonia sîrbească", pe cari și le-a luat acolo în vara trecută. D. Palade a fost trimis cu stipendiu al Seminarului de Slavistică, pentru a studia această chestie.

D-sa a spus, între altele, următoarele:

Prin tratatul din București din anul trecut, Serbiei i s'a alipit Serbia veche și ținutul sudic până la Bitolia și Doirak, ce poartă acum numele de Macedonia sîrbească. Serbia veche, prin trecutul său istoric și prin populația sa, este un ținut sîrbesc necontestat de nimeni. Nu tot astfel însă se poate vorbi de Macedonia sîrbească, ea fiind revendecată de către Bulgari, cari spun că au asupra ei îndreptățiri istorice și că populația ei slavă — circa 650,000 loc. — vorbește o limbă bulgărească. Din punct de vedere istoric asupra ei au stăpînit și Bulgarii și Sîrbii, cei întăii între veac. al 9 și al 13 lea, ceștlalți de la 1250 până la 1389. Din punct de vedere filologic, știința încă nu s'a pronunțat definitiv de partea cui stă dreptatea. Filologii Sîrbi găsesc că limba slavilor din Macedonia prin caracterele ei, se apropie mai mult de cea sîrbă decît de cea bulgară. Cei bulgari, contestînd argumentele celor sîrbi, susțin contrariul. Cei străini mai toți ca Miletié, Louis Lèger, Weigand, ce s'au ocupat cu studiul acestei limbi, spun că ea este mai apropiată de cea bulgară de cît de cea sîrbă. Cercetările mai noui ale lui Iagic și Cviec au ajuns la concluzia mai acreditată că această limbă formează un dialect de trecere dintre limba sîrbo-croată și cea bulgară și deci ea nu poate hotărî dreptul de stăpînire în Macedonia sîrbească nici al Sîrbilor și nici al Bulgarilor.

Și în adevăr cine călătorește prin Macedonia sîrbească poate observa, că limba slavilor de aici prezintă caractere sîrbești, bulgărești dar și proprii. Mai e de observat însă că la populația slavă dela Sud Vestul liniei ce ar pleca de la Kumanovo și ar trece pe la Nordul Scopliei și Sudul Prilepului ca să se oprească mai jos de Ohrida, caracterele bulgărești sînt mai numeroase de cît cele sîrbești. Și deci Slavii de aici, cari pe lîngă aceasta au primit mai bine propaganda bulgară de cît cea sîrbă și se numesc ei însăși bălgarski Makedonți — Macedoneni bulgari — trebue socotiți mai apropiați de Bulgari de cît de Sîrbi. La cei însă de la Nord-Vestul acestei linii condițiunele prezentîndu-se favorabile Sîrbilor — ei trebue socotiți mai aproape de aceștia.

Oricum, Sîrbii vor trebui să lucreze încă mult ca să formeze o unitate în noile hotare. Și în această privință, ei în loc să ia măsuri cît mai blînde, au procedat astfel în cît au stîrnit nemulțumiri în întreaga populație a Macedoniei sîrbești. Astfel în ea dreptul de a ține școală și biserică îl au numai Sîrbii și Aromînii; Grecilor, Bulgarilor, Turcilor, Aromînilor grecomani li s'au închis aceste instituții.

Din punct de vedere economic resursele locuitorilor s'au micșorat simțitor 1) din cauza întreruperei comunicației cu Salonicul, al 2-lea din cauza taxelor mari puse asupra mărfurilor importate mai ales din Grecia și Bulgaria și al 3-lea din cauza risipirei prin graniță a vechilor debușeuri ale centrelor trecute.

Pentru aceste viața a devenit foarte scumpă. Zaharul se plătia sub Turci 0.75 acum 1.50, gazul 0.40 acum 0.70, sarea 0.30 acum 0.60. Tutunul, atît de necesar acestei populații se cumpăra sub turci cu 5 lei kgr, acum nu se se găsește nici cu 40 lei kgr, de aceiași calitate.

Cea mai mare parte însă de nemulțumire a stîrnit-o impozitul foarte mare, pe care trebue să-l plătiască această populație și modul lui de distribuire.

Astfel impozitul total pus anul acesta asupra Macedoniei sîrbești este de 21 ½ mil. adică aproape 150 lei de familie— ceeace este foarte mult pentru veniturile mici ale populației ei.

Ceva mai mult, repartizarea lui e foarte neegală întrecînd de multe ori venitul. Numai un exemplu din numeroasele altele date de însăși ziarele sîrbești: Hagi Serif begare în Liplian 10 Hor, pe cari le-a cumpărat acum cîți-va ani cu 1250 și acum trebue să plătească pentru ele 9500 lei impozit.

In astfel de condițiuni foarte mulți locuitori ar vinde ce au și-ar emigra. Pasport încă nu se eliberează de cît turcilor, cari pleacă zilnic scăzînd populația ținutului cu o treime. Liniștea acestei provincii mai este tulburată de propaganda bulgară. Ziarele sîrbești dau aproape zilnic știri despre arestarea propagandiștilor și a spionilor bulgari în Macedonia sîrbească și însuși moștenitorul tronului sîrbesc, prințul Alexandru, a primit din Sofia o scrisoare, prin care a fost amenințat cu moartea în caz de nu se termină cu persecutarea elementului bulgar din acest ținut. Iar cînd s'a decretat mobilizarea pentru războiul cu Austria comitagii bulgari au invadat localitățile de la granița Macedoniei sîrbești; în cît lupta pentru stăpînirea ei dintre sîrbi și bulgari nu poate fi socotită ca terminată.

NOTA ZILEI

O duzină!

De oare-ce am vorbit eri de filologia războiului reproducem, după un ziar american, rezultatul unui concurs pentru cea mai potrivită denumire a războiului mondial de astăzi. Iată prima... duzină de numiri:

Războiul european (dar Japonia ?)
Războiul din 1914.
Războiul Triplei Alianțe
Războiul Impăratului Wilhelm
Războiul slavo-german
Războiul universal
Războiul popoarelor
Războiul anglo-franco-ruso german
Războiul Puterilor europene
Marele conflict
Războiul
Ultimul război.

Mici Polemici

La Londra s'a vîndut la licitație, cu 14 pfunzi, o țigară pe care Wilhelm II a dat-o mai de mult unui lord.

...N'o fi țigara cu care Kaiserul a dat foc Europei ?

*

Hindenburg — se zice — aflînd că Țarul a fixat un sfert de milion pentru capul lui, ar fi spus, malițios:

— Eu nu dau pe al lui nici 25 de pfenige...

*

Austriacii justifică mereu retragerea lor din Serbia prin greutatea de a se alimenta

— Poate de aceia au aruncat în capul bieților Sîrbi atîția prizonieri ?

*

Cuzinski a cerut un concediu din cauză de boală.

— Sufere de... răceala ziarelor.

*

Se așteaptă sosirea în Iași a unui acordor strașnic.

— Poate va pune oarecare acord între bărbații noștri politici, cu privire la războiu.

*

Ziarul socialist „Lupta" e antirăzboinic, — totuși anunță mereu: „Se caută echipe pentru Lupta..."

*

Un domn locotenent Tiberiu S. anunță prin ziarele bucureștene că dă lecțiuni de ortografie academică, corecturi, etc,

...Acum, cînd e vorba de „intrarea în acțiune ?

OAMENI ȘI LUCRURI

Pe urma lui Dim. Anghel

Nu tăgăduim: e aproape un sacrificiu pentru cîntătorul de probleme psihologice să ocolească disputele ce s'au incins în jurul morții—și a vieței—mult regretatului poet ieșan Dim. Anghel.

O polemică tristă și întristătoare, dar ale cărei peripeții, intime odinioară, publice astăzi, ademenesc pe psihologul de astăzi, pe dramaturgul și pe istoricul de mîni...

Nouă, ieșenilor, disputa ne apare mai penibilă, din pricina legăturilor decedatului scriitor cu orașul său de origine. De aceea e de preferat să așteptăm... Să lăsăm vălul uitării și îmblînziri să se pogoare, ca un balsam ușurător, pe rănile proaspete.

Părerea de rău a lașului o rostește autoarea anonimă a versurilor de mai jos cărora le facem loc în această rubrică, în lipsa unei rubrici literare propriu zise.

In floarea tinereței cînd viața este dulce,
Cînd totul ne încîntă aice pe pămînt
Vai ! cîntul tău din liră a încetat de-odată
Și-avîntul tău, poete, apus-a în mormînt.

Tu ai cîntat natura, iubirea și durerea,
Și melodii divine pe lira ta vibrau,
Sub mîna ta măiastră, șirag, mărgărintare
Alunecau, și'n suflet ce farmec revărsau !

Tot omul ce se înalță prin cuget și simțire,
Își va pleca genunchii cu drag la-l tău mormînt
Și va privi țărîna, sub care odihnește
Un vrednic fiu al țărei, profet cu graiul sfînt !

Pseudonimul „Dolores" care semnează strofele aceste și pe care nu odată l'am întîlnit în ziare și reviste, exprimă sentimentele unanime cari au însoțit dispariția atît de prematură a cîntărețului „Fantomelor" ieșene.

Rodion

Comentarii la situația comercială

Situația economică prin care trecem, a adus în discuție publică chestia moratoriului. Ca ori ce chestiune ce interesează publicul, așa și aceasta a găsit susținători și adversari. Singura deosebire e că susținătorii sprijinesc părerile lor pe argumente temeinice și ușor controlabile de fiecare pe cînd adversarii în lipsă de argumente s'au servit și se servesc de acuzări și încriminări față de colegii lor, crezînd că aceste argumente sînt destul de puternice pentru a convinge cetitorii de dreptatea cauzei și că aduc prin aceasta un sprijin cinstei și comerțului țării.

Moratoriul își găsește logica numai în caz de jenă momentană, provenită prin lipsa de credit numerar și lipsă de transacțiuni comerciale cari implicit sînt cauza lipsei de numerar. Ori în situația în care ne găsim, există credit numerar? Transacțiuni se fac? Nu și nimeni nu poate susține contrariul. Dacă este așa, de ce dar tot acei care admit principiul de mai sus și chiar îl susțin sînt contra moratoriului cerut.

Dar chiar înarmați cu acest principiu ar trebui să fim contra moratoriului, dacă cauzele, adică lipsa de credit și transacțiuni, ar fi numai trecătoare, dacă la baza lor, n'ar fi evenimente a căror gravitate și durabilitate nu se pot defini și calcula. In situația în care ne găsim, nimeni nu poate fi profet, și să ne spună decisiv, cîte zile ori săptămîni va dura războiul și cît timp va mai trebui după războiu, pînă ce industria și legăturile comerciale își vor relua mersul lor normal.

Dacă aceste nu se pot fixa, cum vor adversarii să calculeze puterea de rezistență a comercianților, și nu se gîndesc că mereu dînd, fără a lua, trebue odată fondul de rezistență să se epuizeze și din comercianți cinstiți și muncitori să rămînă un morman de schilozi și calici, cari să devină plaga societății și rușinea țării romînești.

Greșită este părerea, că cererea moratoriului a nimicit creditul; greșită părerea ca această cerere a suspendat afacerile; greșită părerea că întrunirile publice unde se arată doleanțele comerțului au distrus țara și mai greșită părerea că participarea Camerilor de comerț la aceste întruniri a descreditat țara.

Suspendarea activității comerciale se datorește nesiguranții ce domină și predomină pe toți de la începutul războiului european și pînă astăzi, neștiind ce va aduce ziua de mîne. Dovadă este retragerea sumelor depuse de particulari spre fructificare. Ori dacă acești depunători n'aveau siguranță și încredere în băncile noastre, vroiți să aibă încredere în mărfurilie ce le-ar cumpăra ?

Creditul numerar cît și cel de marfă a fost retras odată cu declararea răsboiului și motivat tot pe aceiași nesiguranță, prin urmare înainte de a se fi cerut moratoriul.

De asemenea nici întrunirile publice n'au cauzat acest rău, din contra prin aceste întruniri se arata în lumină clară situația comerțului, nu a stărei comercianților, situație care impunea măsuri de apărare a averei creditorilor. Cu atît mai puțin participarea Camerilor de comerț la întrunirile comercianților a putut vătăma comerțul și creditul, căci acești factori răspunzători luînd parte la intruniri au fost în măsură a aprecia și aproba doleanțele expuse, concretizînd astfel starea de fapt. Dacă moratoriul se acorda de la începutul crizei, acești factori acuzați de adversarii moratoriului, nu ar fi avut astăzi atîtea dovezi la mînă pentru a dovedi cît de greșită a fost părerea adversarilor, căci nu ar fi fost atîtea zeci de mii de protesté, martori neîndoioși de ravagiile crizei. In fața acestor dovezi sigure ar trebui ca acuzatorii să tacă. Creditorii străini, departe de noi, în imposibilitate a judeca doleanțele, fie ca interesați în cauză, fie din lipsa de dovezi palpitante, au pus mai multă bază pe expunerile celor ce erau contra înlesnirilor de plată, și cînd au văzut miile de proteste, au crezut de bună seamă, că aceste neplăți sînt făcute din rea credință, cu intenții frauduloase, și prin urmare tot ce este comerciant în țara romînească este necinstit și țara nu mai merită credit.

Chestiunea se explică foarte scurt și anume: Comerțul se bazează pe o continuitate de credit. Cînd această continuitate se întrerupe brusc, cînd în schimbul sumelor achitate nu se pot căpăta alte sumi respectiv alte mărfuri, și aceste trebuie cumpărate cu alte fonduri, trebue dat răgaz comercianților să-și procure mărfurile cu sumele aceste, care apoi cînd totul va reintra în stare normală se vor achita creditorilor cari de fapt astăzi sunt scoși din circulație.

Arnold Brociner
președintele sfatului negustoresc Iași

INFORMAȚII

LISTA CIVILĂ.—*Amănuntele date de unele ziare cu privire la noua listă civilă nefiind cu totul exacte, revenim cu următoarele:*

Lista civilă a fost fixată la 3 milioane. Două milioane vor fi vărsate la casa regală, 500,000 M. S. Reginei Elisabeta și 500.000 A. S. Regale Principelui Carol.

Această listă civilă, odată votată va avea un caracter permanent pentru toată durata domniei regelui Ferdinand. Singură suma afectată M. S. Reginei Elisabeta va avea un caracter vioger.

Proiectul, care e din inițiativa parlamentară, va fi depus astăzi sau mîne și se crede că va fi votat înainteă vacanțelor.

M. S. Regele Ferdinand a binevoit a dona comunei Iași, pentru a fi distribuite săracilor cu prilejul sfintelor sărbători, 50 decastere de lemne, 250 obiecte de iarnă și 1000 lei în numerar.

Distribuirea se va face sub îngrijirea d-lui Tomida, prim-ajutor de primar.

Casapii au fost convocați pentru azi după prînz la Primărie.

D. Toma, ajutor de primar, va cerceta cererea casapilor, de a li se permite să sporească prețul cărnei de mascur.

Din cauză de abundență de materie amînăm pentru mîine publicarea Cronicei Teatrale *săptămînale.*

Elevii școalei militare vor lua vacanță cu începere de Sîmbătă 20 Decembrie.

In mahalaua Iarmarocului a încetat azi subit din viață cerșetorul Dumitru în vrîstă de 40 de ani.

Tot azi în piața halei a încetat subit din viață tregherul Alecu Porfiriu.

DIN JUDEȚ. — Au fost arestați în Podul-Iloae indivizii Vasile Iftime și Petru Lebădă, acuzați de furt de grîne.

— Locuitorul Iancu Rotaru din Ciurea, a căzut dintr'un copac și a rămas mort pe loc. Parchetul a autorizat înmormîntarea.

— Focul a distrus casa de locuință și o mare cantitate de porumb ale locuitorului Alex. Stanislav din com. Aroneanu.

— Săteanul Gr. Buliga, din com. Plugari, a împușcat din imprudență cu un revolver, pe băetanul P. Răchițanu. Victima a fost internată în spital.

— Ministerul a permis bărbierilor și coaforilor din Tg.-Frumos să țină deschise prăvăliile lor în zilele de Duminică, până la ora 4 p. m. iar de la această oră să fie închise până a doua zi dimineață.

Colegiul I de Senat din Vaslui a fost convocat pentru ziua de 18 Ianuarie 1915, spre a proceda la alegerea unui nou senator în locul lui Neron Lupașcu, decedat.

D. Toma, ajutor de primar, în urma unui denunț primit, a facut o anchetă minunțioasă, cu privire la modul cum se desface peștele în depozitele statului.

D. Toma a constatat că d. Vangheli, concesionarul statului din piața halei, vinde peștele la comercianți particulari, cu tarif mai mare de cît cel precizat, ceia ce a adus o scumpire a peștelui.

D. Toma a intervenit la minister, cerînd a se retrage d lui Vangheli concesiunea acordată.

Corpurile legiuitoare vor lua vacanță Joia ce vine pînă'n ziua de 15 Ianuarie.

Administrația Circului Sidoli (Cinema Pathé) a făcut o ofrandă de 500 lei Primăriei de Iași pentru a fi distribuiți de sărbători persoanelor nevoiașe din orașul nostru.

Fapta ie mai presus de or-ce laudă.

Un acordor renumit din fabrica Blüthner din lipsca va sosi în curînd în orașul nostru.

Persoanele care ar dori să-și acorde bine pianele se pot înscrie la administrația acestui ziar str. Mîrzescu 17.

La concertul de „Muzică de Cameră" ce va avea loc la 19 Decembrie în sala teatrului național, d-nii I. Sibianu, A. Roșca, M. Barbu, T. Breviman, P. Nițulescu, Gh. Ionescu și I. Vasilescu vor executa următorul program:

Beethoven Trio No. 4 in si bemol p. piano, clarinet și violoncel, a) Allegro con brio, b) Adagio. c) Allegretto con variațione. *Grieg* Sonata in fa major p. piano și vioară. a) Allegro. b) Allegretto quasi andantino. c) Finale. *Mozart* Quintet in mi bemol p. piano, flaut, clarinet, corn și fagot. a) Largo — Allegro moderato. b) Larghetto. c) Rondo allegretto. PAUZA *Schumann* Fantezie Stücke p. violoncel și piano. *Cessar Franck* Trio concertant p. piano, vioară și violoncel. a) Andante con moto. b) Scherzo. c) Finale Allegro maestoso.

Biletele la «Thalia».

Noul program al cinematografului Pathé Frères din sala Circului Sidoli ce se reprezintă astăseară Marți 16 Decembrie, cuprinde între altele:

Legenda mînăstirei Sendomir, o tragedie din viața noblimei poloneze. Desfășurare în 4 părți. Excelentă montare; admirabilă interpretare datorită somităților artistice ale scenelor străine.

Revoluția franceză reconstituire splendidă din istoria trecutului.

Cascadele din Montmorency (Canada).

Războiul european, autentice rapoarte cinematografice asupra operațiunilor de pe teatrul războiului înregistrate absolut fidel de către operatorii-cinematografi ai caselor Pathé-Frères și Eclair din Paris. Aceste înregistrări cuprind între altele: Plecarea rezerviștilor din Siberia, Procesiuni religioase și rugăciuni pentru victoria armatelor rnsești.—Ruină și jale după bombardare—Trofee—Lagăre uriașe, etc. etc.

Noul program viitor se reprezintă Mercuri 17 și Joi 18 Dec. MARSILIEZA cu d. Niculescu-Basu.

Partea I: Marșul *La Arme* de Iosif și Castaldi. Executat de Orchestră.—Cei doi Grenadieri de Schuman, executat de d-l Niculescu-Basu.—Partea II: Filmul Marsilieza, de Rouget de L'Isle, acomp. de d. Niculescu-Basu și secondat de Orchestră. Marșul *La Arme* exec. de d. Niculescu-Basu și secondat de Orchestră.

Luni 22 D-c. L'Aiglon (Puiul de vultur) după Rostand, etc.

■ In vederea sărbătorilor, Debitul Badareu aduce la cunoştinţa Onor. Public, că a redus preţurile produselor alimentare vînzîndu-le sub preţul pieţii şi anume:

Unt superior p. cafea şi masă	5.60 kgr
Smîntînă dulce centrifugată	2,40 „
Unt topit calitate superioară	5.— „
Brînză de oi	1.40 şi 1,60 „
Brînză de oi de toamnă	1.80 şi 2— „
Brînză de burduf, de munte	2.80 „
Caşcaval grecesc	2.40 „
Caşcaval de Penteleu	3.20 „
Schweitzer elveţian veritabil	6.00 „
Brînză de Brăila de toamnă	2— „
Lapte de oi de munte	1.20 „
Gervais bucata	0 45 „
Şuncă à la Praga	5,00 „
Salam de Sibiu	7,00 „
In fie-care seară se găseşte lapte dulce proaspet	0,30 „

Tot în vederea sărbătorilor s'au pus în vînzare diferite calităţi de vinuri:

Vin alb vechiu şi nou	0.80 lit.
Vin alb vechiu	1,00 „
Vin alb superior	1.20 „
Vin Cotnar şi Bordeaux	1.60 „
Vin Cotnar şi Bordeaux superior	2.00 „
Vin Otonel tămăios	2.00 „

Toate calităţiie de vinuri superioare se vînd cu litrul şi în sticle înfundate.

■ Ministerul a acordat un concediu de 45 zile d-rei Otilia Vlaicu, institutoare la şcoala de fete din Tg. Frumos, şi un congediu de 15 zile d-lui P. Apostolescu învăţător la şcoala din Popeşti.

■ Un mare număr de persoane, vor lua parte la balul societăţii studenţilor medicinişti, care va avea loc Sîmbătă 20 Decembrie, în saloanele societăţii de gimnastică.

Sanatoriul „Sf-ta Maria"

fost Dr. TZAICU, str. Zmău No. 3, Iaş

complect reorganizat. Direcţie nouă. Hydrotherapie. Electricitate. Examen de sînge. Urine.

Secţia chirurgicală sub conducerea **profesorului Dr. Amza Jianu.**

Secţia medicală cu laborator pentru examene de urină, sînge etc.

Preţuri moderate. Ingrijirea bolnavilor nu va lăsa nimic de dorit.

Pacienţii au libertatea de a'şi alege d-nii medici curanţi.

Dr. Leon Şeptelici-Andrieşi

VIZITAŢI NOUL

Magazin de Manufactură, Galanterie

ŞI LINGERIE

LA „KAHANE"

— Palatul Braunştein—Str. Cuza-Vodă 83 (fost Golia) —

Bine asortat în: Ştofe pentru rochii, *calităţi superioare şi utimele noutăţi*, Pluşuri pentru jachete şi Linoleum Pînzărie de Olanda şi Belgia, Chifonuri *în toate lăţimele şi calităţi*, Atlasuri, Pistră de saltele şi Zephiruri, cămăşi bărbăteşti, Napajuri şi feţe de mese de Olandă şi de bumbac, Inlet, Satinuri pentru plăpomi, ratinuri, flanele, moltoane *şi în general tot ce e mai nou în această branşă.*

Mare asortiment complect în lingerie de dame

— Serviciul conştiincios şi cu Preţuri modeste —

Onorata clientelă este rugată a vizita magazinul spre a se convinge.

Spitale pentru caz de războiu

Bucureşti.—O comisiune, compusă din d-nii doctor colonel Antoniu, doctor Scapievski, ajutor de primar al Capitalei şi maior Josescu de la marele stat major al armatei, a fost însărcinată să viziteze toate localurile de şcoli şi diferitele instituţii din Capitală, în vederea amenajării lor ca spitale în caz de războiu.

In legătură cu aceasta, se afirmă că s'a hotărît să fie transformate în spitale toate internatele din Bucureşti. Elevii acestor internate au şi fost anunţaţi că după sărbători să nu mai vie la şcoală decît cînd vor fi special înştiinţaţi.

Prin telegrafie fără fir

Paris (de la turnul Eifel).

In Belgia francezii au continuat să înainteze. La vest de Lombaerzide francezii au pus piciorul în dunele unde duşmanul îşi stabilise linia de rezistenţă.

La Sud de Ypres francezii au pierdut unele tranşee lîngă Holebeke.

In regiunea Lens, lîngă Caranfie, germanii au cedat faţă de francezi 800 metri tranşee de prima linie.

In valea Aisne şi în Champagne a continuat cu intermitenţă canonada intensă mai ales în regiunea Reims şi Perthes unde germanii au vizat poziţiunile pe care francezii le-au ridicat la est de această localitate. Pe înălţimile Meusei s'a observat un progres uşor al trupelor franceze pe intreg frontul. In Vosgi germanii au bombardat gara din Saint-Die. Calea ferată nu a fost încă întreruptă.

In Alsacia de sus, la nord-est de Steinbach, un contra atac german a fost respins.

Serviciul telegrafic şi telefonic al „Opiniei"

Pe cîmpul de luptă apusean

Paris.—Comunicat oficial din 27 Decembrie, ora 23:

După ce toată noaptea trecută inamicul a îndreptat un violent foc de artilerie şi infanterie contra trupelor noastre instalate la Laboiselle şi în tranşeele vecine, inamicul a dat două atacuri consecutive fără nici un succes.

Ocupăm puternic tranşeea cucerită lîngă Puis Aleine. La Hauts de Meuse consolidăm terenul ocupat lîngă tranşeea Calonne. Saint Dié a fost bombardat violent de la 9 şi jum. până la 12 din zi.

*

Berlin.—Comunicatul oficial din 28 Decembrie.

Pe teatrul occidental al războiului, lîngă Nieuport inamicul a reînoit tentativele sale de atac dar fără nici un succes. A fost susţinut de artileria de pe mare dar n'a pricinuit nici o pagubă ci a rănit numai cîţiva locuitori din Westende.

De asemenea atacul inamic contra fermei Saint-Georges, care fermă este arătată a fi fost cucerită de inamic în rapoartele sale, a fost respins şi ferma este în mînele noastre.

La sud de Ypres o tranşee inamică a fost cucerită de noi, ceia ce a făcut să ne cadă în mînă cîte-va duzini de prizonieri. Mai multe atacuri violente ale inamicului în regiunea de la nord-vest de Arras au fost respinse. Inamicul a reînoit de asemenea atacurile la sud est de Verdun dar fără nici un succes. Nici încercarea de a cuceri o înălţime la vest de Vennheim nu le-a izbutit, cu toate luptele crîncene date.

Asupra luptei navale de la Zunguldak

Constantinopole 28—După informaţiuni demne de crezămînt, lupta navală despre care vorbeşte Monitorul Oficial a avut loc lîngă Zunguldak.

Ruşii ar fi voit ca scufundînd vasele să bareze intrarea portului Zunguldak care este un punct de aprovizionare cu cărbuni, însă graţie vitezei flotei otomane, dînşii n'au izbutit în încercarea lor.

Toată lumea aici admiră bravura şi îndemînarea ofiţerilor şi echipagiului vasului de războiu otoman care singur a putut duce lupta în contra flotei ruse utît de numeroase, şi a izbutit a scufunda vap-arele puitoare de mine „Oleg" şi «Athos» care erau două mari vase ale flotei voluntare ruse.

Comunicatul oficial care a venit iocmai după ce s'au lansat zilele acestea zvonurri false, cu intenţia de a descuraja populaţiunea, a fost primit în întreg Stambulul cu o vie bucurie.

Podul de la Semlin aruncat în aer

Viena. 28—La sud a domnit linişte deplină cu excepţia cîtorva mici încăerări la graniţă.

Sîrbii au aruncat din nou în aer podul de la Semlin.

Camera lorzilor

Viena. 28—Din Londra se află că corespondentul parlamentar al ziarului „Times" spune că adunarea lorzilor se va deschide la 5 Ianuarie, pentru două zile.

Pareri daneze asupra Germaniei

Copenhaga.—Scriitorul danez, profesorul Karl Larsen, scrie în „Politiken" asupra militarismului german:

„Nu se poate insista în deajuns că Germania modernă nu este numai ţara lui Bismarck şi Moltke, dar şi a lui Kant şi Fichte şi că strămoşii ei trebuesc căutaţi printre cei mai înalţi reprezentanţi ai vieţei intelectuale.

Neutralitatea Elveţiei

Basel.—28=Un redactor de la „Petit parisien" a interviewat pe preşedintele confederaţiunei elvetice care a declarat că Elveţia este în mod nestrămutat hotărîtă a menţine stricta neutralitate.

Ori care ar fi agresorul, el ar fi vrăşmasul întregei Elveţii. Armata elveţiană ar intra îndată în rîndurile inamicului agresorului,

Insă nu avem temeri în această privinţă.

Vase scufundate

Copenhaga.—Agenţia de asigurare Iangtsekiang din Shangai anunţă că crucişătorul auxiliar german „Prinz Wilhelm" a scufundat pe coasta sud estică a Americei de sud patru vase comerciale engleze

Transferare de autorităţi

Roma.—Din Copenhaga se anunţă că în urma în intării ameninţătoare a armatei germane şi austro-ungare, autorităţile din Varşovia au fost transferate la Vilna.

Protectoratul catolicilor din Orient

Frankfurt. — Frankfurter Zeitung" anunţă din Constantinopol: Primirea de eri a noului trimis papal, episcopul Duci, de către sultan, poate fi considerată ca un act de cea mai mare importanţă istorică. Prin scrisoarea de acreditare a papei către sultan a încetat în mod definitiv protectoratul Franţei asupra creştinilor catolici din Orient, care există de secole. Protectoratul francez se remarca pînă acuma în străinătate prin faptul că în bisericile catolice din Orient, reprezentanţii diplomatici şi consulari ai Franţei ocupau un loc de frunte. Această situaţie era de mare însemnătate pentru întărirea influenţei franceze în Orient. De aceea încetarea protectoratului francez însemnează una din cele mai grave lovituri pentru Franţa.

O dezmînţire

Buda-Pesta 27. — Ziarul „Adevărul" în numărul său din 22 | 12 acuză pe ministrul preşedinte Tisza că caută a pune regimentele romîne din armata austro-ungară de pe toate fronturile în linia întîia, spre a ajunge la stîrpirea sistematică a romînilor din Ungaria.

Ziarul „Pester Lloyd" declară că acest reproş este falş. Regimentele noastre romîneşti îşi împlinesc datoria în mod eroic ca şi regimentele ungare, germane, croate şi altele.

Luptele în Galiţia

Viena. — Oficial, 28 | 12.

La nord de defileul Duckla trupele noastre au ocolit un atac rusesc prin ocuparea de poziţiuni situate mai aproape de creasta Carpaţilor.

Intre Biala şi Dunaiet au avut loc atacuri violente ale inamicului, în special în regiunea de la nord-est de Zakliczin, dar au fost respinse.

Incolo pe restul frontului de nord nimic important de semnalat.

Minarea Marei Negre

Bucureşti.—Monitorul oficial apărut astă-zi publică următoarele:

Guvernul imperial rus aduce la cunoştinţa navigaţiunei neutre că cerinţele militare impun guvernului imperiului neeesitatea a mina coastele şi porturile ruseşti şi turceşti din Marea Neagră.

Guvernul imperial, socotind că navigaţia neutră ar putea fi în pericol, îşi declină orice responsabilitate faţă de eventualele accidente ce le-ar suferi vasele neutre lovind minele.

Armament din Italia

Bucureşti. — Comisiunea militară trimisă în Italia s'a întors cu cele mai bune rezultate.

Am putut dobîndi lucruri ce ne lipseau pentru armamentul nostru.

Varşovia părăsită

Berlin.—Ziarul „Universum" publică o telegramă a corespondentului său din Petrograd după care comandamentul armatelor ruseşti a hotărît să părăsească fără luptă Varşovia. Corespondentul adaugă că prin cercurile militare superioare circulă versiunea că evacuînd Varşovia poziţiunile armatelor ruseşti se vor ameliora de oarece armata formidabilă de ocupaţiune se vor putea utiliza cu mai mull folos în fronturi.

Autorităţile şi băncile au părăsit deja Varşovia, cele dintăi s'au mutat la Vilna, cele din urmă la Petrograd.

Comunicat rusesti

Petrograd.—Statul major al generalisimului comunică cu data de 27.

Nu au avut loc decît cioceniri neinteresante pe Vistula înferioară şi Piliţa. Atacurile particulare germane au fost pretutindinea respinse, Germanii au suferit grave pierderi, mai ales la sud-est de Skiernivice.

Pe Vistula de sus şi Piliţa inamicul se află în defensivă.

Trupele noastre au luat cu asalt satul Siknikize, care era aparat de Austriaci. Inamicul a evacuat termul stîng al Nidei. Pe frontul Opatov luptele continuă în avantajul nostru.

Intre 17 şi 26 Decembre austriaci i au perdut 200 de ofiţeri, 15,000 soldaţi prizonieri şi 40 de mitraliere.

Retragerea inamicului în regiunea trecătoarei Dukla ia un caracter din ce în ce mai precipitat. Operaţiunile inamicului pentru a-şi duce trupele de la Centokova la Carpaţi au fost împiedecate de manevrele noastre.

Lupta navală ruso-turcă

Berlin. — Ziarul „Vossiche Zeitung" află că în Marea Neagră crucişătorul turc Hamidie a bombardat cu deplin succes Batumul. Vasul turc Midilie a întîlnit flota rusă lîngă Machta şi a bombardat cu efect marele cuirasat rus «Resisslaw», tot odată a scufundat puitoarele de mine ruse „Athos" şi „Oleg".

Vasul „Sultan Selim" a abordat o parte din flota rusă care însă a evitat lupta şi a fugit la Sebastopol.

Se caută Moaşă

cu diploma la

Maternitatea israelită

Ofertele să se adreseze d-lui dr. Brener între 3 şi 5.

Anunciu

Se aduce la cunoştinţa amatorilor, că în ziua de 20 Decembrie a. c. ora 10 a. m. se vinde prin licitaţie publică la conacul „Gazaria" moşiei Bahnele-Nimerniţa din jud. Putna, averea arendaşului Ion Arman, avere consistînd din: 22 vagoane fin, 23 vagoane porumb, 40 glugi, ciocane de porumb, 2 sămănători de fier şi altele.

De arendat *viile d-lui Gh. Poroineanu din comuna Tomeşti, chiar de acum cu tot ce se află pe dînsele. Via e pusă în pămînt.*

Amatorii se vor adresa la d. Vasile Speranţă, str. Fătu No. 5.

ISRAEL BROIDE

Depozit de saci, ţoluri şi sfoară.

De vînzare şi închiriat *cu preţuri reduse.*

Iaşi str. Anastasie Panu 13.

Russian-American India Rubber Co.

„TREUGOLNIK" Petrograd

Sucursala: Bucureşti, Strada Sărindar 2

(numai pentru engros)

ABONAMENTE

5 BANI

Un an . . 20 lei
6 luni . 10 lei

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

ANUNŢURI

Un rând pag. III, 50 b.
„ „ „ IV, 40 „

5 BANI

Administraţia: Tipografia H. Goldner, Iaşi.
— TELEFON No. 36 —

Sub direcţiunea unui Comitet

Anul XII—No. 2357.—Joi 18 Decem. 1914

UN OM DE PRISOS

Există o justiţie imanentă a lucrurilor şi crudă este adesea pedeapsa ei.

S'a împlinit anul de cînd, pentru prima oară poate în presă romînă, —şi spre ruşinea noastră, într'un ziar vremelnic din Iaşi — a apărut canibalica exclamaţie: „un om de prisos!“

Intregul cortegiu de incidente, cu privire la paternitatea acestui articol, n'a împiedicat ca opinia publică romînească să ştie cui se datoreşte această apostrofă, care constituia un act de nemaipomenită sălbăticie.

„Un om de prisos“—şi vorba a prins şi activitatea unui întreg partid a fost astfel desfăşurată, în cît se părea că întregul lui program era sintetizat în aceste lapidare cuvinte.

A trecut anul—şi de atuncea omul care părea a fi considerat „de prisos“ se dovedeşte — de astă dată din interese de neam bine înţelese — a fi un om indispensabil. Enorma majoritate a acelora, care îşi apropiaseră ura sălbatică concentrată în cuvintele „omul de prisos“, vine astăzi să aducă prinosul de recunoştinţă, omului, care întruchipează aspiraţiile lor. Pînă şi corifeii, care vorbeau pe toate tonurile despre „omul de prisos“ se simt măguliţi a fi alăturea de omul pe care-l cred indispensabil.

În schimb însă, se dovedeşte că cine-va este astăzi de prisos, că activitatea acestui „cine-va“ s'a dovedit a fi de prisos. Este tocmai omul care a aşternut pe hîrtie, formula acum un an.

Acel om de prisos pleacă din fruntea unei instituţiuni, care sintetizează cele mai scumpe năzuinţi ale neamului, în condiţiuni lamentabile şi nici nu se găseşte macar cine-va care să sublinieze că el s'a dovedit a fi de prisos.

Relevînd noi faptul, îndeplinim o cerinţă expresă a justiţiei imanente a lucrurilor.

Intr'o gazetă din Iaşi — ie drept, vremelnică — a apărut formula celebră, care pe veci înfierează pe autorul ei. Intr'o gazetă din Iaşi dar se cuvine ca să se sublinieze cît de prisos s'a dovedit a fi acel care a dat fiinţă acelei formule.

Mici Polemici

Dac'ar fi să credem gazetele zilei, Austriacii iar au bătut pe Sîrbi... în retragere.

*

In Parlamentul francez s'au comemorat 3 deputaţi morţi şi 10 senatori.
— Tot tinereţea mai egoistă!

*

Singurul care e grăbit la o intrare în acţiune, cu adevărat, este amicul nostru Penel care reanunţă vechiul succes „Bibliotecarul“.

*

A propos.
La toate pare a se gîndi Parlamentul nostru, dar mai puţin la Bibliotecarul Iaşului, d-rul Pascu.

*

Ce vor deveni „micile polemici“ în cazul unei intrări în campanie?
— Vor deveni Polemici mari...

*

In caz de războiu ci-că vom trimite în Cadrilater pe supuşii austro-ungari.
...Bulgarii vor fi încîntaţi de prezenţa unor buni prieteni.

In privinţa unei lucrări de merit

Este un fapt în deobşte recunoscut, că noi avem o literatură juridică modestă şi faptul ar putea fi explicat în parte prin substituirea lesnicioasă, pe care o oferă scriitorii străini, cari servesc destul de bine în multe din chestiunile ce se desbat în palatele noastre de justiţie.

Dar dacă constatarea aceasta poate fi temeinică în ceia ce priveşte codul civil sau comercial, cari sunt o reproducere, adesea o traducere, a codurilor respective străine, nu se poate însă admite în ceia ce priveşte *Procedura civilă*, care cuprinde în ea deosebiri esenţiale faţă de procedurile străine.

De aceia s'a simţit întotdeauna la noi nevoia unui tratat teoretic şi practic de procedură civilă *romînesc*, care să corespundă spiritului Procedurei noastre şi modificărilor ei recente. In această privinţă tratatele lui Tocilescu şi Şendre, cu toate că sunt opere de valoare, dar în multe părţi nu mai corespund realităţei.

In aceste împrejurări apare cartea d-lui Eugen Herovanu intitulată: *„Tratat teoretic şi practic de procedură civilă“*, menită să răspundă acestor nevoi şi de aceia salutăm apariţia ei cu adevărată bucurie.

*

Răsfoind noua „Procedură“ se vede că autorul şi-a dat seama de greutatea operei, ce are de întreprins, i-a măsurat valoarea şi în consecinţă a pornit la o muncă metodică, foarte bine controlată şi turnată într'o formă clară, care o face accesibilă şi celor ce întăia oară vor veni în contact cu normele şi principiile Procedurei civile.

Din această primă fascicolă se vede că planul autorului este că — odată lucrarea terminată — să avem un tratat complect de procedură, cu toate discuţiile, cu toate deosebitele păreri şi cu numeroasele jurisprudenţe, pe care e natural să le creieze principiile mai puţin stabile ale Procedurei.

Dl. Herovanu citează conştiincios, indicînd autorul, volumul, pagina, anul, încît imediat te poţi orienta în orice materie, cunoscînd uşor toate discuţiile în legătură cu ea.

Pe lîngă acestea se simte în această carte o largă parte de interpretare originală, pe care autorul o pune în cercetarea diferitelor chestiuni, care originalitate constitue desigur un merit deosebit.

Execuţia cărţei este cu totul modernă, nu lasă nimic de dorit ca formă şi încheind nu-mi rămîne de cît să doresc autorului să ducă cu acelaşi rîvnă lucrarea până la fine, după cum de altfel ne-a şi promis-o în partea finală a prefaţei prin cuvintele măestrite ale lui Anatole France: că „oricare ar fi sarcina pe care „o avem de îndeplinit, esenţialul e s'o „ducem la capăt cu inima uşoară şi cu „voe bună.“

V. Gh. C.

TEATRUL NAŢIONAL

de **Pîrău**

Sîmbătă seara am avut o premieră cu „Dragoste vinovată“ comedie în 3 acte de P. Wolff, la care a azistat lume multă şi selectă. Traducerea a fost ireproşabilă şi piesa a plăcut foarte mult; ceia ce probează că publicul răspunde chemării teatrului cînd se dau piese cu subiect ales, bine jucate şi bine montate.

Petre Verneuil, mare fabricant în Paris, se găseşte pe coasta mărei, lîngă Nisa, cu soţia sa Madelena, mama ei şi vechiul lui prieten, Jean Derigny.

Petre, surprinde dragostea Madelenei cu Jean şi pentru a-şi salva vieaţa lui fericită, roagă pe Jean, cel mai bun prieten al lui să o vindece pe Madelena de această dragoste vinovată. Pentru asta pleacă la Paris pentru o lună şi vine cînd Jean îi scrie să vină.

Reîntors, găseşte pe Jean, care sacrifică drăgostea pentru prietenie, dar era prea tîrziu. Madelena îndrăgostită nebună de prietenul bărbatului ei, e bolnavă, perdută la frica de a fi părăsită de amant. Petre vede lămurit această nouă situaţie şi pentru fericirea Madelenei pe care a iubit-o şi o iubeşte, face cel mai mare sacrificiu ce un om poate face unei femei, pleacă pentru totdeauna.

Madelena, citeşte o scrisoare de adio a lui Petre şi se prinde fericită de gîtul lui Jean,

Acum să vorbim despre interpretarea artiştilor, care în general a fost foarte bună, cu mici observaţiuni. Rolul *Verneuil* (M. Popovici) a fost jucat cu multă pricepere, a avut scene din actul întăiu favorabile pentru interpret; în actul I în scena cu Madelene a fost foarte bine, însă în actul al treilea în scenele de dureri sufleteşti a fost puţin declamator şi întrebuinţa prea multe gesturi, pe cînd trebuia să aibă o durere surdă, închisă, fără expansiuni; scena scrisoarei şi eşirea ultimă a fost bine studiată şi redată. *Derigny* (I. Profir) de şi artistul era bolnav, totuşi a arătat calităţile sale artistice, la cari se adaugă tinereţa şi fizicul lui plăcut. In rolurile de prim amorez, recomandăm d-lui Profir mai multă căldură *Langeac* (S. Braborescu) a făcut un tip admirabil de holteiu tomnatic; şi de astă dată s'a văzut că i un artist de seamă, avînd pe lîngă talent şi o inteligenţă sclipitoare, care i ajută la ori-ce creaţie.

Leduc (V. Boldescu) a fost jucat cu tot umorul de care dispune artistul şi a rîs publicul de intrările şi eşirile lui.

Madelena (d-na L. Braborescu) a fost jucată cu aceleaşi daruri date de natură şi cizelate de artistă în toată arta şi tineţa ce le are în joc.

A avut scene dramatice emoţionante; mai ales eşirea din actul al doilea cu Derigny, a fost aplaudată cîteva minute. *D-na Rousset* (d-na V. Cuzinschi) o găsim acum în roluri de mamă cari îi convin şi le redă aşa fel, în cît lumea îi aşteaptă intrările totdsauna, aşa de mult o simpatizează pe această artistă meritoasă. Rolurile secundare ale d-nelor Clairval, Lanuay şi Gilbert (d-nele Conduratu, Munte şi Horga), s'au distins prin toaletele lor şi au contribuit la succesul piesei.

S'a remarcat în foyer. că ansumblul a fost minunat, că decorurile, mobilele, punerea în scenă, nu lăsau nimic de dorit.

O *mică observaţie publicului*, care dă vina pe teatru că anunţă ridicarea cortinei la 8.45 şi începe mai tîrziu.

După noi publicul este de vină, că regizorul ridică cortina *fix* la ora de pe afiş, *iar publicul intră în sală în tot timpul cît se joacă actul întăiu*; în acest fel deranjează pe ceilalţi privitori care vin înainte de a se începe, deranjează pe artiştii cari joc, cu trîntitul uşilor, călcînd cu paşi grei; şi s'a observat că cei întîrziaţi, în majoritate, nu-s din cei cari plătesc intrarea, dar sunt cei „oficiali“ şi cei cu bilete de „invitaţi“.

Apelăm la această parte mică din public să imite străinătatea, unde tot publicul este în sală înainte de începere, iar celor întîrziaţi nu li se permit a mai intra în sală, după ce s'a ridicat cortina.

Joi 18 Decembrie, se reprezintă pentru a doua oară.

Indemnăm publicul a azista la un spectacol aşa de ales.

NOTA ZILEI

EPIGRAMĂ

Unui colaborator al revistei huşene „Gînduri bune“ autor al articolului „Despre ridicol“.

„Despre ridicol“ ai scris
Şi cu toţi convinşi ne-am zis,
Că cunoşti vechiul dicton
Grecesc: *„gnote se avton“*

Ionel.

INFORMAŢII

Cetim în *Viitorul*: *„Universul“ a publicat în numărul său de eri, cum că direcţiunele şcoalelor din ţară ar fi primit ordin ca să se predea cursurile în aşa fel în cît în luna Martie, anul şcolar să fie terminat.*

Ştirea este absolut inexactă şi de domeniul fantaziei. Ministerul instrucţiunei nu a dat şi nu s'a gîndit un singur moment să dea un asemenea ordin.

Reporterul „Universului“ care a dat această ştire, a făcut o regretabilă confuzie. Aflînd că, conform regulamentului în vigoare, cursurile ultimului an de studiu al şcoalelor normale urmează să se termine în Martie, pentru ca absolvenţii acestei şcoli să poată face stagiul militar de şase luni, a crezut că această măsură se aplică tuturor şcoalelor de orice grad.

E regretabil ca un ziar care pretinde că-şi controlează tot ceea ce publică, să lanseze asemenea ştiri fanteziste.

D. G. Pascu, *directorul Bibliotecei a fost eri în audienţă la d. I. G. Duca şi la d. dr. I. Simionescu. De la cel dintăi a aflat că nu se mai depune încă un proiect de lege în anul acesta pentru organizarea bibliotecei din Iaşi. De cît a secretarul general a fost informat că s'a redus de la 15.000 la 5000 subvenţiunea dată Bibliotecei.*

D. Nestian inspector secundar a vizitat eri gimnaziul Wachtel şi cantina filantropică „Geltzer“ din localitate.

In unele cercuri profesorale banchetul ce s'a dat în Capitală d-lui Gîrboviceanu se consideră ca o nouă demonstraţiune şi presiune pentru a-l impune ca succesor la secretariatul general al Ministerului de Culte.

Se crede însă că dacă d. dr. Simionescu se va retrage, îi va succede d. Gr. Demetrescu din Iaşi.

Astă-noapte s'a prăbuşit o bucată din trotuar, chiar lîngă pereţele casei d. dr. Lambrior din str. Vovidenia; prin spărtură se vede o pivniţă adîncă. Ar trebui ca Primăria să ia măsurile necesare.

La revizoratul şcolar au sosit lefurile învăţătorilor, pe luna Decembrie.

Un numeros grup de italieni a sosit aseară în Iaşi, venind din Rusia. Ei au declarat că se'ntorc în Italia, chemaţi prin ordinul de mobilizare.

D-ra Viorica Coroi, foastă suplinitoare de institutoare la şcoala de fete no. 6 Iaşi, este invitată a se prezenta la revizoratul şcolar pentru a primi suma de 125 lei.

In caz contrar, această sumu se va face venit la stat.

La concertul de „Muzică de Cameră“ ce va avea loc la 19 Decembrie în sala teatrului naţional, d-nii I. Sibianu, A. Roşca, M. Barbu, T. Breviman, P. Niţulescu, Gh. Ionescu şi I. Vasilescu vor executa următorul program:

Beethoven Trio No. 4 in si bemol p. piano, clarinet şi violoncel, a) Allegro con brio, b) Adagio. c) Allegretto con variaţione. *Grieg* Sonata in fa major p. piano şi vioară. a) Allegro. b) Allegretto quasi andantino. c) Finale. *Mozart* Quintet in mi bemol p. piano, flaut, clarinet, corn şi fagot. a) Largo — Allegro moderato. b) Larghetto. c) Rondo allegretto. PAUZA *Schumann* Fantezie Stücke p. violoncel şi piano. *Cessar Franck* Trio concertant p. piano, vioară şi violoncel. a) Andante con moto. b) Scherzo. c) Finale Allegro maestoso.

Biletele la «Thalia».

Comitetul parohiilor unite se întruneşte Joi 18 c. ora 2 jum. la şcoala primară „Principesa Maria“.

Siguranţa locală făcînd percheziţiuni la Moise Solomon din mahalaua Lăutari 56 a găsit mai multe efecte militare aparţinînd soldaţilor Leiba Haim şi Moise Moise ambii dezertori din bateria călăreaţă Galaţi, care au fost trimişi comenduirei pieţei.

Siguranţa locală urmărind pe individul Iancu Pluşt, cunoscut hoţ de cai, a fost găsit în oraşul Piatra N. de unde a fost trimis aici de poliţia acelui punct unde a fost încarcerat în penitenciar, urmînd a executa o pedeapsă de un an şi 6 luni închisoare pentru furt.

In strada Păcurari, vagonul de tramvai no. 9, a lovit pe băiatul Mihai Constantinescu, rănindu-l uşor la mînă.

D. Georges Lorand, distinsul parlamentar şi scriitor belgian, soseşte în Iaşi Luni 22 Decembrie, orele 2 după prînz.

Lumea intelectuală ieşană pregăteşte d-lui Lorand o primire escepţională. Vor participa deaseminea toate societăţile din Iaşi, în frunte cu drapele.

Conferenţa d-lui Lorand va avea loc tot Luni, la teatrul naţional, la ora 9 seara.

Biletele se găsesc de pe acuma la Agenţia Maximovici.

Un mare număr de persoane, vor lua parte la balul societăţii studenţilor medicinişti, care va avea loc Sîmbătă 20 Decembrie, în saloanele societăţii de gimnastică.

Moartea colonelului Constantin Langa.— *Astă noapte s'a stins, după o lungă suferinţă, colonelul Constantin Langa, marele filantrop al Iaşului.*

Posesor al unei averi mari, colonelul Langa a ţinut în totdeauna să vie în ajutorul operelor de binefacere şi instituţiilor de cultură. Nu e instituţie căreia el să nu fi dat semnul unei atenţii osebite. In special îi era drag aşezămîntul Sf. Spiridon căruia i-a lăsat numeroase şi însemnate legături. In ultimii ani a creat şi spitalul de copii, care poartă numele său.

*

Constantin Langa moare în vrîstă de 85 de ani.

Cariera sa militară a fost cum nu se poate mai frumoasă. A fost aghiotant al lui Vodă Cuza şi comandantul divizionului de vînători călări. Pentru Cuza Vodă păstra un cult mare şi era prin urmare firesc, să fi fost printre cei dintăi, cari au luat iniţiativa, de a se ridica în Piaţa Unirei statuia Marelui Domn.

Liberal constant, Constantin Langa a fost în vremuri deputat, prefect de poliţie şi primar, desvoltînd peste tot locul o activitate frumoasă pentru binele oraşului.

Prevăzînd parcă decăderea Iaşului; colonelul Constantin Langa crease o ligă specială, cunoscută sub denumirea de „Liga moldovenească“, cu scopul bine determinat de a protegui interesele Iaşului. Liga însă n'a avut o lungă durată, căci învinuită de separatism, a trebuit să dispară.

*

Corpul regretatului filantrop, va fi azi transportat la Mitropolie.—La sf. Spiridon, la Primărie, şi la Prefectura de poliţie s'a arborat drapelul negru.

Ziua înmormîntărei încă nu este fixată.

*

Colonelul Langa lasă în urma sa ca rude cele mai apropiate, o nepoată, d-na dr. Veisa, şi doi nepoţi, Constantin Langa Rîşcanu, prim secretar la legaţia romînă din Constantinopol şi Neculai Raşcanu doctor în drept.

*

Ştirea despre moartea colonelului Langa a produs în Iaşi o adîncă impresiune. Stingerea acestui mare filantrop, e de o potrivă deplînsă de toţi ieşenii.

Un acordor renumit din fabrica Blüthner din lipsca va sosi în curînd în oraşul nostru.

Persoanele care ar dori să-şi acorde bine pianele se pot înscrie la administraţia acestui ziar str. Mîrzescu 17.

Astă-seară Mercuri grandioasă reprezentaţie la Circul Sidoli:

„MARSILIEZA“ cu d. Niculescu-Basu.

Nu s'a văzut o înscenare mai artistică care să impresioneze mai adînc pe spectatorii ce onorează pe un Om şi o Operă a Franţei şi nu exagerăm de loc mărturisind că de la aceste spectacole măreţe şi înălţătoare, s'a trimis admiraţia noastră Franţei şi multe lacrimi calde eroilor ei.

Imnul patriotic, imnul naţional al Franţei nobile, imnul libertăţii şi adevărului, după care a curs atîta sînge şi şiroae de lacrimi în omenire, se înfăţişează spectatorilor prin toate fazele ce l'a făcut celebru, acompaniat în acelaşi timp de superba şi mult apreciata voce a marelui nostru cîntăreţ Niculescu-Basu.

Partea I: Marşul *La Arme* de Iosif şi Castaldi executat de Orchestră.—Cei doi Grenadieri de Schumann, executat de d-l Niculescu-Basu.—Partea II: Filmul Marsilieza, de Rouget de L'Isle, acomp. de d. Niculescu-Basu şi secondat de Orchestră. Marşul *La Arme* exec. de d. Niculescu-Basu şi secondat de Orchestră.

Sala splendid şi bogat decorată.

Mîne Joi 18 Dec. pentru ultima oară „Marsilieza“.

Reprezentaţia cinematografică de binefacere anunţată pentru Joi 18 Dec. în sala Circului Sidoli se amînă pentru Sîmbătă seară 20 Dec, a. c.

Luni 22 Dec. L'Aiglon (Puiul de vultur) după Rostand, etc.

Se aduce la cunoştinţa amatorilor, că în ziua de 20 Decembrie a. c. ora 10 a. m. *se vinde prin licitaţie publică la conacul „Gazaria“ moşiei Bahnele-Nimerniţa din jud. Putna, averea arendaşului Ion Arman, avere consistînd din: 22 vagoane fin, 23 vagoane porumb, 40 glugi, ciocane de porumb, 2 sămănători de fier şi altele.*

■ In vederea sărbătorilor, Debitul Badareu aduce la cunoştinţa Onor. Public, că a redus preţurile produselor alimentare vînzîndu-le sub preţul pieţii şi anume:

Unt superior p. cafea şi masă	5.60 kgr
Smîntînă dulce centrifugată	2,40 „
Unt topit calitate snperioară	5.— „
Brînză de oi	1.40 şi 1,60 „
Brînză de oi de toamnă	1.80 şi 2— „
Brînză de burduf, de munte	2.80 „
Caşcaval grecesc	2.40 „
Caşcaval de Penteleu	3.20 „
Schweitzer elveţian veritabil	6.00 „
Brînză de Brăila de toamnă	2— „
Lapte de oi de munte	1.20 „
Gervais bucata	0.45 „
Şuncă à la Praga	5,00 „
Salam de Sibiu	7,00 „
In fie-care seară se găseşte lapte dulce proaspet	0,30 „

Tot în vederea sărbătorilor s'au pus în vînzare diferite calităţi de vinuri:

Vin alb vechiu şi nou	0.80 lit.
Vin alb vechiu	1,00 „
Vin alb superior	1.20 „
Vin Cotnar şi Bordeaux	1.60 „
Vin Cotnar şi Bordeaux superior	2.00 „
Vin Otonel tămăios	2.00 „

Cele mai bune

Prăjituri

sunt acele preparate cu

Laptele condensat Nestlé

Produs natural

De vînzare pretutindeni. Preţul cutiei LEI 1.20.

Laboratorul de Analize Medicale şi Industriale

DR A. RATIANU

Chimist diplomat de la Universitatea din Geneva

— IAŞI — Strada Cuza-Vodă (Golia) 46 — IAŞI —

Execută: Cele mai complecte analize de urină, din punct de vedere chimic şi microscopic; Analize chimice şi microbiologice de lapte de la doici: Analize bacteriologice de spute asupra bacilului tuberculozei; Analize de secreţiuni uretrale asupra Gonococilor Neiser; Analize alimentare de vinuri, lapte, făinuri etc. Analize de stofe din punct de vedere a compoziţiei şi a conţinutului în lînă, bumbac sau mătasă etc. etc.

Cereţi instrucţiuni pentru ori-ce analiză.

Serviciul telegrafic şi telefonic al „Opiniei"

Luptele în Polonia şi Galiţia

— Comunicat rus —

Petrograd.—Statul major al generalisimului comunică cu data de 29:

Ieri între Vistula de jos şi Piliţa n'au avut loc decît lupte puţin însemnate. Germanii au evacuat tranşeele de pe ţărmul drept al Bzurei, lîngă satul Mistrzevice, şi s'au retras pe ţărmul sting al rîului.

Pe rîul Rawka, artileria noastră grea se luptă eficace contra numeroaselor baterii germane de calibru mare.

In regiunea Bolinovo, atacurile noastre au alternat cu ale germanilor care aveau un caracter special. Inamicul care luase în stăpînire tranşea noastră, lîngă satul Gumino, a fost scos din ea printr'un contraatac în timpul căruia am luat mitraliere şi prizonieri. La centru, între Piliţa şi Vistula superioară, nu s'a auzit decît o singură canonadă.

Am înaintat la amîndouă aripele. La atacarea redutei germane de la sud de Inow-Lodz, am luat 3 mitraliere.

Trupele noastre au avut mare succes trecînd Nida de jos şi luînd cu asalt satele Starcorczin şi Senislavici, foarte întărite. In această luptă am luat prizonieri 40 ofiţeri şi pînă la 1700 soldaţi austriaci şi 3 mitraliere.

In Galiţia occidentală am înaintat. Am respins pe inamic de pe frontul Omnich-Gorlice-Iasliska luînd tunuri şi mitraliere.

Comunicat Austro-Ungar

Viena, 29.—Oficial din 19 | 12 la prînz:

A opta armată rusă care a luat acum opt zile ofensiva împotriva forţelor noastre înaintate de dincolo de Carpaţi, s'a întărit cu totul şi cu nuoi divizii aşa că a apărut oportun a retrage trupelen oastre pe înălţimile defileurilor şi în regiunea Gorlice. De altminteri situaţia la nord e neschimbată prin această.

*

Pe teatrul războiului balcanic muntenegrenii desfăşoară o activitate destul de vie, însă nefolositoare. Lîngă Trebinie un slab atac contra fortificaţiilor noastre avansate a fost uşor respins şi artileria iuamică redusă la tăcere.

Luptele din Carpaţii Bucovinei

Berlin. — Asupra situaţiei luptelor din Carpaţii Bucovinei, corespondentul ziarului „Berliner Lokalanzeiger" află că, cu toate că ruşii au pătruns la sfîrşitul lui Noembrie în diferite localităţi din Bucovina şi au încercat cu putere şi cu sforţări extraordinare să treacă în Ungaria, planul lor a eşuat în mod tragic. Ruşii au încercat cîtva timp să ajungă în valea Soczura, dar trebuiră să se retragă în valea Siretului. De atunci ruşii n'au mai putut să inainteze dincolo de valea Siretului.

Sforţările ruse de a forţa linia Siretului n'au reuşit, cu toate că au întrebuinţat un număr formidabil de oameni.

O arestare

Turnu-Severin.—Eri la amiază a fost arestat la Gura-Văiei, de către şeful postului de jandarmi, Ianoş Hergesch, căpitanul portului din Orşova.

Zisul căpitan făcea dese călătorii şi căuta să afle poziţiunile minelor puse de sîrbi pe Dunăre pentru a opri transportul de muniţiuni pentru Bulgaria şi Turcia.

Pentru informaţiunile ce le primea de la locuitori promitea sume mari de bani. E de remarcat că paşaportul arestatului nu avea viza de intrare în ţară.

Luptele în Bucovina

Herţa. — Din Cernăuţi se comunică faptul că zilnic trec prin oraş multe trupe ruse, care merg spre frontul din Galiţia.

Ofensiva austriacilor de la trecătoarea Dunida, după lupte de mai multe zile, a eşuat.

Ruşii înaintează în Bucovina prin Selesin. Localitatea Rădăuţi este împresurată de ruşi şi este iminentă căderea ei.

Razboiul în Caucaz

Constantinopol.—(Nordeutsch, prin telegrafie fără fir).

Trupele noastre s'au luptat în valea rîului Mura şi au înfrînt complet pe ruşi)

Am capturat 2 tunuri, o mitralieră, 2 chesoane, 36 catîri şi 115 cai. Am făcut prizonieri 9 ofiţeri şi 97 soldaţi.

Situaţia generală

Coltano.—(Prin teiegrafie fără fir.) Ruşii şi turcii îşi dispută întreprinderile navale din marea Neagră.

Francezii au ajuns în dune la Flandra,

Germanii trimet noui forţe pe liniile defensive.

Austriacii dau înapoi în Galiţia.

In Polonia acţiuni izolate pe aici, colo şi de puţină importanţă.

Pentru a înlocui pe marinarii italieni debarcaţi la Valona a fost destinat regimentul 100 de bersaglieri de la Parcorsont.

Vapor scufundat

Petrograd. — Vaporul englez „Gem" a lovit o mină în Marea Nordului şi s'a scufundat imediat.

Ministrul Serbiei la Petrograd

Niş.—Ştirea apărută într'o parte din presa străină despre o pretinsă rechemare de la postul său a d-lui Spalaicovici, ministrul Serbiei la Petrograd. este cu totul falşă.

D-sa se bucură de deplina încredere a guvernului.

Comunicat german

Norddeutsch 29. (prin telegrafie fără fir). — Comunicat al marelui cartier general.

Lîngă Nieuport şi la sud-est de Ypres am cîştigat ceva teren în mici lupte.

Mai multe atacuri violente franceze la nord-vest de Saint-Monehut, au fost respinse cu mari pierderi pentru francezi, făcînd şi cîteva sute de prizonieri.

Un atac din Bois-Brule, la vest de Apremont, ne-a condus la cucerirea a 3 mitraliere şi nuoi tranşee inamice. Un atac francez de la vest de Sonheim a fost respins.

*

In Prusia orientală şi Polonia pe malul drept al Vistulei, nici o schimbare.

In sectoarele Bzura şi Rawka atacurile noastre progresează.

In regiunea la sud de Inow-Lodz am respins atacurile violente ale ruşilor.

HOTEL ROMANIA

— FOST HOTEL NAŢIONAL —

IAŞI—PIAŢA UNIREI

Renovat în totul Mobilier nou în toate camerele.

La orice oră se găsesc camere bine îngrijite şi încălzite

SERVICIU PROMPT

Deasemenea s'a aranjat în parterul hotelului cu intrarea instr. Seulescu 2, renumitul

Restaurant HERMAN EHRLICH

Hotelul Romania este pus sub conducerea D-lor **H. Ehrlich şi Elic Frenchel**

Doctor FISCH

Specializat la Berlin în

BOLI DE COPII

Precizarea diagnozelor prin analize microscopice

Iaşi, str. Cuza-Vodă (Golia) 42

Consult. 10—11 şi 3—5

Se caută *persoana cunoscătoare pentru îngrijirea unui bolnav, preferabil sanitar sau foastă primă la spital.*

Str. Armeană 4

Se caută Moaşă

cu diploma la

Maternitatea israelită

Ofertele să se adreseze d-lui dr. Brener între 3 şi 5.

IMPORTANT

Prin aceasta aduc la cunoştinţă Onor Public că cu începere de la 31 Octombrie c. deschid in Bulevardul Ferdinand 27 bis un Hotel sub denumire

Hotel Naţional

sub firma „La Pivniţa Negruţi"

Construcţia nouă, modernă şi Higienică, mobilier nou, aranjament complect după corinţele moderne.

BIRT ROMÂN sub conducerea D-lui ILIESCU, Vinurile şi Băuturile spirtoase vor fi servite dela PIVNIŢA NEGRUŢI, diferite mezeluri în fie care zi proaspăte, serviciul prompt şi preţuri foarte convenabile.

Pentru d-nii VOIAJORI preţuri foarte convenabile.

Deci rog pe onor. public a mă vizita asigur deplină mulţumire.

Cu toată stimă

L. H. Moscovici

Iaşi Bulevardul Ferdinand 27 bis vis-a-vis de Antrepozite lîngă gară

Calendare - - - - -

Obiecte de Artă - -

Cadouri

pentru noul an 1915 au sosit la

Libraria Socec et Co.

Soc. Anon. Iaşi

Doctorul N. Hortolomei

— Medic la Sf. Spiridon —

S'A MUTAT IN

Strada Cuza-Vodă (foastă Golia No. 42

Consultaţii 1—3 p. m.

A apărut

ROMÂNII

şi

Austro-Ungaria

de

A. D. XENOPOL

Profesor la Universitatea de Iaşi. Membru al Academiei Romîne şi al Institutului din Franţa.

O broşură de 150 pagini **1 leu**

De vînzare la libraria Socec

Clinica Veterinară

Iaşi, strada Păcurari 138, Iaşi

DIRECŢIA

Dr. D. BUZENCHI

Boale interne şi externe; operaţiuni de mica şi marea chirurgie.

Se primesc animale bolnave în pensiune: **animale mari 3 lei pe zi, animale mici 2 lei pe zi.**

Se practică vaccinaţiuni contra turbării, jigodiei la cîni şi dalacului (la toate animalele).

Anexa: *Atelier special de potcovărie normală şi pathologică; aplicarea raţională a cauciucurilor franceze şi ruseşti.*

CHIRISTIGIA

„Bradul Moldovei"

Mari depozite de Cherestea

Str. Uzinelor 11—14

Asortat cu toate esenţele de lemn pentru construcţie şi tîmplărie

Societatea „Bradul Moldorei"

— Telefon —

Cura cu Untură de Peşte

nu se face cu folos decît cu:

„Emulsia-Racovitza"

300 de atestaţiuni medicale, cît şi 150.000 flacoane vîndute pînă acum dovedesc puterea ei curativă neîntrecută!

Adoptată de toate spitalele din ţară pentru tratamentul

Rachitismului, Scrofulelor, Oaselor moi, Anemia şi Poale albe a Femeilor, Inoftigă sau Tuberculoză, în Bronchite şi Tuse învechite pentru a Ajuta Hrănirea Anevoioasă a Copiilor slabi şi Surmenaţi şi pentru Curăţirea Sîngelui Stricat

Modul de întrebuinţare se află la fie-care flacon.

De vînzare în toate farmaciile şi drogueriile din România. Preţul flaconului 3 Lei 70 b

Feriţi-vă de contrafaceri şi substituţiuni!

ABONAMENTE

5 BANI

Un an . . . 20 lei
6 luni . . 10 lei

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

ANUNȚURI

Un rând pag. III, 50 b.
„ „ „ IV, 40 „

5 BANI

Administrația: Tipografia H. Goldner, Iași. — TELEFON No. 36 —

Sub direcțiunea unui Comitet

Anul XII — No. 2358 — Vineri 19 Decem. 1914

Legi referitoare la comerț

— Tarifarea prețurilor —

Starea excepțională în care ne aflăm a produs în țară două mișcări cu caracter deosebit, dar care duc la același rezultat: *nimicirea comerțului.*

Prima mișcare a fost aceia referitoare la acordarea moratoriului, mișcare despre care am mai vorbit prin coloanele *Opiniei* spunind în mod cît se poate de clar și de obiectiv că moratoriul suprimă creditul și deci nimicește comerțul și ce e mai rău, nimicește tocmai comerțul mic.

Sunt unii comercianți care s'au supărat că am combătut moratoriul. Supărarea lor e fără temeiu, căci eu nu am atins personal pe nimenea; nici odată în viața mea ca om public n'am făcut discuții de cît obiective și n'am urmărit altă țintă de cît progresul comerțului mare și mic.

Incă odată susțin că acordarea moratoriului va fi o nenorocire, se va suprima creditul mult puțin cît a mai rămas, iar moratoriul nu va servi de cît pe acei ce au polițe de plătit nu și pe acei ce au polițe de încasat adică și pe *acei ce acordă creditul.*

A doua mișcare este aceia care pleacă din partea autorităților, iar acum în urmă și din partea statului; vorba fiind de alcătuirea unei legi care să fixeze prețurile cu care să se vîndă obiectele alimentare.

In trăsături generale știam că statul poate interveni cu puterea legei pentru a desființa cartelurile, ceia ce n'a făcut cînd trebuia și cînd i se cerea, trusturile, exploatările prin cartelarea vînzătorilor, însă nu s'a făcut nici odată, pentru că altul e procesul în curs în cartelările fabricărei și altul ar fi, dacă ar fi, procesul în cartelarea vînzătorilor.

Legea nouă ar fi a inaugura o eră nouă ca mărfurile să fie vîndute cu prețurile fixate de mai înainte de stat. Ar fi mai logic pare-se ca statul să ia asupră-și sarcina a procura mărfurile ca astfel să aibă cel puțin dreptul, posibilitatea și cunoștințele necesare în fixarea prețurilor în urcare și scădere.

Riscurile voiajului mărfurilor, lipsurile provocate prin voiagiu, urcarea prețurilor la locul de producțiune și de desfacere, greutatea căpătărei creditului, procentele capitalului, depreciarea mărfurilor, plata impozitelor, a personalului, fluctuațiile în prețuri, sunt atîtea cauze care influențază simțitor asupra urcărei și scăderei prețurilor de vînzare și nu știm cum va putea legiuitorul prevedea această varietate de împrejurări pentru a fixa de mai înainte o tarifă care să nu vexeze, să nu ruineze pe negutitorul care la capătul anilor aglomerați în muncă să nu fie robul sărăciei, lipsei și a mizeriei atît de amare la bătrînețe.

Cu toate protestările ce să ridică contra comercianților răpaci și speculatori, ca dovadă a netemeiniciei acestor protestări și acuzări stă în față faptul necontestat că orașele noastre sunt văduve de o clasă de foști comercianți care să aibă mijloacele de traiu în retragere.

Dar ceia ce e mai grav este că legea prevede și pedeapsa închisorei pentru cei ce se vor abate de la tarifele întocmite prin lege.

Cu alte cuvinte legea va spune tineretului, fugi din calea comerțului, căci în țara romînească chiar și în cîmpul muncei ai șansa sărăciei la bătrînețe și ca apogeu închisoarea alăturea cu rău făcătorii.

Camera de Comerț din București, care a luat în studiu acest proiect de lege, după cît am văzut în ziare, pregătește o protestare care poate are șansa să nu fie auzită, căci e vorba de popularitate, e vorba ca prin distrugerea unei clase sociale să se dea lustru grijei de eftinirea traiului.

Progresul prin el însuși a urcat veniturile statului, a creat Romînia modernă, ne-a înzestrat cu palate luxoase, a urcat valoarea pămîntului; a muncei, a încurajat crearea industriilor, a urcat tarifele vamale, dar s'a uitat că toate acestea poartă cu ele *consecința firească: scumpirea traiului.*

Statul poate interveni cu succes în distrugerea cartelurilor și trusturilor industriale, această distrugere dînd naștere concurenții libere care duce la eftinirea prețului mărfurilor.

Statul să nu scape din vedere că devidendele fabuloase ale Băncei Naționale contribue la scumpirea traiului. Statul să ea în mai de aproape privighere rolul Băncei Naționale în ușurarea plăților comerciale către străinătate, astăzi cekul Berlin fiind urcat la 1.30 și 1.32 marca germană.

Pe cînd cursul oficial al mărcei este de 1 leu 23 jum. bani, în comerț cekul se plătește 1 leu 32 bani pe marca germană. Aceasta scumpește marfa, iar Banca Națională nu intervine, nu ajută comerțul, nu contribue la eftinirea traiului.

Care e pedeapsa ce o dăruește statul Băncei Naționale care nu face nimic pentru a înlesni plățile către străinătate, ceia ce ar reduce cu mult prețul mărfurilor.

Războiul pe piața economică și comercială a țărei a început din Iulie trecut. Cel legiuiri a făcut statul pentru al îndulci?

Cu moratoriul nu se cimentează creditul, nici nu se eftinește traiul

Inlesnirea creditului, ușurarea plăților către strsinătate, înlesnirea transportului, desființarea cartelurilor, suprimarea privilegiilor, reducerea taxelor vamale sunt o serie de măsuri cu eficacitate necontestată, pentru a obținea eftinirea traiului, însuflețirea mișcărei comerciale, prosperarea pe cît posibil a stărei economice în genere și deasupra tuturor îndulcirea, războiului.

Tarifarea prețului mărfurilor prin lege fără a lua măsuri de eftenirea lor, pedepsirea cu închisoare a comercianților care vor urca prețurile pentru că li s'a urcat prețul cumpărărei, pentru că s'a scumpit traiul pentru ei însuși, sunt după părerea mea, măsuri draconice, măsuri carî distrug în loc să clădiască o stare de lucruri mai bună.

G. D. Șerban

NOTA ZILEI

Amor platonic?

In unul din cele mai amuzante ziare cotidiane ale Capitalei găsim următoarea notiță:

«Nici directorul proprietar, nici administratorul, nici funcționarii administrației, nici redactorul-șef, nici redactorii, nici reporterii, nici oamenii de serviciu ai „Dreptății, nu cunosc măcar din vedere pe d. Poklevsky-Koziel,—numai reporterul parlamentar e fericitul care îl știe; la văzut la deschiderea Parlamentului în tribuna diplomatică. El ne încunoștiințează că e foarte simpatic!...

Dacă nota ar fi adevărată, atunci ar trebui să credem în existența amorului platonic.

Noi însă, judecînd după tonul zilnic al acelei gazete, credem că e amor... platonic și ne mirăm de puțina galantomie a d-lui Poklewsky, care nu s'o face doară „niznai" după aluziile transparente și... sunătoare ce-i fac redactorii rîndurilor de mai sus.

Altfel riscă să nu le mai fie simpatic. Pariem!

OAMENI ȘI LUCRURI

O lume care piere

Nu pentru a prevesti — cum fac atîția profeți, adversari ai țării Profetului — peirea Islamului în luptă, reamintim o frumoasă pagină din romanul lui Pierre Loti: „Dezamăgitele". Ci întâiu pentru că farmecul și pitorescul Orientului, în plină transformare, sunt totdeauna de actualitate. Apoi, pentru cuvîntul că frumoasa lucrare de imaginație și de ușoară revoltă a apărut în limba romînă — editată de „Librăria Nouă" din Capitală. Cităm pasagiul în care eroina scrie romancierului parizian despe... căsnicia sa nefericită:

„„Mama lui Hamdi a fost foarte mîhnită că n'am avut un copil la un an după căsătorie. Ea zicea că de bună seamă mi-a făcut farmec cineva. N'am vrut să mă duc pe la isvoare, pe la geamii și pe la dervișii meșteri să deslege asemenea vrăji: nu voiam să am nici un copil. Dacă din nenorocire am fi avut o fetiță, cum ași fi crescut-o? Ca pe o Orientală, ca Durdane fără alt scop în viață de cît cîntecele și desmerdările? Sau cum fuseserăm noi, Zeyneb, Melek și eu și astfel s'o osîndesc să sufere cumplit?

Vezi Andrei, eu știu că suferința noastră este de nealăturat, că noi și fără îndoială cele care vor urma nemijlocit, suntem treapta pe care musulmanele din Turcia sunt chemate să se urece și să se desrobească. Dar nu mă lăsa inima să juruesc acestui rol jertfit o creatură din sîngele meu, pe care aș fi legănat'o pe brațele mele.

Pe vremea aceia Hamdi avea de gînd să ceară un post în străinătate, în vre-o ambasadă. Am să te ieau cu mine îmi făgăduia el, și acolo ai să trăești ca occidentalele, cu soția ambasadorului nostru la Viena, sau ca prințesa Eminè în Suedia". Mă gîndiam dar că atunci, singuri într'o casă mai mică, viața noastră ș-ar face negreșit mai intimă. Mă gîndeam iarăși că în străinătate va fi mulțumit, poate mîndru, să aibă o soție cultă, în curent cu toate lucrurile.

Și cum îmi dădeam silințele să fiu în curent, citiam toate revistele mari franceze, toate jurnalele și romanele și piesele de teatru. Atunci am început, Andrei să te cunosc într'un chip atît de adînc. Ca fată, citisem cartea *Megè* și cîteva din lucrările dumitale asupra țărilor noastre răsăritene. Le-am recitit în această perioadă a vieței mele, și am înțeles și mai bine de ce noi musulmanele îți datorim recunoștință, și de ce te iubim mai mult decît pe atîția alții, pentru că ne-am găsit într'o strînsă înrudire de suflete cu dumneata prin desăvîrșita înțelegere a Islamului pe care ai dovedit'o. Islamismul nostru răstălmăcit, nesocotit, căruia cu toate acestea îi rămînem atît de hotărît credincioase, căci nu el a voit să suferim!... O! nu Proorocul nostru ne-a osîndit la martirul pe care-l suferim!

Vălul pe care ni-l dădu odinioară era o ocrotire, iar nu un semn de robie. Nici odată, n'a înțeles ca noi să nu fim de cît niște păpuși de plăcere: cuviosul Luvann care ne-a învățat să citim în sfînta carte ne-a spus-o lămurit. Spune-o și dumneata, Andrei; spune-o pentru cinstea Coranului și pentru răzbunarea celor care sufăr. Spune-o, însfîrșit, pentru că te iubim.

După cărțile dumitale asupra Orientului, mi-au trebuit toate celelalte. Pe fiecare din paginile lor a căzut o lacrimă. Autorii foarte citiți se gîndesc oare, cînd scriu, la nesfîrșita felurime a sufletelor în care li se va înplînta gîndirea. Pentru femeile din apus cari văd lumea, cari trăesc în ea impresiile produse de un scriitor, nu străbat negreșit atît de departe. Dar pentru noi, pururea închisele, dumneata ții oglinda care resfrînge lumea aceasta pentru vecie necunoscută; noi prin dumneata o vedem. Și prin d-ta simțim, trăim; nu înțelegi atunci de ce scriitorul iubit devine o parte din noi însine?

Te-am urmat pretutindeni împrejurul pămîntului și am albumuri pline cu tăieturi din ziare care vorbiau de d-ta; am auzit multe lucruri de rău pe care nu le-am crezut. Cu mult înainte de a te fi întîlnit, presimțisem întocmai ce fel de om trebuiai să fii. Cînd te-am cunoscut în sfîrșit, te cunoșteam de mult! Cînd mi-ai dat, Andrei, portretele dumitale, eu le aveam pe toate, puse în fundul unei lădițe tainice, într'un săculeț de atlaz!... Și după mărturisirea aceasta, ai voi să ne mai vezi? Nu, lucrurile acestea se spun numai prietenului *pe care n'ai să-l mai vezi niciodată...*"

...Este oare sentimentalul Pierre Loti și astăzi același aprig ocrotitor și admirator al Islamului, astăzi cînd progresul... armelor a adus scriitorului cunoscutele dezamăgiri diplomatice?

Rodion

Mici Polemici

Ce e zvonul cu scurtarea sezonului școlar?

De cînd cu mobilizările permanente elevii visează numai demobilizări.

*

Cu foarte mare dreptate a constatat unul din redactorii „Opiniei" că d. Virgil Arion a devenit omul cel mai de prisos la Liga Culturală. Dar mai de prisos devine d. Bogdan-Duică, secretarul atît de bine salariat al Ligei...

*

Austro-ungarii prepară o nouă ofensivă în Serbia.

...Iar vor avea bieții Strbi de hrănit o mulțime de prizonieri.

*

Serbările franco-file apropiate au fost precedate în orașul nostru de spectacole francu-file.

*

Din Germania se anunță un acordor iscusit. Așa de iscusit, totuși nu e ca să poată stabili un acord franco-german.

Intr'un ultim comunicat germanii vorbiau că au făcut în Flandra „cîteva duzini de prizonieri".

— Dacă și duzinele au început a fi socotite și telegrafiate, nu e semn bun...

*

Dacă o muzică de cameră ar fi chiar la cameră, ce s'ar întîmpla?

„Reprezentația" națiunei n'ar lua diurnă, ci ar da diurnă.

INFORMAȚII

D. Henri Sutzu, în numele d-lui Cristea T. Cristea, a introdus astăzi acțiune civilă în potriva Băncei Iașilor și a d-nei Maria Șendre pentru restituirea sumei sau a poliței, pentru care d. Cristen a plătit la Banca Iașilor suma de 20,000 lei.

Această reclamațiune este independentă de acțiunea penală, pe care eventual ar urma să-o deschidă autoritățile de urmărire la urma reclamațiunei adresate parchetului, în această privință, de către d. Cristea T. Cristea.

Aflăm că profesorul dr. Puișcariu se va muta din nou la Iași unde își are catedra la facultatea de medicină.

Profesorul Puișcariu a avut de curînd durerea să-și piardă un băiețaș de 11 ani, care a sucombat în urma unei grave scarlatine.

Pentru călătorii supuși romîni care vor să călătorească pe linia T.-Severin—Niș, este nevoe ca la trecerea în Serbia să poseadă pe lîngă pașaport, un certificat emanat de la prefecturile de județ iar pentru București și Iași, de la prefecturile de poliție, cum că sînt supuși romîni.

Duminică 21 Decembrie a. c. ora 10 și un sfert a. m. precis va avea loc la spitalul militar din Iași, sfințirea placelor de marmoră comemorînd pe sanitarii morți în îndeplinirea datoriei lor, urmată de o panahidă pentru odihna sufletelor lor. D. general Presan, comandantul corpului de armată, binevoește a onora cu prezența sa această serbare.

Din Belcești ni se comunică faptul că astă-zi s'a expediat, pentru societatea „Mama Răniților" 14 cămăși, 11 pantaloni 5 perechi ciorapi de lînă, 13 servete 7 prosoape și 7 kgr. lînă pregătită, confecționate de d-nele învățătoare Elena Neculau, Maria Kosasche și Elena Nicoleanu, din pînzăturile adunate de pe la sătencile din Comună.

In urma unei certe între indivizii C. Goldan și Alex. Burlacu din satul Osoi (com Tomești), Goldan a lovit pe cel din urmă cu o bardă în cap.

Victima a fost internată în spital.

Autoritatea polițienească din Tg.-Frumos urmează cercetările asupra deselor certe și agresiuni dintre Mihai Piniuc avizer în gară și Vasile Radu telefonist al județului.

D-lui Mihai Voluță, șef de biurou la prefectura de județ, i s'a acordat un concediu de 30 zile, pentru boală.

O telegramă a direcțiunei căilor ferate către inspectoratul din Iași, dispune ca vagoanele străine, deșarte, pot fi îndreptate spre frontierele respective.

A apărut de sub presele Tipografiei H. Goldner: Fascicula 3-a din Tomul al VIII-lea a revistei «*Les Annales scientifiques de l'Université de Jassy*» conținînd opt articole originale.

Această revistă lucrată cu minuțiozitate și una din cele mai serioase din țară, se trimite tuturor Universităților din Univers precum și somităților științifice.

Revista apare de 4 ori pe an în cîte 6—7 coli de tipar.

Pentru tot ce privește redacția acestei reviste a se adresa d-lui profesor universitar I. Borcea la Universitatea din Iași.

Fascicula 4-a s'a pus sub presă și va apare în cursul lunei Ianuarie 1915.

O rectificare la critica de astfel cam tendențioasă apărută în Evenimentul zilele trecute, relativ la producția elevilor Conservatorului eșan e că eleva Valeria Grigoriu a executat o bucată de Santo nu de Saint-Säens. Dată fiind confusia autorilor se va înțelege critica.

D. Anghel Teodor, copist C. F. R. la Mărășești, a fost înaintat și permutat la Iași.

Sîmbătă în 3 Ianuarie 1915 va avea loc în localul lor din strada Cuza-Vodă un bal intim organizat de societatea funcționarilor comerciali.

Aseară a avut loc o întrunire la clubul social-democrat din localitate. S'au rostit mai multe cuvîntări, cu privire la scumpetea traiului.

Amintim ieșenilor că mîine seară va avea loc concertul de muzică de cameră dat de artiștii muzicanți ai Iașului, concert care, promițînd a mulțumi cele mai dificile și selecte gusturi, va aduna tot ce orașul nostru are mai distins.

O mare afluență se observă la agenția „Thalia" (Maximovici) pentru procurarea biletelor pentru acest mult așteptat concert de muzică de cameră.

Din Botoșani ni se comunică faptul că Duminică 21 Decembrie curent va avea loc inaugurarea noului teatru „Eminescu".

In alte împrejurări, inaugurarea teatrului s'ar fi făcut cu tot fastul cuvenit unui templu al Thaliei. Era vorba chiar să ia parte și d. ministru al instrucțiunei, d. I. G. Duca, însă față de împrejurările externe și față de doliul întregei națiuni, prin moartea regelui Carol, comitetul din spirit de patriotism bine înțeles, a hotărît să mai reducă din fastul serbării, fără a micșora solemnitatea ei.

Astfel, Duminică 21 Decembrie ct. ora 3 d. a. m., va avea loc solemnitatea sfințirii teatrului, la care solemnitate, au fost invitați acționarii, precum și autoritățile civile și militare; iar seara, la ora 9, va avea loc o reprezentație inaugurală cu „Andrei Brăniște", dramă originală în 3 acte de Mariu Simionescu-Rîmniceanu, jucată de artiștii Teatrului Național din București, aceiași artiști cari au creat rolurile.

S'au plasat toate biletele.

MOARTEA LOC. COLONEL LANGA. Ceremonia înmormîntărei remășițelor pămîntești ale regretatului loc. colonel Langa va avea loc mîine, Sîmbătă, la orele 2 după prînz.

*

După cum am anunțat, corpul regretatului a fost transportat și așezat în biserica mitropolitană, pe un frumos catafalc, acoperit de numeroase coroane.

La Mitropolie este un adevarat pelerinagiu de tot ce Iașul are mai distins.

*

Programul înmormîntărei încă nu este definitiv alcătuit. Funeraliile însă vor fi impozante.

De eri încă inspectorii școlari au cerut ministerului ca toate școalele primare să participe la înmormîntare. Nici nu mai încape îndoială că acest consimțimînt va veni. Școalele de fete vor urma cortegiul pănă în dreptul farmaciei Jellea, iar școalele de băeți pănă la cimitir.

E o datorie pioasă, ținînd seamă, că prin donația de 200,000 lei lasată Comunei, regretatul a dispus ca din venitul ei să se ajute elevii săraci romîni din școalele primare.

D. Tomida, prim ajutor de primar, a luat dispositiunea de a se face ilustrului mort toate onorurile cuvenite. Toate felinarele vor fi îndoliate și aprinse în timpul trecerei cortegiului. Vor participa la înmormîntare toți consilierii comunali, iar d. Tomida, prim ajutor, va rosti o cuvîntare în numele comunei.

*

Fusese vorba un moment ca cheltuelile de înmormîntare, ca semn de recunoștință, să fie acoperite de comună, dar regretatul prevăzînd aceasta, a stipulat prin testament, ca aceste cheltueli să se facă din propria sa avere, fixînd chiar suma de 15,000 lei.

Noutăți apărute: Poezii de P. Cerna, editura C. Sfetea. In scurt timp prima ediție a minunatelor scrieri ale regretatului poet Cerna s'a epuizat și editura le-a retipărit într'un volum elegant.

— „Sănătatea" cu un bogat sumar de actualități și ilustrații.

— Calendarul pozitivist elaborat de dr. P. Zosin pe 1915, cu o materie literară și filosofică.

Un acordor renumit din fabrica Blüthner din lipsca va sosi în curînd în orașul nostru.

Persoanele care ar dori să-și acorde bine pianele se pot înscrie la administrația acestui ziar str. Mîrzescu 17.

■ Societatea artistică *Lira* organizează pentru seară de 20 Decembrie o producţiune muzicală-literară în saloanele societăţei „Cultura".

■ **Donaţiile colonelului Langa.** *In testamentul defunctului mare filantrop Const. Langa, sînt prevăzuţi 200.000 lei pentru comuna Iaşi, repartizaţi în mare parte şcolilor din oraşul nostru.*

E de remarcat cum marele filantrop s'a gîndit în primul rînd la şcolarii săraci. Colonelul Langa este unul din acei veneraţi boeri moldoveni care a destinat banul muncit pentru propăşirea primului oraş al Moldovei şi centrul cultural al romînilor.

Din actul de donaţie al defunctului reproducem punctul *A.* relativ la şcolile primare:

A) 2400 (două mii patru sute) lei anual. Domnul primar al comunei Iaşi va încredinţa această sumă pe jumătate, adică 1200 lei, în primirea a zece d-ni directori pentru 10 şcoli primare de băeţi din Iaşi; şi restul de 1200 lei la 10 doamne directoare pentru 10 şcoli primare de fete din Iaşi.

Aceste sumi, d. primar al comunei Iaşi le va încredinţa d-lor şi d-nelor directoare, sub luare de dovadă, exact la începutul lunei Septembrie *a fiecărui an*, pe cînd aceste şcoli îşi încep cursurile, fiindcă numai d-lor sînt în stare a cunoaşte mai bine ca toţi ceilalţi calităţile elevilor la studiu, conduita lor şi poziţia părinţilor lor; astfel că în luna Septembre a fiecărui an să se cumpere cărţi şcolare, îmbrăcăminte şi încălţăminte pentru şcolarii de ambele sexe, fiii de romîni, de religie creştină-ortodoxă, silitori şi cu conduită exemplară; cu preferinţă fiii şi ficele de ale văduvelor fără mijloace materiale.

Spre lămurirea dispoziţiunelor din acest punct A, asupra celor 20 şcoli, se stabileşte că aceste 20 şcoli sînt numai cele următoare: şcoala de băeţi no. 1 „Trei Erarhi"; băeţi no. 2 „Carol I"; băeţi 3 „Cuza-Vodă"; băeţi 4 „Vasile Conta"; băeţi 5 „Vasile Alexandri"; băeţi 6 „C. Negri"; băeţi 7 „Gh. Asachi"; băeţi 9 „M. Kogălniceanu"; băeţi 10 „Principele Ferdinand"; băeţi 11 ce are a se înfiinţa la Nicolina.

Şcolile de fete: no. 1 „Carmen Sylva" no. 2 „Regina Elisabeta"; 3 „P. Poni"; 4 „Principesa Maria"; 5 „Hatmanul Nicoară"; 6 de la Nicolina; 7 „Elena Doamna"; 8 actualminte în strada Mitropoliei; 9 „Alex. Lambrior"; 10 actualminte în str. spital Paşcanu".

Actul de donaţie prevede diferite sume pentru şcolile profesionale din localitate.

Corpul didactic primar din oraşul Iaşi depune pe mormîntul marelui filantrop prinosul de adîncă recunoştinţă faţă de opera cu adevărat măreaţă a marelui moldovean. E de sperat că asemenea acte de mărinimie ca ale regretatului defunct Langa vor fi un drum de urmat de către toţi bunii romîni cu dare de mînă.

In numărul nostru de mîne vom continua a reproduce din actul de donaţie al colonelului Const. Langa.

■ Astă-seară Joi grandioasă reprezentaţie la Circul Sidoli:

Pentru ultima oară: „MARSILIEZA" cu d. Niculescu-Basu.

Nu s'a văzut o inscenare mai artistică care să impresioneze mai adînc pe spectatorii ce onorează pe un Om şi o Operă a Franţei şi nu exagerăm de loc mărturisind că de la aceste spectacole măreţe şi înălţătoare, s'a trimis admiraţia noastră Franţei şi multe lacrimi calde eroilor ei.

Imnul patriotic, imnul naţional al Franţei nobile, imnul libertăţii şi adevărului, după care a curs ajita sînge şi şiroae de lacrimi în omenire, se înfăţişează spectatorilor prin toate fazele ce l'a făcut celebru, acompaniat în acelaşi timp de superba şi mult apreciata voce a marelui nostru cîntăreţ Niculescu-Basu.

Partea I: Marşul *La Arme* de Iosif şi Castaldi executat de Orchestră. — Cei doi Grenadieri de Schumann, executat de d-l Niculescu-Basu. — Partea II: Filmul Marsilieza, de Rouget de L'Isle, acomp. de d. Niculescu-Basu şi secondat de Orchestră. Marşul *La Arme* exec. de d. Niculescu-Basu şi secondat de Orchestră.

Anunciu

Se aduce la cunoştinţa amatorilor, că în ziua de 20 Decembrie a. c. ora 10 a. m. *se vinde prin licitaţie publică la conacul „Gazaria" moşiei Bahnele-Nimerniţa din jud. Putna, lîngă oraşul Focşani, averea arendaşului Ion Arman, vvere consistînd din: 22 vagoane fin, 23 vagoane porumb, 40 glugi, ciocane de porumb, 2 sămănători de fier şi altele.*

Se caută *persoana cunoscătoare pentru îngrijirea unui bolnav, preferabil sanitar sau foastă primă la spital.*
Str. Armeană 4

Se caută Moaşă
cu diploma la
Maternitatea Israelită
Ofertele să se adreseze d-lui dr. Brener între 3 şi 5.

Serviciul telegrafic şi telefonic al „Opiniei"

Ştiri din izvor german

Berlin.—Pe cîmpul de luptă de la Lodz s'a găsit la un ofiţer rus o scrisoare, din care reiese că lipsa de ofiţeri e foarte mare în armata rusă şi că regimentele de infanterie sunt comandate de 5—6 ofiţeri în loc de 60. Colaboratorul militar al ziarului „Perseverenza" scrie: „Rusia are rezerve colosale de oameni, n'are însă ofiţeri şi artilerie. I-au lipsit toate pregătirile necesare pentru formarea de nuoi corpuri de trupă şi însuşirea militară a materialului de oameni din lagărele de prizonieri germani confirmă că acest material este o carne de tun putredă, flămîndă şi indolentă, în adevăratul înţeles al cuvîntului.

„Novoe Vremia" se plînge de lipsa de credit a Rusiei, ai cărei aliaţi nu vor să ştie de fidelitate de alianţă în chestiuni băneşti. Inainte de izbucnirea războiului Rusia a trimes 80 milioane de ruble în aur în Anglia şi 120 de milioane în Franţa. Aliaţii francezi au aprobat după aceasta Rusiei un împrumut de 120 milioane şi cei englezi unul de 500 de milioane de franci. A fost însă o gravă deziluzie pentru Rusia.

Guvernul rus a dispus închiderea tuturor şcolilor superioare din cauza turburărilor revoluţionare printre studenţi din cari 3000 au fost arestaţi. Starea de asediu din Petersburg a fost înăsprită, de oare ce sunt temeri de o revoltă mai mare. Patrulele militare au ordinul să oprească persoanele civile după ora 8 seara, şi dacă nu se supun să fie pur şi simplu împuşcaţi. In districtul Iubanek s'au făcut peste 1700 de arestări. La chemarea miliţienilor de rezervă se prezintă în unele districte abia 25 la sută din cei supuşi îndatoririlor militare.

Conferinţa d-lui Lorand

Bucureşti.—Aseară, d. Lorand, cunoscutul parlamentar belgian, şi-a desvoltat conferinţa anunţată în sala Ateneului. Azistă foarte multă lume şi conferenţiarul introdus de d. N. Xenopol, este obiectul unei călduroase manifestaţiuni.

După o introducere a d-lui N. Xenopol, care în cîte-va cuvinte mişcătoare recomandă pe conferenţiar, d. Lorand intră în desvoltarea conferinţei sale.

In atenţiunea încordată a distinsului auditoriu, d. Lorand face istoricul declarării războiului, violarea neutralităţei Belgiei şi lupta eroică dată de belgieni, cari au scăpat Franţa. Conferenţiarul insistă asupra sălbătăciilor comise de germani şi enumeră oraşele şi instituţiile ruinate.

Vorbind de Romînia, conferenţiarul aducînd elogii poporului romîn, zice că romînii trebue să fie acuma cu băgare de seamă.

După conferinţă, publicul a condus pe conferinţiar la otel, aclamîndu-l pe tot drumul.

Monument aruncat în aer

Copenhaga.—Monumentul din Virşovia în amintirea înăbuşirei răscoalei polonezilor din anul 1830, a fost făcut să sară în aer de revoluţionari.

Starea de spirit în Portugalia

Roma.—Majoritatea şefilor de partide din Camera portugheză au dezaprobat programul guvernamental, care prevede participarea Portugaliei la război ca aliata Angliei.

Răscoală în Maroc

Berlin.—„Koelnische Zeitung" publică ştirea sosită din Madrid că o colonie franceză a fost aproape distrusă în Maroc de către răsculaţii indigeni; supraviţuitorii s'au retras în tranşeele lor, 4 ofiţeri şi 78 de soldaţi au fost ucişi pe cîmpul de luptă. Răsculaţii au luat mai multe care cu proviziuni şi două tunuri de cîmp.

Luptele în Marea Roşie

Petrograd.—Crucişătorul „Ascold" navigînd în apele Sirei, a bombardat la 27 | 12 trupele otomane lîngă Elaris, la est de Port Said:

Crucişătorul a trimis în spre coastele Sirei lîngă Beyrut o şalupă cu aburi în recunoaştere şi care a canonat trupele turceşti care au răspuns prin împuşcături.

Comunicat german

— Lowicz şi Skernevice în mînile germanilor

Berlin.—Comunicat oficial din 30 Decembrie dimineaţa:

Pe teatrul oriental al războiului, în Prusia orientală, cavaleria rusă a fost respinsă spre Pillkalen.

In Polonia pe dreapta Vistulei situaţia e neschimbată. Pe malul occidental al Vistulei ofensiva continnă la est de sectorul Bzura. Pe restul frontului luptele continuă pe sectorul Ravcka şi la răsărit precum şi lîngă Inov-Lodz şi spre sud-est.

S'ar părea că rezultă din comunicatele străine că Lowicz şi Skiernewice nu s'ar afla în stăpînirea noastră. De fapt aceste localităţi au fost cucerite de noi de peste şase zile, iar Skiernewice este acum mult în urma frontului nostru.

(ss. Comandantul superior al armatei)

Groaznice lupte la Bzura

— Comunicat rusesc —

Petrograd 30.—Comunicat oficial.

Pe tot frontul armatelor operînd pe stînga Vistulei a fost acalmie, cu excepţia regiunei Bolimof—Inow—Lodz şi regiunea la sud de Malogocea unde lupte crîncene continuă.

Luînd ofensiva la Bolimof germani, sub un foc foarte intens, au făcut erupţiune în orăşelul Borjmof şi în tranşeele noastre de lîngă Guminie. Dar printr'un contra atac impetuos ruşii au fugărit cu baioneta pe duşman, măcelărindu-l în afară de cîteva zeci de prizonieri. Am luat inamicului mitraliere şi i-am pricinuit pierderi enorme.

Duşmanul a pus în foc succesiv în această regiune regimente din diferite corpuri de armată. Lîngă Inow-Lodz trupele noastre au luat mai multe tranşee germane la sud de Posada şi au început o luptă care continuă încă.

Lupta de la satul Zarzevze a hotărît înfrîngerea ofensivei germane.

Pe frontul Bzura germanii trecuseră de curînd această apă, cu brigada adusă de curînd depe ţărmurile Iserului. Această brigadă izbutise a trece Bzura noaptea pe pontoane, a respins elemtele noastre defensive şi a luat tranşeele ruseşti. Dimineaţă am oprit năvala germană, iar la 2 m. rezervele ce ne-au sosit ne-au permis să atacăm pe duşman pe cele două flancuri ale sale, la nord de Plezevicze şi sud de Zverintz, căutînd a-l arunca pe malul apei. Seara germanii au fost goniţi din tranşee şi fugeau înspre Bzura. Cei care cercau să treacă apa în not piereau în valurile apei îngheţate şi aproape întreaga brigadă a fost distrusă. Am făcut prizonieri 8 ofiţeri şi 502 soldaţi. Am luat multe mitraliere.

Această victorie este cu atît mai semnificativă cu cît a fost repurtată în punctul cel mai important al ofensivei germane şi de regimentele noastre tinere formate acu decurînd.

SITUAŢIA IN VEST

Paris.—Comunicat oficial din 28 Decembrie, ora 23:

In cursul zilei o furtună violentă a împiedecat operaţiunele pe aproape majoritatea frontului.

Se semnalează totuşi realizare de progrese în Argonne.

*

Berlin,—Comunicat oficiai din 30 Decembrie dim,

Pe teatrul occidental al războiului, în spre ferma Saint Georges. la sud-est de Nieuport şi unde am fost surprinşi de un atac trebuind a evacua localitatea lupta continuă.

O furtună puternică a pricinuit pagube poziţiilor ambelor lagăre în Flandra şi la nordul Franţei.

Pe restul frontului ziua a fost calmă.

Versiune austriacă

Bucureşti. — Corespondentul de războiu al ziarului „Neue Freie Presse" Roda-Roda, dă următoarele retrageri ale austriacilor din Galiţia:

Asupra situaţiei militare aflu următoarele. După eşecul de la Lodz pe de-o parte şi cel de la Bochmia-Linanova pe de altă parte prima tendinţă a ruşilor a trebuit să fie de a se sustrage formidabilei înconjurări germano-austro-ungare. Inainte de toate era chestia de a transforma periculosul front convex într'unul mai upropiat de o linie dreaptă. Nicolae Nicolaevici a înlăturat cea mai apropiată şi mai periculoasă ameninţare întărindu-şi cu mari forţe flancul de sud grav ameninţat al armatei ruse. Noi însă am fost nevoiţi din cauza aceasta să evităm atacul rus luptîndu-ne şi retrăgîndune pas cu pas spre Carpaţi; prin aceasta ruşii au căpătat avantagiul de a nu pierde deocamdată roadele înconjurării de două luni a cetăţii Przemysl, care a fost pentru dînşii foarte obositoare şi le-a procurat mari pierderi. Aceasta are însă dezavantagiu de a ţine o mare parte a forţelor ruse departe de cîmpul principal de luptă din Polonia rusă.

Dezmintire

Viena. — Ştirea unui ziar veneţian că flota anglo-franceză, compusă din trei zeci cuirasate şi mai multe Torpiloare ar fi apărut în canalul Foşana, în faţa portului Pola, ie fără temei.

Pretenţiile Bulgariei

Viena.—Ziarul „Neon Asti" **spune că Bulgaria ar fi cerut Serbiei şi partea din Macedonia vecină cu Grecia aşa că Bulgaria să se interpună între Serb a şi Grecia.**

Intinderea stăpînirei italiene în Albania

Berlin.—Se află că italienii au ocupat nu numai oraşul Valona ci şi împrejurimile inclusiv localităţile Canina şi Arta.

Crăciunul la Przemysl

— O urare a ruşilor —

Viena.—Corr-Burreau spune că o baterie rusă ar fi transmis fortăreţei din Przemysl urările următoare de Crăciun:

„Urăm tuturor vitejilor apărători ai fortăreţei din toată inima, un Crăciun liniştit şi vesel, cu bucurie şi pace pe pămînt. Dumnezeu să vă îndeplinească dorinţele.

„Acestea sunt sincerele urări ale ofiţerilor şi soldaţilor bateriei a 5-a din a doua brigadă de artilerie".

Ruşii la Iţcani

Botoşani.—După ştiri sosite aci din Burdujeni, ruşii după nişte crîncene lupte, au înaintat pînă la Iţcani, aşa că se găsesc la 2 kilometri de frontiera romînă.

Comitetul conservator

Bucureşti. — Astăzi dimineaţă la ora 10, s'a întrunit acasă la d. Al. Marghiloman, comitetul consultativ conservator, sub preşidenţia şefului partidului.

S'a hotărît ca la colegiul de deputaţi din Dîmboviţa să candideze, din partea partidului, d. Goldaleff-Ionescu.

Pentru culegiul de Senat din Vaslui, în locul defunctului Neron Lupaşcu, încă nu s'a fixat candidat.

S'a mai hotărît, conform art. 4 din statut, ca Luni 22 Decembrie, să aibă loc adunarea generală a comitetului executiv, pentru a se discuta chestii de organizare internă.

Drama conjugala

Craiova. — Aseară căpitanul Dimitrie Rădulescu, din reg. 2 Vîlcea, aflîndu-se cu familia în localitate, a împuşcat rănind grav pe soacra sa, d-na Maria Musceleanu şi cumnatul său d. Jean Musceleanu.

Cauzele nu se cunosc.

Vase distruse

Viena.—Se află că patru vapoare engleze s'au scufundat în ziua de 28 Decembre, lovind mai multe mine.

De la Crăciun au fost distruse în Marea Nordului opt vapoare engleze.

Cartea Roşie austro-ungara

Viena. — Ziarele spun că valapare zilele acestea o Carte Roşie austro-ungară care este deja sub presă. Această care e pregătită de multă vreme şi va cuprinde documente referitoare la epoca ce a precedat imediat răsboiului mondial.

Această publicaţiune va fi în aparenţă ultima culegere de documente făcută de alte state, dar de fapt Austro-Ungaria a fost prima putere care prin publicare de documente a arătat limpede în faţa lumii dreptul şi datoria ei de apărare prin nota austro-ungară adresată Serbiei.

Cartea Roşie va dovedi fără îndoială că nu Germania şi Austro-Ungaria au provocat războiul mondial.

†

Mult întristaţii: Constantin şi Beata Langa-Răşcanu cu fiica lor Daniela, Neculai P. Răscanu, Georgette şi Emanuel Veisa cu fiii lor Petru şi Emanuela, Ion şi Aurelia Langa, Ana C. Langa, Maria dr. Bugeac, Constantin şi Maria C. Langa cu flul, Smaranda şi Alexandru Moisă cu copii, George C. Langa şi familiile Răşcanu şi Mounier au durerea a vă face cunoscut încetarea din viaţă a iubitului lor bunic, străbunic şi unchiu

Loc.-Colonel CONSTANTIN LANGA

Fost Epitrop a spit. Sf. Spiridon
Fost Prefect. — Fost Deputat
Fost Primar al Iaşului
Ofiţer şi comandor a mai multor ordine

decedat în ziua de 17 Decembrie în vrîstă de 85 ani şi vă roagă să binevoiţi a lua parte la ceremonia religioasă care va avea loc Sîmbătă 20 Decembre ora 2 p. m. în catedrala Mitropolitană, de unde cortegiul va pleca la cimitirul Eternitatea şi corpul va fi depus în cavoul familiei.

Iaşi Decembrie 1914.

Comunicat austriac

— Austriaci anunţă succese —

Viena.—Oficial.—30 Decembrie.—In Carpaţi trupele noastre au atacat pe duşman la nord de trecătoarea Uzjok cucerind înălţimele învecinate. La nord de trecătoarea Latkof contra atacul nostru a oprit înaintarea ruşilor.

Spre vest şi nord de Gorlice, la nord est de Saliczyn şi la rîul Nida atacurile vrăjmaşului au fost respinse cu mari pierderi pentru ruşi. In regiunea de la est şi sud-est de Tomazow aliaţii continuă să progreseze.

Pe teatrul balcanic liniştea a domnit pe graniţa sîrbească.

Un atac de noapte al muntenegrenilor contra localităţei Aktovak, lîngă Trebinge, a fost respins.

5 BANI

ABONAMENTE

Un an . . 20 lei
6 luni . . 10 lei

OPINIA

ANUNŢURI

Un rând pag. III, 50 b.
„ „ „ IV, 40 „

5 BANI

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Administraţia: Tipografia H. Goldner, Iaşi. — TELEFON No. 36 —

Sub direcţiunea unui Comitet

Anul XII—No. 2359.—Sîmbătă 20 Decem. 1914

CHESTII SOCIALE

BIBLIOTECA

Cu destulă părere de rău constatăm că nu ne-am înşelat cînd, acum cîte-va zile, făceam aci constatarea că suntem în posesiunea a două proiecte de lege pentru reorganizarea bibliotecei centrale din Iaşi, — dar că avem toate şansele ca să rămînem fără o... lege. Căci nu de proiecte, ci de o lege de organizare avea trebuinţă Universitatea de Iaşi, intelectualitatea iaşană, de atîta vreme lipsite de acest important factor cultural ce este — ori, mai drept, ar trebui să fie—biblioteca centrală a Iaşului.

Nu de astăzi, nu de eri există această penibilă problemă a unei temeinice alcătuiri a bibliotecei şi de mulţi ani s'au pus insistenţe pentru a se realiza însfîrşit această operă culturală.

Iaşul, a cărui faimă de centru al culturei răspunde din ce în ce mai puţin realităţii, nu putea — şi nu poate — oferi măcar celui dornic de a se instrui acest mijloc esenţial, de a-i pune la îndemînă bogatul material de care dispune unica instituţiune cu această menire,—Biblioteca.

Materialul este relativ bogat; dar—din nefericire — aşezămîntul se află într'o complectă dezorganizare prin faptul că mulţi ani, aproape de la întemeierea lui în Iaşi, a fost lăsat fără suficiente resurse de administraţie, pe lîngă că, adeseori, elementele puse în fruntea lui nu erau la înălţimea cerută, fie ca specialişti în materie, fie ca bună voinţă şi pricepere.

Lucrul a dat de gîndit acelora care puteau să-şi dea seama cît de mult această stare de lucruri dăună faimei şi intereselor de oraş cultural ce-şi crease Iaşul cu atîtea mişcări intelectuale,— odinioară, cu o tradiţie de muncă şi instrucţiune ce-i rămăsese dintre bunurile la care ţinea cu drept cuvînt. Acum cîţi-va ani, sub ministeriatul d-lui Disescu, bunul iaşan ce a fost Gheorghe Lascar a putut aduce mari servicii instituţiilor culturale ale Iaşului, între cari Universităţii în primul rînd. Bunele intenţiuni n'au lipsit nici după schimbarea de regim,—dar nu vedem vroinţi destul de oţelite, energii destul de mari, pentru ca Iaşul să capete cea ce i s'a destinat, indiferent de împrejurările prin care trecem. Căci, ori ce s'ar zice, unele muzee şi biblioteci din Capitală au continuat a fi dotate şi ajutate cu mari credite, pe cînd Biblioteca iaşană rămîne cu... două proecte de legi dintre cari nici unul tradus în fapt.

△

Mici Polemici

De ce meteahnă suffăr unele serbări franco-file din ultimul timp?
— De americanizm.

*

Cînd atacă ziarele bucureştene pe d. Emil Costinescu pe tema cuielor?
— Cînd s'arată în... cuiet la fonduri secrete.

*

Premiul de 500 lei al „Minervei“ l'a cîştigat un domn Ungureanu.
— Cum n'o fi austro-fil ziarul, dacă pînă şi premiile băneşti le dă Ungurenilor!

*

Numeroase persoane au făcut observaţia că în această iarnă ne lipsesc cioarele.
— Sunt şi ele mobilizate pe cîmpiile de luptă!

*

O socialistă militantă cere femeilor germane, într'un manifest, ca să lucreze pentru viaţă, acum cînd bărbaţii se ucid.
— Dar cum să facă aceasta, cînd tineritul bărbătesc e dus în războiu?

*

Ci-că sergentul Farmato stîlceşte pe soldaţi.
— Mai eri a pus mîna pe o falcă şi a... farmat-o.

NOTA ZILEI

Analiză sintactică.

Cu literele cele mai mari ale tipografiei, un ziar publică din partea unei familii următorul anunciu:

CAUT FEMEIE să fie mai curăţică şi foarte pricepută, nu prea tînără, pentru ajutor în casă şi la copii.

Să fie oare un domn, care a scris anunciul? S'ar putea, pentru că o cere mai... curăţică; dar înclinăm a crede că l'a scris o doamnă, de oarece o cere „nu prea tînără“ — ca nu cumva să-i ajute la... copii, într'un înţeles cam ocult al cuvîntului.

Erată. — Eri s'a tipărit: ...«judecînd după tonul acelei gazete, credem că e amor... platonic», în loc de amor... platnic.

Exaltarea războinică de azi

Imperialismul german se plînge de puţina simpatie ce-i vine din partea unora, dar nu vede că în afară de afinităţile de rasă mai sunt şi alte motive care-l fac antipatic. Popoarele germane zic că numai s'au supus şefilor, datorită spiritului de disciplină şi supunere care face forţa conducătorilor lor.

Dar toate faptele au probat că rasa întreagă a luat parte la realizarea ambiţiei lor. Isbînda din 1870 a făcut pe germani să capete o idee straşnică despre meritele lor. De aici vine ţendinţa către starea de *supra-om*; de aici dispreţul de ceilalţi, de aici acea mindrie, acel *self-adoration*.

Iată cum explică aliaţii că Germanii nu mai ţin seamă nici de umanitate, nici de dreptate. Războiul de azi nu mai are aceleaşi cauze ca în trecut, cum era bună oară în evul mediu, cînd ambiţiile personale ale monarhilor provocau învrăjbirile. Despre dorinţa unanimă a poporului nu era vorbă. In timpurile actuale s'au schimbat lucrurile.

Chiar la 1870 toată naţiunea germană de ex. simţia nevoia de a cîştiga întâietatea. Iar astăzi nu se mai îndoieşte nimeni despre intenţiile Duplicei.

Cum că Germanii sunt cu totul convinşi de superioritatea fizică şi morală a rasei lor, ne dovedesc următoarele fapte.

Un profesor din Heidelberg, strigă: „interesele marilor naţiuni nemuritoare permit să se calce în picioare Statele mici, paraziţii celor mari!“

Generalul von Dietfurth zice:

„Tot ce vor face soldaţii noştri pentru a zădărnici pe inamici, va fi bine făcut şi justificat de mai înainte“.

Instrucţiile statului major austriac: „Faţă de populaţie, orice umanitate va fi ne la locul ei; ordonăm cea mai mare asprime“.

Aşa că tot ce se spune şi se face astăzi în Germania e numai negaţia dreptului uaţional. Duplicea de multă vreme visează numai cucerire şi supremaţie.

Şi sînt intelectuali cari acuză pe Tripla Inţelegere că şi-a pierdut vremea cu pacifismul. Căci răsboiul actual a fost pregătit matematiceşte. Arta supremă a Germanilor a fost războiul. Toate sforţările au fost îndreptate spre armată—superioritatea armatei şi a materialului de răsboiu. Principiul Germanilor e supunerea absolută a inferiorilor — disciplina brută. Aşa se explică cum toţi militarii s'au putut deda la ororile ştiute. Prin urmare omorîrea prinţului imperial a fost pretextul numai al acestui groaznic răsboiu.

Dar cu toată străşnicia poporului german, visul lui pangermanist începe a deveni mai palid. Şi aceasta se dovedeşte prin faptul că se caută a se mai justifica excesele comise.

Orice s'ar spune însă de o parte şi de alta a beligeranţilor, inima iubitorilor de umanitate sîngeră la vederea unui asemenea înverşunări reciproce.

Maria C. Buţureanu

Se aduce la cunoştinţa amatorilor, că în ziua de 20 Decembrie a. c. ora 10 a. m. *se vinde prin licitaţie publică la conacul „Gazaria“ moşiei Bahnele-Nimerniţa din jud. Putna, lîngă oraşul Focşani, averea arendaşului Ion Arman, vvere consistînd din: 22 vagoane fîn, 23 vagoane porumb, 140 glugi, ciocane de porumb, 2 sămănători de fier şi altele.*

INFORMAŢII

E pe deplin hotărît, că d. Lorand soseşte în Iaşi Luni 22 Decembrie, ora 2 după prînz, iar conferinţa o va ţine în seara de Luni la teatrul naţional.

Biletele depuse la Agenţia Maximovici se iau cu asalt de elita Iaşului, care ţine să participe în număr cît mai mare.

Un nou ordin al ministerului de războiul dispune ca întreaga garnizoană să ieie parte la înmormîntarea regretatului loc. colonel Langa.

Curţile şi Tribunalele vor lua vacanţă, cu începere de Luni 22 Decembre.

Ştiri din Burdujeni anunţă că sosirea ruşilor la Iţkani, pentru a lua în stăpînire frontiera austriacă se aşteaptă din moment în moment.

Exodul din Bucovina ia proporţii colosale. Pe ziua de eri nici n'au putut fi expediaţi toţi refugiaţii, aşa că astă-zi se mai găsesc 500 de refugiaţi cari cu diferite trenuri vor fi expediaţi la Palanca.

Mişcarea în magistratură inamovibilă din Iaşi se va face după toate probabilităţile pe ziua 15 Ianuarie.

Se pare că mişcarea aceasta, aşa cum a fost proectată, va suferi o nouă modificare, întru cît prin moartea primului prezident Tanoviceanu din Galaţi a mai devenit vacant un loc.

Se asigură că, într'alte le, această mişcare în magistratura inamovibilă va cuprinde şi numirea d-lui Omer Popovici actual judecător al ocol I. ca preşedinte al unui tribunal din provincie.

Comitetul Ligei Culturale, secţia Iaşi, a fost alcătuit precum urmează:

D. A. D. Xenopol preşedinte, P. S. Antim Botoşăneanul vicepreşedinte, d. I. Găvănescul vicepreşedinte, d. A. C. Cuza, d. I. Ursu membrii, d. I. Bejan casier, şi Păr. Cicerone Iordăchescu secretar.

Focul a distrus două coşere şi o mare cantitate de grîne a'e locuitorului V. Brîncu din Coarnele-Caprei, producîndu-se pagube de peste 4000 lei. Asigurarea era făcută la societatea „Agricola“.

Se crede a fi vorba de fapta unor criminali.

D. Grumăzescu, secretar al com. Brăeşti, a fost suspendat din serviciu pentru că a fost dovedit a fi furat mai multe sticle cu alcool de la cîrciumarul Gh. Rotaru.

In urma unei consfătuiri avute cu d. Toma, ajutor de primar, casapii au consimţit să nu mai urce preţul cărnei.

Societatea Crucea Roşie a doamnelor din Romînia aduce viile sale mulţumiri d-nei Marie Anton Rohr pentru donaţiunea ce a făcut societăţei, trimiţînd 3 cămăşi, 3 perechi pantaloni şi 9 perechi ciorapi.

Şcoala profesională „Sf. Sava“ din localitate, a expediat azi mai multe baloturi mari, cu lenjerie pentru soldaţi lucrate de profesoarele şi elevele acestei şcoale, sub privigherea d-nei E. Apostolescu, directoară. S'au trimis pe adresa *„Curţei Regale, pentru mama rîniţilor“*

D-na A. Pruteanu, fruntaşa scenei noastre, va juca pe *Luisa* din „Două Orfeline“ şi *Florica* din „Baba-Hîrca“. In viitoarea cronică teatrală se va vorbi de această mare artistă, care n'a jucat în stagiunea aceasta, de cît de 2 ori, din cele 41 reprezentaţii jucate.

Societatea artistică *Lira* organizează pentru seară de 20 Decembrie o producţiune muzicală-literară în saloanele societăţei „Cultura“.

In urma faptului că d. Constantin Langa-Rîşcanu, de la legaţia noastră din Constantinopole a înştiinţat telegrafic că nu va putea sosi în ţară de cît Duminecă seara, I. P. S. S. Mitropolitul Moldovei a primit şi încuviinţat cererea ca înmormîntarea să aibă loc Luni şi nu mîine Sîmbătă cum s'a anunţat.

Ultimele două fascicule din lucrarea d-lui N. A. Bogdan: „Oraşul Iaşi“ au apărut într'un volum de 100 pagini, ca de obiceiu bogat în documente, ilustraţii, fapte, cifre şi note bibliografice.

Cetitorii pot să-şi procure acum toată lucrarea pentru a o avea în biblioteci. De sigur că scrierea va deveni din ce în ce mai căutată şi mai scumpă.

Se crede că „Bibliotecarul“ va fi reprezentat la 25 Ianuarie pe scena teatrului naţional.

In vederea crizei economice s'a intervenit la Cassa şcoalelor ca să dispenseze şcolile filantropice de impozitul livretelor şcolare de altfel complect inutile.

A. 11 fasciculă din lucrarea d-lui Ion Gorun „Războiul popoarelor“ editată de librăria Hertz din Capitală, este de aceiaşi eleganţă artistică şi bogăţie documentară ca şi fascicolele anterioare.

D-na Lucreţia Sofian, soţia plutonierului Constantin Sofian, a încercat să se sinucidă, trăgîndu-şi un foc de revolver în abdomen. Ea a fost transportată la spitalul Central.

O ceartă cu caracter intim pare a fi fost motivul acestei încercări de sinucidere.

La concertul de „Muzică de Cameră“ ce va avea loc la 19 Decembrie în sala teatrului naţional, d-nii I. Sibianu, A. Roşca, M. Barbu, T. Breviman, P. Niţulescu, Gh. Ionescu şi I. Vasilescu vor executa următorul program:

Beethoven Trio No. 4 in si bemol p. piano, clarinet şi violoncel, a) Allegro con brio, b) Adagio. c) Allegretto con variaţione. *Grieg* Sonata in fa major p. piano şi vioară. a) Allegro. b) Allegretto quasi andantino. c) Finale. *Mozart* Quintet in mi bemol p. piano, flaut, clarinet, corn şi fagot. a) Largo — Allegro moderato. b) Larghetto. c) Rondo allegretto. PAUZA *Schumann* Fantezie Stücke p. violoncel şi piano. *Cessar Franck* Trio concertant p. piano, vioară şi violoncel. a) Andante con moto. b) Scherzo. c) Finale Allegro maestoso.

Biletele la «Thalia».

Noul program al cinematografului Pathé Frères din sala Circului Sidoli ce se reprezintă astă seară Vineri 19 Decembrie, cuprinde între altele:

Ivanhoe, extraordinară şi senzaţională desfăşurare în 4 părţi. Adaptare după romanul celebrului autor englez Walter Scott (1781-1832). Excelentă montare; admirabilă interpretare datorită somităţilor artistice ale scenelor străine.

Pe coastele Siciliei, feerice escursiuni în Italia sudică.

Grădinarul îndrăgostit, scene foarte humoristice.

Celebrii duetişti Părvulescu în ariile şi dansurile lor originale din Transilvania, cari au repurtat succese enorme în turneul făcut prin capitalele Europei, Americei şi Africei. Celebrii duetişti apar în persoană pe scena Circului Sidoli.

Sîmbătă 20 Dec. 2 matineuri la orele 3 şi 5 şi reprezentaţie serală.

(Reprezentaţie de binefacere).

Noul program viitor se reprezintă poimîine Duminică 21 Dec.; două matineuri la 3 şi 5 ore şi reprezentaţie serală. Program nou duminical:

Fiul perdut, splendid roman în trei părţi cu marele artist Novelli în rolul principal — Povestea celor cinci copii, comedie excelentă — Vînătoare de raţe, etc.

Luni 22 Dec. L'Aiglon (Puiul de vultur) după Rostand, etc.

A apărut de sub presele Tipografiei H. Goldner: Fascicula 3-a din Tomul al VIII-lea a revistei *«Les Annales scientifiques de l'Université de Jassy»* conţinînd opt articole originale.

Această revistă lucrată cu minuţiozitate şi una din cele mai serioase din ţară, se trimite tuturor Universităţilor din Univers precum şi somităţilor ştiinţifice.

Revista apare de 4 ori pe an în cîte 6—7 coli de tipar.

Pentru tot ce priveşte redacţia acestei reviste a se adresa d-lui profesor universitar I. Borcea la Universitatea din Iaşi.

Fascicula 4-a s'a pus sub presă şi va apare în cursul lunei Ianuarie 1915.

Sîmbătă în 3 Ianuarie 1915 va avea loc în localul lor din strada Cuza-Vodă un bal intim organizat de societatea funcţionarilor comerciali.

In vederea sărbătorilor, Debitul Badareu aduce la cunoştinţa Onor. Public, că a redus preţurile produselor alimentare vînzîndu-le sub preţul pieţii şi anume:

Unt superior p. cafea şi masă	5.60	kgr
Smîntînă dulce centrifugată	2,40	„
Unt topit calitate superioară	5.—	„
Brînză de oi	1.40 şi 1,60	„
Brînză de oi de toamnă	1.80 şi 2—	„
Brînză de burduf, de munte	2.80	„
Caşcaval grecesc	2.40	„
Caşcaval de Penteleu	3.20	„
Schweitzer elveţian veritabil	6.00	„
Brînză de Brăila de toamnă	2—	„
Lapte de oi de munte	1.20	„
Gervais bucata	0.45	„
Şuncă à la Praga	5,00	„
Salam de Sibiu	7,00	„
In fie-care seară se găseşte lapte dulce proaspet	0,30	„

Tot în vederea sărbătorilor s'au pus în vînzare diferite calităţi de vinuri:

Vin alb vechiu şi nou	0.80	lit.
Vin alb vechiu	1.00	„
Vin alb superior	1.20	„
Vin Cotnar şi Bordeaux	1.60	„
Vin Cotnar şi Bordeaux superior	2.00	„
Vin Otonel tămăios	2.00	„

Toate calităţiie de vinuri superioare se vînd cu litrul şi în sticle înfundate.

Stînjenirea navigaţiei neutre

—Un protest al Statelor-Unite—

Viena 31 | 12. — Se telegrafiază din Washington că guvernul Statelor-Unite a trimis Angliei o notă în care stăruieşte pentru o repede îmbunătăţire a tratatului comerţului american din partea flotei engleze, amintind că în America această stare de lucruri a pricinuit o mare iritaţie, din cauza stînjenirei nejustificate a comerţului legitim al Americei.

Guvernul Statelor-Unite protestează în contra capturărei vapoarelor neutre operată numai pe baza bănuelilor. Se recunoaşte dreptul vizitei din partea statelor beligerante, dar proba că marfa e destinată duşmanului trebue stabilită în timpul vizitei.

Se exprimă speranţa că Anglia va înţelege însemnătatea amestecărei neîncetate în navigaţia nentră.

Serbarile din Constantinopol

Viena 31 | 12. — Se telegrafiază din Constantinopol cu data de 30 | 12, că cu prilejul aniversării înfiinţărei Turciei, Capitala a fost pavoazată. Un cortegiu compus din mai multe mii de studenţi şi elevi de şcoală cu costume istorice, s'a oprit în faţa ministerelor celor mai însemnate. Cuvîntări patriotice au fost rostite în faţa Camerei. Preşedintele ei a primit o deputaţie şi a rostit o cuvîntare spunînd că independenţa Turciei era până acum nominală, că a devenit reală ae la desfiinţarea capitulaţiunelor şi că se va realiza mai ales în urma alipirei Turciei la alianţa austro-germană.

In faţa palatului discursuri entuziaste au fost rostite. Sultanul a primit o deputaţiune.

Nu există un cadou mai potrivit pentru elevi şi studenţi decît un

IOAN NĂDEJDE

DICŢIONAR
LATIN-ROMÂN
COMPLECT

PENTRU LICEE, SEMINARII ŞI UNIVERSITĂŢI

LUCRAT DUPĂ CEI MAI BUNI LEXICOGRAFI
CA:
BRÉAL, QUICHERAT, MÜHLMANN, ETC.

EDIŢIA A II-A CORECTATĂ ŞI ADAOGITĂ

IAŞI
EDITURA ŞI TIPOGRAFIA H. GOLDNER, STR. GH. MÂRZESCU No. 17

Un exemplar broşat 10 lei. Pe hârtie velină şi frumos legat 12 lei. Depozit la Tipografia H. Goldner Iaşi.

Făina Lactată NESTLÉ

Unicul aliment complect pentru copii şi bolnavi

— Cutia lei 2. —

De vînzare pretutindeni. —

„NESTLÉ" strada Mântuleasa No. 6, Bucureşti.

A se se referi la anunţul acestui jurnal.

Serviciul telegrafic şi telefonic al „Opiniei"

Ofensiva germană în Polonia

– Situaţia pînă în prezent —

Berlin. 31 | 12 – Statul major general anunţă de la marele cartier general, cu data de 31 | 12 dim.

Pe teatrul oriental situaţia în Prusia orientală şi în Polonia de nord lîngă Vistula, e neschimbată.

Pe malurile Bzurei şi la est de Bzura luptele mai continuă.

In regiunea Rawka ofensiva noastră a progresat.

Pe malurile Pilicei situaţia e neschimbată.

(Comandantul superior al armatei)

*

Marele cartier general comunică următoarele:

Trupele noastre care luptă în Polonia au capturat, în timpul luptelor din Lodz şi Lowicz şi în timpul urmărirei, 65.000 prizonieri, cucerind numeroase tunuri şi mitraliere.

Prada generală a ofensivei noastre în Polonia începută în ziua de 11 Noembrie se ridică la 136.000 prizonieri, peste 100 tunuri şi peste 300 mitraliere.

Luptele în FRANŢA

Berlin.—31 | 12.—Statul major general anunţă de la marele cartier general cu data de 31 | 12 dim.

Pe teatrul de război din apus liniştea a domnit pe ţărmurile mărei Nordului. Duşmanul şi-a îndreptat focul artileriei spre Westende-les-Bains, distrugînd o parte din clădiri, fără însă a pricinui pagube militare.

La ferma şi cîrciuma Alger, la sud-est de Reims, pe care am aruncat-o în aer, o companie franceză întreagă a fost nimicită. Atacurile puternice ale francezilor la nord de Camp de Chalous au fost pretutindeni respinse. In partea de apus a munţilor Argonne trupele noastre au cîştigat teren cucerind mai multe tranşee situate una după alta făcînd şi 250 francezi prizonieri. In regiunea Vlirey la nord de Toul, încercările francezilor au dat greş.

In Alsacia de sus, la vest de Sounheim, toate atacurile franceze s'au prăbuşit sub focul nostru. Francezii au bombardat sistematic toate clădirile din oraşul Steinbach reocupat de noi. Totuşi pierderile noastre sînt slabe.

COMUNICĂRI FRANCEZE

Paris.—Comunicat oficial din 30.—Nu se semnalează nici un incident important afară de unele bombardări la Arras şi Haut de Meuse şi o înaintare în Champagne destul de simţitoare.

Vremea rea a perzistat pe cea mai mare parte a frontului.

*

Paris.—(Prin telegrafie fără fir de la turnul Eifel).

Intre mare şi Aisne ziua a fost aproape calmă, afară de un duel de artilerie pe cîte-va puncte ale frontului.

In Champagne, la vest de ferma Alger, germanii au aruncat în aer două tranşee ale noastre şi au dat apoi nn atac pe care l'am respins, La nord de Mesuil-les-Hurlons, francezii au cîştigat elemente din a doua linie de apărare duşmană.

La nord de ferma Beaujour am cîştigat tranşee. Un contra atac german a fost respins şi, luînd ofensiva, francezii au cîştigat ceva teren. In aceiaşi zonă la vest, germanii care înaintau pentru contra atac, au fost surprinşi de focul artileriei franceze şi împrăştiaţi.

In Argonne, către Fontain Madamme, francezii au aruncat o mină şi au făcut un progres uşor.

Intre Meusa şi Mosela, în regiunea pădurei Marcmare, 150 metri de tranşee germane au căzut în mînile francezilor.

In Alsacia de sus trupele franceze au intrat în Steinbach şi au cîştigat jumătate din sat, casă cu casă.

Situaţia strategică în Galiţia

Berlin.—Cu privire la ştirea că austro ungarii în Galiţia occidentală se retrag în faţa atacului forţelor inamice superioare, pe marginea Carpaţilor, corespondentul militar al lui „Lokalanzeiger" relevă:

Această retragere nu dă cea mai mică neliniște ci arată că ruşii n'au izbutit să cîştige avantagiile strategice pe care le-au dorit, adică o împingere a austriacilor spre vest şi împiedecarea ofensivei aliaţilor în Polonia.

Armata rusă trebuie sau să rămîie în inacţiune în faţa Carpaţilor, sau să ducă lupte ce nu pot influenţa evenimentele de pe nordul Vistulei.

Ruşii au trebuit să facă experienţa că şi munţii nu pot fi luaţi fără sforţări. Astfel planul lor a eşuat şi s'a dovedit că austro-ungarii pot să oprească înaintarea ruşilor.

Moartea lui Eugen Ghyka-Comanesti

Bucureşti.—Aseară a incetat din viaţă în Capitală marele proprietar Eugen Ghyka-Comăneşti, senator şi fost în mai multe rînduri parlamentar.

Defunctul era membru marcant al partidului conservator-democrat.

La clubul conservator-democrat şi la mai multe instituţi financiare la care defunctul era membru în consiliul de administraţie, s'a arborat drapelul negru.

*

Se crede că defunctul a lăsat o avere de 40 milioane şi legatar universal este d-nul N. Ghyka.

Prada de razboi a sirbilor

Niş.—31 | 12.—De la începutul războiului şi pînă în prezent am capturat în total patru steaguri, 192 tunuri de calibru diferit, 31 afete, 492 chesoane, 86 ofiţeri şi aproape 60.000 soldaţi. Aceste cifre corespund ca efectiv şi material de război la patru divizii întregi.

In ziua de 28 Decembrie un aeroplan duşman a zburat deasupra Belgradului.

Iniţiativa evreilor din Salonic

Salnic.—Izraeliţii din localitate, prin marele rab'n, s'au oferit în mod spontan către guvern să deschidă o subscripţie în profitul flotei naţionale.

Oferta a provocat în toată Grecia un viu entuziasm.

Luptele în Caucaz

Constantinopol.—Statul major comunică:

In Caucaz, înaintarea armatelor noastre principale continuă cu succes.

Cercul de studii al partidului conservator

Bucureşti. — Aseară, la cercul de studii al partidului conservator, a ţinut o interesantă conferinţă d. Barnovski Vasiliu, vorbind despre Dreptul Ginţilor.

SENATUL

Bucureşti.—Inainte de şedinţă a avut loc o întrunire a majorităţei în care primul-ministru a expus motivele pentru care trebueşte sporită lista civilă.

Se decide a se vota această lege.

In şedinţa publică d. Dobrescu cere să i se fixeze ziua în care să-şi dezvolte interpelarea în chestia externă, Se decide că interpelarea să fie dezvoltată după vacanţă.

D. *N. Enăşescu* întreabă pe ministrul domeniilor dacă s'au luat măsuri pentru asigurarea creditului agricultorilor.

D. *Al. Constantinescu*, răspunde că proiectul este în lucru şi după vacanţă va fi prezentat Parlamentului.

D. *N. Enăş.scu* cere să i se fixeze ziua cînd să-şi dezvolte interpelarea în chestia prohibirei exportului.

Se decide să şi-o dezvolte mîinè, dacă ministrul de finanţe va fi de faţă.

D. *Paul Bujor* întreabă pe primul ministru dacă nu crede de cuviinţă ca parlamentul să se ocupe de chestia reformelor, în care scop au fost alese actualele camere.

Procedînd la înfăptuirea reformelor, în aceste momente în care, în curînd, s'ar putea cere ţărănimei noastre o mare jertfă de sînge, s'ar face un act mare politic, căci s'ar învedera preocuparea reală a guvernanţilor noştri pentru a îmbunătăţi situaţia ţărănimei.

D. *Ionel Brăteanu* spune că înfăptuirea reformelor trebue amînată pentru că nu trebue să facem acum nimica care să aibă aierul de a nu ne prezenta uniţi.

Or-ce, lucru,—şi desigur reformele intră în această categorie—care ar avea aparenţa de a ne dezbina nu trebuie să ne preocupe acum.

Senatorii aplaudă îndelung declaraţiile primului ministru.

Senatorii trec apoi în secţii.

Intrunirea de la clubul conservator-democrat

Bucureştl.—Aseară a avut loc o întrunire a membrilor clubului conservator-democrat, la care a participat şi şeful partidului.

D. *Take Ionescu* a rostit o scurtă cuvîntare, urînd bună-venire în club d-lui Ermil Pangratti, profesor universitar, fost ministru.

D. *Er. Pangratti* a arătat în puţine cuvinte motivele principiale care l'au determinat sa se înscrie în acest partid.

Apoi a luat cuvîntul din nou d. Take Ionescu, salutînd din nou venirea d-lui Pangrati în partid şi spunînd că astă-zi s'a închis bătălia internă, fiind-că astă-zi se zoreşte în bătălia externă.

Va veni şi timpul acţiunei interne, cînd o eră nouă de larg democratism va trebui să domnească în ţara noastră mărită. In România de mîne se va auzi mai mult răsunetul încrederei în vitalitatea neamului romînesc.

Cvîntarea şefului a fost acoperită de vii aplauze.

Comunicat austriac

Viena.—Oficial—31 Decembrie.

Ruşii au desfăşurat în Bucovina şi Carpaţi o vie activitate.

Trupele noastre ocupă poziţiunele pe fluviul Suceava şi în regiunea superioară de la spatele Cieremoşului, mai la vest ocupă înălţimele şi creasta Carpaţilor, iar în urmă valea de la Nagyak lîngă Olkermisoc unde un atac inamic a eşuat din nou, cu grave pierderi pentru dînsul.

Apoi frontul se întinde la Latorksa şi defileul Usjok. La vest de acest defileu, inamicul ce s'a oprit aci, n'are nici o trecere spre Carpaţi.

In regiunea Gorlice şi la Nord-Est de Zolyczin atacurile violente ale ruşilor au continuat ieri şi toată noaptea şi au fost pretutindenea respinse.

Pe Nida a domnit linişte. La Nord atacurile aliaţilor înaintează.

In faţa cetăţei Przemysl au fost constatate patrule ruse cu uniforme austro-ungare. Ofiţerii şi soldaţii inamici, care întrebuinţează aceast procedeu nepermis nu vor avea dreptul să invoace în favoarea lor cruţările prevăzute în dreptul internaţional,

Pe frontul balcanic, la est de Trebinje, artileria noastră a silit pe Muntenegreni să se retragă.

Imprumut la Londra

Bucureşti.—Se asigură în cercurile iniţiate că Romînia ar fi reuşit să realizeze un imprumut la Londra.

ANUNCIU

Luni 22 Decembrie a. c. ora 2 p. m. se va vinde licitativ în pretenţia firmei Christof Pieslinger averea d-lui H. Horovitz din Iaşi, Strada Ştefan cel Mare No. 67, consistînd din casete de fer, sobe de fier, puşti de vînătoare, Cărbuni de pămînt, tablă, pînză colorată şi altele. Vînzarea se va face la faţa locului.

Avis amatorilor.

Calendare - - - - -
Obiecte de Artă - -
Cadouri

pentru noul an 1915 au sosit la

Libraria Socec et Co.

Soc. Anon. Iaşi

Doctor FISCH

Specializat la Berlin în

BOLI DE COPII

Precizarea diagnozelor prin analize microscopice

Iaşi, str. Cuza-Vodă (Golia) 42

Consult. 10—11 şi 3—5

CHIRISTIGIA
„Bradul Moldovei"

Mari depozite de Cherestea

Str. Uzinelor 11—14

Asortat cu toate esenţele de lemn pentru construcţie şi tîmplărie

Societatea „Bradul Moldovei"

— Telefon —

Se caută Moaşă

cu diploma la

Maternitatea israelită

Ofertele să se adreseze d-lui dr. Brener între 3 şi 5.

Cel mai frumos cadou de Anul Nou

e un loz norocos dela

ROB. TH. SCHRÖDER!

Trageren clasei I lot. XVI: 21 IANUARIE 1915

1|8 LOZ numai lei **2**

1|4 lei **4.** — 1|2 lei **8.** — 1|1 lei **16.**

Cel mai mare cîştig al loterii romîne evtl:

Lei 1.000.000

La ultima loterie am putut achita onor. noştri clienţi:

Lei 250,000 pe No. 3079

Lei **150,000**

în 6 premii à lei **25.000** pe No. 6069, 29447, 33868, 37678, 51040, 53842

Lei 100.000 pe No. 46985

Lei **80,000** pe No. 21412. Lei **75,000** pe No. 53163

Lei **70,000** pe No. 19181 Lei **50,000** pe No. 52606

şi nenumărate ale cîştiguri à lei 25,000, 15,000, 10,000 etc. etc.

ROB. TH. SCHRODER

IAŞI, Str. Ştefan cel Mare No. 8

Centrala: BUCUREŞTI, Calea Victoriei No. 97

Sucursale:

Calea Victoriei 50, Calea Griviţei 96, Str. Lipscani 72.

BOTOŞANI: Calea Naţională 203. *BRĂILA: Str. Regală 4.*
CRAIOVA: Str. Unirii 71. *CONSTANŢA: Piaţa Independenţei 24.*
GALAŢI: Str. Domnească 14. *PLOEŞTI: Str. Basarabilor 1.*

ABONAMENTE

5 BANI

Un an . . 20 lei
6 luni . . 10 lei

OPINIA

ANUNȚURI

Un rând pag. III, 70 b.
„ „ „ IV, 40 „

5 BANI

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Administrația: Tipografia H. Goldner, Iași.
— TELEFON No. 36 —

Sub direcțiunea unui Comitet

Anul XII—No. 2360.—Duminică 21 Dec. 1914

Dotațiunea familiei Regale

De la Cel ce poartă Coroana, cerem mai mult ca de la un om. Prin Constituțiune încercăm noi a mărgini puterile Regale și declarăm pe Rege neraspunzător, dar în fapt El este singurul factor răspunzător. Care-i actul politic, economic ori social, intern ori extern, cu ocaziunea căruia să nu se zică o vorbă și despre Rege, despre atitudinea ori amestecul său?

Astă vară cînd s'au întrunit Consiliul de Coroană, care a stabilit atitudinea pe care și astăzi o păstrăm în conflictul european, cîte nu s'a spus despre defunctul Rege Carol I?

Astăzi, toți oamenii politici, ziariști și în sfîrșit toți cîți își dau seama de împrejurări, se rostesc că la acea dată s'a înfăptuit cel mai sănătos și cuminte act politic.

Recunosc cu toții că dacă am fi procedat altfel am fi avut soarta nenorocitei Belgii.

Și cu toate acestea, pentru asemenea act de conservare a țării, cît n'a fost ocorît Regele Carol I?

N'a avut El înainte de a închide ochii durerea de a auzi, că o mișcare populară rău dirijată, îl făcea vinovat că nu intrăm în acțiune? N'a auzit el că pe pereții Palatului din București niște nesocotiți au lipit un bilet cu indicația: de închiriat?

Este cert deci că instinctul popular recunoaște că Regele e răspunzător de anumite stări de lucruri, chiar dacă Constituția Îl declară neraspunzător. Aceasta nu însamnă însă că așa numitele mișcări populare au să dicteze.

Insamnă însă că Regele are una din cele mai grele sarcini, și de la prudența ca și de la înțelepciunea Lui așteaptă lumea izbăvire, și cătră El își îndreaptă privirea în momente de cumpănă. De aceia se pretinde Regelui a fi supra om.

Însă chiar în cele ce se făptuesc înăuntrul țării, tot Regelui i se cere să știe și să facă mai mult de cît oricine.

Nenumărate sunt actele pentru cari Dînsul este tras la răspundere, măcar că în formă responsabilitatea o au alții.

Și în zilele noastre, grație progresului realizat, cazurile acestea devin din ce în ce mai dese.

Se cere ca Regele să încurajeze, să ajute bănește ori ce intreprindere, ori ce mișcare culturală, artistică economică, să ajute la promovarea vieții publice în toate manifestările ei.

Am criticat pe fostul Domnitor Al. Ioan Cuza că era risipitor, am învinovățit pe defunctul Rege Corol I că era prea econom. Vom cere de sigur de la actualul Rege ca să țină cumpăna dreptății, să nu cadă în extremă, dar îi vom cere cu stăruință să pună mîna cît mai des în buzunar.

In adevăr, pe timpul Domnitorului Cuza și chiar o bună parte a domniei Regelui Carol I. nu prea aveam manifestări puternice în cultură, arte, științe, industrii etc., cari să fi cerut sacrificii mari din partea Regelui. Astăzi suntem în progres, iar acest progres nu stă pe loc, dar dînsul cere ocrotire, cere și ajutor bănesc. Ni se pare că progresele, invențiunile noui cari eftinesc cu mult unele articole, ne fac viața mai ușoară. In fond însă e cu totul altfel.

Tramvaiul, de exemplu, te duce la distanțe mari pentru un preț mic de tot: 10 bani. Altă dată trebuia să iei trăsură.

Se pare că e un paradox să susții că astăzi locomoțiunea e mai scumpă ca altă dată. Și cu toate acestea așa e. Astăzi fiecare trebuie să înscrie între cheltuelile lui budgetare și tramvaiul, căre iea cîteva sute de lei pe an, ceia ce nu era așa cînd mijloc de locomoțiune n'aveam de cît trăsura.

Altă dată se auzia de mulți funcționari că au putut prin economii să-și creeze ceia ce francezii numesc *„une modeste aisance“*. Cîți vor fi astăzi acei despre cari să se poată zice tot așa? De sigur că procentul acestora e acum redus.

S'au eftenit gazetele și s'ar părea că am ajuns astfel să economisim asupra acestui articol, dar în realitate cîți se mărginesc astăzi să iea numai una? Dar apoi ilustratele, umoristicele etc. nu intră și acestea la număr?

Și dacă pentru un simplu cetățean care se mișcă într'un cerc foarte restrîns viața a devenit și devine anevoioasă, ce trebue să zicem despre Rege, de la care se cere atît?

Critica pentru sporirea listei civile e nedreaptă ori pătimașă.

Nici valoarea banului astăzi nu e aceiași ca acum 50 de ani în urmă, nici manifestările vieței, cari au nevoie de sprijinul bănesc al Regelui, numai sunt aceleași ca la data aceia.

Cît despre alegerea momentului, el nici odată n'are să fie pe placul tuturor. Astăzi ne amenință războiul, mîne va fi nevoe de bani pentru rezolvarea chestiunei țărănești și apoi cîte altele?!

Dotînd familia regală așa ca să se poată menține cu demnitate prestigiul Coroanei în țară ca și în afară, facem un act patriotic.

Regele este și șeful suprem al armatei și dacă ținem la mărirea și progresul acestei instituții, trebuie să ținem în primul loc la strălucirea Coroanei Regale, care să întindă razele sale de lumină nu numai asupra ținuturilor cari formează Romînia actuală, ci și asupra acelora cari vor forma *Romînia de mîne*, *Romînia mare*.

V. I. Radu

Mici Polemici

Din cauza evenimentelor grave, totul stagnează în Europa.
— Afară de tecnica... invențiuuilor.

*

Pe ziua de eri s'a lansat o știre extra ordinară: ex-tribunul N. Fleva n'a putut să fie... conrupt.
— Să-i fi oferit cineva aur falș?

*

Curioasă iarnă avem: soare, în loc de nin-soare.

*

Un sedentar?
— Acel care în loc să șadă, — fuge de serviciu...

*

Culmea pentru un franco-fil este să-și facă pentru un dinte, o... coroană.

*

Guvernul Statelor-Unite protestează contra celui englez care a oprit exportul aramei.
— Și-a arătat arama!

*

Impăratul Franz-Ioseph ar fi ordonat ca generalul Potiorek, eroul din Serbia să fie trimis în fața unei Curți Marțiale.
— Ce are el comun cu Marte?

*

Un căpitan craiovean a tras gloanțe asupra soacrei sale.
— S'a exercitat în a trage asupra adversarului perpetuu?

NOTA ZILEI

Soldați de plumb.

Gazetele monarhiei austro-ungare exprimă adevărate imnuri de recunoștință americanilor cari au trimis vaporul „Jason“ încărcat cu jucării pentru copiii soldaților în luptă.

Intre acele jucării se găsesc în special soldați mici; artificiali, — imitațiuni de plumb.

Aceasta ne amintește fără de voie că vecinii noștri austro-ungari au în actualul războiu unica lor specialitate, acea a.. soldaților de plumb, comandați de unii generali ca Potiorek, bună oară. Despre dînșii istoricul viitor va spune doară versurile din cunoscuta operetă „Nitouche“:

...Pentru că, pentru că,
Pentru că erau de plumb!

Pareri suedeze asupra razboiului

Berlin. — 1. — Se comunică din Stocholm.

Toate ziarele publică un al doilea articol al locot-colonelului Buveng, șeful școalei militare, întors din Germania înainte de Crăciun, și care laudă forța militară a Germaniei.

Autorul protestează în contra părerii că oboseala va face să înceteze războiul, spunînd despre Germania că acolo unde un popor are încredere în viitor, nu apare simțirea oboselilor.

INFORMAȚII

Dorința exprimată de d. C. Langa Rășcanu ca înmormîntarea defunctului colonel Langa să aibă loc Luni n'a putut fi îndeplinită.

Discuția urmată în această privință a făcut pe unii, care puteau fi considerați ca autorizați, să afirme că înmormîntarea va avea loc Luni — știrea înregistrată în numărul nostru de aseară.

In urmă însă s'a revenit și înmormîntarea a avut loc astă-zi.

I. P. S. S. Mitropolitul Moldovei, care se hotărîse să rămîie astă-zi Sîmbătă în București, în ultimul moment a plecat spre Iași spre a azista la înmormîntare.

Reamintim că d. Lorand sosește în Iași Luni 22 Decembrie ora 2 după prînz.

Pentru conferința ce are loc în aceiași seară la teatrul național, biletele se găsesc la Agenția Maximovici.

La comandamentul corp. IV armată, a sosit azi în ordinul prin care marele stat major incunoștiințează garnizoana locală să achite soldele plutonierilor cu termen redus, care au urmat școala de sublocotenent în rezervă la București.

D. colonel Liciu, a dat ordin ca soldele să fie achitate imediat cu începere de azi.

Ministerul de instrucțiune publică a răspuns părinților cari au petiționat că consiliul inspectorilor n'a încuviințat să considere corigenți pe acei elevi pregătiți în particular și cari, la examenul din Septembrie, au căzut la un obiect, ori două.

Aceștia rămîn dară socotiți ca repetenți conform legei domnului... Brătilă, directorul învățămîntului particular.

Antropologia balcanică.—Vineri 19 Dec., c. Seminarul de Slavistică și-a ținut obicinuita-i ședință săptămînală.

Au luat parte, pe lîngă d. prof. Ilie Bărbulescu, următorii 25 studenți și studente: D-rele Ștefănescu, Colomei, Strat Cerchez, Bogdan, Deciu, Sachelarescu, Sotirescu, Zamfirescu, Tocilescu, Teodorescu, Creangă, Grigoriu, Negri și d-nii Palade, Alecu, Grigoraș, Negrescu, păr. Ionescu, Burada, Mihailescu, Pica, Sandu, Verona, Strat.

A ținut conferință d. Grigoraș prezentînd teoriile unui om de știință sîrb, Jupanici, despre un „Sistem de antropologie istorică la popoarele din Balcani, și a spus, între altele, următoarele pe cari le dăm aci în scurt rezumat.

Tratatul cu titlul de mai sus cuprinde epoca desvoltărei fizice la popoarele din pen. Balcanică de la venirea primilor Arieni până astăzi. Autorul arată schimbările craniologice și tot odată face o privire generală asupra istoriei fisio-antropologice din pen. Balcanică. Iată în mod sumar concluziile din acest tratat:

1) In timpul epocei de glorie a culturei grecești, adică în timpul lui Pisistrat, Temistocle și Pericle a trăit în Bosnia și anume în regiunea Glasinaț, un popor care avea în cea mai mare parte cranii dolicocefale. Craniile găsite în Glasinaț sunt cele mai multe din veacul V și VI a Ch. și aparțin Ilirilor. Deci cu toate că nu sunt isvoare scrise, cari să ne spună de ce rasă era acel popor, totuși pe basa obiectelor rămase și a rezultatelor paleo linguistice, putem afirma că acel popor au fost Ilirii. In privința exteriorului, Ilirii antici au fost un popor cu craniul dolihoid. de talie înaltă, pelea albă, părul blond, ochii albaștri și după limbă indoeuropeni.

2) Albanezii sunt descendenții vechilor Iliri, însă cu timpul și-au schimbat înfățișarea fizică păstrînd numai caracterul esențial al limbei.

3) Ilirii Ksantodolicocefali (tip blond și craniu lungăreț) s'au schimbat in timp de aproape 3000 ani în Albaneji cu capul rotund, păr negru și ochii negri. Această schimbare s'a făcut mai ales prin amestec și încrucișare cu diferite popoare.

4) Elenii, Tracii, Ilirii, Celții, Slovenii cînd au venit în Peninsula Balcanică erau la fel după exterior, erau Ksantodolicocefali (tip blond, craniu lung). Cu timpul s'au schimbat în Melanobrachicefali (tip brunet și craniu scurt).

5) In epoca eroică și cea clasică, Grecii ereu Ksantodolichocefali.

6) Grecii moderni seamănă puțin ca fizic Elenilor din epoca clasică. Schimbarea fizicului Grecilor a influențat puțin pe Sloveni, care prin șederea lor în Elada au reîntărit Ksantodolichocefalia vechilor Eleni.

7) Sîrbii și în deosebi Jugeslovenii de pe la 600 p. Ch. sunt un popor robust, de talie înaltă, craniul dolihoid, părul roșietic. Sîrbii de astăzi sunt de culoare negricioasă, părul blond sau roșietic, craniii scurte.

8) La Bulgari deosebim trei tipuri principale: blond, brunet și amestecat. Tipul caracteristic e cel brunet. Media înălțimei la barbați e de 1 m, 66 și la femei 1 m. 55. In ce privește craniul, 20 la sută dolichocefali. 32 la sută brachicefali, 48 la sută mezocefali. Pielea albă 64 la sută, brună 36 la sută.

9) In Peninsula Balcanică brachicefalia e reprezentată în regiunea munților Dinarici, mai ales unde locuiesc Sîrbii și Albanejii, iar dolichocefalia spre E. și SE. Putem afirma că Macedonia sudică, Tracia, Grecia și Archipelagul, înainte de venirea Slovenilor, au avut un substrat fizico-etnologic deosebit de partea vestică a Peninsulei Balcanice.

10) La popoarele balcanice, paralel cu caracterele craniologice ale rasei arice, se perde și caracterul primitiv al culorei pielei, părului și ochilor.

11) Cu privire la rolul Slovenilor în schimbarea fizică a popoarelor balcanice, putem deduce că nici Grecii, nici Jugoslovenii n'au putut influența prefacerea fizicului Ilirilor, căci chiar Grecii și Jugoslovenii au perdut caracterul rasei arice. Ba încă mai mult, constatăm că acest proces transformator s'a petrecut la toate trei popoarele; la toate trei popoare tipul blond s'a schimbat în tip brunet și dolichocefalia s'a perdut în avantajul brachicefaliei.

Comparînd pe Greci și Albaneji cu Jugoslovenii în ce privește culoarea feței, ochilor, părului, constatăm că Ksantodolichocefalia e proprie Jugoslovenilor.

Cel mai mic număr de oameni cu ochi albaștri e la Greci, anume 5 la sută, de două ori mai mult la Albaneji în jurul Scutarilor, — 11 la sută, pe cînd la Bosniaci și Herțegovineni trece de 15 la sută, la Croații panonici 26 la sută, foarte mulți la Sîrbi, Croați și Slovenți, după afirmația lui A. Weisbach.

In regiunile curat albaneze dintre Scumbia și Mat, apoi în insulele grecești se găsește tipul brunet și ochii negri. Ochii albaștri se observă cu cît ne apropiem de regiunile slovenice. Aceasta ne arată că Grecii și Albanejii au primit culoarea albastră a ochilor de la Jugosloveni.

CONCERTUL DE ASEARĂ. — La teatrul național a avut loc aseară concertul de muzică de cameră, la care au participat d-nii I. Sibianu, M. Barbu, F. Breviman, A. Roșca, Gh. Ionescu, P. Nițulescu și I. Vasilescu.

In genere o execuție bună — excelentă chiar în ce privește sonata de Grieg pentru piano și vioară — d-nii Sibianu și Barbu — și Trio concertant de Cesar Frank — piano, vioară și violoncel — d-nii Sibianu, Barbu și Breviman.

Din modul cum a decurs concertul se invederă că sufletul lui îl alcătuia d. Sibianu — un artist în toată puterea cuvîntului. D-sa posedă pe lîngă o tehnică din cele mai bune, un tușeu minunat și cîntă cu o putere de convingere atît de covărșitoare, în cît reușește să ne miște profund — ceea ce e foarte greu, cînd instrumentul de execuție îl constitue clavirul.

D. Barbu posedă și el pe lîngă o tehnică bună, mult sentiment și tonul admirabil. Cît despre d. Breviman bună tehnică, oare-care pătrundere, păcat însă că tonul lasă de dorit. In direcția aceasta trebue să-și îndrepte atenția și va deveni un bun celist. Ceilalți concertiști, care formau armonia de lemn, bine, dar au cîntat fără prea multă putere de convingere.

Un nou grup de 50 de armeni, de astă dată veniți din diferite orașe din țară, a plecat cu trenul de 12 în Rusia, pentru a lua parte ca voluntari în războiul contra turcilor.

La Primărie și la Sf- Spiridon s'au suspendat azi serviciile, în vederea doliului pentru moartea regretatului loc. colonel Langa.

Școala de Bele-Arte din localitate va lua vacanță, cu începere de Luni 22 a lunei.

Un grup de 50 de bulgari a sosit din Rusia și cu diferite trenuri au plecat în Bulgaria, chemați de îndatoriri militare.

Astăseară, în sala cinematografului Pathé are loc reprezentația în beneficiul fondului bibliotecei liceului național. Publicul este invitat a lua parte.

Din Botoșani corespondentul nostru ne scrie:

Duminecă, 21 crt., ora 9 dimineață, va avea loc, în sala Belvedere, o întrunire, spre a se pune bazele secțiunii Botoșani a Legiunii Cercetașilor Romini.

D. colonel Petala, comandantul reg. 37, va vorbi despre: „Rolul cercetășiei“.

Pentru locul de prim-președinte, vacant, ministrul de justiție avea intenția să aducă pe d. Crușescu, președintele Curții din Constanța, iar în locul acestuia pe d. A. Gane din Iași.

Acesta din urmă, refuzînd însă, pentru motive familiare, să treacă la Constanța, se vorbește ca în acel loc să fie adus președintele Maxim, de la Curtea din București.

Corpurile legiuitoare vor lua vacanță pînă în ziua de 14 Ianuarie inclusiv.

La orele 2 după prînz, a avut loc ceremonia înmormîntărei remășițelor pămîntești ale regretatului loc. colonel Langa. Biserica mitropolitană cuprinde tot lașul distins, care a venit să aziste la această pioasă ceremonie.

Prohodul e oficiat de I. P. S. S. Mitropolitul Pimen, înconjurat de arhiereii Antim Petrescu și Șerban și de toți preoții orașului.

După terminarea prohodului P. S. S. Arhiereul Antim rostește o predică în care relevează credința statornică pentru biserică a regretatului defunct.

D. Tomida, prim ajutor de primar, rostește o cuvîntare, în care, după ce schițează activitatea militară și politică a regretatului d-să enumeră marile acte filantropice făcute de acest fiu al Iașului, atît azi plîns de toți ieșenii.

Mai vorbește d. Andriescu, în numele corpului didactic, atît de recunoscător regretatului filantrop, care s'a interesat cu deosebire de elevii săraci.

Onorurile militare au fost date de un batalion de infanterie și un escadron de cavalerie. Parada militară a fost comandată de d. colonel Cătuneanu.

La orele 3 jum. impozantul cortegiu a pornit de la Mitropolie, parcurgînd străzile Stefan cel Mare și Cuza Vodă, spre cimitirul Eternitate.

In tot timpul clopotele bisericelor sunau fără intrerupere.

In astă-seară Sîmbătă are loc în sala Circului Sidoli o mare reprezentație de beneficiu. Iată bogatul și interesantul program cinematografic și de varieteu:

Ivanhoe, extraordinară și senzațională desfășurare în 4 părți. Adaptare după romanul celebrului autor englez Walter Scott (1781-1832). Excelentă montare; admirabilă interpretare datorită somităților artistice ale scenelor străine.

Pe coastele Siciliei, feerice escursiuni în Italia sudică.

Grădinarul îndrăgostit, scene foarte humoristice.

Celebrii duetiști Părvulescu în ariile și dansurile lor originale din Transilvania. Celebrii duetiști apar în persoană pe scena Circului Sidoli.

D. Părvulescu se reîntoarce după un îndelungat turneu făcut în America; pe scenele principalelor teatre de varieteu ale noului continent d. Parvulescu a obținut mari succese arătînd originalele și interesantele noastre dansuri naționale, precum și cele din Transilvania. Duetul Părvulescu apare în cele mai splendide costume naționale și atrage toată atenția spectatorilor. Admirabilul duet mai apare în astă-seară Sîmbătă, mîne Duminică la ambele matineuri de la 3 și 5 ore—și pentru ultima oară mîne Duminică seara.

Noul program viitor se reprezintă mîine Duminică 21 Dec.; două matineuri la 3 și 5 ore și reprezentație serală. Program nou duminical:

Fiul perdut, splendid roman în trei părți cu marele artist Novelli în rolul principal — Povestea celor cinci copii, comedie excelentă — Vînătoare de rațe, etc.

Luni 22 Dec. L'Aiglon (Puiul de vultur) după Rostand, etc.

ANUNCIU

Luni 22 Decembrie a. c., ora 2 p. m. se va vinde licitativ în pretenția firmei Christof Pieslinger averea d-lui H. Horovitz din Iași, Strada Ștefan cel Mare No. 67, consistînd din casete de fer sobe de fier, puști de vînătoare, Cărbuni de pămînt, tablă, pînză colorată și altele. Vînzarea se va face la fața locului.

Avis amatorilor.

■ Colonelul Ernest Broşteanu, directorul şcoalei militare, a plecat la Bucureşti, pentru a cere audienţă M. S. Regelui şi a mulţumi pentru onoarea făcută şcoalei militare de a înscrie pe A. S. R. principele Nicolae printre elevii acestei şcoli.

■ Candidatele răuşite la examenul de capacitate, trecut în anul 1913 la grupa: matematici, fizică, aritmetică comercială şi geografie, dorind să fie numite în învăţămintul profesional al fetelor se vor prezenta la examenul complimentar de contabilitate în ziua de 15 Martie 1915 în localul şcoalei profesionale de fete gr. II No. 1 din Bucureşti.

Chatainius

Tinctură inofensivă cu bază de Heneu dă părului cea mai frumoasă coloare. **CHATAINIUS** *se face în şeapte colori: şaten, şaten-cler, şaten-închis, şaten rus, blond brun şi negru. Flacoane de încercare împreună cu instrucţia în limba ţărei de import 1 leu. Cutia mare 5 lei. Specificaţi bine coloarea sau trimeteţi eşantilion de păr la*

Poştişerla D. S. Ionescu
Iaşi, strada Cuza-Vodă, 67.

Serviciul telegrafic şi telefonic al „Opiniei"

Situaţia în Apus

— Comunicat german —

Berlin.—1 | 1—1915, orele 3 p. m.—Marele stat major anunţă de la marele cartier general ceia ce urmează:

Pe teatrul occidental al războiului. lîngă Nieuport nimic esenţial de semnalat. Nu am luat „Maisoneria" de la St. Georges complet distrusă de focul inamicului, fiind dat nivelul ridicat al apei. Intre La Basée şi Bethune la sudul canalului, am reluat o tranşee a englezilor. In Argonne atacurile noastre au progresat; 400 prizonieri au căzut în mînile noastre cum şi 6 mitraliere, 4 aruncătoare de mine, numeroase arme şi muniţiuni. Tabăra situată la nord-vest de St. Mihiel, lîngă Lahaymeix, a fost incendiată ieri de focul nostru. Atacurile de lîngă Flireq şi la vest de Souheim, care s'au repetat ieri, au fost toate respinse.

Pe teatrul oriental al războiului şi în Polonia situaţia nu s'a schimbat. O ceaţă deasă împiedică orice operaţiune.

*

Prada de război făcută de trupele noastre în Decembrie în Argonne, comportă 2950 prizonieri nerăniţi. 21 mitraliere, 14 aruncătoare de mine, 2 tunuri revolver şi un mortier de bronz.

Insula cedata

Berlin.—Ştirea desminţită oficial cum că Rusia ar voi să cedeze restul insulei Sachalin în schimbul unor tunuri grele japoneze, este acuma din nou confirmată de o ştire din Washington a agenţiei Reuter. Ambasadorul japonez de acolo a comunicat faptul în mod oficial guvernului american.

Contra ştirilor false

Berlin. — Comandamentul general al corpului al 10-lea de armată germană face cunoscut că răspîndirea de ştiri neadevărate de victorii se va pedepsi ca şi răspîndirea de orice alte ştiri false şi anume cu închisoarea pînă la un an, amenda fiind exclusă. Germania nu are nevoe să născocească victorii.

Nemulţumire

Cristiana.—In Danemarca domneşte o mare nemulţumire din cauza capturări de către englezi a două vase de transport irlandeze cu 540 de cai destinaţi Danemarcei de oare-ce caii irlandezi sunt mici, improprii pentru război şi afară de aceasta se poate dovedi că aceşti cai au fost cumpăraţi de asociaţia daneză a micilor ţărani. Guvernul englez a răspuns în mod evaziv la protestul Danemarcei relativ la capturarea celor două vase de transport.

Situaţia în Polonia

Geneva.—„Morning Post" constată că marele duce Nicolae, a abandonat urmărirea mai departe a planurilor strategice, şi-şi întrebuinţează toată forţa pentru o concentrare a armatei înapoi în direcţia Varşoviei spre a-şi putea menţine linia internă de apărare

Publicaţiune

Aduc la cunoştinţa că vînzarea anunţată prin acest jurnal pe ziua de 22 Decembrie a. c. în pretenţia casei Cristof Piesslingor din Austria în nici un caz nu poate avea loc, de oare ce între mine şi această firmă există încă proces pendinte, care încă nu s'a tranşat.

Ţin a adăoga că anunciul acesta a avut ca principal mobil ura personală şi dorul de răzbunare a autorului, care dîndu-şi seamă de nedreptatea ce o comite nu şi-a pus numele.

H. Horovitz

Declaraţiile contelui Tisza

Evacuarea Serbiei — Vizita la cartierul general german

Buda-Pesta.—Dl. Tisza, vorbind despre evenimentele războiului, a zis:

„La nord luptăm cu şanse deosebite, deşi avem speranţa unui sfîrşit fericit. Soarta definitivă a luptei nu este încă decisă.

Nu pot vorbi decît cu inima strînsă despre evacuarea Serbiei! Sînt sigur că în curînd ne vom lua revanşa. Dar sînt mîhnit că o armată care s'a luptat cu o vitejie fără seamăn, care a încins fruntea ei cu laurii unei glorii neperitoare, a fost silită a se retrage numai pentru că se cereau de la ea lucruri peste puterile omeneşti, sforţări necurmate pe care nici o armată nu le putea săvîrşi".

Dl. Tisza continuînd a zis:

„Inamicii noştri au răspîndit zvonul că e neînţelegere între Austro-Ungaria şi Germania. S'a atribuit călătoriei mele la cartierul general german, misiunea de a vida unele diferende. Curată fantazie!... Ministrul de externe a propus această călătorie în scop de a aplana D-zeu ştie ce dificultăţi ce nu existau!! La cartierul general german am discutat foarte natural despre marile chestiuni relative la timpul de după război. Increderea mutuală între noi şi Germania este nezdruncinată, acordul este desăvîrşit.

Pe frontul austro-sîrb

Niş 19 | 1. — Se telegrafiază din Belgrad cu data de 31 | 12 că ieri inamicul pe la prînz a tras cîteva lovituri de tun spre Caraburum. Un şrapnel a căzut pe o casă şi a stricat-o. Pe la orele 6 seara 4 monitoare austriace au apărut în faţa fortăreţei şi au deschis focul contra ei şi pe ţărmurile Savei şi Dunărei. Această canonadă a durat pînă la orele 8 seara. Din vreme în vreme se auzea pîrîitul mitralierelor şi cîteva şrapnele căzură asupra oraşului. Nu se semnalează nici o victimă. Nu sînt decît pagube materiale.

Prizonierii de rezboiu în Germania

Berlin 1—1. 1915, Oficial.—Cifra totală a prizonierilor de război internaţi pînă la finele anului în Germania, exceptînd pe prizonierii civili, este de 8139 ofiţeri, 577,038 soldaţi, iar cei ce sînt pe drum nu sînt cuprinşi în aceste cifre.

Aceste numere se descompun astfel:

Francezi. 3458 ofiţeri şi 215.005 soldaţi prizonieri.

Ruşi, 7 generali, 3575 ofiţeri şi 306.294 soldaţi.

Belgieni, 18 generali, 112 ofiţeri şi 36.852 soldaţi. *Englezi* 3 generali 492 ofiţeri şi 18.824 soldaţi.

Ştirea din Copenhaga provenită de la ministerul de război al Rusiei după care 1140 ofiţeri germani şi 134,700 soldaţi germani s'ar afla ca prizoniori în Rusia, socoteşte în această sumă totală şi pe toţi prizonierii civili reţinuţi şi internaţi de la începutul războiului. Numărul prizonierilor de război trebue socotit la 15 la sută din suma indicată de ruşi. E de observat că în cea mai mare parte din aceşti prizonieri au căzut răniţi în mînele inamicului.

Comunicat austro-ungar

Viena 1.—Oficial.— Luptele din Carpaţi şi Bucovina n'au adus pe ziua de ieri nici o schimbare.

Pe sectorul Biala, la sud de Tarnow, în timpul zilei şi nopţii atacurile inamice au fost respinse cu mari pierderi ale adversarului.

Trupele noastre au făcut cu această ocazie 2000 prizonieri şi au capturat 6 mitraliere.

La nord de Vistula o ceaţă neîntreruptă şi deasă împiedică luptele.

Din această cauză domneşte liniştea în parte. Totuşi s'au făcut mici progrese.

Pe teatrul meridional nu s'a produs nimic.

Bombe asupra orasului Dunkerque

Berlin. — „Daily Mail" află din Dunkerque că ieri patru aviatori germani au aruncat bombe nsupra oraşului. Două bombe au exploadat lîngă gară, una lîngă fortificaţii şi arsenal. Asemenea a fost distrusă fabrică „Jute" din Rosendael. 15 persoane au fost ucise şi 32 rănite.

Trupele au tras multe salve fără rezultat. In urmă aeroplanele au dispărut.

Crucişator englez scufundat

Londra.—1—Marele crucişător „Formidable" a fost scufundat în marea Nordului de o mină sau un submarin german. Din echipagiu n'au putut fi salvaţi decît 71 oameni.

Demisia generalului Crainiceanu

Bucureşti.—In urma unui conflict cu d. Em. Culoglu, în sala secţiei I-a a Camerei, d. general Crăiniceanu a demisionat din demnitatea de preşedinte al numitei secţiuni.

Pentru d. Lorand

Bucureşti. — D. N. Filipescu a dat astăzi la ora 1, un dejun în onoarea d-lui G. Lorand.

Au asistat membrii Acţiunei Naţionale.

Bombardarea Dowerului

Petrograd.—Patru aeroplane germane au bombardat timp de jumătate ceas portul englez Dover. Bombele au făcut însemnate stricăciuni. Au fost mai mulţi morţi şi răniţi.

Senzaţionalele declaraţii ale generalului Savoff

Valoarea austro-germanilor — Atitudinea Bulgariei —

Viena. 1 | 1—„Reichspost" a publicat o telegramă a corespondentului său din Sofia care a interviewat pe generalul Savoff, fost generalisim bulgar în războiul balcanic.

Savoff a declarat că, făcînd bilanţul evenimentelor de pînă acum, avansurile obţinute pînă în prezent trebuiesc puse la creditul puterilor centrale. Germania a probat lumei întregi puterea ei uriaşă şi Austro-Ungaria a probat că este prin excelenţă o mare putere.

Savof a făcut elogii pentru marile isbînzi ale armatei austro-ungare care a ţinut în eşec atîta vreme mai toată armata colosală a Rusiei.

A sfîrşit zicînd:

„Naţiunile austro-ungare pot fi mîndre de aceste izbînzi".

Cît despre statele neutre Savof a declarat că Bulgaria îşi va menţine neutralitatea cît mai îndelung cu putinţă. Factorii responzabili se vor împotrivi tuturor atragerilor şi vor lucra numai conform cu propriile cerinţe şi interese. Cînd va suna ceasul, Bulgaria va proba aceiaşi unire, va fi gata pentru aceleaşi jertfe ca şi în războiul balcanic.

Armata bulgară este pregătită şi îşi va împlini datoria pînă la sfîrşit, îndată ce interesele ţărei o vor cere.

COMUNICAT RUS

— Presiunea spre Varşovia —

Petrograd.—Comunicatul statului major rus spune.

In Prusia orientală şi regiunea Mlava încercarea germanilor pentru o ofensivă parţială a fost dejucată.

Pe Vistula, *de la insula Ianişev pînă la Vichgrad*, vapoarele noastre înarmate au atacat infanteria germană.

Intre Vistula inferioară şi rîul Pilitza germanii au operat o serie de atacuri sprijinite de focul artileriei grele.

Trupele noastre au fost în activitate pe malul stîng al Bzurei, lîngă Jicovitz, unde au respins două atacuri de noapte.

Pe Rawka trupele noastre au respins un atac. La 31 Decembre duşmanul a desfăşurat o acţiune foarte intensă mai ales lîngă Rawa. Lupta continuă.

La sud de Pilitza acţiunea urmează pe poziţiunile de la Wlotscho la Kielce lîngă Lopuşno pînă la Policolo.

In Galiţia am atacat pe duşman la Goslice. Un atac inamic a fost respins.

In Bucovină am ocupat, după lupte crîncene, Storojineţ şi Răduţi.

Proclamaţia Imparatului Wilhelm

Berlin.—Imparatul Wilhelm adresează următoarea proclamaţie cu ocazia anului nou:

Armatelor ei marinei germane,

După cinci luni de lungi şi crîncene lupte intrăm în noul an. Victorii strălucite am obţinut. Armatele germane stau aproape pretutindeni pe pămîntul inamicului. Incercările repetate ale inamicului cu armatele sale numeroase, a invada pămîntul german au rămas infructoase. Pe toate mările vapoarele Mele au repurtat victorii. Echipagiile lor au arătat nu numai că înţeleg a lupta, dar înăduşiţi de supraputeri, ei au înţeles a muri în mod eroic.

La spatele armatei şi marinei stă întregul popor german într'o unire fără exemplu, gata a sacrifica ce îi este mai scump pentru apararea sfîntului cămin contra atacurilor netrebnice.

Multe s'au întîmplat anul trecut însă inamicii nu sînt încă învinşi căci hoardele inamice se grămădesc în mare număr contra noastră şi contra sincerilor noştri aliaţi. Dar numărul nu ne înspăimîntă.

De şi vremurile sunt pentru noi foarte serioase totuşi privim în viitor cu mari speranţe.

Pe lîngă conducerea înţeleaptă şi ajutorul lui Dumnezeu, sper pe vitejia armatei şi marinei şi Mă consider într'un gînd cu întregul popor german. De aceia fără mîhnire mergem în noul an, la noi victorii pentru iubita noastră patrie.

Carne de viţel

In ghereta No. 54 din maidanul Sf. Spiridon se vinde zilnic cu incepere de 21 Decembrie carne de viţel cu preţuri foarte eftine. Calitatea I-a cu 90 bani kilogr. Calitatea II-a 80 bani Calit. III-a 70 bani kilo.

Cel mai frumos cadou de Anul Nou

e un loz norocos dela

ROB. TH. SCHRÖDER!

Tragerea clasei I lot. XVI: 21 IANUARIE 1915

1|8 LOZ numai lei 2

1|4 lei 4. — 1|2 lei 8. — 1|1 lei 16.

Cel mai mare cîştig al loterii romîne evtl:

Lei 1.000.000

La ultima loterie am putut achita onor. noştri clienţi:

Lei 250,000 pe No. 3079

Lei **150,000**

în 6 premii à lei **25.000** pe No. 6069, 29447, 33868, 37678, 51040, 53842

Lei 100.000 pe No. 46985

Lei **80,000** pe No. 21412. Lei **75,000** pe No. 53163
Lei **70,000** pe No. 19181 Lei **50,000** pe No. 52606

şi nenumărate ale cîştiguri à lei 25,000, 15,000, 10,000 etc. etc.

ROB. TH. SCHRODER

IAŞI, Str. Ştefan cel Mare No. 8

Centrala: BUCUREŞTI, Calea Victorii No. 97

Sucursale:

Calea Victoriei 50, Calea Griviţei 96, Str. Lipscani 72.

BOTOŞANI: Calea Naţională 203. *BRĂILA: Str. Regală 4.*
CRAIOVA: Str. Unirii 71. *CONSTANŢA: Piaţa Independenţei 24*
GALAŢI: Str. Domnească 14. *PLOEŞTI: Str. Basarabilor 1.*

ABONAMENTE

5 BANI

Un an . . . 20 lei
6 luni . . 10 lei

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

ANUNŢURI

Un rând pag. III, 50 b.
„ „ IV, 40 „

5 BANI

Administraţia: Tipografia H. Goldner, Iaşi.
— TELEFON No. 36 —

Sub direcţiunea unui Comitet

Anul XII—No. 2361.—Marţi 23 Dec. 1914

SITUAŢIA COMERCIALA

— DATORIA STATULUI —

Ca măsuri de prevedere faţă cu viitorul, în situaţia actuală, statul a întocmit un proiect de lege, proiect prin care se legiferează asupra întregei activităţi economice, plus încă cîte-va măsuri de ordine socială în legătură cu puterea armată a ţărei.

Că guvernul are această datorie, cine ar putea contesta?

Dacă guvernul nu-şi va face această datorie, cine nu-l va acuza?

E recunoscut deci dreptul şi datoria guvernului a interveni prin puterea statului şi puterea legei a stabili norme şi regulări asupra activităţei economice şi sociale pentru a salvgarda cît mai mult posibil atît interese sociale cît şi interese individuale. Greul residă în găsirea soluţiilor şi aplicarea măsurilor astfel, ca nu cum-va cu gînd bun să faci o faptă rea, sau ca nu cum va vroind să asiguri prosperitatea să capeţi rezultat contrar, adică să distrugi ceia ce abea s'a putut clădi după ani şi ani de muncă, de întregi generaţii.

Spre pildă, guvernul tinde să obţină cu ori ce preţ, *eftinirea traiului.* Tendinţă frumoasă, lăudabilă, democrată, ba chiar socialistă. Dar prin ce mijloace vrea guvernul să eftinească traiul? Fixarea preţurilor de vînzare a mărfurilor şi pedepsirea cu amendă şi închisoare a comercianţilor care nu vor respecta tarifele întocmite de guvern.

Măsura aceasta e tot democrată? E tot de talia statului modern? Mi se pare că nu.

Dar să discutăm. Ce e neguţătorul? Un exploatator, spun organele puterei executive. Un rapace, un lacom, ne spun consumatorii. Aşa să fie oare?

Neguţătorul nu e nici exploatator, nici rapace, nici lacom. E pur şi simplu un intermediar între producător şi consumator, un intermediar care prin această funcţiune, din care şi-a făcut o carieră, să întreţine el şi familia sa avînd cu siguranţă mizeria la bătrîneţe. Dovada acestei afirmări se găseşte în listele electorale, văduve de rentieri foşti comercianţi chiar după ani şi ani de muncă. Cultivatorii de pămînt în mare, arendaşi sau proprietari, sunt oameni bogaţi, milionari dacă vreţi, ei formează pătura aristocratică, ei sunt bogataşii, ei sunt nobilii ţărei.

Industriile puse sub scutul protecţiunei statului, ele dau dividende mari acţionarilor.

Comercianţii în marea lor majoritate sunt săraci; mai cu samă detailiştii sunt absolut saraci.

Pentru ce dar ei sunt exploatatori, ei cei lacomi, ei cei răpaci?

Pentru ce măsurile excepţionale, care pot deveni permanente, să croesc pe capete şi pe existenţa lor şi nu pe sama producătorului agricol sau industrial, căci de aci pleacă scumpirea traiului?

Pentru ce nu se reduc tarifele vamale şi de transport?

Pentru ce nu se suprimă taxele fondului comunal care lovesc numai articolele de alimentare?

Pentru ce nu se suprimă taxele de timbre la declaraţii vamale, la frachtele (scrisori de trăsură) la transport, la facturi, poliţe?

Pentru ce nu se iau măsuri contra cartelurilor, căci aceste scumpesc mărfurile?

Pentru ce măsuri excepţionale contra comercianţilor detailişti, care de abea duc existenţa lor de la o zi la alta. Să ilustrăm afirmările noastre cu un exemplu.

Zaharul, acest articol de primă necesitate se vinde la fabrică cu 1.23 kilogramul angrosistului.

Angrosistul îl vinde cu lei 1.24 detailistului; iar detailistul îl vinde cu lei 1.30 kilogramul consumatorului suportînd şi lipsa de 2 la sută la zahar cubic şi transport, etc.

La acest articol este un profit de 7 bani la kgr. adică 1 ban către angrosist şi 6 bani către detailist în care intră 2 la sută lipsa lăzei la zaharul cubic, transport etc. Dar *zaharul e scump. Aşa este.* Cine e explotatorul, cine-i rapacele, cine-i lacomul?

Să vedem. Zaharul e vîndut la fabrică cu preţul de 83 bani kgr. la care se adaugă taxa statului de consum 30 bani şi taxa fondului comunal 10 bani adică 40 b. la kgr. pe cînd comerciantul engrosist şi detailist; amîndoi nu cîştigă de cît 7 bani la kgr. Cine e explotatorul? O comparaţie e necesară pentru ca opinia publică să fie pe deplin edificată asupra acestei importante chestii. In străinătate zaharul se vinde cu 34 bani la fabrică, la noi fabrica vinde cu 83 bani kgr.. O diferenţă la preţul fabricei de 49 bani la kgr. în folosul cui? A fabricei? Apoi cine e explotatorul? Mai departe. Dacă comerciantul se încearcă să aducă zahar străin, *tendinţa comerţului fiind mereu spre eftinire,* apoi trebuie să plătească vama 35 bani, taxa de consumaţie 30 bani şi taxa de fond comunal 10 bani, adică un total de 75 bani la kgr. pe care îl încasează statul.

E scandalos nu e aşa, ca statul să perceapă 75 bani la kgr. la o marfă de 34 bani costul fabricei şi tot statul să spună că comercianţii sunt lacomi, rapaci etc. şi să croiască o lege draconică contra lor.

Incă odată ne întrebăm cu opinia publică revoltată care va judeca: Cine exploatează pînă la sînge pe nevoiaşi dacă nu statul? Auziţi, statul încasează 40 bani la kgr. zahar fabricat în ţară şi 75 bani la kgr. zahar străin, iar fabricile din ţară încasează cu 49 bani mai mult peste preţul fabricilor străine şi explotatori sunt comercianţii angrosişti şi detailişti din care cel întâi cîştigă 1 ban, iar cel de-al doilea 4 bani la kgr. căci 2 bani sunt spesele

Taxele tarifare absurde, vor fi cred, aşezate în mod enumerativ şi limitat, astfel chibzuite, ca să nu provoace o retragere din partea engrosiştilor a importa anumite mărfuri, a căror import nu rentează osteneala şi cheltuiala importaţiunei. In aşa caz consumaţiunea publică va suferi mai mult, căci dacă ţiganii au scapat sub domnia lui Ghica de robie la 1857, nu cred că comercianţii vor primi robia statului în anul 1915 sub domnia celui de al doilea rege al Romîniei.

In altă ordine de idei. *Moratoriul.*

Eu ziceam: Moratoriul înseamnă falimentul. Moratoriul suspendă creditul, reduce afacerile, produce ruina întregului comerţ mare şi mic.

Sunt comercianţi care cer moratorul şi cer moratorul pentru că din cauza împrejurărilor excepţionale nu pot face faţă plăţilor. Ei, mi se pare că fac o confuziune. Nu-şi dau seamă că moratorul cu voia sau fără voia lor, suprimă creditul. Nu mai există credit comercial pe piaţa unde s'a proclamat moratorul general. Ei nu-şi dau samă că în acordarea moratorului trebuie să fie consultaţi şi creditorii nu numai debitorii. Logică este deci întrebarea mea, printre cei ce cer moratorul sunt şi creditori ori numai debitori? Dacă sunt numai debitori, tot ce am spus rămîne în picioare. Părerea mea cu toată obiectivitatea ei a fost criticată ca greşită şi pătimaşă. Noroc că am un tovarăş al acestei păreri care nu poate fi bănuit de patimă nici măcar fără temeiu cum sunt bănuit eu. Acel tovarăş se numeşte *Paul Leroy Beaulieu.*

Iată ce zice tovarăşul meu de idei în cartea sa *L'etat moderne et ses fonction* a 3-a ediţie pag. 412:

L'etat est mal venu également, sauf les cas de grande guerre, quand, par des **moratoires,** *il délie les debiteurs de leurs engajements pour l'echeance de leurs engagements pour l'echeance de leurs dettes. C'est aus tribunaux tou jours qu'il appartient de voir, dans chaque cas particulier şi l'on peut accorder des délais sans violer l'esprit du contrat, sans nuire sèrieusement au creancier et sans provoquer un mal general, de nature diffuse, singuliérement dangereux, la diminution de la confiance en l'observation exacte des engagements et, par consequens le resserrement du credit dans le paye.*

Am zis merçi acestui tovarăş care susţine că creditu să restringe prin morator că moratorul nu poate fi acordat de cît de tribunale, care trebuie să ia măsuri şi în favoarea creditelor.

Şi e drept aşa, de vreme ce afacerile comerciale să susţin de două elemente. Creditori şi debitori. Incriminările aduse de debitori creditorilor sunt bune ele, în ori care ocaziuni, dar ele nu sunt moneda cu care să poate achita o cambie.

Moratorul în caz de războiu, *grande guerre, zice autorul sus citat;* noi încă n'am ajuns acolo.

E de datoria statului deci a lua măsuri serioase în această direcţiune, ţinînd seamă că în comerţ sunt şi creditori nu numai debitori. Sunt firme comerciale care sunt şi debitoare şi creditoare; după cum sunt firme numai debitoare. N'am ajuns cred în halul că numai debitorii să legifereze în această ţară în materie de credit, comerţ şi morator.

Păsuirea plăţilor da, moratoriul nu. Păsuîrea plăţilor menţine creditul, în mic e drept, dar îl menţine, nu dispare.

Statul să intervină la Banca Naţională să ajute cu numerar piaţa, dar cu toată buna mea voinţă nu pot cere să se dea ajutor bolnavilor organici, ci firmelor serioase şi care cu drept cuvînt se găsesc în jenă ocazională, dar numai ocazională.

G. D. Şerban

Mici Polemici

Pe aţiptele care anunţă preţurile la conferinţa d-lui Lorand cetim: „plus taxa de 5 la sută".

Comitetul teatral ar fi putut renunţa de am ai taxa pe biata Belgie, în schimbul unui act de paupertate.

*

Cînd mai învie laşul?

— Cînd moare cîte un mare bogataş.

*

Italienii au ocupat în Albania localitatea „Arta".

— Totdeauna de partea Artei, bravii noştri italieni!

*

De ce au ocupat Albania, aliaţii Austro-Ungariei?

— Pentru că au zis: „frate cu frate, dar neutralitate cu Al... bani".

*

Dezastrul Austro-ungarilor în Serbia e o chestie de aviaţiune.

— Dacă zburau mai repede îndărăt, ar fi lăsat mai puţini prizonieri în Serbia.

*

O rochie rusească „oferă" Moda ilustrată din Bucureşti, ca premiu.

— Pînă şi în materie de mode Rusia vrea să se folosească de faima Franţei?

*

Mare vîlvă în ziare că d. Fleva nu s'a vîndut.

— Chiar cînd s'a vîndut de atîtea ori, s'a considerat numai... închiriat.

*

Şi-a făcut reapariţia în oraşul nostru autentica princesă Socola Kalmusky.

Avis serviciului sanitar.

OAMENI ŞI LUCRURI

BELGIA!

Un distins şi popular reprezentaut al Belgiei se află în oraşul nostru şi va vorbi astă seară marelui public despre soarta mult nefericitei Belgii.

Nefericită într'adevăr şi vrednică de compătimit, — vrednică şi de ajutat, de s rijinit prin simpatiile lumei civilizate, prin urarea unanimă ca să-şi reiee cît mai curînd, odată cu încheierea păcii, rolul şi misiunea ei de stat cultural, de stat fruntaş între statele europene.

Căci, deşi popor mic—mult mai mic de cît aeel romînesc, bună oară, — poporul belgian se prenumără între marii înaintaşi ai civilizaţiunei europene, ai progresuşi ai bogăţiei, înţelegînd prin aceasta din urmă toate ramurile activităţii omeneşti.

Cine dintre noi, în anii de avînturi tinereşti, mergînd să admire Apusul, lumina latinităţii simbolizată de Capitala Lumei—Parisul!—nu s'a oprit în Bruxelles, ca să admire frumuseţile osebite, viaţa minunată a acestei Capitale fecunde, zgomotoase, în contrast cu multe oraşe germane—interesante, dar cu totul osebite prin firea lor—ce se pot vedea pe malurile Rinului,—cînd străbaţi frumosul itinerar de la Maianţa şi Colonia, în sus, către Marea Nordului?

Pentru ca să nu ai impresia prea mare de contrast, se cere neaparat un intermezzo în Capitala Belgiei, adevărat preludiu al Parisului, ca vioiciune, cultură, varietate şi aspecte.

Nu este micul regat belgian el însuşi o poartă de intrare spre civilizaţia francază şi nu este el, în afară de legăturile puternice, indisolubile, cu spiritul francez —un reprezentant înalt al civilizaţiei europene?

Din nefericire, destinul n'a dat acestui popor mare,—mărimea fizică, întinderea de teritoriu, după cum nu i-a dat situaţia pe care a dat-o, bună oară, Elveţiei muntoase: putinţa de a-şi apăra „bogăţiile şi neamul".

Căci aci nu se putea vorbi de „nevoi", ca în poemul eminescian, ci de avuţii mari, comori imense de activitate rodnică în mijlocul unei naţiuni care nu cunoaşte nici analfabetizmul, nici lenea, nici trica,—nu, nici frica!

Fie ca virtuţile aceste şi dragostea de libertate să izbîndească în faţa supremei judecăţi a Istoriei de mîni, care va avea ca deviză, fără îndoială: „suum jus cuique tribuere"—fiecărui popor dreptul său de a trăi!

Rodion

INFORMAŢII

D. LORAND IN IAŞI.—Cu trenul de 2 şi 15 a sosit în localttate publicistul belgian, d. George Lorand. Peronul gărei era plin de lume din diferite categorii sociale.

La coborîrea din vagon a d-lui Lorand d. G. Bogdan, profesor universitar, a urat celui sosit bună venire. Mulţimea a strigat „Trăiască Belgia!" D. Lorand, viu emoţionat, a mulţumit celor de faţă dîndu-le întâlnire la ora 9, la Teatrul Naţional.

D. Lorand e găzduit la d. doctor G. Bogdan.

Se vorbeşte că noua mişcare în magistratură va cuprinde numirea d-lui judecător de ocol O. Popovici ca prezident la Trib. Botoşani în locul d-lui Rugină care va trece la Curtea de Galaţi. în locul d-lui Patron care a cerut transferarea la Curtea din Iaşi.

Imediat după vacanţie se va prezenta parlamentului un proect de lege special pentru uşurarea creditului agricultorilor.

Intre altele se va prevede că certificatele perceptorilor fiscali despre cerealele aflătoare la magazii, precum şi recipisele gărilor despre depuneri de cereale, vor avea valoarea unor varante putînd fi gajate şi cedate.

Guvernul este foarte îngrijat de situaţia agricultorilor. Arendaşii fie în obştii fie particulari n'au plătit arenzile de Octombrie şi se prevede că nu vor plăti nici pe cele de Aprilie.

Mulţi agricultori n'au făcut sămănături de toamnă din lipsă de mijloace şi din nefacerea de învoeli obişnuite la această epocă a anului şi se prevede că nu vor avea mijloace pentru lucrările de primăvară.

Autorităţile ruseşti de la Unghe ni ruşi au început a înlesni trecerea în Romînia şi rigurositatea de pînă acuma a fost micşurată.

In schimb însă autorităţile noastre sanitare, au dispus ca toate persoanele ce vin din Rusia, să nu se oprească de cît în localităţile indicate în paşapoarte. Aceasta spre a se putea face un minuţios control sanitar.

O prea frumoasă serbare şcolară s'a dat, Vineri, 20 Dec. c., cu prilejul încheerei acestui trimestru, la şcoala primară „Principesa Maria", de sub lăudabila direcţie a doamnei Adela D. Botez. S'a jucat o piesă, s'au recitat poezii şi s'au făcut exerciţii de gimnastică cu cîntări.

Sufletul serbării a fost fără îndoială, piesa teatrală „Crăciunul" de Rădulescu-Niger, pe care, cu elevele clasei a IV-a, a aranjat-o d-na I. Motăş, profesoara acestei clase.

Teatrul Naţional.—Ce se joacă de Crăciun: Joi 25, matineu *Faust,* seara *Toto.* Vineri 26 mat. *Cafeneaua mică,* seara *O aventură frumoasă.* Sîmbătă 27 mat. *Fiul din America,* seara *Hoţii.*

Balul studenţilor în medicină, care a avut loc Sîmbătă seara, în saloanele Societăţii de gimnastică, a avut un succes peste toate aşteptările. Balul a fost pus sub patronagiul decanului facultăţii de medicină dr. N. Leon. Au luat parte şi profesori universitari. S'a dansat pînă la 5 în ziuă.

Reţeta acestui frumos bal va fi destinat sporirei bibliotecei facultăţii de medicină.

Adresele ministeriale transmise şcolilor pentru luare de vacanţă nu prevăd ziua de redeschidere a cursurilor. Probabil că se va urma norma obişnuită, adică 8 Ianuarie.

Accident.—Ni se atrage atenţiunea ca accidentul de care pomenesc astă-zi ziarele din Capitală—o împuşcare din greşală—s'a întîmplat la magazinul Traina nu Petru Bett.

Inmormîntarea locot. colonelului Langa.—Cuvîntarea d lui C. Andriescu, în numele institutorilor ieşeni.

I. P. S. Părinte şi întristaţi ascultători,

In numele corp. didactic prim. vin să depun prinosul celei mai profunde veneraţiuni, colonelului C. Langa, care a fost cel mai mare ajutător al elevilor săraci din şc. primare. Şi este de admirat, cu cît astăzi vedem că fiecare trăeşte mai mult pentru sine şi ai săi.

Dar colonelul C. Langa a fost nu numai un mare filantrop, ci şi un eminent educator al generaţiilor, cari l'au cunoscut.

Intreagă viaţa sa este o pildă vie de modul cum trebue să se poarte cineva faţă de compatrioţii săi.

Unde era nevoia mai mare, acolo îl găsiam împărţind, după împrejurări, sfaturi înţelepte şi potrivite ori ajutoarele băneşti necesare.

Creştin adevărat, nu s'a mărginit numai la îndeplinirea formelor religioase, ci a căutat, prin cît i-a stat în putinţă, să urmeze nemuritoarele precepte ale Dumnezeescului Isus: Lăsaţi copiii să vină la mine; şi, să vă strîngeţi comori în ceruri, unde furii nu le sapă şi le fură, iar rugina nu le mînîncă.

In orice mişcare filantropică, făcută în oraşul nostru, îl găsim în frunte pe ilustrul defunct.

Mă voi mărgini numai la acele opere, care ating mai de aproape pe elevii şc. primare:

A donat imobilul cu terenul încunjurător necesar şcoalei rurale dela Miroslava — şcoală, care-i poartă şi numele; a contribuit la mărirea fondurilor societăţilor: Cantina Şcolară, Colonia Şcolară, Ocrotirea Copiilor iar după moarte a lăsat un fond veşnic, de 200 mii lei, pentru veşnica ajutorare cu îmbrăcăminte şi cărţi a elevilor săraci din şcoalele primare.

Societatea Cantina Şcolară în semn de nemărginită veneraţiune către acel care a sprijinit-o atît cît a trăit, a depus o cunună de flori, simbol al iubirei nestrămutate şi respectuoase din partea elevilor săraci ajutaţi de societate iar pe panglica acestei cunune a scris cuvîntul *recunoştinţă,* floarea cea mai rară şi preţioasă, pe care membrii corp. did. prim. îşi propun să sădească în inimile tinerilor generaţiuni, către acel care totdeauna i-a iubit din toată inima.

Mergi, ilustrule defunct, în linişte către cel Atotputernic, căci drumul îţi va fi netezit şi presurat cu flori de şcolarii voioşi şi însdrăveniţi în coloniile şcolare. Cumpăna dreptăţii va fi mult aplecată în partea ta de către elevii săraci, care-şi alină foamea cu mîncări calde şi hrănitoare la cantinele şcolare; iar intrarea ta în corturile celor drepţi va fi salutată de cîntecele de mulţumire ale elevilor săraci ajutaţi cu îmbrăcăminte şi cele necesare, ca mai uşor să poată primi învăţăturile şcoalei primare de unde să-şi cunoască datoriile către D-zeu, patrie şi binefăcătorii lor.

Mergi în pace, bunule romîn, şi fi sigur că atît cît va trăi Romînia, numele tău va fi neperitor.

Pentru ridicarea unui bust marelui scriitor ieşan Ioan Creangă, revista bucureşteana „Flacăra" a consacrat ultimul său număr esclusiv acestui extraordinar talent, publ cînd articole, reminiscenţe, scrisori datorite lui Ioan Creangă. Venitul vînzării va spori fondul de care am pomenit. Iniţiativa e lăudabilă.

Evenimentele la ordinea zilei în afară, ca şi acele din lăuntrul ţării—cu schimbările de la Liga Culturală—sunt pe larg discutate şi analizate în «Noua Revistă Romînă» de sub direcţia d-lui C. Rădulescu-Motru.

Intre victimele dramei războinice austro-ruse se află şi un cunoscut ieşan d-nul K. Lippe. După 50 de ani de practică în Iaşi, octogenarul medic s'a retras la Przemisl, actualmente asediat de Ruşi. Cu mari greutăţi doctorul Lippe s'a refugiat în Viena după ce un ginere i-a murit, iar ceilalţi membrii ai familiei s'au risipit. In ultimele zile cunoscuţii popularului medic au afiat veşti triste despre bătrînul refugiat.

După o nouă dispoziţiune a ministerului de război sunt îndatoraţi a-şi oferi serviciile lor, pentru caz de mobilizare, medicii care au aparţinut cadrelor de la 1892 inclusiv, nu de la 1893 cum se dispusese anterior. Se afirmă că drept sancţiune, medicii cari nu s'au prezentat vor fi recrutaţi ca soldaţi combatanţi.

Prima audiţiune a societăţii artistice „Lira" a avut un frumos succes. Organizaţia ne crezînd necesar a invita presa nu putem face o dare de seamă propriu zisă

Lista No. 6 a persoanelor care au răspuns la apelul d-nei Lucia D. Grecianu:

D-na Aglaia P. Ianovici 6 p. obiele, d-na col. L. Vrabie 2 plăstoane şi 2 eşarpe, d-na Maria prot. C. Mitru 20 p. obiele, O d-nă 10, d-na T. Ghica Deleni 7 benzi şi 21 p. obiele, D. Gr. Ghyka Deleni 5 eşarpe 4 păr. mănicuţe şi 56 p. obiele, Şcoala de băeţi „Principele Ferdinand" 38 p. obiele, d-na V. Sculy Logot. 73 eşarpe de bumbac, 31 eşarpe împletite şi 3 benzi mici, d-na Adela Petrovici 3 p. ciorapi, d. şi d-na M. Cohn Dăşineanu 6 peptari de flanelă, d-na şi d-na Al. Movileanu 3 p. pantaloni şi 3 pieptari de flanelă, d-na Matilda Caradja 100 p. obiele, d-na Margueritte Mironesc 50 p. obiele, Elevele şcoalei de aplicaţie de pe lîngă şcoala normală de învăţătoare Iaşi 16 mănuşi şi 10 păr. obiele, d-na Hermiona maior Fotino Tg. Frumos 10 p. obiele.

D-na Olga Tessaro 10 per. obiele, d-na Virginia Mihailescu 2, d-na Natalia C. Ionescu institutoare 2 d-na Duduţa Teodor 8 d-na Clară preot Dăringă 2, d-na M. Dembinschi 4, d. Ştefan Crupă 2, d. M. Aronov 2, d-na Ecaterina Gh. Chimu 2, d-na Ana Cerdăcescu 2, d-na Maria Dominte 5, d-na Lina Gutman 10, d. inginer G. Manoil 10, d-na Lucia Tessaro 10, d. dr. Marosin 2, d-na Ecaterina Vrînceanu 10, d. inginer G. Manoil 2, d-na Henrieta Sumer 2, d-na Sevastia Mardar 2, d-na Maria Hulubei 3, d-ra Otilia Vlaicu 2, d-na Elena Nedelcu 3, d-na Olga A. Andriescu 5, elevele cl. IV primară 6, Roza dr. Niculescu Tg. Frumos 2.

Totalul obielelor adunate pînă astăzi se ridică la cifra de 4350.

Astăzi şi mîne, seara şi matineu, se va reprezenta la Cinema-Modern, filmul „Cum iubeşte Psylander" marele artist danez.

Senatul universitar a recomendat pe d-nii profesori M. Cantacuzino E. Rigler şi I. Ralet pentru locul vacant din comisia de judecată a învăţătorilor, expirînd mandatul ca membru al d-lui Cantacuzino, rămînînd ca ministru să aleagă.

Următorul protest a fost adresat Rectorului Universităţei din Iaşi:

Domnule Rector,

Subscrisul văzînd afirmîndu-se în ziarul „Unirea" din 24 Decembrie c. cu privire la protestul înaintat de studenţii şi studentele seminarului de slavistică Centrului studenţesc în urma insultelor adresate de acest Centru d-lui profesor Ilie Bărbulescu, cum că „mulţi din cei cari au iscălit protestul declară că au fost mistificaţi", de oare-ce eu am înmînat protestul spre a fi iscălit, rog să dispuneţi a se dovedi aceste afirmaţii şi întru cît declaraţiile — dacă este vre-una — sînt valabile, altfel cer pedepsirea celor cari le-au făcut.

Cu stimă deosebită
T. Palade
licenţiat în litere

Iaşi, 22 Dec. 1914.

La Primărie se face azi distribuirea ajutoarelor, acordate pentru sfintele sărbători de către casa regală.

Trei ofiţeri sîrbi au sosit azi dimineaţă în localitate şi cu trenul de 12 au plecat în Rusia.

Primăria va lua vacanţă cu începere de mîine Marţi, pînă Luni 29 Decembrie.

De la 29 Decembrie şi pînă după 6 Ianuarie, orele de cancelarie vor fi de la 9—12 a. m.

Eri a avut loc la spitalul militar, sfinţirea plăcilor comemorative ale ofiţerilor şi soldaţilor sanitari, căzuţi victime ale datoriei lor.—Serbarea a fost onorată cu prezenţa d-lui general Pressan şi a unui numeros public de elită

Societatea ortodoxă naţională a femeilor romîne secţia Iaşi a organizat o serbare a stelei de Crăciun pentru copiii de la grădinile de copii Al. Mavrocordat (Socola) şi Ţicău.

Comitetul organizator roagă pe toată lumea care a dăruit bani şi obiecte şi care se interesează de bunul mers al acestei instituţii să aziste la această serbare, care va avea loc Marţi 23 c. ora 3 p. m. la atelierele C. F. R. de la Frumoasa.

Programul este bogat şi variat.

Noul program al cinematografului Pathé Frères din sala Circului Sidoli ce se reprezintă astă seară Luni 22 Decembrie, cuprinde între altele:

Salzburgul şi parcul, oraş în mijlocul Alpilor Salzburgului (Austria).

Puiul de vultur (Regele Romei). Prelucrare dupăscrierea „L'AIGLON" a marelui autor francez Edmond Rostand. Desfăşurarea ne redă viaţa ducelui de Reichstadt unicul vlastar al marelui Imparat Napoleon I. (3 părţi).

Şofer din dragoste, adaptare splendidă după scrierea comică „Ah, cette Gigette !". Excelentă montare; admirabilă interpretare datorită somităţilor artistice ale scenelor străine.

Frica de microbi, scene foarte humoristice.

Noul program viitor se reprezintă poimîne Mercuri 24 Dec.

Joi 25 Decemb. două matineuri la orele 3 şi 5 şi reprezentaţie serală.

Serviciul telegrafic şi telefonic al „Opiniei"

Vas italian la Durazzo

Roma. — Vasul „Sardegna" venind din Valona, a sosit la Durazzo unde a fost primit cu satisfacţie de colonia italiană.

„Tribuna" declară fantastice zvonurile după care guvernul ar avea intenţia să săvîrşească la Durazzo operaţiuni analoage cu cele de la Valona.

„Giornale d'Italia" zice: Prezenţa vasului „Sardegna" la Durazzo n'are alt scop decît de a apăra interesele supuşilor italieni şi nu înseamnă preludiul vreunei ocupaţiuni sau debarcări.

O înfrîngere a englejilor în Africa de sud

Berlin.—Englezii au suferit în Africa de sud o gravă înfrîngere din partea a 800 de buri de sub comanda generalului Kamp, ceia ce dovedeşte că răscoala din Africa de sud nu poate fi considerată ca sfîrşită.

Spre Varşovia

Roma.—După ştiri sosite aci, germanii înaintează spre Varşovia, cu un milion de oameni. Ei aduc cu ei şi nouile mortiere de 42 centimetri.

Razboiul ruso-turc

Constantinopol. — Oficial. — Trupele noastre au ocupat eri localitatea Ardaghan.

Au luat prizonieri 1000 de cazaci şi 7 tunuri.

*

Constantinopol. — Cucerirea localităţei Ardaghan e considerată cu o mare victorie. Oraşul e pavoazat.

In diferitele oraşe au avut loc mari manifestaţiuni patriotice.

Excese în Drohobici

Cracovia.—Ziarul „Nova Reforma" din Cracovia primeşte ştirea telegrafică că ruşii au devastat depozitele de petrol din Drohobici; multe case au fost incendiate, vagoane încărcate cu mobile au fost luate. Puţurile de petrol ale societăţilor franceze, engleze şi belgiene au rămas neatinse.

200 cisterne cu păcură din producţia galiţiană au fost secate.

Amnistia în Italia

Roma.—Regele a acordat amnistie pentru nesupuşi pînă la clasa 1894 pentru armata de uscat şi 1893 pentru marină, precum şi pentru vinovaţii de dezertare simplă înainte de 11 Decembrie 1914.

Revoluţia în Paraguai

Buenos Aires.—Ziarele află că o revoluţiune a izbucnit în Paraguai. Preşedintele a fost prins.

Luptele de la Gorlice

Viena. Comunicat oficial din 3 Ianuarie.

Nouile tentative ale duşmanului de a străpunge frontul nostru de luptă la vest şi nord-vest de Gorlice, au fost din nou respinse cu pierderi mari pentru ruşi.

După o luptă de o zi întreagă înălţimea de la sud de Gorlice a fost luată cu asalt de trupele noastre. Un batalion inamic a fost zdrobit. Un ofiţer superior, 4 ofiţeri inferiori şi 850 oameni au fost făcuţi prizonieri. Am luat două mitraliere şi un aeroplan.

Pe restul frontului nimic important.

Ofiţer romîn în armata franceza

Paris.— Sublocotenentul de cavalerie Rojniţă, din armata romînă, care s'a angajat ca voluntar în armata franceză, a fost primit cu gradul de snblocotenent şi repartizat la reg. 5 de vînători călări.

Situaţia la Vistula

Berlin.—Comunicat oficial din 3 Ianuar.

Pe teatrul oriental, pe Vistula, trupele noastre au izbutit după mai multe zile de luptă crîncenă, să ocupe punctul puternic întărit al poziţiunei principale ruseşti, Torzymov, făcînd 1000 prizonieri şi luînd 6 mitraliere.

Ruşii au încercat în trei atacuri de noapte să recucerească Borzmov. Atacurile lor au fest însă respinse cu mari pierderi pentru dînşii.

De asemenea la est de Rava ofensiva noastră a înaintat încet. Succesele ruseşti lîngă Inovlodz de care s'a vorbit în repetite rînduri, sînt pure născociri. Atacurile ruşilor în această regiune au fost respinse cu mari pierderi pentru ruşi şi n'au mai fost reînoite.

Pe restul frontului situaţia e neschimbată.

Comunicat rus

Petrograd.—La Plotz germanii au încercat să treacă pe malul drept al Vistulei dar au fost respinşi cu energie.

Lupte crîncene au ţinut toată noaptea de 2 Decembrie pînă în zori de zi la Rawa unde am reluat cîteva tranşee.

La sud de Pilitza am respins un atac inamic.

In Galiţia se dau lupte la Gorlice şi Zacliczin. In Carpaţi am repurtat succese luînd 10.000 soldaţi austriaci părăsiţi de inamic. Austriacii s'au retras de la trecătoarea Usjock.

Un ordin de zi al generalului Hindenburg

Berlin.—Cu prilejul anului nou generalul Hindenburg, a dat un ordin de zi în cuprinderea următoare:

Soldaţi ai armatei de răsărit,

O dată cu sfîrşitul anului, simt trebuinţa sufletească de a vă exprima mulţumirea mea cea mai călduroasă şi deplina recunoaştere din parte-mi a celor ce aţi săvîrşit în vremea ce s'a scurs pînă acuma, faţă de duşmani. Lipsurile pe care le-aţi îndurat, marşurile uriaşe pe care le aţi făcut, vor fi pomenite veecinic între faptele mari ale istoriei războiului. Zilele de la Tanenberg, de la lacurile mazuriene, de la Opatosk, Ivangorod şi Varşovia, de la Putno şi Lodz, de la Pilika şi Bzura nici nu se vor putea uita. Mulţumim lui D-zeu că ni-a dat puterea să făptuim acele. Cu o încredere nestrămutată în viitorul ţărei, intrăm în anul cel nou. Credincioşi jurămîntului nostru soldăţesc, ne vom face datoria înainte, până ce patria noastră îşi va asigura o pace onorabilă. Şi acum înainte cu puteri îndoite, cum a fost 1914 aşa să fie şi 1915.

Cucerirea oraşului Ardachan de catre turci

— Entuziasmul în lumea musulmană —

Constantinopol. 2.—Oficial.

Trupele noastre au luat ieri Ardachan. Oraşul era apărat de 3000 soldaţi de infanterie şi 1000 cazaci, 6 tunuri, 2 mitraliere, sub comanda generalului Zachen.

La 29 Decembrie dimineaţă detaşamentul nostru, deşi numericeşte inferior, a atacat poziţiunile inamice bine fortificate. Lupta a fost foarte sîngeroasă şi s'a încheiat s ara prin fuga ruşilor care au avut pierderi mari. Pierderile noastre sînt neînsemnate.

In Persia acelaş devotament se arată de fraţii persani. La 29 Decembrie trupele noastre ajutate de triburile persane au bătut completamente 4000 ruşi cu 10 tunuri, lîngă Meyandowab la 50 km. spre nord-est de Sadjbula». Ruşii au avut peste 200 morţi, mulţi rîniţi şi au pierdut 6 tunuri. Am luat multe puşti, muniţiuni şi material de războiu.

*

Constantinopol.— La deschiderea şedinţei Camerei s'a dat cetirea de salut a oraşului Ardaghan cucerit de turci.

Această victorie a produs o mare bucurie în toată Turcia

In jurul scufundarei lui „Formidable"

Copenhaga. — Deşi amănunte lipsesc, experţii de marină ai ziarelor sînt de acord în a crede că cuirasatul englez „Formidable" a fost scufundat de un submarin german şi nu din pricină că ar fi lovit o mină.

Vasul făcea parte din programul naval pe 1897 şi a fost terminat la 1901

Bulgaria ameninţă cu razboiu

Sofia.—Vorbind de proclamaţia principelui Alexandru, organul d-lui Ghenadieff „Volia", declară:

Atita vreme cît Bulgaria va arăta dispoziţiuni conciliante, inamicii noştri vor voi să păstreze prada luată de la noi, ba să o şi sporească prin noi achiziţiuni, precum este cazul pentru Grecia în Epir. Europa va tolera aceasta dacă Bulgaria stă liniştită în faţa nedreptăţilor celor mai strigătoare.

Dar Bulgaria nu poate sta nepăsătoare. Răspunsul nostru la proclamaţiunea sîrbească şi alte competiţiuni balcanice, este următorul:

„Ori ne vom înţelege în limita echităţei şi concesiunilor mutuale naţionale, sau vom urma calea ce ne-aţi arătat-o. Vom interveni cînd ne va conveni şi în chipul cum ne va conveni".

Intervenţia Papei la Imparatul Wilhelm

Răspunsul împăratului —

Berlin. — Intre Papa şi împăratul Germaniei a avut loc următorul schimb de telegrame:

M. S. Impăratului Germaniei Wilhelm II.

„Increzător în sentimentele de caritate creştină de care M. V. este animată, o rugăm să bine-voiască a încheia acest an funest, şi a inaugura anul cel nou printr'un act de generozitate, primind propunerea ce facem ca să se facă un schimb de prizonieri dovediţi neapţi pentru serviciul militar".

(ss) *Benedict XV*

Impăratul a răspuns:

„Mulţumind Inalt prea sfinţiei Voastre pentru telegrama Sa, mă grăbesc să o asigur că propunerea Sa. tinzînd la îmbunătăţirea soartei prizonierilor incapabili de a continua serviciul militar, întîmpină deplina mea simpatie.

Sentimentele de caritate creştinească de la care a pornit acea tă propunere răspund pe deplin propriilor mele convingeri".

(ss) *Wilhelm*

Carne de viţel

In ghereta No. 54 din maidanul Sf. Spiridon se vinde zilnic cu începere de 21 Decembrie carne de viţel cu preţuri foarte eftine. Calitatea I-a cu 90 bani kilogr. Calitatea II-a 80 bani Calit. III-a 70 bani kilo.

Se caută Moaşă
cu diploma la
Maternitatea israelită
Ofertele să se adreseze d lui dr. Brener între 3 şi 5.

Calendare - - - -
Obiecte de Artă - -
Cadouri
pentru noul an 1915 au sosit la
Libraria Socec et Co.
Soc. Anon. Iaşi

Se caută *persoana cunoscătoare pentru îngrijirea unui bolnav, preferabil sanitar sau foastă primă la spital.*
Str. Armeană 4

Doctorul N. Hortolomei
— Medic la Sf. Spiridon —
S'A MUTAT IN
Strada Cuza-Vodă (foastă Golia No. 42
Consultaţii 1—3 p. m.

Cel mai frumos cadou de Anul Nou
e un loz norocos dela
ROB. TH. SCHRÖDER!
Tragerea clasei I lot. XVI: 21 IANUARIE 1915
1/8 LOZ numai lei 2
1/4 lei 4. — 1/2 lei 8. — 1/1 lei 16.
Cel mai mare cîştig al loterii romîne evtl:
Lei 1.000.000
La ultima loterie am putut achita onor. noştri clienţi:
Lei 250,000 pe No. 3079
Lei **150,000**
în 6 premii à lei **25.000** pe No. 6069, 29447, 33868, 37678, 51040, 53842
Lei 100.000 pe No. 46985
Lei **80,000** pe No. 21412. Lei **75,000** pe No. 53163
Lei **70,000** pe No. 19181 Lei **50,000** pe No. 52606
şi nenumărate ale cîştiguri à lei 25,000, 15,000, 10,000 etc. etc.
ROB. TH. SCHRODER
IAŞI, Str. Ştefan cel Mare No. 8
Centrala: BUCUREŞTI, Calea Victorii No. 97
Sucursale:
Calea Victoriei 50, Calea Griviţei 96, Str. Lipscani 72.
BOTOŞANI: Calea Naţională 203. BRĂILA: Str. Regală 4.
CRAIOVA: Str. Unirii 71. CONSTANŢA: Piaţa Independenţei 24
GALAŢI: Str. Domnească 14. PLOEŞTI: Str. Basarabilor 1.

ABONAMENTE

5 BANI

Un an . . . 20 lei
6 luni . . . 10 lei

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

ANUNȚURI

Un rând pag. III, 50 b.
„ „ IV, 40 „

5 BANI

Administrația: Tipografia H. Goldner, Iași.
— TELEFON No. 36 —

Sub direcțiunea unui Comitet

Anul XII—No. 2362.—Mercuri 24 Dec. 1914

Despre Belgia occidentului

Aseară ni s'a vorbit despre Belgia, despre trista ei situațiune ca stat independent, despre neutralitatea garantată a ei, cum și despre dreptul internațional.

Conferențiarul Georges Lorand, Belgian din occident, intr'o expunere clară a arătat Belgienilor din orient diferitele faze ale războiului în care țara lui a fost chemată de împrejurări să joace un rol.

Din toată această expunere rezulta că ne aflăm în fața unui proces, care nu se va rezolva nici aici în sala în care conferențiarul vorbește, nici în țara lui, nici chiar înaintea congresului care va încheia pacea, ci în fața istoriei.

Istoria va da judecata ei nu acum, ci după mulți ani în urmă și va vesteji pe cel ce s'a făcut vinovat de călcările regulelor celor mai elementare de bun simț și consacrate de timp.

Istoria va judeca și acest proces, după cum a judecat atîtea altele.

Se va ajunge atunci oare la restabilirea adevărului? Tare ne îndoim, după cît cunoaștem din cele ce s'au petrecut cu alte cazuri de aceiași natură.

Și atunci, după scurgere de vreme îndelungată, încă vor fi unii cari să dea dreptate actului violent al Germanilor.

Sunt nenumărate exemplele de procese ca cel ce se dezbate acum și asupra cărora Istoria n'a reușit încă să facă lumină deplină.

Dar indiferent de aceste considerațiuni, Belgia ne e simpatică, nouă Romînilor.

Ne e simpatică pentru că nu mic e numărul acelora ce s'au înfruptat din civilizația și cultura ei.

Ne e astăzi mai simpatică pentru că plătește cu viața fiilor săi și averile ei distruse fără să fie vinovată.

In marele și sîngerosul proces ce se pertractează între cele mai însemnate Puteri ale Europei, Belgia a dat exemplu de corectitudine, a cerut să se respecte angajamentele de alții luate, și cînd aceasta nu i s'a împlinit a luat armele pentru a-și apăra demnitatea insultată.

D. Lorand, cunoscător adînc al tuturor celor întîmplate cu nefericita lui țară, ne pune în curent cu toate faptele.

Și dacă lăsăm de o parte ceia ce e personal conferențiarului, care în mod natural ne face tabloul suferințelor țării lui cu patima omului care o iubește, rămîne totuși impresiunea că în contra acestui popor mic, dar mîndru, s'a dus lupta de exterminare. Și acest lucru nu-l aprobă rațiunea omenească.

Cei mari au și datorii mari. Printre aceste datorii stă și aceia că datoresc protecțiune și ajutor celor mici, și aceasta cu atît mai mult cînd au luat și angajamente formale. Cu atît mai trist pentru acele state cari transgresează aceste comandamente morale și-și reneagă semnătura.

Conferința la care am azistat aseară cuprinde negreșit ceva mai mult de cît o convorbire științifică ori literară, nu se poate nega caracterul politic al ei.

Și ce tinde ea sub acest raport? Dacă e vorba să ne cîștige inimele și sentimentele, de sigur era o osteneală de prisos.

Belgia în momentele actuale, are nevoe de ceva mai mult de cît de compătimire.

Dar ce poate face Belgianul de la Dunăre pentru Belgianul occidentului, atunci cînd distanța—vorbim de cea materială—între ei e așa de mare?

Cînd împrejurările, cari sunt mai tari de cît voința omului, vor permite Belgia va primi *ajutorul indirect* al Romîniei.

Avem credința că de va fi nevoie de zis un cuvînt și vom putea-o face, nu ne vom da înlături de a sprijini acea facă luminoasă din Occident, ce se cheamă Belgia.

Iar de ni se va cere ceva mai mult, tot păstrăm credința că sub împrejurările favorabile și ajutați de îndemnul atîtor factori luminați ai țării noastre, vom ști să aducem contingentul nostru de forțe pentru reîntronarea dreptului și respectul civilizației.

Expunerea limpede și metodică a peripețiilor războiului, cunoscute de altfel publicului nostru, dar auzite din gura unuia care a rupt parte din ele, a impresionat adînc pe numerosul public ce umplea sala teatrului național, însă ceia ce a electrizat pe toți a fost desfășurarea virtuților civice și militare ale Eroului Rege Albert I și Soției Sale Elisabeta cum și elogiile aduse Lor aici de unul din reprezentanții cei mai autorizați ai democrației belgiene.

Dl. Georges Lorand, a fost răsplătit cu numeroase aplauze pentru chipul magistral cum a știut să scoată în relief, tot ce poate servi cauzei ce dînsul apără.

Nu se poate ca un popor de furnici muncitoare ca Belgienii, să nu găsească un loc sub soarele îngăduitor, care permite și răufăcătorilor să trăiască din lumina și căldura lui.

Romînia trimete astăzi Belgiei învinse dar nu nimicite salutul său de încurajare, *iar mîne,..?*

V. I. Radu

NOTA ZILEI

Les affaires...

In inepuizabilul material zilnic de anunciuri matrimoniale ale gazetelor populare din Capitală, cetim:

PERSOANĂ voind tranșarea unei afaceri din cele mai splendide dorește cunoștință eventual căsătorie cu Domnișoară avînd pretențiuni modeste.

Presupunînd că „Persoana" e de genul masculin — căci nu rezultă de nicăiri, cu atît mai mult cu cît trebue ca și doamna sau d-ra să aibă pretențiuni... modeste — mărturisim că nu pricepem de fel ce are de a face splendida „afacere" cu „cunoștința, eventual căsătorie".

Să nădăjduim că persoana va deveni mai explicită și că nedumerirea va fi „tranșată".

Mici Polemici

Sub titlul: „Ceux qui s'en vont" ziarul „L'eclair" din București face panagirisul d-lui Virgil Arion.

Pe romînește s'ar intitula rubrica: «Cine și-a mîncat lefteregua...»

*

De ce-și zice menționatul ziar antitakist „L'eclair"?

— Pentru că ține parte numai acelor cari.. eclerează.

*

«Grosul trupelor noastre înaintează» — sună un comunicat rus.

— Destul de... grosier la adresa austriacilor cari înaintează îndărăt...

*

Ce are comun d-rul Bogdan cu Lorand?

— Numele de Georges și... rima.

*

Rușii au cerut patrulelor romînești să oprească pe refugiații bucovineni de a trece frontiera.

— Ce le pasă? Doară averile le lasă dincolo...

OAMENI ȘI LUCRURI

Popoarele nu se uresc!...

Corespondentul american James F. J. Archibald, în impresiunile sale culese în mijlocul armatelor germane pe teritoriul francez ocupat, spune între altele:

„...Preste tot m'a impresionat următorul lucru: că nu se vedea absolut nici-o animozitate și nici-o amărăciune contra francezilor. Din potrivă; s'ar fi zis că un sentiment de prietenie e între liniile dușmane și anume în părțile unde tranșeele se găseau aproape unele de altele. Intr'un punct se afla ca la jumătatea distanței—vre-o 80 de metri—între gropile germane și cele franceze un izvor cu o apă curată, excelentă. In fiece moment se dădea un semnal de-o parte și de alta; focul înceta; cîțiva soldați de-o parte și de alta se iveau și se duceau să aducă apă, se apropiau și vorbiau între ei; schimbau tutun, țigări, vin; iar odată operațiile sfîrșite, se întorceau în rîndurile oștirii respective, ca să-și reiee îndatoririle de a se omorî între dînșii. Cu cît văd mai multe aspecte ale războiului. cu atît mai ciudat mi se pare jocul.."

Intr'adevăr un joc, în care elementul artificial pare a predomina; un joc în care se pune în mișcare, automatic, instinctul.—nu: *arta* de a nimici, arta de a se distruge oamenii între dînșii, fără ca, realmente, actele lor,—atît de violente, atît de brutale!—să fie pricinuite de acea ură ce li se atribuie.

Americanul zugrăvește în articolul său o viață aproape idilică. Credem afirmările lui exagerat de... pacifiste și nu le cităm. Dar sunt scriitori francezi — ca Jules Huret — cari, cu puțini ani în urmă n'au găsit, în cercetările lor, destulă ură în Germania, ca să poată crede într'o apropiată izbucnire războinică. Cu atît mai puțin, credem, s'or fi urînd popoarele celelalte.

Atunci?

De ce se luptă popoarele? De ce se bat noroadele? De ce se omoară oamenii? Grea și dureroasă problemă a cărei dificilă lămurire cuprinde însăși speranța unei viitoare armonii.

Națiunile nu se uresc. Ele poartă cu siguranță sîmburele păcii eterne, posibilă de mult, probabilă din ce în ce mai mult. In credința aceasta se cuvine să iertăm cea din urmă imensă conflagarație și să așteptăm mîntuirea.

In hoc signo vinces!

Rodion

ECOURI

Educația post-școlară. — In Filadelfia s'au deschis din nou cursuri de adulți. Numeroși reprezentanți de ai tuturor școalelor publice și private, de comerț, de industrie, de arte, etc. s'au întrunit împreună cu reprezentanții caselor de comerț și de industrie pentru a cerceta chestiunea uceniciei și a educației postșcolare.

S'a întemeiat astfel o asociațiune, care a organizat diferite școli și cursuri, după trebuințele celor cărora se adresează. Patronii s'au oferit să suporte o parte din cheltuiala educației tehnice a lucrătorilor lor. Alții au organizat la dînșii cursuri de seară primind și pe amploiații caselor vecine. Asociația a obținut reducere pentru călătoria lucrătorilor cari locuesc departe.

Cronica teatrală

Artista Aglaia Pruteanu

Toată lumea din Iași, iubitoare de teatru, se întreabă în fiecare seară de teatru, de cè nu joacă «Pruteanca»?

Răspunsul este ușor... și greu de dat. Această artistă de seamă, fruntașa scenei noastre și care *n'a vroit* să fie fruntașă între artistele din țară, căci acum 8—9 ani a avut propuneri concrete dela direcția teatrului național din Capitală s'o facă societară cl. I și n'a primit, căci a ținut mult să joace publicului ei iubit din Iași, e o artistă a Moldovei și în special a Iașilor. Aici a învățat Conservatorul, aici a pus piciorul întâiu pe scena teatrului Mare de la Copou.

De la începutul carierei s'a distins prin talentul ei mare și deosebit; prin jocul ei fermeca lumea cu figura, cu vocea ei clară și sonoră, cu jocul ei minunat. I se dedea cîte un rol cu o zi înainte de repetiții și a doua zi o vedeai, că a *intrat în persoana* pe care trebuia s'o interpreteze.

In scenă, după rol, cînd de o gingășie feciorelnică, cînd severă, cînd veselă, cîntă tristă; toată gama o are și acuma la dispoziția firei de artistă mare.

Marea artistă. decana teatrului romînesc, Aristitza Romanescu în memorile ei *„30 de ani de teatru"* pag. 232, vorbind de stagiunea din 1889—1890 la Iași cu marele regretat Gr. A. Manolescu, scrie următoarele de Pruteanca în „Don Carlos":

„Mi-aduc aminte cu plăcere pe d-na Aglaia Pruteanu, duioasă, demnă, resemnată, în rolul Reginei. Atît de dulce îi era vocea, în actul al IV-lea, cînd mă erta, pe mine, Eboli,—în cît fraza: *Cum! n'am să-mi mai revăd regina?...* i-am spus-o plîngînd; căci mi se părea că într'adevăr mă despart de cineva, pentru totdeauna. După spectacol, mi-am zis: iată un mare talent, pe care se va sprijini mult timp teatrul din Iași. Și nu m'am înșelat».

Cînd o mare artistă ca Aristitza o descrie așa de frumos și călduros, căci să se știe că, mai cu seamă artistele, cam greu să se laude una pe alta, înseamnă că chiar acum 25 ani era o artistă desăvîrșită de oare ce a putut s'o miște pe o artistă ca Romaneasca. Lăsînd toate astea, se știe că publicul ieșan nu simpatiza pe altcineva de cît pe Pruteanu. Să mai înșirăm creațiile ei strălucite, e de ajuns *Ofelia* din Hamlet; în *Păpușile*, rol care l'a jucat imediat după Suzana Depré, și unde s'au găsit multe persoane culte care au găsit că jocul Prutencii a fost mai superior ca al Suzanei.

Revenim cu întrebarea: de ce stagiunea aceasta a jucat numai de două ori, în 40 și ceva de reprezentații? Noi credem că-i de vină întâi direcțiunea teatrului *că nu i-a distribuit* nici un rol din caracterul ce joacă și la refuz putea s'o oblige să joace și al doilea vinovat este însuși artista care *nu s'a impus* cu repertorul ei destul de apreciat de public.

Că stagiunea aceasta merge bine material și moral, sunt mai multe cauze cari s'au descris în această rubrică; dar cu toate nouile angajamente, cari au valoarea lor reală, se simte însă lipsa *Prutencei noastre iubite* și pe care nimeni n'o poate înlocui, până azi.

Cu ochii aproape în lacrimi, ne-a spus că *„nu-i dramă să joc, cînd stagiunea e pe drojdie, pe Luiza din Două Orfeline și Florica din Baba Hîrca!"*. Și cînd te gîndești că o artistă de talia sa, să stea pensionară... în activitate! Absența aceasta îndelungată este o perdere mare pentru public și pentru moralul teatrului.

X

INFORMAȚII

Chestiunea abstinentei d-lui Emil Constinescu continuă să preocupe cercurile noastre politice.

Se asigură că motivul de boală invocat de ministrul de finanțe este real—dar singur el nu explică atitudinea d-lui Costinescu.

Ministrul de finanțe este supărat. De ce? Se asigură că supărarea durează de cînd d. Ionel Brătianu refuză să vorbească.

Intr'adevăr, de cîtva timp, primul ministru este din nou de un desăvîrșit și caracteristic mutism.

Ministerul de finanțe recunoscînd ca greșită măsura luată pînă acum, a dispus din nou, pe ziua de ieri, că este liber exportul de porumb cu carele.

Prin această măsură, pe lîngă că se dă posibilitatea căruțașilor romîni de la frontieră să cîștige pînă la 34 lei pe zi, pe lîngă că producătorii din apropiere de frontieră vor beneficia de marile urcări de prețuri, dar și populația romînă din Ungaria, acea de la frontieră, va beneficia de acest produs, de care se pare că are atîta nevoie.

Este absolut sigur că, ori-care ar fi combinațiile ce se fac în jurul completării celor două locuri vacante de la Curtea de Apel din Iași, d. Bonaki, actualminte stagiar la Galați, va fi numit în unul din aceste locuri.

In cercurile politice din Capitală se povestesc multe despre cele ce avea să enunțe în interpelarea sa adresată ministrului finanțelor, senatorul de Botoșani N. Enășescu.

Pentru a invedera că opera celor de la finanțe era o operă de spoliațiunea unora și nedreptățirea marei mase a producătorilor agricoli, d. Enășescu se înarmase cu dovezi din care rezultă pînă la evidență că se alcătuise un adevărat trust al exportului.

Ceva mai mult. D. Enășescu posedă o fotografie de pe un act de înțelegere stabilită între funcționarii vamali de la punctele de frontieră și pe baza cărui act, toate sumele provenite, din quota parte din amenzile aplicate se împart în părți egale între funcționari. Și poate or-cine închipi cu ce munificență au fost aplicate amenzile.

Tot în aceiaș chestie d. Enășescu urma să prezinte dovezi că s'au nesocotit dispozițiile prohibitive, cînd a fost vorba de favoriți, care au realizat cîștiguri fabuloase.

Intre acești favoriți se află și unii, cari fac parte din alte cercuri de cît din acele politice.

In astă-seară sosește în localitate o misiune rusă în frunte cu prințul Sozupa, care e însoțit de o numeroasă suită. Misiunea se duce la București.

Direcția căilor ferate a trimis azi în localitate 4 vagoane ministeriale, care să fie puse la dispoziția misiunei.

Duminică s'a inaugurat noul teatru *„Eminescu"* din Botoșani, cu actorii teatrului național *din București.*

Anul trecut s'a inaugurat teatrul „Maior Pastia" din Focșani și a fost invitată Societatea Dramatică din Iași. Nu știm cauza ce a făcut ne comitetul din Botoșani ca să nu apeleze la actorii din Iași, dar credem că teatrul din Iași este și al Moldovei.

Acum 4 ani cele două loji avanscene de la teatrul național se închiriau cu anul și se plăteau pe amîndouă, între 2500 pînă la 3000 lei, de familiile Kessim, dr. Țaranu, V. Dimitriu, G. Mîrzescu etc.

Azi, una este a comitetului de lectură și alta a consiliului de administrație. Ceia ce-i trist este că acești d-ni *niciodată* n'azistă la reprezentațiile teatrului, *cînd după lege sunt obligați*; în schimb însă lojile suut pline de copii, de rude de departe și de prietenii d-lor din comitet. In cazul acesta mai bine s'ar închiria din nou aceste loji, cari sunt cele mai mari și mai comode din teatru.

Curat țara lui H...

Comitetul Societății de Gimnastică Sport și Muzică, a organizat și anul acesta cunoscutele frumoase serbări din toți anii. Prima serbare va fi a copiilor și va avea loc în ajunul anului nou — de la oarele 3—6 p. m. Toate manifestările cu care se prezintă poporul nostru la aceste sărbători în toate unghiurile locuite de romîni, vor fi real redate lașului în ajunul anului nou. Așa invitații vor auzi „Pluguașorul" spus de flăcăii noștri din Ciurchi alături de frații noștri Ardeleni, Bucovineni, Basarabeni și Macedoneni. Revelionul care începe la orele 10 seara, va fi într'adevăr o sărbătoare extraordinară, grație unui program splendid întocmit de d. Osvald G. Racovitza, vice-președinte al Societății. La ambele serbări din ajunul anului nou fanfara Reg. XIII sub conducerea valorosului ei șef capitan Vlădutzi va distra publicul cu cele mai noui arii de dans și piese de concert. Pentru serbarea copiilor s'a pregătit pe lîngă un splendid pom și o bogată tombolă.

La serbarea de la școala primară de fete „Principesa Maria", piesa „Crăciunul" a d-lui Rădulescu-Niger a fost interpretată de următoarele eleve:

Irod—Didina Bărbulescu. Invățatul—Aspasia Dimitriu. Ofițerul—El Niculescu. I-ul mag—P. Botez. Al II-lea mag—Cordoneanu. Al. III-lea mag | Ciofu. I-ul înger—Moisescu. Al II-lea înger—M. Popovici, Al III-lea înger — Răducanu. Ostașul—N. Strat. Ursita I-a Bejenariu etc.

Regretăm că din lipsă de spațiu, nu putem vorbi mai pe larg de această serbare.

Instituția de cultură populară „Toynbehalle" organizează pentru Sîmbătă 27 Dec., ora 9 seara „o mare serată artistico-literară" cu colaborarea d-relor Peneloppe Abramovici, Sidonie Peckelmann și a d-lor Pasmantirer și Clecner (pentru partea artistică), a d-lor dr. Steuermann, dr. Peckelmann și I. Gropper (pentru partea literară).

Intrarea 1 leu, restul scaunelor 0.50 bani.

Azi un mare număr de familii ruseşti a sosit în localitate, venind din Germania. Cu trenul de 12 au plecat în Rusia.

Pentru a veni mai cu folos în ajutorul populației rurale, direcția generală a serviciului sanitar a dispus înființarea, pe ziua de 1 Ianuar 1915, în fiecare circumscripție medicală, a cîte două dispensare unde se vor da consultațiuni populației.

In comuna Coarnele-Caprei bîntue epidemia de pojar încă din luna Octombrie. Din un număr de 70 copii bolnavi au murit 25. Este de amintit că medicul circumscripției a vizitat comuna în tot acest timp numai de.. două ori.

Pentru seara zilei a doua de Crăciun este organizat un frumos bal în sala Caragiale (foastă Pastia), în scop de binefacere. Muzica reg. 13 va cînta tot timpul petrecerei. Deasemenea sînt pregătite participanților alese și numeroase surprize.

Epitropia spitalelor sf. Spiridon a luat vacanță, cu începere de eri și până Luni 29 Decembrie.

Anul 1915 ne aduce o surpriză plăcută. La 31 Ianuarie va avea loc marele *bal constumat mascat.* Din indiscreția unui membru al societății de gimnastică am aflat că se fac uriașe pregătiri.

In urma intervenției autorităților din Botoșani, guvernul a încuviințat ca refugiații din Bucovina, lipsiți cu desăvârșire de mijloace, să fie transportați gratuit până la Palanca.

Parchetul anchetează cazul de agresiune violentă săvîrșită de actorii Al. Teodoriu și A. Papin, asupra d-lui N. Gh. Ionescu, la crîșma Sapsa Grünberg din Tg.-Frumos.

Societatea ortodoxă Națională a Femeilor Romîne, secția Iași, exprimă viile sale mulțumiri următoarelor persoane, care au mai bine voit să ofere obolul lor pentru Steaua de Crăciun a copilașilor lipsiți de mijloace :

D-na Maria Petrovanu 5 m. stofă de lînă, d-na Elena Țintu 5 lei, Maria C. Climescu 10 lei. Elisa Severin 1 leu, S. S. Arh. Antim Petrescu 5 lei, d. Marcel Mancaș 10 lei și un rînd de haine, d-ra Mărioara D. Cădere mai multe obiecte de îmbrăcat, d-ra Regina David, mai multe obiecte de îmbrăcat, d ra Fanny Orenstein mai multe obiecte de îmbrăcat, d-na Alexandrina Gavrilescu 6 rochițe, d-rele eleve ale școalei secundare, Oltea Doamna : Ana Vasiliu, Speranța Dimitriu, Valeria Dobreanu, Veronica Ștefăniu, Maria Catana, Olga Anghelichi, Maria Ghidionescu, Margareta Botez, Lucia Miclescu, Olimpia Tuliatu, Ortansa Scherr, Eugenia Spanu Florica Sachelarescu, Ana Lefter, Felicia Andriescu și Elena Robert : jucării. d-na Maria Moruzzi 10 lei, d-na Sophie Gane 5 lei, d-ra L. S. 2 lei, d-ra Dea Bogonos 4 lei și o jucărie, d-ra Maria Uhrynowsky 4 jucării., d-ra dr. Riegler 16 obiecte de la diferite persoane, d-ra Al Mănescu 3 jucări. d-nele Socea și Mavrocordat 19 jucării, d. Tuffli 15 pachete bomboane, d-rele Lupu 10 lei.

D-na Henrieta V. Munteanu 5 lei, d-na Maria Stihi 2 lei, d-na Maria Lucian Roiu : un rînd de haine, d-rele Margareta, Titina și Corina Petrovanu : jucării, d. Arsenie, 6 perechi ghete, d. Funiak 6 pachete bomboane, d-na Lucia Greceanu 20 lei, d-na I. Krupenski 6 polonice, trei perechi mănuși și 7 jucării din partea copiilor d-sale, d-na Maria Gall 3 lei și 10 c. p. ilustrate, d-rele Teodor (Vaslui) 5 jucării, d-na Adela Botez un palton, d-na Maior Cruceanu stofă pentru 2 paltoane, d-na L. Cristea 3 jucării, 2 rochiți un șorț, d-rele Ștefănescu 2 jucării, d-na Natalia A. Popovici 3 glugi, d-na Sofia Mironeanu 2 rochiți și 2 cămeșuți de pînză romînească, d-na Maria Gr. Iamandi 7 halate, 2 rochiți, o jăcheță, ciorapi, d-na Corina dr. Iamandi 2 rînduri hăinuțe, rufe.

Noul program al cinematografului Pathé Frères din sala Circului Sidoli ce se reprezintă astă seară Marți 23 Decembrie, cuprinde între altele :

Salzburgul și parcul, oraș în mijlocul Alpilor Salzburgului (Austria).

Puiul de vultur (Regele Romei). Prelucrare dupăscrierea „L'AIGLON" a marelui autor francez Edmond Rostand. Desfășurarea ne redă viața ducelui de Reichstadt unicul vlastar al marelui Imparat Napoleon I. (3 părți).

„L'Aiglon" pentru ultimă oară astăseară.

Șofer din dragoste, adaptare splendidă după scrierea comică „Ah, cette Gigette !". Excelentă montare ; admirabilă interpretare datorită somităților artistice ale scenelor străine.

Frica de microbi, scene foarte humoristice.

Noul program viitor se reprezintă mîne Mercuri 24 Dec :

Invenția distrugătoare, mare dramă de actualitate.—O casă liniștită, comedie.—Reapariția ziarului însuflet „Pathé-Journal" după o suspendare de 4 luni, cu știrile, telegramele, porturile etc.

Direcția cinematografului din sala Circului Sidoli aduce la cunoștința numeroșilor săi vizitatori, că în tot tiupul acestor sărbători va da cîte un program nou în fiecare zi și anume :

Joi 25 Decemb. două matineuri la orele 3 și 5 și reprezentație serală.

Vineri 26 Dec. program nou 2 matineuri și reprez. serală.

Sîmb. 27 Decem. program nou 2 matineuri și reprez. serală.

Duminică 28 Dec. program nou 2 matineuri și reprez. serală.

Luni 29 Dec. program nou reprezentație serală.

Societatea ortodoxă națională a femeilor romîne secția Iași a organizat o serbare a stelei de Crăciun pentru copiii de la grădinile de copii Al. Mavrocordat (Socola) și Țicău.

Comitetul organizator roagă pe toată lumea care a dăruit bani și obiecte și care se interesează de bunul mers al acestei instituții să aziste la această serbare, care va avea loc Marți 23 c. ora 3 p. m. la atelierele C. F. R. de la Frumoasa.

Programul este bogat și variat.

D. Georges Lorand a vizitat eri în timpul zilei bisericele Mitropolitană, Trei Erarchi și Sf. Neculai, și Teatrul Național. D. Lorand a rămas încîntat de aceste instituții.

Azi cu trenul de 10, d. Georges Lorand a părăsit Iașul, condus la gară de numeroase personalități.

Joi 25 Decembrie a. c. ora 3 p. m. are loc prima conferință ținută de d. dr. Ghelerter despre *„Ingrijirea și boalele sugarilor"* din ciclul de trei conferințe organizate de *„Prima Societate Fraterna Israelită-Păcurari"* în localul proprii *din str. Ghica-Vodă 39* în folosul lucrărilor pregătitoare ale *spitalului de copii*, pe care societatea îl va înființa pe terenul și imobilele proprii din str. Ghica-Vodă 37 și 39.

Aflăm cu plăcere că zilele trecute a avut loc logodna distinsei doctorande d-ra Adina Artino, cu d. doctorand Dimitrie Holban, intern la secția primirei bolnavilor din spitalul Central.

Felicitări familiilor și tinerilor logodiți.

Donațiile colonelului Langa. — Din actul de donație al regretatului colonel Const. Langa mai extragem următoarele :

B). 1000 lei, una mie lei, d. primar al comunei Iași va da această sumă în fiecare an, în luna Septembrie, școalei *Reuniunea femeilor romîne* din Iași, sub titlu de subvenție, pe tot timpul cît această școală va funcționa. Din jumătatea acestei sume d-na directoară va cumpăra uneltele strict necesare pentru două absolvente de la atelierul de croitorie și cu restul de cinci sute lei d-sa va închiria un magazin în Iași unde acele două absolvente de la atelierul de croitorie al școlii vor fi tovarășe.

D-na directoară va fi în drept a vizita ori cînd magazinul absolventelor, dîndu-le povețele ce va crede, în conducerea atelierului lor. Și, pentru înlesnirea conducerei atelierului celor două maestre asociate din primul an, se vor mai asocia alte două absolvente ale celui de al doilea an, la primul atelier formînd astfel patru asociate cu un atelier, de croitorie, avînd instumentele necesare în valoare de una mie lei din care 500 lei din primul an și 500 lei din al doilea an, cum și chiria de una mie lei pentru atelier. Tot produsul acestui atelier în timpul asociației va fi numai al asociatelor existente la acest atelier, cu excluderea ori căror alte persoane străine asociației și uneltele cumpărate din suma de 1000 lei arătată mai sus, vor fi comune acestor asociate ; iar după doi ani de asociație, asociatele în vieață își vor putea desface societatea spre a-și deschide în parte sau în tovărășie magazia pe comptul lor propriu, urmînd ca de la această dată, adică după acei doi ani, alte absolvente ale aceleași școli profesionale să fie ajutate întocmai ca și cele din cei doi ani expirați.

Retragerea vre-uneia din asociate înainte de împlinirea termenului asociației, nu va da dreptul la beneficiul cuvenit acelei asociate, nici la instrumentele asociației sau valoarea lor ; afară de cazurile de boală bine constatată a asociatei retrase, în care caz acea asociată va avea dreptul numai la beneficiul din asociație cuvenit pînă la retragerea sa.

Dacă la atelierul de croitorie al acestei școli nu vor mai fi absolvente, atunci se va urma întocmai cu alte secțiuni ale aceleași școli, de lengerie, florărie sau alte lucrări folositoare absolventelor acelei școli.

In caz cînd această școală nu ar mai putea da absolventele arătate mai sus, atunci suma de 1000 lei ce se va primi anual de la d. primar al comunei Iași, va servi pentru primirea anual a cite două eleve interne din acele care au terminat cursul primar cu succes, avînd o moralitate și o conduită exemplară și a căror părinți nu dispun de mijloace, preferindu-se orfanele și fiicele văduvelor.

In caz cînd această școală nu ar mai funcționa, adică s'ar desființa din orice cauză, în asemenea caz, pînă la reînființarea unei asemènea școli, suma de 1000 lei anual arătată mai sus, va rămîne la dispoziția comunei Iași pentru ajutorul fiilor de romîni, de religie creștină ortodoxă, destinați la meserii și comerț.

In vederea sărbătorilor, Debiut Badareu aduce la cunoștința Onor. Public, că a redus prețurile produselor alimentare vînzîndu-le sub prețul pieții și anume :

Unt superior p. cafea și masă	5.60	kgr
Smîntînă dulce centrifugată	2,40	„
Unt topit calitate snperioară	5.—	„
Brînză de oi	1.40 și 1,60	„
Brînză de oi de toamnă	1.80 și 2—	„
Brînză de burduf, de munte	2.80	„
Caşcaval grecesc	2.40	„
Caşcaval de Penteleu	3.20	„
Schweitzer elvețian veritabil	6.00	«
Brînză de Brăila de toamnă	2—	„
Lapte de oi de munte	1.20	„
Gervais bucata	0.45	„
Șuncă à la Praga	5,00	„
Salam de Sibiu	7,00	„
In fie-care seară se găsește lapte dulce proaspet	0,30	„

Tot în vederea sărbătorilor s'au pus în vînzare diferite calități de vinuri :

Vin alb vechiu și nou	0.80	lit.
Vin alb vechiu	1,00	„
Vin alb superior	1.20	„
Vin Cotnar și Bordeaux	1.60	«
Vin Cotnar și Bordeaux superior	2.00	„
Vin Otonel tămăios	2.00	„

Serviciul telegrafic și telefonic al „Opiniei"

Caile ferate din Belgia

Berlin. — De la 1 Ianuar st. n. a reînceput circulația pe liniile de cale ferată din Belgia, sub controlul autorităților germane. Peste 3000 de funcționari și lucrători de cale ferată detașați din Germania, au luat serviciul în Belgia.

Indieni spre Franța

Roma.—Ziarul „Giornale d'Italia" zice că toate trupele indiene ce sosesc în Egipet sunt transportate în Franța.

Motivul acestei transportări de trupe din India trebue căutat în faptul că guvernul englez se teme că trupele musulmane din India vor refuză să se lupte contra coreligionarilor lor. (Agenția Bjoernson)

Prizonierii Germani în Franța

Berlin. — Ziarul francofil „Corriere della sera" critică aspru lagărul de concentrare dela Rochefort unde sunt adăpostiți peste 800 germani și austriaci. Lagărul constă dintr'o cazarmă unde prizonierii civili sunt ținuți mai rău de cît condamnații, cu toate că între acei prizonieri sunt persoane cu cultură cari din cauza precipitării evenimentelor n'au avut posibilitatea să părăsească Franța.

Prizonerii civili dorm pe paie cari n'au fost încă schimbate dela începutul războiului, fără cuverturi și nu primesc hrană suficientă. (Bjornson)

Germanii au ocupat Varșovia

Bucureşti. -- Legațiunea germană din Capitală anunță în acest moment că trupele germane au ocupat Varșovia.

(Până la ora aceasta, 3 și jum., Agenția Română încă n'a transmis nimic în această privință. Știrea ne-a fost urgent comunicată de către corespondentul nostru care este redactor la ziarul „Adevărul".)

Comunicat francez

Paris.—(Prin telegrafie fară fir de la turnul Eifel).

De la mare la Oise a domnit un calm aproape complect. Timpul este ploios. In mai multe puncte ale frontului au avut loc dueluri de artilerie. In fața localității Noulet artileria germană a fost redusă la tăcere. La Aisne și în Champagne a avut loc o violentă canonadă în care bateriile franceze și-au arătat superioritatea.

Am progresat în regiunea Perthes și Meuil-les-Hurlus. In Argonne și Meusa a continuat canonada.

Tentativa trupelor noastre pentru a ocupa Bouvenile, n'a reușit.

Francezii au continuat înaintarea în pădurea Pretre, la nord-vest de Pout-à-Mousson.

In Alsacia de sud, francezii au ocupat unele înălțimi de la vest de Cerney. Un contra atac inamic a fost respins.

Din satul Steinbach am ocupat cartierul bisericei și cimitirului.

Prima societate Fraterna Israelită

pentru întreținerea

AZILULUI DE BĂTRÎNI

— Fondată de meseriașii din Iași —

No. 38

Convocare

Domnii membrii ai societății sunt convocați în adunare generală ordinară.

JOI 25 Decembrie

de la 1 pînă la 6 p. m.

pentru alegerea comitetului și censorilor conf. statului.

Modalitatea și dispozițiunele privitoare la alegere sunt afișate la cancelaria societății.

COMITETUL

Iași, Decembrie 1914

Publicație

Subsemnatul Lupu Sufrin comerciant angrosist de manufactură domiciliat în Iași public spre cunoștința generală că plîngerea anunțată de Beriș Stern debitorul meu este neîntemeiată, căci numitul îmi datorește mie bani și posed polițe semnate de el în prăvălia mea ; In consecință îl învit am prezentă ori ce poliță falsificată sau dovezi că au circulat ast-fel de polițe pe piață, contrar voiu interveni prin parchet spre a'l face responzabil de ori ce eventuale daune morale și materiale.

Lupu Sufrin

Mulțumire pubiică

Adînc îndurerat de ireparabila pierdere ce-am suferit prin moartea prea iubitei mele soții d-na Ana Sternberg, toastă timp îndelungat directoarea Școalei de fete a Reuniunei femeilor israelite în Iași, mă simt dator a mulțumi din toată inima onor. Comitet al școalei, Epitropiei Spitalului israelit, Administrației Cimitirului israelit și în deosebi asociațiunei Corpului didactic israelit și d-lui farmacist D. Herzenberg pentru interesul ce au pus de a face în veci neuitatei o demnă și frumoasă ceremonie funerară.

Iași, 21 Decembrie 1914.

N. STERNBERG

Un romîn bucovinean

Absolvent al Liceului din Succava (Bucovina) cunoscînd și germana caută un loc pentru a-și cîștiga pînea zilnică.

Cei care se voi milui a'l angaja sunt rugați a se adresa lui Petru Chichifoi la casierul clubului liberal, care'l găzduește.

Ocaziune rară

Diferite mobile, oglinzi, paturi de fer, 1 pianino, *o casă de fer p. bani 1 mașină de cusut* Singer, *2 dulapuri de nucă 1 lavabo idem cu marmoră, 2 biblioteci, 3 mese de nucă, perdele, covoare, scaune un ciasornic de perete etc., se poate cumpăra cu prețuri foarte avantajoase. A se adresa : La strada* Palladi *No. 7 (în curte) de la 10—12 și de la 2—4 în ie care zi.*

Sanatoriul „Sf-ta Maria"

fost Dr. TZAICU, str. Zmău No. 3, Iaș

complect reorganizat. Direcție nouă. Hydrotherapie. Electricitate. Examen de sînge. Urine.

Secția chirurgicală sub conducerea

profesorului Dr. Amza Jianu.

Secția medicală cu laborator pentru examene de urină, sînge etc.

Prețuri moderate. Ingrijirea bolnavilor nu va lăsa nimic de dorit.

Pacienții au libertatea de a'și alege d-nii medici curanți.

Dr. Leon Șeptelici-Andrieși

ABONAMENTE

5 BANI

Un an . . . 20 lei
6 luni . 10 lei

OPINIA

ANUNȚURI

Un rând pag. III, 50 b.
» » IV, 40 »

5 BANI

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Administrația: Tipografia H. Goldner, Iași. — TELEFON No. 36 —

Sub direcțiunea unui Comitet

Anul XII — No. 2363. — Joi 25 Dec. 1914

DREPTATE

Mine sărbătorim nașterea Celui ce pentru dreptate și adevăr a suferit și a fost răstignit.

Vor fi mine o mie nouă sute patru sprezece ani împliniți de cînd lumea umblă însetată după aceiași dreptate pentru care a pătimit Mîntuitorul.

Nimic nu supără mai tare ca nedreptatea, dar sunt momente și împrejurări cînd nerespectarea dreptății poate aduce mari neajunsuri nu unui individ, ci unei țări întregi.

Crăciunul din anul acesta se va deosebi cu mult de sărbătorile de același fel ale anilor din urmă. O amenințare stă atîrnată asupra capului nostru: războiul. Nu putem anticipa asupra celor ce se pot întîmpla peste cîte-va zile. Se poate să fim chemați și noi a lua parte la această mare ecatombă de oameni. Dacă în asemenea împrejurări vom fi drepți, pe de o parte se vor micșora durerile celor ce nu pot pleca pe cîmpul de luptă, iar de alta se va da curaj celor ce se vor duce și victoria va fi de partea noastră.

Dintre țările în lupte astăzi, cunoaștem două cari se plîng de nepreptatea ce domină în armatele lor.

Georges Lorand în conferința de alaltă seară de la Teatrul național, ne spunea că în Belgia până acum un an serviciu militar personal nu exista. Cel bogat își plătia un ramplasant.

Francezii duc luptă înverșunată contra celor ce dînșii numesc „les embusquis" *adică acei cari ori s'au făcut scutiți, ori s'au reformat, ori s'au plasat pe la serviciile sedentare sau comode de tot.*

Georges Clémenceau nu încetează a protesta prin ziarul său „L'homme Enchâmé" *contra acestor nedreptăți. Și alături cu el fac cor și alte ziare, la accentele lui se asociază și publicul.*

Următorul caz întîmplat la Paris e simptomatic.

Intr'un compartiment de tramway din numitul oraș printre călători se putea vedea un tînăr robust, bine legat, dar puțin palid.

Tovarășii lui de drum nu se sfiiau a face glume răutăcioase pe socoteala lui, iar unii nu s'au putut împedica de a face cu glas tare reflexiunea că locul unui tînăr, care se prezintă în asemenea condițiuni, nu poate fi aici, ci la front.

Atunci tînărul cu un glas foarte domol răspunde:

— „Am luat parte în lupta de pe Marna, am fost rănit; pînă astăzi am stat în spital, iar mîne plec la front".

Se înțelege că în loc de a fi obiect de glume proaste, din moment ce a spus vorbele de mai sus, a ajuns să fie ovaționat și lăudat.

Intîmplarea pe care o relatează ziarul „Le Journal" de acum vre-o două săptămîni, e caracteristică. Lumea care nu cunoaște de multe ori împrejurările are totuși intuiția că multe nedreptăți se comit în vremile acestea. Ea umblă după dreptate și în cazuri ca cel mai sus arătat, comite ea însăși o nedreptate. Este însă o voce internă universală care cere ca nedreptate să nu se facă.

Fi-vom ascultați și noi, acum cînd timpul se apropie?

VIR.

CRACIUNUL ROȘU...

Cine oare n'a plecat, Luni seara, din sala teatrului național, adînc emoționat, zguduit pînă în cea din urmă fibră a inimei după ascultarea conferinței parlamentarului belgian Georges Lorand? Și dezastrul nefericitei Belgiei nu este decît un epizod — e drept: un foarte dureros epizod — din actualul războiu european, o pagină dintr'o carte voluminoasă și plină de născociri. Căci tragedia cea mare nu stă în detaliile sîngeroase, în întîmplările de o zi pe alta, în procedeurile întrebuințate de cutare comandant, în excesele cutărui general. Ci în războiul însu-și, ca atare. De *el*, ca de un Moloch nesățios, s'a înspăimîntat lumea — cînd l'a văzut sosind — pentru că știa că de îndată ce vine, va veni fatalmente groaznic, de multă vreme pregătit preste tot, neasămănat de fioros și odios, ca o desfrînată orgie, chemată să înlăture tot ce rațiunea omenească putuse face pînă astăzi în direcțiunea progresului și tot ce ar fi putut hrăni în univers speranța întronării unei înfrățiri obștești.

De jălit este, fără îndoială, acea neferită Belgie, simpatică tuturor, scumpă tuturor. De jălit, nu mai puțin, toate regiunile cari, sub o formă ori alta, într'o parte ori într'alta a Europei, îndură invaziuni dureroase, ori mizeriile războiului: Cine zice Războiu, a zis tot, a cuprins nemărginirea unui ocean de nenorociri!

La cîțiva pași de noi, pe întreaga frontieră dinspre Bucovina, tremură groaza și nevoia în ochii a mii și mii de fugari. Bătrîni, femei, copii, prunci înghețați la sînii mamelor lor, oameni înebuniți, scapați, cu goană dezordonată,—se ascund prin păduri, ori cerșesc la drumul mare codrul de pîne... Ce vină au ei? Ce crime ispășesc? Cine-i pedepsește?

...Și acei cari au fugit din bogatele centre industriale ale Belgiei și acei cari și-au lasat avutul ori sărăcia în tîrgușoarele obscure ale Galiției, Pocuției, Bucovinei — sunt victime deplorabile ale unui și aceluiași rău imens, cumplit și fără pereche: Războiul!

Pentru unii, ca și pentru ceilalți, serbătoarea mare a Creștinătății și asprimea iernei n'au putut obținea de nicăiri clipa de îndurare și de împăcare, căci oștirile învrăjbite nu s'au întrerupt de la datoria lor de a se fugări, de a se măcelări.

Un moment se crezuse că va fi cu putință, cu prilejul acestor sfinte sărbători să se deie un mic răgaz milioanelor de soldați și milioanelor de pribegi. Dar tecnica militară nu se împacă lesne cu cerințe umanitare și războiul nu cunoaște, nu poate cunoaște șovairi sentimentale, precum nu cunoaște mila.

O întrerupere? un armistițiu? Prea s'ar părea artificial și calculat. Ca și cum vrajba între luptători cari nu se cunosc, cari nu se uresc—n'ar fi hrănită pe cale artificială și n'ar fi compatibilă cu o convențională încetare de arme.

Și astfel măcelul își urmează cursul, fără a ținea seama de nimic, iar noi—privitorii de departe—vom beneficia doară de singura întrerupere, — neapariția ziarelor în timpul zilelor de Crăciun.

E și acesta un bine sufletesc, pentru că, în acele zile, vom fi în necunoștința cruntului adevăr; vom putea ignora unele întîmplări; vom avea iluzia unei liniști ideale, iar tăcerea trecătoare ne va face să credem mai cu temei în apropierea zilei,—norocoasă pentru toată omenirea—cînd zgomotul asurzitor al tunurilor, obsesiunea sîngelui vor fi încetat cu adevărat, pregătind icoana unei lumi împăcăte și înfrățite, după vorba spusă acum aproape două mii de ani:

—„Pace vouă!"

Această efemeră iluziune va ascunde imaginea Crăciunului Roșu sub vălul alb al unor speranțe binefăcătoare îngăduindu-ne să întrezărim sfîrșitul războaielor de-a pururi cu tot convoiul lor de nedreptăți, de cruzimi și vărsări de sînge...

Rodion

Mici Polemici

Afipte mari anunță un spectacol nou: „Zodia porcului".

...Iar îl sacrifică de Crăciun, bictul animal!

*

La „Național" se anunță „Cafeneaua mică".

— Suntem, din nenorocire, o mare cafenea, în ale diplomației!

*

Un versificator iașan a scris „La arme!".

— Și s'a nemerit să fie unul care a scăpat de armată o droaie de tineri zdraveni...

*

O fi căzut Varșovia?

— Atunci vom avea liniște de serbători. Doară la Varșovia a fost totdeauna liniște... după măcel.

*

Ziarele se ocupă de exportul ocult a unui număr de 42 vagoane fasole.

— 42? Să știți că exportul e pentru Germania!

O vizită la sediul societății de gimnastică

Noi, cari trăim în orașul acesta, și ași putea zice același lucru despre toți moldovenii din partea de nord, suntem deprinși mai mult a ne văicăra, de cît a pune umărul la lucru. Intrebați pe cel întîiu locuitor al vre unui oraș de prin aceste părți, cum merge, ce mai nou prin oraș și răspunsul va fi invariabil: rău și din rău în mai rău.

Așteptăm cu toții ca mîntuirea să ne vină din alte părți. De aceea învinovățim pentru starea asta a lucrurilor pe alții, iar nu pe noi. Guvernele și administrațiile sunt de vină, după părerea foarte răspîndită printre noi, că orașele noastre merg rău.

Cerem deci celor de sus să se îngrijască de orașul nostru. Dar dacă cel puțin am ști să cerem? Chiar din acest punct de vedere ne găsim în situațiunea cui-va, care s'ar fi adresat la un loc înnalt pentru un interes și pe care cînd îl întrebi, ce ai făcut, îți răspunde: am zis o vorbă unde trebuia, dar dacă am văzut că s'arată greoi, l'am lăsat în pace. Așa și noi: zicem, dar nu stăruim, și nici nu ne pricepem cum să stăruim.

E drept să observăm însă că între cei ce locuesc orașele moldovenești nu există acea cohesiune, acea legătură sufletească care face forța altor arme. Trăim în vrăjmășia cu o populațiune destul de numeroasă, de care e de altă origine de cît a noastră.

Privim cum dînsa se organizează aparte, admirăm solidaritatea între membrii ei, vizităm și ne minunăm de așezămintele ce-ș'a creat, de modul cum se organizează dar nu facem nimic pentru a rezolva problema unui astfel de traiu.

Se înțelege că nu cu această ocaziune vom discuta o asemenea chestiune. Văd aici numai o latură a ei și'mi dau samă că progresul nostru față de cel al altor din alte părți ale țării e stînjenit și prin această împrejurare.

Nu progresează Iașul, pentru că noi nici nu suntem stăruitori la lucru. Noi respectăm cu sfințenie cele ce spunea neîntrecutul povestitor Creangă în diferite ocaziuni că adică: „ori nu punem nod la ața cu care coasem, ori că moldovanului îi e greu pînă începe că de lăsat se lasă îndată".

Și cu toate acestea orașul nostru n'a rămas străin de ori-ce mișcare înainte. S'au făcut progrese, dar pe cînd în alte părți se socoate, de exemplu, că aceste reprezintă 50 la sută pe o perioadă de 5 ani, la noi tot în acest interval progresul ar putea reprezenta 10 ori 15 la sută.

Acum vre-o trei ani se începuse o mișcare mai vie pentru a îmbunătăți și înfrumuseța orașul. Se făcea apel la toți locuitorii indiferent de rasă ori naționalitate și se părea că lucrurile vor merge bine.

Dar iar vorba lui Creangă: abia s'a început mișcarea că de isprăvit s'a isprăvit repede de tot.

Și cu toate acestea mare lucru e stăruința?

Un model de aceasta ni-l dă *Societatea de gimnastică, sport și muzică și tir.*

Incepută modest prin stăruința cîtorva profesori în frunte cu d. Paul Bujor, societatea aceasta e astăzi în plin progres.

Ea are sediul în stradela școalei de Arte. De abia prin 1905 a obținut de la ministerul instrucțiunii o parte din foastele ateliere ale școalei de meserii (astăzi școala superioară de comerț). Incet, încet și cu o stăruință neîntrerupta societatea a ajuns proprietară, prin grația tot a acelui minister, a întregului local al acelor ateliere. Cine vizitează astăzi localul societății, și mai ales dacă știe ce a fost mai înainte, rămîne în admirațiune înaintea transformărilor ce i s'au adus.

Dacă pe din afară s'a păstrat forma architectonică veche, prin îngrijire și curățenie se vede însă îngrijirea bunilor gospodari cari conduc astăzi instituțiunea. Dar ceia ce e de admirat sunt transformările interioare: de o parte o sală lungă de tir, iar de alta una tot așa pentru gimnastică și la mijloc sala pentru festivități și camera pentru administrație. Fiecare sala de o curățenie exemplară, cu plafoane și pereți zugrăvlți. Apoi fiecare din ele înzestrate cu mobilier—am putea zice luxos—și cu aparatele respective.

D. Vasile Teodoreanu, neobositul și pricepetul conducător sprijinit de profesorii tineri de gimnastică, cum e d. T. Berescu și un consiliu de administrație dornic de progres, fac adevărate minuni în fiecare an.

Te simți recreat, simți că trăești în o atmosferă de progres cînd vizitezi localul acestei societăți.

Serbările organizate de administrație în frunte cu d. Teodoreanu atrage lumea din orașul nostru, și fiecare pleacă după sfîrșirea lor cu mulțumirea de a fi petrecut cîteva ore din cele mai plăcute ale vieții.

In timpul cînd educațiunea fizică e la ordinea zilei, cînd se organizează legiunile de cercetași, rolul unei societăți ca aceasta e indicat.

Iașul se poate făli cu societatea sa de gimnastică, sport, muzică și tir, la înaltarea căreia au contribuit d-nii P. Bujor, I. V. Praja, iar acum d. V. Teodoreanu, și consiliile de administrație, prezidate de ei.

Tot se poate face ceva dacă stărui, dacă ai o linie bine hotărîtă și nu te uiți la bîrfelile unora, la nerecunoștința ori critica fără temeiu a altora.

V. I. Radu

Nașterea Domnului

(Poemă religioasă)

Intreaga creștinătate de ritul ortodox, serbează astăzi nașterea Domnului nostru Isus Christos; căci au trecut nouăspre-zece veacuri și mai bine, de cînd s'a anunțat vestea în lume, că: „Isus Christos Mîntuitorul a sosit, și odată cu El și pacea pe pămînt a venit..."

Sublima aniversare a nașterei Mîntuitorului, pune în sufletele drept credincioșilor, sentimentul celei mai profunde pietăți, căci ea evocă,—atît de viu, măreț,—în mintea fiecăruia, divina imagine al sacrificatului pentru omenire!...

Unul a fost, care pentru prima oară a zis: „Eu am venit lumină în lume, ca toți cei ce cred în mine, să nu rămînă în întuneric!..." *Și în adevăr, lumina care aruncă peste secole crestele-i raze aurite, e a blîndului Christ, de care a fost slăvită!...*

Și această lumină în veci nemuritoare, arată întotdeauna celor rătăciți, drumul cel drept luminat de Soare și de chipul sfînt al blîndului Christ! „Precum m'a iubit PĂRINTELE pe mine, tot așa Eu v'am iubit pe voi; rămăneți în dragostea Mea!..."

V. Demetrius Jassy

Pretinsul faliment al Pacifismului

Părerile oamenilor, suggerate de exaltarea războinică de astăzi, se împart în două. Unii cîntă răsboiul prezicînd o eră nouă—umanitatea sub altă față. Alții prezic distrugerea totală a culturei intelectuale și morale, deci întoarcerea la barbarie „trezirea instinctelor bestiei feroce umane».

Divergența acestor păreri vine de la confuzia ce se face între ereditarea evolutivă a creerului—a sufletului—cu cea a civilizației. Cea dintăi înaintează în cursul a milioane, a sute de mii de ani. Pe cînd evoluția civilizației provine din achiziițiile individuale ale creeruiui datorite strămoșilor, ale căror cunoștinți sunt acumulate în enciclopedia științei și a artei.

D-rul A. Forel arată admirabil într'un mic studiu rătăcirea rațiunei omenești. El spune că majoritatea oamenilor se conduc numai de sentimente și pasiuni care falșifică rațiunea totdeauna. De aici vin minciunile de tot felul cu care se nutrește fie-care. Unele minciuni, care provin din pasiune sau emoție, sunt *inconștiente*; altele însă sunt *tendențioase*. Afară de aceasta mai sunt și minciunile *calculate* ale diplomaților cu care se suggestionează masele.

Adevărul însă e acesta. Cei morți ne stăpînesc totdeauna și în toate, deci cultura noastră intelectuală și morală nu poate schimba natura umană; dar prin educație apropiată omul se poate adapta sentimentelor sociale, disciplinei și datoriilor sociale.

Prin urmare nu ne putem îndoi despre instinctele naturale feroce ale omului; dar în acelaș timp omul e capabil și de devotament, de eroism și de abnegație.

Adversarii pacifismului exaltează virtuțile războinice și mai ales disciplina.

O pace durabilă zic ei înmoaie caracterele. Dar se poate demonstra că și fără războiu se poate avea o disciplina umană excelentă printr'o educație și o organizație socială rațională. Se constată tocmai contrarul. Prin războiu se stîrnesc mai mult pasiunile bestiale din om, ura națională, calomnia cruzimea; dispar oamenii cei mai viguroși și rămîn cei infirmi și slabi; și se distrug operele de arte.

De aceste lucruri convins la 1870, maiorul german Egidy s'a convertit la pacifism.

Așa dar a ne întoarce la barbarie nu mai e cu putință. Și deși se zice că nu mai este nimic nou sub soare totuși în evoluția umană și în istorie sunt multe lucruri noua; drumurile de fier, avioanele, telegraful, telefonul. Apoi salbatecii dispar și civilizalia se întinde. Ura de rasă dispare de asemenea prin transitul așa de lesnicios ce se face; diferențele de religie nu se mai iau în seamă—fapt care întreținea antagonismul artificial. Cu timpul va dispare cu totul, grației Științei înaintea căreia se vor preface toate.

Barbarii nu ne mai amenință și toate sforțările vor trebui îndreptate pentru alungarea barbariei din noi, ne sfătuesc oamenii de bine.

Maria C. Butureanu

ECOURI

Invățămîntul în Germania.—In budgetul pe anul școlar 1913—14 se prevede pentru școalele din orașul Lipsca (Leipzig) frumoasa sumă de 12,019,000 mărci (o marcă valorează 1 leu 24 bani). Din această sumă, scăzîndu-se încăsările din taxe și alte venituri, rămîne în sarcina orașului 8.840.000 mărci, sumă care reprezintă 16,3 la sută din budgetul total al orașului Lipsca. Din suma pomenită se cheltuește 6. 142,000 mărci pentru învățămîntul primar. Așa înaintează un popor în cultură!

*

Analfabetism în Ungaria. — Revista școlastică din Blaj arată că în sinodul de primăvară a districtului protop. Giurgeu s'a constatat că sunt 2196 copii supuși obligativității școlare, dintre care au urmat la școala confesională 635 iar în școale streine 325. N'au urmat nici o școală 1235 copii, adecă 56 la sută din numărul copiilor în vrîstă de școală, Cauza acestei triste contatări este *lipsa de școale.*

In districtul protopopesc al sibienilor numărul copiilor impuși obligativității școlare a fost de 3623 (1332 băeți și 1291 fete) dintre cari au urmat la școală 2086 (1079 băeți și 1007 fete); deci 537 copii, adecă 25,7 la sută din numărul total rămîn neștiutori de carte.

INFORMAȚII

Cu ocaziunea sfintelor serbători „OPINIA" urează cetitorilor săi cele mai sincere urări.

D. Take Ionescu, șeful partidului nostru, va petrece sărbătorile la Sinaia, unde va rămînea pînă la 9 Ianuarie.

Știrea comunicată ieri că Varșovia a fost ocupată de Germani, publicată în numărul nostru de ieri pe baza comunicărei urgente telefonice, a corespondentului nostru, n'a găsit pînă acum o confirmare oficială.

Se pare că totul se datorește următoarei telegrame, afișată la legațiunea germană:

Stokolm. — Se afirmă aci că germanii au ajuns la porțile Varșoviei.

Atît și nimic mai mult.

Ieri a avut loc prima ședință a noului comitet al societății medico-farmaceutice. S'au discutat diverse chestiuni de organizare.

Nu există un cadou mai potrivit pentru elevi şi studenţi decît un

IOAN NĂDEJDE

DICŢIONAR

LATIN-ROMÂN

COMPLECT

PENTRU LICEE, SEMINARII ŞI UNIVERSITĂŢI

LUCRAT DUPĂ CEI MAI BUNI LEXICOGRAFI CA:

BRÉAL, QUICHERAT, MÜHLMANN, ETC.

EDIŢIA a II-a CORECTATĂ ŞI ADAOGITĂ

IAŞI

EDITURA ŞI TIPOGRAFIA H. GOLDNER, STR. GH. MÂRZESCU No. 17

Un exemplar broşat 10 lei. Pe hârtie velină şi frumos legat 12 lei. Depozit la Tipografia H. Goldner Iaşi.

DE LA CONSILIUL COMUNAL.— Consiliul comunal s'a întrunit aseară, sub preşedinţia d-lui Gh. Mîrzescu, primarul oraşului.

Primarul arată că societatea Unionbaugeselschaft a făcut o propunere ca toate procesele şi neînţelegerile dintre societatea şi comună să fie rezolvite printr'o comisiune de arbitri.

D. primar spune că această propunere este în concordanţă cu stipulaţiunile din contractul încheiat de comună cu această societate, însă d-sa a pus condiţiunea ca membri comisiunei să fie numiţi de Comună, ceia ce a fost admis de societate.

Consiliul acceptă tranşarea diferendelor prin comisiunea de arbitrii şi numeşte în comisiune pe d-nii Toma Stelian, Mişu Antonescu, Anghel Saligni, Victor Cotescu şi Ilie Radu.

D. *Mîrzescu* arată apoi imposibilitatea pentru Comună de a face exproprierile hotărîte mai de mult pentru strada Stefan cel Mare, ce s'ar urca la o cheltuială de milioane, pe care comuna nu o poate suporta.

Consiliul acceptînd vederile primarului, hotăreşte a cere anularea decretului de aliniere a străzei Stefan cel Mare.

Consiliul îşi încheie activitatea anului acesta, votind, după propunerea d-lui primar Mîrzescu, un credit extraordinar de 3000 lei, pentru a se distribui ajutoare la săraci cu prilejul sfintelor serbători.

Excelentul atelier artistic al fotografului Curţei regale Weiss e asediat nu numai de ziariştii iaşani cari îşi schimbă carnetele de C. F. R. şi de tramvay, dar de întreg publicul select al Iaşului doritor de adevărate lucrări de artă în acest gen.

„Fetiţa doctorului" se intitulează noul volum de nuvele şi schiţe al tînărului dar fecundului scriitor N. N. Beldiceanu, prozator de mare talent, fiul decedatului poet iaşan Beldiceanu.

Volumul a apărut în editura „Minerva".

Din sorginte autorizată cunoaştem că lăsarea în disponibilitate a sub-comisarutui I. Acsente din Botoşani este o eroare întru cît numitul fiind bolnav a justificat lipsa de la concurs, conformîndu-se Regulamentului pentru examenele de aptitudini şi capacitate instituit asupra organizării poliţiei generale al statului publicat în Mon. Oficial no. 228 din 21 Martie 1906.

Astă noapte la orele 4 jum. a sosit în localitate, venind cu un tren special din Petrograd, prinţul rus Redvizlov. Prinţul a descins la otel Traian, iar azi cu expresul de zece a plecat la Bucureşti.

După ştirile din Ungheni ruşi prinţul vine la Bucureşti în misiune specială.

Toţi învăţătorii-suplinitori din judeţ sînt convocaţi la revizoratul şcolar pentru ziua de 28 Decembrie ora 9 dim. spre a participa la o conferinţă didactică la şcoala „Gh. Asachi". Conferinţa va ţine 3 zile.

Noul program al cinematografului Pathé Frères din sala Circului Sidoli ce se reprezintă astăseară Mercuri 24 Decembrie, cuprinde între altele:

Invenţia distrugătoare, mare dramă de actualitate.—Excelentă montare; admirabilă interpretare datorită somităţilor artistice ale scenelor străine.

O casă liniştită, splendidă comedie.

Reapariţia ziarului însufleţit „Pathé-Journal" după o suspendare de 4 luni, cu ştirile, telegramele, sporturile etc.

Direcţia cinematografului din sala Circului Sidoli aduce la cunoştinţa numeroşilor săi vizitatori, că în tot timpul acestor sărbători va da cîte un program nou în fiecare zi şi anume:

Joi 25 Decemb. două matineuri la orele 3 şi 5 şi reprezentaţie serală.

Vineri 26 Dec. program nou 2 matineuri şi reprez. serală.

Sîmb. 27 Decem. program nou 2 matineuri şi reprez. serală.

Duminică 28 Dec. program nou 2 matineuri şi reprez. serală.

Luni 29 Dec. program nou reprezentaţie serală.

Sîmbătă 27 c. (a 3-ia zi de Crăciun la biserica „Nicoriţă" din Tătăraşi, se va oficia un parastas de către P. S. Vicar al Sf. Mitropolii şi preoţii: Parohul Const. Dinescu, Garofeanu, Borcea, Arhidiaconul Chezarie şi alţii, pentru odihna sufletelor ostaşilor căzuţi pe cîmpiile Bulgariei în 1913 în prezenţa reprezentantului d-lui Comandant a Reg. 13 «Ştefan cel Mare».

In ziua de 27 Decembrie ora 3 p. m. va avea loc în Aula Universităţei o conferinţă în folosul soc. „Crucea Roşie a doamnelor din Romînia" filiala Iaşi, ţinută de d-ra Rappold.

Scopul fiind aşa de frumos, nu ne îndoim, că publicul va asista în număr cît de mare.

Aristizza Romanescu, marea noastră artistă împlineşte zilele aceste vrista de 60 de ani.

Indată ce va permite spaţiul, ne vom ocupa de lunga şi glorioasa carieră a acestei artiste.

Joi 25 Decembrie a. c. ora 3 p. m. are loc prima conferinţă ţinută de d. dr. Ghelerter despre *„Ingrijirea şi boalele sugarilor"* din ciclul de trei conferinţe organizate de *„Prima Societate Fraterna Israelită-Păcurari"* în localul proprii *din str. Ghica-Vodă 39* în folosul lucrărilor pregătitoare ale *spitalului de copii*, pe care societatea îl va înfiinţa pe terenul şi imobilele proprii din str. Ghica-Vodă 37 şi 39.

In vederea sărbătorilor, Debitul Badareu aduce la cunoştinţa Onor. Public, că a redus preţurile produselor alimentare vînzîndu-le sub preţul pieţii şi anume:

Unt superior p. cafea şi masă	5.60	kgr
Smîntînă dulce centrifugată	2,40	„
Unt topit calitate snperioară	5.—	„
Brînză de oi	1.40 şi 1,60	„
Brînză de oi de toamnă	1.80 şi 2—	„
Brînză de burduf, de munte	2.80	„
Caşcaval grecesc	2.40	„
Caşcaval de Penteleu	3.20	„
Schweitzer elveţian veritabil	6.00	«
Brînză de Brăila de toamnă	2—	„
Lapte de oi de munte	1.20	„
Gervais bucata	0.45	„
Şuncă à la Praga	5,00	„
Salam de Sibiu	7,00	„
In fie-care seară se găseşte lapte dulce proaspet	0,30	„

Tot în vederea sărbătorilor s'au pus în vînzare diferite calităţi de vinuri:

Vin alb vechiu şi nou	0.80	lit.
Vin alb vechiu	1,00	„
Vin alb superior	1.20	„
Vin Cotnar şi Bordeaux	1.60	«
Vin Cotnar şi Bordeaux superior	2.00	„
Vin Otonel tămăios	2.00	„

Doctorul **N. Hortolomei**

— Medic la Sf. Spiridon —

S'A MUTAT IN

Strada Cuza-Vodă (foastă Golia No. 42

Consultaţii 1—3 p. m.

Prima societate Fraterna Israelită

pentru întreţinerea

AZILULUI DE BĂTRÎNI

— Fondată de meseriaşii din Iaşi —

No. 38

Convocare

Domnii membrii ai societăţei sunt convocaţi în adunare generală ordinară.

JOI 25 Decembrie

de la 1 pînă la 6 p. m.

pentru alegerea comitetului şi censorilor conf. statului.

Modalitatea şi dispoziţiunele privitoare la alegere sunt afişate la cancelaria societăţei:

COMITETUL

Iaşi, Decembrie 1914

Un romîn bucovinean

Absolvent al Liceului din Suceava (Bucovina) cunoscînd şi germana caută un loc pentru a-şi cîştiga pînea zilnică.

Cei care se vor milui a'l angaja sunt rugaţi a se adresa lui Petru Chichifoi la casierul clubului liberal, care'l găzdueşte.

Serviciul telegrafic şi telefonic al „Opiniei"

Situaţia în Polonia

Petrograd 5. — O coloană inamică ce a năvălit pe frontul Mlavei, la sud de şoseaua Piosk-Gorlice, a fost respinsă. Unui din regimentele noastre urmărind pe inamic în retragere, a capturat un tun şi prizonieri.

Pe Vistula în sus de Visegrad, lîngă Kempa şi Polska, au fost descoperite mici vapoare germane cu tunuri la bord.

*

Berlin 5. — Marele stat major anunţă:

Pe teatrul oriental, în Prusia orientală şi în Polonia septentrională situaţia este neschimbată.

Atacurile noastre la est de Bzura, lîngă Kozlon şi Biskupi, fac progrese. De aseminea la nord-est de Bolimov trupele noastre au năvălit la est de Rawka, prin Hnmin şi prin înălţimile situate la nord de Humin. Mai la sud, în spre regiunea Piloa cum şi pe ţărmul drept al Piliţei, nici o schimbare, din cauza stării drumurilor şi a vremii defavorabile pe frontul mişcărilor noastre.

Incordarea anglo-americană

Viena 5—„Neue Freie Presse" află că guvernul american a ordonat ca flota ce era gata a merge în Pacific, pentru inaugurarea expoziţiunii mondiale din San-Francisco, să fie reţinută în Atlantic.

Ziarul adaugă că e firesc ca această măsură să nu fie interpretată în senzul că criza în raporturile între Washington şi Londra va trece peste încordările diplomatice, dar măsura luată arată că d. Wilson este impins de opiniunea ţării de a face să valoreze în mod energic punctul ei de vedere în cestiunea navigaţiei, atît de importantă pentru America şi a face să se înţeleagă la Londra, printr'o manifestaţie lămurită, că trebuie să ţie seama de revendicări.

Situaţia în Franţa

Berlin 5.— Marele stat major anunţă de la marele cartier general, cu data de 5 Ianuar.

Pe teatrul occidental, la nord de Arras trupele noastre au făcut să sară în aer o tranşee pe o lungime de 200 metri şi au făcut cîţiva prizonieri. Contra atacurile ulterioare ale adversarului au fost respinse.

Mai multe atacuri franceze în Argonne au fost respinse. Atacurile franceze între Steinbach şi Uffholtz au fost respinse în urma unei lupte cu baioneta.

Protest suedez contra Angliei

Cristiana. — In cercurile comerciale suedeze domneşte convingerea că Anglia întrebuinţează ca pretext starea de război ca să-şi apropie pe cît e posibil nu numai comerţul german ci şi cel neutral prin împiedecarea circulaţiei neutrale. Un vapor suedez încărcat cu plăci cuirasate pentru amiralitatea suedeză a fost oprit pe drum de flota engleză şi confiscat. Suedia a adresat guvernului englez un protest energic în această chestiune.

Starea de spirit în Italia

Roma.— „Mattino" condamnă cu cuvinte aspre presa italiană care aţiţă poporul la război. Ziarul spune că în curînd îşi va face drum în Franţa şi în Rusia convingerea, că aceste două puteri luptă numai pentru stăpînirea lumii de către Anglia şi că apoi va urma al doilea act al răsboiului mondial cu rolurile schimbate, cînd va suna şi pentru Italia ora decizivă. Pînă atunci însă Italia trebue să reziste aţiţarea farizeică.

Jocul Rusiei

Berlin.—„Norddeutsche Allgemeine Zeitung" publică un articol întitulat „Comunicările ministrului plenipotenţiar sîrb din Petersburg" în care se spune următoarele:

Ziarul „Novoje Vremea" a publicat la 10 | 23 Decembrie o convorbire a corespondentului său cu Spalaicovici, ministru plenipotenţiar sîrb la Petersburg, din care este interesant următorul pasagiu:

D, Spalaicovici mi-a repetat convorbirea sa cu d. Sassonov de la 11 | 24 Iulie cînd pentru toată lumea războiul era inevitabil care i-a declarat ca Rusia nu va permite în nici un caz un atac al Austro-Ungariei contra Serbiei. Sassonov a mai adăugat în acelaş timp că a vorbit deja despre aceasta pe faţă cu ambasadorul german Pourtalé declarîndu-i că un atac contra Serbiei atinge interesele cele mai vitale ale Rusiei, al cărei guvern va fi silit să ia contra-măsurile necesare.

Această comunicare, scrie ziarul „Norddeutsche Allgemeine Zeitung" este de cel mai mare interes, de oare-ce prin aceasta se face dovada, că Sassonov a comunicat ministrului sîrb din Petersburg, Spalaicovici, într'o formă cu totul schimbată convorbirea sa cu contele Pourtalé, în care Germania şi aliata sa sunt ameninţate pe faţă cu război dacă Austro-Ungaria şi-ar lua satisfacţia de la Serbia fără aprobarea guvernului rus. Din aceasta mai reesă apoi pe deplin, că guvernul rus a sprijinit pe sîrbi în rezistenţa lor contra cererilor austriace şi nu e deci de mirare că Serbia a crezut că poate să îndrăznească să rişte un nou război.

Războiul în Caucaz

— Ruşii au reluat Ardaghan —

Petrograd 5, ora 1 şi 16 minute seara. Statul major al armatei din Caucuz comunică:

O luptă îndîrjită a avut loc la 3 Ianuar, la Ardaghan. Turcii cu totul înfrînţi au părăsit Ardaghanul care a fost ocupat de trupele noastre. Urmărim pe inamic.

*

Petrograd.—Statul major comunică:

La Sarykamis bătălia continuă în avantagiul nostru. In dimineaţa zilei de 3 Ianuar trupele noastre au atacat Ardaghan. Spre seară, după o luptă crîncenă. Turcii au fost scoşi din tranşee avînd pierderi mari.

D-nii Istrati şi Diamandi la Roma

Roma.—4.—„Tribuna" spune că profesorul Istrati exministru al instrucţiunei in Romînia, a sosit la Roma. Deputatul romîn Diamandi va sosi astăzi.

D-nii Istrati şi Diamandi ar fi însărcinaţi cu o misiune diplomatică pe lîngă guvernul italian.

Publicaţie

Subsemnatul Lupu Sufrin comerciant angrosist de manufactură domiciliat în Iaşi public spre cunoştinţa generală că plîngerea anunţată de Beriş Stern debitorul meu este neîntemeiată, căci numitul îmi datoreşte mie bani şi posed poliţe semnate de el în prăvălia mea; In consecinţă îl învit am prezentă ori ce poliţă falşificată sau dovezi că au circulat ast-fel de poliţe pe piaţă, contrar voiu interveni prin parchet spre a'l face responzabil de ori ce eventuale daune morale şi materiale.

Lupu Sufrin

Carne de viţel

In ghereta No. 54 din maidanul Sf. Spiridon se vinde zilnic cu începere de 21 Decembrie carne de viţel cu preţuri foarte eftine. Calitatea I-a cu 90 bani kilogr. Calitatea II-a 80 bani Calit. III-a 70 bani kilo.

Se caută *persoana cunoscătoare pentru îngrijirea unui bolnav, preferabil sanitar sau foastă primă la spital.*

Str. Armeană 4

Cel mai frumos cadou de Anul Nou

e un loz norocos dela

ROB. TH. SCHRÖDER!

Tragerea clasei I lot. XVI: 21 IANUARIE 1915

1|8 LOZ numai lei 2

1|4 lei 4. — 1|2 lei 8. — 1|1 lei 16.

Cel mai mare cîştig al loterii romîne evtl:

Lei 1.000.000

La ultima loterie am putut achita onor. noştri clienţi:

Lei 250,000 pe No. 3079

Lei **150,000**

în 6 premii à lei **25.000** pe No. 6069, 29447, 33868, 37678, 51040, 53842

Lei 100.000 pe No. 46985

Lei **80,000** pe No. 21412. Lei **75,000** pe No. 53163

Lei **70,000** pe No. 19181 Lei **50,000** pe No. 52606

şi nenumărate ale cîştiguri à lei 25,000, 15,000, 10,000 etc. etc.

ROB. TH. SCHRODER

IAŞI, Str. Ştefan cel Mare No. 8

Centrala: BUCUREŞTI, Calea Victorii No. 97

Sucursale:

Calea Victoriei 50, Calea Griviţei 96, Str. Lipscani 72.

BOTOŞANI: Calea Naţională 203. *BRĂILA: Str. Regală 4.*

CRAIOVA: Str. Unirii 71. *CONSTANŢA: Piaţa Independenţei 24*

GALAŢI: Str. Domnească 14. *PLOEŞTI: Str. Basarabilor 1.*

ABONAMENTE

5 Un an . . . 20 lei
6 luni . . 10 lei
BANI

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

ANUNŢURI

Un rând pag. III, 50 b.
„ „ „ IV, 40 „
5 BANI

Administraţia: Tipografia H. Goldner, Iaşi. — TELEFON No. 26 —

Sub direcţiunea unui Comitet

Anul XII—No. 2364.—Marţi 30 Dec. 1914

ASUPRA SITUAŢIUNII

De pe cîmpurile de războiu, ştiri alarmante nu mai vin de o bucată de vreme. Doar ziarele cari primesc veşti de la cîte un corespondent ocazional şi cu imaginaţie mai aprinsă, dacă mai dau cîte o ştire de senzaţie. După asemenea informaţiuni, de cîte ori n'a căzut pînă acum Varşovia în mîni e Germanilor şi Cracovia în acele ale Ruşilor ?!

Noroc însă că asemenea ştiri nu schimbă întru nimic cursul lucrurilor.

E cert însă că o stare de linişte aparentă avem pentru moment.

Care să fie cauza acestei situaţiuni? De sigur că nu e numai una. Se poate ca după atîtea lovituri crîncene ce adversarii ş'au dat, să se fi ajuns acum la un punct de slăbire a tuturor.

Se poate că genul şi asprimea iernei să fie o piedică pentru operaţiunile militare, după cum se poate că se pregătesc noui lupte prin primenirea forţelor.

Insă din mulţimea ştirilor cari atît se contrazic, un lucru reese mai cu putere şi anume: marea slăbire a armatelor astăzi în luptă.

Astfel, după calculele din urmă, dacă ele pot prezenta un grad oare care de adevăr, peste 4 milioane de oameni au fost scoşi din războiu. La acest contingent contribuie Germania şi Rusia cu cîte 1 milion, Franţa cu 750.000, iar restul ceilalţi beligeranţi.

In aceste cifre nu intră prizonierii de războiu al căror număr ar fi de cîte 300 mii pentru Germania şi Rusia şi 250,000 pentru Franţa.

Dar dacă s'ar face socoteala miliardelor pierdute din averea ţărilor ce se sfîşie, miliarde ce vor fi scăzute din capitalul naţional al fiecărei din ele şi pe deasupra miliardele din cîştigurile ce în timp normal s'ar fi cîştigat din schimbul internaţional, ne dăm seama ce dezastru apasă pînă acum asupra lumei civilizate ?!

S'ar părea că în faţa unei asemenea stări de lucruri ar fi timpul să se vorbească de pace. Şi se poate să ajungem aici mai degrabă de cît se crede.

Ordinul de zi al generalului german Hindenburg către trupele de sub comanda lui, cu ocaziunea anului nou, e simptomatic. Dînsul le cere să continue lupta cu vigoare *pentru ca patria să poată obţine o pace onorabilă.*

Acesta pentru moment pare a fi gîndul cel adevărat, însă el nu se dă pe faţă, ci se lasă a înţelege. Pe faţă ziarele germane ne spun că ţara lor pregăteşte o nouă avalanşă de trupe. Se înscriu, zic ele, nenumăraţi voluntari. Aceştia au pînă astăzi o instrucţie de 2 jum pînă la 3 luni, au echipamentele trebuincioase, deci pot pleca la războiu. In curînd Germania va putea trimete la front o armată de aproape 6 milioane de oameni, cari să întovărăşească contingentele existente.

Francezii răspund prin inventarea unor explozive cari vor înlocui cu prisos această întărire de trupe germane.

Englejii prepară de asemenea noui corpuri de armată. Nu mai vorbim de Rusia, acest nesecat izvor de oameni.

Şi la rîndul ei fie-care Putere îşi sleieşte toate resursele, săcătueşte puterea de viaţă a elementului omenesc, ca şi viaţa economică a ei *numai în vedere de a nu cădea.* Astăzi lupta se dă mai mult pentru a se obţine, cum zice generalul Hindenburg, o pace onorabilă de cît pentru o eghemonie, la care se pare a se fi renunţat încă de mult.

Şi aici reesă cu putere însemnătatea statelor neutre. Acestea vor putea zice cuvîntul deciziv.

Iar că de partea aceasta va fi încetarea războiului şi dezlegarea problemelor pe cari dînsul le-a suscitat ne-o dovedeşte puterea cu care beligeranţii principali. germani şi francezi, stăruesc a lumina opinia publică din aceste ţări.

La propaganda prin publicaţiuni pentru cari Germania se arată atît de pricepută, Franţa răspunde publicînd scrisori de ale celor căzuţi pe cîmpul de luptă dintre germani şi arătînd cine a fost provocatorul marelui războiu. Franţa mai are un avantaj prin care se arată superioară rivalei sale.

Conferenţiarii francezi şi belgieni pot merge prin ţările neutre ale Europei şi expune la lumina zilei prin viu graiu suferinţele lor, nedreptăţile ce li se fac. Aceasta n'o pot face Germanii. Nu însemnează însă că propaganda acestora nu e destul de energică. *Ei luptă prin presă, luptă prin şoapte la ureche, cari adeseori sunt mai tari decît spusele pe faţă.*

De aproape şase luni, de cînd ţine războiul, lumea s'a deprins cu el. Aproape toţi îşi dau seama că mult mai mult de cît s'a făcut până acum, n'o să se poată face de aici înainte, dacă forţele beligerante rămîn cum sunt astăzi. Chiar dacă Germanii şi vrăjmaşii lor vor profita de cîte-va momente de răgaz pentru a umplea golurile de pe fronturile lor, nu se poate aştepta cineva la isprăvi cu mult mai mari ca cele înfăptuite până astăzi. Beligeranţii actuali pot să-şi ţină piept unul altuia. Ici va fi bătut unul, dincoace altul dintre ei, lupte decizive însă nu se vor putea da.

Iată de ce toată lumea are astăzi privirile îndreptate spre neutri. Rolul acestora de aici începe. Toată lumea crede că o intervenţie a Italiei, Romîniei şi altor puteri ce stau în espectativă va avea importanţă covîrşitoare.

Sunt cari socotesc — şi cred şi eu tot aşa — că pentru a pune capăt acestui mare măcel de oameni, nu va fi nevoe din partea neutrilor de cît a lua o atitudine ameninţătoare contra celui care a turburat şi continuă a turbura pacea europeană.

Impărtăşesc mulţi convingerea că din moment ce neutrii vor pretinde pacea, ea se va face. Congresul ce va urma pentru regularea soartei Europei va trebui atunci să lucreze şi cu neutrii *pentru că lor li se va datori că s'a ajuns la pace.*

Totul depinde dar de la neutri Aceştia vor zice cuvîntul lor, cînd momentul va sosi.

Noi credem că dacă acest moment n'a sosit încă, totuşi departe nu e. Chestiune de foarte puţine săptămîni.

V. I. Radu

NOTA ZILEI

Animale..

Trecu şi sărbătoarea *lui.* Sărbătoare? Din potrivă: prilej de suferinţă, căci oamenii nu-i dau nici un răgaz mai mult,— e ultima scadenţă. De Crăciun porcul e tăiat. Iar dacă se roagă să mai fie îngăduit, îi se răspunde invariabil:

— „De geaba, nu se mai îngraşă...“

Războiu, ori pace, *lui* îi vine lumea de hac, negreşit. Pe cîmpul de bătălie el nu are nici un rost, cum au calul, cînele, boul, cămila... Doară ca... uscătură dacă-l transportă intendenţa.

Şi cu toate aceste dacă te uiţi bine ce se petrece în lume cu spurcatul ăsta de războiu, nu mai zici măcar, ca strămunii noştri: „homo homini lupus“ ci curat romîneşti:

— „Mare porcărie!“

Anularea alinierii strazei Stefan cel Mare

Intr'o... rea seară s'a întrunit consiliul comunal şi după cuvîntarea primarului, a acceptat să anuleze decretul de aliniere a străzei Stefan cel Mare, sub cuvînt că ar costa milioane. *După părerea noastră prea s'a grăbit d primar împreună cu consiliul, căci acest proiect de un mare bulevard al lui Stefan cel Mare, a fost bine studiat şi pus în aplicare de fostul primar d. G. Lascar împreună cu consiliul de atunci. Acest bulevard este tăiat şi aliniat astăzi, aproape pe jumătate din lungimea lui, căci e gata dela Curtea domnească şi până în poarta Mitropoliei; a mai rămas porţiunea de la Mitropolie până în Piaţa Unirii şi care lucrare se putea să se mai aştepte vremuri mai bune şi să se sfârşească până în capăt.*

E mare păcat că edilii noştrii nu dau atenţie de cît la folos, dar de loc la estetică şi higienă. *Cine priveşte laşii din mijlocul strad.i Carol, drept în faţa intrării în grădina Copou, vede cum se desmnează o linie dreaptă, trecînd prin faţa Universităţii şi se opreşte în otel Traian, iar după Traian se vede, tot o linie dreaptă care trece în faţa Mitropolei, iar în fund se încheie vederea cu Curtea Domnească.*

Să se aştepte încă 10—20 ani şi credem că se poate să avem de la Copou pînă la Palat, patru strade cu numele celor mai mari domnitori: Carol, Lăpuşneanu (care a adus Capitala Moldovei la Iaşi), Cuza Vodă, Ştefan cel Mare.

Apoi statuia lui Cuza-Vodă este aşezată tot pentru viitorul bulevard, căci stă în faţă cu statuia lui Ştefan Vodă, *iar noua clădire monumentală a d-lui Braunştein, este clădită tot pentru viitorul bulevard,* căci colţul este făcut să dea în noua aliniere.

Cu o bună chibzuiala n'ar trebui milioane, ci numai un milion ar fi de ajuns să dai casele jos care trebue aliniate căci mai toate au un sigur etaj, iar restul de la str. Lozonschi pînă în Piaţa Unirii, n'ai de cît o casă, celelalte toate fiind atenanse, sau locuri virane.

Vorba rominului: graba strică treaba *şi tot ar fi timp a se reveni acestui vot, dat fără ştiinţa celor cari trăiesc în acest oropsit oraş.*

B.

Mici Polemici

De «falimentul Austriei» vorbesc mereu ziarele.

Şi doară Austria şi-a votat moratoriu.

*

In felul nostru ne-am pus bine cu Rusia.

Cu toate acestea sunt foarte scumpi şoşonii... ruseşti.

*

De ploi se plîng necontenit beligeranţii în apus.

— Iar cei din răsărit se plîng de foc...

*

Ziaristul Ciorăneanu de la „Politique“ are 3 provocări la duel.

De-acum proporţia s'a stabilit: avem un germano-fil la trei ruso-fili.

*

Bătaia s'a introdus în rîndurile ziariştilor din Capitală.

— Pentru că mulţi din ei... bat la uşile legaţiilor.

*

Se montează o farsă straşnică în beneficiul comedianului Calmuski.

In rolul veritabilei pseudo-princese va apare autentica Socola Calmuski.

*

Se pregăteşte o nouă lege pentru proprietari. In loc de Sfîntul Gheorghe şi Sfîntul Dumitru, vor avea pe Sfîntul... Aşteaptă.

*

La teatru s'a jucat: «Zile vesele după războiu».

...Suntem oare „după“ ?

OAMENI ŞI LUCRURI

„FAUST“

Penibil de uniform apare, din an în an afişul teatral al primei zile de Crăciun. Fără să-l mai citeşti, ştii dinainte că va anunţa pe „Faust“, pe care de zeci şi zeci de ani îl anunţă cu aceiaşi monotonă nelipsită regularitate.

Se înţelege: nu e vorba de adevăratul „Faust»,—opera lui Goethe, de nemuritoare celebritate.

Din sentiment de admiraţie pentru scrierile acestui genial poet, nu mai puţin genialul Impărat al Franţei, marele Napoleon s'a dus să-şi exprime admiraţia nemăsurată zeului de la Frankfurt am Mein.

Nu e vorba de clasicul „Faus“ a cărui mică ediţie portativă—spun ziarele—s'a epuizat în milioane de exemplare, în ajunul actualului războiu, dac'ar fi adevărat că militarii germani nu pleacă de acasă fără a pune în bagajele lor cîte un exemplar din această nemuritoare scriere.

E vorba de opera omonimă, de melodramaticul „Faust“ în care Adolphe d'Enmery, unind ingeniozitatea franceză cu încumetarea semită, autorul atîtor zeci de piese frivole, a reuşit să utilizeze cu atîta succes numele veşnic ilustru al eroului Igoethean.

Aşa se întîlneşte uneori sublimul cu frivolul, celebritatea pe drept dobîndită, cu acea uzurpată. Iar cînd e vorba de „Faust“ ne revine în amintire o anecdotă a cărei paternitate aparţine d-lui Titu Maiorescu. Ocupîndu-se, cu ironie, de „fracţioniştii“ ieşeni de pe vremuri, fostul ministru scrie în prefaţa primului volum al „discursurilor“ sale parlamentare:

„E caracteristică întîmplarea cu acel fracţionist, profesor universitar, care auzind că a apărut partea I-a din „Faust“ în traducerea romînă a d-lor Pogor şi Scheletti, a răspuns că nu intră în deprinderea d-sale să se ocupe de aberaţiunile străinilor cu dreptul pumnului (Fenstrecht), crezînd că acesta este obiectul lui „*Faust*“.

Dacă pe atunci ar fi trăit fecundul Adolphe d'Ennery, cel puţin ar fi fost mai.. popular numele acesta de Faust, graţie afişelor teatrale de Crăciun.

Rodion

INFORMAŢII

De cîteva zile au început să umble din casă în casă cîţiva indivizi, cerînd ajutoare pentru concentraţi sau mobilizaţi.

Ni se spune de altfel că dînşii sunt bine îmbrăcaţi, ba chiar cu oare care îngrijire. Din moment ce intră într'o casă prezintă un fel de memoriu-politic prin care arată pentru care nevoie vor să strîngă fonduri.

Aşa, acum vre-o trei ori patru săptămîni, umblau doi inşi să capete ajutoare pentru concentraţi.

Mai ieri unul se prezentă cu o cerere ca să i se înlesnească plata unei sumi de 135 lei pentru ca să obţină o pensiune de 30 lei lunar, de la gară.

Cînd li s'a cerut autorizarea poliţiei, au plecat scuzîndu-se.

N'ar fi bine ca poliţia noastră să fie mai atentă cu aceşti indivizi? Dacă în adevăr ei merită a fi ajutaţi să le dea autorizarea cuvenită, iar în caz contrar să iea severe măsuri contra lor.

Ca mîine se poate să fim siliţi a recurge la spiritul caritabil al locuitorilor din oraşul nostru şi dacă de el s'a făcut abuz pînă acum, e uşor de văzut la ce ne vom putea aştepta atunci cînd în adevăr vom avea nevoi reale de satisfăcut.

Toată lumea Mercuri seara la „Revellionul Societăţei de gimnastică, sport şi muzică“ unde va fi singurul loc de petrecere aleasă pentru îngroparea anului 1914.

Inceputul la ora 10 seara. Orchestra reg. 13 va delecta publicul cu cele mai alese arii de dans şi concert sub conducerea distinsului şef d. căpitan Vlăduţi.

Aflăm cu multă părere de rău că d. Raul Sculy, se află grav bolnav.

Ii urăm o grabnică şi deplină însănătoşare.

Un fenomen curios se observă în Grecia. Pe cînd în toate statele balcanice agiul a ajuns la 20—30 la sută, în Grecia drahma care acum cîţi-va ani era 60 bani astăzi e egală cu francul francez aur şi în ultimul timp chiar e peste pari.

Publicul este avizat să nu mai depue în cutia de bonuri de la oficiul postal cărţile de vizită telegrafice, ci să le prezinte la ghişeu, urmînd să plătească taxa de 10 bani de fiecare carte de vizită telegrafică, conform noului legi de măsuri excepţionale pusă deja în aplicare pe ziua de 4 Ianuarie st. n. Contrar nu li ce vor da curs.

La vînătoarea organizată ieri în pădurea moşiei Păuşeşti, de către d. căpitan Sturdza, au fost împuşcaţi din imprudenţă locuitorii Costache Cocieru. Vasile Ciofu, Vasile Cocieru şi Vasile Furnică din com. Mădîrjac. Prima victimă a şi încetat curînd din viaţă. Ceilalţi au fost internaţi în spitalul din Podul-Iloae. Victimele în vieaţă au declarat că au fost împuşcaţi de d. Alexandru Ţoni.

Parchetul a fost avizat.

Aflăm cu plăcere că în ziua de 24 Decembrie curent a avut loc logodna domnişoarei Eugenia Tacu, funcţionară la prefectura de judeţ, cu d. Constantin Breviman.

Transmitem felicitările noastre cele mai cordiale.

Din Paris vine ştire despre moartea d-lui Narcisse Lewen, avocat la Curtea de Apel şi preşedinte al renumitei societăţi „ICA“ întemeiată de miliardarul baron de Hirsch.

Narcisse Lewen a scris cu ocazia iubileului său de 70 de ani un interesant volum de amintiri, întitulat: „Cinquante ans“, vorbind despre activitatea sa şi relaţiunile sale.

A 12-a fascicolă din „Războiul Popoarelor“ a apărut în editura Hertz din Capitală, tot aşa de bogat documentată şi artistic ilustrată.

Un pom de Crăciun.—Din iniţiativa şi pe propria sa cheltuială, inimosul inginer George Vidrighin, şeful serviciului eclerajului comunal, ajutat de harnicul său ajutor d. Paul Nedelcu, a organizat un prea frumos pom de Crăciun. Solemnitptea a avut loc în magazia comunei din strada Bucşinescu şi avea de scop de a distra şi acorda daruri pentru copiii săraci ai fanaragiilor. Pomul era foarte frumos şi încărcat cu numeroase lucruri frumoase. Bucuria copilaşilor, cei mai mulţi elevi din şcoalele primare, a fost mare primind din mîna d-lui inginer Vidrighin obiectele, potrivite după vîrsta fiecărui copilaş.

S'au recitat versuri şi s'au cîntat cîntece şcolare, după care copiii s'au despărţit, fericiţi că au avut o seară frumoasă.

De revelion societatea artistică „Lira“ organizează o splendidă serată în saloanele şcoalei „Cultura“, venitul fiind destinat unor scopuri de binefacere.

In amfiteatrul liceului naţional, d. dr. P. Zosîn va începe, Duminică 11 Ianuarie 1915, ora 4 p. m., al cincilea ciclu de prelegeri publice ştiinţifice, pentru cultura generală pozitivă, tratînd despre *legile spiritului modern.*

Aseară, la teatrul naţional, după actul I, i-a venit rău d-rei Cîrjă şi regisorul a cerut indulgenţa publicului pentru următoarele acte. Din nou s'a constatat că doctorul oficial lipsea de la teatru. In legea teatrelor se prevede ca teatrul naţional să aibă *doui medici oficiali,* însă la noi a rămas *tradiţia:* cu *un singur medic,* însă cu *două stale gratuite,* în cari de obiceiu vine familia medicului. Direcţiunea teatrului ar trebui să lase tradiţia şi să fie doui medici după lege.

Un comitet de doamne, domnişoare şi domni afiliat pe lîngă comitetul societăţei „Lyra“ depune o activitate neobosită pentru a asigura o cît mai frumoasă reuşită seratei muzicale-literare şi dansante, ce societatea „Lyra“ o organizează de Revelion (pentru seara de 31 Decembrie a. c.)

Beneficiul rezultat va fi destinat operei de ajutorare a nenorociţilor refugiaţi din Bucovina. Invitaţiuni speciale au şi fost trimise.

A apărut şi s'a pus în vînzare la magazinul de muzică Michelsohn „Globuswalzer“, al cunoscutului publicist ieşan Osy Brauchfeld.

Un obiceiu, care de altfel pare caracteristic ţărei noastre, e ca nimeni să nu fie la locul său.

Iată, de exemplu, teatrul. Te duci la spectacol, iei un bilet de locul I şi ai convingerea că lîngă tine se vor aşeza de cei cari ş'au plătit locurile şi cari de sigur îşi dau seama de rostul teatrului.

Aş, cei cari ar trebui să stea mai în urmă, stau la pîndă. Dacă în actul al doilea rămîne un loc lîngă tine, care ai banca întâi, ei nu se vor sfii să vină a-ţi ţine companie. Mai mult decît atît, se vor pune la vorbă, îţi vor aduce aminte de toate nimicurile, dar pe tine nu te vor lăsa să asculţi.

De altfel şi actul I e mai totd'auna perdut pentru ascultatorul serios. Lumea noastră socoate de bon ton, ca ori să vină tîrziu, ori dacă a venit mai de vreme să stea prin culoare şi să nu intre la loc decît după ce piesa a început.

N'ar fi chip să facem ca şi la noi, fie care să ocupe locul pe care-l are ? Doar avem controlori.

Cît pentru cei ce vin tîrziu, ori stau tîrziu prin culuare, presa i-ar ruga să iea locurile ce au, cu patru ori cinci minute înainte de începerea spectacolului.

Ce bine ar fi, dacă am fi ascultaţi ?!.

Consiliul comunal se va întruni astăzi, sub preşidenţia d-lui primar Mîrzescu, pentru a proceda la organizarea comitetului de ajutorare din Iaşi, în concordanţă cu legea excepţională votată de parlament şi care a şi intrat în vigoare.

Aseară s'a celebrat, în cerc intim familiar, căsătoria d-rei Elena M. Lazar, o destinsă licenţiată a Facultăţei noastre de litere, profesoară la Botoşani, cu d. Iordăchescu, şeful siguranţei locale.

Toate felicitările noastre.

Balul societăţei funcţionarilor comerciali va avea loc la 3 Ianuarie, în localul societăţei din strada Cuza Vodă.

Cadouri de anul nou, la Şcoala de Ţesătorie Str. Bucşinescu 15, se găsesc de vînzare cu preţuri scăzute, frumoase covoare, ţesături, lucrări manuale, etc.

■ Un program excepţional de bogat se reprezintă astă seară Luni 29 Decembrie, la cinematograful Pathé Frères din sala Circului Sidoli.

Iată cuprinsul noului program:

„Stigmatizat", senzaţională dramă modernă. Excelentă montare; admirabilă interpretare datorită somităţilor artistice ale scenelor străine. (3 părţi).

Doamna care rîde, scene foarte humoristice.

Original !, splendidă comedie.

Alergări cu ski în Italia, scene şi vederi sportive.

Noul program viitor se reprezintă Mercuri 31 Dec.:

Mama şi copilul, dramă duioasă şi senzaţională.

Plimbări prin Spania pitoreasă, scene şi vederi după natură.

Joi 1 Ianuarie două matineuri la orele 3 şi 5 şi reprezentaţie serală.

Vineri 2 Ianuarie. Fenomenalul balet „Exceisior" (matineu şi seara).

Se aduce la cunoştinţa generală că în conformitate cu art. 23 din „Legea specială pentru măsurile excepţionale" se va percepe o taxă de 5 bani la fiecare bilet de intrare, la orice loc din sală.

In curînd: Nerone şi Agripina, uriaşa reconstituire din Istoria Romanilor. — Cabiria, după celebrul roman al lui Gabriele d'Anuunzio. — Lacrimile ertărei (Les larmes du pardon) dramă senzaţională cu d-ra Gabrielle Robinne de la Comedia Franceză etc. filme care vor face furori în oraşul nostru.

■ POMUL DE CRĂCIUN *şi îmbrăcarea elevilor săraci la şcoala din Ungheni.* — In seara zilei de 23 Decembrie, la şcoala din Ungheni, condusă de d-na Ana dr. P. Vrânceanu, învăţătoare definitivă,— a avut loc serbarea Pomului de Crăciun, cu care ocazie s'au distribuit diferite daruri tuturor copiilor prezenţi şi s'au dat haine elevilor săraci ai şcoalei.

Serbarea a început la ora 8 seara cu o cuvîntare însufleţită a d-lui dr. P. Vrânceanu, medicul spitalului şi a continuat cu jocuri, cîntece şi poezii,— producţiuni de cari micii şi drăgălaşii şcolari s'au achitat într'un mod vrednic de toată lauda.

A azistat un mare număr de ţărani şi ţărance, pe feţele cărora se vedeau mulţămirea şi recunoştinţa pentru învăţătoarea satului care, înţelegîndu-şi menirea şi urmărind o legătură sufletească tot mai puternică, s'a gîndit să aline suferinţele nevoiaşilor ei elevi şi să procure şi copiilor ţăranilor bucuria Pomului de Crăciun care desfată de obiceiu copiii bogataşilor de la oraşe.

Dintre notabilii din localitate au fost de asemenea prezenţi:

D-na şi d. Const. Şoarec, poliţaiul punctului, d-na şi d. M. Levandoschi, d-na şi d. M. Negrea, d. Claiş, şeful staţiei etc., persoane cari, împreună cu multe altele au contribuit la această faptă caritabilă, adunînd suma necesară, prin subscripţia deschisă şi încuviinţată în acest scop.

Din parte-ne felicităm din toată inima pe d-na Ana dr. P. Vrânceanu, diriginta şcoalei, ca şi pe toţi ceilalţi iniţiatori, dorindu-le şi pe viitor aceiaşi dragoste şi putere de muncă pentru ridicarea morală şi luminarea ţărănimei.

Azistent

■ O PROPUNERE.—Toate capitalele de judeţe din ţară, au cîte un «Palat Administrativ"; tot aşa şi la Iaşi în timpul din urmă, purta titlul foasta Curte domnească. Noi avem atita drept să intervenim la Bucureşti, să ni se aprobe ca noului palat, cînd va fi gata, să i se redea titlul ce l'a purtat pînă la 1881 cînd a ars, de Curtea Domnnască. Aceasta o cerem mai mult pentru generaţiile viitoare, ca să vadă scris că Iaşii a fost capitala Moldovei; căci nimeni n'a sărit să vadă că la noul palat stăpînesc 5 vulturi mari săpaţi in piatră, iar bietul cap de zimrn se vede mic de tot în marca ţării. Nu credeţi? duceţi-vă şi vă veţi convinge.

Chataînius

Tinctură inofensivă cu bază de Heneu dă părului cea mai frumoasă coloare. **CHATAINIUS** *se face în seapte colori: şaten, şaten cler, şaten-închis, şaten rus, blond brun şi negru. Flacoane de încercare împreună cu instrucţia în limba tărei de import 1 leu. Cutia mare 5 lei. Specificaţi bine coloarea sau trimeteţi eşantilion de păr la*

Postişeria D. S. Ionescu
Iaşi, strada Cuza-Vodă, 67.

Serviciul telegrafic şi telefonic al „Opiniei"

Resursele de oameni ale Germaniei

Berlin.—„Hamburger Fremdenblat" află din izvor autorizat că în regiunea corpului 9 de armată' 200,000 oameni din landsturm care n'au servit în armată pînă în prezent, au fost recunoscuţi după o vizită medicală ca apţi a servi în armată.

De aici se pot vedea resursele inepuizabile ale forţelor militare germane.

Un succes francez

Roma.—Ziarele anunţă că francezii după o luptă crîncenă cu baioneta, au ocupat localitatea Sernheim, situată la 2 kilometri de Steinbach.

Germanii în faţa Varşoviei

Berlin.—Aci s'a răspîndit ştirea că avantgarda germană a ajuns la cîţiva chilometri de Varşovia. Autorităţile ruseşti au părăsit Varşovia.

Pierderile Francezilor

Berlin. — Din Geneva se anunţă că presa franceză îşi exprimă marea îngrijire că de abia acum se poate afla din listele soldaţilor scoşi din luptă că nu mai puţin decît 498.000 soldaţi răniţi sunt în căutarea spitalelor.

„Lyon republicain" scrie: Ce scop are guvernul nostru pentru a ascunde adevărul nu'l poate cunoaşte nimeni.

Guvernul trebuia să ştie că va veni o vreme cînd poporul va cere să se răspundă de ce toate localurile şi autorităţile publice au devenit spitale?

Se ştie azi precis că printre aceşti răniţi nu sunt cuprinşi şi cei 300.000 prizonieri şi dacă mai socotim şi 300.000 morţi, Franţa sîngerează pentru 1.200.000 fii ai săi. (Agenţia Bjoernson)

Acţiunea în Marea Neagra

Petrograd 10.—In ajunul Crăciunului, vasele noastre de războiu din Marea Neagră au obligat la luptă crucişătoarele inamice „Breslau" şi „Hamidie", cauzîndu-le serioase avarii. A doua zi de Crăciun vasele noastre explorînd baia Sinope, au bombardat mai multe îmbarcaţiuni turce încărcate. In aceiaşi noapte bastimentele de veghe ruseşti au dat foc la două vase cu pînză pline cu făină şi au făcut prizonieri 18 oameni.

A treia zi de Crăciun vasele noastre au explorat baia Trebizondei unde n'au aflat nimic suspect. In baia Sirmeney au ars un mare număr de bărci turceşti încărcate. La est de Sirmeney vasele noastre au distrus 4 vase comerciale inamice şi 11 vase cu pînză; apoi au bombardat portul Khopa.

Luptele la centrul francez

Paris. 8—Comunicat din 8 1 orele 23:

La nord de Soissons am luat o redută germană, am cucerit două linii succesive de tranşee şi am atins o a treia linie. Reîntoarcerea ofensivă executată de germani a eşuat. In Argonne un foarte violent atac german, în dreptul înălţimei Haute Chevanche, ne-a silit mai întăi a ne retrage pe un kilometru de front dar am contra-atacat şi am reocupat poziţiunile.

Prizonieri ruşi

Constantinopol 10. — Corespondentul din Erzerum al agenţiei otomane telegrafiază că 6 mitraliere, 500 cutii cu muniţii şi 450 prizonieri ruşi au fost trimişi din Olty la Namer. La 7 | 1 un alt convoi de prizonieri ruşi compus din 215 soldaţi şi 6 ofiţeri, a sosit la Erzerum.

Renta romînă în strainatate

Bucureşti.—La rubrica financiară din ziarul „Le Temps", legaţiunea romînă informează pe detentorii de rente romîne, că din cauza întreruperei exportului, guvernul a fost pus în imposibilitate să transforme în monedă străină sumele de care dispune pentru a asigura serviciul acestei rente, aşa că plata a trebuit să fie pentru moment întreruptă. Guvernul însă studiază cu sîrguinţă mijloacele pentru a pune capăt situaţiunei cît mai curînd.

Lupta de la Mogho

Petrograd. — 9 — Comunicatul marelui stat major.

Nici o schimbare pe ziua de 8 | 1 pe toate fronturile, afară de regiunea domeniului Mogho unde o luptă crîncenă evoluează în mod intens.

Budgetul Turciei

Constantinopol.—10.—Comisiunea budgetară a distribuit deputaţilor budgetul pe exerciţiul ce începe la 14 Martie viitor şi a cărui discuţie începe la 11 | 1.

Cifra încasărilor este de 26 836.438 lire, a cheltuelilor este de 35.580.609, lire; deci un deficit de 8.744,171 lire.

Legea financiară anexată, autoriză pe guvern a încheia tot felul de operaţiuni financiare pentru acoperirea deficitului.

Dezmintirea comunicarilor ruse

Berlin 10 | 1. — Buletinul oficial rus din 7 Ianuar pretinde că ruşii au atacat satul Vrzowo, între Przasnysz şi Mlava, şi că trupele noastre au fost cu totul zdrobite aici, restul fiind luat prizonier. Această ştire este născocită. Satul Vrzowo n'a fost nici cînd ocupat de trupele noastre. Din potrivă, în noaptea spre 6 Ianuar, trei companii ruseşti, care înaintau în masă compactă pe drumul de la Krudusk, au atacat satul Borzirodzvori dar atacul a fost respins fără greutate. Un singur german a fost rănit şi nici unul făcut prizonier. Pierderile ruşilor n'au putut fi stabilite din cauza viscolului din acea noapte.

Dezmintire

Bucureşti.—In cercurile oficiale se dezminte ştirea dată de unele ziare cum că Romînia ar fi contractat un împrumut de opt sute de milioane la Londra.

Razboiul în Caucaz

Petrograd.—Statul major al armatei din Caucaz comunică:

Lupta lîngă Karaurgul continuă cu îndirjire.

Pe celelalte fronturi nici o schimbare esenţială.

Important

Subsemnatul aduc la cunoştinţa onor. public iaşan că cu incepere dela 30 Decembrie 1914 am redus

Preţul cărnei de VIŢEL la

80 *BANI prima calitate*

60 *„ a doua catitate*

Avînd contract cu mai multe firme am eftenit preţul cărnei, totodată aduc la cunoştinţă că se găsesc zilnic mezeluri şi cotlete de porc, untură topită, etc. de prima calitate.

Cu stimă

Iohan Cordaşeschi

Cărnăţărie No. 85

Piaţa Sf. Spiridon—Iaşi

Vechie şi cunoscută firmă fondată la 1890

Ocaziune rară

Diferite mobile, oglinzi, paturi de fer, 1 pianino, *o casă de fer p. bani 1 maşină de cusut* Singer, *2 dulapuri de nucă 1 lavabo idem cu marmoră, 2 biblioteci, 3 mese de nucă, perdele, covoare, scaune un ciasornic de perete etc., se poate cumpăra cu preţuri foarte avantajoase. A se adresa: La strada* Palladi *No. 7 (în curte) de la 10—12 şi de la 2—4 în fie care zi.*

Banchet în onoarea Romîniei

Paris.—Din iniţiativa «Revitei Hebdomadere" s'a oferit un banchet în onoarea misiunei romîne.

Au asistat reprezentanţii cei mai distinşi ai cugetărei franceze, lumea diplomatică, ministrul Romîniei cu membrii legaţiei, miniştrii Serbiei, Greciei, Bulgariei şi Muntenegrului, d. Pichon etc.

Prinţul Brancovanu urează o apropiată cooperare franco-romînă pentru apărarea Franţei şi nobilei cauze de care depinde respectul naţionalităţilor independente şi liberarea popoarelor.

D. Lacour-Gayet salută pe membrii misiunei romîne în sîngele cărora curge sînge latin. Oratorul termină strigînd: „Trăiască Romînia».

D. I. Cantacuzino răspunde în numele universităţilor romîne şi închină paharul pentru victoria Franţei.

D. Diamandy mărturiseşte că simpatia Franţei va merge la Bucureşti prin Roma şi va fi salutată de Bulgaria şi Grecia. Marea Romînie se va face odată cu Marea Franţă şi marea Italie. Vom învinge căci suntem siguri de dreptatea cauzei noastre. E aproape ziua cînd latinitatea va zdrobi pe duşman.

S'a cîntat apoi imnul romîn.

D. Deschanel salută misiunea romînă şi adaugă că este loc în Balcani pentru interesele tuturor naţionalităţilor. Ridică paharul pentrn Suveranii Romîniei, pentru d. Lahovary şi pentru amiciţia franco-romînă.

In mijlocul unei mari însufleţiri s'a cîntat Marsilieza.

Comunicat german

Berlin.—Marele stat major află de la cartierul general, cu data de 28.

Pe frontul occidental vremea rea a continuat şi pe ziua de ieri, rîul Lys s'a revarsat şi în unele locuri el s'a întins pînă la 800 de metri de albie.

Incercările duşmanului de a cîştiga teren la Nieuport au dat greş. Francezii au atacat la nord-est de Soissons, dar au avut pierderi mari. Am luat 100 de prizonieri. Lupta în această parte mai continuă. La vest şi est de Berth şi la nord de Sallons, duşmanul a încercat un atac, care a fost respins. Am luat 150 de prizonieri.

In Argonne au făcut progrese. De aseminea şi în Apremont la nord de Toul.

Francezii au încercat la 26 un violent atac în potriva satului Oberhaut — dar el a fost respins cu pierderi enorme. Am luat 230 de prizonieri şi o mitralieză.

Prada în această regiune, în total, pe ziua de ieri ie de 2 ofiţeri, 420 oameni şi o mitralieză. Francezii au avut pierderi colosale— căci şi astă-zi zac în faţa frontului nostru şi în păduri morţi şi răniţi.

La răsărit timpul continuă să fie defavorabil şi situaţia este neschimbată. Mici atacuri ruseşti în direcţia Mlava au fost cu uşurinţă respinse.

Carne de viţel

In ghereta No. 54 din maidanul Sf. Spiridon se vinde zilnic cu incepere de 21 Decembrie carne de viţel cu preţuri foarte eftine. Calitatea I-a cu 90 bani kilogr. Calitatea II-a 80 bani Calit. III-a 70 bani kilo.

Petru Dobronski soldat din reg. XIII infanterie Iaşi a perdut libretul de echipament şi roagă pe oricine îl va găsi să'l aducă la comisariatul secţiei IV-a de Iaşi.

Cel mai frumos cadou de Anul Nou

e un loz norocos dela

ROB. TH. SCHRÖDER!

Tragerea clasei I lot. XVI: 21 IANUARIE 1915

1|8 LOZ numai lei **2**

1|4 lei **4.** — **1|2** lei **8.** — **1|1** lei **16.**

Cel mai mare cîştig al loterii romîne evtl:

Lei 1.000.000

La ultima loterie am putut achita onor. noştri clienţi:

Lei 250,000 pe No. 3079

Lei **150,000**

în 6 premii à lei **25.000** pe No. 6069, 29447, 33868, 37678, 51040, 53842

Lei 100.000 pe No. 46985

Lei **80,000** pe No. 21412. Lei **75,000** pe No. 53163

Lei **70,000** pe No. 19181 Lei **50,000** pe No. 52606

şi nenumărate ale cîştiguri à lei 25,000, 15,000, 10,000 etc. etc.

ROB. TH. SCHRODER

IAŞI, Str. Ştefan cel Mare No. 8

Centrala: BUCUREŞTI, Calea Victorii No. 97

Sucursale:

Calea Victoriei 50, Calea Griviţei 96, Str. Lipscani 72.

BOTOŞANI: Calea Naţională 203. *BRĂILA: Str. Regală 4.*
CRAIOVA: Str. Unirii 71. *CONSTANŢA: Piaţa Independenţei 24*
GALAŢI: Str. Domnească 14. *PLOEŞTI: Str. Basarabilor 1.*

ABONAMENTE

5 BANI

Un an . . 20 lei
6 luni . 10 lei

OPINIA

ANUNŢURI

Un rând pag. III, 50 b.
IV, 40 „

5 BANI

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Administraţia: Tipografia E. Goldner, Iaşi.
— TELEFON No. 36 —

Sub direcţiunea unui Comitet

Anul XII — No. 2365. — Miercuri 31 Dec. 1914

IDEALUL DE IERI

Lupta mare diplomatică a generaţiunii de eri — a doua zi după războiul glorios din 1877 — a fost salvarea Romîniei de peste Prut. Din nenorocire n'a fost posibil, dar cele mai uriaşe sforţări s'au făcut.

Iată ce scria, în ajunul Congresului, cugetătorul Vasile Conta, sub titlul: „Basarabia“:

„Sgomote sinistre încep iarăşi a circula.

Se zice că guvernul rusesc ar fi luat în Basarabia noastră măsuri administrative contrarii stipulaţiunilor convenţiunii încheiate cu acest imperiu şi că la reclamaţiunile guvernului nostru, cel rusesc ar fi răspuns că nu va retrage măsurile sale, de vreme ce are intenţia de a anexa Basarabia.

Se zice că d. Cîmpineanu, ministru de finanţe, s'ar fi dus la Berlin cu o scrisoare autografă din partea M. S. Carol I către M. S. Împăratul Wilhelm, prin care imploră mijlocirea acestuia pentru ca Rusia să nu ne ia Basarabia.

Se zice că Rusia voieşte cu orice preţ să ne ia îndărăt Basarabia, pentru motivul că, războiul actual fiind contra-partea războiului din Crimea, trebuie să aibă de rezultat anularea în totul a tractatului din Paris, care a fost făcut numai în dauna Rusiei; şi pentru motivul că, onoarea M. S. Ţarului cere ca el să transmită moştenitorilor săi toate provinciile moştenite de el însuşi de la tatăl-său, pentru ca să nu se zică în istoria Rusiei, că el a fost singurul Ţar, care a pierdut provincii prin războiu.

Se zice că mai mulţi ingineri romîni şi ruşi ar fi măsurînd în acest moment întinderea Basarabiei romîneşti şi aceia a Dobrogiei, în scop de a pregăti bazele pe care s'ar face un schimb.

Aceste zvonuri apoi, par a fi confirmate prin temerile exprimate de d. D. Brătianu şi Kogălniceanu în şedinţa din 18 curent a Camerei deputaţilor în cuvintele următoare:

„Dee D-zeu ca sacrificiile făcute de ţară pînă în acest moment să fie singurele ce va fi avut a suportă în războiul de „faţă“.

Nu mai rămîne dar îndoială că o dificultate, greu de rezolvit, există între guvernul romîn şi cel rusesc. Nu mai rămîne îndoială că o primejdie stă atîrnată deasupra capetelor noastre. Sperăm încă că guvernul nostru va avea destul curaj, destulă hotărîre şi destulă îndemînare pentru a o învinge.

Nu cunoaştem planul guvernului nostru. Credem însă şi sperăm că nimeni la noi nu se gîndeşte la o cedare de bună voie a Basarabiei. Căci, pe deoparte o cedare de bună voie nu se poate face după art. 2 alin. 1 din Constituţiune, decît numai de o Constituantă, sub pedeapsă de nulitate; iar pe de altă parte nici guvernul şi parlamentul actual, nici o Constituantă, nu cred că ar consimţi să lovească cu atîta nesocotinţă în interesele cele mai vitale ale ţării. Nu ar rămînea, deci, altă alternativă Rusiei decît să ne ia Basarabia cu forţa.

Cu toate acestea noi credem că este un mijloc prin care să se rezolveze această chestiune, cu mulţumirea atît a Rusiei cît şi a Romîniei. Mai mult decît atîta, credem că este un mijloc prin care să căpătăm chiar Basarabia rusească pe lîngă cea pe care o avem astăzi, şi aceasta în deplina satisfacţiune a Rusiei.

Iată mijlocul:

Romînia are dreptul de a cere astăzi dela Turcia o despăgubire mare de război, care să fie proporţionată nu numai cu sacrificiile efective făcute de noi, dar cu rolul deciziv ce am jucat în faza critică a războiului actual. In preliminările de pace ce s'ar fi subscris la Adrianopol s'a şi admis ca Romînia să aibă o despăgubire teritorială îndestulătoare.

Ei bine, această despăgubire teritorială pentru a fi îndestulătoare, adică proporţională cu rolul nostru în războiul actual, nu poate să aibă loc numai in Dobrogea. Să cerem mai bine de la Turcia o provincie depe coasta meridională a Mărei Negre, care să aibă o valoare mult mai mare decît Basarabia întreagă. Să dăm această provincie Rusiei, şi ea să ne dea în schimb Basarabia rusească întreagă, renunţînd totodată la drepturile ce crede că ar avea asupra Basarabiei romîneşti de astăzi.

Prin astfel de transacţiune interesele şi onoarea Rusiei ar fi pe deplin satisfăcute, căci în schimbul ambelor Basarabii ea ar căpăta un teritoriu de mai multă valoare, tocmai în regiunile în care are mai mult interes să se întindă, pentru a da sbor comerţului său şi pentru a pune stăpînire pe Marea Neagră, iar pe de altă parte, onoarea Rusiei ar fi salvată prin aceea că noi am stăpîni ambele Basarabii, nu în puterea unui tractat ofensător pentru Rusia, precum a fost acel de la Paris din 1856, ci în puterea unui tractat foarte onorabil pentru dînsa, încheiat între ea şi Romînia.

O astfel de regulare ar mări si mai mult gloria lealului şi cavalerescului nostru aliat M. S. Alexandru II, ar stabili între ambii aliaţi una din cele mai durabile şi mai sincere amiciţii şi ar face ca Romînia să datorească o veşnică recunoştinţă Rusiei.

Este de prisos a spune cîte foloase am cîştiga şi noi sub toate punctele de vedere prin o astfel de transacţiune; e de prisos căci fie care le presimţeşte. Deaceia nu ne îndoim că ministrul romîn care ar izbuti în negocierea acestei afaceri şi care s'ar prezenta cu un astfel de rezultat înaintea parlamentului sau a Constituantei, nu numai că ar avea cu sine unanimitatea mandatarilor naţiunei, dar ar fi aplaudat de toată suflarea romînească.

In aceiaşi ordine de idei—adecă cercetînd scrierile literaţilor şi gînditorilor generaţiunii noastre de eri, credem util a vedea ce gîndeau unii din ei cu privire la ceea ce—în împrejurările de acum—putem numi „idealul de mîne—Ardealul“.

△

NOTA ZILEI

Aur...

O relaţie publicată în prima pagină a „Dimineţei“ de eri se încheie astfel:

«...la Cernăuţi unii cazaci au o mare pasiune pentru ciasornice, alţii pentru monede! Un cazac întîlneşte o doamnă şi zăreşte în gura ei aur. Nevăzînd însă dantura de aur, cazacul a crezut că doamna ascunde aur în gură şi o somă să-l dea. In zadar îi explică doamna că sunt dinţi cari nu se pot scoate, pînă ce cazacul n'a examinat gura femeei zgăriindu-i dantura cu sabia!»

Se ştie ce răspîndire a luat preste tot, în ultimii ani, sportul dinţilor de aur. Dar cazacul cu pricina poate fi acuzat — cel mult — că nu e în curent cu ultima modă... dentistică.

Nu e un motiv, bună oară, ca cernăuţeanca în chestie să aibă un dinte contra lui, ori contra căzăcimei în general.

Schimbări în tactica războiului

Nu mai încape îndoială că războiul actual a adus pentru toată lumea multe surprize. Printre acestea un loc de cinste îl va ocupa schimbarea tactici în purtarea războiului. Gîţi dintre noi n'au auzit militari exprimîndu-se că tot ce s'a cîştigat pînă aici în această materie în cepea fi controversat?

Criticul militar al ziarului „Le Journal“ din Paris face următoarele reflexiuni de mare importanţă:

„Războiul de tranşee face foarte dificilă cunoaşterea stării de demoralizare a unei armate, ca şi pe aceia a determinării reacţiunii. Fuga demoralizatului e aproape imposibilă, ea echivalează cu moartea, fiindcă este împedicată prin obligaţia de a sări afară din tranşee înainte de a fugi. Predarea ajunge a fi principala reacţiune a demoralizatului, dar fiind că această demoralizare se traduce prin inerţie, asaltatorul trebuie să înainteze pînă la marginea şanţului pentru a provoca sau numai a constata reacţiunea.

Altă dată pe timpul frumoaselor şarje pe teren mai mult sau mai puţin descoperit, cînd lungile linii de tiraliori înaintau, numeroase şi strînse, urmate de întăriri gata a le dubla şi de rezerve gata la o ultimă sforţare, singura lor vedere intimida pe apărătorul zguduit, cuprins de frica irezistibilului. El nu mai aştepta restul. La 100 metri, la 200 metri el lăsa poziţiunea şi trăda asaltatorului victoria obţinută. Demoralizarea cuprinsese sufletele. Asaltul nu era de cît punctul final.

Nimic aşa înaintea tranşeului. La 100 metri, la 200 metri nici un semn aparent nu trădează adevărul. Impuşcăturile sunt mai rari? Această slăbire a lor poate să nu fie decît o prefacere. Apoi tunul şi mitraileza trag mereu. Ce să crezi? Toţi spera în victorie? Trebue să aştepţi contra atacul? Reacţiunea, fi-va acia a demoralizării şi inerţiei? Transul păstrează secretul. Trebue să te asvîli asupra lui cu boamba în mînă şi baioneta la puşcă pentru a i-l zmulge.“

Cronica teatrală

Sămbătă seară s'a jucat „Hoţii“ de Schiller. Cu această ocazie marea noastră artistă, d-na Prutenu, a fost sărbătorită de public cu ovaţii şi aplauze care au ţinut aproape cinci minute la apariţia în scenă a artistei. Tot publicul a găsit pe *Cc. Aglaia* tot în floarea talentului său, cu aceiaşi figură de statuă antică, cu aceiaşi voce admirabilă pe care o modulează după cum vra, cu aceleaşi gesturi clasice. Lumea a ascultat cu religiozitate, în cît reprezentaţia de alaltăseară a fost şi o sărbătoare artistică. Toţi ceilalţi parteneri cari au jucat în *Hoţii* şi-au achitat cu prisosinţă interpretarea personajelor pe cari le întruchipau, cu oare cari mici observaţiuni pe care cititorii le vor vedea în viitoarea cronică.

Tot ceea ce dorim este ca d-na Pruteanu, în restul acestei stagiuni, să ne apară ceva mai des, spre mulţumirea sufletească a publicului care o iubeşte şi care doreşte să simt momente de adevărată artă sublimă.

Acum teatrul naţional al nostru dispune de două artiste de frţă: d-na A. Pruteanu şi d-na L. Brăbrescu; cea dintăi este în plină glorie şi rolurile cari le joacă, sunt cu totul diferite de rolurile jucate de a doua artistă, care interpretează ingenuităţile cu o drăgălăşie rară, pe cînd cea dintăi pe clasicisme. Asupra acestor artiste voi reveni în curînd mai pe larg.

P.

OAMENI ŞI LUCRURI

Poetul „Păcii“

Subscripţiile merg încet, pe aceste vremuri grele şi aproape. Se pare că Ştefan Iosif, graţie imnului său războinic „La Arme!“ va avea modestul său bust înnaintea tovarăşului şi de odinioară Dimitrie Anghel, infinit mai bogat în resurse de stil şi de imaginaţie.

Dar mai anevoie merg, pare-mi-se, colectele pentru busta lui P. Cerna, deşi într'un timp relativ scurt, librăria Sfetea din Capitală a putut retipări a doua ediţiune din minunatele „Poezii“ al regretatului poet.

Se pare că i-ar fi răunînd faima ce i s'a creat—pe nedrept—de poet al păcii, incompatibilă cu vremile noastre în care chemaţi şi nechemaţi ruiesc neamului cîte un imn războinic. Cu toate aceste poetul Cerna e mai profund convins şi zguduit ca oricare din poeţii nouei generaţii de trebuinţa fără a unui conflict din care să iasă îndeplinirea secularelor nedreptăţi.

Chiar în clasica invocare „Către Pace“ cîntăreţul jăleşte că e prea de vreme; că nu e vremea încă sosită ca s'o chemăm, s'o dorim:

Trecutul plin de răni încă viu;
Domneşte 'n toţi un dor de răzbunare,
Vii prea de timpuriu,
De-ar amuţi în mîna ta pastră oda,
Ce-ar zice sfînta umbră de la Tda,
Al neamului trăjer?
Ce-ar glăsui strămoşii din mormîn
Cînd am uita dorinţele lor sfinte?
Ia-ţi zborul către cer!
Iar cînd vom vinde ca străvechea ran
Cînd visurile fi-vor întrupate,
Iar nedreptăţi de veacuri—răzbunate,
Noi cei dintăi din lumea pămînteană
Cu flori te-om aştepta,
Cu doine vom chema cereasca mană:
O, zei! Vie'mpărăţia ta,
Să ne păzeşti a neamului icoană...

In bucata intitulată „După un veac“, inspirată de sigur de centenarul răpirii Basarabiei. Cerna se ridica, aproape, la violenţa eminesciană:

Hrăpăreţ neam de Nord! Calău cucernic!
Nu te făli atît că eşti puternic—
Nu-l încerca pe Dumnezeu!
Din ghiara morţii te-am scăpat odată,
Şi-am cunoscut atunci a lumei plată:
Înfipta i ghiara 'n mine şi mai greu!

Foarte duioasă este şi bucata „Spre Bucovina“ cu prilejul unei călătorii:

Suceava 'n zări s'a luminat deodată..
Invăluiţi în slava ei curată,
Ei merg cîntînd, cu frunţile senine.
Tăceţi adînc! Păşiţi ca 'n sfinte altare!
Să nu-L treziţi din visuri seculare,
Să-şi vadă sfîntul cuib pe mîni străine...

Celebrînd astfel pe Mihai şi pe Ştefan, cine ar putea mustra pe autorul „Imnului cătră Pace“ că n'a ajutat şi el la pregătirea vremilor ce par că s'apropie.

Rodion

INFORMAŢII

■ După cum ni se asigură din cercuri politice bine informate, convenţia între Italia şi Austro-Germania sau aşa cunoscuta convenţie a triplei alianţe, şi care fusese prelungită pe un an de zile, va expira la 1 Martie stil nou.

La acea dată se va cunoaşte atitudinea Italiei şi de sigur că aceasta nu va fi fără influenţă asupra ţărilor rămase pînă astăzi în stare de neutralitate.

Dacă informaţiunea noastră e exactă, şi ştim că persoana care ne-a dat această informaţiune e în măsură a cunoaşte bine starea lucrurilor sub acest punct de vedere, atunci vom avea de sigur o lămurire, dacă nu deplina, dar în orice caz un indiciu sigur despre ce va trebui să facem şi noi într'un timp, care după cît se vede e foarte scurt.

■ *Paşapoartele pentru intrarea în Germania conform dispoziţiunei din 28 Decembrie 1914, trebuie să conţină o descripţiune a persoanei proprietarului paşaportului precum şi o fotografie a lui de dată mai recentă.*

Fotografia trebue să fie lipită pe paşaport şi stampilată oficial astfel, încît stampila pe jumătate să se afle pe fotografie şi jumătate pe hîrtia paşaportului.

Sub fotografie trebuie să se afle semnătura proprie a proprietarului paşaportului.

Dedesubt trebue să certifice poliţia, judecătoria (Tribunalul), sau un consul de carieră al ţăret, căreia aparţine proprietarul paşaportului:

„că de fapt proprietarul paşaportului „este persoana reprezintată prin foto„grafie şi că iscălitura ce se află de„desubt a fost semnată de el perso„nal“.

Paşaportul eliberat astfel pentru străini trebuie vizat de către un reprezentat diplomatic sau consular german.

Vizarea se va refuza în caz cînd descripţiunea persoanei, fotografia sau semnătura proprietarului paşaportului nu sunt aplicate în felul prescris pe paşaport, sau cînd certificarea prescrisă lipseşte, sau cînd în sfîrşit vor exista bănueli în privinţa persoanei proprietarului paşaportului.

■ *Guvernul prepară un proiect de lege excepţional cu privire la prezenţa străinilor în Romînia.*

Pe baza acestui proiect guvernul va putea să fixeze reşedinţa şi domiciliul străinilor care locuesc în Romînia.

Pe de altă parte guvernul va obliga pe propietarii otelurilor şi a odăilor de închiriat de a informa autorităţile, în timp de 24 de ore, despre prezenţa străinilor cari au descins la ei.

■ Implinindu-se trei luni de la moartea Regelui Carol, s'a ridicat doliul militarilor pe care-l purtau la braţ.

Lapelele reimentelor vor purta doliu pînă la 27 Martie.

■ La 1 Ianuarie se va inaugura clubul studenţilor nestoresc din localitate.

Vor sosi numeroşi delegaţi din Capitală şi provincie.

■ *Opera de ajutorare în Iaşi.*—Aseară a avut loc la Primărie o adunare de notabilităţi, în vederea organizărei comiietului de ajutorare pentru familiile mobilizaţilor, în concordanţă cu legea specială votată de parlament.

Comitetul constituindu-se se compune din Mitropolitul Pimen, Gh. Mîrzescu, C. Sterea, Chilimoglu, Fîntînaru, Ath. Gheorghiu, Andrei Badareu, Meisner, părintele Ţincoca, Th. Vasiliu, Eraclide, Vartic, dr. Grigoriu şi Th. Jellea şi M. Wachtel.

In conformitate cu noua lege, d. Gh. Mîrzescu, primarul oraşului, este proclamat preşedinte.

„Comitetul şi-a început imediat activitatea, hotărînd ca şedinţele să se ţie în localul Primăriei, iar pînă la sosirea timbrelor statului, să se aplice în localitate vechile timbre comunale sau timbrele poştei.

După propunerea primarului comitetul admite ca să se menţie vechile comitete de despărţiri, organizate de mai înainte.

Această propunere se admite cu mulţumire, rămînînd să se invite toate persoanele ce fac parte din acele comitete să ieie parte la viitoarea şedinţă a comitetului central, ce va avea loc Duminică 4 Ianuarie.

■ Sîmbătă 27 Dec. seara a avut loc prima serată muzicală—literară a societăţei Toynbehalle. D. dr. Burştin a deschis serata cu o cuvîntare. D. dr. Steuerman a vorbit despre tragediile vieţii evreilor. D. dr. Pekelman a cetit şi discutat zece sonete italiene de S. Luca; d. Gropper a cetit originale. Mare succes a avut şi partea artistică cu d-ra Pekelmann (pian) d-nii Clecner (bariton) şi Pasmantirer (vioară) — elevi ai Conservatorului. A azistat multă lume.

■ O ordonanţă a ministerului de domenii opreşte pe depozitarii statului de a vinde peştele la comercianţii particulari.

■ *Direcţiunea liceului „Naţional“ aduce la cunoştinţa d-lor profesori şi elevilor şcoalei rămaşi în Iaşi să se întrunească la liceu* Mercuri 31 Decembre, orele 9 dimineaţă, *de unde vor pleca în corpore la cimitirul Eternitatea, spre a azista la parastasul ce se va face pentru marele scriitor decedat* Ioan Creangă.

■ Suntem rugaţi a arăta că vînătoarea de la Păuşeşti n'a fost organizată din iniţiativa societăţei vînătorilor şi că d. Y-fould preşedintele societăţii nici n'a luat parte la acea vînătoare.

■ Poliţia a arestat pe caporalul Neculai Jelescu din reg. 8 artilerie, în locuinţa căruia s'ar fi găsit carne furată.

■ La moara Diamand, în magazia d-lui I. Forst, opt saci cu grîu au căzut eri peste contabilul Samoil Grunbaum, în vrîstă de 18 ani.

Cu tot grabnicul ajutor, nefericitul a încetat din viaţă, după o oră de suferinţă.

■ *Un dar de anul nou pentru ieşeni.* E vremea inimei largi, a darurilor pentru cei nevoiaşi dar şi pentru cei dragi. Priveşti vitrinele, răscoleşti magazinele, doar, doar vei găsi ceva mai potrivit pentru cei cărora vrei să le aduci o mulţumire. Dar la noi nu prea este variaţie în alegere. Te mulţumeşti cu ce poţi avea. Opreşte-te însă şi la vitrina librăriilor. Vei vedea un frumos volum: *Oraşul Iaşi* de N. A. Bogdan. E o descriere a oraşului nostru, a scumpului nostru oraş, din timpurile vechi pînă în zilele noastre. Autorul, un ieşan ce-şi iubeşte locul unde trăeşte, nu a cruţat nici o osteneală nici o cheltuială pentru ca lucrarea sa să fie vrednică de foasta Capitală a Moldovei, bogată în amintiri, bogată în monumente istorice. Şi tot ce a găsit mai de preţ a îngrămădit în volumul de peste 200 pagini.

La fie care pagină ilustraţiunile bine reproduse, înlesnesc cetitul şi nu rareori cel ce a trăit în Iaşi. cel ce trăeşte în Iaşi, va rămînea cu cartea deschisă, sburînd cu gîndurile la trecutul plin de glorie al oraşului, căpătînd gust să-l cunoască mai amănunţit, ori putere ca să contribue la înălţarea prezentului. Ce dar mai preţios să poate face pentru unul care s'a dus copilăria în Iaşi, nevoit fiind de împrejurări să trăiască azi aiurea! In acelaş timp însă contribuim şi la răsplata autorului, care numai din dragoste a cheltuit şi muncă şi bani, pentru a nu lăsa perdute razele cele mai şterse din aureola Iaşului. Pe lîngă o podoabă ce o aducem bibliotecei noastre, ne îndeplinim şi o datorie faţă de oraş şi autor. cumpărînd volumul „Oraşul Iaşi“, apărut în preajma Sărbătorilor.

S'a aprobat un congediu de 20 zile d-nei Elena Vasilescu, institutoare în Iaşi.

Un program excepţional de bogat se reprezintă astă seară Marţi 30 Decembrie, la cinematograful Pathé Frères din sala Circului Sidoli.

Iată cuprinsul noului program:

„Stigmatizat", senzaţională dramă modernă. Desfăşurare care cuprinde o întreagă piesă teatrală. E unul din filmele care apar foarte rar pe ecranul cinematografic şi care ar merita o deosebită atenţie.

Doamna care rîde, scene foarte humoristice.

De închiriat!... splendidă comedie.

Alergări cu ski în Italia, scene şi vederi sportive.

Noul program viitor se reprezintă mîne Mercuri 31 Dec.:

Mama şi copilul, dramă duioasă şi senzaţională.

Plimbări prin Spania pitorească, scene şi vederi după natură.

Joi 1 Ianuarie două matineuri la orele 3 şi 5 şi reprezentaţie serală.

Vineri 2 Ianuarie. Fenomenalul balet „Exceisior" (matineu şi seara).

Se aduce la cunoştinţa generală că în conformitate cu art. 23 din „Legea specială pentru măsurile excepţionale" se va percepe o taxă de 5 bani la fiecare bilet de intrare, la orice loc din sală.

In curînd: Nerone şi Agripina, uriaşa reconstituire din Istoria Romanilor. — Cabiria, după celebrul roman al lui Gabriele d'Anuunzio. — Lacrimile ertărei (Les larmes du pardon) dramă senzaţională cu d-ra Gabrielle Robinne de la Comedia Franceză etc. filme care vor face furori în oraşul nostru.

In amfiteatrul liceului naţional, d. dr. P. Zosîn va începe, Duminică 11 Ianuarie 1915, ora 4 p. m., al cincilea ciclu de prelegeri publice ştiinţifice, pentru cultura generală pozitivă, tratînd despre *legile spiritului modern*.

Societatea muzicală *Lyra* a organizat o serbare de revelion, ce va avea loc în localul societăţei Cultura.

TELEGRAME

O intervenţie a Engliterei

Londra. — Guvernul a cerut Elveţiei să interzică exportul în Germania a merindelor acumulate în ţară precum şi exportul materiilor prime.

(*Transmisă de agenţia rusă Westnik*).

Un protest al Turciei

Constantinopol.—Agenţia Mili află:

Constatările rapoartelor serviciului sanitar dovedesc prin fotografii autentice că ruşii au întrebuinţat gloanţe dum-dum în luptele de lîngă Batum. Guvernul turc a protestat pe lîngă ambasadorii statelor amice şi neutre şi a însărcinat guvernul italian să atragă atenţia celui rus că faţă de această încălcare a convenţiilor internaţionale, guvernul turc se va vedea nevoit a recurge la represalii.

Parintele Lucaci la Roma

Roma. — Părintele Lucaci, preşedintele Ligei Culturale romîne, *a sosit aci.*

Bombe asupra Dunkerque-ului

Petrograd. — Germanii au aruncat asupra oraşului Dunkerque peste 30 bombe, însă fără a pricinui pagube prea importante, graţie măsurilor luate prealabil.

Austriacii fortifica graniţa italiana

Petrograd. — Agenţia Westnik comunică următoarea telegramă din Roma:

Austriacii fortifică cu o grabă febrilă graniţa italiană, săpînd tranşee.

Budgetul Turciei a fost votat

Constantinopole.—Guvernul a adus în faţa Camerei proectul de credit de 10 milioane lire, pentru războiu Astfel deficitul budgetar va fi în mare parte acoperit.

Camera a votat budgetul aproape fără discuţie.

Principele moştenitor, cu ocazia votărei listei civile, a lăsat 250 livre lunar pentru trebuinţele războiului.

Serviciul telegrafic şi telefonic al „Opiniei"

Situaţia în apus

Paris.—Comunicat din 10 Ianuar, ora 23.

Noaptea trecută în Champagne două contra atacuri germane la nord de Perthes şi la nord de Beausejour au fost respinse. In Argonne două mici atacuri inamice au fost respinse la Fontaine-Madame şi Saint-Hubert. O puternică împuşcătură s'a tras înspre cota 263, la vest de Boureuilles şi spre Ruisseau-Meurissons, dar atacuri de noapte nu s'au dat.

Pe restul frontului a fost linişte.

*

Berlin 11 | 1.—Comunicat oficial.

Marele stat major anunţă că în regiunea Nieuport-Ypres au avut loc doară lupte de artilerie. Un atac al francezilor lîngă Laboiselle, la nord-est de Albres, a eşuat cu totul. La nord de Soissons francezii care ocupaseră numai o mică porţiune din tranşeele noastre mai înaintate ne-au atacat din nou ar până acum n'au repurtat nici un succes. Luptele continuă. Lîngă Soupir nu s'a dat în ultimele zile nici o luptă. La răsărit de Perthes trupele noastre au reucerit o parte din tranşeele pierdute. Inamicul a avut pierderi mari în Argonne. Atacurile noastre progresează în Alsacia superioară.

Pe restul frontului, calm.

Situaţia in sectorul Varşoviei

Petrograd.—11 | 1—Comunicat oficial.

Pe stînga Vistulei, în cursul nopţei şi zilei de 10 Ianuar, germanii au încercat fără succes să atace frontul nostru în mai multe puncte dar au fost pretutindeni respinşi.

Atacînd regiunea satului Samice, la est de Skernevce, germanii sosînd la împrejurimile noastre de sîrmă ţepoasă, au incout să strige: «Nu trageţi. Suntem ruşi»! De oare ce însă germanii nu mai recurs în diferite rînduri la asemenea stratageme, trupele noastre nu s'au lăsat înşelate şi au tras, au trecut la contra-ofensivă şi au respins pe duşman, pricinuindu-i mari pierderi.

In Galiţia artileria a continuat să ţină contact cu duşmanul.

Comunicat austro-ungar

— Luptele la rîul Nida —

Viena.—Comunicat oficial din 11 | 1:

Situaţiunea e neschimbată în Polonia rusă.

Pe Nida inferioară au avut loc ieri lupte crîncene. Ruşii au trecut aici la atac, încercînd să străbată cu forţe destul de considerabile in mai multe puncte din regiunea joasă a Nidei, dar au fost respinşi pretutindeni cu pierderi mari. In cursul acestor lupte le infanterie, artileria trăgea cu violenţă în sectoarele vecine. Pe celelalte fronturi nimic important.

Una din patrulele noastre de recunoaştere a izbuit noaptea trecută să treacă prin rîndurile inamice, să intre într'un sat situat la spatele lui şi să înainteze pînă la locuinţa comandantului regimentului duşman. Patrula s'a întors din această îndrăzneaţă cercetare, aducînd prizonieri un ofiţer şi şase oameni.

Dat fiind că s'a constatat din nou că ruşii se îmbracă în uniformă austro-ungară spre a surprinde patrule şi nici detaşamente, s'a dat ordin ca ofiţerii şi soldaţii duşmani care violează în acest chip uzurile războiului terestru, să nu fie trataţi ca beligeranţi.

Situaţia la Varşovia

Odesa.—Colaboratorul militar al unui ziar comentează situaţia Varşoviei şi asigură că ştie dintr'un izvor excelent că comandamentul rus are intenţia să dea o luptă decisivă în regiunea Varşoviei şi de aceea au loc acolo colosale concentrări de trupe. Nu trebue să ne ascundem că Varşovia va fi centrul operaţiunelor militare principale care vor fi decisive pentru întreg războiul. Ziarele din Cracovia scriu că în Varşovia domneşte o stare de spirit resemnată şi că oraşul a fost în parte evacuat de locuitori. Funcţionarii civili au plecat de asemenea în interiorul ţării. Ţinta principală a acestei emigrări este Moscova, unde domneşte o mare lipsă de lucru şi mizerie. Numai din clasa servitorilor sunt 20.000 de oameni fără lucru.

Starea de spirit in Egipt

Roma. — **„Giornale d'Italia" publică o convorbire cu un personagiu distins, care a trăit 20 de ani în Egipt şi care a declarat că, populaţia egipteană se va ridica ca un singur om la un semn din partea Turciei. Poporul vrea cu orice preţ liberarea de sub dominaţia engleză.**

Nemulţumirea in Norvegia contra Anglei

Cristiana. — „Norges Hidels-og Sicefarts Tidende" organul principal al navigaţiei scandinave, se referă la confiscarea de către guvernul britanic a vapoarelor norvegiene pentru prinderea de balene următoarele: Această capturare a vaselor noastre care se întorceau acasă este în multe privinţe extrem de remarcabilă. E vorba de o marfă confecţionată de neutrali şi care e găseşte pe bordul unor vase neutrale în drum spre ţara lor neutră. Tratarea uleiului de peşte după regulele contrabandei, socotind-o neapărat ca contrabandă, nu concordă nici cu spiritul nici cu litera dreptului ginţilor. Ziarul cere guvernului norvegian să intervie cu toată energia pe lîngă Anglia spre a lua măsurile necesare de îndreptare.

Luptele din Caucaz

Petrograd. —Comunicat al statului major al armatei din Caucaz:

Acţiunea din partea la Karaurgan evoluează în favoarea noastră. In ziua de 10 | 1 a n. trupele noastre au cucerit două tunuri de munte. Două comandanţi turceşti au fost luate prizonieri.

Pe celelalte fronturi nimic de semnalat.

O scrisoare a Reginei Elisabeta

Bucureşti.—M. S. Regina Elisabeta a adresat o scrisoare d-lui I. Brătianu în care spune că, conform unei vechi tradiţii, a decis să ajute la aducerea apei la Cutea de Argeş, unde este decisă să-şi petrece restul vieţei lîngă mormîntul marelui rege Carol. In acest scop M. S. lasă suma de 300.000 lei ce vor fi plătiţi treptat cu executarea lucrărei. M. S. Regina adaugă că restul vieţei îl va consacra pentru fericirea poporului romîn.

Războiul aerian

Incercare de bombardare a Londrei

— Bombardarea oraşelor Dower, Dunkerque şi Calais —

Berlin.—Ziarul „Lokalanzeiger" află din Copenhaga:

Sasesprezece aeroplane germane au apărut la gura Tamisei, pentru a executa un atac asupra Londrei. Din cauza ceţei şi a timpului nefavorabil excadra aeriană a zburat dealungul coastei meridionale britanice pînă la Dower.

Excadra, în urmă, s'a îndreptat deasupra Dunkerquelui unde a bombardat părţile ocupate de armata engleză timp de jumătate de oră, aruncînd pînă la cinci-zeci de bombe. Mari stricăciuni au fost cauzate.

Aviatorii s'au reîntors nevătămaţi.

*

Londra. „Daily Chroniche" află:

La ora 9 seara, un dirijabil german, însoţit de trei aeroplane venind din Belgia a zburat deasupra oraşului Calais şi în direcţia Dowerului.

La atacul excadrei inamice tunurile au răspuns dar fără succes.

Vivat IEŞENI!

Vesela primire a NOULUI AN o putem face numai la

Berăria LUTHER

care invită frăţeşte toată lumea Ieşană pentru

Mercuri seara

cînd împreună vom petrece anul ce se duce, sărbătorind

Revelionul oaspetelui bun sosit

— 1915 —

Cîntecul, muzica şi neaşteptatele surprize vor însoţi nemărginita veselie.

Să venim cu toţii! Vivat!

Berăria LUTHER

Important

Subsemnatul aduc la cunoştinţa onor. public iaşan că cu incepere dela 30 Decembrie 1914 am redus

Preţul cărnei de VIŢEL la

80 *BANI prima calitate*

60 *„ a doua catitate*

Avînd contract cu mai multe firme am eftenit preţul cărnei, totodată aduc la cunoştinţă că se găsesc zilnic mezeluri şi cotlete de porc, untură topită, etc. de prima calitate.

Cu stimă

Iohan Cordaşeschi

Cărnăţărie No. 85

Piaţa Sf. Spiridon—Iaşi

Vechie şi cunoscută firmă fondată la 1890

Chatainius

Tinctură inofensivă cu bază de Henea dă părului ea mai frumoasă coloare. **CHATAINIUS** *se face în şeapte colori: şaten, şaten cler, şaten-închis, şaten rus, blond brun şi negru. Flacoane de încercare împreună cu instrucţia în limba fărei de import 1 leu. Cutia mare 5 lei. Specificaţi bine coloarea sau trimeteţi eşantilion de păr la*

Postişeria D. S. Ionescu

Iaşi, strada Cuza-Vodă, 67.

Un romîn bucovinean

Absolvent al Liceului din Suceava (Bucovina) cunoscînd şi germana caută un loc pentru a-şi cîştiga pînea zilnică.

Cei care se vor milui a'l angaja sunt rugaţi a se adresa lui Petru Chichifoi la casierul clubului liberal, care'l găzdueşte.

Russian-American India Rubber Co.

„TREUGOLNIK" Petrograd

Sucursala: Bucureşti, Strada Sărindar 22

(numai pentru engros)